

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÂNIEI

VEACUL
XVII
A. MOLDOVA
VOL. III (1611—1615)

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

1954

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÂNIEI

COMITETUL DE REDACȚIE
ION IONAȘCU, L. LĂZĂRESCU-IONESCU,
BARBU CÂMPINA, EUGEN STĂNESCU, D. PRODAN,
MIHAIL ROLLER REDACTOR RESPONSABIL

VEACUL
XVII
A. MOLDOVA
VOL. III (1611—1615)

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE
1954

**PREZENTUL VOLUM A FOST ÎNTOCMIT DE COLECTIVUL SECTIEI
DE ISTORIE MEDIE A INSTITUTULUI DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE
DIN IAȘI AL ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE.**

PREFATĂ

Acest volum cuprinde un număr de 345 documente (Moldova 1611 – 1615), care se află la biblioteca Academiei R.P.R. la Arhivele Statului din Bucureşti și Iaşi. Dintre aceste documente, 202 sunt traduceri după originale slave, 11 după copii slave, 42 sunt transcrieri de originale româneşti, iar 81 sunt transcrieri de traduceri româneşti vechi sau de rezumatc după originale a căror urmă n’o cunoaştem. 9 documente se publică separat deoarece autenticitatea lor este îndoelnică.

La sfârşitul volumului se dau fotocopiiile unui însemnat număr de documente originale.

Documentele din acest volum se referă la epoca, în care domnia Movileştilor este întreruptă de înroboritorii turci, prin ridicarea în scaun a omului lor, Ștefan Tomșa epocă însoțită de violente lupte feudale, care agravează dominația otomană și exploatarea țărănimii și săracimii orașelor.

In ciuda desfășurării anarchicelor lupte dintre taberele boeresti moldovene și a adâncirii jugului turcesc, care frânează dezvoltarea forțelor de producție, apar totuși fenomene care indică o creștere a economiei de marfă-bani și o largire a pieței interne. Astfel, actul din 25 Dec. 1610 – publicat în volumul precedent al acestei colecții – care documentează existența la acea dată în orașul Iași a breslei și starostelui de neguțători, este urmat de un altul în volumul de față, cu data de 18 Martie 1615 (Nr. 301), ce dă la iveală o nouă breslă, a meșteșugarilor croitori, condusă de « Gheorghie tădzibaşa » (= starostele de croitori) alături de care iscălesc și « hagi Arap », starostele neguțătorilor din 1610.

Documentul din 5 Ian. 1611, a unui « vătaf de tălmaci » dă indicații asupra modelului de organizare a cancelariei domnești (Doc. Nr. 1).

Lărgirea pieței și dezvoltarea orașelor se face în condițiile ascuțirii luptei târgoviștilor împotriva feudalilor laici și bisericesti, care urmăresc acapararea moșiei târgurilor și treccerea orășenilor sub stăpânirea feudaliilor. Această luptă se concretizează în acțiunea orășenilor din târgul Roman împotriva episcopului Mitrofan, la

începutul anului 1612, odată cu instalarea noului domn, când ei urmăresc să secolă de sub vecinie un număr însemnat de oameni dependenți, ce « sunt ca și un sat al sfintei episcopii » pe un loc cotropit din hotarul târgului. Înfățișând lui Ștefan Tomșa un catastih și declarând « că târgovești nu sunt mai deloc, iar poslușnici sunt foarte mulți » (datorită manoperelor episcopiei), domnul decide ca o parte să fie lăsați episcopiei, « iar pe ceilalți să-i trageți cu târgoveștii » (Doc. Nr. 162 din 9 Sept. 1612). Hotărîrea domnească nemulțumi pe episcop; el merse la domn, îl convinse că arătările târgoveștilor sunt inexacte și în consecință cartea domnească fu anulată. Noua poruncă domnească produse o mare agitație în rândurile târgoveștilor, despre care documentul din 24 August <1612> relatează — reproducând spusele vârfului eclesiastic — că « merg și se sue în clopotniță și strigă cu glas mare că nu este episcopie, ci cărvăsărie » (Doc. Nr. 159).

Domnul, vîrful clasei dominante, lipsit de sprijinul celei mai însemnate părți din marea boierime ce dovedise în luptă dela Cornul lui Sas (1612) atașament față de politica Movileștilor filopoloni, va căuta să-și apropie pentru a se menține, o altă forță feudală: biserică. Ceeace a determinat pe feudalii eclesiastici, într-o importanță măsură, să sprijine pe noul domn, a fost dușmânia lor față de panii polonezi, a căror prelungită dominație asupra Moldovei ar fi însemnat victoria catolicismului împotriva ortodoxiei, având în față exemplul Ucrainei ortodoxe, dependente și asuprită de șleahă polonească catolică.

Această politică a Domnului își găsește oglindirea în următoarele: Tomșa confirmă mănăstirilor Bistrița, Pângărați, Secu, Pobrată, Bisericană, Gîlata, Dragomirna, Homor, Berzunți, Agapia, Neamț, Tazlău, Moldovița, Sf. Savcă-iași, etc. privilegiile anterioare și le acordă altelte noi (Doc. Nr. 76—80, 82—85; 92—93; 96—97; 100, 102—103, 105, 108, 117—118; 122—123, 131—132, 140—141, 147—150, 158—159, 200, 203, 244, 262, 281, 283, 299—300, 311). În contradicțiile dintre boieri și biserică, el se situează pe poziția de favorizare a intereselor bisericei. Astfel, Tomșa restituie m-rii Neamț, la 14 Ian. 1612, o moară, cu casa și cu povarna pe care le cotropise Nestor Urche, fost vornic mare, « cu mare asuprire și multă strâmbătățe » (Doc. Nr. 73); m-rii Bistrița îi redă satul Târnăveni « care sat le-a fost luat de Ureche vornic cu mare strâmbătățe » (Doc. N°. 101); iar Agapiei îi confirmă Poiana lui Ureche, pe care vornicul Ureche « au fost dzis că le va plăti acea poiană și nu le-au mai plătit » (Doc. Nr. 127). Și abuzul lui Balica hatmanul față de m-reia Homor, cărcia i-a luat satul Stăuceni și nu « li-au dat nici bani nici sat pentru sat, ci au ținut acel sat în tăiile lui » (Doc. N°. 121), a fost anulat. Și cotropirea lui Coste Băcioac, paharnic, făcută în hotarul satului Colțești, al m-rii Tazlău, a fost desființată (Doc. Nr. 214). Chiar schimburile de sat, impuse mănăstirilor de boieri puternici ca Toader Movilă, au fost desfăcute (Doc. N°. 294).

Privilegiul Bistriței la vama cea mică din orașul Bacău, încălcat de un ureadnic, este reconfirmat m-rii, la 5 Aug. 1612, când Tomșa dă aprigă poruncă fostului

dregător domnesc : « și ce vamă ai luat până acum să le dai înapoi; mai multă plângere să nu vie la domnia mea, căci apoi să știi bine că vom trimite și te vom spânzura acolo » (Doc. Nr. 156).

In goana după supramuncă neplătită, marii boieri, fiind și mari dregători influenți la domnie, au atras pe vecinii din satele mănăstirești pe moșiile lor, în vremea Movileștilor. Cu venirea nouului domn, egumenii, cu porunci domnești, au cerut urednicilor și vătămanilor boerești să le redea vecinii așezați în satele boerești. Fiind refuzați și reclamând lui Tomșa, cum face m-rea Homor, acesta poruncese cu asprime marilor vătași ai ținutului Suceava, la 25 Martie 1612, « să le dați vecinii cu streangul de gât în mâinile călugărilor, iar ureadnicii și acei vătămani să primească dela voi pedeapsă » (Doc. Nr. 116).

Tomșa dă ctitoriei Solca 6 sate sau părți din ele, confiscate dela Vasile Stroici, Grigoraș Arbure paharnic și Andronic paharnic, care « au perit întru hiclenie, când s'au sculat cu alii pribegi ca dânsii asupra domnii meli și asupra țării domnii meli, cu Constantin voevod, s'au venit cu multe oști leșești și au făcut strașnic și mare război cu domniia mea <la apa Jijiei>, iar . . . dumnezeu i-au suptpus pre dânsii supt sabia domnii meli, unde și oasăle lor, spre sămn aeve, zac întru vecinica mărturie » (Doc. Nr. 275 din 18 Oct. 1614).

Aceleași chinovii de la Solca îi dăruiește el și satul Iubănești pe care Isac Balica hatmanul « s'a ridicat, în zilele sale, și a tras acel sat din stăpânirea domnească și l-a supus la satul său Căcăciani », însă — declară voevodul — « cu multă trudă și cu sudore, ca între viață și moarte . . ., l-am cășligat cu sabia », la Jijia, când Balica, rudă a Movileștilor și unul din capii taberei feudale filopolone, a fost deasemeni ucis (Doc. Nr. 309 din 30 Martie 1615).

Pe lângă ciocnirile dintre domn și boeri, documentele ne desvăluiesc serioase ciocniri și în sânul clasei feudalilor în vremea Movileștilor. Astfel, Isac Balica hatmanul « i-a luat cu sila » lui Ieremia pârcălabul părți din satul Brăești și el a adăugat aceste părți de ocină . . . la ocolul său Căcăciani » (Doc. Nr. 193). Același Balica, în domnia lui Const. Movilă, al cărui inspirator era, « cu sila, în puterea lui », cotropoște boerilor Albotești, pribegiți din țară, două sate (Doc. Nr. 199). De rapacitatea lui Balica sunt loviți și boeri ca Isaico comis, căruia « i-a lepădat 80 taleri, însă fără voia lui », și i-a luat jumătate din satul Pașcani, cum dovedește el domnului la 15 Ian. 1613, cu 48 « oameni buni și de ocină și toți într'un glas au glăsuit . . . că a avut el mare asuprire », ceeace determină pe Tomșa să-i admită răscumpărarea cu « 80 taleri numărăți și un cal bun » (Doc. Nr. 185). Procesul de dezvoltare a latifundiilor boerești atinge grav pe răzeși, ca Lazăr Daună cu soția, cărora Boul vistier, un vestit acaparator de ocine, le-a luat a treia parte din satul Tălpălăești, pe considerentul, atestat de doi mari boeri din sfatul domnesc, că le-a dat 100 ughi și « i-a scutit Boul vistier pe acei oameni 5 ani și s'a băgat el însuși

la cheltuiala, ce a cheltuit pentru ei în acei 5 ani . . . iarăși altă sută de ughi » (Doc. Nr. 187).

Același Boul ia satul unui Iurașco « căzut în păcănatate și în robie » fiindcă l-a răscumpărat « din acea robie și a dat pentru el 200 taleri » (Doc. Nr. 188).

Dar setea acestui mare acaparator de pământ caută a se stămpăra mai ales cu ocinele țărănilor. Puternice contradicții se manifestă între clasa stăpânitoare și iobagime. Un act din 2 Iunie 1611 arată că cinci sate se plângereau domniei fiind cotropite de acest visliver rapace (Doc. Nr. 30).

Pe aceeași cale de silnică înglobare a pământului țărănesc în domeniul boeresc merseră și marii boeri anterior Boului, ca Lupul Stroici, fost mare logofăt (Doc. Nr. 28). Merg pe acest drum și slugile boerești ca Gorciul din Mihăitașea, « vătaf de argați (parobți) », și Beldiman mare logofăt, care pune mâna pe ocina din Telenești a lui Cioban, cu 41 taleri, ce i-a dat ca să răscumpere capul fiului său Negruț, pentru că « panul Sturzea hatmanul a vrut să-l spânzure » (Doc. Nr. 270).

În plângerile adresate de țărani jefuiți către domnie, Tomșa vodă se situează pe poziția clasei feudale al cărei vârf era, cum face de pildă în judecata dintre niște răzeși cu marele fost vornic Nădăbaico, pentru două sate, când sub pretextul că răzeșii « au vrut să fie crezuți numai pe gura lor și să-i ia cumpărătura lui dreaptă . . . cu nedreptate și cu farmece . . . , au fost rușinați și purtați de gât prin tot târgul și li s'au tăiat nasurile și urechile acelora dintre ei, care erau mai de cinste » (Doc. Nr. 278 din 4 Nov. 1614).

Tot mai apăsați de regimul iobagist, țărani luptă neîncetat sub diferite forme împotriva crâncenei exploatari exercitate de feudali. De pildă: vecinii din satul Iucaș al m-rii streine Sinai, obligați să asculte de ureadnic și de vătămanul m-rii, adică să muncească fără plată, nu se supun, ceea ce determină pe Tomșa vodă să-i amenințe că « dacă și aşa » (adică pedepsiți) « nu vor vrea să asculte pe unii ca aceștia să aibă a-i trimit legați la domnia mea » (Doc. Nr. 152 din 17 Iulie 1612).

Puși în condițiunile de a plăti dări grele către domnie, în cadrul sistemului feudal al țăsliei, țărani liberi fug în alte sate cum se întâmplă cu oameni din satul Crăciunești, de care lucru se plâng domniții cel care a acoperit plata. Tomșa îi îngăduie să-i caute în satele boerești, călugărești, în târguri sau în slobozii domnești și toate slugile de acolo « să-i prindă și să-i lege și să-i dea în mâinile lui Petrea, pentru că el să aibă a-i trage la un scaun, la care va fi mai aproape » și să-i silească a-i plăti banii, iar de nu « acel scaun să-i dea legați . . . la poarta domniei mele » (Doc. Nr. 68).

Istoviți de munci și dări, mulți țărani dependenți își părăsesc ogorul cotropit de feudali și fug pe alte moșii, în speranța găsirii unei exploatari mai puțin crâncene. Așa fac vecinii de pe moșiiile m-rilor Sinai, Voroneț și Pobrata, care se refugiază pe domenii boerești, iar Tomșa poruncește marilor vătăfi de Suceava, Icși și Dorohoi să-i dea legați « cu ștreangul de gât » (Doc. Nr. 116) sau « să-i luăți cu toate bucatele

lor, în ori al cui sat vor fi, să-i dați în mâinile călugărilor să-i aducă . . . fiecare la locul lui; iar boierul care i-a scutit până acum, să-și ia dela ei coloada dela fiecare om câte 4 taleri », însă stabilește domnul ca numai acei vecini, care « au fugit numai din zilele lui Eremia voevod » să fie readuși pe moșiile mănăstirești (Doc. Nr. 120). În documentul privind răzvrălirea târgoveștilor din orașul Roman, emis la 24 Aug. <1612>, domnul hotărăște că de va fi fugit vreun om din târg pe domeniul episcopiei « în zilele lui Costandin voevod, iar târgoveșii să aibă a-l lăsa pre acela îndărăt, iar dacă va fi mai dedemult, să aibă a-i lăsa foarte în pace» (Doc. N . 159).

Acste dispoziții ale lui Ștefan vodă Tomșa prezintă un aspect interesant al domniei acestui omoilor de boeri, care în luptă împotriva coaliției boerilor (1615) a primit sprijinul târgoveștilor din Iași, în special al sărăcimii orașului.

REZUMATUL DOCUMENTELOR

1. — 1611 (7119) Ianuarie 5, Iași. — Manole pârcălab vinde lui Dumitache Chiriță Paleologul satul Childești pe Moldova și trei fâlcii de vie la Copou lângă Iași drept 650 ughi, 500 ughi pentru sat și 150 pentru vie.

2. — 1611 (7119) Ianuarie 5, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitache Chiriță Paleologul mare postelnic satul Childești pe Moldova cumpărat dela Manole pârcălab pentru 500 ughi.

3. — 1611 (7119) Ianuarie 10. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitru Goe aprodat și soției sale Candachia parte din satul Balomirești, ținutul Roman, cumpărată pentru 188 taleri.

4. — 1611 (7119) Ianuarie 15. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitache Paleologul mare postelnic satul Mircești, cumpărat dela Grozea și alții, drept 400 de zloti.

5. — 1611 (7119) Ianuarie 15, Iași. — Constantin Movilă voevod judecă pe Ion Häugul și rudele sale pentru încălcarea hotarului satelor Găureni și Băseni dela Turia, Băloșani, Potângeni, Misești, Mălăești și Forăști, hotărând să-și stăpânească satul Ior Vlădeni pe Jijia, ținutul Iași.

6. — 1611 (7119) Ianuarie 15, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Isac Stârcea parte din satul Popeni cumpărată dela Todosca, fiica Gafiei, pentru 80 taleri de argint.

7. — 1611 (7119) Ianuarie 16. — Vasilachi, fiul Măricăi, vinde lui Ursu Vracniță partea de moșie din satul Șerbănești pe Berheci.

8. — 1611 (7119) Februarie 13, Camenice. — Anna, jupâneasa lui Vasile Ciolhanschi, nepoata lui Alexandru voevod, împreună cu feciorii ei, aflându-se refugiată în cetatea Cameniei, vinde lui Coste Băcioic paharnic satul Bobulești ținutul Dorohoi pentru 500 zloti polonezi.

9. — 1611 (7119) Februarie 20. — Constantin Movilă voevod întărește lui Chiriță Dumitachi Paleologul pârti din satul Holohoreni ținutul Hotin, cumpărate dela nepoatele lui Hilipeț, Salomeia și Marica.

10. — 1611 (7119) Februarie 25. — Iane, șoltuzul de Bârlad cu 12 pârgari întăresc lui Ionașcu Vrabie staroste ocina lui Blaga din satul Totolești, pe care i-a dat-o Blaga fiindcă i-a plătit capul fiului său Gheorghe pentru furt de vite.

11. — 1611 (7119) Februarie 25. — Iane șoltuzul și cei 12 pârgari din Bârlad întăresc lui Ionașcu Vrabie staroste ocina din Plăcințeni a lui Blaga, căruia i-a răscumpărat capul dela spânzurătoare pentru 30 taleri.

12. — <1611 Februarie 25>. — Iane Tăgănaș șoltuz și cei 12 pârgari întăresc lui Ionașcu staroste partea de moșie din Plăcințeni cumpărată pentru 15 taleri dela Solomon, fiul lui Nicoară.

13. — 1611 (7119) Martie 4, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Arsenie Nebojatco uricar părți în satul Vlădeni pe Jijia ținutul Hârlău, cumpărate dela Sava pitărel și rudele sale.

14. — 1611 (7119) Martie 5. — Pătrașco mare logofăt adeverește că Procopie din Hârlău a primit banii cumnatului său Ionașco, dela Nebojatco uricar, pentru partea lui de ocină din Vlădeni.

15. — 1611 (7119) Martie 7, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Vitolt logofăt părți din satul Obârșia Berheciului ținutul Tecuci, cumpărate pentru 78 de taleri dela Varvara și rudele sale.

16. — 1611 (7119) Martie 10, Iași. — Constantin Movilă voevod dăruiește lui Vitolt al doilea logofăt un rob Țigan cu femeia și copiii săi.

17. — 1611 (7119) Martie 11. — Costea Băcioc mare paharnic și alți boieri dau mărturie cum Candachia și rudele ei au vândut lui Nestor Ureche jumătate din satul Butici.

18. — 1611 (7119) Martie 12, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Nicoară uricar un loc de prisacă în hotarul Pereanilor pe Bâtrâna, cumpărat dela Condrea și alții, pentru 20 taleri.

19. — 1611 (7119) Martie 15. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitraci mare postelnic ocina cumpărată în Holohoreni dela Dumitru, fiul lui Hatco.

20. — 1611 (7119) Martie 16. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitrache Chiriță postelnic parte din satul Bumbotești ținutul Iași, cumpărată dela frații Isac și Vasile, pentru 10 taleri.

21. — 1611 (7119) Martie 20. — Constantin Movilă voevod întărește lui Chiriță Dumitrachi Paleologul mare postelnic parte din satul Holohoreni ținutul Hotin, cumpărată de la Ștefan, fata Grigăi și rudele ei.

22. — 1611 (7119) Martie 27, Mihilash. — Pavel și Toader, feciorii Armancăi, vând lui Beldiman vornicul părțile lor de ocină din satul Sămășcani, pentru 70 taleri.

23. — 1611 (7119) Aprilie. — Constantin Movilă voevod întărește lui Costea Băcioc părți din satul Vlădeni, cumpărate dela Dragna, pentru 65 taleri.

24. — 1611 (7119) Aprilie 1, Zăstavna. — Popa Alexa din Costești vinde partea sa din satul Zăstavna, din seliștea Toltre și din Boiancic lui Onciu Iurașcovici staroste de Cernăuți și soției acestuia, Anghelina, pentru 50 de taleri.

25. — 1611 (7119) Aprilie 2, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Ionașco paharnic partea sa din satul Seliște ținutul Suceava.

26. — 1611 (7119) Aprilie 7. — Constantin Movilă voevod restituie vornicului Gheorghe și soției sale Dumitrița satele Badeuți și Săbăzeni, care fuseseră luate de voievodii de mai înainte și date ocolului târgului Ștefănești.

- 27.** — 1611 (7119) Aprilie 20. — Constantin Movilă voevod întărește mănăstirii Bistrița un număr de Tigani robi.
- 28.** — 1611 (7119) Mai 10, Iași. — Păscălina, văduva răposatului Stroici logofăt și cu fiul ei Ionașco întorc o siliște de pe Jijia răzeșilor dela care o cumpărase Stroici logofăt, primind 100 taleri înapoi.
- 29.** — 1611 (7119) Mai 12, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Miron stolnic și surorilor lui jumătate din satul Lamanova ținutul Soroca, cumpărat dela Grigorcea și Ionașcu, pentru 100 galbeni.
- 30.** — 1611 (7119) Iunie 2. — Constantin voevod întărește răzeșilor din satele Opișești, Bălotești, Stănișești, Tigănești și Motoșeni moșile pe care Boul vistier le cotropise cu un zapis.
- 31.** — 1611 (7119) Iunie 12, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Vasile Orăș mare vornic al țării de sus stăpânirea asupra siliștei Șendriceni din ținutul Hărău, ce a fost ascultătoare de ocolul târgului Dorohoi și e pustie din vremea lui Alexandru vodă.
- 32.** — 1611 (7119) Iunie 19. — Grigorie, fiul lui Boldur, vinde partea sa de moșie din Epureni, drept 50 taleri bătuți.
- 33.** — 1611 (7119) Iunie 20, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Costea Băcioc mare ceașnic a șasea parte din satul Vlădeni, cu iaz și cu moară în Dobrușa, ținutul Soroca, cumpărată dela Grama, drept 50 taleri.
- 34.** — 1611 (7119) <Iunie 20>. — Constantin Movilă voevod întărește lui Costea Băcioc toate părțile de ocină cumpărate în Vlădeni dela Dragna, Grama, Grigorie și Nicoară, Chiril și Frim.
- 35.** — 1611 (7119) Iunie 25, Iași. — Ilea Dumitrovici fost jitnicer vinde un sălaș de Tigani lui pan Dumitrașco, fiul lui Ștefan logofăt, pentru 45 taleri.
- 36.** — <1611 Iunie 25>. — Ilea Dumitrovici fost jitnicer dăruiește niște Tigănci unei mănăstiri.
- 37.** — 1611 (7119) Iunie 26, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Statatie sulgerul părții de moșie în Borsuceani și pe Cobolta ținutul Soroca.
- 38.** — 1611 (7119) Iunie 27. — Constantin voevod întărește lui Vitolt Mărățeanu logofăt părții din satul Medeleni, cumpărate dela Ion Țapul și alții, pentru 95 taleri de argint.
- 39.** — 1611 (7119) Iulie 7. — Constantin Movilă voevod întărește lui Istrate Bolea păharnic părții din satul Țiori, ținutul Tecuci, cumpărate.
- 40.** — 1611 Iulie 19. — Constantin Movilă voevod întărește lui Vrânceanu postelnic satul Șârbiceni.
- 41.** — 1611 (7119) Iulie 23. — Constantin Movilă voevod întărește mănăstirii Galata satul Vorovești.
- 42.** — 1611 (7119) Iulie 25, Iași. — Constatin Movilă voevod întărește mănăstirii Secul case în Iași, dăruite de răposatul Donici fost vornic.
- 43.** — 1611 (7119) Iulie 30, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește cneaghinei Varvara Hăcimăndoaie părții din satul Popeni, ținutul Dorohoi, cumpărate dela Nicoară și rudele lui.
- 44.** — 1611 (7119) August 12, Iași. — Constantin Movilă voevod dăruiește mănăstirii Bisericanî trei poieni, Biserica lui Iov, Bicazul și Cârnul și locul de braniște din

jurul lor, în schimbul poienei de sub Ceahlău, unde stăpânește mănăstirea fostului mitropolit Gheorghe Movilă.

45. — 1611 (7119) August 20. — Constantin Movilă voevod întărește lui Ionașco Cocoreea ocină la Ostăpceni, ținutul Iași, cumpărată dela Toader Măciucă, pentru 40 taleri bătuți.

46. — 1611 (7119) August 22, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Arpentie postelnic seliștea Dădești din ținutul Roman, fostă ascultătoare de Târgul Frumos, pentru 6 cai buni prețuți 120 galbeni ungurești, dați lui Ahmet pașa și Caraș mărzea.

47. — 1611 (7119) August 23, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Iachim și Onciu parte din satul Mihăilași, ținutul Orhei, cumpărată pentru 50 taleri argint dela Văscan.

48. — 1611 (7119) August 23. — Constantin voevod întărește lui Nichifor Beldiman fost vornic parte din satul Sămășcani, ținutul Orhei.

49. — 1611 (7119) August 30, Iași. — Constantin Movilă voevod dăruiește lui Toader stolnic satul Dănașeni, fost ascultător de ocolul târgului Tuțora.

50. — <1611 Septembrie 1—1612 August 31> 7120. — Eremia cumpără o parte din Hăsnășeni.

51. — <1611 Septembrie 1—1611 Decembrie> 7120, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Isac Balica hatman și pârcălab de Suceava stăpânirea asupra unor părți din satul Popeni pe Iubăneasa în ținutul Dorohoi, cumpărate dela nepoții lui Borodaci.

52. — <1611 Septembrie 1—1612 August 31> 7120. — Tăbuci diacul și femeia lui Gaftona vând o casă cu loc în Pleșești, cu tot venitul, lui Vasile diaconul și altora, pentru 32 taleri.

53. — <1611 Septembrie 1—1612 August 31> 7120. — Stratul, fiul lui Cărnăciul, dăruiește Nastasiei, fiica lui Păcurar, partea sa de moșie cu vad de moară în satul Ștefenei.

54. — 1611 Septembrie 4. — Constantin Movilă voevod întărește lui Nistor portarul satul Gvozdăuți.

55. — 1611 (7120) Septembrie 10, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitache Chiriță Paleologul mare postelnic jumătate din satul Vârăță ținutul Fălcu, cumpărată dela copiii lui Mihail Arvat, pentru 100 taleri de argint.

56. — 1611 (7120) Septembrie 20. — Pavăl, fiul lui Păcurar, vinde lui Dumitrașcu 8 pogoane de vie și alte părți de ocină din Moluștani, Valea Lungă, Hărlești și Onești cu 100 taleri.

57. — 1611, înainte de Octombrie 18. — Ignat din Belcești mărturisește că Toma, feierul Andreicăi, a vândut partea sa de ocină din satul Belcești lui Toma Brac, pentru 30 taleri.

58. — 1611 (7120) Octombrie 18. — Constantin Movilă voevod întărește lui Toma Braia ocină la Belcești, cumpărată dela Toma Bobric și Andreica.

59. — 1611 (7120) Octombrie 30. — Constantin Movilă voevod întărește lui Toma Braie partea sa de ocină din Belcești, pentru care a jurat cu 24 oameni buni, rămâind de judecată fiili lui Andreica.

60. — 1611 (7120) **N o e m b r i e** 19, Iași. — Boierii Präjescu și alții dărnesc mănăstirii Sf. Sava din Iași două fâcl de vie la Copou, pentru pomenirea răposatului Arpentie Präjescu postelnic.

61. — <1611 **N o e m b r i e** 23>. — Călugării dela Biserici mărturisesc că Dumitra și fiica ei, Cârstina, au dăruit mănăstirii partea lor de ocină din satul Orbic, o moară pe Bistrița și o vie la Bacău, scriind la pomelnic patru nume.

62. — 1611 (7120) **N o e m b r i e** 23, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește mănăstirii Biserici părți de ocină la Orbic în ținutul Neamț, o moară pe apa Bistriței, niște vii la Bacău și cu schitul lui Ciolpan, dăruite de cneaghinele Dumitra și Cârstina.

63. — 1611 (7120) **D e c e m b r i e** 1. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitracă Ștefan o Tigancă, anume Cârstina, cumpărată de tatăl său Ștefan logofăt dela Hrițan sulger.

64. — 1611 (7120) **D e c e m b r i e** 17. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitracă Chiriuță mare postelnic părți din satul Holohoreni pe Racovăț, ținutul Hotin, cumpărate dela fiili lui Sava și rudele lor.

65. 1611 (7120) **D e c e m b r i e** 17, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Dumitracă mare postelnic părți din satul Holohoreni pe Racovăț, ținutul Hotin, cumpărate dela Cătălina și alții.

66. — 1611 (7120) **D e c e m b r i e** 18, Iași. — Constantin Movilă voevod întărește lui Vitolt logofăt ocină în satul Simzănești, ținutul Tutova, cumpărată dela Gathona, pentru 12 taleri.

67. — <1611 **D e c e m b r i e** 19 — 1612 **A u g u s t** 31> 7120, Iași. — Ștefan Tomșa întărește mănăstirii <Pantocrator> a lui Toader Movilă satele Gligeni și Andrieuți, ținutul Suceava.

68. — <1611 **D e c e m b r i e** 19 — 1615 **N o e m b r i e**; 1621 **S e p t e m b r i e** — 1623 **A u g u s t**>. — Ștefan Tomșa voevod împuernicește pe Petrea din Crăciunești să urmărească oriunde sărăcă pe niște locuitori din satul Crăciunești pentru care el plătise cisia și ei fugiseră din sat.

69. — <1611 **D e c e m b r i e** 19 — 1615 **N o e m b r i e**; 1621 **S e p t e m b r i e** — 1623 **A u g u s t**>. — Dumitru șoltzul de Cotnari și 12 pârgari întăresc mănăstirea Galata viile ce au fost ale tatălui lui Bogdan, apoi ale lui Sima vameșul.

70. — <1611 **D e c e m b r i e** 19 — 1612 **A u g u s t** 31> 7120. — Văsiu din Zărnești dăruește mănăstirii Tazlău o prisacă cu albine în satul Zărnești ținutul Neamț.

71. — <1612 — 1630>. — Malcoci vatavul cumpărat dela Nenuloi din Selele ocină cătă se va alege pentru 6 taleri.

72. — <1612 — 1615, 1622 — 1623> **I a n u a r i e** 7. — Toșana, fata lui Maftei, vine parte sa de ocină din Popești, ținutul Bârlad, lui popa Poiană, pentru 12 lei.

73. — 1612 (7120) **I a n u a r i e** 14, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Neamț o moară pe pârâul Bulhainți, cotropită de Ureche fost mare vornic în timpul lui Constantin vovod Movilă.

74. — 1612 (7120) **I a n u a r i e** 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Bistrița să-și stăpânească braniștea, interzicând ureadnicului din Piatra și șoltuzului să mai trimită acolo vitele lor.

75. — 1612 (7120) **I a n u a r i e** 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod împuernicește pe călugării dela mănăstirea Bistrița să stăpânească o bală ruptă din apa Siretelui.

76. — 1612 (7120) Ianuarie 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Bistrița vama mică din Bacău, împreună cu toate poienele și fânețele.

77. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește călugărilor și egumenului mănăstirii Bistrița două poieni de sub Ceahlău, peste Bistrița, ce fuseseră cotropite de arhiepiscopul Gheorghe Movilă.

78. — 1612 (7120) Ianuarie 16. — Ștefan Tomșa voevod poruncește pârcălabilor de Roman, globnicilor și desugubinarilor ținutului Roman să nu învăluiască satul Ilișești al mănăstirii Bistrița pentru gloabe și dușegubine.

79. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dăruiește mănăstirii Pângărați satul Ivănești pe Cracău, ținutul Neamț.

80. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dăruiește mănăstirii Pângărați un loc de moară pe pârâul Chiojdul în satul Dărămănești ocolul Piatra.

81. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Pângărații satele Bilăești și Ivănești pe Cracău, ținutul Neamț, două mori pe Cracău, una dela Dărămănești, prisaca de pe Bohotin, 3 fâlcii vie la Cotnari și 2 sălașe de Tigani.

82. — 1612 (7120) Ianuarie 16. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Pângărații satele Bîlăești, Ivănești, seliștea Almașul Mic, Tigani, o vie la Cotnari în Dealul Nou, danie dela Andrei fost hatman și o prisacă în braniște, la gura Hemeiosului.

83. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Pângărații o poiană și un loc ce au fost ascultătoare de curtea târgului Piatra și le-a dăruit Alexandru voevod, când a făcut mănăstirea.

84. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Secul satele Berindești și Săbăoani, danie dela Ieremia Movilă voevod.

85. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Secul satul Borceaști, ținutul Neamț, danie dela Aron vodă.

86. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Secul mori, prisacă, odaie și vecini la Târgul Frumos.

87. — 1612 (7120) Ianuarie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Secul satul Vâنători din ținutul Neamț, danie dela Simion Movilă voevod.

88. — 1612 (7120) Ianuarie 18, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Secul casele și dughenele din mijlocul târgului Orhei, dăruite de răposatul Donici pârcălab.

89. — 1612 (7120) Ianuarie 18, Iași. — Ștefan Tomșa voevod confirmă mănăstirii Galata satul Vâlceaști pe Siret, în ținutul Sucevei, și-l scutește de toate dările, afară de darea cea mare împărătească.

90. — 1612 (7120) Ianuarie 20, Iași. — Ștefan Tomșa voevod confirmă mănăstirii Galata satul Vâlceaști pe Siret, în ținutul Sucevei, și-l scutește de toate dările, afară de darea cea mare împărătească.

91. — 1612 (7120) Ianuarie 20, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește ureadnicului din Piatra să lase în pace satele Jidești și Rusciori, « care au fost de ocol », fiind date sub ascultarea mănăstirii Secul.

92. — 1612 (7120) Ianuarie 21, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Probrata dreptul la gloabele și dușegubiriile din satele mănăstirii, din ținutul Dorohoi.

93. — 1612 (7120) Ianuarie 21, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Pobrata gloable și deșugubinele din satele ei, din ținutul Neamț.

94. — 1612 (7120) Ianuarie 25, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește marilor vătași și slugilor domnești din ținutul Vaslui să lase în pace satul Gărbești al cneaghinel răposatului Toader Dragotă vornic.

95. — 1612 (7120) Ianuarie 29, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Homorul satul Strahotin, din ținutul Hârlău, care fi fusese luat de Andronic ceașnic.

96. — 1612 (7120) Ianuarie 30, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Moldovița două mori în târgul Baia, cu povarne de bere, cu slădnici și 4 case de poslușnici.

97. — 1612 (7120) Februarie 5, Iași. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Bisericani parte din satul Orbic ținutul Neamț, dăruită de răposatul Ciolpan sulițaș.

98. — 1612 (7120) Februarie 6, Iași. — Ștefan Tomșav oevod întărește mănăstirii Bisericani parte din satul Orbic, ținutul Neamț și vii la Bacău, și schitul lui Ciolpan monahul dăruite de Dumitra cneaghina și fiica ei Cârstina, cneaghina lui Samoil paharnic.

99. — 1612 (7120) Februarie 12, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Bistrița braniștea veche cu toate hotarele, după uricul dela Ștefan voevod cel Bătrân.

100. — 1612 (7120) Februarie 12, Iași. — Ștefan vocvod Tomșa poruncește călugărilor dela mănăstirea Sucevița să lase fâmul cosit din poiana de sub Cehlău, căci el aparține călugărilor dela Bistrița.

101. — 1612 (7120) Februarie 12, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Bistrița satul Tâmpeni de pe Pârâul Alb, ținutul Neamț, « care sat le-a fost luat de Ureche mare vornic, cu mare strâmbătate ».

102. — 1612 (7120) Februarie 12, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește mănăstirii Pângărați 3 fâlcii și 40 prăjini de v.e la Cotnari în dealul Tonibric, dăruite de răposatul Andrei hatman.

103. — 1612 (7120) Februarie 14, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește solțuzului și pârgarilor din Cotnari să lase pe vierul Radu să lucreze numai pentru mănăstirea Pângărați.

104. — 1612 (7120) Februarie 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Peon întregul său hotar din ținutul Neanț, cum l-a aşezat mitropolitul Theodosie.

105. — 1612 (7120) Februarie 17, Iași. — Nădăbaico mare vornic de țara de sus scrie deșugubinarilor din ținutul Neamț să lase în pace satul Iucaș al mănăstirii Galata căci a ieritat inoartea de om făcută pe hotarul aceluia sat mănăstiresc.

106. — 1612 (7120) Februarie 22. — Ștefan Tomșa voevod poruncește dăbilarilor din ținutul Neamț să nu turbure avereia lui Păcurar vistiernicelul « pentrucă este cuțean vechi, mai dinainte ».

107. — 1612 (7120) Martie 6, Băiceni. — Oniț din Băiceni, ținutul Roman, zălogește la cumnatul său Gliga de Selevestre partea sa de ocină, pentrucă i-a plătit dajdia de 10 galbeni; va rămânea zălogită până la plata datoriei.

108. — 1612 (7120) Martie 8, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Pobrata iezerul Bealeul, cu gârlele și mlăjetul.

109. — 1612 (7120) Martie 9, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește pârcălabilor și dăbilarilor din ținutul Neamț să nu învăluiască pe vecinii mănăstirii Sinai, din satul Iucaș.

110. — 1612 (7120) Martie 9, Iași. — Ștefan voevod confirmă mănăstirii Vizanțea un loc dela gura Vizăuțului Mic până la Dealul Răchitașului, danie dela Broștoc fost stăroste de Putna.

111. — 1612 (7120) Martie 10, Iași. — Drăgan, fiul lui Dumitru uricarul, împrumutând 300 galbeni pe timp de un an dela Dumitrașco Ștefan pentru care a zălogit satul Marinești pe un an și neputând plăti la termen vinde satul cu 400 galbeni, primind restul de 100 galbeni.

112. — <1612> Martie 11. — Vasile Präjescu vornic și Hilip vătav mărturisesc că Ana a răscumpărat dela Lazăr ocina sa din Cândești, ținutul Neamț, vândută de Parasca, sora mamei sale, lui Andrian vătah, tatăl lui Lazăr, și o dă acum lui Petre Hadâmbul pentru o datorie de 140 zloți.

113. — 1612 (7120) Martie 14, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Neamț satul Drăgănești cu cătunul său Brusturi, găsind nefindeptățită stăpânirea mănăstirii Râșca.

114. — 1612 (7120) Martie 20. — Ivul restituie lui Gliga partea lui Săbău din Sălăvestri, primind vite, haine și un pământ semănat.

115. — 1612 (7120) Martie 24, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește pârcălabilor de Neamț să lase în pace niște mori din satul Vânători ale mănăstirii Secul până ce vor aduce călugării privilegiile și se va hotărî definitiv.

116. — 1612 (7120) Martie 25, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește marilor vătavi din ținutul Sucevei să caute și să dea « cu ștreangul de gât » mănăstirii Voronet, vecinii fugiți prin satele boerești, pe care călugării nu-i pot aduna din cauza ureadnicilor și a vătămanilor boierești.

117. — 1612 (7120) Martie 26, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Dragomirna satele Uriceni și Flămânci din ținutul Hârlău, danie dela Stroici logofăt.

118. — 1612 (7120) Aprilie 11, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Homor muntele Măgura cu toate izvoarele lui, interzicând oricui a tăia lemne, a paște vite sau a prinde pește.

119. — 1612 (7120) Aprilie 13, Bârlad. — Ion șoltuzul și cei 12 pârgari din târgul Bârlad întăresc lui Crețul și Precup un loc de prisacă din satul Horgești, pe pârâul Bogdana, cumpărat dela Nastasia cu 6 taleri de argint.

120. — 1612 (7120) Aprilie 16, Iași. — Ștefan voevod poruncește marilor vătăfi din ținutul Iași și Dorohoi să caute vecinii mănăstirii Probata fugiți prin slobozii și sate boerești în timpul Movileștilor și « să-i dați în mânile călugărilor ».

121. — 1612 (7120) Aprilie 16. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Homor satul Stăuceni, ținutul Dorohoi, cotropit de Isac Balica hatmanul.

122. — 1612 (7120) Aprilie 17. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Secul stăpânirea peste braniștele, munții, poenile și râurile ei, nimeni strein de mănăstire neavând a încălcă hotarul acestor locuri.

123. — 1612 (7120) Aprilie 17, Iași. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Secul satul Vânători din ținutul Neamț, danie dela Simion vodă Movilă.

124. — 1612 (7120) Aprilie 17, Iași. — Ștefan voevod poruncește pârcălabilor de Neamț să nu tragă la ocolul Neamțului satul Vânători, ci să-l lase mănăstirii Secul, fiind danie dela domni de mainainte.

125. — 1612 (7120) Aprilie 18. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Grigore diac parte din moșie din satul Obrăceni, ținutul Roman, cumpărat dela Condrea, Agatha și rudele lor, toți strănepoții lui Stanciu.

126. — 1612 (7120) Aprilie 18, Iași. — Ștefan Tomșa voevod, domn al Moldovei, întărește mănăstirii Secul parte din ocina din Negrilești a lui Toader și a surorii sale, Stanca fiică lui Cârstea Ivul, dăruită mănăstirii.

127. — 1612 (7120) Aprilie 18. — Mitropolitul Anastasie, episcopul Mitrofan și marele logofăt Voicu fac zapis de împăcarea călugărilor dela Agapia cu cei dela Secul pentru Poiana lui Ureche, în locul căreia mănăstirea Secul dă Agapiei trei poieni în Tolici.

128. — 1612 (7120) Aprilie 21, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Secul satele Săboiană și Berindești din ținutul Roman, danie de la Ieremia vodă.

129. — 1612 (7120) Aprilie 26. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Ionichie din Antălești parte din moșie cumpărată dela Bormotă.

130. — 1612 (7120) Aprilie 26, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Secul niște Tigani.

131. — 1612 (7120) Aprilie 27, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Bisericană ocina în satul Orbic ținutul Neamț, rămânând de lege Ion din Rupturi.

132. — 1612 (7120) Mai 4, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Berzunț satul Bogdana din ținutul Trotuș, cu mori și un Tigan rob cu sălașul.

133. — 1612 (7120) Mai 6, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Secul stăpânirea satelor Jidești și Rușciori din ținutul Neamț, danie dela Damian vistier.

134. — 1612 (7120) Mai 8, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Toader Cârlig vistier din Brițcani părțile de moșie din satele Brițcani, Cârligi și Bârgăoani, cumpărate dela Serghei și rudele sale.

135. — <1612> Mai 9, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Istrate părții de moșie în Piticeni, cumpărate dela Ionașco și rudele sale cu 250 taleri.

136. — 1612 (7120) Mai 14. — Apostol Sehulian orânduște cu zapis lui Bojilă din Pochi două ocini ale lui Gligorcea, pentru două omoruri făcute pe acea moșie și pentru care Bojilă dăduse doi boi buni și 4 lei.

137. — 1612 (7120) Mai 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Agapia poenile și curăturile dăruite de domnul anterior din hotarul Negrișeștilor.

138. — 1612 (7120) Mai 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Nicorîță mare armaș părții din satul Vrăjitorii, cumpărate dela Pântelescu și rudele lui.

139. — <1612–1615; 1622–1623> Mai 21. — Ștefan Tomșa voevod dăruiește mănăstirii dela Vânători obroc anual : cereale, vin, miere, sare și banii.

140. — 1612 (7120) Mai 26, Iași. — Ștefan Tomșa voevod scutește de dări niște case ale mănăstirii Sfântul Sava din Iași, dăruite de Ieremia Movilă.

141. — 1612 (7120) Mai 27, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește dregătorilor din Iași să nu supere chervăsăria mănăstirii Sfântul Sava din Iași cu niciun fel de dare sau obligație.

142. — <1612> Iunie 2, Soldănești. — Pătrașco Nădăbaico mare vornic întărește lui Gligorie diac din Altălești un laz cu grădini, făcute de tatăl acestuia.

143. — 1612 (7128) Iunie 4. — Ștefan Tomșa voevod judecă pricina dintre Gheorghe feclorul Paraschivei cu Filip și frațil lui pentru moșia din satul Roșcani pe Suceava și Giurgeni din ținutul Vaslui.

144. — <1612 înainte de Iunie 13>. — Șoltuzul din Huși și alții întăresc lui Dumitru stolnicul jumătate din satul Răspopi, cumpărat cu 50 taleri dela feclorii lui Silion.

145. — <1612 înainte de Iunie 13>. — Marcovici brânișter, Toader Beghiul dlac și alții întăresc lui Dumitru stolnic și Simion pitărel jumătate din satul Răspopi, cumpărat cu 50 taleri.

146. — 1612 (7120) Iunie 13, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Dumitru stolnic și Simion Mirca pitărel părți din satele Răspopi și Tîntești, ținutul Fălcu.

147. — 1612 (7120) Iunie 16, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Bisericani satul Troița în ținutul Neamț și o moară pe Cracău, lângă Averești.

148. — 1612 (7120) Iunie 17, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mânăstirii Bisericani satul Troița pe Cracău ținutul Neamț, hotărind ca gloabele și dușegubinele să le ia călugării pentru îmbrăcăminte și ciubote.

149. — 1612 (7120) Iunie 18, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește ureadnicului de Piatra să lase în pace satul Troița din ținutul Neamț al mânăstirii Bisericani și moara de pe Cracău.

150. — 1612 (7120) Iulie 2, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mânăstirii Agapia și Secul tot hotarul dinspre Hangu în pricina cu răzeșii din Mânjești, Băltătești și Bratuleți.

151. — 1612 Iulie 17. — Grigore cu femeia sa Ioana dăruesc mânăstirii Bisericani prisaca lor, niște livezi în pădure și o curătură de 4 ogoare în satul Popoști.

152. — 1612 (7120) Iulie 17, Iași. — Ștefan Tomșa voevod volnicește mânăstirea Sinal, pe ureadnicul și vătămanul din satul ei, Iucaș, să oblige la ascultare pe toți vecinii, pedepșind pe nesupuși.

153. — 1612 (7120) Iulie 24, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mânăstirii Homor satul Strahotin din ținutul Hârlău, cotropit de Andronic fost paharnic.

154. — 1612 (7120) Iulie 28, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Carp dlac părți din satul Miclăușeni peste Prut, ținutul Iași, cumpărate dela popa Toader și alții.

155. — 1612 (7120) August 4, Iași. — Zangu, feclorul lui Petre din Liești, vinde lui Neniuță partea sa de ocină din Bunești, pentru 22 de taleri.

156. — 1612 (7120) August 5. — Ștefan Tomșa voevod poruncește lui Lupul fost ureadnic de Bacău să lase mânăstirii Bistrița vama cea mică dela Bacău și să-l restituie ce-a luat.

157. — 1612 (7120) August 16, Băiceni. — Vărvara Neteda dăruște nepoatei sale Marica, fată lui Gliga din Sălăvestri, partea sa de ocină cu siliște de sat, pământ în țarină, vad de moară, pomete, curături și loc de prisacă.

158. — 1612 (7120) August 17. — Ștefan Tomșa voevod întărește mânăstirile Galata seliștele satelor Mânjești, Folănești și Cristești, nimeni să nu turbure stăpânirea și fiecare om să-și dea dijma.

159. — <1612> August 24. — Ștefan Tomșa voevod poruncește lui Dumitru părălab de Roman să cerceteze situația poslușnicilor episcopiei de Roman.

160. — <1612 Septembrie 1 — 1613 August 31> 7121. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Zaharia vistiernicel părți de ocină în satele Jușcani și Bădiceni, ținutul Neamț, rămânând de judecată nepoții lui Filip.

161. — <1612 Septembrie 1 — 1613 Aprilie 31> 7121. — Ștefan Tomșa voevod poruncește dăbilarilor, care umblă cu slujbele în ținutul Neamț, să nu ia boala și vacile oamenilor din satele mănăstirii Pângărați, Bilăești, Ivănești și Seliștea, drept dabile pentru alte sate sau pentru alții oameni.

162. — 1612 (7121) Septembrie 9, Bodei. — Ștefan Tomșa voevod poruncește pârcălabilor, șoltuzului și pârgarilor de Roman să lase, în pace poslușnicii episcopiei de acolo.

163. — 1612 (7121) Septembrie 13. — Ștefan Tomșa voevod poruncește ureadnicului de Căcănei să lase în pace partea din Brăiești fostă a lui Balica fost hatman, pe care a dăruit-o slugii sale Ieremia pârcălab de Hotin.

164. — 1612 (7121) Septembrie 24. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Simion spătar, Damian spătar și altora jumătate din satul Chipirceni, în pricina cu răzășii Pavăl și Ivan Rusulei și alții.

165. — 1612 (7121) Septembrie 30. — Ionașco mare paharnic, Pantelei pârcălab și șoltuzul de Cotnari mărturisesc că s-au părît Ionașco Grigorcea și nepoata sa Eftimia, cu ruda lor Todosia Oncioae din Suceava pentru o falce și jumătate de vie în Dealul Mândru, lăsate de Gripina călugărița nepoatei sale Eftimia, fiica lui Miron clucerul.

166. — 1612 (7121) Octombrie 9, Greceni. — Costin, ginerele lui Lupul, cu soția Anghelina și cununatul, Vasile, vând lui Dumitru Goia pârcălab de Hotin ocina lor din Doljești pentru 100 taleri.

167. — 1612 (7121) Octombrie 14. — Megieșii moșiei Doljești mărturisesc că ginerale și fiili lui Lupul Goia au vândut vărului lor, Dumitru Goia pârcălab de Hotin, ocina lor din Doljești.

168. — 1612 (7121) Noembrie 3, Iași. — Ștefan Tomșa voevod curmă nefnțelegerea dintre satele Cernăți zis și Biltigani și Greci numit și Rotompănești din ținutul Tutova, pentru o bucată de ocină, cotropită de cneaghina Măriica pârcălăboia de Hotin.

169. — 1612 (7121) Noembrie 5, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Dumitru Goia ureadnic de Iași părți din satele Doljești, Ruși și Blăgești, cumpărate dela nepoții săi Iurașco și Anghelina, fiili Măricăi.

170. — 1612 (7121) Noembrie 15. — Ștefan Tomșa voevod judecă pricina dintre Dumitru și Drăgan.

171. — 1612 (7121) Noembrie 25. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Voico logofăt a treia parte din satul Fiținghești pe râul Putna, cumpărată dela popa Crăciun și sora sa cu 30 taleri.

172. — 1612 (7121) Noembrie 28, Iași. — Ștefan Tomșa voevod judecă pricina dintre Ion Hăugul pitărel și oamenii săi cu Nebojatco uricar pentru un stufăriș de la apus de Jijia veche, rămânând Hăugul și ai săi de lege.

173. — 1612 (7121) Decembrie 1, Iași. — Ștefan Tomșa voevod judecă pâra dintre Sava vătaf de hânsari și alții pentru două vaduri de moară din satul Petrilești, ce se chiamă Borcești.

174. — 1612 Decembrie, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Mihail Marmure aprobat din Mărmureni a șaptea parte din satul Gârcini pe Racova în ținutul Tutova, cumpărată dela Grailă cu 300 zloti tătărești.

175. — <1612 — 1614> Decembrie 4, Bârlad. — Ursul mare vornic de țara de jos poruncește lui Dragan vătah de Gârlă din Putna să cerceteze pricina dintre Iane neguțătorul din Bârlad cu oameni din Bolotești și Vitănești pentru un vad de moară pe Putna.

176. — 1612 (7121) Decembrie 8. — Isaico comisul împrumută dela Cazan fost postelnic 80 de taleri de argint, zălogind ocina sa din Pașcani, cu mori și pod umblător pe Siret, locuri de prisăci și fâncete cu soroc până la Florii.

177. — 1612 (7121) Decembrie 22, Iași. — Ștefan Tomșa voevod scutește de orice obligație în afară de birul visticriei satele mănăstirii Galata, Sadna și Tămășeni din ținutul Roman. Deasemeni poruncește slujitorilor să prindă pe hoții care s'ar afla în accele sate.

178. — 1613 (7121) Ianuarie 1, Iași. — Ștefan Tomșa voevod scutește de orice obligație în afară de birul visticriei satele mănăstirii Galata, Sadna și Tămășeni din ținutul Roman. Deasemeni poruncește slujitorilor să prindă pe hoții care s'ar afla în accele sate.

179. — 1613 (7121) Ianuarie 6. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Pantelie fost pârcălab partea de moșie din Horlești, ținutul Cârligăturii, cumpărată dela Grigore, Vasile și răudile lor cu 40 taleri.

180. — 1613 (7121) Ianuarie 11, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește cua-ghinei lui Toader Dragotă stăpânirea peste 130 stupi, luați de Dragotă dela Cernat lo-gofăt.

181. — 1613 (7121) Ianuarie 11. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Putna stăpânirea asupra satului Crasna din ținutul Suceava, primit de mănăstire drept danie dela răposatul Filothei fost episcop de Huși.

182. — 1613 (7121) Ianuarie 13, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește lui Ieremia din Ciriteni să aducă în fața domnului pe Ștefan Boldescu și Ionita din Buciumi în judecată cu Ionașcu și popa Ionașcu din Bilăești.

183. — 1613 (7121) Ianuarie 13, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Nicoară mare armaș părți cumpărate din satele Bican și Balosinchi pe Simila.

184. — 1613 (7121) Ianuarie 15. — Fedor, Isac, Tatiana și alții vând lui Gheorghe Morozan părțile lor din satul Târșitei cu 55 taleri și un cal.

185. — 1613 (7121) Ianuarie 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Isaico comis stăpânirea peste jumătate din satul Pașcani, care li fusese luată mai înainte cu sila de Isac Balica hatmanul, iar acum domnul li îngăduie s'o răscumpere dela domnie pentru 80 taleri și un cal bun.

186. — 1613 (7121) Ianuarie 17, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Bisericii o moară din satul Averești pe Cracău, ținutul Neamț, gîsind nedreaptă pâra făcută de mănăstirea Aron Vodă din țarina Iașilor.

187. — 1613 (7121) Ianuarie 19, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dă carte de judecată în favoarea lui Boul fost vistier pentru a treia parte din Tâlpălăești pe Moldova, ținutul Suceava, în pricina cu Lazor Daună, care îl părse că i-a luat ocina în silă.

188. — 1613 (7121) Ianuarie 20, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Boul fost vistier satul Frătești din ținutul Neamț, pe care Iurașco îl-a pus zălog, apoi îl-a vândut când îl-a scos din robie, deci plângerea Chiranci, cneaghina sa, este neîntemeiată.

- 189.** — 1613 (7121) Ianuarie 20, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Pătrașco Udrea partea din satul Orășeni, cumpărată dela Anisia, fiica lui Gavril Nemîș.
- 190.** — <1613> Ianuarie 24. — Pârasca din Cândești vinde partea ei de ocină din Cândești lui Andrian vătaf din Stănești, pentru 150 zloți.
- 191.** — 1613 (7121) Ianuarie 24, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește lui Vasile pârcălab de Neamț să despartă partea Angăi din Cândești, care este partea Parasăci, cumpărată de Petrea Hadâmbul pentru 150 zloți.
- 192.** — 1613 (7121) Ianuarie 28, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Vasile Dinga diac părții din satul Siliștea de pe Șomuz, ținutul Sucvei, cumpărată dela urmașii lui Man globnic.
- 193.** — 1613 (7121) Ianuarie 28, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Ieremia pârcălab părțile de ocină dela Brăești, ținutul Hârlău, pe care le-a cumpărat dela răzeșii săi sub Ieremia Movilă, cu 2000 taleri de argint și au fost apoi acaparate de Isac Balica fost hatman.
- 194.** — 1613 (7121) Februarie 3, Iași. — Ștefan Tomșa voevod judecă pâra dintre Ionașco Lațco pitărel din Mogoșești și Nicoară Blihan stolnic din Cornești pentru un hotar și găsește nedreaptă plângerea lui Blihan.
- 195.** — 1613 (7121) Februarie 9, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mânăstirii Galata o parte din iezerul Calovul, cu dreptul de a lua vamă din pește după vechiul obiceiu.
- 196.** — 1613 (7121) Martie 4, Popșorii. — Andreiaș șoltuzul și 12 pârgari din târgul Vaslui dau mărturie prin care adeveresc că Simion Crasnaș a vândut părțile sale de moie din satele Grumăzești și Fauri, ținutul Vaslui, lui Voico mare logofăt, pentru 150 taleri.
- 197.** — 1613 (7121) Martie 8 și Aprilie 12. — Lupul diac din Dumești și alții dau mărturie că Motrea a vândut partea ei de moie din satul Miclăușani lui Carp diaconul pentru o vacă cu vițel și 5 taleri.
- 198.** — 1613 (7121) Martie 15, Cotnari. — Pasacalina Stroicioae și fiul ei Ionașcu Stroici încuviințează ca popa Ionașcu și Ilarion diaconul să răscuipere pentru 280 taleri jumătate din satul Ungheni, ținutul Neanț, pe care o cumpărase răposatul Stroici fost mare logofăt.
- 199.** — 1613 (7121) Martie 26. — Ștefan Tomșa voevod întoarce fiilor lui Gheorghe Albotă, nepoții marelui vornic Petre Albotă, satele ce le fuseseră luate cu sila de către Toader Movilă, în zilele lui Ieremia Movilă și de Isac Balica hatmanul în zilele lui Constantin Movilă, plătind ei mânăstiri Pantocrator 450 taleri, iar domnului dându-i o trăsură acoperită, cu patru cai buni, pe care i-a trimis pentru trebuința țării.
- 200.** — 1613 (7121) Martie 30, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mânăstirii Bisericanii satul Troița pe Cracău, ținutul Neamț, fost domnesc și ascultător de ocoul Pietrei, cum și locul dela Scârisoara și moara de pe Cracău la satul Averești.
- 201.** — 1613 (7121) Martie 30, Iași. — Ștefan Tomșa voevod arată că, după ce l-a răscumpărat pe Boul fost vistier din robia Tătarilor, i-a restituit și satul Davideni, ținutul Neamț, pe care îl dăduse lui Ionașco Talpă mare ceașnic, venind acesta cu vorbe neaddevărate la domnie. Domnul a primit dela Boul 6 telegari suri prețuiți la 300 galbeni, pe care i-a dat în trebuința țării.

202. — 1613 (7121) Martie 30, Iași. — Ștefan Tomșa voevod hotărâste în judecata dintre Voico mare logofăt cu Loghina, cneaghina lui Ionașco Bolea fost vornic și fiul acestuia pentru a patra parte din satele Grumăzești și Fauri, ținutul Vaslui, cumpărate pe nedrept pentru 120 taleri de Ionașco Bolea dela Trifan diac, căci fiul lui Voico mare logofăt sunt rude mai apropiate lui Trifan diac. Se mai confirmă lui Voico mare logofăt a patra parte din Grumăzești și Fauri, cumpărate pentru 150 taleri.

203. — 1613 (7121) Martie 30, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dăruiește mănăstirii Neamț un loc în pustie unde cade Jijia în Prut, la capătul de jos al braniștei • ca să-și așze acolo sat •.

204. — 1613 (7121) Martie 31. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Sf. Ilie satul Războieni pe Valea Albă în ținutul Neamț, cu mori și cu tot venitul, danie dela Petru vodă.

205. — 1613 (7121) Martie 31, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește lui Scariotschi și Gavrilaș staroste de Cernăuți să pună în vedere Lențoaiei din Iurecuți să-l lase în pace pe Prodan aprod.

206. — 1613 (7121) Aprilie 1. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Berzunț moșia Bracaci și moara, danie dela Pavel călugărul.

207. — 1613 (7121) Aprilie 1, Iași. — Ștefan voevod scrie pârcălabilor de Neamț să creceteze plângerea lui Ionașco vistiernicel din Obârșia împotriva • sătenilor săi •, care îau picrdut o vacă.

208. — 1613 (7121) Aprilie 8, Iași. — Ștefan Tomșa voevod scrie lui Rusul diac din Frenciuci să judece pricina lui Toader și Ionașco din Boteni cu Băiseanul pentru o datorie de 20 galbeni.

209. — 1613 (7121) Aprilie 10, Iași. — Ștefan Tomșa voevod împuernicește pe călugării dela mănăstirea Neamț să stăpânească un sat dela gura Jijiei.

210. — 1613 (7121) Aprilie 10, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Pobrata iezerul Belcul și cele 9 gârle, cum și mlăjetul dela Văleni.

211. — 1613 (7121) Aprilie 10. — Ștefan voevod întărește mănăstirii Homor toate iezcerele și hotarcile sale.

212. — 1613 (7121) Aprilie 16, Iași. — Gheorghe Balș al doilea logofăt întărește învoiala dintre Gligorie diacul și Teta pentru a stăpâni împreună o parte din Comănești, până va aduna Gligorie 120 zloți tătărciști.

213. — 1613 (7121) Aprilie 17. — Ștefan Tomșa voevod întărește împărțirea ocincii din Hănești, făcută de Drăgălina, fiica lui Nechifor. Ea o împarte în două jirebii pentru cele două fiice ale sale.

214. — 1613 (7121) Aprilie 18, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Tazlău un loc în satul Colțești, încălcat de Băcioic fost ccașnic.

215. — 1613 (7121) Aprilie 21, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește unui dregător să prețuiască prisaca, via și curătura făcute de Chiril, pe o ocină, iar Tuțuman să întoarcă acci bani.

216. — 1613 (7121) Mai 14, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește episcopiei de Roman o prisacă cu stupi și livezi în satul Răchitoasa, ținutul Tecuci, danie dela Ion monah și fiili săi.

217. — 1613 (7121) Mai 14, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește episcopiei de Roman stăpânrice pe o prisacă și un loc de fânaț în hotarul satului Gădinți.

218. — <1613> Mai 30. — Vasile Prăjescu pârcălab de Neamț cercetează pricina dintre Toma Brae și Ignat cu Tabuci și Frandă pentru o curățitură cu pomăt, din Belcești și găsește îndreptățită stăpânirea lui Toma și Ignat.

219. — 1613 (7121) Iunie 1, Suceava. — Ștefan voevod dăruiește mănăstirii Sfântul Ilie o bucată de loc din hotarul satului Șchei din ocolul târgului Suceava.

220. — 1613 (7121) Iunie 1, Suceava. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Sfântul Ilie stăpânirea asupra iazului numit Copecia și asupra a 24 fâlcii de fânaț din hotarul târgului Suceava, despre hotarul Tătărășilor.

221. — 1613 (7121) Iunie 12, Iași. — Murgoci Toflea și Ghenghea vornic de gloate adeveresc că Mihail, fiul lui Borcea, a vândut lui Păcurar, fiul lui Bâră, partea lui din satul Cripinești, ținutul Fâlcicului, pentru 15 taleri.

222. — 1613 (7121) Iunie 16. — Ștefan voevod dăruiește episcopiei din Huși coloade de grâu, buți de vin, miere și aspri de cheltuiala.

223. — 1613 (7121) Iunie 22, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dă carte lui Mălai aprobat din Brătiani pentru jumătate din satul Järdeani din ținutul Dorohoi, până când călugării dela mănăstirea Pantocrator vor aduce uricele și diresele.

224. — 1613 (7121) Iulie 5, Belejeni. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Popoțea diac din Bârjoveni partea lui din satul Bodești, pentru care se pârize cu Dragotă fost vornic și cu Păcurariu din Cârligii.

225. — <1613 Septembrie 1 — 1614 August 31> 7122. — Mărturia lui Pătrașco Bașotă și altora pentru vânzarea unui Țigan lui Nechita diac de către popa Ionașco din Bodești pentru zece galbeni.

226. — 1613 (7122) Septembrie 1. — Siliște și soția sa vând mănăstirii Bisericii siliștea Românești pentru 50 de oi, o iapă cu mânz și strânjic.

227. — 1613 (7122) Octombrie 1, Hărălu. — Pavel episcop de Roman și Athanasie episcop de Rădăuți hotărăsc ca un Țigan al mănăstirii Putna, care a ucis pe altul al mănăst.rii Secu, să treacă în stăpânirea Secului.

228. — 1613 (7122) Octombrie 20, Ciabrău. — Ionașco mare vornic de țara de jos și alții mărturisesc că a fost de față la Ciabrău când Dumitru Robul s'a dus cu Tătarii, spunând că nu va mai veni, luând dela Lazăr Drule 2 cai, arme și haine și dându-i în schimb ocina sa din Glodeni.

229. — 1613 (7122) Noembrie 5, Hotin. — Vasile și Anghelina, fiili lui Lupul Goe, vând o parte din ocina lor din satul Doljești, ținutul Roman, lui Dumitru Goe pârcălab de Hotin, fratele tatălui lor.

230. — 1613 (7122) Noembrie 5, Roman. — Ștefan Tomșa voevod poruncește pârcălabilor și șoltuzului de Roman să lase în pace de unele obligații pe poslușnicii episcopiei de acolo.

231. — Înainte de 1613 (7122) Decembrie 3. — Gavril Balici și frații săi vând nepotului lor Mira Marmure uricar, părți de ocină din Bojeni drept 121 taleri.

232. — 1613 (7122) Decembrie 3. — Ștefan voevod întărește lui Mira Marmure uricarul jumătate din satul Bojeni cumpărat dela Gavril Balici și frații săi, strânepoții lui Dragoș Rotompan.

233. — <1613 Decembrie — 1615 Octombrie. —> Ștefan Tomșa voevod întărește lui Toader sulgerul părți din satul Căcăceani, pe Sărata în ținutul Fâlcii.

234. — 1613 (7122) Decembrie 17, Iași. — Ștefan voevod întărește lui Beldiman mare logofăt satul Samașcani, cumpărat dela Pavel și Toader și rudele lor, drept 80 taleri.

235. — 1613 (7122) Decembrie 19, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește stăpânrice mănăstirii Biscricani peste satul Troița, ținutul Neamț.

236. — 1613 (7122) Decembrie 19. — Hotarnica satului Troița, făcută de Vasile Boculescu marc spătar.

237. — 1613 (7122) Decembrie 20. — Ștefan Tomșa voevod judecă pricina dintre Elisei paharuiic și rudele lui, fiili lui Neagul, nepoții lui Poiană, cu Cazan, fiul lui Nastea, pentru a patra parte din satul Helcvii, pe Tazlău, ținutul Trotuș, dându-li-se nepoților lui Poiană în schimb a șasea parte din satul Poiana.

238. — <1613 Decembrie 23 — 1614 Ianuarie 23> 7122 Iași. — Ștefan Tomșa voevod judecă pe Gligorie Șchcianul cu Arsenie și Cozma, pentru ocina cumpărată în satul Oboroceni, arătând că s-au înipăcat.

239. — <1614 — 1615 Ianuarie —> Sturzea Hatman și pârcălabul Sucevii întăresc lui Nădăbaico vornic câteva sălașe de Tigani.

240. — <1613 — 1615> Ianuarie 3. — Mărcea mare vornic de țara de sus poruncește deșugubinarilor din ținutul Neamț să nu turburc satul Iucaș al m-rii Galata pentru o moarte de om, pentrucă a iertat acca moarte de om.

241. — 1614 (7122) Ianuarie 14, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește m-rii Moldovița un hotar obținut în schimbul moșiei Sasiori cu mănăstirea Sintilia. Acel hotar era învăluit de Udrești. Domnul dă hotărîrcă definitivă după ce a pus pe Iachim ureadnicul de Suceava să cerceteze hotarele, pe unde a hotărît Tăutul.

242. — 1614 (7122) Ianuarie 14, Iași. — Ștefan voevod poruncște pârcălabilor ținutului Neamț să nu ia gloabe mici din satele mănăstirii Pângărați, care sunt lăsate călugărilor pentru «clubote».

243. — 1614 (7122) Ianuarie 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod judecă pe nepoții lui Mihul Ponici cu nepoții lui Buda, hotărînd ca nepoții lui Buda să stăpânească satele Crevășești și Șarba, iar ai lui Ponici, Ivancicăuți și Glodeni.

244. — 1614 (7122) Ianuarie 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod scrie marilor vătași din ținutul Suceava să lase în pace satul Valecștii al m-rii Galata.

245. — 1614 (7122) Ianuarie 15. — Solonea, fiica lui Vlădica fost pitar vine în Neaniul diac o prisacă din hotarul Oneștilor, pe urmă 35 taleri.

246. — 1614 (7122) Ianuarie 21, Iași. — Gheorghe Balș al doilea logofăt și alți bocri adeveresc că Arsenie Ncbojatco a cumpărat părți de ocină din satul Vlădeni pe Jijia, ținutul Hârlău.

247. — 1614 (7122) Ianuarie 29, Toderești. — Odochia, soția lui Vlădica pitar și cu fiica lor Solomia vând partea lor de ocină din Onești, lui Drăgușan diac și Neiniului fost pârcălab la ținutul Iașilor, pentru 26 taleri.

248. — 1614 (7122) Februarie 2. — Nicoară ușerel din satul Bobleteci și rudele sale vând părți din Mădărjești și din Valeșeni lui popa Simion din Mădărjești pentru 45 taleri.

249. — 1614 (7122) Februarie 9. — Ștefan voevod dăruiește lui Enache postelnic satul Stolniceni ținutul Iași, fost al lui Vasile Stroici hiclean.

250. — 1614 (7122) Februarie 13, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dă carte lui Onciu fost staroste și vătămanului său din Roșieci, pentru a stăpâni *podaniș* de acolo, care își vor plăti dabilele după catastișul dela vistieria domnească.

251. — 1614 (7122) Februarie 14, Iași. — Ștefan Tomșa voevod către marel vătăf de ținutul Dorohoi, să cerceze plângerea Nastasei și a fiului ei, Ionașeo Vartic, împotriva lui Vemeșcanul, care le-a arat ocina din Petrești fără dreptate.

252. — 1614 (7122) Martie 2. — Ursu Plop și rudele sale vând lui Nichifor, Bilacăi și Avram părți din satul Plopeni.

253. — 1614 (7122) Martie 15, Ștefănești. — Ștefan, fiul lui Miron, cu sora și fiili săi vând o jumătate din a treia parte a satului Vlădiceni lui Măuailă vornicul de Ștefănești, de față cu șoltuzul, pârgarii, popa cel domnesc și alți târgovești din Ștefănești.

254. — 1614 (7122) Martie 23. — Balș logofăt al doilea întărește împărțala ce fac Ignat Ciogolea și cunnatul său Strat (Estratie) asupra moșilor Manova, ținutul Soroca; Berehocăști, ținutul Iași și Vătămani, ținutul Neamț în care ultim sat *descărlicătura să nu-ș facă în vatră* Ignat Ciogolca.

255. — 1614 (7122) Martie 26, Iași. — Gheorghe Balș logofăt, Dumitru Goia pârcălab de Hotin și alți boeri adeveresc că Arsenie Nebojateo uricar a cumpărat mai multe părți din moșia Vlădeni pe Jijia, ținutul Hărălău.

256. — 1614 (7122) Martie 29. — Ștefan voevod întărește lui Dumitru Goe pârcălab de Hotin părți din satele Doljești, Fărtești și Ruși cumpărate dela nepoii săi de soră: Isac și Iurașeo și Anghelina și părți din satele Balomirești și Blăgăști, toate în ținutul Roman.

257. — 1614 (7122) Martie 30, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Arsenie Nebojateo uricar, stăpânirea satului Vlădeni pe Jijia, ținutul Hărălău, parte moștenit și parte cumpărat dela mai mulți.

258. — 1614 (7122) Mai 3, Iași. — Ștefan Tomșa voevod către marii vătafi ai ținutului Vaslui să facă lege dreaptă lui Andrei coinis din Porceșteni ca să-și ia ocina pe care a plătit-o pentru o moarte de om.

259. — 1614 (7122) Mai 6. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Coșescu din Cosăști un loc de prisacă, rămânând ca Gheorghe să-și mute stupii.

260. — 1614 (7122) Mai 8. — Dumbravă din Balină vinde ocina sa lui Zaharia din Berbești cu 15 taleri, pe care i-a luat pentru a-și plăti capul de niște stupi furați dela Marcu, fiul lui Rojnița.

261. — <1614 Mai 8. —> Nechita, fiul lui Dănilă din Bahna, vinde partea sa de ocină lui Zaharia din Berbești cu 10 taleri ca să se mănuție de femeia sa.

262. — 1614 (7122) Iunie 20, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirii Muntele Peonul hotarul braniștei, aşa cum l-a ales în zilele lui Icreimia vodă, mitropolitul Teodosic.

263. — 1614 (7122) Iulie 2. — Salomeia, Anafimie și Candachia, nepoatele lui Dambole vând lui Ivașeu Cărjău și eneaghinei sale Maria, părți de moșie în Câmpurile, Răcoasa și Verde, pe Şușița, ținutul Putna.

264. — 1614 (7122) Iulie 11. — Ștefan voevod întărește lui popa Toader un loc în Păstrăveni, rămânând de judecată Pintile și Mihailă din *Păgești*.

265. — 1614 (7122) Iulie 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dă carte lui Gheanghea vornic de gloate, pentru un loc de odae din satul Parcova, pe Ciuhur, ținutul Hotin.

266. — 1614 (7122) Iulie 21. — Balș al doilea logofăt și alți boeri adeveresc că Dumitru mare comis a cumpărat parte din satul Balomirești, ținutul Roman, pentru 30 taleri bătuți dela Gălina, fiica lui Roman Pleșa.

267. — 1614 (7122) Iulie 25. — Constantin Corpaci clucer dăruiește mănăstirii sf. Sava din Iași, jumătate din via sa dela Copou, pe care o stăpânește împreună cu sora sa, cneaghina Nastasia Varticoae.

268. — 1614 Iulie 25. — Mitrofan arhimandritul și alți călugări sinaiți din metohul sf. Paraschiva din târgul Iași se obligă ca în chilia construită de Mitrofan, fost episcop al Romanului, la acest metoh, să găzduiască pe călugării dela mănăstirea Secul, care ar veni în Iași.

269. — 1614 (7122) August 8, Iași. — Ștefan Tomșa voevod cheamă la judecată domnească pe Rugină din Seleșeu, părăs de vecinii din satul domnesc Șendriceni, din ocolul Dorohoi, că le-a încălcat hotarul.

270. — <1614 — 1615> August 27, Iași. — Cioban din Telenesti vinde partea sa din Telenești lui Gorciul din Mihăilașa, vătav de argăți la Beldiman mare logofăt, pentru 41 taleri, cu cari scapă pe fiul său Negruț, pe care voia să-l spânzure Sturza hatmanul.

271. — <1614 Sept. — Oct.> 7123. — Ursu mare vornic. Mărzea mare vornic, împreună cu alți boieri încuviințează pe egumenul m-rii Golia din Iași să vândă lui Nechifor Beldiman fost mare logofăt, satul Rujinți de pe Ciuhur ținutul Iași, pentru 500 zloți, fiind m-rea Vatopedi dela Athos în mare săracie din pricina Turcilor.

272. — <1614 Sept. 1—1615 Aug. 31> 7123, Băia. — Ilaea șoltuz și pârgarii adeveresc că Gavril Băliciu a vândut lui Gligor o casă din Spătărești «cu jirabie», drept 32 taleri.

273. — <1614 Septembrie 1 — 1615 August 31> 7123. — Balș al II-a logofă și alți boieri întăresc lui Dumitru comis partea de moie din Balomirești ținutul Roman, cumpărată dela Galina, fata lui Roman Pleșa.

274. — 1614 (7123) Septembrie 18. — Petre Scaraotschi staroste de Cernăuți alege părțile de ocină din satul Iurcăuți ale lui Prodan și Gligorie de către cneaghina lui Dumitru Lenței.

275. — 1614 (7123) Octombrie 18, Iași. — Ștefan Tomșa dăruiește m-rii Solca, făcută de el, satele: Lozna, Culiceni, Derzca, Călinești, Ionășani și Șârbănești, din ținutul Sucevii, confiscate pentru trădare dela Vasile Stroici și Grigorie Arbure.

276. — 1614 (7123) Noembrie 1. — Gligorie mare pitar și alți boieri adeveresc că Beldiman mare logofăt a cumpărat o parte din satul Semeșcani, ținutul Orhei, dela Antemia, soția lui Pătrașco vistiernicel și dela sora ei, Nastasia.

277. — 1614 (7123) Noembrie 1, Iași. — Ștefan voevod întărește lui Beldiman mare logofăt partea din satul Sămășcani, ținutul Orhei, cumpărată dela Antimia și Nastasia pentru 80 taleri.

278. — 1614 (7123) Noembrie 4, Iași. — Ștefan voevod judecă pricina dintre Oană vătăman și alții cu Nădăbaico fost vornic, pentru satele Giorzești și Vitoroji și pedepsește aspru pe cei dintăi pentru înșelăciune.

279. — 1614 (7123) Noembrie 20, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Toader Onilă vistier a șasea parte din jumătatea satului Totoești, cu loc de moară în apa Vasluiului, cumpărată dela Pătrașcu, fiul lui Purcel.

280. — 1614 (7123) Noembrie 20, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Gorciul din Mihăilașa partea din Telenești cumpărată dela Cioban, pentru 41 taleri de argint.

281. — 1614 (7123) Decembrie 12. — Ștefan Tomșa voevod întărește mănăstirile Neamț danie la Hlăpești pe Prut, dela Bobeică fost staroste și popa Hariton.

282. — 1614 (7123) Decembrie 17, Iași. — Ștefan Tomșa voevod judecă prințina dintre Cernevca diac și socrul acestuia Dumitrașco, pentru părți din satele Zastavna Chiselev, Bobești, Stănești și Năhoreani.

283. — 1615 (7123) Ianuarie 15, Iași. — Ștefan voevod poruncește staroștilor de Covurlui să judece pe acei care au prins pește în lacul Dadovul al m-rii Tazlău fără învoieira egumenului și să-i oblige la plata pagubei.

284. — 1615 (7123) Ianuarie 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod poruncește staroștilor de Covurlui să judece pe oamenii care pescuiesc în iezerul m-rii Tazlău. Cine va fi prins să plătească tot peștele.

285. — 1615 (7123) Ianuarie 18. — Ursu mare vornic, Mărzea mare vornic și alți boeri adeveresc că m-rea Sucevița a dat lui Nichifor Beldiman mare logofăt satul Negoești, ținutul Neamț, primind în schimb satul Rujinți pe Ciuhur, ținutul Iași.

286. — 1615 (7123) Ianuarie 26. — Anastasie mitropolitul Sucevei a dăruit unei mănăstiri jumătate din satul Tudura.

287. — 1615 (7123) Ianuarie 28, Iași. — Nebojatco uricar se învoește cu Ion Häugul pitar, pentru chipul cum să pescuiască în heleștele ce le au în Jijia.

288. — 1615 (7123) Ianuarie 30. — Egumenul Pangratie și soborul dela mănăstirea Sucevița, văzând lăcașul sărăcit, fac schimb cu Nechifor Beldiman mare logofăt, dându-i satul Negocști de pe Orbic, ținutul Neamț și primind satul Rujinți de pe Ciuhur, ținutul Iași, cum și 100 galbeni.

289. — 1615 (7123) Februarie 3, Iași. — Ștefan voevod judecă prințina dintre Vasile ureadnic și Petre spătar cu feciorii lui Bucium vornic, pentru părți de ocină din satul Otești, ținutul Adjud, găsind că Bucium vornicul a cotropit acea ocină, care este dreaptă a lui Vasile și Petre.

290. — 1615 (7123) Februarie 10. — Ștefan Tomșa voevod judecă plângerea lui Dumitru Ponici și a ruedelor lui împotriva lui Simion Oțel, fiindcă în timpul fugii lor în Polonia, cu Ștefan Tomșa bâtrânul, le-a vândut Ion Oțel satele Socrujeni, Zaluceni și Bisericani. Vodă dă dreptate Poniceștilor.

291. — 1615 (7123) Februarie 11, Ustia. — Doamna Elisabeta soția lui Ieremia voevod, întărește lui Alexa Musteață, fost pârcălab, satul Iurcenii din ținutul Soroca, dăruit de mama lui Ieremia voevod.

292. — 1615 (7123) Februarie 19, Iași. — Ștefan Tomșa voevod către aproful Pătărniche din Cobăneanca, pentru a fixa zi de înfițare Răfiesei din Ponrișani și lui Lupu fost mare vatav în prințina cu Ciucul, spre a se face acestuia ispisoc pentru satul Macicăuți.

293. — 1615 (7123) Februarie 19, Iași. — Porunca lui Ștefan Tomșa voevod către aproful Potărniche pentru a fixa zi de soroc lui Roman din Macicăuți și alți răzeși cu Lupul fost mare vătav, pentru o parte de ocină.

294. — 1615 (7123) Martie 8, Iași. — Ștefan Tomșa voevod anulează un schimb de sate, făcut mai înainte, între mănăstirea Sucevița, fără voia ei, și Toader Movilă, ctitorul m-rii Pantocrator.

295. — 1615 (7123) Martie 12. — Gheorghe, fiul Salomiei, fata Neagului din Mohorii ținutul Tecuci, vinde lui Corpaci fost postelnic partea sa de ocină cu 12 galbeni.

296. — 1615 (7123) Martie 13, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dăruiește mănăstirii sale Solca, satele Badeuți, Drăgănești, Cârnicicești, Vancicăuți și Pârlășani din ținutul Sucevei. Satele au fost domnești și « se chemau din ocolul Badeuți și întru nimic de trebuință domnului ».

297. — 1615 (7123) Martie 13, Iași. — Ștefan Tomșa voevod dăruiește mănăstirii Solca ridicată de el satele Lămășani și Stupea din ținutul Suceava, sate « drepte domnești ascultătoare de ocolul ecetății Suceava ».

298. — 1615 (7123) Martie 15, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește Maricăi, cneaghina lui Cineul și fiilor lor, partea din Macicăuți, cumpărată dela Ana Răfeiasa cu 50 taleri.

299. — 1615 (7123) Martie 15, Iași. — Pântea fiul lui Lupul Năstase din târgul Iași vinde călugărilor dela sf. Sava o vie în deal la Epure pentru 80 taleri și scrierea la pomelnic a două nume.

300. — 1615 (7123) Martie 15, Iași. — Costantin, fiul lui Manole Moraet și al Maricăi, din târgul Iași, dăruiește și el m-rii Sf. Sava din Iași 3 fălcii de vic în Dealul lui Epure, cu cranic, vase și grădini care au fost lăsate danie mănăstirii de către mamă-sa, la moarte.

301. — 1615 (7123) Martie 18. — Petre Smilcanu șoltuz și cei 12 pârgari din Iași întăresc m-rii sf. Sava 3 fălcii de vic în Dealul lui Epure dăruite de Costantin Moract.

302. — 1615 (7123) Martie 18. — Sanfira, fata Ștefului, vinde partea sa de ocină din Hărlești, ținutul Neamț, fiicelor lui Ion Urzică, Chelsca și Floarea, drept 27 taleri.

303. — 1615 (7123) Martie 18. — Ștefan voevod dăruiește m-rii Solca satul Costești pe Siret și satul Mănăstireni, care au fost « ascultătoare de ocolul și de curțile noastre din Botoșani ».

304. — 1615 (7123) Martie 19, Iași. — Ștefan Tonușa voevod dă poruncă marilor vătași ai ținutului Vaslui să judece și să oblige pe Onilă Bejenarul din Nistoreni, ca să priniciească 10 taleri și 4 potronici dela Andrei din Porcișani și să-i întoarcă ocina cumpărată pe nedrept.

305. — 1615 (7123) Martie 20, Iași. — Beldiman, mare logofăt și alți boieri mărturisesc că fi i lui Costin au vândut a treia parte din Hadărăuți pe Racovăt, ținutul Hotin cu iaz și moară lui Grigorie Corotușo diac pentru 150 taleri și « dresurile le-au perit lor în zilele lui Mihail-voevod ».

306. — 1615 (7123) Martie 24. — Nichifor Beldiman mare vornic și alți boeri aderă că Dumitru Goia mare comis a cumpărat părți din satele Doljești și Balomircăști, ținutul Roman, urmând a-și face « direcție domnești ».

307. — 1615 (7123) Martie 24, Iași. — Ștefan Tomșa voevod cumpără cu 2000 de galbeni ungurăști satul Fărăoani din ținutul Bacău, pe care-l dăruiește mănăstirii Solca.

308. — 1615 (7123) Martie 29. — Ștefan voevod întărește lui Isac Stârcea diac partea de ocină din satul Boian, ținutul Cernăuți, cumpărată dela frații Matieșești și lui Toader uricarul, în zilele lui Ieremia voevod.

309. — 1615 (7123) Martie 30, Iași. — Ștefan voevod dăruiește m-rii Solca satul Iubănești, ținutul Dorohoi.

310. — 1615 (7123) Martie 31, Iași. — Iachim, fost vornic de Suceava, dăruiește mănăstirii Bistrița un loc de prisacă cu casă și cu grădini, la Dereneu, în ținutul Orhei.

311. — 1615 (7123) Aprilie 6, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește m-rii Bisericii satul Troița, pe Cracău, ținutul Neamț.

312. — 1615 (7123) Aprilie 15, Iași. — Ion și Varvara vând lui Corpaci fost postelnic, partea lor de ocină în satul Mohorți, ținutul Tecuci, pentru 10 galbeni.

313. — 1615 (7123) Aprilie 16. — Egumenul Pangratie și soborul dela m-reia Sucevița adeveresc că au primit 100 galbeni dela Boul vistier, dați de Beldiman mare logofăt pentru schimbul satului Negoești, ținutul Neamț.

314. — 1615 (7123) Aprilie 19, Iași. — Ștefan Tomșa voevod judecă pricina dintră Prodan Gligorie și sora lor Nastasca, cneaghina lui Dumitru Ponici, cu fiili lui Văscan Dobrenchi pentru a treia parte din jumătate din satul Bălăcianii, găsind neîntemciată plângerea lui Prodan și a fraților săi.

315. — 1615 (7123) Mai 2. — Dumitrașco Cucorea vinde lui Necopoe pe Oprăș Tiganiul cu fiul său Istratie, «să-i hie lui șerbu și rob în văci».

316. — 1615 (7123) Mai 9. — Cneaghina Nastasia Varticoaia dăruiește mănăstirii sf. Sava din târgul Iași, jumătate din via sa dela Copou, aşa cum a dărniți și fratele ei, Costantin. Corpaci elucer, «cealaltă jumătate».

317. — 1615, Mai 12. — Ștefan Tomșa voevod dăruiește mănăstirii Solca mai mulți Tigani, pe care i-a cumpărat dela urmașii lui Dânceu, fost staroste la ținutul Tecuci, pentru 400 galbeni.

318. — 1615 (7123) Mai 15. — Ursu mare vornic de Tara de jos, întărește lui Grigorie din Bănesti părții din satul Lucani, cumpărate dela preotul Văscan și proteasa Marușca cu 20 taleri bătuți.

319. — 1615 (7123) Iunie 14, Botoșani. — Filip ureadnic, Dumitru fost șoltuz, Moșul și mulți oameni bătrâni din târgul Botoșani, mărturisesc că Ștefan din Botoșani a vândut un loc de heleșteu în satul Miclăușeni lui Chiraș vătăman, pentru 12 taleri, iar fiili lui Ștefan n'au nicio treabă la acel licleșteu.

320. — 1615 (7123) Iunie 26, Suceava. — Beldiman mare logofăt adeverește că egumenul dela m-reia Humor în pricina cu egumenul dela m-reia Pobrata pentru o Țigancă, a primit altă Țigancă și astfel s'au împăcat.

321. — <1615> Iunie 30, M-reia Solca. — Sturza hatman și pârcălab de Suceava întărește lui Eremia fost vornic niște Tigani, cumpărați dela Toader Turcca fost căpitân.

322. — 1615 (7123) Iulie 6, Suceava. — Ștefan Tomșa voevod întărește slugii sale Gramă ușerul jumătate din satul Ilișești, care a fost a lui Stoian ușerul și a pierdut-o prin violenie.

323. — 1615 (7123) Iulie 13. — Ștefan Tomșa voevod judecă pricina dintre Gheorghe comișel din Dobrulești și Gavril din Soci, pentru o parte de ocină din Soci, cumpărată dela feierii Stancăi și ai Albăscului. Se găsește îndreptățită stăpânirea lui Gheorghe comișel.

324. — 1615 (7125) Iulie 28, Iași. — Ștefan Tomșa dăruiește ctitoriei sale, m-reia Solca, satul Chezvini din ținutul Suceava, pe care i-a cumpărat dela Vasile Șeptilici pentru 1000 galbeni.

325. — 1615 (7123) **A u g u s t 1, I a ş i** — Pântea Cozonac din târgul Iași, Gligorie aprodat și alții adeveresc că Frăsinu, fiica Sorci din Griești vine de partea sa de ocină din Griești, pe Șacovăt, lui Obrcajie fost suligaș pentru 50 taleri.

326. — 1616 (7123) **A u g u s t 3** — Ursu mare vornic și alți bocri mari adeveresc că Magda, fiica Soricăi, a vândut lui Beldiman mare logofăt ocina ei din satul Tclinești din ținutul Orhei, pentru 48 taleri.

327. — 1615 (7123) **A u g u s t 10, I a ş i** — Gh. Balș logofăt și alți doi bocri adeveresc că Glicanghe vornicul de gloată a răscumpărat satul Parcova, ținutul Hotin, dela De-meșcan fost miedar, Glicoreea aprodat și alții, pentru 200 galbeni, rămânând a nu-l mai părăsi în viitor. Iși va face și «privilegii domnești».

328. — < 1615 **S e p t e m b r i e 1.** — 1616 **A u g u s t 31** > 7124 — Zaharia Derzsca fost pitar zălogește o jircbie din satul Derzsca, cu casă și pământuri în țarină, lui Miron Cruglicu pentru zece ughi.

329. — < 1615 **S e p t e m b r i e 1** — 1616 **A u g u s t 31** > 7124, **H r e a s c a** — Stratulat Borăleanul restituie popei din Hreasca o jircbie de pământ din satul Pleșești, primind 28 taleri.

330. — 1615 (7124) **S e p t e m b r i e 20, I a ş i** — Ivașco mare armaș și alți boicri dau zapis de mărturie că Grigorie Ciolpan hatman a întors Marghitici și lui Toader 90 taleri pentru dedină lui, două case din Săoani pe Siret, ținutul Suceava.

331. — 1615 (7124) **S e p t e m b r i e 28, I a ş i** — Ștefan Tomșa voevod dă carte lui, Toader aprodat din Boteni și verilor lui să ia desetina din varză din satele Boteni și Glodeni, dela acei ce «vor fi făcut acolo grădini».

332. — 1615 (7124) **O c t o m b r i e 1.** — Tudosia cu fiica ei Anghelina și soțul acesta, Costin, vând parte din satul Buruenești, ținutul Roman, lui Dumitru Goe, mare vornic.

333. — 1615 (7124) **O c t o m b r i e 10, I a ş i.** — Ștefan voevod întărește lui Ursul Pătrășcan, fost mare clucer, ginerclui său Gheorghe Gherghel fost mare pitar și fiicei sale Drăguna, jumătate din satul Rusii pe Bistrița și jumătate din satul Stețcani pe părăul Tazlău, ambele în ținutul Bacău.

334. — 1615 (7124) **O c t o m b r i e 25, I a ş i.** — Gheanghea mare logofăt, Marghita și fiul ei Toader, Mărzaea mare vornic și Nicoară mare vornic adeveresc că au primit dela Grigorie Ciolpan hatman 90 taleri pentru două jirebii cumpărate de ei în satul Săoani, ținutul Roman, care însă erau de moștenire ale lui Ciolpan.

335. — 1615 (7124) **N o e m b r i e 2, S o l c a** — Ionașco fost vătah de comișei și alți boiernași adeveresc că Ciociul din Urecheni și alții au întors lui Simion Băcea 50 taleri pentru ocina ce el cumpărase fără dreptate.

336. — 1615 (7124) **N o e m b r i e 21, I a ş i.** — Alexandru Movilă voevod întărește mănăstirii Galata satul Plopii pe Bahlui.

DOCUMENTE ÎNDOELNICE

1. — <1611 **F e b r u a r i e 25** — <Jane> șoltuzul și cei 12 pârgari din Târgul Tecuciului dau mărturie că Ursul din Totolești vine moșia sa din Plăcințeni lui Ionașeu Vrabie pârcălabu, pentru un bou de jug și 15 taleri.

2. — 1611 (7120) Decembrie 11, Iași, — Ștefan Tomșa voevod întărește m-rii Bisericii poienile Biserica, Cârnul și Bicazul în schimbul unei poieni « care este sub Ceahlău », pe care le-o luase Arhiepiscopul Gheorghe « ca să le dea alt loc ».

3. — 1612 Februarie 23, Ruptura. — Gărdan, mama sa Nastea și fratele său vitreg Lazor armaș din Ruptura vând lui Ionașco Jora căminar mare, ocina lor din seliștea Bahna cu 100 taleri.

4. — <1612—1613> Martie 20. — Ștefan voevod întărește lui Gheorghe Zmăul moșie în satul Rădeni pe Jijia.

5. — 1612 (7120) Mai 24. — Avram mare vornic, Costin mare hatman, Turlea părălab și alții aleg hotarul moșiei Babele a lui Toader, fiul lui Margelat, de hotarul moșiei Mijlocenilor.

6. — 1612 (7121) Decembrie 10. — Gărdan, feierul Nastei din satul Ruptura cu fratele său vitreg Lazor armaș și cu alt frate, Ignat, vând lui Ionașco Jora căminar părțile lor de moșie din satul Bahna.

7. — 1613 (7121) Iunie 20. — Însemnare de bătrânnii ce sunt în satul Ciuturești din ținutul Roman, urmașii lui Iuga mare postelnic.

8. — <1613 Septembrie 1 — 1614 August 31> 7122. — Safta, cneaghina lui Ciugole, întoarce lui Strătulat Brahmă, Macici, Ilie și Marco jumătate din satul Godinești, pe care i-o vânduse ei Toader Arbure cu 150 lei, fără știrea lor.

9. — 1615 (7123) Februarie 6, Iași. — Ștefan Tomșa voevod întărește lui Necoară fost armaș și lui Larion aprost și oamenilor lor moșiiile din satele Vorniceanii și Petreștii din ținutul Covurlui, în pricina cu Vascan și fratele său, Balaban diacul.

СОДЕРЖАНИЕ ГРАМОТ

1. — 1611 (7119) г. января 5, Яссы. — Пыркэлаб Маноле продает Думитраке Кирицэ Палеологулу село Килдешти на Молдове и три фалчи виноградника в Копоу вблизи Ясс за 650 золотых, 500 за село и 150 за виноградник.
2. — 1611 (7119) г. января 5, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает великому постельнику Думитраке Кирицэ Палеологулу село Килдешти на Молдове, купленное у пыркэлаба Маноле за 500 золотых.
3. — 1611 (7119) г. января 10. — Господарь Константин Могила подтверждает апроду Думитру Гое и его жене Кандакии часть села Баломирешти, Романского края, купленную за 188 талеров.
4. — 1611 (7119) г. января 15. — Господарь Константин Могила подтверждает великому постельнику Думитраке Палеологулу село Мирчешти, купленное за 40 золотых у Гроя и других.
5. — 1611 (7119) г. января 15, Яссы. — Господарь Константин Могила судит Иоана Хэугула и его родных за нарушение границ сел Гэурени и Бэшени, Турции, Болощани, Потынджени, Мисешти, Мэлэешти и Форэшти, постановляя: владеть селом их Владени на Жижки, Ясского края.
6. — 1611 (7119) г. января 15, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает Исаку Стырча, часть села Попени, купленную у Тодоски, дочери Гафии за 80 талеров серебром.
7. — 1611 (7119) г. января 16. — Василаки, сын Марики, продает Урсулу Вракницэ часть поместья в селе Шербэнешти на Берхече.
8. — 1611 (7119) г. февраля 13, Каменец. — Жена Василе Чолханского, внучка господаря Александра, Ана со своими сыновьями продает за 500 польских злотых, скрываясь в каменецкой крепости, пахарнику Косте Бэчоку село Бобушеши, Дорогуньского уезда.
9. — 1611 (7119) г. февраля 20. — Господарь Константин Могила подтверждает Кирицэ Думитраки Палеологулу части села Холохорени, Хотинского уезда, купленные у внучек Хилипеца Саломеи и Марики.
10. — 1611 (7119) г. февраля 25. — Бырладский шолтуз Яне и 12 пыргарей подтверждает старосте Ионашку Врабие вотчину Блага в селе Тотлешти, которой Блага заплатил за голову сына, укравшего скот.

11. — 1611 (7119) г. февраля 25. — Шолтуз Яне и 12 пыргарей из Бырлада подтверждают старосте Ионашку Врабие вотчину Благи в Плэчинции, которого он спас от виселицы, за 30 талеров.

12. — <1611 (7119) г. февраля 25>. — Шолтуз Яне Цэгэнаш и 12 пыргарей подтверждают старосте Ионашку часть поместья в Плэчинции, купленную за 15 талеров у Соломона, сына Никоара.

13. — 1611 (7119) г. марта 4, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает письмоводителю Арсению Небожатко части села Владени на Жижии, Гырлэуского края, купленные у питара Савы и его родичей.

14. — 1611 (7119) г. марта 5. — Великий логофэт Пэтрашико свидетельствует, что Прокопий из местечка Гырлэу получил деньги шурина своего Ионанико от письмоводителя Небожатко за часть его вотчины во Владени.

15. — 1611 (7119) г. марта 7, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает логофэту Витольту части села Обыршия Берхечулуй, Текучского края, купленные у Варвары и ее родичей за 78 талеров.

16. — 1611 (7119) г. марта 10, Яссы. — Господарь Константин Могила жалует второму логофэту Витольту дворового цыгана с женой и детьми.

17. — 1611 (7119) г. марта 11, Яссы. — Великий пахарник Костя Бэчок и другие бояре свидетельствуют, что Кондакия и ее родичи продали Нестору Уреке половину села Бутичи.

18. — 1611 (7119) г. марта 12, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает письмоводителю Никоарэ место для пасеки в пределах Переанов на Ботрыне, купленное за 20 талеров у Кондри и других.

19. — 1611 (7119) марта 15. — Господарь Константин Могила подтверждает великому постельнику Думитраке купленную им у Думитру, сына Хатко, вотчину в Холохорени.

20. — 1611 (7119) г. марта 16. — Господарь Константин Могила подтверждает постельнику Кирицэ часть села Бумботешти, Ясского края, купленную у братьев Исаака и Василе за 10 талеров.

21. — 1611 (7119) г. марта 20. — Господарь Константин Могила подтверждает постельнику Кирицэ Думитраке Палеологулу часть села Холохорени, Хотинского уезда, купленную у Штефани, дочери Григи и ее родичей.

22. — 1611 (7119) г. марта 27, Михилаш. — Павел и Тоадер, сыновья Арманки, продают дворнику Бельдиману свои вотчины в селе Сэменикани за 70 талеров.

23. — 1611 (7119) г. апрель. — Господарь Константин Могила подтверждает Косте Бэчоку части села Владэни, купленные за 65 талеров у Драгны.

24. — 1611 (7119) г. апреля 1, Заставна. — Поп Алекса из Костешти продает свою часть села Заставны в селище Толтре и в Бояничке Ончулу Брашковичу, черновицкому старосте, и жене его Ангелине за 50 талеров.

25. — 1611 (7119) г. апреля 2, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает пахарнику Ионашко его часть села Селище, Сучавского края.

26. — 1611 (7119) г. апреля 7. — Господарь Константин Могила возвращает дворнику Георге и его жене Думитре села Бадауци и Сэбэшани, отобранные от них прежними господарями и отданные местечку Штефэнешти.

27. — 1611 (7119) г. апреля 20. — Господарь Константин Могила подтверждает Бистрицкому монастырю дворовых цыган.

28. — 1611 (7119) г. мая 10, Яссы. — Вдова покойного логофёта Стройча Паскалина с сыном своим Ионашко возвращает рэзешам селище на Жижии, купленное у них логофэтом Стройчем, получая за это 100 талеров.

29. — 1611 (7119) г. мая 12, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает стольнику Мирону и его сестрам половину села Ламанова, Сорокского края, купленную за 100 талеров у Григорчи и Ионашку.

30. — 1611 (7119) г. июня 2. — Господарь Константин Могила подтверждает рэзешам села Опришешти, Балотешти, Стэнишешти, Цигэнешти и Мотошени, захваченные вистиером Боулом по приговору.

31. — 1611 (7119) г. июня 12, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает великому дворнику Верхней Земли Василе Орэшу владение селищем Шендрикани, Гырлэуского уезда, подсудным местечку Дорогунь, пустующему со временем господаря Александра.

32. — 1611 (7119) г. июня 19. — Сын Болдура Григоре продает свою часть поместья в Епурени за 50 талеров серебром.

33. — 1611 (7119) г. июня 20, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает великому чашнику Косте Бэчоку шестую часть села Владени с прудом и мельницей в Добруше, Сорокского края, купленную за 50 талеров у Грама.

34. — 1611 (7119) г. *<июня 20>*. — Господарь Константин Могила подтверждает Косте Бэчоку все части вотчины, купленные во Владени у Драгны, Грама, Григоре и Никоарэ, Кирилэ и Фримэ.

35. — 1611 (7119) г. июня 25, Яссы. — Бывший житничер Иля Думитрович продает за 45 талеров семью дворовых цыган пану Думитрашку, сыну логофэта Штефана.

36. — *<1611 г. июня 25>*. — Иля Думитрович, бывший житничер, жалует монастырю дворовых цыган.

37. — 1611 (7119) г. июня 26, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает слуджеру Стаматие части поместья в Борсучени и на Коболте, Сорокского уезда.

38. — 1611 (7119) г. июня 27. — Господарь Константин подтверждает логофёту Витольту Мэрэцану части села Меделени, купленные у Иона Цапула и других за 95 талеров серебром.

39. — 1611 (7119) г. июня 7. — Господарь Константин Могила подтверждает пахарнику Истрате Боля купленные им части села Циори, Текучского уезда.

40. — 1611 г. июля 19. — Господарь Константин Могила подтверждает постельнику Врынчану село Шэрбичени.

41. — 1611 (7119) г. июля 23. — Господарь Константин Могила подтверждает Галатскому монастырю село Боровешти.

42. — 1611 (7119) г. июля 25, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает Секулскому монастырю дома в Яссах, пожалованные бывшим дворником покойным Доничем.

43. — 1611 (7119) г. июля 30, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает княгине Варваре Хэчимэндоае части села Попени, Дорогуньского края, купленные у Никоара и его родичей.

44. — 1611 (7119) г. августа 12, Яссы. — Господарь Константин Могила жертвует Бисерианскому монастырю три поляны: Бисерика Иова, Биказул и Кырнул с окружающим их заповедным лесом, взамен поляны под Чахлэу, которой владеет монастырь бывшего митрополита Георге Могилэ.

45. — 1611 (7119) г. августа 20. — Господарь Константин Могила подтверждает Ионашко Кокоря вотчину в Остэпчени, Ясского края, купленную у Тоадера Мэчукэ за 40 талеров серебром.

46. — 1611 (7119) г. августа 22, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает постельнику Арпентие селище Дэдешти, Романского края, бывшее раньше в подчинении у Красного Трыга, за 6 добрых коней, оцененных в 120 угрских золотых, дарованных Ахмет паше и Карапшу Мирия.

47. — 1611 (7119) г. августа 23, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает Иахиму и Ончулу часть села Михэилаши, Оргеевского края, купленную за 50 талеров серебром у Выскала.

48. — 1611 (7119) г. августа 23. — Господарь Константин подтверждает бывшему дворнику Никифору Бельдиману часть села Сэмэшани, Оргеевского края.

49. — 1611 (7119) г. августа 30, Яссы. — Господарь Константин Могила жалует стольнику Тоадеру село Дэнэшени, подчиненное раньше местечку Цуцора.

50. — <1611 г. сентября 1—1612 г. августа 31> 7120. — Еремия покупает часть села Хэснэшени.

51. — <1611 г. сентября 1—декабрь> 7120, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает гетману и сучавскому пыркэлабу Исаку Балика владение частями села Попени на Юбэнясе, Дорогуньского края, купленные у внуков Бородача.

52. — <1611 г. сентября 1—1612 г. августа 31> 7120. — Дъяк Табуч и его жена Гафтона продают дом в Плещешти с участком и со всеми доходами дъяку Василе и другим за 32 талера.

53. — <1611 г. сентябрь—1612 г. августа 31> 7120. — Сын Кэрэнчула Стратул жалует Настасии, дочери Пэкурару, свою часть поместья с мельничным бродом в селе Штефани.

54. — 1611 г. сентября 4. — Господарь Константин Могила подтверждает портару Нистору село Гроздэуци.

55. — 1611 (7120) г. сентября 10, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает великому постельнику Думитраке Кирицэ Палеологу половину села Вырыци, Фальчивского края, купленную у детей Михаила Аврата за 100 талеров серебром.

56. — 1611 (7120) г. сентября 20. — Сын Пэкурара Павел продает Думитраку 8 погонов виноградника и другие части вотчины в селах Молуштани, Валя Лунгэ, Гырлешти и Онешти за 100 талеров.

57. — <1611 г. до октября 18>. — Игнат из Бэлчешти свидетельствует о том, как сын Андрики Тома продал часть своей вотчины в селе Бэлчешти Томе Брае за 30 талеров.

58. — 1611 (7120) г. октября 18. — Константин Могила подтверждает Томе Брае его вотчину в Белчешти, купленную у Томы Бобрика и Андрейки.

59. — 1611 (7120) г. октября 30. — Господарь Константин Могила подтверждает Томе Брае часть его вотчины в Белчешти, о чем присягал с 24 понятыми; сыновья Андрейки проиграли тяжбу.

60. — 1611 (7120) г. ноября 19, Яссы. — Бояре Прэжеску и другие даруют монастырю св. Савы в Яссах 2 фалчи виноградника в Копоу на поминование покойного постельника Арпентие Прэжеску.

61. — <1611 г. ноября 23.> — Ипоки Бисериканского монастыря свидетельствуют, что Думитра и дочь ее Кырстина пожертвовали монастырю часть своей вотчины в селе Орбике, мельнице на Бистрице и виноградник в Бакове, записав на поминание четыре имени.

62. — 1611 (7120) г. ноября 23, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает Бисериканскому монастырю части вотчины в Орбике, Нямецкого уезда, мельницу на речке Бистрица, виноградники в Бакове и скит Чоплана, дарованные княгинями Думитрой и Кырстипой.

63. — 1611 (7120) г. декабря 1. — Господарь Константин Могила подтверждает Думитрашко Штефанду цыганку Кырстипу, купленную его отцом логофетом Штефаном у служдера Хризана.

64. — 1611 (7120) г. декабря 17. — Господарь Константин Могила подтверждает великому постельнику Думитраке Кирицу части села Холохорепи на Раковце, Хотинского края, купленные у сыновей Савы и их родичей.

65. — 1611 (7120) г. декабря 17, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает великому постельнику Думитраки части села Холохорени на Раковце, Хотинского края, купленные у Каталины и других.

66. — 1611 (7120) г. декабря 18, Яссы. — Господарь Константин Могила подтверждает логофету Витольту вотчину в селе Симэнешти, Тутовского края, купленную за 12 талеров у Гатона.

67. — <1611 г. декабря 19—1612 г. августа 31> 7120, Яссы. — Штефан Томша подтверждает <Пантократорскому> монастырю, принадлежащему Тоадеру Могила, села Глиджени и Андриеуци, Сучавского края.

68. — <1611 г. декабря 19—1615 г. ноябрь; 1621 г. сентябрь—1623 г. август>. — Господарь Стефан Томша уполномачивает Петря из Крэчунешти преследовать, где бы они ни находились, жителей села Крэчунешти, за которых он уплатил налоги, и которые бежали из села.

69. — <1611 г. декабря 19—1615 г. ноябрь; 1621 г. сентябрь—1623 г. август>. — Котнарский шолтуз Думитру и 12 пыгарей подтверждают Галатскому монастырю виноградники, принадлежавшие отцу Богдана, а затем вамешу Симе.

70. — <1611 г. декабря 19—1612 г. августа 31> 7120. — Вэсиу из Зэрнешти жертвует Тазлэускому монастырю пасеку с пчелами в селе Зэрнешти, Нямецкого уезда.

XXXVIII

71. — <1612 г.—1630 г.>. — Вэтаф Малкоч покупает у Ненулоя из Селеле вотчину, которая будет выделена на 6 талеров.

72. — <около 1612 г.—1615 г., 1622—23> января 7. — Дочь Мафты Тофана продает свою часть вотчины в Попешти, Бырладского края, попу Поянэ за 12 лей.

73. — 1612 (7120) г. января 14, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Нямецкому монастырю мельницу на речке Бухайнци, захваченную великим дворником Уреке во времена господаря Константина Могилы.

74. — 1612 (7120) г. января 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бистрицкому монастырю владение заповедным лесом, запрещая уряднику из местечка Камень и шолтузу посыпать туда скот.

75. — 1612 (7120) г. января 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша уполномачивает монахов Бистрицкого монастыря владеть озером, образованным разливом Серета.

76. — 1612 (7120) г. января 15, Яссы — Господарь Стефан Томша подтверждает Бистрицкому монастырю малую пошлину с Бакова со всеми полянами и сенокосами.

77. — 1612 (7120) г. января 16, Яссы. — Господарь Стефан подтверждает монахам и игумену Бистрицкого монастыря две поляны под Чахлэу за Бистрицей, захваченные архиепископом Георге Могила.

78. — 1612 (7120) г. января 16. — Господарь Стефан Томша приказывает романским пыркэлабам, глобникам и сборщикам душегубин Романского края не преследовать село Илишешти Бистрицкого монастыря из-за податей и душегубин.

79. — 1612 (7120) г. января 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша жалует Пынгерацкому монастырю село Иванешти на Krakove, Нямецкого края.

80. — 1612 (7120) г. января 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша жалует Пынгерацкому монастырю место для мельницы на речке Киаждул в селе Дэрмэнешти, округа Камень.

81. — 1612 (7120) г. января 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Пынгерацкому монастырю села Билэешти и Иванешти на Krakove, Нямецкой области, две мельницы на Krakove, одну в Дэрмэнешти, пасеку на Boхотине, 3 фалчи виноградника в Котнари и два семейства цыган.

82. — 1612 (7120) г. января 16. — Господарь Стефан Томша подтверждает Пынгерацкому монастырю села Билэешти, Иванешти, селище Малый Алмаш, цыган, виноградник в Котнари на Новом Холме, дарованные бывшим хатманом Андреем, а также пасеку в заповедном лесу, у устья Хемеисула.

83. — 1612 (7120) г. января 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Пынгерацкому монастырю поляну и место, которые были подсудны местечку Камень и пожалованы господарем Александром при основании монастыря.

84. — 1612 (7120) г. января 16. Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю села Бериндешти, и Сэбэоани, дарованные господарем Еремией Могила.

85. — 1612 (7120) г. января 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю село Борчешти, Нямецкого края, дарованное господарем Ароном.

86. — 1612 (7120) г. января 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю мельницы, пасеку, хутор и крепостных в Красном Тырге.

87. — 1612 (7121) г. января 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю село Ванэтори, Нямецкого края, пожалованное господарем Симоном Могилой.

88. — 1612 (7120) г. января 18, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю села Жидешти и Рушчори, Нямецкого края, пожертвованные Дэмиапом и его женой Настасией.

89. — 1612 (7120) г. января 18, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю дома и лавки в центре местечка Оргеев, дарованные покойным пыркалабом Доничем.

90. — 1612 (7120) г. января 20, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Галатскому монастырю село Вылчешти на Серете, Сучавского края, освобождая его от всех податей, за исключением главной государственной.

91. — 1612 (7120) г. января 20, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает уряднику из Каменя оставить в покое села Жидешти и Рушчори, которые «были им подсудны», а теперь находятся в подчинении Секулского монастыря.

92. — 1612 (7120) г. января 21, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Побрятскому монастырю право взимать глобы и душегубины с монастырских сел Дорогуньского края.

93. — 1612 (7120) г. января 21, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Побрятскому монастырю глобы и душегубины с его сел в Нямецком крае.

94. — 1612 (7120) г. января 25, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает великим вэтафам и господарским слугам Васлуйского края оставить в покое село Гэрбешти, принадлежащее жене покойного дворника Тоадера Драготэ.

95. — 1612 (7120) г. января 29, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Хоморскому монастырю село Страхотин, Гэрлэуского края, отнятое у него чашником Андроником.

96. — 1612 (7120) г. января 30, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Молдовицкому монастырю две мельницы в местечке Бая с пивоварней, солодильней и четырьмя домами для послушников.

97. — 1612 (7120) г. февраля 5, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бисериканскому монастырю часть села Орбик, Нямецкого края, дарованного покойным кописносцем Чолпаном.

98. — 1612 (7120) г. февраля 6, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бисериканскому монастырю часть села Орбик, Нямецкого края, виноградники в Бакове и скит монаха Чолпана, пожертвованный княгиней Дучитрой и ее дочерью Кырстиной, женой пахарника Самоила.

99. — 1612 (7120) г. февраля 12, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бистрицкому монастырю старый заповедный лес со всеми его пределами по льготной грамоте, выданной господарем Стефаном Старым.

100. — 1612 (7120) г. февраля 12, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает монахам Сучевицкого монастыря оставить сено, скопченное на поляне под Чахлэу, так как оно принадлежит монахам из Бистрицы.

101. — 1612 (7120) г. февраля 12, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бистрицкому монастырю село Тымпени на Белом Потоце, Нямецкого края, «которое несправедливо было отнято у него великим дворником Уреке».

102. — 1612 (7120) г. февраля 12, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Пынгэрацкому монастырю 3 фалчи и 40 прэжин виноградника в Котнари на холме Томбрика, пожертвованные покойным хатманом Андреем.

103. — 1612 (7120) г. февраля 14, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает шолтузу и котпарским пыргарям позволить виноградарю Раду работать только для Пынгэрацкого монастыря.

104. — 1612 (7120) г. февраля 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Пеонскому монастырю его пределы в Нямецком крае так, как они были установлены митрополитом Теодосие.

105. — 1612 (7120) г. февраля 17, Яссы. — Великий дворник Верхней Земли Нэдэбайко пишет сборщикам душегубин Нямецкого края оставить в покое село Юкаш Галатского монастыря, так как он простил убийство, совершенное в пределах этого монастырского села.

106. — 1612 (7120) г. февраля 22. — Господарь Стефан Томша приказывает сборщикам податей Нямецкого края не трогать имущества вистерничела Пэкуруру, «так как он старый придворный».

107. — 1612 (7120) г. марта 6, Бэичени. — Ониц из Бэичени, Романского края, закладывает своему шурину Глиге из Селевестре свою часть вотчины, так как тот уплатил за него подать в 10 золотых; она останется в залоге до уплаты долга.

108. — 1612 (7120) г. марта 8, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Побрятскому монастырю озеро Бялеул с гирлами и прутняком.

109. — 1612 (7120) г. марта 9, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает пырклабам и сборщикам податей Нямецкого края не преследовать крепостных Синайского монастыря из села Юкащ.

110. — 1612 (7120) г. марта 9, Яссы. — Господарь Стефан подтверждает монастырю Византи место от устья Малого Визэуцула до холма Рэkitашула, дарованное бывшим путненским старостой Броштоком.

111. — 1612 (7120) г. марта 10, Яссы. — Сын письмоводителя Думитру Дрэган занимает у Думитрашко Стефана на один год 300 золотых под залог своего села Маринешти и, не будучи в состоянии уплатить долг к сроку, продает его за 400 золотых получив разницу в 100 золотых.

112. — <1612> марта 11. — Дворник Василе Прэжеску и вэтаф Хилип свидетельствуют, что Ана выкупила у Лазара свою вотчину в Кындеши, Нямецкого края, проданную сестрой ее матери Параской вэtagу Андриану, отцу Лазэра, и отдает теперь ее Петре Хадымбулу за долг в 140 золотых.

113. — 1612 (7120) г. марта 14, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Нямецкому монастырю село Дрэгнешти с его Хотором Брустури, находя владение им Рышского монастыря незаконным.

114. — 1612 (7120) г. марта 20. — Ивлу возвращает Глиге часть, принадлежащую Сэбэу из Сэливестри, получая скот, одежду и засеянный участок.

115. — 1612 (7120) г. марта 24, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает нямецким пыркэлабам оставить в покое мельницы Секулского монастыря в селе Вынэтори до тех пор пока монахи не представят льготных грамот и пока вопрос не будет решен окончательно.

116. — 1612 (7120) г. марта 25, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает великим вэтафам Сучавского края разыскать и привести «с веревкой на шее» Воронецкому монастырю крепостных, разбежавшихся по боярским селам и которых монахи не могут собрать из-за урядников и боярских вэтэманов.

117. — 1612 (7120) г. марта 26, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает монастырю Драгомирна села Уричени и Флэмыпзи Гырлэуского края, дарованные логофэтом Строичем.

118. — 1612 (7120) г. апреля 11, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Хоморскому монастырю гору Мэгуре со всеми ее источниками, запрещая кому бы то ни было рубку дров, выпас скота или рыбную ловлю.

119. — 1612 (7120) г. апреля 13, Бырлад. — Шолтуз Ион и 12 пыргэрей из местечка Бырлад подтверждают Крецулу и Прекупу место для пасеки в селе Ходжешти на речке Богдана, купленное у Настасии за 6 талеров серебром.

120. — Господарь Стефан приказывает великим вэтафам Ясского и Дорогуньского уезддов разыскать крепостных Побрятского монастыря, разбежавшихся по слободкам и боярским селам во времена Мовилештов и «сдать их на руки монахам».

121. — 1612 (7120) г. апреля 16. — Господарь Стефан подтверждает Хоморскому монастырю село Стэучени, Дорогуньского края, захваченное хатаманом Исаком Балика.

122. — 1612 (7120) г. апреля 17. — Господарь Стефан подтверждает Секулскому монастырю владение заповедными лесами, горами, полянами и реками с тем, чтобы никто из посторонних не смел нарушать пределов этих мест.

123. — Господарь Стефан подтверждает Сукулскому монастырю село Вынэтори Нямецкого края, дарованное государем Симионом Могилой.

124. — 1612 (7120) г. апреля 17, Яссы. — Господарь Стефан приказывает нямецким пыркэлабам не причислять к Нямецкому округу село Вынэтори, а оставить его Секулскому монастырю, так как это село пожаловано прежними господарями.

125. — 1612 (7120) г. апреля 18. — Господарь Стефан Томша подтверждает дъяку Григоре часть поместья в селе Обрэчени, Романского края, купленного у Кондря, Агаты и их родственников, правнуоков Станчула.

126. — 1612 (7120) г. апреля 18, Яссы. — Господарь Молдовы Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю часть вотчины в Негрилешти, принадлежащую Тоадеру и его сестре Станке, детям Ивула Кырсти, дарованную монастырю.

127. — 1612 (7120) г. апреля 18. — Митрополит Анастасие, епископ Митрофан и великий логофэт Войку совершают мировую сделку агапиевских монахов с секулскими относительно поляны Уреки, вместо которой Секулский монастырь дает Агапиевскому монастырю три поляны в Цоличе.

128. — 1612 (7120) г. апреля 21, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю села Сэбояни и Бериндешти, Романского края, пожалованные господарем Еремией.

129. — 1612 (7120) г. апреля 26. — Господарь Стефан Томша подтверждает Ионике из Антэлешти часть поместья, купленную у Бормотэ.

130. — 1612 (7120) г. апреля 26, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю цыган.

131. — 1612 (7120) г. апреля 27, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бисерианскому монастырю вотчицу в селе Орбик, Нямецкого края; Ион из Руптуры проигрывает тяжбу.

132. — 1612 (7120) г. мая 4, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Берзунцкому монастырю село Богдана на Тротуше с мельницами и дворовым цыганом с семьей.

133. — 1612 (7120) г. мая 6, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Секулскому монастырю владение селами Жидешти и Рушчиори Нямецкого края, пожалованные вистиером Дамианом.

134. — 1612 (7120) г. мая 8, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает вистиеру Тоадеру Кырглигу из Брицкани части поместья в селах Брицкани, Кырлиджи и Бэрѓоани, купленные у Сергие и его родичей.

135. — <1612 гг.> мая 9, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Истрате части поместья в Питичени, купленные за 250 талеров у Ионашко и его родственников.

136. — 1612 (7120) г. мая 14. — Апостол Сехулиан составляет акты Божиле из Поки на две вотчины Глигорчи за два убийства, совершенные в этом поместьи, за которые Божилэ уплатил двумя добрыми волами и 4 ляями.

137. — 1612 (7120) г. мая 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Агапьевскому монастырю поляны и просчистки, пожалованные прежними господарями в пределах Негриштов.

138. — 1612 (7120) г. мая 15, Яссы. — Господарь Стефан Томші подтверждает великому армашу Никорицэ части села Врэжитори, купленные у Пэнтелей и его родичей.

139. — <1612 г.—1615 г.; 1622 г.—1623 г.> мая 21. — Господарь Стефан Томша жалует Вынторскому монастырю ежегодный оброк: зерно, вино, мед, соль и деньги.

140. — 1612 (7120) г. мая 26, Яссы. — Господарь Стефан Томша освобождает от налогов дома монастыря св. Савы в Яссах, пожалованные Еремией Могилой.

141. — 1612 (7120) г. мая 27, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает ясским чиповникам не беспокоить подворье монастыря св. Савы в Яссах никакого рода податями и повинностями.

142. — <1612 г.> июня 2, Шолдэнешти. — Великий дворник Нэдэбайко подтверждает дъяку Глигорие из Алтэлешти озеро с огородами, разбитыми его отцом.

143. — 1612 (7120) г. июня 4. — Господарь Стефан Томша разбирает тяжбу между сыном Параскивы Георге и Филиппом с братьями из-за поместья в селе Рошкани на Сучаве и Джурджени, Васлуйского края.

144. — <1612 г. до июня 13>. — Шолтуз из Хуши и другие подтверждают стольнику Думитру половину села Рэспопи, купленную у сыновей Силиона за 50 галеров.

145. — <1612 г. до июня 13>. — Лесничий Маркович, дъяк Тоадер Бегиул и другие лица подтверждают стольнику Думитру и питарелу Симиону половину села Рэспопи, купленную за 50 талеров.

146. — 1612 (7120) г. июня 13, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает стольнику Думитру и питарелу Симиону Мирка части сел Рэспопи и Цинтешти, Фэлчивской области.

147. — 1612 (7120) г. июня 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бисериканскому монастырю село Тройцу Нямецкого края и мельницу на Кракове, вблиэи Аверешти.

148. — 1612 (7120) г. июня 17, Яссы. Господарь Стефан Томша подтверждает Бисериканскому монастырю село Тройцу на Кракове, Нямецкого края, постановля чтобы глобы и душегубины взимались монахами на одежду и сапоги.

149. — 1612 (7120) г. июня 18, Яссы. — Господарь Стефан Томша поручает урядникам из Каменя оставить в покое село Тройца, Нямецкого края, принадлежащее Бисериканскому монастырю, а также мельницу на Кракове.

150. — 1612 (7120) г. июля 2, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Агапцевскому и Секулскому монастырям, находящимся в тяжбе с рэзешами из Мынжешти, Бэлцэшти и Братулеци, все границы со стороны Хангуту.

151. — 1612 г. июля 17. — Григоре со своей женой Иоапой жертвуют Бисериканскому монастырю их пасеку, фруктовые сады в лесу и росчисти 4 полей в селе Попчешти.

152. — 1612 (7120) г. июля 17, Яссы. — Господарь Стефан уполномачивает Синайский монастырь, урядника и вэтомана из села Юкаш привести в повиновение всех крепостных, наказуя послушников.

153. — 1612 (7120) г. июля 24, Яссы. — Господарь Стефан подтверждает Хоморскому монастырю село Страхотин, Гэрлэуского края, захваченное бывшим пажарником Андроником.

154. — 1612 (7120) г. июля 28, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает дъяку Карпу части села Миклэушени за Прут, Ясского края, купленные у попа Тоадера и других.

155. — 1612 (7120) г. августа 4, Яссы. — Зангу, сын Петре из Лиешти, продает Неница свою часть вотчины в Бунешти за 22 талера.

156. — 1612 (7120) г., августа 5. — Господарь Стефан Томша приказывает бывшему баковскому уряднику Лупулу оставить Бистрицкому монастырю малые пошлины с Бакова и вернуть взятые им пошлины.

157. — 1612 (7120) г. августа 16, Бэичени. — Вэрвара Нетеда дарует своей внучке Марике, дочери Глигы из Сэлэвестри, свою часть вотчины с селищем и селом, пашни, мельничный брод, плодовые сады, росчисти и место для пасеки.

158. — 1612 (7120) г. августа 17. — Господарь Стефан Томша подтверждает Галатскому монастырю селище сел Мынзешти, Фолфэшти и Кристешти; никто не смеет нарушать владения и каждый человек должен платить исполье.

159. — <около 1613 г. сентября 24>. — Господарь Стефан Томша приказывает романскому пыркэлабу Думитру расследовать положение послушников романского епископства.

160. — <1612 г. сентября 1—1613 г. августа 31>. 7121. — Господарь Стефан Томша подтверждает вистерничелу Захарии части вотчны в селах Жушкани и Бэдичени, Нямецкого края; племянники Филипа проигрывают тяжбу.

161. — <1612 г. сентября 1—1613 г. апреля 31> 7121. — Господарь Стефан Томша приказывает сборщикам податей, разъезжающим по делам службы по Нямецкому краю, не брать волов и коров у людей из сел Пынгэрацкого монастыря Билэшти и Селишти в счет податей других сел или других лиц.

162. — 1612 (7121) г. сентября 9, Бодей. — Господарь Стефан Томша приказывает пыркалабам, шолтуау и романским пыргарям оставить в покое послушников местного епископства.

163. — 1612 (7120) г. сентября 13. — Господарь Стефан Томша приказывает уряднику из Кэкэчени оставить в покое часть села Браешти, принадлежавшую бывшему хатману Балика, подаренную хотинским пыркалабом Еремие своему слуге.

164. — 1612 (7121) г. сентября 24. — Господарь Стефан Томша подтверждает спатару Симиону, спатару Дамиану и другим половину села Кипричени в их тяжбе с рэзешами Павалом Русулей и другими.

165. — 1612 (7121) г. сентября 30. — Великий пахарник Ионашко, пыркэлаб Пантелей и котиарский шолтуз свидетельствуют, что Ионашко Григорча и его внутика Ефимию судятся со своей родственницей Тодосией Ончиоае из Сучавы из-за полторы фалчи виноградника в Диалул Мындрю, оставленные монахиней Грипиной своей племяннице Ефимии, дочери клучера Мирона.

166. — 1612 (7121) г. октября 9, Гречени. — Костин, зять Лупула, с женой Ангелиной и шурином Василе продают за 100 талеров хотинскому пыркэлабу Гоя свою вотчину в Должешти.

167. — 1612 (7121) г. октября 14. — Смежные поместья Должести свидетельствуют, что зять и сыновья Лупула Гоя продали их двоюродному брату хотинскому пыркэлабу Думитру Гоя свою вотчину в Должешти.

168. — 1612 (7121) г. ноября 3, Яссы. Господарь Стефан Томша прекращает расприю между селами Чернаци, названные Билцигани, и Гречи, нааванным Ротомпанешти, Тутовского края, из-за куска вотчины, аахваченной женой хотинского пыркэлаба Мэрикой.

169. — 1612 (7121) г. ноября 5, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает исскому уряднику Гоя части сел Должешти, Руши и Блаждешти, купленные у своих внуков Юрашко и Ангелины, детей Марии.

170. — 1612 (7121) г. ноября 15. — Господарь Стефан Томша разбирает тяжбу между Думитру и Дрэганом.

171. — 1612 (7121) г. ноября 25. — Господарь Стефан Томша подтверждает логофету Войко третьью часть села Фицингешти на Путне, купленную у попа Крэчуна и его сестры за 30 талеров.

172. — 1612 (7121) г. ноября 28, Яссы. — Господарь Стефан Томша разбирает тяжбу между питарелом Ионом Хаугулом его людьми с письмоводителем Небожатко иа-аа камыша, находящегося на аапад от старой Жижки; Хаугул и его люди проигрывают тяжбу.

173. — 1612 (7121) г. декабря 1, Яссы. — Господарь Стефан Томша разбирает расприю ватафа хынзаров с другими лицами из-за двух мельничных бордов села Петрилешти, называемого Борчешти.

174. — 1612 г. декабрь, Яссы. — Господарь Стэфан Томша подтверждает апроду Михаилу Мармуре из Мэрмурени седьмую часть села Гырчини на Ракове, Тутовского края, купленную за 300 татарских золотых у Грэилэ.

175. — <1612 г.—1614 г.> декабря 4, Бырлад. — Великий дворник Урсул Нижней Земли приказывает Драгану, вэtagу Гирла Путны, расследовать распрю между бырладским торговцем Яне и людьми из Болотешти и Витэнешти из-за мельничного брода на Путне.

176. — 1612 (7121) г. декабря 8. — Комишел Исаико одолживает у бывшего постельника Казана 80 талеров серебром, вложив ему сроком до Тройцы свою вотчину в Пащкани с мельницами и паромом на Серете, местами для пасек и лугов.

177. — 1612 (7121) г. декабря 22, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает апроду Ионашко Кукоря вотчину в Остопчени на Турии, Ясского края, купленную у Тоадера Мачукэ с тем, чтобы его братья получили свою часть из другого поместья Тоадера.

178. — 1613 (7121) г. января 1, Яссы. — Господарь Стефан Томша освобождает от всех повинностей, кроме казенных налогов, села Галатского монастыря Садна и Тэмэшени, Романского края. Он приказывает также своим слугам перелогить воров, находящихся в этих селах.

179. — 1613 (7121) г. января 6. — Господарь Стефан подтверждает бывшему пыркэлабу Пантелею часть поместья в Хорлешти, Кыргигэтурского края, купленную за 40 талеров у Григоре, Василе и их родственников.

180. — 1613 (7121) г. января 11, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает жене Тоадера Драготэ владение 130 ульями, взятыми Драготэ у логофэта Черната.

181. — 1613 (7121) г. января 11. — Господарь Стефан Томша подтверждает Путненскому монастырю владение селом Красна, Сучавского края, дарованное покойным Филотесом, бывшим хушским епископом.

182. — 1613 (7121) г. января 13, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает Еремии из Чиритени привести к нему Штефана Болдеску и Ионицэ из Бучуми, тяжущихся с попом Ионашку из Билэшти.

183. — 1613 (7121) г. января 13, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает великому армашу Никоарэ купленные части сел Бикани и Балосинешти на Симиле.

184. — 1613 (7121) г. января 15. — Федор, Исак, Татьяна и другие лица продают Георге Мороозану свои части села Тыршицы за 55 талеров и лошадь.

185. — 1613 (7121) г. января 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает комису Исаико владение половиной села Пащкани, раньше отобранныю у него насильственно хатманом Исаком Баликом, которую господарь разрешает ему теперь выкупить за 80 талеров и доброго коня.

186. № 1613 (7121) г. января 17, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бисериансому монастырю мельницу в селе Аверешти на Кракове, Нямцкого края, пайдя необоснованными притязания господаря Ароца из Ясской Земли.

187. — 1613 (7121) г. января 19, Яссы. — Господарь Стефан Томша выносит приговор отпосительно третьей части села Тэллэлешти на Молдове, Сучавского края, в пользу бывшего вистиера Боула в тяжбе с Лазором Дауном, обвинившим его в насильственном захвате его вотчины.

188. — 1613 (7121) г. января 20, Яссы. — Господарь Стефан подтверждает бывшему вистиеру Боулу село Фрэтеши Нямецкого края, заложенное ему Юрашко и позже проданное им же Боулу, после того как он был им выкуплен из плена; из этого вытекает, что обвинение его жены княгини Кираны необоснованно.

189. — 1613 (7121) г. января 20, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Пэтрашко Удря часть села Орэшени, купленную у дочери Гаврила Немиша Анисии.

190. — **«около 1613 г.»** января 24. — Пэраска из Кындеши продает за 15 золотых свою часть вотчины в Кындеши вэтаfu Андриану из Стэнешти.

191. — 1613 (7121) г. января 24, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает нямецкому пыркэлабу Василе выделить часть Анги из Кындеши, принадлежащую Параске, купленную за 150 золотых Петре Хадымбулом.

192. — 1613 (7121) г. января 28, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает дъяку Василе Динга часть села Силиштя на Шомузе, Сучавского края, купленные у потомков глобника Мана.

193. — 1613 (7121) г. января 28, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает пыркэлабу Еремии части вотчины в Браешти, Гэрлэуского края, купленные за 2000 талеров серебром во времена Еремии Могилы у своих рэзешев и захваченные потом хатманом Исаком Балика.

194. — 1613 (7121) г. февраля 3, Яссы. — Господарь Штефан Томша разбирает тяжбу между п'ятэрелом Ионашко Лапко из Могошешти и стольником Никоарэ Блиханом из Корнешти из-за границы, находя жалобу Блихана необоснованной.

195. — 1613 (7121) г. февраля 9, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Галатскому монастырю часть озера Каховула с правом взимать по старому обычая пошлину с рыбы.

196. — 1613 (7121) г. марта 4, Попшори. — Шолтуз Андреяш и 12 пыргарей из местечка Васлуй дают показания, которые свидетельствуют, что Симион Красицэш продал великому логофэту Войко за 150 талеров свои части поместья в селах Грумзешти и Фаури, Васлуйского края.

197. — 1613 (7121) г. марта 8—апреля 12. — Дъяк Лупул из Думшети и другие лица свидетельствуют, что Мотря продала свою часть поместья в селе Миклаушани дъяку Каршу за корову с теленком и 5 талеров.

198. — 1613 (7121) г. марта 15, Котнари. — Паскалина Стройчоае и ее сын Ионашку Стройч разрешают, чтобы священник Ионашко и дъяк Иларион выкупили за 280 талеров половину села Унгени, Нямецкого края, купленную покойным Стройчем, бывшим логофэтом.

199. — 1613 (7121) г. марта 26. — Господарь Стефан Томша возвращает внукам великого дворника Алботэ, сыновьям Георге Алботэ села, забранные у них насильно Тоадером Могилэ во времена Еремии Могилы и хатманом Исаком Балика во времена Константина Могилы; они платят Пантократорскому монастырю 450

талеров, а господарю дают крытую карету с четверкой добрых коней, которая будет служить государственным нуждам. —

200. — 1613 (7121) г. марта 30, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бисериканскому монастырю село Тройца на Кракове, Нямецкого края, бывшее государево и подчиненное округу Камень, а также участок в Скэришоаре и мельницу на Кракове в селе Аверешти.

201. — 1613 (7121) г. марта 30, Яссы. — Господарь Стефан Томша указывает, что после того как он выкупил бывшего вистиера Боула из татарского плена, он ему вернул село Давидени, Нямецкой области, которое было отдано великому чашнику Талпэ, после того как этот явился к нему с «паветами». Господарь получил от Боула 6 серых коней для упряжи, оцененных в 300 золотых, которых он передал для государственных нужд.

202. — 1613 (7121) г. марта 30, Яссы. — Господарь Стефан Томша разбирает тяжбу между великим логофетом Войко и женой бывшего дворника Ионашко Боля Легиной и его сыновьями из-за четвертой части села Грумэзешти и Фаури, Васлуйского края, незаконно купленной Ионашко Боля у дьяка Трифана за 120 талеров, так как сыновья великого логофета Войко являются более близкими родственниками дьяка Трифана. Великому логофету Войко подтверждается еще четвертая часть Грумэзешти и Фаури, купленные за 150 талеров.

203. — 1613 (7121) г. марта 30, Яссы. — Господарь Стефан Томша дарует Нямецкому монастырю место на пустыре, где Жижкия спадает в Прут, в нижней части заповедного леса, «чтобы основать там село».

204. — 1613 (7121) г. марта 31. — Господарь Стефан Томша подтверждает монастырю св. Ильи село Рэзбоени в Белой Долине, Нямецкого края, с мельницами и доходами, дарованное господарем Петру.

205. — 1613 (7121) г. марта 31, Яссы. — Господарь Стефан приказывает Скариотскому и черновицкому старосте Гаврилашу поставить на вид Ленцею из Юркэуци, чтобы он оставил в покое апрода Продана.

206. — 1613 (7121) г. апреля 1. — Господарь Стефан подтверждает Берзунцкому монастырю поместье Бракачу и мельницу, дарованное монахом Павелом.

207. — 1613 (7121) г. апреля 1, Яссы. — Господарь Стефан Томша пишет нямецким пыркэлабам расследовать жалобу вистерничела Ионашко из Обыршия на потерявших ему корову «людей из его села».

208. — 1613 (7121) г. апреля 8, Яссы. — Господарь Стефан Томша пишет дьяку Русулу из Френчучи разобрать тяжбу между Тоадером и Ионашко из Ботешти с Бэсияну из-за долга в 20 золотых.

209. — 1613 (7121) г. апреля 10, Яссы. — Господарь Стефан Томша уполномачивает монахов Нямецкого монастыря владеть селом у устья Жижии.

210. — 1613 (7121) г. апреля 10, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Побрятскому монастырю озеро Белеул, 9 гирл и ивняк в Вэлени.

211. — 1613 (7121) г. апреля 10. — Господарь Стефан подтверждает Хоморскому монастырю озера и его границы.

212. — 1613 (7121) г. апреля 16, Яссы. — Второй логофет Георге Балш подтверждает договор между дьяком Глигорие и Тета относительно совместного владения частью села Іомэнешти до тех пор пока Глигорие не соберет 120 татарских золотых.

213. — 1613 (7121) г. апреля 17. — Господарь Стефан Томша подтверждает раздел вотчины в Хящеши, произведенный дочерью Некифора Дрэгэлиной. Она ее делит на два жребия для двух своих дочерей.

214. — 1613 (7121) г. апреля 18, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Тазловскому монастырю место в селе Колщешти, захваченное бывшим чашником Бэчоком.

215. — 1613 (7121) г. апреля 21, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает одному чиновнику оценить пасеку, виноградник и росчисть, на вотчине Кирила, а Туцуман должен возвратить эти деньги.

216. — 1613 (7121) г. мая 14, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает романско-епископству пасеку с ульями и плодовые сады в селе Рэкитоаса, Текучского края, дарованные монахом Ионом и его сыновьями.

217. — 1613 (7121) г. мая 14, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает романско-епископству владение пасекой и сенокосом в пределах села Гыдинци.

218. — <1613 г.> мая 30. — Нямецкий пыркалав Василе Прэжеску разбирает тяжбу между Томой Брае с Игнатом и Табуци с Франдэ из-за росчисти с фруктовым садом в Белчешти и находит владение Томой и Игнатом законным.

219. — 1613 (7121) г. июня 1, Сучава. — Господарь Стефан жалует монастырю св. Ильи кусок участка в пределах села Шеи, округа местечка Сучавы.

220. — 1613 (7121) г. июня 1, Сучава. — Господарь Стефан Томша подтверждает монастырю св. Ильи владение озером Конча и 24 фалчами сенокоса в пределах местечка Сучавы, ближе к границе Тэтэрашов.

221. — 1613 (7121) г. июня 12, Яссы. — Мургоч Тофля и дворник глоты Геня свидетельствуют, что сын Борчи Михаил продал за 15 талеров сыну Бурэ Пэкуруари свою часть в селе Крининешти, Фэлчивского края.

222. — 1613 (7121) г. июня 16. — Господарь Стефан жалует хушскому епископству колоды пшеницы, бочки вина, мед и аспры на расходы.

223. — 1613 (7121) г. июня 22, Яссы. — Господарь Стефан Томша выдает грамоту апроду из Брэтиани Мэлаю на половину села Жэрдяни, Дорогуньского края, на то время пока монахи Пантократорского монастыря не принесут льготных грамот и записей.

224. — 1613 (7121) г. июля 5, Белечени. — Господарь Стефан Томша подтверждает дъяку Погоца из Быржовени его часть в селе Бодешти, из-за которой он тягался с бывшим дворником Драготэ и Пэкуариу из Кырлиджи.

225. — <1613 г. сентября 1—1614 г. августа 31> 7122 г. — Патрашко Башотэ и другие свидетельствуют о продаже цыгана дъяку Неките за 10 золотых попом Ионашко из Годешти.

226. — 1613 (7122) г. сентября 1. — Силиште со своей женой продают Бисериканскому монастырю селище Романешти за 50 овец, кобылу с жеребенком и стригуном.

227. — 1613 (7122) г. октября 1, Гырлэу. — Романский епископ Павел и Рэдуцкий епископ Атанасие выносят решение, чтобы цыган Путненского монастыря, убивший другого цыгана, принадлежавшего монастырю Секу, перешел во владение этого монастыря.

228. — 1613 (7122) г. октября 20, Чабрэу. — Великий дворник Нижней Земли Ионашко и другие свидетельствуют, что они были в Чабрэу, когда Думитру Робул ушел с татарами, говоря, что больше не вернется, забрав у Лазэра Брудэ двух коней, оружие и одежду, оставив взамен свою вотчину в Глодени.

229. — 1613 (7122) г. ноября 5, Хотин. — Дети Лупула Гое Василе и Ангелина продают часть своей вотчины в селе Должешти, Романского края, брату их отца хотинскому пыркэлабу Думитру Гое.

230. — 1613 (7122) г. ноября 5, Роман. — Господарь Стефан Томша приказывает всем романским пыркэлабам и шолтузу освободить от некоторых обязанностей послушников местного епископства.

231. — До 1613 (7122) г. декабря 3. — Гаврил Балич и его братья продают за 121 талер части вотчины в Божиене их племяннику писарю Мире Мармуре.

232. — 1613 (7122) г. декабря 3. — Господарь Стефан подтверждает писарю Мире Мармуре половину села Божиени, купленного у Гаврила Балича и его братьев правнуоков Драгоша Ротомпана.

233. — <1613 г. декабрь—1615 г. октябрь>. — Господарь Стефан Томша подтверждает слуджеру Тоадеру части села Кэкэчани на Сэратае, Фэлчивского края.

234. — 1613 (7122) г. декабря 17, Яссы. — Господарь Стефан подтверждает великому логофэту Белдиману село Самашкани, купленное за 80 талеров у Павела, Тоадера и у их родственников.

235. — 1613 (7122) г. декабря 19, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает владение Бисериканского монастыря селом Тройца, Нямецкого края.

236. — 1613 (7122) г. декабря 19. — Размежевание села Тройца великим спэтаром Василе Бочулеску.

237. — 1613 (7122) г. декабря 20. — Господарь Стефан Томша разбирает тяжбу между пахарником Елисеем и его родственниками, сыновьями Нягу, внуками Поянэ, с сыном Насти Казаном, из-за четвертой части села Хелеви на Тазлове, Тротушского края, присуждая племянникам Поянэ шестую часть села Поляны.

238. — <1613 г.—декабря 23—1614 г. января 23> 7122, Яссы. Господарь Стефан Томша разбирает тяжбу Глигория Шкэнула и Арсения с Козмой из-за вотчины, купленной в есле Оборочени, в результате чего они мирятся.

239. — <1614 г.—1615 г. июнь>. — Хатман и пыркэлаб Сучавы Стурдэя подтверждает дворнику Нэдэбайко несколько семейств цыган.

240. — <1613 г.—1615 г. января 3>. — Великий дворник Верхней Земли Миэрэя приказывает сборщикам душегубин Нямецкого края оставить в покое село Юкаш, принадлежащее Галатскому монастырю, так как он простили ему совершенное убийство.

241. — 1614 (7122) г. января 14, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Молдовицкому монастырю предел, полученный от Синтилийского монастыря обменом на поместье Сасчори. Этот предел был преступлен Удрештами. Господарь выносит окончательное решение после того, как назначенный им урядник Сучавы Иахим расследовал пределы, установленные Тэуту.

242. — 1614 (7122) г. января 14, Яссы. — Господарь Стефан приказывает пыркэлабам Нямецкого края не взымать малых глоб с сел Пынгэрацкого монастыря, оставленных монахам на «сапоги».

243. — 1614 (7122) г. января 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша судит внуков Михула Понича и внуков Будз, вынося решение, что внуки Буды должны владеть селами Черевачешти и Шарба, а внуки Понича Иванчикэуцами и Глоденями.

244. — 1614 (7122) г. января 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша пишет великим вэтафам Сучавского края оставить в покое село Галатского монастыря Валчешти.

245. — 1614 (7122) г. января 15. — Дочь бывшего питара Владики Солонка продает за 35 талеров дъяку Ниниулу пасеку в пределах Онештов.

246. — 1614 (7122) г. января 21, Яссы. — Второй логофэт Георге Балш и другие бояре свидетельствуют, что Арсение Небожатко купил части вотчины в селе Владени на Жижии, Гэрлэуского края.

247. — 1614 (7122) г. января 29, Тодерешти. — Жена питара Владики Одокия с дочерью Соломией продают свою часть вотчины в Онешти, Яской области дъяку Дрэгушану и бывшему пыркэлабу Нениулу, за 26 талеров.

248. — 1614 (7122) г. февраля 2. — Ушер села Боблетечи Никоарэ и его родственники продают за 45 талеров части в Мыцыржечи и Вэлэшени попу Симиону из Мэдэржечи.

249. — 1614 (7122) г. февраля 9. — Господарь Стефан жалует постельнику Енаке село в Столничене, Яского края, принадлежащее изменнику Василе Строичу.

250. — 1614 (7122) г. февраля 13, Яссы. — Господарь Стефан Томша выдает грамоту бывшему старосте, ватаману из Рошичи Ончулу на получение тамошних податей, которые будут платиться по регистрам господарской казны.

251. — 1614 (7122) г. февраля 14, Яссы. — Господарь Стефан Томша обращается к великому вэтафу Дорогуньского края с просьбой расследовать жалобу Наставки и ее сына Ионашко Вартика на Вемешканула, вспахавшего вотчину в Петрешти не имея на то права.

252. — 1614 (7122) г. марта 2. — Урсу Плоп и его родственники продают Никифэру Билакэ и Авраму части села Плопени.

253. — 1614 (7122) г. марта 15, Штефэнешти. — Сын Мирона Штефан с сестрой и со своими сыновьями продают половину третьей части села Владичени дворнику из Штефэнешти Михэилэ в присутствии шолтуза, пыргарей, господарского священника и различных торговцев из Штефанешти.

254. — 1614 (7122) г. марта 23. — Второй логофэт Балш подтверждает произведенный Игнатом Чоголя и его сыном Стратом (Естратие) раздел поместий: Манова, Сорокского края, Берехоешти, Яского края и Вэтэмани, Нямецкого края, причем в этом последнем Игнат Чоголя «не должен обосновываться».

255. — 1614 (7122) . марта 26, Яссы. — Логофэт Георге Балш, хотинский пыркэлаб Думитру Гое и другие бояре свидетельствуют, что писарь Арсение Небожатко купил несколько частей в поместье Владени на Жижии, Гэрлэуского края.

256. — 1614 (7122) г. марта 29. Господарь Стефан подтверждает хотинскому пыркэлабу Думитру Гое части сел Должешти, Фыртешти и Руши, купленные у племянников: Исака, Юрашко и Ангелины, а также части сел Баломирешти и Блэджешти, все Романского края.

257. — 1614 (7122) г. марта 30, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает письмоводителю Арсению Нэбожатко владение селом Владени на Жижкии, Гэрлэуского края, частью унаследованным и частью купленным.

258. — 1614 (7122) г. мая 3, Яссы. — Господарь Стефан Томша обращается к великим вэтафам Васлуйского края, чтобы они справедливо присудили комису Андрею из Порчештени вотчину, которой он заплатил за убийство человека.

259. — 1614 (7122) г. мая 6. — Господарь Стефан Томша подтверждает Кошеску из Кошешти место для пасеки с тем, чтобы Георге перенес свои улья в другое место.

260. — 1614 (7122) г. мая 8. — Думбравэ из Бахнэ продает за 15 талеров свою вотчину Захарии из Бербешти для того, чтобы откупиться за украденные им у сына Рожница Марку улья.

261. — <1614 г. мая 8>. — Сын Даниилэ из Бахны Никита продает за 10 талеров свою часть вотчины Захарии из Бербешти для спасения своей жены.

262. — 1614 (7122) г. июня 20, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает монастырю с Пеоновой Горы пределы агловедного леса так, как они были установлены митрополитом Теодосие во времена господаря Еремии.

263. — (7122) г. июля 2. — Внуки Дамболе Соломия, Анафимие и Кондакия продают Ивашку Кыржэу и его жене Марии части поместья в Кымпуриле, Рэкоасе и Верде на Шушице, Путненского края.

264. — 1614 (7122) г. июля 11. — Господарь Стефан подтверждает полу Тоацеру место в Пэстрэвени, утерянное Пинтилие и Михэилэ из «Пэджешти» по суду.

265. — 1614 (7122) г. июля 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша выдает грамоту дворнику глоты Гяигэ на место для дома в селе Паркова на Чахуре, Хотинского края.

266. — 1614 (7122) г. июля 21. — Второй логофэт Балш и другие бояре свидетельствуют, что великий комис Думитру купил за 30 наличных талеров село Баломирешти, Романского края, у дочери Романа Плеша Кэтины.

267. — 1614 (7122) г. июля 25. — Клучер Константин Корпэч жалует монастырю св. Савы в Яссах половину своего виноградника в Копоу, которым он владеет вместе со своей сестрой княгиней Настасией Вартиоае.

268. — 1614 г. июля 25. — Архимандрит Митрофан и другие синайские монахи из метоха св. Парасковы в местечке Яссы обязуются предоставлять монахам Сэкулского монастырю, прибывающим в Яссы, келию, выстроенную бывшим романским епископом Митрофном в этом метохе.

269. — 1641 (7122) г. августа 8, Яссы. — Господарь Стефан Томша вызывает на господарский суд Руджинэ из Селешку, обвиняемого в нарушении границы крепостными господарского села Шэндричени, Дорогуньского округа.

270. — <1614 г.—1615 г.> августа 27, Яссы. — Чобан из Теленешти продает за 41 талер свою часть в Теленешти вэташу батраков великого логофэта Белдимана, Корчулу Михэилашу, для спасения своего сына Негруца, которого хотел повесить хатаман Стурдза.

271. — <1614 г. сентябрь—октябрь> 7123. — Великий дворник Урсу и великий дворник Миэрэя, вместе с другими боярами разрешают игумену Голиевского монастыря в Яссах продать бывшему великому логофету Некифору Белдиману за 500 златов село Ружинци па Чухуре, Ясского края, так как Ватопедский монастырь с Афона находится из-за турок в большой нужде.

272. — <1614 г. сентября 1—августа 31> 7123, Бая. — Шолтуэй Иля и пыргари свидетельствуют, что Гаврил Баличу продал дом за 32 талера Глигору из Спэтерешти «по жребию».

273. — <1614 г. сентября 1—августа 31> 7123. — Второй логофэт Балаш и другие бояре подтверждают комиту Думитру часть поместья Баломирешти, Романского края, купленную у дочери Романа Плеша Галины.

274. — 1614 (7123) г. сентября 18. — Черновицкий староста Петре Скаратоски отмежевывает части вотчины в селе Юркэуци Продана и Глигорие от частей жены князя Думитру Ленцы.

275. — 1614 (7123) г. октября 18, Яссы. — Господарь Стефан Томша жалует выстроенному им Солкскому монастырю села: Лозна, Куличени, Дерака, Калинешти, Ионэшани и Шэрбэнешти, Сучавской области, отобранные за измену от Василе Стройча и Григоре Арбуре.

276. — 1614 (7123) г. ноября 1. — Великий питар Глигорие и другие бояре подтверждают, что великий логофэт Белдиман купил часть села Семешкани, Оргеевского края, у жены вистерничела Пэтрашку Антимии и у ее сестры Настассии.

277. — 1614 (7123) г. ноября 1, Яссы. — Господарь Стефан подтверждает за 80 великому логофету часть села Сэмешкани, Оргеевского края, купленного талеров у Антимии и Настасии.

278. — 1614 (7123) г. ноября 4, Яссы. — Господарь Стефан разбирает распрю вэтомана Оаны и других лиц с бывшим дворником Нэдэбайко из-за сел Джiorзешти и Виторожи и строго наказывает первых за обман.

279. — 1614 (7123) г. ноября 20, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает вистнеру Тоадеру Онилэ шестую часть половины села Тотоешти с местом для мельницы на Васлую, купленную у сына Пурчела Пэтрашку.

280. — 1614 (7123) г. ноября 20, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Горчулу из Михэилаша часть в Теленешти, купленную у Чобана за 41 серебряный талер.

281. — 1614 (7123) г. декабря 12. — Господарь Стефан Томша подтверждает Нямецкому монастырю дарственную, выданную бывшим старостой и попом Харитоном на Хлэпешти, расположенным на Пруте.

282. — 1614 (7123) г. декабря 17, Яссы. — Господарь Стефан Томша разбирает тяжбу между дьяком Черневка и его тестем Думитрашко из-за частей сел Заставни, Киселев, Бобешти, Стэнешти и Нэхоряни.

283. — 1615 (7123) г. января 15, Яссы. — Господарь Стефан поручает ковурлуйским старостам судить тех, кто без разрешения игумена удил рыбу в озере Дадовул, принадлежащем Тазловскому монастырю, и обязать их платить издержки.

284. — 1615 (7123) г. января 15, Яссы. — Господарь Стефан Томша приказывает ковурлуйским старостам судить людей, удяющих в озере Тазловского монастыря рыбу. Пойманный будет платить за всю рыбу.

285. — 1615 (7123) г. января 18. — Великий дворник Урсу, великий дворник Мырзя и другие бояре свидетельствуют, что Сучавицкий монастырь дал великому логофету Никифору Белдиману село Негоешти, Нямецкой области, получив взамен село Ружинци на Чухуре, Ясской области.

286. — 1615 (7123) г. января 26. — Сучавский митрополит Анастасие пожертвовал одному монастырю половину села Тудура.

287. — 1615 (7123) г. января 28, Яссы. — Письмоводитель Небожатко сговаривается с питаром Ионом Хэугулом о том, как удить рыбу в их озерах, находящихся у Жижии.

288. — 1615 (7123) г. января 30. — Игумен Пэнгратие и весь собор Сучевицкого монастыря, видя свою обитель обедневшей, меняются с великим логофетом Белдиманом, дав ему село Негоешти на Орбике, Нямецкой области и получив взамен село Ружинци на Чухуре, Ясской области, а также 100 золотых.

289. — 1615 (7123) г. февраля 3, Яссы. — Господарь Стефан разбирает тяжбу между урядником Василе со спэтаром Петре и сыновьями дворника Бучума из-за частей вотчины в селе Отешти, Аджудского края, и находит, что дворник Бучум захватил вотчину, которая по праву принадлежит Василе и Петре.

290. — 1615 (7123) г. февраля 10. — Господарь Стефан разбирает жалобу Думитру Понича и его родственников на Симиона Оцела о том, как во времена бегства их со Стефаном Томша старшим в Польшу Ион Оцел продал их села Сокружени, Залучени и Бисерикани. Господарь признает правыми Поничштов.

291. — 1615 (7123) г. февраля 11, Устья. — Жена господаря Еремии Елизавета подтверждает бывшему пыркэлабу Алексу Мустяэ село Юрчени, Сорокской области, пожалованное матерью господаря Еремии.

292. — 1615 (7123) г. февраля 19, Яссы. — Господарь Стефан Томша пишет апроду Пэтэрнике из Кобэнянка, чтобы назначить день для яв и Рэфиесы из Понришани и бывшего великого вэтафа Лупу в тяжбе с Чукулом, для выдачи этому последнему грамоты на село Мачикэуци.

293. — 1615 (7123) г. февраля 19, Яссы. — Приказ господаря Стефана Томши апроду Потэрнике для установления дня разбора дела Романа из Мачикэуци и других рэзешов против великого вэтафа Лупула из-за части вотчины.

294. — 1615 (7123) г. марта 8, Яссы. — Господарь Стефан Томша отменяет произведенный раньше обмен сел между Сучевицким монастырем без его разрешения и ктитором Пантократорского монастыря.

295. — 1615 (7123) г. марта 12. — Сын Соломии, дочери Нягула из Мохорыщи, Текучского края, Георге продает бывшему постельнику Корпаче свою часть вотчины за 12 золотых.

296. — 1615 (7123) г. марта 13, Яссы. — Господарь Стефан Томша жалует своему Солскому монастырю села Бадеуци, Дрэгэнешти, Кырничешти, Вагчикэуци и Пырлэшани, Сучавского края. Села были господарскими «по относились к Бадеуцкому округу и не были подведомственны господарю».

297. — 1615 (7123) г. марта 13, Яссы. — Господарь Стефан Томша жалует выстроенному им Солскому монастырю села Лэмэшани и Ступка, Сучавского края, «принадлежащие господарю и относящиеся к округу Сучавской крепости».

298. — 1615 (7123) г. марта 15. Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает жене Чукула Марикэ и их детям часть в Мачикауци, купленную у Аны Рафэиасы за 50 талеров.

299. — 1615 (7123) г. марта 15, Яссы. — Пынтя, сын Лупула Нэстасе из местечка Яссы продает монахам монастыря св. Савы виноградник на холме Епуре за 80 талеров и поминае двух имен.

300. — 1615 (7123) г. марта 15, Яссы. — Константин, сын Маноле Мораэта и Марийка из местечка Яссы жалуют ясскому монастырю св. Савы 3 фалчи виноградника на холме Епуре с винодельнями, бочками и садами, оставленные монастырю по дарственной его матери после смерти.

301. — 1615 (7123) г. марта 18. — Шолтуз Петру Смиляну и 12 пыргарей из Ясс подтверждают монастырю св. Савы 3 фалчи виноградника на холме Епуре, подаренные Константином Мораэтом.

302. — 1615 (7123) г. марта 18. — Дочь Штефула Занфира продает за 27 талеров часть своей вотчины в Гэрлешти, Нямецкого края, дочерям Иона Урзику Келсе и Флоре.

303. — 1615 (7123) г. марта 18. — Господарь Стефан жалует Солискому монастырю село Костешти на Серете и село Мынэстирени, «которые были подведомственны нашему округу и нашим ботошанским судам».

304. — 1615 (7123) г. марта 19, Яссы. — Господарь Стефан приказывает великим вэтафам Васлуйского края судить Охилэ Беженарула из Нисторени и обязать его вернуть неправильно купленную вотчину Андрею из Порчишани, получив от него 10 талеров и 4 медяка.

305. — 1615 (7123) г. марта 20, Яссы. — Великий логофэт Белдиман и другие бояре свидетельствуют, что сыновья Костина продали за 150 талеров дъяку Григорию Коротушко третью часть Хадэрэуци на Раковэце, Хотинского края, с озером и мельницей, «а записи их утрачены во времена господаря Михэила».

306. — 1615 (7123) г. марта 24. — Великий дворник Никифор Белдиман и другин бояре свидетельствуют, что великий комис Думитру Гоя купил части сел Должешти и Баломирегшти, Романского края, и должен сделать «господарские записи».

307. — 1615 (7123) г. марта 24, Яссы. — Господарь Стефан Томша покупает за 2000 угрских золотых село Фэрэоани, Баковской области, которое дарует Солискому монастырю.

308. — 1615 (7123) г. марта 29. — Господарь Стефан подтверждает дъяку Исаку Стырча часть вотчины в селе Боян, Черновицкой области, купленной у братьев Мăнешештов, сыновей письмоводителя Тоадера, во времена господаря Еремии.

309. — 1615 (7123) г. марта 30, Яссы. — Господарь Стефан жалует Солискому монастырю село Юбэнешти, Дорогуньского края.

310. — 1615 (7123) г. марта 31, Яссы. — Бывший сучавский дворник Яким жалует Бицтруцкому монастырю место для пчельника с домом и садами в Деренэу, Оргеевского края.

311. — 1615 (7123) г. апреля 16, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бисериканскому монастырю село Тройца на Кракове, Нямецкого края.

812. — 1615 (7123) г. апреля 15, Яссы. — Ион и Варвара продают бывшему постельнику Корпачу свою часть вотчины в селе Мохорыци, Текучского края, за 10 золотых.

813. — 1615 (7123) г. апреля 16. — Игумен Пангратие и собор Сучевицкого монастыря удостоверяют, что получили 100 золотых от вистиера Боула, данные великим логофэтом Белдиманом за село Негоешти, Нямецкой области.

814. — 1615 (7123) г. апреля 19, Яссы. — Господарь Стефан Томша разбирает тяжбу между Глигорие Проданом с сестрой его Настаской, женой Думитру Понича, и сыновьями Вэскана Добреники из-за третьей части половины села Бэлэчани и находит жалобу Продана и его братьев необоснованной.

815. — 1615 (7123) г. мая 2. — Думитрашко Кукоря продает Некопое из Опрэша цыгана с его сыном Истратие, «чтобы были ему крепостными рабами на веки вечные».

816. — 1615 (7123) г. мая 9. — Княгиня Настасия Вартикоая жалует монастырю св. Савы в местечке Яссы половину своего виноградника в Копоу, также как это сделал ее брат клуичер Константин Корпач с другой половиной.

817. — 1615 (7123) г. мая 12. — Господарь Стефан Томша жалует Солскому монастырю несколько цыган, купленных за 400 золотых у потомков бывшего старосты Текучского края Дынчеу.

818. — 1615 (7123) г. мая 15. — Великий дворник Нижней Земли Урсу подтверждает Григорие из Бэнешти части села Лукани, купленные за 20 золотых у священника Вэскана и его жены Марушки.

819. — 1615 (7123) г. июня 14, Ботошани. — Урядник Филип, бывший шолтуз Думитру, Мошул и много других старцев из местечка Ботошани свидетельствуют, что Штефан из Ботошани продал место за 12 золотых вэтэману Кирашу, у озера в селе Миклэушени и что сыновья Штефана не имеют никакого отношения к этому озеру.

820. — 1615 (7123) г. июня 26, Сучава. — Великий логофэт Белдиман свидетельствует, что игумен Хоморского монастыря в тяжбе с игуменом Побрятского монастыря из-за цыганки, получил другую цыганку, и что таким образом они и помирились.

821. — <1615 г.> июня 30, Великая Солка. — Хатман и пыракэлаб Сучавы Стурза подтверждает бывшему дворнику Еремии цыган, купленных у бывшего капитана Турча.

822. — 1615 (7123) г. июля 6, Сучава. — Господарь Стефан Томша подтверждает своему слуге ушеру Грама половину села Илишешти, принадлежавшую ушеру Стояну и утерянную им из-за измены.

823. — 1615 (7123) г. июля 13. — Господарь Стефан Томша разбирает распрюю комишела Георге из Добрулешти с Гавриилом из Сочи из-за части вотчины в Сочи, купленной у сыновей Станкэ и Албэскула. Законным признается владение комишела Георге.

824. — 1615 (7123) г. июля 28, Яссы. — Господарь Стефан Томша жалует своей ктитории Солкский монастырь и село Кезвини, Сучавской области, купленное у Василе Шептилича за 1000 золотых.

825. — 1615 (7123) г. августа 1, Яссы. — Пынтя Кованяк из Ясс, аprod Глигорие и другие свидетельствуют, что дочь Соры из Гриешти Фрэсина продает свою часть вотчины в Гриешти на Шаковэце бывшему копьеносцу Обряжие за 50 талеров.

826. — 1615 (7123) г. августа 3. — Великий дворник Урсу и другие крупные бояре свидетельствуют, что дочь Сорикэ Магда продала за 48 золотых великому логофэту Белдиману свою вотчину в селе Толинешти, Оргеевского края.

827. — 1615 (7123) г. августа 10, Яссы. — Логофэт Г. Балиш и два других боярина свидетельствуют, что дворник глоты Гянге выкупил село Паркова, Хотинского уезда, у бывшего медовара Демешкана, аprodа Глигорчи и других за 200 золотых, с тем, что впредь его больше не будут поносить. Ему будут даны и «господарские привилегии».

828. — <1615 г. сентября 1—1616 г. августа 31> 7124 г. — Бывший питар Захария Дераска закладывает за 10 уг Мирону Кругичу полученные по жребию село Дераска с домом и землей.

829. — <1615 г. сентября 1—1616 г. августа 31> 7124, Хряска. — Стратулат Борэлянул дает попу Хряска полученную по жребию землю в селе Плешешти, за 28 талеров.

830. — 1615 (7124) г. сентября 20, Яссы. — Великий армаш Ивашко и другие бояре свидетельствуют письменно, что хатман Григорие Чолпан вернул Маргарите и Тоадеру 90 талеров и два дома в Сэоани на Серете, Сучавской области.

831. — 1615 (7124) г. сентября 28, Яссы. — Господарь Стефан Томша выдает Тоадеру аprodу из Ботешти и его двоюродным братьям грамоту на десятины с капусты в селах Ботешти и Глодени от тех, кто «разобьет там огорода».

832. — 1615 (7124) г. октября 1. — Тудосия с дочерью Ангелиной и ее мужем Костиным продают свою часть села Буруенешти, Романской области, великому дворнику Думитру Гое.

833. — Господарь Стефан подтверждает бывшему великому клучеру Урсулу Пэрэшканулу, своему зятю великому питару Георге Гергелу и своей дочери Дрэгуне половину села Руши на Бистрице и половину села Степкани на речке Таазлов; оба села в Баковском уезде.

834. — 1615 (7124) г. октября 25, Яссы. — Жена великого логофэта Маргита и ее сын Тоадер, великий дворник Мырзя и великий дворник Никоарэ свидетельствует, что получили от хатмана Григоре Чолпана 90 талеров за два «жребия», купленные ими в селе Сэоани, Романского края, которые остались от Чолпана.

835. — 1615 (7124) г. ноября 2, Солка. — Бывший вэtag Ионашко и другие бояре свидетельствуют, что Чочул из Урекени и другие возвратили Симиону Бэча 50 талеров за вотчину, которую он купил незаконно.

836. — 1615 (7124) г. ноября 21, Яссы. — Господарь Александр Могила подтверждает Галатскому монастырю село Тополи на Бахлue.

СОМНИТЕЛЬНЫЕ

1. — <1611 г. февраля 25>. — Шолтуз Яне и 12 пыргарей из Текучского Трыга свидетельствуют, что Урсул из Тотолешти продает свое поместье в Плэчинции пыркэлабу Ионашку Врабие за двух волов и 15 талеров.

2. — 1611 (7120) г. декабря 11, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает Бисериканскому монастырю поляны Бисерика, Кырнул и Биказул вместо поляны «находящейся у Чахлэу», которую у них забрал архиепископ Георгие «с тем, чтобы им дать другое место».

3. — 1612 г. февраля 23, Руптура. — Гэрдан, его мать Пасти и его сводный брат армаши Лазор из Руптуры продают за 100 талеров великому каминару Ионашко Жора свою вотчину в Бахне.

4. — Господарь Стефан подтверждает Георге Змэулу поместье в селе Рэдени на Жижии.

5. — 1612 (7120) г. мая 4. — Великий дворник Аврам, великий хатман Костиц пырколаб Турля и другие отмежёвывают границы поместья Бабеле, принадлежащего сыну Маржелата Тоадеру от границ поместья Мижложенов.

6. — 1612 (7121) г. декабря 10. — Гырдан, сын 'Пасти из Руптуры, со своим сводным братом армаши Лазором и другим братом Игнатом продают кэнчару Ионашко Жора свои части поместья в селе Бахна.

7. — 1613 (7121) г. июня 20. — Заметка о стариках, проживающих в селе чутурешти, Романского края, являющихся потомками великого постельника Юги.

8. — <1613 г. сентября 1—1614 г. августа 31> 7122. — Жена Чуголе Сафта возвращается Стрэтулату Брахэ, Мачичу, Илие и Марко половину села Годи-нейшти, проданную ей без их ведома за 150 талеров Тоадером Арбure.

9. — 1615 (7123) г. февраля 6, Яссы. — Господарь Стефан Томша подтверждает бывшему армашу Некоарэ, аprodу Ларону и их людям, тягающимся с Васканом и его братом дъяком Балабаном, поместья в селах Ворничени и Петрешти Ковурлуйского края.

DOCUMENTE

DOCUMENTE

1

1611 (7119) Ianuarie 5, Iași.

† Iată dar noi, Pătrașco mare logofăt și Balica hatman și Coste Băcioc mare ceașnic și Iurco logofăt și Boul vistier și Trifan clucer și Vitolt logofăt și Vorontar mare comis și Murguleț mare armaș și Ursu pitar și Precop Cărăiman vistier și Eremia vornic și Apostolachi și Ionașco fost logofăt și Gavril sulger și Stanislav vornic și Iarali aga și Costantin, fratele lui Apostolachie, și Gligorașco mare setrar, scriem și dăm de știre că a venit înaintea noastră Manole pârcălab, de bună voia lui și a vândut dreapta sa ocină și danie, din uricul de danie și miluire ce a avut dela Eremia voevod, un sat anume Childești pe Moldova și cu vad de moară la Moldova, care acel sat a fost drept domnesc, <ascultător¹⁾> de ocolul Romanului și i-a fost danie dela Eremia voevod.

Și iarăși a vândut și trei fălcii de vie din târgul Iași, din dealul Copău, ce i-a fost cumpărătură dela Lupul vătav de tălmaci. Acestea le-a vândut milostivirii lui, pan Dumitrachie Chiriță Paleolog mare postelnic, pentru șase sute și cincizeci ughi galbeni; pentru sat a dat cinci sute ughi, iar pentru vii a dat o sută și cincizeci ughi.

Și i-a plătit totul deplin, dinaintea noastră a tuturora, cu bani gata. Și uricele și ispisoacele pe care le-a avut Manole pe acel sat Childești, pe toate le-a dat în mâinile panului Chiriță postelnic.

Și viile deasemeni s-au scris în catastiful târgului, după vechiul obiceiu.

De aceea, noi am făcut și dela noi această carte a noastră panului Chiriță postelnic, ca să fie spre încredințare pentru acele vii și pentru acel sat. Să se știe.

Scris la Iași, în anul 7119 <1611> Ianuarie 5.

Marele logofăt a iscălit

Trifan clucer <m.p.>

Iurco logofăt <m.p.>

Vitolt logofăt <m.p.>

¹⁾ omis în orig.

Isac Balica <m.p.>	Precup Cărăiman vistier <m.p.>
Coste ceașnic <m.p.>	
Gligorie a iscălit <m.p.> ¹⁾
Erimia <m.p.>	Iarali agă ²⁾
Boul vistier a iscălit <m.p.>	Murguleț mare armaș a iscălit <m.p.>
Ursu mare pitar a iscălit <m.p.>	
Eu Ionașco fost logofăt <m.p.>	

Arh. St. Buc., M-rea Agapia, XIV/5.

Orig. slav, hârtie, 15 pecete aplicate

Cu o trad. rom. din 1835.

2

1611 (7119) Ianuarie 5.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră credincioasă Manole pârcălab, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asupră și a vândut dreapta sa ocină și danie și miluire, din ispisoc și din uric de danie și de miluire ce a avut dela sfântrăposatul tatăl domniei mele, Eremia voevod, un sat anume Childeștii pe Moldova și cu vad de moară <la Mol>¹⁾dova, care este în ținutul Romanului, care acel sat Childeștii a fost drept domnesc, ascultător de <ocolul>³⁾ Romanului. Aceasta a vândut el acum credinciosului nostru boier, pan Duniitrachi Chiriță Paleo<logu>³⁾ mare postelnic, pentru cinci sute de ughi galbeni.

Și i-a plătit deplin dinaintea noastră și înaintea boierilor noștri toți acei mai sus scriși bani, 500 ughi galbeni. Și uricul și ispisocul, ce a avut Manole pe acel sat, încă le-a dat în mâinile boierului nostru, pan Chiriță postelnic.

De aceea, să-i fie și dela noi uric și ocină și întărire, cu tot venitul, neclintit lui, niciodată, în vecii vecilor. Și <altul> să nu se amesteece.

Scris...³⁾ 7129 <1611> Ianuarie 5.

Domnul a spus.

Costantin voevod <m. p.>

<Pă>¹⁾trașco mare logofăt a șuvățat și a iscălit <m. p.>

Nebojatco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Agapia, XIV/4.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1835.

Rez. rom. Acad. R.P.R., ms. 2088, f. 5, nr. 74.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ iscălitură grecească.

³⁾ indescifrabil.

1611 (7119) Ianuarie 10.

Noi Costandin Moghila vvod, cu mila lui dumnezeu, domnul ţării Moldovii.

Iată au venit înainte hoastră și înainte boierilor noștri sluga noastră, Dumitru Goe aprost și cu fămeia lui, Candachie și au adus înainte noastră un zapis de mărturie dela Ștefan Präjescul *mare stolnic* și dela Arpintie post și dela Pătrașcu post din Lățcani și dela Ionașco de acolo și dela Grigorie Blundeanu diiacul și dela Ion Miron din Sirățai și dela popa Vasile din Hărlicești și dela alți oameni buni, zicându cună că au cumpărat el, dinainte acestor de mai sus pomeniți înpreguraș*i*, dela Anghelina, fata lui Roman Pleșe, giumătate de parte ei ce să va alege din satul Balomirești ce iaste pe Albiia în ținutul Romanului, dreptu 80 de talere, din uricul de cumpăratură ce l-au avut dela Pătru vvod.

Și iarăș*i* au mai cumpărat lui-ș*i*, dela Vasile și dela frate-său Ursul și Grigorcea, nepoții Ilincăi, din giumătate dintru acel satul Balomirești, a șasa parte, dreptu 8 talere.

Și iarăși au mai cumpărat el, tot dintru acelaș sat Balomirești, dela Vasile *fiul* Cărstei, din giumătate de satu, din parte a trii, a triia parte, drept 40 de talere.

Pentru aceia dar, văzându dominie mea acele de mai sus zapisă de mărturie m'am încredințat și dela noi încă am dat și am întărit acestor de mai sus scriș*i* anume, lui Dumitru Goe aprobului și fămeik*i* lui, Candachii, pretoate aceste de mai sus scrise părți de ocenă din satul Balomirești, ca să le fie lor și dela noi moșie și uricu de întăritură cu tot venitul, neclintit niciodată în veci. Si altul nimene să nu-să amestece preste carte domnii mele.

Domnul au zis.

In Iași, anul 7119<1611> Ghenarie> 10.

Pătrașco *mare logfăst*

Acad. R.P.R., ms. 13, f. 40 v.

Copie rom.

1611 (7119) Ianuarie 15.

Copie

Noi Costand*i*n Moghila vvod, din mila lui dumnezeu, domnul ţării Moldovei.

Cu 1 loc de prisacă și cu vii și cu tot venitul, dintru un uric de milă dela Ștefan vodă cel Bătrân, aceia au vândut boerului nostru, lui Dumitrache Paliologul *mare post*, pentru o sută taleri.

Și déciu iarăș a venit înainte noastră Grozea și sămințiile lui: Lupul și Mărica și Magda și Odochie și poapa Grigorce și Ioan hănsar și Mărie cu sora ei și Ghinde și Aroza și Groze cu feciorii și cu nepoții săi, toți nepoții și strănepoții lui Ronian celui bătrân, de nini săliți, nici asupriți, iarăș au vândut celui mai sus scris boerin a lor dreaptă ocină și moșie, a triia parte iarăș dintr'acelaș sat, parte din mijloc, cu loc de moară, cu heleșteu și cu fânați și cu vii și cu prisacă și cu livezi ce au dela moșul lor, Roman, dela acela doină și dintru acelaș uric și aceia au vândut drept 133 taleri.

Și déciu iarăș aceste doao neamuri și săminții, ce-s nai sus scrisă, au vândut iarăși dumisale, de a lor bună voia, a lor dreaptă ocină și cumpărătură dela înosie lor, ce au cumpărat ei dela săminție lor Toader părcălabu, a triei parte iarăș dintr'acelaș sat, parte den gios, dela acelaș domnu și dintru acelaș uric, cu fânațu, cu loc de prisacă și cu loc dě iaz și de moară și cu vii și cu moară și cu livezi de pomi și cu tot venitul și poiana, iarăș pentru 134 taleri, cari iaste tot satul Mirceștii. De cătră toți s-au vândut dumnisale, drept patru sute de taleri peste tot.

Deci, sculându-să credincios boerul noastru Dimitrachi Paliologul mare postelnic și plătind în măinile lor tot deplin, cu bani gata, 400 taleri, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri.

Pentru aceia și noi văzind a lor de bună voia vănzare și iarăș a lor deplin plată și noi am dat și i-am întărit lui acele trii părți de sat, care iaste tot satul Mirceștii, ca să fie de acum lui ocină și moșia, neclintită nici odinioară în veci și cu toate veniturile ce mai sus scriia, ce sănt într'ansa. Si altul ca să nu se amestece peste carte domnici noastre.

Domnul au zis.

Let 7119 <1611> Ghenar 15.

Noi Costandin Moghila vovod.

Pătrașco mare logofăt a învățat, a iscălit.

Acad. R.P.R., CLXXXVI/212

Copie rom.

5

1611 (7119) Ianuarie 15, Iași

† Io Costandin Moghila voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri slugile noastre, Ion Häugul și cumnatul lui, Ionașco, fiul lui Portar, și Necoară Borșu și s-au părît cu un uric vechi, care este făcut dela Ștefan voevod cel Bătrân, dela înțeineierea țării, pe satul Găureni dela Turia, care a fost nai înainte până la Jijia la gura Văii Bisericii și acum s'a alipit acolo la seliștea veche și cu loc de iazuri și de mori la Jijia Veche¹⁾ și pe Bășeni dela Turia și Băloșani de

¹⁾ cuvintele «care a fost... la Jijia Veche», sterse cu o linie neagră.

pe Jijia și pe Potângeni peste Jijia și pe Misești și pe Mălăești și pe Forăști și pe Vlădeni.

„Și au voit cu acel uric [și au voit] să ia din fiecare din aceste sate, care sunt mai sus scrise, din jurul satului lor Vlădeni pe Jijia care este în ținutul Iași, câte o bucată de hotar, iar din alte sate ei voiau să le ia chiar jumătate de loc și de hotar, iar altora deasemeni ei voiau să le ia dinspre apă, peste Jijia și peste Miletin.

Astfel domnia mea și cu sfatul nostru am judecat și am aflat că acel uric este foarte vechiu și nu poate fi de credință, ca să ia cu el locul atâtore sate și să le lase fără hotar. Și am *luat* acel uric dela ei, ca să nu mai facă mai mult turburare și pără și am dat tuturor acestor sate, care sunt mai sus scrise, să stăpânească după vechile lor hotare, pe unde au folosit și au stăpânit din veac și pe unde au și privilegii și pe unde au apucat și oamenii bătrâni.

Și iarăși peste Jijia dinspre apus să nu aibă a stăpâni și să fie stâlpul lor matca Jijiei. Intr'adevăr au avut ei și peste Jijia de demult, căci le-a fost acel sat Forăști de moștenire al lor din acelaș uric, dar a ieșit dela ei în vânzare, căci l-au vândut strămoșii lor încă din zilele lui Ștefan voevod și de atunci ei nu mai au peste Jijia către apus.

Iar dacă vor mai scoate ei în vreo oarecare vreme sau în vreo zi acel uric sau vor voi să mai pârască cu el sau să mai turbure, el să nu fie de nicio credință, ci încă să fie de gloabă mare, 24 boi la poarta noastră. Altfel să nu fie, înaintea acestei cărți a noastre.

Scriș la Iași, în anul 7119 <1611> Ianuarie 15.

Domnul a spus.

Costantin voevod <m.p.>

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Gheorghie a seris.

Acad. R.P.R., CCXLVII/15—16.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom.

6

1611 (7119) Ianuarie 15, Iași.

Noi Costandin Movila voevod, cu mila lui dum<ne>zeu, domn țării Moldovii.

Venit-au înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldovii sluga noastră, Isac Stârcea dieac, cu un zapis de mărturie dela slugile noastre, dela Miron din Havaroane și Sava diac și Ionașc<o> diac din Săpoteni și dela mulți oameni buni, precum că și au cumpărat de mai înainte o parte de oțină dela Todosca, fiica Gafiei, nepoata lui Borodaci, cătă să va alege partea ei din satul Popenii, ce este pe Iubăneasa în ținutul Dorohoilui, drept 80 taleri de argint,

Și cău plătit ei deplin înaintea noastră. Și dar noi văzind acel zapis de mărturie ne-am încrezut.

Drept aceea, și dela noi e-am dat și e-am întărit slugii noastre, lui Isac Stărcea diac, toată această parte ce s'au cumpărat din satul Popenii, ca să-i fie lui și dela noi uric și oțină cu tot venitul, și altul să nu să amestice.

Scriș în Eși, la anul 7119 <1611> Ghenari<e> 15.

Domnul au poruncit

Iscălit: Costandin Movila voevod.

Pătrașco *mare* logofăt.

Tăutul <a scriș>.

De pe originalul sărbesc s'au tălinăcit întocmai de cătră mine suptiscălitul, la anul 1852 Mart<ie> în 10.

Iscălit, Hrisant ieromonah.

Acad. R.P.R., DXLIV/13, f. 22.

Copie rom. din 1852.

7

1611 (7119) Ianuarie 16.

7119<1611> Ghe<na>r<ie> 16.

Un zapis ce scrii că au vândut o parte de moșăi din vatra satului din Șarbănești, ce esti pe apa Berheciului, parte nepotului nostru lui Vasalachi, fiitorul Maricăi, nepoata Manei, pentru doi boi buni, duminică Ursului Vracniță, din tot locul cu tot venitul.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXV/6 (7).

Rezumat rom.

8

1611 (7119) Februarie 13, Camenița.

† Adeca eu Anna, fata Măricăi, nepoata răpousatului Alexandru vodă, giupăneasa giupănului Vasile Ciolhanschi și cu feciorii miei anume: Ionașco și Pătrașco și Mariia, mărturisim cu cestu adevarat al nostru zapis, tămplându-se atăi amestecături și valure în țara Moldovei, cându au venit Batăr Gabăr voevoda Ardealiului, de-au scos pre măria s<a>, pre Radul vodă den Țara Muntenească, și să vie să scoață și pre măria s<a> Costandin vodă den Țara Moldovei și după moartea ginpănu-miu Vasile Ciolhanschi, eu am eşit în Țara Leșească cu cuconii mie la priatinii noștri, rămasu-mi-an un sat anume Bubuilești pre Prut, aproape de Ștefănești<i>, în ținutul Dorohoiului, care sat mi-ad-

6

fostu cumpărătură dela Andronic și dela frate-său Gligorcea, feciorii lui Doicin ce-au fost pârcălab dereptu cinci sute de zloți leșești.

Deci, tămplându-se prietenul nostru aicea la Cameniță, dumialui giupănul Coste Băcioc păharnicul cel mare și vădzindu noi că n'avem putere de a ține acel sat, ce m'am rugat dumisală și giupănului Coste Băcioc păharnicul cel mare ca să-mi plătească acel sat, căt au dat giupănu-miu Vasile Ciolhanschi: 500 de zloți polonezi. Dumialui n'au căutat valurilor și a înșestecăturilor ce săntu în țara Moldovei, ce-au căutat săraciei niile, și mi l-au plătit acel sat, căt mai sus scrie: 500 de zloți; însă nii-au dat înainte 250 de zloți, iară alți banii să-mi dea dumialui deacă să va tocni țara și va lă pace.

Iară *de* răsele ce-au fostu dela scaun, den tărg den Ștefănești, pre acel sat anume Băbuleștii pre Prut în ținutul Dorohoiului, aproape de Ștefănești, cu loc de moarcă în Prut și cu hălășteu, datu-s'au în măna dumisale și derăsele și satul, ca de acum înainte să fie dumisala direaptă ocină și cumpărătură cu tot venitul, alt nîne dentru semenția noastră să nu aibă să mesteca la *a*cea ocină.

Și la *a*ceastă tocmaiă fostu-au și dumialui Papa visternic, boiarul dumisala Radului vodă, că s'au tămplat la Cameniță împreună cu giupănul Coste Băcioc păharnicul și giupănul Cozma vuiutul de Caineniță și giupănul Ivan Palahuta de Caineniță și giupănul Ian Andrușcovici de acolea și giupănul Fedorașco Rudinchi den *tinutul Lublin*.

Și mai marcătie și credință, pusu-mi-am pecetea noastră pre cestu al miu adevărat zapis.

Scriș la Cameniță, vîelă 7119 <1611> Februarie 13.

.Jan Colasky a scris cu mâna sa.

Acad. R.P.R., CII/196.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată, căzută

9

1611 (7119) Februarie 20.

7119 <1611> Februarie 20.

Ispisoc dela Costandin Movila vodă, tălmăcit *deasemenea* de pităr Ioan, cu cuprindire că Soloiniia și fata ei, Mărica, și ruda lor Mărica, fata Irimeei, nepoatile lui Hiliște, au vândut lui Chiriță Dumitrachi Paliolog *mare postelnic* părțale lor ce se vor alegi în satul Holohoreni din ținutul Hotinului.

Acad. R.P.R., ms. 5304, f. 16.

Rezumat rom. din 1809.

1611 (7119) Februarie 25

Altă mărturie dela Iani şoltuzul de Bărlad cu 12 pârgari, precum au venit înaintea lor Blaga dela Totoleşti şi au dat a lui driaptă ocină din satul Totoleşti cu tot venitul, de au plătit capul ficiarului său anume Gheorghie, *ginerele lui* Creţul, de către Ionaşcu Vrabie staroste, fiindu că au furat o vacă dela Mihail din Totoleşti şi una din Bărlad şi l-au prinsu de faţe.

Şi au pus pecete târgului pe acestu zapis.

V<ă>l<ea>t 7119 <1611> Fev<ruarie> 25.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Răchitoasa, nr. 573, f. 139.

Rezumat rom.

1611 (7119) Februarie 25.

Altă mărturie tot dela Iane şoltuzul cu 12 pârgari, precum au venit înainte lor Blaga, *fiul* Pergăi din Plăcinenți şi de a lui voe au vândut parte de ocină din Plăcinenți, cătă să va alege parte lui, au vândut lui Ionaşcu Vrabie staroste, drept treizeci de talere, cu care bani Blaga s'au plătit capul dela spănzurătoare, fiindcă au furat o vacă dela Matei med<elnicer> şi l-au prinsu faţe şi i-au făcut aciaştă mărturie dinainte a mulţi oameni şi au pus pecete oraşului.

Leat 7119 <1611> Fev<ruarie> 25.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Răchitoasa, nr. 573, f. 139 şi 139v.

Rezumat rom.

<1611 Februarie 25>.

Altă mărturie tot a lui Iane Tăgănaş şoltuzul cu 12 pârgari, precum au venit înainte lor Solomon, *fiul lui* Nicoară Plăcintă din Plăcinenți şi de a lui voe au vândut a lui moşie, parte lui cătă s'ar alege, a triia parte, s'au vândut-o lui Ionaşcu starostele drept 15 talere, ca să-i fie moşie în veci. Şi acei bani i-au dat dinainte a mulţi oameni buni.

Fără v<ă>l<ea>t.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Răchitoasa, nr. 573, f. 139.

Rezumat rom.

Datat după mărturiile precedente ale lui Iane şoltuzul.

1611 (7119) Martie 4, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui domnul său, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră, Sava pitarel, fiul lui Macsin și deasemenea Nastura și Nastasia și Todosia, fiicele lui Ștefan Bujele, nepoții lui Ștefănu și deasemenea Vasile, fiul lui Romașco pitarel și iarăși Ion Hăngul și Dumitru și Toader, fișii lui Drăgăilă și nepoții lui de soră, fișii Ilanei și fișii Sorei, deasemenea nepoții lui Drăgăilă, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină, din uricul de cuînpărătură pe care l-au avut părinții lor mai sus scriși, Macsin și Ștefănu și Drăgăilă și Romașco, dela Alexandru voevod și de întărire dela Bogdan, voevod și iarăși din uricul de întărire dela tatăl domniei mele, Io Erimia voevod, din jumătatea <de sus>¹⁾ a satului Vlădeni, ce este în ținutul Hârlău, pe Jijia, care se împarte în opt părți și cu moară în Jijia, au vândut <cinci>¹⁾ părți, care au fost cuînpărătură a inai sus scrișilor lor părinți dela Stana, fiica Malei și dela Vlaico, nepoții lui Mihul, pentru 300 zloti, din uricul pe care l-au avut dela Ștefan voevod cel Bătrân.

Aceasta au vândut slugii noastre, Arsenie Nebojatco uricar, pentru o sută și patruzeci și doi taleri de argint; însă lui Sava singur i-a dat 82 taleri, dar și pentru casele lui, pe care le-a avut în Vlădeni, iar fiilor lui Ștefănu și fiului lui Romașco și fiilor lui Drăgăilă le-a dat 60 taleri.

Și deasemenea a venit înaintea noastră Sorca, fiica lui Ionașco pitarel, nepoata Drăghinei, strănepoata lui Ion, de bună voia ei și a vândut dreapta sa ocină și dedină din acelaș sat Vlădeni, dar din jumătatea de jos, a șasea parte și cu parte din loc de moară. Aceasta a vândut-o tot lui Arsenie Nebojatco uricar, pentru cincizeci taleri de argint, din uricul dela Ștefan voevod cel Bătrân și de întărire dela Iancul voevod.

Și la aceasta, iarăși au venit înaintea noastră Ionașco diac și fratele lui, Focșea și surorile lor Mărica Procopiasa și Sofia Vartolomeiasa, copiii preotesei Tecla, nepoții lui Ihnat, de bună voia lor, au vândut dreapta lor ocină și dedină, din acelaș sat Vlădeni, din jumătatea de jos, două părți dintr'a treia parte, care se împarte în cinci părți; aceasta au vândut deasemenea lui Arsenie Nebojatco uricar, pentru patruzeci taleri de argint, dar pentru aceste 2 părți a luat Procopie singur cu femeia sa, 25 taleri, căci o parte a fost a lui Băloș și i-a plătit capul dela Bărnovschi ceașnic. Iar Ionașco și Focșea și Vartolomeiasa au luat pentru dedina lor, 15 taleri. Și la aceste direse nu s'a adăugat niciun ban²⁾, s'a pus nuinai cât s'a dat.

De aceea, să-i fie și dela noi ocină și cumpărătură cu tot venitul.

Scriș la Iași, în anul 7119 <1611> Martie 4.

¹⁾ loc rupt în orig, completat după schița de plan de pe verso.

²⁾ « ban » aşa în orig.

† Domnul a spus.

Costantin voevod <m. p.>

† Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m. p.>

† Marmure <a scris>.

<Pe verso, însemnarea slavă, scrisă tot de Marmure:>

«Cinci taleri, care s'au cuvenit lui Ionașco, i-a luat Procopie, căci a spus că s'a tocmit cu el pentru o vie».

<Tot pe verso, o schiță de plan, făcută tot de Marmure, a celor două jumătăți ale satului Vlădeni: deasupra: «Vlădeni» și: «jumătatea de sus», «jumătatea de jos». Partea de sus e împărțită în cinci părți, dintre care trei tăiate; partea de jos în trei părți, dintre acestea, cea din mijloc în cinci subdiviziuni, cea dela dreapta în două».

<Pe verso foii a dona:> «Dela Vlădeni, ispisoc dela Sava cu oamenii lui și Procopie cu oamenii lui și pe jumătate din partea lui Lupul.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, XXXIII/12.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

14

1611 (7119) Martie 5.

† Procopie din târgul Hârlău a luat dela Nebojatco uricar cinci taleri ai cununatului său, Ionașco, pe o ocină din satul Vlădeni de pe Jijia, pentru partea lui care se va alege. și încă a mai luat Procopie douăzeci de taleri tot dela Nebojatco uricar dela o cumpărătură pe care a avut-o dela Ihnat, fiul lui Illea, nepotul Frăsinei. și acești bani s'au luat înaintea noastră, să se știe.'

In anul 7119 <1611> Martie 5.

† Marele logofăt a iscălit.

Pătrașco a fost atunci mare logofăt¹⁾.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, XXXIII/13.

Orig. slav., hârtie, fără pecete.

Cu o transcriere și o traducere rom. din 1927.

15

1611 (7119) Martie 7, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni credinciosul nostru boier, Vitolt logofăt, cu un zapis de mărturie dela credincioșii noștri boieri, Boni vistier și Trifan clucer și Lupul Drăgotă și Stănișlav vornic de gloate și Gligorie mare setrar și Ierenia vornic, mărturisind că au venit înaintea lor Vărvara și sora sa, Frăsina și Ioana și Simzana și fratele lor, Toader Epure din satul Obârșie, fiii lui Bulai, nepoții lui Broștoc, străniepoții

¹⁾ rând scris ulterior pe a doua parte a foii.

lui Berheci, de bună voia lor, nesiliți de niineni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină, toată partea lor din satul Obârșie, cât li se va alege din vatră și din câmp și din apă și din lazuri¹⁾. Aceea au vândut-o mai sus scrisului nostru boier credincios, Vitolt logofăt, pentru treizeci și opt taleri numărați.

Și le-a plătit deplin 37 taleri în mâinile mai sus scrișilor, dinaintea tuturor acelor mai sus ziși boieri ai domniei mele.

Și deasemenei au arătat înaintea noastră alt zapis de mărturie dela sluga noastră, Sava aprobat, fiul lui Pătrașco diac din Movilă, scris de el însuși cu niște să, mărturisind însuși dela sine că el, de bună voia lui, nesilit de niineni, a vândut dreapta sa ocină și cumpărătură a tatălui său, Pătrașco diac, care i-a fost cumpărătură dela Ulea și dela Zizoae, toată partea lor, cât se «va alege»²⁾ tot din acelaș sat, din Obârșia Berheciului. Aceea a vândut-o iarăși mai sus scrisului boierului nostru credincios, Vitolt logofăt, pentru patruzeci de taleri numărați.

Și i-a plătit deplin 40 taleri în mâinile lui Sava.

Deci noi, văzând aceste zapise de mărturie dela acei mai sus ziși boieri dela curtea domniei mele, iar noi am crezut; deasemeni și dela noi am dat și am întărit credinciosului nostru boier mai sus scris, Vitolt logofăt, acele înainte zise părți de ocină din satul Obârșia Berheciului, ținutul Tecuci, ca să-i fie și dela noi uric și ocină cu tot venitul, neclintit niciodată în veci. Și altul nimenei să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, anul 7119 <1611> Martie 7.

† Insuși domnul a poruncit.

† Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

† Nicoară <a scris>.

¶ Acad. R.P.R., CXXII/35.

„ Orig. slav, hârtie, pecete timbrată, căzută

16

1611 (7119) Martie 10, Iași.

† Io Cost^{stantin} Moghila voevod, din mila lui Dumnezeu³⁾, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit și am miluit <credinciosului nostru³⁾ boier, Vitolt al doilea logofăt, un rob⁴⁾ Țigan, anume.....³⁾ cu copiii lor, ca să-i fie dela noi drepti robi⁴⁾ Țigani, neclintit <niciodată în veci>³⁾. Si altul să nu se amestece, înaintea acestei adevărate cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7119 <1611> Martie 10.

Domul a zis.

¹⁾ lazuri, aşa în orig.

²⁾ omis în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

⁴⁾ * holop * în orig.

- † Costantin voevod <m.p.>
 † Pătrașco inare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>
 † Nebojatco <a scris>.

Acad. R.P.R., CIV 10.

Orig. slav, hărție, pecete timbrată.

17

1611 (7119) Martie 11.

Suret de pe o mărturii dela o samă de boeri, după cum arată numeli lor magios, let 7119 <1611>, Martie 11.

Adică noi, Costea Băcioc *mare paharnic* și Simion Peliposchii *fost* părcălab și Pătrașcu Stärcea și Toader Căpotici și Tofan diiacu și Dabija *fost* vor*ni*c și Simion con*ki*s și Cernat ¹⁾ *mare postelnic* și Nechifor armăș și Ionașcu Avrami și Ionașcu Peicul *fost* părcălab, facim înștiințari precum au venit înaintea noastră Candachiia, fata Albului, nepoata.....²⁾ și nepoții ei: Odochiiia și frații ei: Solomon și Eliana și Mărica, și Gheorghii, ficiar lui Mihail, ficiarrii Anii, și Toader și soră-sa Marica, ficiarrii lui Fădor, și Toader și soră-sa Măriica, ficiarrii Odochiei, și Pătrașcu și frati-său Solomon și Căzacul și surorili lor: Pana și Safta, ficiarrii lui Butcă, și Rafail călugur și soră-sa Nastea, ficiarrii Cărstii Ioniții, nepoți Albului, de nimi siliți, ci de a lor bună voe, și-au vândut a lor driaptă ocină și moșie, ci-au avut ei din uric dela Ștefan voevod, giuinătati de sat din Butici.

Aceia au vândut-o dumisale lui Nestor Urechi *mare vor*ni*c* de țara de gios, drept.....²⁾ taleri bătuți.

Deci noi, văzând ace tocmai că ce s-au făcut între dănsii de a lor bună voe și plată deplină, aşijderea și dela noi am făcut această înărturii pre ace giu-mătati de sat de mai sus zisă, ca să fii lui mărturii dela noi pănă când își va faci lui și dresi dela doninii. Și pentru mai mari întăriri am pus a noastre peceți pe această scrisorii a noastră, ca să se știe.

Coste Bucioc *mare pah*.

Locul pecețelor, precum iaste în cel adivărat sărbăsc.

Am prescris întocmai după or*i*ghinal: Ioan Tiron.

Acad. R.P.R., CCVI/129.

Trad. rom. din sec. XIX.

18

1611 (7119) Martie 12, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dominezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră,

¹⁾ mare postelnic era acum Dumitru Chiriță Paleologu.

²⁾ loc alb în text.

Necoară uricar, cu un zapis de mărturie dela boierii noștri, marii vătaji din ținutul Lăpușnei și dela șoltuzi și dela 12 pârgari din târg, astfel mărturisind într'insul că a venit înaintea lor Condrea, fiul lui Petrea Taistră și vara lui, Doța, fiica lui Toader, tot nepoata lui Taistră, de bună voia lor, nesiliți de niineni, nici asupriți și au vândut din ocina și dedina lor dreaptă un loc de prisacă din hotarul Perenilor, în pădure, pe Bătrâna, la fântână. Aceea au vândut-o slugii noastre mai sus scrise, Nicoară uricar, pentru douăzeci de taleri, ca să-și aşeze acolo prisacă, în pădurea întreagă¹⁾.

De aceea, noi văzând acest zapis de mărturie și noi deasenieni am dat și an întărit slugii noastre Necoară uricar, acest mai sus zis loc de prisacă în pădure, pe Bătrâna, la fântână, ca să-i fie și dela noi ocină și cumpărătură cu tot venitul. Si niineni altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7119 <1611> Martie 12.

Insuși domnul a poruncit.

Costantin voevod <in.p.>

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Mitrofan <a scris>.

Acad. R.P.R., CLVII/90.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

19

1611 (7119) Martie 15.

7119 <1611> Martie 15.

Cartea lui Constantin v<oe>v<od>, prin care întărește vânzarea unei părți din Holohoreni, făcută de Dumitru, fiul lui Hatco.

Acad. R.P.R., ms. 4994, f. 22.

Rezumat rom.

20

1611 (7119) Martie 16

Suret scos depi sirbii din uricul lui Costandin Movila voevod din let 7119 <1611> Mar<tie> 16.

Precum au vînit înainti domnii sali și înainti tuturor boerilor, mari și mici, Isac și cu frati-său Vasilii, ficiorii Anghelinii, nepoții lui Tălhar, de a lor bună voia, de nimi săliți, nici asupriți, s'au vândut a lor diraptă ocincă și moșie dintru un uric de întăritură ce-l au ei dela Petriu v<oe>vod, a patra parte din satul Bomboteștii ci este pre diasupra dialului și cu văi în ținutul Eșului.

¹⁾ «pădure întreagă»: pădure netăiată, în care n'a intrat securea.

Pre aceia au vândut-o cinstit și credincios boeriului domnii sali, dumisale Dumitrachi Chiriți Paliologul *mare post*, drept zăci taleri de argint.

Arh. St. Buc., M-rea Precista-Răducanu, X/3 (2).

Rezumat rom.

21

1611 (7119) Martie 20.

7119 <1611> Mart 20.

Ispisoc dela Costandin Movila vvod, tălmăcit *deasemenea* de pitr Ioau, întăritori lui Chiriță Dimitrachi Paliologul *mare post* pe toată partea ce să va alegi din satul Holohorenii di pe Racovăt în ținutul Hotinului, ce au cumpărat dela Ștefana, fata Grigăi, nepoata *clui* Maxin și nepotul lor Văsăli, ficiarul Catrii și Mărica, fata Irimiei și Sămion și sora lui, Mărica, ficiarii lui Trifan.

Acad. R.P.R., ms. 5304, f. 16 v.

Rezumat rom. din 1809.

22

1611 (7119) Martie 27, Mihilaș.

Copii.

Adică eu Pavăl și fratele meu Toader, ficiarii Armancăi și aşăjdere sămințiiile lor: Vasălie, ficiar lui Duinitru, nepotul Armancăi și iarăși săminția lor: Nastasăe și fratili ei, Mihăilă, ficiarii Măricăi, aşăjdire nepoții Armancăi; și altă săminție a lor: Iachim, ficiarul Anghelinii, iară nepot Armancăi, acește toți din preună au scos părțile lor de ocină ce-au avut ei în sat în Sămășcani, vânzătoare și au umblat mai înainte de său întrebăt ei ruda lor, carii sănt mai aproape, să li plătiască, iară dintru ruda lor nici unul n'au vrut să plătiască.

Deci ei s'au sculat toți și au venit la Beldiman vorc și i-au vândut acește toți ce-s mai sus scriși, ce să va alege parte lor, de bună voia lor, de nimi nevoiți, a doaspresci parte den giu[mă]tate de sat¹⁾, den giu[mă]tate de sat sănt patru părți, dintr'una de celi a tria parte, dintr'aceasta a tria, cinci părți. Aceste toate li-au vândut ei, drept șezeteaci de taleri de argint, vornicului Beldiman și li-au plătit tot deplin.

Dintre mulți oameni buni, megieși din sus și din gios dinainte lui David ce-au fost părcălab și Ghiorghiia din Ciulucani și Pleșan din Mihilași și Ghiorghiță cam de acolo și Gligan *deasemeni* și Ionașco *deasemeni* și Negrul *de asemeni* și Popa *deasemeni* și Belegut *deasemeni* și Biarculcă di Telenești și Gavril diiacu *deasemeni* și Drăgan stol *deasemeni* și Ion Băran *deasemeni de acolo*.

¹⁾ cuvintele: «a douaspresci parte den giu[mă]tate de sat» au fost adăugate la sfârșit.

Deci noi toți deac' am văzut a lor bună voia tocmai să și plătindu-li deplin. noi încă am pus pecetili noastre pre ist zapis, să săcriază, să-și facă și dres domnescu. Si eu Vartic diiacu am scris.

Scris la Mihilaș, Martie 27, let 7119 <1611>.

Acad. R.P.R., CXXXVII/73.

Copie rom. din sec. XIX.

23

1611 (7119) Aprilie.

7119 <1611> Aprilie.

Ispisoc dela Costandin Moghilă vvd ci întărește dumisale pahrnicului> Costea Băcioc pe o a șasa parte din satul Vlădenii și cu loc de iaz și de moară.

Așijderea și pre alta dintru a șasa parte, a patra parte, a patra parte dintru acel sat, care părți au cumpărat dum

Cu alăturată tălmăcire din limba sârbiască în dialectul moldovinesc.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, C/30 (1) și C/11 (1).

Rezumat rom.

24

1611 (7119) Aprilie 1, Zastavna.

† Iată eu, popa Alexa din Coslești, fiul Gafei, nepotul Sofiicăi, singur dela mine înștiințez cu acest zapis al meu, nesilit de nimeni, nici asuprit, de bună voia mea am vândut partea mea de ocină și din sat și din câmp, ce se va alege partea mea în satul Zăstavna și în seliște în Toltre, deasemeni și în seliște și în câmp și în Boianic, deasemeni și în sat și în câmp, pentru cincizeci taleri, panului Onciu Iurașcovici staroste de Cernăuți și sotiei lui, Anghelina, să le fie ocină și dedină, cu tot venitul.

Si la această tocmeală au fost mulți pani: Grozav din Zăstavna și Dumitrașco tot de acolo și Petrea din Boianic și Onciu apro din Doroșauți și Gligorie din Iurcăuți și Ionașco Mătieșescul și alți mulți pani de ținut. Si după acest zapis al meu să-și facă ispisoc dela domnul nostru, să-i fie întărire.

Si pentru mai mare credință am pus pecețile noastre pe acest zapis.

Scris la Zastavna Aprilie 1, în anul 7119 ¹⁾ <1611>

Ionașco Mătieșescul <m.p.>

Acad. R.P.R., CXL/193.

Orig. slav, hârtie, cinci peceți timbrate.

¹⁾ data de an scrisă de altă mână.

1611 (7119) Aprilie 2, Iași.

† Io Costantin Movila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea aîn dat și aîn întărît slugii noastre, Ionașco paharnic, din satul Seliște ce este în ținutul Sucevei, dreapta lui ocină și dedină ce are el acolo în satul Seliște, din jumătate de sat a patra parte, partea de sus și în sat și în câmp și din curături, partea de sus, până la drum și din grădini deasemeni cât s'a ales partea lui, ca să-i fie ocină și dedină cu tot venitul inai sus scrisei slugi a noastre, Ionașco păharnic și copiilor lui și nepoților lui.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a domniei mele, niciodată în veci. Să se știe.

Scris în Iași, în anul 7119 <1611> Aprilie 2.

Insuși domnul a poruncit.

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Acad. R.P.R., CLVII/91.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1803.

1611 (7119) Aprilie 7.

Suret scos românești de pe ispisocul sirbăscu dela Costandin Movila vodă, din let 7119 <1611> Aprilie 7.

† Cu mela lui dumnașău, Ioan Costandin Movila voevodu, doinu țărai Moldovii. Iată facin înștiințari pintru adivărata și credincioasa sluga noastră Gheorghii vornicul și giupănasa dumDumitra, că slujăndu noo din copilărie ei, cu dreaptă slujbă, pintru aciie vădzăndu și noi a lor driaptă slujbă cătră noi, milostivindu-ină cu a noastră osăbită milă, le-am datu și li-am întărîtu și li-am întorsu însăși a lor driaptă ocină și moșii, aici în pământul Moldovii, o săliști anuine Badeuții, și dinpreună cu coturili sali, anumi Săbășenii, cari această ci mai sus scriie siliști fost-au luată di cii mai înainti stăpânitor*<i>* domni, cătră ocolul tărgului nostru Ștefăniștii.

Pintru aciii, domnie me și dinpreună cu al nostru dreptu sfatu am socotit și aîn adivirit cum că dintru înciput au fost a lor driaptă ocină și moșii. Pintru acii, iată că i-am dat cu mărturiie iarăși acestui de mai sus zăs boeriu și giupănisii lui, ca să li fiie lor și dila noi driaptă ocină și moșiiie și cu uricu di întăritură această ci mai sus scrisi siliști anume Badeuții și cu satul Săbășenii, să li fii lor moșii, cu tot vînîtul și altul să <să> nu să amestici pisti această carti a noastră.

Acad. R.P.R., CII/185.

Trad. rom. din sec. XVIII.

1611 (7119) Aprilie 20.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am întărit sfintei mănăstiri Bistrița dreptii lor robi ¹⁾ Țigani, anume: Gligorie cu femeia și copiii și Drăgoi cu femeia și copiii și Eremia cu femeia și copiii și Drăgan cu femeia și copiii, pentru că a ucis un Țigan al sfintei mănăstiri și acum este el în locul lui, și Țapul cu femeia și copiii și Gheorghe cu femeia și copiii și Coțăla cu femeia și copiii și Macsin cu femeia și copiii și Nechita cu femeia și copiii și Mircioagă cu femeia și copiii și Iachim cu femeia și copiii și Vicol cu femeia și copiii și Moșul cu femeia și copiii și Vasile Cărbune cu femeia și copiii și Ștefan cu femeia și copiii și Dragsin cu femeia și copiii și Ion cu femeia și copiii și Drăgoiu Cioro cu femeia și copiii și Ion, fratele lui Ieremia, cu femeia și copiii și Trifan cu femeia și copiii și Năgară cu femeia și copiii și Banul cu femeia și copiii și Păcurariu cu femeia și copiii și Lupul cu femeia și copiii și Moșco cu femeia și copiii și.....²⁾ eula cu femeia și copiii și Mihăilă cu femeia și copiii și Țămpur cu femeia și copiii și Chiracop cu femeia și copiii și Bucă cu femeia și copiii și Vasile Țola cu femeia și copiii și Petrica cu femeia și copiii și Codrișan cu femeia și copiii și Ignat cu femeia și copiii și Sangriu cu femeia și copiii și Țangul cu femeia și copiii și Scânteie cu femeia și copiii și Ivan cu femeia și copiii și Boban cu femeia sa și Ciocârlan cu femeia și copiii și Dumitru cu femeia și copiii și Macsin, ginerele lui Țapul, cu femeia și copiii și Drăgoi Țola cu femeia și copiii și Strușco cu femeia și copiii și Nistor cu femeia și copiii și Andronic cu femeia sa și Vitolt cu femeia și copiii și Bârnat cu femeia și copiii și Trepăduș cu femeia și copiii și Leuștean cu femeia și copiii și Rupa, fiul lui Drăgoi, cu femeia și copiii și Danciul cu femeia și copiii și Șteful cu femeia și copiii, fiul lui Danciul și Balicio cu femeia și copiii și Toader cu femeia și copiii și Puha cu femeia și copiii și Ursul cu femeia și copiii și Gheorghe Hlinca, cu femeia și copiii și Gheoci cu femeia și copiii și Maftei cu femeia și copiii și Macsin Plesea cu femeia și copiii și Gheorghie Vârcea cu femeia și copiii.

Care acei Țigani mai sus scriși le sunt drepti robi ¹⁾ Țigani.

Și altul să nu se amestece.

Anul 7119 <1611> Aprilie 20.

† Insuși domnul a spus.

Costantin voevod <m.p.>

† Isac Balica hatman a invățat.

† Haraga <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava — Iași, XXIX/3.

Orig. slav, hârtie, pecete căzută.

¹⁾ • holopi • în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

1611 (7119) Mai 10, Iași

† Eu, Păscălina logofetasa Stroicioe și eu, Ionașco Stroici, scriu de mărturisim cu cestu zapis al nostru cum au cumpărat duminenelui logofătul Stroici, dumnedzău-l ierte, o seliște de pre Jijiea, în *ținutul Iași*, den amăndoă părțile, anume dela Fetroneștii și cu loc de mori în Jijiea, dorept o sută de taleri bătuți.

Dece, după mortea logofătului, dumnedzău-l érte, ei s'au sculat alți rădeși a lor, de a venit la noi și s'a jeluit că le s'au presurat acea ocină ou văndut acei rădeși fără de știrea acestor lalți rădeși. Preintr'aceea ei au plănș și s'au rugat ca de să nu facem blăstăm părintelui nostru, logofătului, căce că nu le s'au plătit acea ocină, ce cade să ne întoarcă banii înnapoi.

Preintr'aceea noi am socotit, cade să nu facem blăstăm dumisale logofătului, ce e-am dzis, cade să ne *în*torcă banii napoi, căt au dat dumnene-lui logofătul, căce că avăm destule ocine și fără de aceea. Dece ei ne-u *în*torsu banii napoi, o sută de taleri bătuți, anume Toder și Cărstea și Procop¹⁾.

Preintr'aceea, nimie ca de să n'aibă nime nice o trebă cu eastă ocină, nice cu Toder, nice cu Cărstea, căce că ne-u dat banii toți și aești bani ne-u întorsu dentre Ursu Pătrășcan și dentre Macsin și dentre Sore comisul.

Și mai mare mărturie iscălitura mea și pecete maică-nica așe.

Scris în Iași, în anul 7119 <1611> Mai 10.

En Ionașco Stroici *am iscălit.*

Arh. St. Buc., M-rea Aron Vodă, V/1.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată.

1611 (7119) Mai 12, Iași.

Noi Costandin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei.

Precum au venit înainte noastră și înainte boerilor noștri sluga noastră, Grigorce și fratele lui, Ionașcu, ficiarrii Stancăi, de nimene asupriți, nici săliți și au vândut a lor dreaptă ocenă și moșie în satul Lamanova, giumatate de satu ce iaste la malul Nistrului, parte din sus, ce iaste în *ținutul Sorăcă*.

Acesta o au vândut seminților sale, slugilor noastre, lui Miron stolnic și surorilor lui, Sofronii și Grozava, într'o sută de galbeni, de vreme ce Grigorce și fratele lui, Ionașcu, au fostu dator cu o sută de galbini ginerilui său, lui

¹⁾ cuvintele: «și Procop», sunt adăugate mai târziu de altă mână și cu altă cerneală.

Ionașcu Cujbă. Într'aceia vreme au dat ace giuinătate de satu pentru o sută de galbeni, iar Ionașcu Cujbă n'au vrut să primească și au cerut banii deosebi.

Pentru aceia și alțăi ale sămințăilor sale, ce să vor afla, să de ace'sută de galbeni și iarășii aflându-să, care ar fi mai aproape, care mai sus scrie, să de ace sută de galbeni, să facă carte în mâna lui Grigorce și Ionașcu, fnainte noastră scrisoare și, înainte tuturor a lor noștri. Pentru aceasta între dănsii de bună voe au plătit.

Pentru aceasta și dela noi s'au datu și s'au întărit, ca să fie slugi noastre, lui Mironu stolnic și surorilor lui, Sofronii și Grozavei, driaptă ocenă și moșie giumătate de satu Lamanova, parte de sus, sămințăilor sale, înainte omeniri noastre.

Scris în Iași, anul 7119 <1611> Mai 12.

Pătrașcu mare logofăst.

Mitrofan a scris.

Arh. St. Buc., Condica M-rii Răchitoasa, nr. 572, f. 158 – 158 v.

Copie rom. dela sfârșitul sec. XVIII – începutul sec. XIX.

30

1611 (7119) Iunie 2.

7119 <1611> Iunie 2. Carte domnească dela domnul Costandin Movila vvod că a venit oamenii din satul Opișăstii și satul Bălotești și Stănișăstii și Tigăneștii și Motoșenii, că Boul visternic și-au luat aceste sate, cu un zapis, ce s'an găsit la dănsu. Si viind față, n'au putut să dovidească și să dă rămas pe Boul visternic.

Si întărește cu acest ispisoc răzășilor stăpânirea pe numitele sate.

Arh. St. Iași, CCCL/133

Rezumat rom. din sec. XX.

31

1611 (7119) Iunie 12, Iași.

† Io Costantin Movila voevod, din mila lui dumnezeu, domin al țării Moldovei. Iată acest adevărat credincios și cinstiț boier al nostru, pan Vasile Orăș mare vornic de țara de sus, a slujit mai înainte sfântrăposaților domni de mai înainte și părintelui domniei mele, Eremia voevod și țării noastre și azi slujește și nouă și țării drept și credincios și s'a nevoit cu slujbe pentru greutățile țării oriunde era nevoie.

De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă și nevoiță, l-am miluit cu mila noastră deosebită și i-am dat și l-am miluit dela noi, în țara noastră, în Moldova, cu o seliște anuine Sindricenii care este sub bucovină în ținutul Hârlălnii, care acea seliște a fost a noastră dreaptă domnească,

ascultătoare de ocolul târgului Dorohoi și stă toată pustie, de de mult, încă din zilele lui Alexandru voevod.

Deci să-i fie și dela noi acea mai sus scrisă seliște Șindriceni cu tot hotarul ei pe unde au folosit din veac și dela noi danie și miluire și întărire și uric și ocină cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstră-nepoților, cine i se va alege mai deaproape, neclintit lui, niciodată în vecii vecilor.

Iar după viața și domnia noastră, cine va fi domn dintre frații noștri sau dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși, pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și miluirea și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, după cum și noi i-an dat și l-anii miluit pentru dreptcredincioasa lui slujbă. Iar cine va îndrăzni să-i strice dania și miluirea și întărirea noastră, acela să nu fie iertat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de toți sfinții, amin; și să aibă părîș înfricoșat înaintea cumplitei judecăți a lui Hristos.

Și altul să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7119 <1611> Iunie 12.

Domnul a zis.

Costantin voevod <m.p.>

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Faceți-i uric ¹⁾.

Nebojatco <a scris>.

Arh. St. Iași, CDXXIII/3.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

32

1611 (7119) Iunie 19.

7119 <1611> Iunie 19.

Zapis dela Grigori, ficiar lui Boldăr, cu cari vindi parte sa di ocină din Epureni cătă se va alegi din zapisul său, drept cincizăci taleri bătuți.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXII/64 (1).

Rezumat rom.

33

1611 (7119) Iunie 20, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Gramă, fiul lui Toader, nepotul Cârstinei Condroaie, strănepotul lui Duma, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut dreapta lui ocină și dedină,

¹⁾ scris de Pătrașco mare logofăt.

a şasea parte din tot satul Vlădeni ce este pe Dobruşa și cu loc de iaz, ce este în ținutul Soroca.

Aceea a vândut-o credinciosului nostru boier, pan Coste Băcioc mare ceașnic, pentru cincizeci taleri. Iar diresele ce a avut pe acel sat, aşa a mărturisit că s'au pierdut din cauza Cazacilor Zaporojeni.

Pentru aceea, să-i fie dela noi uric și ocină și întărire cu tot venitul. Si altul să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7119 <1611> Iunie 20.

† Domnul a spus.

Copie slavă publicată în Zapiski Odesskago Obșestva Istorii i Drevnosti, tom. III, 1853, p. 257, după orig. hârtie, cu pecete tinibrată.

34

1611 (7119) <Iunie 20>¹⁾.

Ispisoc *deasemenea* dela Costandin Movila vvd, întăritori pa-h<a>r<nienlui> Costea Băcioc pe toate părțile ci au cumpărat din moșia Vlădeniei, anumi o a șasea parte din satul Vlădenii cu loc de iazu și de moară.

Așijdere și pre alta dintru o a șasea parte, a patra parte, dintru acel sat ci au cumpărat dela Dragna, fiica lui Anton, nepoata lui Macsin, drept 65 taleri de argint, cari părți au fost cumpărătură și lui Anton dela Drăgan.

Și iarăși altă a șasea parte cu loc de heleșteu ci au cumpărat dela Grania, ficolorul lui Toader, nepot

ul
 Cărstini Condroae, strănepot

nl
 lui Duma, drept 50 taleri de argint.

Și iarăși o a patra parte dintr-o a șasea parte ci-an cumpărat dela Grigorie și fratile său Nicoară și dela alte neamuri a lor drept 15 taleri de argint.

Și iarăși o a patra parte dintr-o a șasea parte ci-au cumpărat dela Chirila și dela alte neamuri a lui drept 15 taleri.

Și iarăși altă a triia parte dintr-o a șasea parte ci au cumpărat dela Frim și dela surorile lui, drept 25 taleri și arată că au rămas necuinpărat dintru o a șasea parte, a patra parte, și dintr-o alta a șasea parte, doă părți.

Iar celalalt sat tot este cumpărat și deplin plătit.

Cu alăturată tălmăcire dipi limba sârbiască în dialectul moldovinesc.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, C/30 (3) și C/11 (3).

Rezumat rom.

35

1611 (7119) Iunie 25, Iași.

† Iată eu, Ilea Dumitrovici fost jitnicer, mărturisesc cu acest zapis al meu, că nesilit de nimeni nici asuprit, ci de bună voia mea, eu am vândut panului

1) datat după documentul precedent tot din 20 Iunie 1611, în care se întărește una din cumpărăturile lui Costea Băcioc.

Dumitrașco, fiul lui Ștefan logofăt, un sălaș¹⁾ de Țigani, din ispisoc de întărrire dela răposatul Ieremia voevod, anume Vasili cu femeia și cu copiii, fiul lui Dumitru, fiul lui Gliga Răul, fratele lui Trif Răul și Anton Răul și Petriei Răul, pentru patruzeci și cinci taleri numărați. Si mi-a plătit pan Dumitrașco acești bani mai sus scriși, 45 taleri numărați.

Si această tocmeală a fost dinaintea tatălui și părintelui nostru, pan Isac Balica hatman și pârcălab de Suceava. Si ne-am rugat milostivirii sale panului Isac Balica hatman și pârcălab de Suceava și a pus milostivirea sa și pecetea sa la acest zapis.

Si spre mai mare tărie și putere și eu, Ilea Dumitrovici fost jitnicer, însuși am scris acest zapis cu propria mea mâna și am pus pecetea mea la acest zapis al meu.

Scris în Iași, în anul 7119 <1611> luna Iunie 25.

Ilea Dumitrovici <m.p.>

<Pe verso rom. contemp.:> Ficiori Răului și Concul și alte sămințăi a lui, ce le dzic Ciontelești.

Arh. St. Iași, CLXXIV/2.

Orig. slav, hârtie, o pecete aplicată și una timbrată.

36

3 1611 Iunie 25.

† Iată eu, Ilea Dumitrovici fost jitnicer...²⁾ zapis al nostru, pentru niște Țigânci, pe care le-am avut,...²⁾ anume Dochia și cu copiii lor, fiica lui Gliga și Mări...²⁾ și fiica lui Voicăvici, care este după Ghiorghi, fiul lui Țapul, astfel...²⁾ Theodor și cu tot soborul, că le vom lua, deci...²⁾ și mi-a dat un cal, de treizeci ughi și m'a scris...¹⁾ și pe mine și pe cneaghina mea.

Astfel eu am lăsat...²⁾ scrise, să fie sfintei mânăstiri de...²⁾ părinților noștri și am făcut zapis...²⁾ de mărturie dinaintea ureadnicului Sirbul și dinaintea...²⁾ <pâr>gari.

<Pentru> mai mare credință, am însemnat cu...²⁾ pecelea ureadnicului și cu pecetea mea, să se știe...²⁾ cu această carte a noastră.

Scris...²⁾

† Iar eu, Ilea Dumitrovici însuși am scris...²⁾ se va ispiti, din neanul meu, sau oricine să strice <tocmeala...>²⁾ acela să fie blestemat de domnul duminezeu și...²⁾ fruntași și 318 sfinți părinți, cei dela Nicheia^{3).}

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava — Iași, XXXV/61.

Orig. slav, hârtie, lipsă o treime, două peceți aplicate.

Datat după documentul precedent.

¹⁾ « sălaș », aşa în orig.

²⁾ rupt, lipsă.

³⁾ pasagiul dela « Iar eu... Nicheia », scris de altă mâna.

1611 (7119) Iunie 26, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Stamatie sulgerel din Borsuceni și a adus un zapis dela răposatul Caraiman ceașnic, făcut pentru dânsul, că are Stamatii împreună cu el ocină în satul Borsuceni, a șaptea parte din întreg acel sat și din iaz și din pești și din moară, din tot hotarul, ce se va alege.

Și mai mult am crezut pe credincioșii noștri boieri, Vasilie Crăescul și Avram mare ușer, care au fost la acea tocmeală, când i-a făcut Caraiman acel zapis.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi ocină și dedină dreaptă acea a șaptea parte, cu tot venitul.

Și într'accea, deasemeni dăm și întărim iarăși aceluia mai sus zis, Stamatie și altă parte de ocină ce și-a cumpărat dela Vasco din Cremenciuc, căruia i-a fost danie dela Alexandru voevod, pe Cobolta la vâlcea, mai jos de Fântâna Rece, pe amândouă părțile Coboltei, toată partea lui cât se va alege, care este în ținutul Sorocăi, ce și-a cumpărat pentru treizeci și opt de taleri bătuți.

Pentru aceea, aceste două părți mai sus zise să-i fie și dela noi, lui și copiilor lui, ocină și cumpăratură, neclintit niciodată, în veci. Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărji a noastre.

Scris la Iași, în anul 7119 <1611> luna Iunie 26.

Domnul a spus.

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <în.p.>

† Gheorghe <a scris>.

Acad. R.P.R., XXX/92.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

1611 (7119) Iunie 27.

Suret.

Noi Constand*i*n Movila vvoda, cu mila lui dumnezeu, domnul țării Moldaviei.

Am dat și am întărit credinciosului boerului nostru, Vitolt Merețeanu logfăt, a lui driaptă ocină și moșie și cumpăratură ci au avut dela Ion Tăpul și ficiarul Nastasăei, nepotul lui Gavril, strănepot Anjăi (?), fetii lui Bălaci, din a patra parte din sat

Medelenii din parte lui Bălaci, moșului său, din a tria parte, din parte lui Gavril, dintr'a lor drept uric ci au avut moșul lor dela Ilia vvod și din ispisooace ci au avut pi părți dela Iancul vvod, drept patruzăci și cinci taleri de argint.

Și după aceia iarăși dăin și întărim boerului nostru di sus scris a lor dreaptă ocină și moșe ce au avut dela Iliana, fata lui Ilie, fiia Petrii și a Anii, fetii Văsăicăi, nepoata Pistruii, fetii Măriei, fetii Ancăi, nepoata Niagăi. Iarăși

dintr'acelaș sat di sus scris, din a patra parte din sat, din parte Niagăi, și din a trie parte, a patra parte, parte Irinii, și din ispisoc ce are de cumpărătură dela părintele domniei meli, drept cincizăci taleri gata.

Drept aceia, să fie lui și dela noi uric și moșăi și întăritură, cu tot vinit^{ul}.
Și altul să nu se amestece.

S'au tălinăcit¹⁾ în Eș, la anul 7119 <1611> Iunie 27.

Însuș*i* domnu au zis.

Pătrașco *mare* log*o*f*ă*t au învățat și au poslăduit.

Mitrofan *a* scris.

Asămine s'au tălmăcit de înine 1797 Maiu 27 z*ile*.

Andrei tălmaci căp*i*t*a*n.

S'au poslăduit de mine și fiind intocma aîn încredințat. Polc*o*v*nic*>
Pavăl, 1800 Avg*us*t 12.

Intocma dipi tălmăciri. 1814 Oc*toin*v*rie* 11.

Nedelco

Acad. R.P.R., CV/24.

Copie rom.

39

1611 (7119) Iulie 7.

Suret asemene di*pe* un uric sărbesc din let 7119 <1611> Iulie 7.

Io Costantin Moghila voevod, cu mila lui d*u*innezeu, d*o*mn țării Moldovii. Facem înștiințare, care au venit înainte noastre și înainte boerilor noștri celor mare și celor mici, Cernat, fecior a lui Ion, și nepoala a lui Giardzu, di a lui bună voia, de nime n'au fost siliș, nici asuprit, au vândut a lui dreaptă și părintească moșia, toat*ă* parte a lui cătu i se alege făr*ă* de frații lui, în satul anume Țiori în ținutul Tecuciului. Aceasta au vândut boiarului nostru Istratii Bolea păharnic, în 35 taleri.

Deci aşijderea au venit înainte noastre, Avram și cu frate-său Răchita și sora a lor, Avramia, feciorii lui Troina și nepoți a lui Ion, di bună a lor voia, di nime n'au fost siliști, nici asupriști, au vândut dreapta a lor și părintească moșia, în satul mai sus numit Țiori, toat a celui mai sus numitului boiariului nostru Istratii Bolea păharnic, în 30 taleri.

Încă au venit înainte noastre, Andreica și cu frate-său Ghig*a* și Gherasim, feciori a lui Toma și nepoții a lui Ion, *tot* di bună a lor voia, au vândut dreapta și părintească a lor parti *tot* în satul acesta, din parte unchiului²⁾ său Condri, iară au vândut boiariului nostru Istratii Bolea păharnic, pe cinci boi.

Încă au venit înainte noastre Tudor Mărcescul și frate-său Bălan, feciori Marii, nepoți di sorii, *deasemeni* di bună a lor voia, au vândut dreapta și părintească a lor parti, căt li s'a a vini toat dintr'acel sat și toat aceluui boiar Istrati

¹⁾ trebuie să se înțeleagă: « s'a scris ».

²⁾ * unchiului * așa în text.

Bolea păharnic în 80 taleri. Dar Tudor Mărcescul au vândut și el parte unchiului¹⁾ său, jumătate.

Deasemeni au venit înainte noastre Crefa și frate-său Tudosie și cu surorile sale: Gaftona și Anghelina, feciorii a lui Efrem și nepoții Neacșii, au vândut și aceștea di bună a lor voia, din partea celor bătrini, *deasemeni* au vândut boiarinului Istratii Bolea păharnic, în cincizeci taleri.

Deasemeni au venit Tudor Mărcescul, dar Tudor Mărcescul au vândut și el un pământ *tot* lui Istratii Bolea păharnic, în 6 taleri, dar acesta pământ au fost lui răscumpărătură dela Toader Tăbălaiu.

Și sculându-se boiairul nostru Istratii Bolea păharnic au plătit diplină toate acestei mai sus numite părțile și au dat la aceste mai sus numiți oameni, la fieștecare plătă în înănăle lor, tuturor după tocmai, înainte noastre și înainte boiarilor noștri.

Deci și noi, văzându între dânsii bună învoială și bună tocmai și platcă diplină, aşijdere și noi i-ain dat și ain și întărit acestu uric mai sus numitului boieriului nostru, Istratii Bolea păharnic, acește mai sus numite părțile în satul anume Tiorii în ținutul Tăcuciului, ca se-i fiia lui acestu uric dat de cătră noi cu toat venitul. Și nimă să nu stă înpotrivă înainte scrisorii noastrei.

Sângur d~~o~~mnul au poroncit aciastă.

Și s'au tălmăcit acesta uric în anii dela zidirea lunii 7289, iar d~~c~~ea H~~ris-~~to~~s~~ 1781 Ianuarie 10 zile.

Acest suret s'au circitat și di cătră noi și s'au găsit asăunini după cel sirbisc. Costache stolnic.

Ionașcu Abăza *fost mare medelnicer*.

Arh. St. Iași, CDXXXIV/2.

Trad. rom.

40

1611 Iulie 19.

1611 Iulie 19.

Suref după cartea lui Constantin Movilă v~~oe~~v~~o~~dă, dată lui Vrănceanu postelnic pentru satul Șărbiceni.

Acad. R.P.R., ms. 4994, f. 44.

Rezumat rom.

41

1611 (7119) Iulie 23.

Ispisoc dela Costandin Movila v~~oe~~v~~o~~dă, întăritură numai pe satul Vorovești <a mănăstirii Galata>.

Let 7119 Iul~~ie~~ 23 zile.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, nr. 628, f. 159 v.

Rezumat rom.

¹⁾ « unchiului » așa în text.

1611 (7119) Iulie 25, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea sfatului nostru rugătorii noștri călugări dela sfânta mânăstire Săcul și au mărturisit înaintea noastră și au spus că încă în viață fiind acest Donici fost vornic a dat acelei sfinte mânăstiri niște case și cu locul lor, în târgul Iașului, lângă ograda¹⁾ sfintei mânăstiri a Sinaiului, la curioasa Paraschiva, pentru iertarea păcatelor lui și ca să-l scrie în sfântul mare pomelnic. Si cum a întocmit cu egumenul și cu soborul, așa a fost.

Iar după moartea lui s'a aflat acel loc și cu casele lui, puse zălog la Gheorghe pârcălab pentru un cal bun, pe care l-a luat dela el pentru 88 taleri, ca să țină acele case și loc până când va plăti acelui mai sus scriși bani, cum mărturisește și zapisul lui, pe care însuși cu mâinile sale l-a scris și l-a pecetluit și l-a iscălit. Si până la moartea lui nu a plătit acei bani mai sus scrisului boier, Gheorghe pârcălab și a ținut el acele case și nu le-a dat călugărilor dela acea mânăstire.

Pentru aceea, ca să aibă ei unde locui când vin pentru slujbă și umblă pentru trebuințele mânăstirii, ei au plătit și acea datorie a lui Donici, 88 taleri, în mâinile lui Gheorghe pârcălab, dinaintea noastră și a boierilor noștri. Si zapisul pe care l-a avut Gheorghe pârcălab cu Donici l-a dat el în mâinile călugărilor.

Pentru aceea, noi văzând o astfel de danie a sa, pe care a dat-o pentru sufletul lui la acea sfântă mânăstire și iarăși plata deplină pe care au plătit-o călugării pentru datoria lui și noi deasemeni am dat și am întărit sfintei mânăstiri Săcul acele case și cu locul lor, să fie sfintei mânăstiri ocină și răscumpărare, neclintit niciodată în veci. Si ninieni să nu se amestece acolo înaintea acestei cărți a doniniei mele.

Scris în Iași, în anul 7119 <1611> Iulie 25.

Insuși domnul a zis.

Constantin voevod <n.p.>

Petrașco înare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Dumitru Folea <a scris>.

Acad. R.P.R., CLXXXVIII/232.

Orig. slav, hârtie, peceite aplicată, căzută.

Cu o copie la Arh. St. Buc., Condica Asachi, nr. 628, f. 563 și M-rea Neamț, LXXX/1.

1611 (7119) Iulie 30, Iași.

† Io Constantin Moghila voevod, din mila lui dumnezen, domn al țării Moldovei. Ani dat și am întărit cneaghinei Vărvara Hăcimăndoiaia dreptele

¹⁾ « ogradu », așa în orig.

ei ocine și cumpărătură, o parte de ocină din jumătatea de sus a satului Popeni ce este pe Iubăneasa în ținutul Dorohoi, pe care și-a cumpărat-o ea dela Nicoară, fiul lui Vaipan, și sora lui¹⁾, Gafa, fiia Tudorei, nepoții Armeancaș, pentru 350 zloți tătărești și altă parte de ocină jumătate din acelaș sat Popeni, ce și-a cumpărat ea dela unchiul ei, Lăzian, iarăși pentru 350 zloți tătărești, din uricul pe care l-a avut dela Ștefan voevod cel Bătrân.

Și deasemeni îi dăm și îi întărim a patra parte din acelaș sat Popeni, partea dela biserică și cu loc de iazuri și de mori ce și-a cumpărat ea dela Anghelina, fiica Măriicăi, nepoata lui Iurșa, pentru 650 zloți tătărești, din uricul de cumpărătură pe care l-a avut tatăl ei Iurșa, dela Ștefan voevod cel Tâuăr și altă parte de ocină din acelaș sat Popeni pe care și-a cumpărat-o dela Pavăl, fiul Angelei²⁾, nepotul lui Iurșa, iarăși din acele privilegii, pentru 170 taleri de argint.

Și deasemeni îi dăm și îi întărim ei dreptele ei ocine și cumpărătură din acelaș sat Popeni, partea lui Popovschi, ce se va alege...³⁾ partea lui Ignul șetrărel, pe care și-a cumpărat-o dela Dumitru portar, pentru 200 taleri de argint, din ispisoace⁴⁾ de cumpărătură, ce a avut dela Petru și Aron voevod și din uric de întărire ce a avut dela însuși domnia mea.

Și deasemeni îi dăm și îi întărim ei altă parte de ocină din acelaș sat Popeni, pe care și-a cumpărat-o dela Sofronia, cneaghina lui Condrea Rugină pitar, pentru 200 taleri, din ispisor de cumpărătură ce a avut dela Petru voevod.

Și deasemeni îi dăm și îi întărim mai sus scrisorii cneaghine Vărvara altă parte de ocină din acelaș sat Popeni, pe care și-a cumpărat-o dela Rusca, fiica lui Tâmpa, nepoata lui Iurșa, pentru 500 taleri de argint, însă cu loc de iazuri și de mori, toată partea ei, câtă se va alege.

De aceea, toate acele mai sus zise părți de ocină și cu loc de iazuri și de mori, cât se va alege din vatra satului și din câmp, să-i fie ei și dela noi uric cu tot venitul. Și altul să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7119 <1611> Iulie 30.

Insuși domnul a zis.

Costantin voevod <m.p.>

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Acad. R.P.R., CLVII/92.

Orig. slav. hârtie, pecete timbrată.

44

1611 (7119) August 1, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din inițiala lui dumunezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea doamniei nilele și înaintea întregului sfat al

¹⁾ * lor * în orig.

²⁾ * ei Anghelini * aşa în orig., formă veche de genetiv românesc.

³⁾ loc rupt în orig.

⁴⁾ * ispisoace *, aşa în orig.

domniei mele rugătorii noștri călugări dela sfântul schit iuinit Beserecani și au arătat zapis de danie și de miluire dela părintele domniei mele și zapis de întărire dela unchiul domniei <mele>¹⁾ pe această poiană de sub Ceahlău, unde este sfânta biserică intemeiată de unchiul domniei mele, arhiepiscopul Gheorghie, care acea poiană a fost dreaptă domnească și părintele domniei mele a dat-o mai înainte și a miluit cu acea poiană sfânta mânăstire Beserecani, ca să-i facă pomenire mare din an în an, cât va sta sfânta mânăstire.

De aceea, domnia mea, dacă am văzut acele zapise²⁾ de danie și de miluire ale acelei sfinte mânăstiri dela sfântrăposatul părinte al domniei mele, am socotit după legea țării și am întrebat de acele locuri și m'am sfătuit domnia mea și cu toți credincioșii boieri și cu părintele nostru, arhiepiscop Anastasie, și astfel aîn orânduit pentru ca pomenirea părinților doinniei mele să nu se strice.

Am dat sfintei mânăstiri Beserecani, în locul acelei poieni, trei poieni și locul din jurul lor de braniște, care poieni se numesc Cârnul, Bicazul și Biserica lui Iov, pe râul Bistrița și locul în jurul poienilor, mai din sus de capul Poienii Bisericii, dela râul Bistrița, peste Culmea Boului³⁾, pe izvorul Hălm, apoi în sus pe niște cărări, pe culmea⁴⁾ Dealului Simei, pe la obârșia Hămzoaei, apoi pe culmea Picioarul Ungurului, până la râul Bicaz și în sus pe Bicaz până la Jidan și la vale până la Bistrița, pe ambele părți și dealul ce se numește Măgura tot, pe amândouă părțile și râul Bistrița în sus, până la Biserică.

Aceste poieni mai sus scrise le-am dat domnia mea sfintei mânăstiri Beserecani pentru aceea, pe care a dat-o părintele domniei mele. Pentru aceea rugătorii noștri dela sfânta mânăstire Beserecani să aibă a face pomenire părintelui și unchiului domniei mele atât timp cât va sta sfânta mânăstire, din an în an, iar rugătorii dela biserică noastră să nu aibă treabă a stăpâni acele poieni și locuri.

De aceea, doinția mea am dat și am întărit rugătorilor noștri dela sfântul schit, ca să le fie și dela noi ocină cu tot venitul. Si altul să nu se amestece înaintea cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7119 <1611> August 12.

Insuși domnul a zis.

Costantin voevod <m.p.>

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Vasilie <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, XIII/1.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1850.

¹⁾ omis în orig.

²⁾ « zapis », aşa în orig.

³⁾ « Culmea Boului », aşa în orig.

⁴⁾ « culmea », aşa în orig.

1611 (7119) August 20, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Toader Măciucă, fiul lui Măciucă, de bună voia lui nesilit de nimeni, nici asuprît și a vândut dreapta sa ocină și cumpărătura tatălui său, Măciucă, toată partea ce se va alege din satul Ostăpceni, care este la Turia, în ținutul Iașilor, din vatra satului și din câmp și cu vii și cu grădini și cu tot venitul. Aceea a vândut-o slugii noastre Ionașco Cucorea pentru patruzeci de taleri bătuți. Si i-a plătit deplin acei bani, 40 taleri, dinaintea noastră.

Pentru aceea, domnia mea, dacă am văzut tocmeala lor de bună voie și plăta deplină, și dela domnia mea am dat și am întărit slugii noastre mai sus scrise, Ionașco Cocorea, acea înainte zisă parte de ocină, toată partea lui Măciucă cel bătrân ce se va alege din satul Ostăpceni, din vatra satului și din câmp și cu vii și cu grădini, ca să-i fie și dela noi dreaptă ocină și cumpărătură, cu tot venitul. Pentru aceea, altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, în anul 7119 <1611> August 20.

Domnul a poruncit.

Costantin voevod <m.p.>

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit.

Vasile Dinga <a scris>.

Acad. R.P.R., CCCCLVII/46.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

O trad rom. din sec. XVIII, ibid., CCCCLVII/47.

1611 (7119) August 22, Iași.

† Io Costantin voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea m'ani milostivit și am miluit pe credinciosul nostru boier, Arpentie postelnic, cu o seliște anume Dădeștii în ținutul Roman, care acea seliște Dădeștii a fost dreaptă ascultătoare de orașul doinie mele Târgul Frumos, și a dat credinciosul nostru Arpentie postelnic 6 cai buni, prețuiți la 120 galbeni ungurești, în nevoia țării. Aceștia s-au împărțit lui Ahmat pașă și Caraș mărza, când au trecut în Tara Ungrovlahiei cu oastea asupra lui Radul voevod Șärban. Ca să-i fie și dela noi ocină și uric cu tot venitul.

Si altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7119 <1611> August 22.

Domnul a zis.

Costantin voevod <m.p.>

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit. <m.p.>
Bașotă <a scris>.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fond Spiridonia, LXIII/3.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

47

August . Iaș

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, slugile noastre, Onciu și Iachim, cu un zapis de mărturie dela boieri și dela oameni buni, dinaintea lui Culcău vătah și dela Ionașco Costescul vătah și dela Ciolpan Pătrașco diac, că a venit înaintea lor Văscan, fiul Dodușei, nepotul...¹⁾ de bună voia sa, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut ocina și dedina sa dreaptă, cât se va alege partea lui din satul Mihăilași, ce este în ținutul Orheiului cu tot venitul, din vatra satului și din câmp și din apă și de peste tot.

Aceea au vândut mai sus scrișilor, Iachim și Onciu, pentru cincizeci de taleri de argint și i-a plătit deplin dinaintea lor.

Deci noi am văzut zapisul lor bun de mărturie și plată deplină, întru aceasta și noi dela noi am dat și am întărit ca să le fie și dela noi ocină și uric cu tot venitul. Si altul să nu se amestece.

Scris în Iași, în anul 7119 <1611> August 23.

Domnul a spus.

Costantin voevod <m.p.>

Eu Pătrașco mare logofăt am învățat și am iscălit <m.p.>

Bașotă <a scris>.

Acad. R.P.R., CXL/4.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

48

1611 (7119) August 23.

Tălmăcire în limba moldovinăscă de pe uric vechiu sărbăscu dela domnul Costandin Moghila vvod din let 7119 <1611> August 23.

Scris în Ești de Bașotă.

Noi Costandin Moghila vvod, cu mila lui dumnezău, domnul țării Moldovii. Iată au venit înainte noastră și înainte tuturor boierilor noștri ai Moldovii, a mari și mici, credincios boeril nostru, Beldiman *fost* vornic, cu zapis de mărturii dela boeri și oameni buni, dela David *fost* pârcălab și dela

¹⁾ loc alb în orig.

Gheorghii din Ciulucani și Ples aprobul și Gheorghii Comșea și Coliga aprobu și Ionașcu și Negrul și Zbere Călcău și Gavril diiacul și Drăgan stolnicul și dela mulți oameni buni, precum au venit înainte lor Toader și fratele său Pavăl, ficiorul Armencii și *deasemenea* ruda lor, Vasili, ficiorul lui Dimitru, nepotul Armencii și *deasemenea* Nastasiia și fratele ei Mihail, feciorul Maricăi, *deasemenea* nepoții Armencii și *deasemenea* Iachim...¹⁾ nepotul Armencii, de a lor bună voia, de nimi siliți, nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșii, toată parte lor cătă să va alegi din sat din Sămășcanii ce-i în ținutul Orheiului, din vatra satului, din apă, și din tot venitul, pe aceeași au vândut-o mai susnunițulu credinciosului nostru boer Nichifor Beldiman vornic, drept 70 taleri bătuți și le-a plătit lor toți deplin denainte noastră.

Deci noi, văzând zapisul lui de mărturie dela boeri și dela oameni buni și plata deplin, la aciasta și noi dela noi i-am dat și i-am întărit, ca să-i fie lui dela noi ocină și uric cu tot venitul. Si altul să nu se amestici.

Dominul au poroncit.

Pătrașcu mare logofăt au învățat și au îscălit.

S'au tălmăcit de Ioan Stamati *fost mare pitkar* în Iași la 1808 Martie 7.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, CXLVII/2.

Trad. rom. din 1808.

49

1611 (7119) August 30, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei. Iată această adevărată slugă a noastră credincioasă, Toader stolnic, a slujit drept și credincios sfântăposatului tată și părinte al domniei mele, precum slujește și domniei nile drept și credincios. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și l-am miluit cu un sat numit Dănașenii, ce a fost ascultător de ocolul târgului Tețora, ca să-i fie neclintit nișiodată.

Iar după viața noastră, cine va fi domn dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau pe oricine il va alege Dumnezeu să fie domn al Țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și miluirea noastră, ci să-i dea și să-i întărescă.

Iar cine va îndrăzni să strice dania și miluirea noastră, să fie blestemat de domnul Dumnezeu și mantuitorul nostru Iisus Hristos și de 318 sfinți părinți dela Nicieia și de sfinții apostoli de frunte, Petru și Pavel, pentru că și străvechii domni au dat și au miluit pe slugile credincioase, pentru slujbă.

¹⁾ loc alb în text.

De aceea, să-i fie acel sat mai sus scris, Dănașeni, cu tot venitul, neclintit niciodată în veci. Și altul să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7119 <1611> August 30.

Insuși domnul a poruncit.

Costantin voevod <m.p.>

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Tăutul <a scris>.

<Pe verso însemnarea rom.:> « Zapisul lui Toader Bosnici stolnic, pe ¹⁾ satul Dănușeni pe Prut ».

Acad. R.P.R., CXXX/184.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1800

50

<1611 Septembrie 1—1612 August 31> 7120.

.....
.....
să cumpere; dece eu m'a<m> scula<t> și o am vândutu partea mia de ocină din satu din în Hăsnăseni, cătă să va alége direaptă ocina mia și moșie și cu tot venitul și în satu și în țarină și în tot locul, de o amu vândutu Eremiei, dereptu 60 taler<i>, bani gata dinaintea a oameni buni: Dumitru din Moré<n>i, Vasiliie Furnică din Muncel și Budancea deasemeni și Dumitru din Hăsnăsen<i> și Bădiliță deasemeni și Ursu din Pășcan<i> și Baico șetrar.

Să-i fie ocină neclintită.

In anul 7120 <1611 — 1612>.

Arh. St. Iași, CDLXXXVII/47.

Orig. rom. hârtie, lipsă partea dela început; pecete aplicată.

51

<1611 Septembrie 1 — 1611 Decembrie 18> 7120, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Petrea și frații lui, Nicoară și Gavril și sora lor Todosea, copiii Gafei, nepoți lui Borodaci, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină, din privilegiul ce au avut dela...²⁾) voevod, toată partea lor ce li se va alege din satul Popeni pe Iubăneasa și cu loc de iaz și de mori la Iubăneasa, care este în ținutul Dorohoi.

¹⁾ de aci, text slav.

²⁾ loc alb în orig.

Aceasta au vândut-o credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Isac Balica hatman și pârcălab de Suceava, pentru o sută și cincizeci taleri de argint. Și le-a plătit deplin, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi uric și ocină și întărire cu tot venitul. Și altul să nu se amesterce.

Scris la Iași, în anul 7120¹⁾ <1611>.

Domnul a spus.

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <n.p.>

Acad. R.P.R., CLVII/93.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o copie, ibid., DXLIV/15.

52

<1611 Septembrie 1—1612 August 31> 7120.

† Adică eu Tăbuci diacul și cu fimee me, cu Gaftona, fata Maricăi, scriu și mărturisesc cum că am vândut o casă din Hrasca, cu o jeribie din Pleșește, din cutul din sus, din vatra satului și dintr-a [a]pă și din țarină și din pomi, din tot vinitul ei ar fi pe o jirebie, drept 32 di taler*i* di argint.

Și tocmai năștău fost cu Vasili diaconul și Ionașcu Arană și Drăghici Sălägian din Merești și Pavel din Giurgești și Gheorghieți Mălai și Dumitrașcu olacariul din Suciavă și alți oameni bunăi.

Și eu Tăbuci diacul, însuși cu măna me am scris, pentru mai mari credință, am iscălit.

Anul 7120 <1611 — 1612>.

Vasili diacul.

Ere*i* Mihail din Hrasca.

Eu ere*i* Gavril din Pleșești.

Arh. St. Iași, CCXLVI/18.

Copie rom.

53

<1611 Septembrie — 1612 August 31> 7120.

† Adecă iau Stratul, *fiul lui* Cărăuciul, scriem și mărturisim cu cistă scriitori a me, cum iau de a me bună voi, de neme nevoiit, neci siliitu, am dat parte me de moșie ce s'a vini din moșia²⁾ dela Părvul, despre sure-aponi, dintr'änbe cumpărăturile hină-me Nastasiiai, fiitei lui Păcurar din Ștefan*i* pentru³⁾ sufletul meu și a părinților mei, să-i fii iai moșii și ficiorilor iai și

¹⁾ ce a urmat după 7100 a fost sters și se pare adăugat 20.

²⁾ • moșia *, aşa în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

33

a tot^ăsămenții lor, denainte șoltuzului de Fălcăiu anume Neculéța și Toader Totovanul de *acolo*, și Pavăl de *acolo* și Marin de *acolo* și Toader *fiul lui* Necula de *acolo* și Hilotii din Mălă...¹⁾ și Gorce de *acolo* și Cărstea de *acolo* și Vintilă de *acolo*, ca să nu aibă a să amestecă pe urma mea frații mei, neci surorile inelé să n'aibă trebă în parte me *(den)*²⁾ tră cinșea parte dintr'a mândrea³⁾ cumpărăturile din moșia, dela Părăvul, despre sori-aponi.

„Iar cene să va amesteca, să fii proclă²⁾.

Deci noi, dacă că am vădut tocmai du-să, le-a în frăcă¹⁾ut și mărturie^e și am pus și pecete tărgului și peceți să să^ă știi.

Și iau Ghiorghie, fiul lui Necula din Fălciiu, am scris să să^ă știi. Însă din tot vînîtu-l cu vad de moră^ă și din grădină^ă să-i fii hină-me moșii, să să^ă știi».

Necula șoltuz.

Anul 7120 <1611 — 1612>.³⁾

Toder	Hilotii
Pavăl	Gorghi
Marin	Cărste
Toder	Vintilă
Ghiorghie	<aîn scris>

Acad. R.P.R., CCXXXIV/1047.

Orig. rom. hârtie, o pecete și zece degete, aplicate.

54

1611 Septembrie 4.

Suret după cartea lui Costantin Movilă v^oe^vod, dată lui Nistor portariul, pentru satul Gvozdăuji.

Acad. R.P.R., ms. 4994, f. 44.

Rezumat rom.

55

1611 (7120) Septembrie 10, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Nistor și sora lui...¹⁾ fiii lui Mihail Arvat, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și cumpărătură, din diresele ce a avut tatăl lor, Mihail Arvat dela...¹⁾ voevod, jumătate de sat din Vârâți, care este pe Prut, în ținutul Fălciiu.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ „Iar cene să va amesteca să fie proclă”, scrise deasupra rândului cu altă cerneală.

³⁾ «let 7120» <1611—1612>, scrise de altă mână cu altă cerneală.

⁴⁾ loc alb în orig.

Aceea au vândut-o credinciosului și cinstițului nostru boier, până Dunitrache Chiriță Paleolog mare postelnic, pentru o sută taleri de argint. Si le-a plătit deplin dinaintea noastră și dinaintea boierilor noștri.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi uric și ocină și întărire cu tot venitul. Si altul să nu se amesterce.

Scris la Iași, în anul 7120 <1611> Septembrie 10.

† Domnul a spus.

Costantin voevod <m.p.>

† Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

† Nebojatco <a scris>.

Arh. St. Buc., Episc. Huși, XIX/3.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1795.

56

1611 (7120) Septembrie 20.

7120 <1611> Săpt^{em}v^{er}e 20.

Copii încredințată di părcălabia ce mari, la 1831, di pi un zapis a unui Pavăl, fiul lui Păcuraru, prin cari vindi nepotului său, Domitrașcu, 8 pogoni vii, cu pomic*<i>* împregiur și cu partia sa di moșii din Măluștăni, din Valia Lungă, din Hărlești și din Onești, drept 100 taleri, ca să-i fii ocină în veci.

Arh. St. Iași, Tr. 1765, dos. 79, f. 475.

Rezumat rom. din 1843.

57

<1611 înainte de Octombrie 18>.

Suret iarăș de un zapis de vânzare, fără an.

Adecrea, eu Ignat din Belcești, facem înștiințare precum au venit Toniu, seiorul Andrei*<i>*căi, la casa mea și de a lui bună voire, de niine silit, nici asuprit să au vândut a sa driaptă parte de ocină din sat din Belcești, din a cincea parte, a patra parte, însă parte din jos.

Și au vândut-o Tomii Brae din Belcești, drept 30 taleri de argint, dinainte lui Pavel din Belcești și dinainte lui Toader de acolo și dinainte lui Iosif *deasemeni* și dinainte a altui Toader, *deasemeni* de acolo și dinainte lui Ionașco, *deasemeni* de acolo.

Și au foștu și alți mulți oameni buni și mijiașu când s-au vândutu acias[s]tă ocină și s-au dat în mânule Tomii Brae, ca să-i fie lui ocină neschimbăț nici odănoară în vîci, preste acias[s]tă scrisoare a noastră, întru carea ne-am pus și pecețile noase.

Arh. St. Iași, CDLXIV/27.

Trad. rom. din 1761.

Datat după doc. lui Constantin voevod din 1611 Octombrie 18.

1611 (7120) Octombrie 18.

Suret dela Cosstantin Moghila vvod anul 7120 <1611> Oc 18.

Dat-am carte domnii mărești cestui slugi a noastre, Toma Braia comișel din Belcești ca să fie tare și puternicu cu aciasătă carte a domnii mărești ca să opriască și să stăpăniască a sa driaptă ocină ce au cumpărat dela Toma Bobric și dela Andreica din Belcești, din parte din josu. Iară Toma, feciorul lui Bobric, el să n'aibă nici¹) triabă cu ace bucată de ocină, nici să are, nici să cosească, de vreme că are sluga noastră Toma Brae spisoc domnesc.

Iară cui¹⁾ i să va părea că are vr'o strănbătate, acela să vie și să stea de față înainte domnii mărești.

Aci[s]ta scriem.

Arh. St. Iași, CDLXIV/23.

Trad. rom. din 1761.

1611 (7120) Octombrie 30.

Suretu dela Costantin Moghila vvod, lt 7120 <1611> Oc 30.

Facem înștiințare precum au venit înainte noastră Toma, feciorul Andreică din Belcești și cu soru-sa, Anița și s'au părătu de față cu sluga noastră, Toma Brae comișelu din Belcești, pentru jumătate de parte a părinților lor Andreicăi, din jumătate de sat, din a cincea parte, jumătate, den parte cea din sus, zicând ei, precum că ar fi fost zălojit aceea parte de ocină la sluga noastră Toma comișal.

Iară sluga noastră de mai sus scrisă Toma, el așea au zis, că ar fi cumpărat-o pre a lui dreptă bani, acea parte de ocină și au arătat și un zapis dela dănsii de vănzare, precum au văndut ei acea parte de ocină.

Deci domnia mea și înpreună cu totu sfatul noastru n'ain crezut acel zapis, ci am judecat după legea țării și am aflat și cu dreptate cum, ca să jure Toma Brae cu 24 de oameni buni, precum că au cumpărat el acea parte de moșie. Deci sluga noastră Toma, el au jurat cu 24 de jurători înainte lui Pătrașco logofăt și dumnealui mărturisind înainte noastră, am crezut că au jurat. Să au pus și ferăia înainte a tot sfatul domnii mărești.

Iară Toma și cu soru-sa Anița, feciorii Andreicăi, ei au rămas din toată lege țării.

Pentru accea, de acinu să nu aibă a să mări pără pentru aciastă pără, ci să aibă Toma Brae a-și stăpăni și cu frații lui, cu tot venitul.

¹⁾ omis în text.

Și altul ca să nu s<e> mai amestece peste acias[s]tă carte a noastră.
Acias[s]ta scriem.

Arh. St. Iași, CDLXIV/24.
Trad. rom. din 1761.

60

1611 (7120) Noembrie 19, Iași.

† Iată eu, Nicoară Prăjescul mare vistier și Coste Băcioc mare paliarnic și Ștefan Prăjescul mare stolnic și Boul vistier și Voruntar mare comis și Savin mare sulger și Miron stolnic și Dumitru Buhuș.

Scriem și dăm știre cu această carte a noastră că am luat cu bună voia noastră, a tuturor fraților noștri, cu tocmeală, două fălcii de vie în țarina Copou la târgul Iași, dela fratele nostru, Voruntar mare comis mai sus scris, ce-i sunt dreaptă cumpăratură.

Și am dat acele vii sfintei mânăstiri, hramul sfântului Sava cei sfințit, în târgul Iași, pentru sufletul răposatului fratelui nostru, Arpentie postelnic, veșnica lui pomenire, ca să aibă a-l scrie în sfântul mare pomelnic și a-l pomeni în toate slujbele dumnezeiești, după rânduiala sfintei biserici creștine pravoslavnice și să-i facă pomană peste an.

Și deasemeni, am dat fratelui nostru, Voruntar mare comis, vii pentru vii, trei fălcii în țarina Stroeștilor, la Cotnari, care acele vii au fost dreaptă cumpăratură aceluia răposat frate al nostru, Arpentie postelnic.

Deci, întru aceasta, după tocmeală noastră de bună voie, să aibă călugării a scrie viile lor și Vorontar deasemeni, în catastifele orașului, după obicei. Și nimeni dintre rudele noastre să nu aibă a se ispiti să rupă această întocmire, niciodată în veci.

Scris la Iași, în anul 7120 <1611> Noembrie 19.

Eu Boul vistier <m.p.>

Prăjescul sulger¹⁾ <m.p.>

Ștefan fost mare stolnic <m.p.>

Nicoară vistier <m.p.>

Coste ceașnic <m.p.>

Bașotă a scris.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava — Iasi, XXXVI/3.

Orig. slav, hârtie, patru peceți aplicate.

Cu o trad. rom. din 1794.

¹⁾ În text figurează « Savin mare sulger », iar cuvântul « Prăjescul » se leagă de « Ștefan » din rândul următor.

<1611 Noembrie 23>.

Zapise de mărturia scrisă pe sărbii dela călugării de la mănestire Besericanilor cu pecete mănestirii intru care scriia intru acestu chipu.

Precum au venit în sfânta mănestire Besericanii giupânișa Dumitru și cu fata ei Cârstâna, giupânișa lui Samuil din satu din Porcești din ținutu Niamțului, și mai înaintea moarte loru, de a loru bună voia, au căzutu cu rugă înaintea părinților de Besericanî și s-au făcutu ctitoré și au datu mănuștei mănestirii moșia, parte lor din satu din Orbicu și o moară cu heleștiu în apa Orbicului, și altă moară în apa Bistriței și o viia la Bacău și toate dobitoacele lor căte s'ar alegé parte loru.

Și au scrisu 4 nume în ponielnicul celu mare ca să să ponienească.

Arh. St. Buc., Condica m-rei Bisericanî, nr. 548, f. 54 verso.

Rezumat rom.

Datat după documentul ce urmează (nr. 62).

1611 (7120) Noembrie 23, Iași.

† Io Costantin Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire numită Beserecanii, cu un zapis de mărturie dela Dumitru, cneaghina lui Ciolpan monah și dela fiica ei, Cârstina, cneaghina lui Samoil păharnic, că amândouă acele cneaghine, înaintea morții lor, au căzut înaintea călugărilor și înaintea acelui sfânt loc, cu lacrămi, de bună voia lor și s'au dat ctitorite¹⁾ sfintei mânăstiri mai sus scrise, cu toate părțile lor de avere și de vite, cât li se va cădea și cu părțile lor de ocină, cât li se va alege din satul Oarbic, ce este în ținutul Neamțului și cu iaz și cu moară la râul Oarbic.

Și iarăși altă moară la apa Bistriței și niște vii la Bacău și cu schitul lui Ciolpan monah, unde este hramul sfintei troițe. Și s'au scris în sfântul marele pomelnic 4 nume, ca să aibă a le pomeni în toate slujbele dumnezeiești, după rânduiala sfintei pravoslavnice biserici creștine, și să le facă pomenire peste an.

Și diresele de cumpărătură, pe care le-au avut acele cneaghine dela Petru voevod și dela răposatul Eremia voevod, deasemeni le-au dat în măinile călugărilor.

Iar apoi s'au scutat toate rndeale acestor cneaghine și au părît de față pe călugări că acest zapis nu este drept.

Deci domnia mea și cu sfatul nostru am sfătuit și anii dat jurăinânt, ca să aibă călugării să jure pe credința lor și Samoil păharnic pe sfânta evanghelie,

¹⁾ « ctitorite », aşa în orig.

să întărească zapisul lor. și au jurat ei și s'au îndreptat călugării și au pus ferăe înaintea noastră.

Deci să fie și dela noi ocină și uric cu tot venitul, sfintei mânăstiri. Iar din argintul ce va fi, să nu aibă treabă călugării.

Pentru aceea, nimeni dintre rudele lor să nu aibă a se mai ¹⁾ pârî pentru această pâră, niciodată în vecii vecilor, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, la anul 7120 <1611> Noembrie 23.

Domnul a zis.

Pătrașco mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Bașotă a scris.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, II/4.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1753; altă trad. rom. din 1806, la Acad. R.P.R., XXXII/105.

Rez. rom. Acad. R.P.R., CCCCXVI/71, f. 3, nr. 3.

63

1611 (7120) Decembrie 1.

† Io Costantin Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a noastră slugii noastre, Dumitrașco Ștefan, ca să fie el tare și puternic cu această carte a domniei mele să ia o Țigancă, anume Cârstina, dela cneaghina lui Gligorie Bucium, pe care acea Țigancă a cumpărat-o tatăl lui, Ștefan fost logofăt, dela Hrizan sulger.

De aceea, nimeni să nu cuteze s'o țină sau s'o opreasă înaintea acestei cărți a domniei mele. Altfel să nu fie.

Anul 7120 <1611> Decembrie 1.

† Domnul a spus.

† Isac Balica hatman a învățat.

† Haraga <a scris>.

Arh. St. Iași, CCCL/134.

Copie slavă din sec. XX.

64

1611 (7120) Decembrie 17.

7120 <1611> Dech~~e~~me~~v~~rie 17.

Ispisoc dela Costandin Movila v~~o~~vod, tălmăcit *deasemenea* de pit~~a~~r Ioan, întăritori lui Chiriță Dimitrachi Paliologul *mare post~~elnic~~* pe al săptilea parte de satul Holohorenii pe Racovăț, în ținut~~ul~~ Hotinului, cu loc de heleșteu în părăul Racovățul, ce au cumpărat dela Ionașc~~u~~ și sora lui Mărica, ficiorii Savii și ruda lor Gheoa, fata Savcăi, toți nepoți (lipsă).

Acad. R.P.R., ms. 5304, f. 16 v.

Rezumat rom. din 1809.

¹⁾ „mai”, așa în orig.

1611 (7120) Decembrie 17.

7120 <1611> Dech*v*rie 17. Un izvod iscălit de Racoviță Cehan *mare logosfăt*, tălmăcit *deasemeni* de pit*a*r Ioan, de oamenii care au vândut satul Holohorenii pe Racovăț în ținutu Hotinului:

o al pătrâlea parte din tot satul, dela Cătălina și surorili ei: Solomiia și Mezăna, fetile lui Crăciun, nepoatili lui Căbac, cu loc de heleșteu și de moară în Racovăț (esti cuprinsă și în spisocul din 7119 <1610> Noe*mivrije* 12, dela Costandin Movila v*oe*vod, ce esti arătat mai sus).

o parte ce să va alegi dintr'acelaș sat Holohorenii cu loc de heleșteu și de moară în Racovăț, dela Vasăli și sora lui, Mărica, faviorii Solomiei, nepoții lui Hilipeț (esti cuprinsă și la spisocul din 7119 <1610> a lui Costandin Movila v*oe*vod, ce esti arătat mai sus);

giumătate din al săptilea parte din satul Holohorenii, cu loc de heleșteu și de moară în Racovăț, dela Dumitru faviorul lui Hacicu, nepot lui Băloș paharnic, esti cuprinsă și la spisocul din 7119 <1611> Martie 15, a lui Costandin Movila v*oe*vod, ce esti arătat mai sus);

al cincilea parte din al săptilea parte dintr'acelaș sat, dela Frăsina fata lui Căbac (tot în spisocul acel din 7119 <1611> Martie 15, a lui Costandin Movila v*oe*vod, esti cuprinsă):

toate părțăli ce să vor alegi dintr'acelaș sat Holohorenii, cu loc de heleșteu și de moară, dela Solomiia, fata Măricăi și dela ruda ei Mărica, fata Irimiei, nepoatili lui Hilipeț (sănt cuprinsă și la un spisoc din 7119 <1611> Februarie 20, a lui Costandin Movila v*oe*vod, ce esti arătat mai sus);

toate părțăli ce să vor alegi dintr'acelaș sat, cu loc de heleșteu și de moară în Racovăț, dela Ștefana fata Grigăi nepoata lui Maxăń și dela ruda lor Vasăli, faviorul Catrii și dela Mărica, fata Irimiei și dela Sămion și sora lui Mărica, faviorii lui Trifan (sănt cuprinsă și la un spisoc din 7119 <1611> Martie 20, a lui Costandin Movila v*oe*vod, ce esti arătat mai sus);

al săptilea parte dintr'acelaș sat, dela Ionașc*u* și sora lui, Mărica, faviorii Savii și dela ruda lor dela (lipsă) fata Saucăi, nepoți (lipsă). Pentru aceasta parte esti spisoc din 7120 <1611> Dech*v*rie 17, tot dela Costandin Movila v*oe*vod, tălmăcit *deasemeni* de pit*a*r Ioan, întăritori tot lui Chiriță Dumitrachi Paliologul *mare postelnic*.

Acad. R.P.R., ms. 5304, f. 16 v — 17.

Copie rom. din 1809.

1611 (7120) Decembrie 18, Iași.

Suret di pi spisoc sărbăsc dila Costandin Moghila v*oe*vod, din let 7120 <1611> Dech*v*rie 18.

Adică au vinit înainte noastră și înainte boerilor noștri, mari și mici, a nostru credincios boer Vitolt logfăt, cu un zapis di mărturii dila oameni buni, dila Luca paharnic și Buculei și Tănăsii și Drăgan și Alexa și Pricop și Ionaca, precum au vinit înainte lor Ion vistier, di nimine sălit, nici asuprit și au vândut a sa driaptă ocină și cumpărătură, ci au avut în satul Simzăneștii, ce este în țänutul Tutovii. Iar lui i-au fost cumpărătură di la Gathona, fata Neniului Liciul, iar dintr'acelaș sat.

Aciasta el au vândut a nostrului credincios boer, lui Vitolt logfăt, acelu de sus scris, drept 12 taleri de argint. Si i-au plătit lui deplin banii toți gata, în măniili lui Ion vistier, acelu de mai înainte zis.

Pentru aceia, ca să-i fii lui, dela noi, driaptă ocină și cumpărătură, toată parte lui Ion vistier, din satul Simzeneștii, cu tot vinitul. Si alții să n'aibă a să amesteca.

Scris în Iași.

Insuș*i* domnul au zis.

Pătrașcu marili logfăt au învățat.

Mitrofan a scris.

Acest suret, din căt s'au putut înțelegi, din cel sărbesc, l-am scos eu, cuncernicul intru diaconi, Miron diacon, la anul 1804 Iuli 6.

Arh. St. Iași, DXI/32.

Trad. rom.

67

<1611 Decembrie 19 — 1612 August 31> 7120, Iași.

† Stefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, rugătorii noștri călugări dela ruga noastră, sfânta mânăstire numită a lui Toader Moghilă și au adus înaintea noastră privilegiul dela răposatul Eremia Moghila voevod. Si astfel le-a scris în acel privilegiu, că s'a sculat fratele lui, Toader Movilă, care a zidit din nou sfânta mânăstire și la săvârșirea sfintei mânăstiri a dat tot avutul său și multe sate ce au fost dreptele lui ocine. Atunci a dat sfintei mânăstiri și satele Gligenii și Andrieuții, cu toate veniturile lor, ce vor fi în ele.

Deci domnia mea, dacă am văzut astfel de danie și întocmire și astfel de privilegiu, domnia mea mi-am amintit de vechii domni și de astfel de pravoslavnici creștini, care au dat și au întărit sfintele biserici și și-au întărit sufletele. Pentru aceea domnia mea în același chip, am dat și am întors acele amândouă sate mai sus zise, ca să fie sfintei mânăstiri neclintit, niciodată în veci, până va sta sfânta mânăstire.

Iar după viața noastră, cine se va ispiti să rupă și să nimicească întocmirea noastră, unul ca acela să fie blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul

cerului și al pământului și de toți sfintii, care din veac au plăcut lui dumnezeu.

Pentru aceea, nimeni altul să nu aibă a se amesteca înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, anul 7120 <1611—1612...¹⁾

† Domnul a spus.

<Voico¹⁾ logofăt a iscălit <m.p.>

.....¹⁾ a scris.

Acad. R.P.R., DLXXXIX/37.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată, căzută.

Lunile după domnia lui Ștefan Tomșa în veleatul 7120.

68

<1611 Decembrie 19 — 1615 Noembrie; 1621 Septembrie — 1623 August>.

† Io Ștefan Tonisea voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele acestui om anume Petrea din Crăciunești, <care> acum șade la Scânteia, pentru ca el, oriunde va afla, oriunde în țara domniei mele, pe niște oameni, anume: Mălai și Natco și Neclita și Petrea Roșca și Gavril Dabije și Nicoară și Pântelei și Dănilă și Vasile Pobiro și Dămian, ce a cheltuit pentru ei 13 zloti, pentru că le-a scris cîsla la Crăciunești și ei au fugit în alte sate și nu i-au plătit lui cheltuiala, precum știi oamenii buni; oriunde îi va afla, fie în satele domniei mele sau în sate boierești sau în sate călugărești sau în târguri²⁾, sau în slobozii, și în care sat i-ar afla sau în târguri²⁾, acei oameni îndată în acel ceas să sară împreună cu Petrea, să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele, să-i prindă și să-i lege și să-i dea în mâinile lui Petrea, pentru ca el să aibă a-i trage la un scaun, la care va fi mai aproape.

Acel scaun să facă <nai sus> zișilor lege dreaptă, să-i strângă ca să-i plătească acei zloți, care i-a cheltuit, cât vor fi știind oamenii buni că i-a cheltuit pentru dărâșii. Iar dacă <nu vor voi> să plătească, iar acel scaun să-i dea legăți.....¹⁾ la poarta domniei mele, când le va fi ziua.

Iar acel scaun <să-și ia...>¹⁾ ce va fi legea. Iar dacă <oricine> va avea pe mâna sa <pe acei oameni> să-i aducă legăți, să nu îndrăznească.....¹⁾

Domnul a zis.

Acad. R.P.R., CCXXXVI/2.

Orig. slav, hârtie fără pecete.

Datat după domniile lui Ștefan Tomșa.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ • târgure *, aşa în orig.

<1611 Decembrie 19 — 1615 Noembrie ; 1621 Septembrie — 1623 August>.

† *Binecinstitorului și de Hristos iubitorului și de dumnezeu dăruitului și cu cunună împărătească încoronatului, prea milostivului domnului nostru, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei.*

Dăm știre, milostive doamne, de rândul viilor ce au fost date de Petru voevod sfintei mănăstiri zisă Galata. După aiasta dăm știre măriei tale, m*ic*l*o*stive doamne, cum au fostu rândul acestor vii, cum au fostu aiaste vii a tatelui Bogdan. Intr'acea, m*ic*l*o*stive doamne, au fogit tatăl lui Bogdan în Țara Leșască cu niști bani domnești; după acea, m*ic*l*o*stive doamne, au dat Sima vamăsel 12.000 de aspră printru acci bani domnești și au luat acèle vii. Intr'acea au murit Sima vameșel.

După moartea Simei vameșel, au luat Petru vodă acèle vii și le-au dat mănăstirii Gălatei și le-au scris și la catastivul nrașului și sămtu și acemu scrisse la catastih.

După aceia, m*ic*l*o*stive doamne, deca au venit Eremia vodă din Țara Leșască, el au luat acèle vii dela mănăstire și le-au dat lui Bogdan, co pihniță cu tot, însă pihnița o au făcut călgării; deci de atunci, m*ic*l*o*stive doamne, de căndu le-au luat Bogdan, stau tot pustii acèle vii, cu pilniță cu tot. Deci m*ic*l*o*stive doamne, acèle vii nu le-au mai plătit Eremia vodă gălugărilor, ce sămtu de atonci tot înpresurate și pustii.

Așea știm noi, cu sufletele noastre, m*ic*l*o*stive doamne; măria ta vei face cum te va îndura m*ic*l*o*stivul dumnedzeu. De iasta dăm știre niăriei tale. *Și dumnezeu să înmulțească zilele și anii anilor măriei domniei tale, în pace, amin.*

† *Praf și pulbere la cinstite picioarele măriei domniei tale, robii domniei tale.*

Gheorghe namestnic de Cotnari, Dumitru șoltuz cu 12 pârgari și loți târgoveșii, oameni buni, bătrâni și tineri de acolo.

<Adresa:> † *Binecinstitorului și de Hristos iubitorului și de dumnezeu dăruitului și cu cunună împărătească încoronatului, preamilostivului domnului nostru, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei.*

Arh. St. Buc., M-rea Galata, XI/16.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat după domniile lui Ștefan Tomșa.

<1611 Decembrie 19 — 1612 August 31> 7120.

† Iată dar eu, Văsiu din Zănești, facem cunoscut și mărturisim cu acest spisoc al nostru cum eu cu a mea bună voie, de nimeni nesilit, nici prigonit, ci singur din bunul meu gând am dat o prisacă cu stupi sfintei mănăstiri Tazlău,

unde este sfântul hram al cinstitei nașteri a născătoarei de dumnezeu, pentru sunfletul meu și pentru sufletul femeii mele și a părinților mei și a copiilor mei, să ne scrie nouă mare poinenire din an în an, unde a fost scris mai înainte în sfântul pomelnic.

Și când a fost acea întocmire iar el a fost în casa sfintei mânăstiri, care este dată de mine în satul Zănești, care este mai sus scris, înaintea părintelui nostru egumenului ieromonah Filotei și tot soborul dela sfânta mânăstire și altor oameni buni din satul Zănești: Zaharia vătăman și Goia de acolo și Fedor Șchiopul de acolo și Miron de acolo și Lupul din Dingani și alții mulți.

De aceea, nimeni să nu cuteze din neamul nostru sau din copiii noștri sau nepoții noștri de acum înainte să nu cuteze să se amestece și să semene înaintea acestei cărți a noastre, nici să nu aibă nicio treabă cu pășunea și cu stupii. Și cine ar încerca să strice dania și întocmirea noastră, dintre copiii noștri sau alt neam al nostru, acela să fie blestemat și de trei ori blestemat și anatema de domnul dumnezeu și de 318 părinți cei dela Niceia și partea lui să fie cu de trei ori blestematul Arie și cu alții eretici și să-i aibă părîș cu preacurata înaintea cumplitei judecăți. Astfel spunem, amin.

Ain scris acest spisoc în zilele domnului Ștefan voevod, în anul 7120 <1611 1612> când am pus pecetea pe această scrisoare.

Arh. St. Buc., M-rea Tazlău, III/8.

Orig. lav, hârtie, două pecete mici, una aplicată alta timbrată.

Cu o trad. rom., ibid, M-rea Tazlău, III/9.

71

<1612 – 1630>

† Un zapis, cum a cuințărat Malcoci vătavul parte de ocină a Nenuloi din Selele ce îi va veni¹⁾ pentru șase taleri numărăți dinaintea a oamenilor buni, anume: Micul din Selești și Ion Borduhosul și Stanciu Pâistârnac, Ion Michita de acolo și Lazul din Malcoceni și Dragoș <de> acolo și Dumitru de acolo.

Și a pus pecetea sa.

Posea a scris.

Colectia Scarlat Calimachi, nr. 9.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Datat după criterii paleografice.

72

<1612 – 1615; 1622 – 1623> Ianuarie 7.

† Adeca eu, Tofana, fata loi Mafteiu, însămi mărtorisesc co cest zapis al miu, com amu vândut partea mea de ocină, a triia parte dări partea

¹⁾ pasajul: « vătavul... va veni », românește în orig.

părinteloi nostru, a loi Matheiu, la sat la Popești, ce simtu pre Corud dela *ținutul* Bărlad, și o amu văndut de bonă voia mea, partea mea, popei loi Poiană și preuteșii¹⁾ sali Martiș den Vitezești derepto doisprădzéci lei bătoști. Se amu loat banii gata se i-amu făcăt zapis pre a triiă parte den partea părintilor mii, cât iastă aleasă a mea parțe, la țarină se în fănat se în vatra satului se în vadu de moară, co tot vini[ni]tul.

I-ain văndut dennaintea loi Tăgănaș părcălab și a multor oameni buni anume: Mălaiu diiac și Sava deiac și Onoarefreiu Vlaica se a mulți oameni buni, și înaintea lui Tărnoschi.

Deci noi, decă anu vădzut de bună voi tocmai și plată deplină, noi i-am făcăt acest zapis, că să-ști facă să se spisuc domnesc, să-i fie dereaptă compărătoră se moșie, neclătit în véci.

Derept acăia, i-amu făcăt și amu scris. Se mai pre marțe credenți, posu-ne-am pecețil, ca să se stei.

Aceasta scriem.

Scris în zilele lui Ștefan vodă.

Ghenărie 7 zile.

Arh. St. Iași, CDXXVII/18.

Orig. rom, hârtie, două peceți aplicate.

Datat după Ștefan vodă Tomșa și Sava diac.

73

1612 (7120) Ianuarie 14, Iași.

Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri rugătorii noștri, egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire Neamț și s'au jeluit cu mare plângere spu-nând că ei au cumpărat sfintei mânăstiri o moară pe pârâul Buhaïnți cu casă și cu povoarnă²⁾ dela Nicoară logofăt, pentru o sută *galbeni* ungurești. Si au arătat înaintea noastră spisoace³⁾ de cumpărătură dela Eremia voevod și zapis dela Nicoară logofăt, scris cu mâna lui.

Iar când a fost în zilele lui Costantin voevod, s'a sculat Ureche mare vornic și le-a luat acea moară cu casă și cu povoarnă²⁾ cu mare asuprire și cu multă strâmbătate. La aceea, domnia mea și cu boierii domniei mele am cercetat și astfel am aflat că le este mare asuprire și mare strâmbătate.

Deci domnia mea ne-am milostivit și iarăși am dat și am întărit acea moară pe pârâul Buhaïnți, cu casă și cu povoarnă²⁾, ca să fie și dela noi sfintei mânăstiri neclintit, niciodată în veci. Si altul să nu se aînestece.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ « povoarnă », așa în orig.

³⁾ « spisoace », așa în orig.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 14.

Insuși domnul a spus.

Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, CXL/4.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XIX

74

1612 (7120) Ianuarie 15, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem domnia mea slngilor noastre, ureadnicului din târgul Piatra și șoltuzului și pârgarilor. Vă dăm știre că s'a jeluit înaintea domniei mele egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire Bistrița că uinblați slobozi în braniștea mânăstirii, din zilele lui Aron voevod, și stricați și copaci și tot ce este acolo și vitele voastre le sloboziți la mânăstire și strică și apoi părîți pe călugări să vă plătească, dacă păgubiți ceva.

Noi știm și am văzut privilegiile din ispisooace dela toți domnii, pentru braniștea sfintei mânăstiri, să taie lemn sau altceva sau să meargă vitele. Iar dacă cineva merge să taie lemn sau pentru altceva, călugării să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele, să ia totul dela acel om și vitele ce vor afla pe acel loc să le ia și să le aducă la noi.

Pentru aceea și domnia mea voi în a întări sfintei mânăstiri, precum a fost dela alți binecinstitori donini, să nu se sloboadă în braniștea sfintei mânăstiri. Iar dacă cineva sloboade sau intră <pe locul> sfintei mânăstiri, acel om va fi de mare pedeapsă.

Așa să știți, altfel să nu faceți.

† Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 15.

† Insuși domnul a poruncit.

† Voico logofăt a învățat.

† Mătei <a scris>.

<Pe verso:> Braniștea dela Sărata.

Acad. R.P.R., DXCI/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

75

1612 (7120) Ianuarie 15, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire Bistrița pentru aceea ca să fie ei tari și puternici cu această carte a domniei mele să stăpânească și să opreasă o baltă, care

46

este ruptă de apa Siretului și cu un loc, care acel loc și acea baltă le este lor dreaptă ocină.

De aceea, nimeni să nu îndrăznească a intra acolo, nici să se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 15.

Domnul a poruncit

Voico logofăt a învățat.

Măteiu <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bistrița, XIV/4.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

76

1612 (7120) Ianuarie 15, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înnoit această carte a domniei mele rugătorului nostru, egumenul și la tot soborul, care se află în sfânta mânăstire Bistrița și pe cine vor trimite ei să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele, să stăpânească și să ia vîna cea mică din târgul Bacău. Și când vine vreo povară sau poloboace cu miere sau altă cumpărătură, ei să le ia vamă.

Și să stăpânească toate poienile și fânețele de pretutindeni, pe unde va fi locul și venitul mânăstirii. Iar dacă cineva le va fi luat ceva sau le va fi cosit fânul, ei să aibă a-i lua totul înapoi, să fie a sfintei mânăstiri, precum și până acum au stăpânit, să fie deplină ruga acelor dreptcredincioși domni creștini, foști în țara Moldovei. Iar dacă cineva le-ar opri ceva cu sila, acela va avea mare pedeapsă dela domnia mea.

Pentru aceea, nimeni dintre ureadnici sau șolnaci sau oricare, să nu îndrăznească să se amestece acolo sau să le ia ceva, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 15.

† Insuși domnul a zis.

† Voico logofăt a învățat.

† Măteiu <a scris>.

Acad. R.P.R., DXCI/8.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

77

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a noastră rugătorilor noștri, egumenenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire Bistrița pentru aceea ca să fie tari și puternici cu această carte a noastră, să stăpânească două poieni ce sunt sub Ceahlău peste Bistrița,

care aceste poieni sunt dedină a sfintei mânăstiri Bistrița, danie dela Alexandru voevod cel Bătrân și Bun, precum domnia mea cu sfatul nostru am văzut și privilegiile pe care ei le au dela domnii de mai înainte asupra acestor două poieni.

Și au fost luate aceste două poieni dela sfânta mânăstire dela Bistrița de arhiepiscopul Gheorghe, fără voia călugărilor.

Pentru aceea, domnia mea am dat aceste poieni mai sus scrise să fie iarăși ale sfintei mânăstiri Bistrița, neclintit lor, niciodată.

Pentru aceasta, altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

Domnul a poruncit.

Voico logofăt a învățat.

Costantin <a scris>.

Acad. R.P.R., DXCI/9.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

78

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem domnia mea slugilor noastre credincioase, pârcălabilor de Roman și globnicilor și deșugubinarilor, căți vor umbla prin ținutul Roman. Cum veți vedea această cartel a domniei mele, voi să nu aveți a turbura de gloabe și de deșugubine satuo Ilișești, satul sfintei mânăstiri Bistrița, pentru că domnia mea m'am milostivit și am lăsat să fie călugărilor pentru bucănci ¹⁾.

De aceea, nici olăcarii, nici podvodarii, nici pentru o angherie ²⁾ să nu aveți a turbura acel sat, Ilișeștii, înaintea acestei cărți a noastre.

La Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

Domnul a spus.

Voico logofăt a învățat.

Costantin <a scris>.

Arh. St..Buc., M-rea Bistrița, XIV/5.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

79

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, rugătorul nostru Teodor dela mânăstirea Pângărați, unde este hramul

¹⁾ «bucănci», aşa în orig.

²⁾ «angherie», aşa în orig.

sfântul și izvoritorul de mir Dimitrie, și ni s'a rugat cu mare rugăininte, că să îniluim domnia noastră sfânta mânăstire Pângărați cu un sat anume Ivăneștii pe Cracău, care e în ținutul Neamț, fost al nostru drept domnesc, ascultător de ocolul Piatra. Si au dat domniei mele patru cai buni.

Deci, întru aceea, domnia mea m'am milostivit și am dat și am miluit sfânta mânăstire Pângărați cu acest sat mai sus scris, anume Ivăneștii pe Cracău, pentru pomenirea domniei mele și a doamnei domniei mele. Si caii mai sus scriși, încă i-am întors în urmă sfintei mânăstiri. Iar călugării dela Pângărați să fie datori să se roage lui dumnezeu, ziua și noaptea, pentru sănătatea domniei mele și a doamnei domniei mele, cât va sta sfânta mânăstire.

Iar cine se va încerca să rupă și să sfarme dania și mila noastră, acela să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu și să dea răspuns înaintea cumplitei judecăți a lui Hristos. Si altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

In Iași, anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

† Insuși domnul a poruncit.

† Voico logofăt a învățat.

† Vasilie <a scris>.

Acad. R.P.R., DCXLIII/75.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

80

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Stefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire Pângărați, unde este hramul sfântul marele mucenic și izvoritorul de mir Dimitrie, să se roage și să ceară dela noi întărire pe toate poienile din jurul mânăstirii acesteia <Pângărați>¹⁾, unde s'a și zidit de Alexandru voevod, din ispiisoacele de danie pe care le-au avut deasemenea dela Alexandru voevod, și două sate anume Blaestii și Ivăneștii pe râul Cracău în ținutul Neamț și cu două mori pe râul Cracău și deasemenea o moară dela Dărmănești, care este danie sfintei mânăstiri dela Petru voevod, din privilegiile și din ispiisoacele de danie pe care le-a avut sfânta mânăstire dela acest Petru voevod și o prisacă în braniște, la capătul de jos al braniștei pe Bohotin, în valea Hămeiușului și trei fâlcii de vie și patruzeci jirde de vii în Dealul Nou al Cotnarilor și deasemenea două sălașe de Țigani, anume Danciul cu femeia și cu copiii și Drăgoi cu femeia și cu copiii, din privilegiul de întărire, pe care l-au avut dela Aron voevod.

¹⁾ text răzuit în orig., completat după întăririle asemănătoare; peste textul răzuit s'a scris mai târziu: « dela Straja până la Trașcău ».

De aceea, noi deasemenea am înoit și am dat și am întărit dela noi sfintei mânăstiri aceste sate și poieni și prisacă și vii și robi Țigani, ca să fie sfintei mânăstiri și dela noi uric și ocină cu tot venitul. Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

S'a scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

† Insuși domnul a poruncit.

† Voico logofăt a învățat.

† Vasilie <a scris>.

Acad. R.P.R., DCXLIII/76.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

81

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am miluit sfânta noastră rugă, care se numește Pângărați, unde este hramul sfântul mare mucenic Dimitrie, cu un loc de moară care este pe pârâul Chiijdul, în satul Dărmănești, în ocolul târgului Piatra, ca să fie și dela noi sfintei mânăstiri neclintit niciodată în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

In Iași, anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

† Insuși domnul a spus.

† Voico logofăt a învățat.

† Vasilie <a scris>.

<Pe verso, text grecesc din sec. XVIII:> Miluire la Totramănești.

Arh. St. Buc., M-rea Pângărați, III/11.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom.

82

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit și am miluit și întărit sfintei mânăstiri numită Pângărați, unde este hramul sfântul și slăvitul mare mucenic Dimitrie, dreptele lor ocine și dedine de danie din ispiisoace¹⁾ pe care le-au avut dela părintele domniei mele, Alexandru voevod, toată poiana Pângăraților, care, mai înainte de această vreme, a ținut de ocolul târgului Piatra și deasemenea Țiganii anume: Danciul cu femeia și cu copiii lui și niște sate, pe care le-au avut dela Petru voevod cel de mai înainte, anume Bilăeștii și Ivăneștii, care sunt la gura Cracăului și alt sat anume Seliștea pe Almașul Mic și deasemenea un Țigan anume Drăgoiu cu femeia și cu copiii lui, tot dela Petru voevod și de-

¹⁾ • ispiisoace •, aşa în orig.

asemenea o vie de trei fălcii și 40 prăjini, pe care le-a cumpărat sfintei mânăstiri Andrei care a fost hatman, în Dealul Nou în Cotnari și deasemenea o prisacă în braniște la gura Hemiosului, iarăși Andrei hatman a miluit sfânta mânăstire.

Și domnia mea am văzut ispiisoace bune; dela noi deasemenea am dat și am întărit pentru toate cele sunt mai sus scrise sate și poieni și Tigani și vii și prisacă, ca să fie și dela noi miluire și întărire sfintei mânăstiri cu tot venitul neclintit. La aceasta altul să nu se amestece, niciodată, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

† Insuși domnul a spus

† Voico logofăt a învățat.

† Mitrofan <a scris>

<Pe verso, contemporan:> Hotarul dela Straja.

Arh. St., Buc., M-reia Pângărați, III/12.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom.

83

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri, tuturor călugărilor dela sfânta mânăstire Pângărați, ca ei să fie tari și puternici cu această carte a noastră să stăpânească și să apere și să păzească vitele lor pe unde este hotarul mânăstirii, danie dela Alexandru voevod, căci am înțeles că această poiană și acest loc au fost ascultătoare de curtea târgului Piatra și a fost braniște pentru vitele domnești dela curte. Si când a făcut mânăstirea mai sus scrisul Alexandru voevod, a dat-o să fie mânăstirii și să asculte neclintit niciodată pe veci.

Iar cine va încerca să clintească și să strice dania binecinstitorilor domni și împoternicirea și întărirea noastră, acela să dea răspuns înaintea lui dumnezeu și să aibă părîș pe sfântul marele mucenic Dimitrie în ziua cumplitei judecăți a lui Hristos.

Pentru aceasta, altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

In Iași, anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

† Insuși domnul a spus.

† Voico logofăt a învățat.

† Vasilie <a scris>

Arh. St. Buc., M-reia Pângărați, III/13.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom.

51

1612 . (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărít domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfântă mânăstire numită Săcul, unde este hramul cinstita și slăvita tăiere a cinstitului cap al sfântului și slăvitului prooroc și înainte mergător și botezător al lui Hristos, Ioan, dreptele lor ocine și dedine, din dreptul lor ispisoc și direse, ce au avut de danie și de miluire dela răposatul Eremia voevod, satele anume Berindești și Săboanii, cu mori la părăul satelor și cu tot venitul lor, cu toate hotarele lor, care acele sate au fost drepte domnești și ascultătoare de ocolul Romanului.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi mai sus scrisei sfintei mânăstiri, cu tot venitul. Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

Domnul a zis.

Voico logofăt a învățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. Șt. Buc., M-rea Neamț, CXLII/4.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1804.

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărít domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfântă mânăstire Săcul, unde este hramul cinstitul și slăvitul prooroc și înainte mergător și botezător Ioan și cinstitei lui tăieri, dreapta lor ocină și dedină din ispisoc de danie și de miluire, ce au avut ei dela răposatul Aron voevod, satul anume Borcești, care este în ținutul Neamț.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi danie și miluire și întărire sfintei mânăstiri mai sus zise cu tot venitul. Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

Insuș domnul a zis.

Voico logofăt a învățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LIX/8.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1804, o copie slavă și altă trad. rom. din sec. XX și un rezumat rom. ms. 628, f. 550 v.

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și la tot soborul dela sfânta mânăstire numită Săcul, unde este hramul sfântului și slăvitului prooroc și înainte mergător, botezător al lui Hristos, Ioan și cinstita lui tăiere, dreapta lor ocină și dedină din dreptul lor ispisoc de miluire și de întărire, ce au avut dela răposatul Eremia voevod, niște mori și o prisacă și o odae ¹⁾ și niște vecini, care sunt pe hotarul domniei mele, la Târgul Frumos.

Pentru aceea, să fie și dela noi sfintei mânăstiri, danie și miluire și întărire, cu tot venitul. Si altul să nu se amestecă înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 16.

Insuși domnul a zis.

Voice logofăt a învățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, II/11.

Orig. slav, hârtie pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1725 și o copie slavă și altă trad. rom. din sec. XX.

1612 (7120) Ianuarie 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire numită Săcul, unde este hramul cinstita tăiere a cinstițului cap al sfântului și slăvitului prooroc și înainte mergător Ioan botezătorul domnului, dreapta lor ocină și dedină din dreptul lor ispisoc și direse de danie și de miluire ce au avut dela răposatul Simeon voevod, satul anume Vânătorii, ce este în ținutul Neamț și pe același pârâu, mai sus de târg și cu locuri de moară și cu braniștele lui mici și mari și cu toate fânețele și poienile și munții și cu toate vechile hotare între hotarele mânăstirii Săcul și ale mânăstirii Neamț până la râul Bistrița, deasemenea și cu toate veniturile, câte sunt pe ele, cum au stăpânit din veac, care acest sat a fost drept domnesc, sub ascultarea cetății Neamțului.

De aceea, ca să-i fie și dela noi danie și miluire și întărire mai sus scrisei sfirtei mânăstiri cu tot venitul.

¹⁾ • odae ș, aşa în orig.

Și altul să nu se aînstece înaintea acestei cărți a noastre.
Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 16.
Domnul a spus.
Voico logofăt a învățat.
† Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, CXL/5.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1804.

88

1612 (7120) Ianuarie 18, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărît domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire Secul, unde este hramul cinstiitul și slăvitul prooroc și înainte mergător, botezător Ioan și cinstita lui tăiere, dreptele lor ocine și dedine, din dreptul lor ispisoc și direse, ce au avut dela Costantin voevod, satul Rușciorii și satul Jideștii în ținutul Neamț, cu loc de mori și de iazuri, care acele mai sus scrise sate, Jideștii și Rușciorii, le-a dat răposatul Dămian și cneaghina lui Nastasia acelei sfinte mânăstiri, pentru pomenirea lor și a părinților lor.

De aceea, să fie și dela noi sfintei mânăstiri cu tot venitul. Și altul să nu se aînstece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, anul 7120 <1612> Ianuarie 18.

Insuși domnul a spus.

Cârstea înare vornic a învățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, III/5.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.
Cu o trad. rom. dela mijlocul sec. XVIII.

89

1612 (7120) Ianuarie 18, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, doină al țării Moldovei. Am dat și am întărît domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și la tot soborul dela sfânta mânăstire Săcul, unde este hramul cinstiitul și slăvitul prooroc și înainte mergător și botezător al domnului, Ioan și cinstitii lui tăiere, dreptele lor ocine și dedine, din dreptul lor ispisoc de întărire, pe care l-au avut dela răposatul Simeon voevod, niște case și cu tot locul lor și cu dugheni, care sunt în mijlocul târgului Orhei, care acele case și dugheni le-a dat răposatul Donici pârcălab mai sus scrisei mânăstiri, întru pomenirea lui și a părinților lui.

Pentru aceea, să fie sfintei mânăstiri și dela noi danie și întărire cu tot venitul. Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scriș în Iași, anul 7120 <1612> Ianuarie 18.

Însuși domnul a zis.

Voice logofăt a învățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, CII/5.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul secolului al XVIII-lea.

90

1612 (7120) Ianuarie 20, Iași.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului <duh>¹⁾. Iată eu, robul stăpânului meu, închinător al sfintei troițe, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată am binevoit domnia mea cu bunăvoieță și cu inimă curată și luminată, din tot sufletul nostru și cu ajutorul lui dumnezeu, socotind și urmând pe vechii binecinstitori domni, care au miluit ruga noastră nou zidită și au întărit sfânta mânăstire, pentru aceea și domnia mea am dat și am miluit ruga noastră nou zidită a răposatului domn Petru voevod, vesnica lui pomenire, mânăstirea numită Galatia, unde este hramul înălțarea domnului dumnezeu și mântuitorului nostru <Iisus> Hristos, cu un sat, anume Vâlceaștii pe Siret, în ținutul Suceava, care acest sat a fost cumpărat pe bani gata de mai sus scrisul binecinstitor domn, Petru voevod și dat sfintei mânăstiri mai sus scrise.

De aceea și domnia mea am dat și am miluit și am întărit sfintei mânăstiri acest sat mai sus scris ca <să nu>²⁾ aibă a da domniei mele nicio dabilă, nicio muncă să nu ne lucreze, nici gorștina de oi și să nu dea nici de <porci>²⁾ și zeciuaiala de stupi, nici sulgiu, nici 50 aspri, nicio dabilă, dacă se va mai întâmpla vreo <dabilă>²⁾ în țara domniei mele, numai darea cea mare împărătească s'o dea și ei singuri s'o strângă <și s'o aducă>²⁾ la domnia mea.

De aceea, nimeni din slugile domniei mele, dăbilari sau globnici sau desugubinari <sau niciunul>²⁾ din cei ce veți umbla cu slujba domniei mele prin acest ținut, să nu intrați în acest sat <să-i>²⁾ turburați, ci să fie în pace de toate.

Și voi, dăbilari, să nu le cereți pecetluit, ci <să-i> scrieți în deosebi și domnia mea vom ține seamă.

Și deasemeni, am așezat domnia mea, după viața noastră cine va fi domn dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine il va alege dum-

¹⁾ omis.

²⁾ rupt în orig.

nezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clintească dania și miluirea noastră, ci să le dea, să-i miluiască și să întărească sfintei mănăstiri.

Iar cine va încerca să strice această danie și miluire și întărire a noastră, unul ca acela să fie blestemat și de trei ori blestemat de atotțiiitorul dumnezeu și de 12 sfinți apostoli de frunte și de 318 părinți, cei dela Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu de trei ori blestemnatul Arie și cu Iudeii necredincioși, care au strigat asupra lui Hristos, săngele lui aşupra lor și aşupră copiilor lor și să aibă potrivnică neadormită pe maica lui Emmanuel.

Scris în Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 20.

† Domnul a spus.

† Voico logofăt a învățat.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, CL/2.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o copie slavă.

91

1612 (7120) Ianuarie 20, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre, ureadnicului de Piatra. Cum vei vedea această carte a noastră, tu să lași în pace satul Jideștii și Rușciorii, care au fost de ocol, ca să aibă a asculta de sfânta mânăstire Săcul, până când vom socoti domnia mea.

Aceasta să faci. Altfel să nu faci.

La Iași, anul 7120 <1612> Ianuarie 20.

Domnul a spus.

Cârstea mare vornic a învățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, III/6.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XIX.

Cu o copie slavă din sec. XX.

92

1612 (7120) Ianuarie 21, Iași.

† Cu voia tatălui și cu ajutorul fiului și săvârșirea sfântului duh. Eu robul stăpânului meu Iisus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Tată am binevoit domnia mea, cu a noastră bunăvoiță, cu inimă curată și luminată și din tot sufletul și cugetul nostru și cu ajutorul lui dinnezeu, privind la vechii domni binecinstitori, care au miluit și au întărit sfintele mânăstiri, aşa și domnia mea am dat și ain întărit, și am miluit

dela noi, sfânta mânăstire numită Pobrata, unde este hramul sfântul arhierarh și făcător de minuni al lui Hristos, Nicolae, cu gloabele și cu deșugubinele, căte se vor face în toate satele mânăstirii, în ținutul Dorohoi ¹⁾).

Iar staroștii și globnicii și deșugubinarii să aibă numai a judeca și să-și ia numai ferâile. Iar dacă va fi un astfel de om rău sau vinovat de moarte sau va fi de altă pedeapsă, boierii să-i facă după lege și după fapta lui. Si care dintre tâlhari va fi cu gloabă, după lege dar numai să judece și să ia ferâia, cum scriem mai sus și alta să nu ia nimic din gloabe și din deșugubini, nici staroști, nici globnici, nici deșugubinari, ci să fie toate gloabele și deșugubinile ale mânăstirii.

Și să ia și mânăstirea după dreptate: care om va rămâne de lege cu gloaba, să nu ia nici să jefuiască dela alți oameni din sat, care nu vor fi vinovați, ci să ia ce va avea singur cel care va fi vinovat.

Nici să nu jefuiască, nici pe părintele lui, nici pe fratele lui, nici ruda lui; numai dacă va fi fiul cu tatăl într'o casă să aibă a da seama ²⁾ și să plătească pentru fiul lui. Iar dacă fiul va fi deosebit de părintele său în casa sa, singur să dea răspuns pentru sine și să fie după pravila sfântă: să nu se jefuiască, spune, tatăl pentru fiu, nici fiul pentru tată. Pentru domnia mea am miluit și am dat gloabele și deșugubinele să fie rugătorilor noștri pentru îmbrăcămintele și pentru încălțăminte, iar ei să aibă a ruga pe dumnezeu pentru păcatele noastre și pentru păcatele părinților noștri și ale fraților noștri și ale copiilor noștri și pentru toți creștinii.

Iar cine ar strica această întocmire a noastră, să fie blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de toți sfinții, care din veac bine au plăcut lui dumnezeu, și să aibă părîz la cumplita judecată a lui Hristos pe sfântul arhierarh al lui Hristos, Nicolae, al căruia este hramul. Si altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 21 zile.

† Insuși domnul a spus.

† Marii boieri au învățat.

Vasilie <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava — Iași, XXXV/B/12.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

93

1612 (7120) Ianuarie 21, Iași.

† Cu voia tatălui și cu ajutorul fiului și cu săvârșirea sfântului duh. Eu robul stăpânului meu, Iisus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată am binevoit domnia mea cu a noastră bunăvoiță, cu inimă curată și luminată și cu tot sufletul și cugetul nostru și cu ajutorul

¹⁾ • Dorohoi •, adăugat pe loc lăsat alb.

²⁾ • samă • în orig.

lui dumnezeu, privind spre vechii domni binecinstitori și miluitori și întăritori a sfintelor înămăstiri, aşa și domnia mea am dat și am întărit și am miluit dela noi sfânta mânăstire nnmită Pobrata, unde este hramul sfântul arhierarh și făcător de minuni al lui Hristos, Nicolae, cu gloabele și deșugubinile ce se vor face în toate satele mânăstirii, în ținutul Neamțului ¹⁾.

Iar staroștii și globnicii și deșugubinarii să aibă numai a judeca și a-și lăsa ferâile. Dacă va fi un astfel de om rău sau vinovat de moarte sau de va fi pentru altă pedeapsă, boierii să-i facă după lege și după fapta lui. Iar care va fi cu gloaba «să se facă» după lege, ci numai să judece și să ia ferâia, după cum scriem mai sus. Iar alta să nu ia nimic, din gloaba și din deșugubina, nici staroștii, nici globnicii, nici deșugubinarii, ci să fie toate gloabele și deșugubinile ale mânăstirii.

Și să ia și mânăstirea după dreptate dela omul care va rămâne de lege cu gloabă. Să nu ia nici să prade dela alți oameni din sat, care nu vor fi vinovați, ci să ia ce va avea el singur, cel care va fi vinovat, și să nu prade nici pe părintele lui, nici pe fratele lui, nici pe ruda lui. Numai dacă va fi fiul cu tatăl într'o casă, el să aibă a da seama și să plătească pentru fiul său; iar dacă fiul va fi deosebit de părintele său în casa sa, singur el să dea răspuns și să fie după sfânta pravilă, aceasta zice să nu se prade tatăl pentru fiu, nici fiul pentru tată.

Pentru că domnia mea am miluit și am dat gloabele și deșugubinele să fie ale rugătorilor noștri pentru îmbrăcăminte și pentru încălțări, iar ei să aibă și rugă pe dumnezeu pentru păcatele noastre și păcatele părinților noștri și ale fraților noștri și ale copiilor noștri și pentru toți creștinii.

Iar cel ce va strica această întocmire a noastră, să fie blestemat de domnul dumnezen, făcătorul cerului și al pământului și de toți sfinții, care din veac bine au plăcut lui dumnezeu și să aibă ca părîș la cumplita judecată a lui Hristos, pe sfântul arhierarh și făcător de minuni al lui Hristos, Nicolae, al căruia este hramul.

Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 *(1612)* luna Ianuarie 21.

† Insuși domnul a spus.

Marii boieri au învățat.

† Vasilie *(a scris)*.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava – Iași, XXXV B/11.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

94

1612 (7120) Ianuarie 25, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem domnia mea slugilor noastre credincioase, marilor vătași din finutul Vasluiului

¹⁾ « Neamțului », șters ulterior și scris deasupra: « Sucevii ».

și tuturor celorlalte slugi ale domniei mele, căți vor merge cu slujbele domniei mele într'acel finut. Dămu-vă știre, deaca veți vedea cartea domniei méle, voi să aveți a lăsa în pace satul Gărbeștii, carele iaste a giupănesei răpousatului Toader Dragotă *vornic*, și toate bucatele ei și dobitocul ei, tot căt va avea.

Pentr'acea și voi, dăbilarilor, ca să n'aveț*i* a lua dobitocul vecinilor, să-l aruncați derept alți oameni, sau derept alte sate, ce numai să-*ș**i* plătească dabila cine*ș**i*, derept capul său.

Aceasta scriem, altfel să nu faceți.

† *Insuși domnul a spus.*

† Scris în Iași, în anul 7120 <1612> Ghen~~arie~~ 25.

† Voico logofăt a invățat.

Lepădat <a scris>.

Acad. R.P.R., CXXXIX/78 b.

Orig. rom. hârtie, pecete aplicată.

95

1612 (7120) Ianuarie 29, Iași

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am miluit ruga noastră sfânta mânăstire numită Homorul cu un sat anume Strahotinul în ținutul Hârlău, pe care acel sat îl luase Andronic ceașnic dela sfânta mânăstire ca să le dea alt sat, pentru sat și nu le-a dat până acum nimic.

Iar rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire, au arătat înaintea noastră și înaintea sfatului nostru privilegiul de danie și de miluire dela răpoposatul Alexandru voevod, că a dat și a miluit pe acea sfântă mânăstire cu acel sat mai sus scris.

Pentru aceea, să fie și dela noi sfintei mânăstiri, cu tot venitul. Si altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, anul 7120 <1612> Ianuarie 29.

Domnul a spus.

Voico logofăt a invățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Iași, CDXXV/14.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. la Acad. R.P.R., Condica m-rii Homor, ms. 111 f. 48 v.

96

1612 (7120) Ianuarie 30, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am înnoit sfintei noastre rugi, mânăstirea numită Mol-

dovîja, unde este hramul sfânta blagoveştenie, cu două mori în târgul Baia, una în mijlocul târgului, iar alta la capătul târgului și cu povoarne¹⁾ de bere și cu sladniță și cu patru case de poslușnici. Iarăși domnia mea i-am lăsat sfintei mănăstiri de cai de olac, de podvoade și de jold și de alte multe mai mărînte, care sunt pe târg, în afară de birul²⁾ împărătesc.

Care acele mai sus scrise două mori și cu povoarne¹⁾ și cu sladniță și acei patru poslușnici din târgul Baia au fost danie și iniuire dela Alexandru voevod sfintel mânăstiri Moldovița și din privilegii ce a avut sfânta mânăstire mai sus scrisă și din ispisoc de întărire ce a avut sfânta mânăstire dela Iancul voevod și dela Aron voevod.

Și iarăși domnia mea și dela noi am dat și am întărît toate acele mai sus scrise, să fie și dela noi sfintei mânăstiri cu tot venitul, neclintit, niciodată, în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Ianuarie 30.

† Insuși dominul a spus.

† Voico logofăt a învățat.

† Marmure <a scris>.

Acad. R.P.R., CCCLVII/17.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

O trad. rom., ibid., CNLII/130.

97

1612 (7120) Februarie 5, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui duminezeu, domin al țării Moldovei. Iată doinna mea aîn dat și am întărît și aîn înnoit rugătorilor noștri, călugărilor dela sfânta mânăstire care se numește Bisericanii, unde este hramul cinstita blagoveștenie a preasfintei născătoare de dumnezeu, dreapta lor ocină și dedină, jumătate din satul Orbic, partea din sus, care acea mai sus scrisă parte de ocină din satul Orbic este danie acelei mai sus scrise mânăstiri dela răposata sluga noastră, Ciolpan sulițaș³⁾, pentru pomenirea lui și a părintelui lui, din ispisoc de cuînpărătură ce a avut el dela Petru voevod.

Pentru aceea, să fie și dela noi sfintei mânăstiri cu tot venitul. Si altul să nu se amestice înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, anul 7120 <1612> Februarie 5.

Dominul însuși a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit Voico logofăt <m. p.>

Hilip <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, II/5.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu două trad. rom., una din 1806 și alta din 1823.

¹⁾ « povoarne », aşa în orig.

²⁾ « dan », aşa în orig.

³⁾ « sulițaș », aşa în orig.

1612 (7120) Februarie 6, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am întărít și am înnoit rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire nuință Bisericii, unde este hramul cinstitei blagoveștenii a preasfintei născătoare de dumnezeu, ocina și dedina lor din satul Orbic, care este în ținutul Neamțului, ce se va alege partea lor de ocină, cu iaz și cu mori la pârâul Orbicului și cu o moară la apa Bistriței și cu niște vii la Bacău și cu schitul lui Ciolpan monah, care acea ocină și dedină este danie sfintei mânăstiri, care este mai sus scrisă, Besericăi, dela Dumitra cneaghina răposatului Ciolpan monah și dela fiica ei, Cârstina, cneaghina lui Samoil paharnic, pentru pomenirea lui și a părinților lui, din ispisoc de pâră ce au avut dela Costantin voevod, și când și-au pus ferâe.

Pentru aceea și domnia mea am dat ca să le fie ocină și dedină cu tot venitul. Si altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, anul 7120 <1612> Februarie 6.

Domnul însuși a zis.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit Voico logofăt <m. p.>

Hilip <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericii. II/6.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

1612 (7120) Februarie 12, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorului nostru egumenului și la tot soborul dela sfânta mânăstire Bistrița, unde este hramul uspenia preasfintei născătoare de dumnezeu, pentru întărirea braniștei vechi după uricul dela Ștefan voevod cel Bătrân, care se începe dela pârâul Sarata peste Bistrița, la Doamna și la Angărci pe Secul, dela Cozia cu Dealul Mare la poenița dela Hitioana, la Pentinul și se împreună cu braniștea mânăstirii Tazlău la Răchiște și la Piscul Balin la vale între Tarcău și Bistrița, două poiene sub Ceahlău, peste Bistrița, la Jolcoaia în Cuiajdu, la Oprișani, la însuși Meftodie, la gura Pângărației până la Vârhovina și cu loc de stână la Pângărați.

Si nimeni să nu aibă a paște oile acolo sau să prindă pește sau să tai lemn sau nuiiele în pădure sau să culeagă hamei sau alune <sau orice> fără știrea lor. Iar dacă vor găsi pe cineva acolo pe locul zis înainte, ei să fie tari și puternici, cu această carte a domniei mele, să-i ia ce va avea la dânsul,

De aceea, nimeni să nu îndrăznească să-i împiedice sau să-i opreasca înaintea acestei cărți a domniei mele.

La Iași, în anul 7120 <1612> Februarie 12.

Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat.

Voico logofăt a iscălit <m. p.>

Rango <a scris>.

<Pe verso slav contemporan:> Braniștea dela Răchitiș.

Arh. St. Buc., M-rea Bistrița, II/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1796, alta din sec. XIX, ibid, m-rea Văratec, XVIII/7.

100

1612 (7120) Februarie 12, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Adec'au venit înaintea dumi> méle, egumenul și toț*i* călugării de svânta mănăstir de Bistriță și au jeluit cum le-au fost luat Ghiorghe mitropolitul o poiană de fânaț, ce iaste suptu Ceahlău și o au fost dat călugărilor de Suceviț<ă>, care poiană au și urici, călugării de Bistriță.

Și cându au fost după moartea mitropolitului, ei n'au vrut să-ș*i* lase acea ocină, ce s'au părăt cu voi și le-u dat să-ș*i* ție ei fânațul; voi n'aț*i* vrut să-i lăsaț*i* să ție ei, ce aț*i* început a le cosi fânul. Ei ș'au făcut carte și dela Costantin vodă, să aibă a vă opri, să nu cosiț*i* acel fân a lor: voi tot l-aț*i* cosit.

Pentru acea, <do> ¹⁾mnia mea, dec'am vădzuț că au ei și alte cărți să vă opreasca să <lăsați> ¹⁾ acel fân și n'aț*i* ascultat, domnia mea le-am dat să fie tar*i* și puternici, cu cartea dumi> méle, a lua acel fân. Iar voi, călugăr*i* de Suceviț<ă>, să aveț*i* a vă cérē ce cui veț*i* fi dat, iar fânul nicio treabă să nu aveț*i* cu dănsul. Așa să știți, altfel să nu fiți.

In Iași, în anul 7120 <1612> Fvruarie> 12.

† Domnul a zis.

† Voico mare logofăt a învățat.

Voico logofăt a iscălit.

† Măteiu <a scris>.

Acad. R.P.R., DXCI/10.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată.

101

1612 (7120) Februarie 12, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea domniei mele rugătorii noștri călugări dela sfânta mănăstire

¹⁾ loc rupt în orig.

numită Bistrița, unde este hramul preasfintei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și ni s'au jefuit cu mare jalobă, că au un sat anume Tânpeștii, care este pe Pârâul Alb în ținutul Neamț, cumpărătură încă din zilele lui Ștefan voevod și ne-au arătat și privilegiul dela acest Ștefan voevod, care sat le-a fost luat de Ureche mare vornic, cu mare strâmbătate.

Domnia mea, dacă am văzut atâta jalobă, domnia mea încă m'am milostivit și am miluit sfânta mânăstire cu acel sat, anume Tânpeștii, ca să le fie lor și dela noi ocină și dedină cu tot venitul. Si altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, în anul 7120 <1612> Februarie 12.

Însuși domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit Voico logofăt <m. p.>

Toader <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXIII/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu 2 trad. rom, una din 1785, cealaltă din sec. XX și cu o copie slavă.

102

1612 (7120) Februarie 12, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeni, domn al țării Moldovei. Iată am dat și am întărit domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire numită Pângărați, dreptele lor ocinc și dedine din dreptele lor ispisooace de danie și de miluire dela Petru voevod, trei fâlcii și patruzeci prăjini de vie care sunt la Cotnari, în dealul ce se cheamă Tombriț, pe care trei fâlcii și patruzeci prăjini de vie le-a dat răposatul Andrei hatman acestei mai sus scrise sfinte mânăstiri pentru pomenirea lui și a părinților lui. Si mai sus scrisului răposatului Andrei hatman i-au fost danie și cumpărătură dela mai sus scrisul răposatul Petru voevod, pentru cincisprezece mii aspri.

Pentru aceasta, să fie și dela noi sfintei mânăstiri mai sus scrise, cu tot venitul. Si altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, anul 7120 <1612> Februarie 12.

† Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat.

Voico logofăt a iscălit <m. p.>

† Ionașco <a scris>.

Arg. St. Buc., M-rea Pângărați, III/14.

Orig. slav, hârtie, filigran, pecete aplicată.

Cu o trad. rom.

1612 (7120) Februarie 14, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem șoltuzului și pârgarilor și vierilor domniei mele din Cotnari.

Pentru aceasta, dacă veți vedea această carte a noastră, voi să nu trageți pentru nimic un vier al sfintei mânăstiri Pângărați, anume Radul, niciun lucru al nostru să nu lucreze, numai să aibă să asculte și să lucreze sfintei mânăstiri.

Așa să știți. Altfel să nu faceți.

Scris în Iași, anul 7120 <1612> Februarie 14.

† Insuși domnul a spus.

† Ionașco logofăt a învățat.

Arh. St. Buc., M-rea Pângărați, III/15.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom.

1612 (7120) Februarie 15, Iași.

† Io Ștefan Tomșea voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am înnoit și am întărit ruga noastră, sfânta mânăstire nou zidită, care se numește Muntele Peon, cu hotarul pe care insuși părintele chir Theodosie arhiepiscop și mitropolit al Sucevei a umblat și a făcut hotarul acestei sfinte mânăstiri, cu porunca răposatului Eremia Moghila voevod și a prea iubitului lui frate, Simion voevod, care se începe dela vârful Netedul, pe amândouă părțile și deacurmeziș peste poiana Hangu lui la semne și până unde cade în râul Bistriței și în susul râului până la Picioarul Cozmei și piciorul mai sus, până la Fântânele.

De acolo în jos pe pârâul Bistriței, până la poiana Bisericii, pe amândouă părțile, până la poiana Cârnul, în jos pe râu până în poiana Bicazului, de acolo peste Bistrița la gura Bicazului, mai sus de râul Bicaz, până la gura Hămzuei, mai sus pe râu, până la gura Jedanului, mai sus de Jedan, până la gura Bistrei, pe pârâul Bistrei mai sus până la obârșie.

De acolo mai în sus, până la stâna Șchiopului, care este sub Ceahlău și culmea Ceahlăului și toate ramurile Ceahlăului, cu toate izvoarele, cari cad în râul Bistriței.

Acestea sunt seinnele braniștei și tot hotarul, care hotar mai sus scris să fie al sfintei mânăstiri nou zidite, neclintit.

Pentru aceasta, să fie sfintei mânăstiri și dela noi danie și miluire și întărire și uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor. Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

In Iași, în anul 7120 <1612> Februarie 15.

Insuși domnul a poruncit.

Voico mare logofăt a iscălit <m. p.>

Nebojatco <a scris>.

Acad. R.P.R., CLVII/190.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

105

1612 (7120) Februarie 17, Iași.

† Nădăbaico mare vornic de țara de sus scriu fiilor noștri, care vor umbla pentru deșugubini în ținutul Neamțului. Cum veți vedea această carte a noastră, să nu turburați satul Iucașul, care este satul sfintei mânăstiri a Galatei, pentru oarecare moarte ce s'a aflat acolo, pe locul și hotarul lor, pentrucă am iertat acea moarte de om, pentru voia sfintei mânăstiri. Deci mai mult să nu-i turburați.

Altfel să nu faceți.

La Iași, Februarie 17, anul 7120 <1612>.

Acad. R.P.R., XLI/27,

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

106

1612 (7120) Februarie 22.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scrien tuturor slugilor noastre, dăbilarilor, ce umblă cu slujbele domniei mele prin ținutul Neamțului. Cum veți vedea această carte a domniei mele, voi să nu turburați această avere a slugii noastre, Păcurar vistiernicel, <pentru> alți oameni sau pentru alte sate...¹⁾ ișnicescă să nu turburați, pentrucă este curtean²⁾ vechiu, mai³⁾ dinainte. Și alții oameni...¹⁾ dela dânsul.

...¹⁾ altfel să nu faceți.

Scriș în anul 7120 <1612> Februarie 22.

Insuși domnul a poruncit.

Arh. St. Iași, CCCL/135

Copie slavă din sec. XX.

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ « curtean », aşa în textul slav.

³⁾ « mai », aşa în textul slav.

1612 (7120) Martie 6, Băiceni.

† Adeca mărturie dela oamen*<i>* boni ce ne-au chimat Gliga de Selevestre, de amu sucutit de bucate ci i-au perit de dajde, pentru Oniț de aișcea, căci i-au fus*<t>*semenție mai aproape.

I s'a dat bucate*<le>* loi pentru Oniț. I-amu biciuloi partea de ocin*<ă>* căt i să alege în tut lucol la cel sat, în curături și 'n cumpărături¹⁾, dereptu dzeci galben*<i>*. Si i-au perit bucatele Gligăei: 2 vaci dereptu treii galben*<i>* și un bou dereptu patru galbeni și trei berbeci dereptu trei galbeni.

. Si e s'a pus ocina lui Oniț să stea la comnatu-său, la Gliga: căndo-i va da banii, atunci să-ș ia ocina. <I>²⁾ ar altu nime să n'aibă a să amesteca den semenția lui Oniț.

Si anume au fus*<t>*: Toader Buzdog și Ghiorghi de Selevestri și Bugdan *deasemeni* și Andrunic de Odobeșt*<i>* și Ghiorghi *de acolo* și Pavăl de Odubeșt*<i>* și Șteful *din Băicen<i>* și Ion giudel*<e>* și Toadea de Băicen*<i>*. Pre aceşt*<i>* oamen*<i>* pre tuț*<i>* ne-au chimat la domnealui Lupul Dragot*<ă>* de amu biciuluit și s'a ruptu preț** acelor bucate ce mai sus scrie. Să ții acea ocin*<ă>* păr*<ă>* că*<n>*du i să vor da acel preț, el să o ții cu tut venitul, iar altu nime să n'aibă a să <a>mesteca.

Deci noi, deacă amu vădutzt tocmai*<a>* bună*<ă>* și plat*<a>* pre tucmali*<ă>*, dela nui le-am făcôt acest zapis, să hie de mărturie. De nu o va plăti, să-ș fac*<ă>* ispisuc domnescu pre acea parte. Se pentru credența pusu-ne-am pecețil*<e>*, ca se s*<e>* șteii.

In Băicen<i>, în anul 7120 <1612> Mar<tie> 6 zile.

Eu Lupul sulgér am iscălit.

Acad. R.P.R., CCCXLII/15.

Orig. rom., hârtie. 7 peceți inelare, aplicate.

1612 (7120) Martie 8, Iași.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă de o ființă și nedespărțită, amin.

Iată eu, robul stăpânului meu domnul dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos și închinător al troiei, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit cu a noastră bunăvoință, cu inimă curată și luminată, din tot sufletul nostru și din tot cugetul și cu ajutorul lui dumnezeu și cu binecuvântarea preasfințitilor trei ierarhi, părinți și rugători ai noștri, chir Anastasie mitropolit de Suceava și chir Mitrofan

¹⁾ cuvintele «în curături și 'n cumpărături» adăugate cu altă cerneală.

²⁾ loc rupt în orig.

episcop de Roman și chir Ifrem episcop de Rădăuți și răvnind către sfânrăposații domni dinainte, care au miluit și au întărit sfintelor mânăstiri și am dat și am înnoit și am întărit rugii noastre, sfintei mânăstiri dela Pobrata, unde este hramul sfântului ierarh și făcător de minuni a lui Hristos, Nicolae, dreptele ei ocini și danie, din ispisoc de danie ce a avut sfânta mânăstire dela Petru voevod cel Bătrân, și din ispisoc de întărire dela Simion voevod, care a și zidit-o și un iezer anume Bealeul și cu toate gărlele sale, care intră și ies din Bealeu, o gârlă cu numele Chicița, care iese din Bealeu până la gura Prutețului și cu Prutețul pe din sus de Tămăoani, a doua gârlă, Topileana, care iese din Oreahov și cade în Bealeu, a treia gârlă, Neagra dela Șipote la Bealeu, a patra, gârla Vidra cu iezeranele sale, a cincea, gârla Bursucul iarăși cu iezeranele sale, a șasea, gârla Pancova, care iese din Chicița, a șaptea, gârla Petreasă, a opta, gârla Vlaca, a noua, gârla Plopul și cu mlăjet, cât este dela gârla Plopul până la sat și trei iezerane care sunt aproape de Șivița și iarăși un iezeran anume Vizoiul și Scărișoara, unde sunt sălașele năvodarilor și cu fânețele și iarăși mlăjetul dela Văleni pe din sus de Rădeni.

Acestea toate mai sus scrise, să fie sfintei mânăstiri și dela noi uric și ocine cu tot venitul, neclintit, niciodată, în veci. Si să nu aibă nimeni a pescui și nici a tăia mlăjet, fără știrea și fără blagoslovenia egumenului și fără știrea ureadnicului. Si pe cine vor afla pescuind sau tăind mlăjet, să fie tari a le lăua mrejele și luntrile și boii și carul și securile lor și tot și să-i lase goi.

Iar după viața noastră dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clintească întărirea și dania noastră și miluirea noastră sfintei mânăstiri, ci să dea și să întărească pentrucă este dreaptă ocină a sfintei mânăstiri.

Iar cine se va ispiti să strice dania și întărirea noastră, acela să fie neierat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de preacurata lui maică și de sfântul Nicolae și de toți sfinții care au plăcut lui dumnezeu, amin, și de domnia mea.

Pentru aceea, altul să nu se amestece.

Scriș la Iași, în anul 7120 <1612> Martie 8.

Însuși domnul a poruncit.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit Voico mare logofăt <m.p.>

Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XII/54.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu două trad. rom. una din 1796, alta de la încep. sec. XIX.

109

1612 (7120) Martie 9, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri, egumenului și întregului

sobor dela sfânta mânăstire Sinai și ureadnicilor ei, din satul ei, din Iucaș, ce este în ținutul Neamțului, ca să fie ei tari și puternici cu această carte a domniei mele, să stăpânească și să apere pe vecinii lor drepti din satul lor, să nu fugă niciun vecin.

Pentru aceea și voi, pârcălabi din acel ținut, să nu aveți a turbura pe vecinii ei, din satul ei și voi dăbilari, câți veți umbla cu slujbele domniei mele, să nu luați bucatele ei pentru alți oameni sau pentru alte sate, nici boii ei pentru podvoade, nici caii ei să nu-i luați pentru olac, ci să fie în pace pentru toate. Iar cine are vreo strâmbătate dela ei, să stea de față înaintea noastră.

Altfel să nu faceți.

Scris la Iași, anul 7120 <1612> Martie 9.

Insuși domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat.

Hilip <a scris>.

Acad. R.P.R., XLI/28.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

110

1612 (7120) Martie 9, Iași.

Noi Stefan vvod, cu mila lui dumnezău, domnu țărăi Moldavii. Facem înștiințare, precum am dat domnie mea și am miluit pre rugătorii noștri călugării dela sfântul schit, ce să chiamă Vizantie și li-am întărit lor pre tot locul ce iaste pe amândoao Vizăuțile, din gura Vizăuțului celui Mic păna la Dialul Rachitașului, din ispisoc de cumpăratură ce au rugătorii noștri dela Pătru vvod și dela Aaron vvod, ce-au fostu cumpărătură lui Broștoc ce au fostu staroste la Putna.

Deci, ca să fie sfântului schit și dela noi uricu despre toate părțile pretutindene cu tot venitul și altul ca să nu să mai amestece piste aciastă carte a domnii mele.

Insuș domnul grăește.

Iaș<i>, anul 7120 <1612> Mart<ie> 9.

Arh. St. Buc., ms. 580, f. 9.

Rezumat rom.

111

1612 (7120) Martie 10, Iași.

† Eu Drăgan, fiul lui Dumitru uricar, seriu și mărturisescu însumi, pre men, cu cest zapis al meu, cum m'am scolatu de am luatu trei sute de galbeniș<i> împrumutu dela Dumitrașco Ștefan și am pus zălog Macsineștii la dănsul, păna întru an: de nu vor hi banii la dizi, să fie satul piitor.

Deci, deacă am vădzuțu că nu poci însăma banii la dži, eu m'am sculatu și am mărsu la Dumitrașco iarăș și né-am negoțatu cu satul de iznoavă și l-am văndutu de totu, dreptu patru sute de galben*<î>* roșii și mi-au datu banii toți deplin, denaintea lui Andronic păharnicul și Lazor Tăra și Căzan postelnicul și Grecul și Slăvile și Gheorghina și Nechifor Căldărariul și mi-au datu aceşt*<î>* ban*<î>* den casa popei Eremiei, toți deplin, patru sute de galben*<î>* roșii.

De acmu să aibă Dumitrașco Ștefan a-ș*<î>* faci drése pre satu, domneșt*<î>*, pre această scrisoare a mea. Si pre mai mar*<e>* credință însimî am scris și peccatea mi-am pus, ca să să știe.

In Iași, anul 7120 <1612> Mart<ie>* 10. ¹⁾.*

Drăgan a iscălit.

Acad. R.P.R., IV/186.

Orig. rom., hârtie, două peceți aplicate.

112

<1612> Martie 11.

† Iată dar noi Vasilie Prăjescul vornic și Hilip fost mare vătah. Iată au venit înaintea noastră Lazar, fiul lui Andrian vatah și Anna nepoata de fiică a Anghei, nesiliți de nimeni, nici asupriți și s'au tocmit dinaintea noastră Annă cu Lazar și a luat înapoi Anna dreapta ei ocină și dedină care fusese vânduta de Părasca, fiica Anghei, mătușa Anneli, în mâinile lui Andriian vătah dinaintea noastră și dinaintea a multor oameni buni.

Iar după accasta iarăși s'a sculat Anna, nepoata de fiică a Anghei și a dat dreapta sa ocină și dedină, ce i se va alege în satul Cândeștii, în Câmpul lui Dragoș, din partea Anghei, a patra parte cu tot venitul.

Aceasta a dat-o lui Petrea Hadâmbul pentru o datorie, ce a fost Anna datoare cu o sută și patruzeci zloți tătărești, și n'a avut cu ce plăti, ci a dat ocina și dedina sa dreaptă pentru acești mai sus scriși bani, 140 zloți tătărești, în mâinile lui Petrea Hadâmbul, cu tot venitul.

Noi deasemeni văzând tocmeala de bună voie, noi deasemeni aîn făcut lui Petrea Hadâmbul acest zapis și, spre mai mare credință, am pus pecețile noastre pe acest zapis, ca să se știe.

Scris 11 Martie.

Eu Vasilie vornic <m.p.>

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fond Spiridonia, I/23.

Orig. slav, hârtie, două peceți aplicate.

Cu o trad. rom., din 1839.

Datat după actul din 24 Ian. 1613 în care Ștefan Tomșa ordonă alegerea părților Angăi din Cândești, vândute lui Petrea Hadâmbul.

¹⁾ cuvintele: • Martie 10 • sunt corectate parțial.

1612 (7120) Martie 14, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și iniți, rugătorii noștri, călugării dela ruga noastră sfântă mânăstire care se numește Neainț și au părît tot pe rugătorii noștri, călugării dela sfântă mânăstire numită Râșca, pentru satul Drăgăneștii și cu cătunul ¹⁾ său Brusturii și cu loc de moară pe acel râu, care este în ținutul Neainț, astfel zicând mânăstirea Neamț că au privilegiu dela Aron voevod.

Iar Răcicanii au arătat înaintea noastră privilegii dela Eremia Moghila voevod, toate pentru acest sat Drăgăneștii și pentru acel cătun Brusturii.

Deci domnia mea și cu dreapta noastră judecată i-am judecat cu judecata dreaptă, după legea țării și am socotit după dreptate și am aflat cu sfatul nostru că se cuvine să fie acel sat Drăgăneștii și cu cătunul ¹⁾ său, Brusturii, al rugii noastre, sfintei mânăstiri dela Neamț, pentru că au fost privilegiile lor mai ²⁾ vechi decât ale mânăstirii Răcicanilor.

Pentru aceasta, sfânta noastră mânăstire Răcicani, ei au rămas de toată legea noastră și pe rugătorii noștri călugări dela sfântă mânăstire numită Neainț noi i-am îndreptat și am luat dela ei ferie 12 zloți.

Pentru aceasta, de acuîn înainte, mai mult să nu aibă a părî Răcicanii pe Nemțeni pentru acel sat mai sus scris, niciodată în vecii vecilor, înaintea acestei cărți a noastră de seamă.

Scris la Iași, anul 7120 <1612> Martie 14.

Domnul a spus.

Voico înare logofăt a învățat.

Voico mare logofăt a iscălit <m.p.>

Băseanul <a scris>.

Acad. R.P.R., CLXXVI/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

1612 (7120) Martie 20.

† Adeca eu Ivul însumi pri mene mărturisescu cu cestu zapis al meu, cum au întorsu partea lui Săbau, Gliga din sat din Sălăvestri, partea lui Săbau, den partea lui Săbau a treia parte și mi-au dat un bou și o vacă cu viță și un cojocu dereptu un galbău și un sucman dereptu doi zloți și un pământu arat și sămănat, dereptu un galbău.

Si în tocma<la> noastră au fostu To<a>der Buzdug din Sălăvestre și Baloș de acolo și Ghiorghe de acolo și Bogdan de acolo și popa Mateiu de acolo și Andronic

¹⁾ « pricut » așa în orig.

²⁾ « mai », așa în orig.

din Odobești, cum știi ei acești oameni cu sufletele lor că dinaintea lor s'au făcut această tocmală și aciastă scrisoare.

Și boul mi l-au biciuluit acești oameni bunicii dereptu 7 zloți și vaca dereuptu 5 zloți.

Din zilele lui Ștefan vodă din domniciu întaiu vălceașt 7120 <1612> luna Marte zile 20.

Să să ști-i intru văci de văci.

Arh. St., Buc., M-rea Doljești, XXX/7.

Orig. rom.

Văleatul adăugat de altă mână și cu altă cerneală. Vezi doc. din 6 Martie 1612 la nr. 107.

115

1612 (7120) Martie 24, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincioase, pârcălabilor de Neamț. Vă dăm știre că au venit niște călugări dela sfânta mănăstire Săcul cu carte dela egumen și dela tot soborul și s'au jeluit, cu mare plângere, asupra voastră și astfel spunând înaintea noastră că niște mori, ce au la satul Vânători, voi le luați dela călugări, să asculte de voi.

Pentru aceea, cum veți vedea această carte a domniei mele, voi să aveți a lăsa acele mori foarte în pace, să le stăpânească călugării dela Săcul, ca și până acum, până când își vor aduce privilegiile ce au pe satul Vânători și pe acele mori. Astfel, dacă vor pierde satul, vor pierde și acele mori. Iar până când vor aduce privilegiile, să lăsați acele mori foarte în pace.

Și deasemeni niște ogoare mânăstirești ce au arat ei acolo, să aveți a lăsa să semene pe acele ogoare. Iar când vor veni cu privilegiile la domnia mea, domnia mea vom socoti cui se cuvine acel sat, aceluia vor fi și acele ogoare.

Pentru aceea vă dăm știre. Altfel să nu faceți, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, anul 7120 <1612> Martie 24.

Insuși domnul a zis.

Voico mare logofăt a învățat.

Hilip <a scris>.

Acad. R.P.R., CLXV/154.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

116

1612 (7120) Martie 25, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincioase, marilor vătahi din ținutul Sucevei. Vă dăm de

știre că ni s'au jeluit rugătorii noștri, egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire Voroneț și astfel au zis înaintea noastră că ei au vecini fugiți din satele sfintei mânăstiri, prin satele boierești.

Și domnia mea am făcut cărți sfintei mânăstiri să-și adune vecinii și nu poate să-i strângă din cauza ureadnicilor și a vătămanilor boierești.

De aceea, cum veți vedea această carte a domniei mele, voi să căutați, când vor veni rugătorii noștri călugări la voi și se vor jelui înaintea voastră, asupra ureadnicilor și vătămanilor că ei le-au oprit vecinii și voi să le dați vecinii cu ștreangul de gât în mâinile călugărilor. Iar ureadnicii și acei vătămani să primească dela voi pedeapsă, pentrucă au oprit vecinii sfintei mânăstiri.

Pentru aceasta vă dăm știre. Altfel să nu faceți înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, anul 7120 <1612> Martie 25.

Insuși domnul a spus.

Voice mare logofăt a învățat.

† Hiliip <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXXIII/52.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

117

1612 (7120) Martie 26, Iași.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță de o ființă și nedespărțită. Eu robul stăpânului meu și închinător al troiței, Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit, cu a noastră bunăvoiță, cu inimă curată și luminată, din tot sufletul și cu ajutorul lui dumnezeu, m'am milostivit și am dat și am miluit ruga noastră, sfânta mânăstire nou zidită numită Dragomirna, <unde> este hramul coborârea sfântului duh și biserică cea mică <unde> este hramul sfântului și slăvitului Ioan Bogoslov și sfântului prooroc Ilie și dreptului Inoh, cu două sate anume Uricenii și Flămâncii, în ținutul Hârlăului, care acele sate au fost drepte domnești, ascultătoare de ocolul Hârlăului.

Și domnia mea le-a oprit, însă apoi văzând privilegiile de danie și miluire dela răposatul Petru voevod, că a dat și a miluit cu acele mai sus scrise sate pe boierul său, Stroici logofăt, iar el a dat acele mai sus zise sate sfintei mânăstiri mai sus scrise.

Pentru aceea, să fie și dela noi danie și miluire și întărire sfintei mânăstiri mai sus zise, acele mai sus scrise sate, anume Uricenii și Flămâncii cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, anul 7120 <1612> Martie 26.

Domnul a zis.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit: Voice mare logofăt <m.p.>
Marmure <a scris>.

Arh. St. Iași, CCCXXIII/5.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

118

1612 (7120) Aprilie 11, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și
am înnoit această carte a domniei mele rugătorilor noștri, egumenului și întregului
sobor dela sfânta mânăstire numită Homorul, ca ei să fie tari și puternici cu
această carte a noastră să stăpânească și să-și apere un munte, care se numește
Măgura și cu toate izvoarele lui. Nimeni să nu aibă a paște vite acolo, nici să
taie lemn, nici să prindă pește în acele pâraie, însă cât țin vechile lor hotare.

Iar pe cine îl vor afla acolo, în hotarul lor, păscând vite sau tăind lemn
sau prințând pește, unui astfel de păstor să i se ia 12 berbeci, iar celui care va
tăia lemn să i se ia carul cu boii, iar aceluia care va prinde pește să i se ia măe-
striile și mrejele și tot ce va avea pe lângă dânsul.

Da aceea, nimeni să nu îndrăznească să-i împiedice sau opri, înaintea
acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Aprilie 11.

Domnul a zis.

Voice mare logofăt a învățat.

† Ionașco <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXXIV/8.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

119

1612 (7120) Aprilie 13, Bârlad.

† Ion șoltuzul și doisprezece pârgari din târgul Bârlad. Iată a venit înaintea
noastră această femeie anume Nastasia din sat din Horgești, nesilită de nimeni,
nici asuprită, ci de bună voia sa și a vândut un loc de prisacă ¹⁾ din satul
Horgești în pădure, la apus de pârâul Bogdana, mai jos de pârâul Loga. Si s'a
sculat Crețul din Costești și Precup și au cumpărat acest loc de prisacă, pentru
șase taleri de argint. Deci de acum înainte să le fie ocină și dedină lui Cre-
țul și lui Precup în veac.

Deci noi șoltuzul și pârgarii, când am văzut buna lor tocmeală, noi încă le-am
făcut zapis și am pus pecetea târgului pe acest zapis, ca să le fie de credință.

Scris în Bârlad, în anul 7120 <1612> Aprilie 13.

Acad. R.P.R., DLXXXIX/17.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

¹⁾ « prisacă », așa în orig.

1612 (7120) Aprilie 16, Iași.

† Ţepfan voevod, din mila lui dumnezeu, domin al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincioase, marilor vătagi din ținutul Iași și din ținutul Dorohoi.

Vă dăm știre că au venit înaintea noastră și înaintea sfatului nostru rugătorii noștri, egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstirea Pobrata și ni s-au jaluit cu mare plângere spunând că vecinii lor de prin satele sfintei mânăstiri au fugit în slobozii și în satele acelor boieri, ce au fost în zilele lui Eremia și Simion și Costantin voevozi, și le-au luat vecinii cu sila și s-au pustiit satele sfintei mânăstiri. Ci ană dat domnia mea mai sus scrișilor, rugătorilor noștri călugări, să-și ia toți vecinii înapoi.

Pentru aceea, cum veți vedea această carte a domniei mele, voi să întrebați și să cercetați foarte cu dreptate, care le vor fi vecinii drepți de moștenire ai sfintei mânăstiri și au fugit numai din zilele lui Eremia voevod, să-i luați cu toate bucatele lor, în ori al cui sat vor fi, să-i dați în mâinile călugărilor, să-i aducă în satele sfintei mânăstiri, fiecare la locul lui. Iar boierul care i-a scutit până acum, să-și ia dela ei coloadă, dela fiecare om câte 4 taleri.

Aceasta vă scriem, altfel să nu faceți.

Scris la Iași, 7120 <1612> Aprilie 16.

† Domnul a zis.

† Voico mare logofăt a invățat.

Voico logofăt a iscălit <m. p.>

† Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea sf. Sava — Iași, XXXV B/13.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

1612 (7120) Aprilie 16.

Ispisocu domnescu scrisu pe sirbiia, dela Ţepfan vvod, în carelă scriia că au venit înaintea mării sală a tuturoră boiariloră igum cu totă soborulă dela sfânta m<ă>n<ă>stîré Homorulă și i s'au jaluit cu mare jalobă și cu multe mărturii, dzicăndă că avândă sf<ă>nta m<ă>n<ă>stîre un sată anumē Stăucenii, în ținutul Dorohoiului, dat de denia de miluiră dela Stefanu vvod, pre acelă sată ilă luasă Balica hetmanulă, ca să le déia altu sat pentru acela sată, sau bani. Iară după aceia nu li-au dat nici bani, nici sat pentru sată, ci au ținută acelă sat în țării lui.

Deci mărie sa, dacă au vădutzt atăta jalobă și mărturia și drésé de dania și de miluiră dela Stefan vvod pré acelă mai sus numită sată a lor, l-au

aflat că încă adevăr iasté a lor și fiindcă nimică nu li-au dat, după cum s'au și dovedită, mărie sa n'au vrut să strâcă dania și miluire a altor domni, ce au fostă mai înainté, ci s'au milostivit și au dată acelu sată, ce s'au scris mai susă anume Stăucenii, ca să fiia și dela mărie sa dată sfintei mărești, cu tot venitul și celelalte.

Din anii 7120 <1612> Ap^rilie 16.

Acad. R.P.R., Condica m-rii Homoru, nr. 111, f. 43 v.
Copie rom. din sec. XVIII.

122

1612 (7120 Aprilie 17, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. A în dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri egumenului și întregului sobor dela sfânta mănăstire numită Săcul, unde este hramul sfântului și slăvitului prooroc și înainte mergător botezător al lui Hristos, Ioan și cinstitei lui tăeri, pentru aceea ca să fie ei tari și puternici cu această carte a noastră să stăpânească și să apere braniștele sfintei mănăstiri și munjii și poienile și râurile și izvoarele, pe unde arată vechile hotare ale sfintei mănăstiri.

Nimeni să nu aibă a tăia acolo lemn sau a cosi fân sau a paște vite sau a vâna fiare sau pește. Iar pe cine vor afla să-i ia carul cu boi, iar cui va cosi, să-i ia coasa¹⁾ și sardacul²⁾ și pe cine vor afla vânând fiare sau pește să le ia vânatul și să le strice măestriile. Numai rugătorii noștri, călugări și oamenii lor să aibă treabă cu hotarul sfintei mănăstiri. Pentru aceea, nimeni să nu îndrăznească să-i opreasă înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Aprilie 17.

Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit: Voico logofăt <m. p.>
Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, CXL/6.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. sfârșitul sec. XVIII.

123

1612 (7120) Aprilie 17, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. A în dat și am întărit domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mănăstire numită Săcul; unde este hramul cinstitului și slăvitului prooroc și înainte mergător, botezător al lui Hristos, Ioan și cinstitei lui tăeri, dreapta lor ocină și dedină din dreptul lor uric de danie și miluire, ce au avut dela ră-

¹⁾ « coasu », aşa în orig.

²⁾ « sardac », aşa în orig.; suman scurt moldovenesc.

posatul Simeon vœvod, satul anume Vâنătorii în ținutul Neamțului, pe acelaș râu, mai sus de Târgul Neamțului și cu mori la apa Neamțului și cu povarne¹⁾ și cu toate hotarele lui.

Pentru aceea să-i fie și dela noi mai sus scrisei sfintei mânăstiri, cu tot venitul. Si altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Aprilie 17.

Insuși domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit: Voico logofăt <m. p.>
Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, CXL/8.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1804, ibid., CXXXI/36.

124

1612 (7120) Aprilie 17, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincioase, pârcălabilor de Neamț. Cum veți vedea această carte a domniei mele voi să lăsați în pace satul Vânătorii și cu tot venitul lui să nu-l trageți la ocolul Neamțului, fiindcă domnia mea m'am milostivit și am dat acel sat să fie cu totul sfintei mânăstiri Săcul, cum este danie și dela alți domni de mai înainte.

Aceasta vă scriem, altfel să nu faceți.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Aprilie 17.

Insuși domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit: Voico logofăt <m. p.>
Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, CXL/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1804.

125

1612 (7120) Aprilie 18.

Un ispisoc dela Ștefan vœvod din *anul* 7120 <1612> Aprilie 18, întăritură lui Grigorie diiacul pe a sale drepte cumpărături, din ispisoc dela Erimie vodă, pe giumătate din giumătate de satu de Obrăceni din parte de gios, cu locu de heleșteu și cu mori și cu pomeți și cu locu de prisacă ce iaste la ținut Romanului ci-au cumpărat dela Condre, ficiarul lui Simion și dela altu Condre și dela sora lui <A>gatha, ficiarii lui Toader, nepoții Anușcăi și dela Păcurar

¹⁾ • povarne •, așa în orig.

și dela Vasile, ficiarii popii lui Moise și dela Crăste și dela soru-sa Cătălina și dela alte sămințai a lor, toți strănepoțăi Stanciului.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Barnovschi, nr. 645, f. 36.
Rezumat rom.

126

1612 (7120) Aprilie 18, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, Iată au venit înaintea noastră rugătorii noștri, egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire Săcul, unde este hramul sfântului Ioan înainte mergătorul și botezătorul și au arătat înaintea noastră un zapis dela Toader, fiul lui Cârstea Ivul din Negrilești, de pe părâul Tutovei și dela sora lui, Stanca, că ei s-au închinat și au dat sfintei mânăstiri toată averea lor, ce va fi după moartea lor și cu partea lor din satul Negrilești, ce le-a fost ocină din partea tatălui lor, Cârstea Ivul, trei părți, partea lui Toader Ivul și a fratelui lui, Ion și a surorii lor, Stanca, cu vad de moară pe părâul Tutovei, însă pe malul întreg și pe ambele drumuri, pe unde este din veac hotarul aceluia sat.

Și deasemeni Toader Ivul și cu soția lui, Odochia, deosebit de ceilalți frați ai săi, au dat o vie și cu grădină făcută de ei din pajiste¹⁾ și au dat ei acea ocină și acea vie mai sus scrisă pentru sufletele lor și pentru sufletele părinților lor.

Deci noi, văzând acel zapis ce este mai sus scris, noi deasemeni am dat și am întărit să fie ocină și danie dela ei sfintei mânăstiri.

Altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

La Iași, în anul 7120 <1612> Aprilie 18.

Insuși domnul a zis.

Voico mare logoftă a învățat și a iscălit: Voico logofăt <m. p.>
Haraga <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, I/4.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.
Cu o transcriere și o trad. rom. din sec. XX.

127

1612 (7120) Aprilie 18.

† Smeritul arhiepiscop Anastasie și mitropolit al Sucevii și a toată țara Moldovii și Mitrofan episcopul Romanului și Voico mare logofăt.

Mărturism cu cest zapis al nostru cum au venit înaintea noastră egumenul dela svânta mânăstire dela Agapia și cu tot săborul și egumenul cu tot săborul dela svânta mânăstire dela Săcul și s-au tocmit, dinnaintea noastră,

¹⁾ *pajîste*, aşa în orig.

pentr'o poiană ce să cheamă Poiana lui Uréche, care poiană a fost mai uai nte a Agapiei, iar apoi, deaca s'au hotărăt hotarul Săcului, acea poiană au cădzut în hotarul Săcului.

Însă așea au mărturisit că dumneasa vornicul Uréche au fost dzis că le va plăti acea poiană Agăpianilor și nu le-au mai plătit.

Iar când au fost acmu, sculatu-s'au egumenul dela Săcul și cu tot săborul și s'au tocmit dinnaintea noastră s'au dat Agăpianilor trei poeni în Tăolici, dintr'ale sale poeni, anume Fănatélele și Cămpul Dumei și Lunga, printru Poiana lui Uréche.

Déci Agăpianii au priimit și s'au tocmit denaintea noastră ca să nu mai aibă a pără unii pre alalți, printru acéle poeni, nici dănaoară.

Fănatélele pănă în părâu.

De aceasta scriem și mărturisim.

Vălăat 7120 (1612) Apările 18.

Anastasie mitropolit.

Mitrofan episcopul Roamnului, cu mâna proprie.

Voice logofăt a iscălit.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LVII/9.

Orig. rom, hârtie, 4 peceți aplicate.

Cu o copie din 1812 Aprilie 30, ibidem, CIX/13.

128

1612 (7120) Aprilie 21, Iași.

† Ştefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a urmat înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, rugătorii noștri, egumenul și întreg soborul dela sfânta mânăstire numită Săcul, unde este hramul cinstiutului și slăvitului prooroc și înainte mergător, botezător al lui Hristos, Ioan și a cinstitei lui tăieri și au adus înaintea noastră un uric de danie și de miluire dela răposatul Eremia voevod pe două sate ungurești, anume Săboianii și Berindeștii în ținutul Roman, care acele mai sus înainte zise sate au fost ale noastre drepte domnești, ascultătoare de ocolul Romanului și le-a dat răposatul Eremia voevod acelei mai sus scrise sfinte mânăstiri pentru pomenirea lui și a părinților lui și s'a scris în sfântul mare pomelnic și și-a făcut acolo mare pomenire din an în an, cum este scris și în acel uric, în acest chip.

Pentru aceea, domnia mea și cu cei trei ierarhi ai noștri moldoveni și cu tot sfatul nostru, dacă am văzut acel drept uric al lor de danie și de miluire dela cei de mai înainte domni, care au dat și miluit acea sfântă mânăstire, n'am voit domnia mea să stric dania și miluirea lor, ci încă și domnia mea m'am milostivit și am dat și am miluit acea mai sus scrisă sfântă mânăstire Săcul cu acele două sate ungurești, anume Berindeștii și Săboianii ca să fie și dela noi sfintei mânăstiri cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Seris la Iași, anul 7120 <1612> Aprilie 21.

Domnul a zis.

Voiceo logofăt a iscălit <m. p.>

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, CXLII/5.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1804.

129

1612 (7120) Aprilie 26, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele acestui om, anume Ionichia din Antilești, pentru aceasta ca el să fie tare și puternic, cu cartea domniei mele, să stăpânească sau să opreasca partea lui dreaptă de ocină, partea lui Bormotă ¹⁾, din satul Antilești.

Dacă i se va părea strâmb, el să stea de față înaintea porții domniei mele. Așa să știi, altfel să nu faceți.

Seris la Iași, anul 7120 <1612> Aprilie 26.

† Domnul a poruncit.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, MMCDXXXIV/9.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

130

1612 (7120) Aprilie 26, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înnoit și am întărit domnia mea rugătorilor noștri, călugării dela sfânta mânăstire numită Săcul, unde este hramul tăierii cinstiitului cap al sfântului și slăvitului prooroc și înainte mergător și botezător al domnului, Ioan, drepți și robi ²⁾ Țigani, anume Stan cu femeia și cu copiii, Pătru, fiul lui, cu femeia și cu copiii, Stănișor, fiul lui Stan, cu femeia și cu copiii și Stan Robul cu femeia și cu copiii și Radul cu femeia și cu copiii și Anghel, fiul lui Stoica, cu femeia și cu copiii și Florea cu femeia și cu copii și Eremia, fiul lui Florea, cu femeia și cu copiii și Tănasie, fiul lui Broască, cu femeia și cu copiii.

Pentru aceasta să fie și dela noi rugătorilor noștri, drepți robi ²⁾ Țigani. Si altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Seris în Iași, anul 7120 <1612> Aprilie 26.

Însuși domnul a spus.

Voiceo mare logofăt a învățat și a iscălit Voiceo mare logofăt <m.p.>

Lepădat <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, CXXXII/4.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

¹⁾ cuvântul «Bormotă» a fost adăugat pe margine de altă mână.

²⁾ «holopi» în orig.

1612 (7120) Aprilie 27, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea sfatului nostru acest om, anume Ion, din satul Rupturi ¹⁾ și a părțit pe rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire ce se numește Besericanii, pentru o parte de ocină dela Orbic, din partea Cârsthinei și a Dumitrei din acel sat, din ținutul Neamțului. Insă rugătorii noștri au rămas pe Ion din toată legea.

Pentru aceea, nimeni să nu aibă a părî pentru această pără, niciodată, în veci pentrucă călugării au pus și ferâe, înaintea noastră.

Aceasta scriem, altfel să nu fie.

Scris în Iași, anul 7120 <1612> Aprilie 27.

Domnul a spus.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit, Voice mare logofăt <m.p.>
Lepădat <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericii, II/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1809.

1612 (7120) Mai 4, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărît rugii noastre, sfintei mânăstiri numită Berezințul unde este hramul uspenia preacuratei noastre născătoare de dumnezeu, și pururea fecioară Maria, din ispisoc de danie ce a avut sfânta mânăstire dela Bogdan voevod Alexandrovici și din ispisoc de întărire dela Iancul voevod și din privilegiul de întărire dela Petru voevod, un sat anume Bogdana și cu mori, care este în ținutul Trotușului.

De aceea, să fie și dela noi sfintei mânăstiri acel mai sus scris sat cu tot venitul, neclintit, niciodată în veci, până când va sta sfânta mânăstire.

Și deasemeni domnia mea am dat și am miluit mai sus zisa sfânta noastră mânăstire cu un rob ²⁾ Țigan anume, Neniul cu femeia și cu copiii săi, care este al nostru drept domnesc, ca să fie sfintei mânăstiri rob ²⁾ Țigan, neclintit niciodată, înaintea acestei cărți de seamă a noastre.

Scris la Iași, anul 7120 <1612> Mai 4.

Insuși domnul a spus.

Marele logofăt a învățat.

¹⁾ * din satul Rupturi *, scris deasupra rândului de altă mână pe locul lăsat alb.

²⁾ * holop * în orig.

Voice mare logofăt a iscălit <m.p.>
Băseanul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bogdana, XLII/5.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1763 ibidem, XLI/6.

133

1612 (7120) Mai 6, Iași.

† Ştefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înnoit și am întărit domnia mea rugătorilor noștri monahi dela sfânta mânăstire numită Săcul dreapta lor ocină și dedină, anume Roșciorii și Jideștii în ținutul Neamț, care le este danie dela răposatul Dămiian vistier, ca să le fie cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Seris la Iași, în anul 7120 <1612> Mai 6.

Domnul a poruncit.

Voice mare logofăt a învățat.

Leahul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, III/7.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.
Cu o transcriere slavă din sec. XX.

134

1612 (7120) Mai 8, Iași.

† Ştefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni sluga noastră, Toader Cârlig vistier din Brițcani, cu un zapis de mărturie dela Gheanghea vornic și dela Dămian vistier și dela Ionașco fost staroste și dela mulți oameni buni, scriind că au venit înaintea lor Serghie și fratele lui, Ionașco, fiul lui Vasilie medelnicer din satul Șchei, de bună voia lor, nesiliți de nimenei nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină, a cincea parte din jumătate de sat din Brițcani.

Aceasta au vândut-o ei slugii noastre mai sus scrise, Toader Cârlig vistiernic din Brițcani, pentru patruzeci taleri de argint.

Și deasemeni a adus înaintea noastră un zapis de mărturie dela Dămian vistier și dela Boul vistier, scriind că a venit înaintea lor Pănașoae, de bună voia ei, nesilită de nimenei, nici asupriță și a vândut dreapta ei ocină și cum-părătură din satul Brițcani, a zecea parte din jumătate de sat dinspre răsărit.

Aceasta a vândut-o ea iarăși slugii noastre mai sus scrise, Toader Cârlig vistiernic. Și ispisocul de mărturie, ce l-a avut ea dela Petru voevod, încă l-a

dat în mâna lui. Si a dat pentru acea parte de ocină șaizeci zloți tătărești, în mâna Pănășoaiei, dinaintea lor.

Si deasemeni a venit înaintea noastră, Magdălina, fiica lui Iacob, de bună voia ei, de nimeni silită, nici asuprită și a vândut dreapta ei ocină și dedină, jumătate dintr'a cincea parte din jumătatea satului Brițcani, dinspre răsărit. Aceasta a vândut ea iarăși slugii noastre mai sus scrise, Toader Cârlig vistiernic din Brițcani, pentru o sută și optzeci de zloți tătărești.

Si deasemeni a adus înaintea noastră un zapis de mărturie dela Ionașco din satul Alexeești și dela popa Vasilie și dela Ionuți și dela Ion și dela Drulea și dela Andronic, scriind că au venit înaintea lor Cârstea și fratele lui, Dragoș, fiul lui Iachim, nepoți lui Panăș și au vândut dreapta lor ocină și cumpărătură a unchiului lor, Panăș, toată partea lui, cât se va alege de moștenire și de cumpărătură din satul Brițcani, dinspre răsărit. Aceasta au vândut ei iarăși slugii noastre mai sus scrise, Toader Cârlig vistiernic, pentru șaizeci și patru taleri de argint.

Si deasemeni a adus înaintea noastră alt zapis de mărturie dela Drăghici Uscatul din Dragomirești, scriind că a venit înaintea lui Antoniada, fiica Gregeavei, nepoata Gioetaei¹⁾ de bună voia ei și a vândut ocina și dedina sa, a patra parte din a șasea parte din satul Cârligi. Aceasta a vândut-o ea iarăși slugii noastre mai sus scrise, Toader Cârlig vistiernic, pentru patruzeci taleri bătuți.

Si deasemeni a adus înaintea noastră un zapis de mărturie dela Budeiu și dela Clanța vătaf și dela Ionașco vătaf, scriind că a venit înaintea lor Tudora, fiica lui Zeico, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și dedină, toată partea ei, cât se va alege din satul Bârgăoani, a treia parte dintr'a treia parte dintr'a cincea parte din tot satul. Aceasta a vândut ea iarăși slugii noastre mai sus scrise, Toader Cârlig din Brițcani, pentru o sută zloți tătărești.

Deci noi văzând acele zapise de mărturie dela atâtia boieri și slugi ale domniei mele, noi i-am crezut și deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre mai sus scrise, Toader Cârlig, toate acele mai sus zise părți de ocine, din satul Brițcani și din satul Cârligi și din satul Bârgăoani, ca acelea să-i fie și dela noi uric și cumpărătură, cu tot venitul. Si altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Mai 8.

Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit: Voico mare logofăt <m.p.>

Marmure <a scris>.

<Pe verso însemnare slavă din a doua jumătate a sec. XVII:> A scris mult păcătosul și nevrednicul Andrieș diac din satul Brițcani și a scris când

¹⁾ În orig, cuvintele «Antoniada... Gioetoeai» sterse ulterior.

a venit Sobeskii craiul leșesc în țara Moldovei, când au bătut Tătariei și au fugit Sobeskii în țara lui ».

Acad. R.P.R., IX/16.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1741, ibid., X/117.

135

16<12> Mai 9, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Ionașco și sora lui Măgdalina și Nastasia și Eftinca, fiili Danei și vărul lor Lazor și sora lor Gafta, fiili lui Dumitru și ai Grozavei, fiica lui Ciolpan, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină, din ispisoc de schimb, ce au avut bunicii și străbunicii lor, Ioan și Gherasim și bunica lor, Neagșa, dela Bogdan voevod, toate părțile lor de ocină, câte li se vor alege, din satul Piticeni și cu loc de iazuri și de mori.

Acelea le-au vândut slugii noastre Istrate și soției¹⁾ hânsari, pentru două sute și cincizeci taleri de argint.

< Pentru aceea, să le fie>¹⁾ și dela noi ocină și cumpărătură, cu tot venitul și altul să nu se ametece.

Scris în Iași, în anul 71 . . .¹⁾ <16 . . .> Mai 9.

Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit: Voico mare logofăt <m.p.> Băseanul < scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Precista — Răducanu, X /2.

Orig. slav, hârtie, rupt, cu părți lipsă, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1810.

Datat după Voico logofăt.

136

1612 (7120) Mai 14.

† Adeca eu Apostolul Sehuiulan scriu și mărturisescu cu acestu zapis al meu bun, de nimini asupritu, nici nevoitu, ci de a mia bună voe, precum am orănduitu 2 ocini de loc din partia Gligoricii, lui Bojilă din Pochi, parti bună și 1 ocină au rămas drept aceli 2 ocini ci sint mai sus arătat<e> s'au datu pentru 2 morți de om, ci s'au făcut pe acia moșie.

Și la datulu, ce să numești mai sus, fost-au văt<af> Platon din satulu Gerenii, fost-au Carpu de acolia, fost-au Pătrașco de acolia, fost-au din satu din Popur-

¹⁾ loc rupt în orig.

săci Ștefan mart, fost-au Simion de acolia, fost-au Onaca de acolia martur, fost-au Onele marturi, marturi și credincioși pentru că au dat Bojilă 2 boi buni și 4 lei ban pentru acele 2 morți de om.

Și pentru credință ni-am pus și peceșili.

Adeca noi mărturiili făcut-am acestu zapis la măna lui Bojilă, ca să o stăpniască elu și nipoții lui și strenipoții lui, în veci.

Anul 7120 <1612> Mai 14 zile.

Și am scris eu, diiacon Cozma, cu zisa loru.

Acad. R.P.R., XCIX/65.
Copie rom. din sec. XVIII.

137

1612 (7120) Mai 15, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înnoit și am întărit domnia mea rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire care se cheamă Agapia, unde este hramul sfintilor arhangheli Mihail și Gavril și a celorlalte puteri cerești fără de trup, dreptele lor ocine și dedine, din ispisoacele de danie și de cumpărătură, pe cari le-au avut dela Bogdan voevod și dela Iancul voevod și dela Petru voevod și din privilegiul de întărire, pe care l-au avut dela Eremie voevod, o poiană care se cheamă la izvorul Mălășeștilor și din hotarul Negrișeștilor și altă poiană care se cheamă Fâneața lui Lelea din Ciolici și iarăși o poiană și o curătură tot dela Ciolici și altă poiană care se cheamă a Rusului și o poiană care se cheamă a lui Ureche și Muncelul Florii.

De aceea, aceste mai sus zise poieni să fie ale lor dela noi mai sus scrisei sfintei mânăstiri cu tot venitul și cu toate hotarele. Și altul să nu se amestece peste această carte a noastră.

S'a scris la Iași, în anul 7120 <1612> Mai 15.

Domnul a arătat.

Voico mare logofăt a învățat.

Voico mare logofăt a iscălit <m.p.>

Ionașco <a scris>.

Actele mânăstirii Agapia, la Agapia (Neamț).

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

138

1612 (7120) Mai 15, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră credincioasă, Nicoriciă mare armaș, cu un zapis de mărturie dela solțuzul și dela 12 pâr-

gari și dela Petrica și Dumitru din Șerbănești și dela Cârstea visternicel din Lărgășani și dela popa Apostol din târgul Tecuci și dela Danciu, deasemenei <de acolo> și Toader Brândă, mărturisind că și-a cumpărat parte de ocină dela Pânteleiu și dela Turcioae, toată partea lui Fătul din satul Vrăjitori, pentru patruzeci taleri.

Și deasemeni și-a cumpărat partea lui Potroacă din acelaș sat, dela fiul lui Pleaveș, pentru treizeci taleri. Și deasemeni și-a cumpărat toată partea Dolcăi, dela fiul ei Gavril, din acelaș sat, pentru patrusprezece taleri.

Și deasemeni și-a cumpărat toată partea Marușcăi, dela fiica ei, Safta, din acelaș sat, pentru patruzeci taleri. Și deasemeni și-a cumpărat toată partea Măriei, dela nepotul ei Cornea, pentru treizeci taleri.

Și deasemeni a adus, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, alt zapis de mărturie dela Zamă pitar și dela Cozma Verdeș și dela Batin medelnicer mărturisind că și-a cumpărat el o parte de ocină din acelaș sat, dela Baci care i-a fost lui cumpărătură dela Mălureanul și Condrea și dela Turcioae, pentru patruzeci taleri numărați.

Deci noi văzând aceste zapise de mărturie dela atâția boieri, slugii ale domniei mele, noi le-am crezut și deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugii noastre credincioase, Nicorîță mare armaș, toate acele înainte zise părți de ocină din satul Vrăjitori.

De aceea, să-i fie și dela noi uric și cumpărătură cu tot venitul și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7120 <1612> Mai 15.

† Domnul a poruncit

† Voico mare logofăt a învățat.

A iscălit Voico mare logofăt <și> a învățat <m.p.>

† Marmure <a scris>.

<Pe verso, din sec. XVIII:> Vrăjitorii dela Tecuci pe Bei heci și cu loc de moară.

Arh. St. Buc., M-rea Nicorîță, XI/1-2-3.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu două trad. rom. din 1794 și 1816.

139

<1612—1615 ; 1622 — 1623> Mai 21.

Ștefan Tomșa pentru mânăstirea dela Vâنători.

In anul 71.. Mai 21. Catastih de obroc, ce a dat domnul Io Ștefan Tomșea voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, la sfânta mânăstire dela Vânători, unde este hramul sfintei schimbări la față a domnului dumnezeu și mântuitorului nostru, Iisus Hristos.

2 coloade de grâu.

1 coloadă de orz.

2 butii de vin.
3 poloboace de miere curată.
30 zloti pentru trebuințe.
50 drobi¹⁾ de sare, peste an.

Arh. St. Iași, CCCL/136.
Copie slavă din sec. XX.
Datat după domniile lui Ștefan Tomșa.

140

1612 (7120) Mai 26, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și aîn întărit rugătorilor noștri, călugării dela sfânta mânăstire sfântul Sava, niște case ale Elincăi, care le sunt danie dela Eremia voevod, ca să le fie dela noi danie, cu tot venitul.

Pentru aceea, nimeni din slugile domniei mele câți vor umbla cu slujbele domniei mele prin târgul Iași și șoltuz și pârgari de acolo să nu aveți a turbura acele case întru nimic, nici pentru o dare²⁾, nici pentru alte angherii, care sunt mai³⁾ mărunte asupra celorlalți orășeni, ci să aibă pace de toate dabilele și nimeni să nu îndrăznească să turbure peste porunca domniei mele.

Așa să știi; mai multă plângere să nu vie, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, în anul 7120 <1612> Mai 26.

† Domnul a spus.
† Ionașco logofăt a învățat.
A iscălit Voico logofăt <m. p.>
† Toader <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, XI/17.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

141

1612 (7120) Mai 27, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, doină al țării Moldovei. Scriem domnia mea slugilor noastre, ureadnicului și șoltuzului și pârgarilor din târgul Iași și tuturor celoralte slugi ale noastre, dăbilarilor câți vor umbla cu slujbele doinie mele prin acest târg și cămănarilor și olăcarilor și podvodarilor. Vă dăm știre că domnia mea ne-am milostivit și am miluit sfânta mânăstire, numită sfântul Sava, din mijlocul târgului Iași, cu camăna mare și mică din

¹⁾ • drobi •, așa în orig.

²⁾ • dana •, în orig.

³⁾ • mai •, așa în orig.

pivnița lor, dela chervăsăria sfintei mânăstiri și cu gloabe și cu tot venitul, ce este din chervăsăria lor.

Pentru aceea, nimeni să nu aibă a intra în acea chervăsărie și să nu se ia nimic din ea și nici să-i tragă, nici ureadnicii, nici dăbilarii, nici voitul, nici pârgarii, nici olăcarii, să nu le luați cai de olac, nici de podvoade, nici întru nimic pentru nimic să nu îndrăznească să turbure acolo, nici cămănarii, pentru camăna mare și mică, ci să fie în pace de toate dabilele și angheriile și de camăna, precum a fost și în zilele altor domni mai înainte ziși. Iar dacă cineva va avea oarecare strâmbătate dela acea chervăsărie, sau dela oamenii dela acea chervăsărie, aceia să aibă a se întreba înaintea noastră, iar altul nimeni să nu îndrăznească să intre, să turbure pe oamenii dela chervăsărie.

Pentru aceea și voi, cămănari, să nu turburați de camăna pivnița dela acea chervăsărie, nici pecetluituri să nu cereți dela ei, fiindcă domnia mea am miluit sfânta mânăstire cu acea chervăsărie și cu camăna dela pivnița lor și am iertat de toate dabilele și angheriile, că au ei cărți și dela domnii mai înainte ziși, dela Ieremia voevod și dela Simion voevod, ca să fie de hrană călugărilor și de întărire sfintei mânăstiri.

Așa să știți, mai mult să nu turburați, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Mai 27.

† Domnul a spus.

† Voico mare logofăt a iscălit <m. p.>

† Toader <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, XI/18.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată, căzută.

142

<1612> Iunie 2, Soldănești.

† Iată eu, Pătrașco Nădăbaico mare vornic al țării de sus. Scriem și facem cunoscut cu această carte a noastră că a venit înaintea noastră Gligorie diac, fiul Magdalinei din Altălești și s'a părît cu Gligorie Holobei din Calna pentru niște ocină și pentru un laz, pe care l-a făcut cu grădini, căci aceste ocine și cu grădini le-a făcut bunicul său și părintele lui Gligorie, care e mai sus scris.

Iar Gligorie Calnăș așa a spus că acel laz și cu grădină l-a făcut pe bani tatăl său, căci tatăl lui Gligorie, fiul Magdalii, a fost naemnic¹⁾ la tatăl lui Gligorie Calnăș.

Iar într'aceia s'a ridicat și a adus mulți oameni buni megiași din jur, anume: Dubău hotnog și Bercea vătaf din Altălești și Leahul din Spătărești și Mihail <de> acolo <și> alți oameni buni.

¹⁾ • naemnic • cu sens de om tocmit cu simbrie.

Și au mărturisit înaintea noastră că ce a spus Gligorie Calnăș au fost niște cuvinte zadarnice și neadevărate, cum a spus el, ci este dreaptă ocină și dedină; și lazurile cu grădinile le-a făcut părintele lui Gligorie diac, fiul Magdaliniții.

Pentru aceasta i-am făcut această mărturie a noastră și cu oameni buni, să fie de credință în veci.

La Șoldănești, în anul 7115¹⁾ <1607> Iunie 2.

† Pătrașco vornic a iscălit <m.p.>

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, MMCDXXXIV/6.

Orig. slav, hârtie, pecete inelară.

Data scrisă ulterior e greșită. Datat după Pătrașco Nădăbalco mare vornic.

143

1612 (7120) Iunie 4.

Ștefan voevod, cu mila lui dumnezeu, domn pomântului Moldav<iei>. Iată că veni înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Gheorghie, fețorul Paraschivei, nepot lui Giurgiu, străneput lui Vrancea Averescu și s-au giudecat de față înaintea noastră cu Filipu și cu Necoară și cu soara lor Pălaghia și cu alți a lor frați, pentru un sat Roșcanii, care este pe apa Sucevei în ținutul Sucevei și aceștia au zisă cum că au vândut și părțile lor de ocină ce de acolo, fără stirea lor și fără voia lor. Acea ocină au vândut-o lui Grigorie Ghenghe dreptu mulți bani.

Ce noi și cu toți boerii domnii mele, am giudecat pră ei cu dreapta giudecata și am aflat lor legea, cum ca să aibă Gheorghie, fețorul Paraschiv<e>i, nepot Giurgi<i>, strenepotul lui One Averescu, să ţie parte de ocină a lui Filip și Necoară și Palaghia și alți frați ai lor din satul Giurgeni, care este din vîrful Bălăzelului în ținutul Vasluiului, pen<ă> cându vor descumpăra ei părțili lor din satul Roșcani.

Iară de nu vor pute a descumpăra părțili lor din satul Roșcani, acele părți ai lor din satul Giurgeni pe chiti li să vor alegé, acele să fie lor prăpăditi în vîci<i> vecilor prin aciasta carte a noastră. S'au scris în Iaș<i>, anul 7120 <1612>.

Domnul au poroncit.

Iun<ie> 4.

Aciasta copia scoasă de pe alta copia ce s'au tălmăcit din cuvânt în cuvânt de protoierei Mihail Strălbîțchii la anii 1779 Iulie 2 și încredințată cu iscălitura sa.

Arh. St. Buc., M-rea Giurgeni, III/1.

Trad. rom.

¹⁾ • în anul 7115 • adăugat cu altă cerneală.

<1612 înainte de Iunie 13>.

† Iată dar noi, șoltuzul din Huși, și oameni buni și Borvină ap^{rod} din Deleni și Petria Tărană spăl^{ar} din Stroești și Macsin din Tăoști și Fătul din Stroești și Florea din Boțești și Lorin, fii*i* lui Mateiu din Ajud și mulți oameni scriem și mărturisim cum au venit înaintea noastră Stanciul și Oanța și Chirila și Andriica și Sohia și Ana, feciorii lui Silion, nepoții lui Necoără Răspop, de ne-au mărturisit cum au vândut o ocină din sat din Răspopi, din jumătate de sat partea din sus, giuematate, dereptu 50 tal^{eri}.

Deci noi dac' am văzut <a lor¹⁾ bună tocmai, noi le-am făcut zapis de mărturie ca să le hie de drése.

Și au venit și cu alt zapis dela alte mărturii. Dě <a>ceasta mărturisim cum au vândut lui Dumitru din Răspopi și lui Simion dě <a>colo.

Dě <a>ceasta mărturisim cu sufletele noastre.

<Pe verso:> Zapis pe Răspopi pe Crasna unde sed Ștefan Frătița și Dealne din ținutul Vaslui.

Arh. St. Buc., Episc. Huși XVII/3.

Orig. rom., hârtie, 3 peceți aplicate.

Datat după doc. de confirmare, din 13 Iunie 1612.

<1612, înainte de Iunie 13>.

Iată dar noi Marcovici brânișter și Toader Beghiul diac din Mândrești și Cernat din Crețești și Sava din Ungliu și Rusul de acolo și Gavril Iuriescul din Huși, scriem și mărturisim cu sufletele noastre că a venit înaintea noastră Tenciu și surorile lui, Mărica și Sohia și Ana și Oanța și Chiril, fiii lui Silion, nepoții lui Necoără Răspop, de bună voia lor, de nimeni siliți nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină din jumătatea satului Răspopi din partea de sus jumătate.

Pe aceasta au vândut-o lui Dumitru stolnic și lui Simion pitărel din Răspopi pentru cincizeci de taleri de argint.

Deci noi am văzut buna lor tocmeală și le-am făcut zapis de mărturie ca să le fie de mărturie și ca ei să-și facă ispisoc, să le fie dreaptă ocină. Pentru aceasta mărturisim cu sufletele noastre.

Și eu, Frățiman pârcălab, încă am fost martor la această tocmeală.

Arh. St. Buc., Episc. Huși, XVII/4.

Orig. slav, hârtie cu trei peceți aplicate.

Datat după doc. de întărire a lui Ștefan Tomșa din 1612 Iunie 13.

¹⁾ loc rupt în orig.

1612 (7120) Iunie 13, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri slugile noastre, Dumitru stolnic și Simion Mirca din Răspopi cu un zapis de mărturie dela Marcovici brânișter și dela Toader Beghiul diacon din Măndrești și dela Cernat din Crețești și dela Sava din Unghiu și dela Rusul tot de acolo și dela Gavril Iuriescul din Huși, scriind cum «au venit» înaintea lor Tenciu și surorile «lui, Vasilca» și Sohia și Ana, fiii lui Necoară Răspop, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină jumătate din jumătatea satului Răspopi, din partea de sus.

Aceea au vândut-o slugilor noastre mai sus scrise, Dumitru stolnic și Simion «Mirc» pităr pentru cincizeci taleri de argint.

Și deasemeni a venit înaintea lor Stanciu, fiul lui Crăciun, nepotul lui Soholeț, de bună voia lui și a vândut dreapta sa ocină și dedină, a patra parte din a treia parte din satul Tintești. Aceea a vândut-o tot slugii noastre mai sus scrise, Dumitru stolnic din Răspopi, pentru treizeci și cinci taleri de argint.

Deci noi văzând acel zapis dela atăția oameni buni, noi i-am crezut și deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre mai sus scrise acele mai sus zise părți de ocine din satul Răspopi și din satul Tintești.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi uric și cumpărătură cu tot venitul. Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, anul 7120 «1612» Iunie 13.

† Domnul a zis.

† Voico mare logofăt a învățat și a iscălit «m.p.»

† Marmure «a scris».

Arh. St. Buc., Episc. Huși, XVII/5.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu două trad. rom. una din 1746, cealaltă dela sfârșitul sec. XVIII.

1612 (7120) Iunie 16, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit cu bunăvoiețea noastră și cu inimă curată și luminată și din tot cugetul nostru și am dat și am miluit ruga noastră sfânta mănăstire numită Beserecani, unde este hramul sfintei blagoveștenii a preasfintei născătoare de dumnezeu, cu un sat anume Troița, pe părâul Cracăului și cu toate hotarele lui, câte țin de el, care acel mai sus scris sat a fost al nostru drept domnesc și ascultător de ocolul Pietrei.

Și deasemeni am dat și am întărit mai sus scriselui sfinte mânăstiri dreapta ei ocină și dedină, o moară ce este pe apa Cracăului, lângă satul Averești, care și acea moară este făcută pe dreptul nostru loc domnesc, care este ascultător de mai sus scrisul ocol al târgului Pietrei, din ispisioace¹⁾ de danie și de miluire ce a avut sfânta mânăstire dela Eremia voevod și dela Simeon voevod.

Pentru aceea, să fie și dela noi sfintei mânăstiri drepte ocine și dedine și danii și miluirii și întăriri, cu tot venitul. Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

La Iași, în anul 7120 <1612> Iunie 16.

Domnul a spus.

Ștefan voevod <m.p.>

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericii, IV/5.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1843.

148

1612 (7120) Iunie 17, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit cu a noastră bunăvoiță și cu inimă curată și luminată și din tot cugetul nostru și am dat și am miluit ruga noastră sfânta mânăstire numită Beserecanii, unde este hramul sfintei blagovestenii a preafintei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cu un sat anume Troița, pe pârâul Cracăului, în ținutul Neamțului și cu loc din câmp, din pădure și din apă, să fie mai sus scriselui sfintei mânăstiri, sfintei noastre rugi, cu tot venitul. Care acel mai sus scris sat a fost al nostru, drept domnesc și ascultător de ocolul Pietrei.

Pentru aceea, să fie acel mai sus scris sat, dela domnia mea, sfintei noastre rugi mai sus scrise, neclintit niciodată în veci. Iar rugătorii noștri dela mai sus scrisa sfânta rugă să aibă a ruga pe preamilostivul dumnezeu, atot-țiitorul împărat, Hristos și pe milostiva și neprihănita lui maică, pentru sănătatea și mândrirea domniei mele. Iar domnia mea, cu ajutorul lui dumnezeu și cu sprijinul preafintei născătoare de dumnezeu, mai mult vom întări și vom împăternici sfântului hram.

Deasemeni, nimeni dintre slugile noastre, globnici sau dușegubinari, să nu îndrăznească să intre în acel mai sus scris sat, ci să aibă a lua gloabe și dușe-

¹⁾ • ispisioace •, aşa în orig.

gubine rugătorii noștri, egumenul și soborul, să le fie dela domnia mea; pentru îmbrăcăminte și pentru ciubote¹⁾.

Și deasemeni am dat și am întărit mai sus scrisei sfinte mânăstiri dreapta ei ocină și dedină, o moară ce este pe părâul Cracăului, lângă satul Averesti, care acea moară este făcută pe dreptul nostru loc domnesc, care este ascultător de mai sus scrisul ocol al târgului Piatra, din ispiisoace²⁾ de danie ce a avut sfânta mânăstire dela Eremia voevod și dela Simeon voevod.

Pentru aceea, să fie și dela noi sfintei mânăstiri dreaptă ocină și miluire și întărire, cu tot venitul, neclintit niciodată în veci. Și altul să nu se amesteece înaintea acestei cărți a noastre.

La Iași, în anul 7120 <1612> Iunie 17.

Domnul a spus.

Ștefan voevod <m.p.>

<Pe verso, slav contemporan:> Și faceți-i și uric.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, IV/6.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1843.

149

1612 (7120) Iunie 18, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem domnia mea ureadnicului dela Piatra. Îți dăm stire că domnia mea m'am milostivit și am miluit sfânta mânăstire numită Beserecani, unde este hramul sfintei blagoveștenii a preasfintei născătoare de dumnezeu, cu un sat anume Troița și cu o moară, care este în hotarul acelui sat mai sus scris, care este pe Cracău, în ținutul Neamț, care acel sat a fost drept domnesc ascultător de ocolul Pietrei.

Pentru aceea, cum vei vedea această carte a domniei mele, tu să ai și lăsa foarte în pace acel sat și acea moară mai sus scrise, niciun amestec să nu ai cu acel sat și cu acea moară, ci să aibă treabă cu ele numai rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire mai sus scrisă.

Așa să știi, altfel să nu faci.

Scris la Iași, anul 7120 <1612> Iunie 18.

Domnul a zis.

Voice mare logofăt a iscălit.

Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, IV/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1843.

¹⁾ «ciubote», așa în orig.

²⁾ «ispisoace», așa în orig.

1612 (7120) Iulie 2, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincioase, pârcălabilor de Neamț. Vă dăm de știre că au venit înaintea noastră rugătorii noștri, călugării dela mânăstirea Agapia și dela Săcul, și s'au jeluit înaintea noastră că au avut amândouă mânăstirile un hotar din hotarul domnesc dinspre Hangu și dinspre satele domnești, dinspre Mânești și Băltătești și Brătulești.

Deci acum au venit Mâneștii și Băltăteștii cu cartea domniei mele și au oprit pe călugării dela Agapia de pe acest loc, ce a fost dat de Eremia voevod călugărilor dela Agapia. Deci, călugării dela amândouă mânăstirile au venit înaintea noastră și s'au jeluit înaintea noastră că i-au oprit Mâneștii și Băltăteștii dela acel hotar. Deci domnia mea, când am înțeles plângerea călugărilor, domnia mea am lăsat ca să stăpânească Agopianii acel hotar din jos, ce le dăduse lor Eremia voevod, iar călugării dela Săcul să aibă a stăpâni hotarul din sus, cum s'au tocmit mai înainte, de bună voia lor.

Pentru aceasta, dacă veți vedea această carte a domniei mele, voi să aveți a spune Mâneștilor și Băltăteștilor și Brătuleștilor să lase pe călugări să stăpânească acele hotare până după așezarea oastei. Deci atunci să aibă a veni și călugării și Mâneștii și Băltăteștii și Brătuleștii să stea de față înaintea noastră după așezarea oastei, peste două săptămâni.

Așa să știți. Altfel să nu fie.

In Iași, anul 7120 <1612> Iulie 2.

Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Haraga <a scris>.

Acad. R.P.R. R.P.R., CLVII/189.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

1612 (7120) Iulie 17.

† Iată deci eu, Gligorie cu femeia mea Ioana, din satul Popcești, însine dela noi mărturisim cu acest zapis al nostru că noi am făgăduit sfintei mânăstiri numită Bisericanî, unde este hramul blagoveștenii preasfintei stăpânei noastre, născătoarea de dumnezeu și pururea fecioară Maria, să fim ctitori sfântului hram. De bună voia noastră am făgăduit, nădăduind dela milostivul dumnezeu și dela preacurata lui maică și cu gând bun să fim ctitori cu întreaga noastră agonisită și cu toate averile noastre ce avem și niște livezi ce avem în pădure, unde se numește la Prisaca lui Gligorie, să fie sfintei mânăstiri.

Și deasemeni și o curătură, loc de patru ogoare, ce sunt la gura pârâului, deasemeni să fie ale sfintei mânăstiri. Și deasemeni și alte averi din vite și din stupi, care vor rămâne după moartea lui Gligorie, ce se va alege partea lui Gligorie din toate vitele, să fie ale sfintei mânăstiri.

Și au scris călugării sufletul nostru în sfântul mare pomelnic și să aibă ei a mă griji pe mine, pe Gligorie, la moartea mea și să mă prohodească și să mă îngroape.

Și nimeni din neamul meu sau din rude să nu se amestece în averile mele și în dania mea, ce am dat sfintei mânăstiri, pentru mulțimea păcatelor mele.

Pentru aceasta, mărturisim cu acest zapis al nostru. Spre marea credință, eu Gligorie am pus pecetea mea la acest adevărat zapis, să fie de mare credință.

In anul 7120 <1612> Iulie 17.

Popa Focșea din Cotnari a scris acest zapis.

<Pe verso:> « Vie la Cotnari dela Popcescul Gligorie ».

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, XIX/1.

Orig. slav, hârtie, două pecete și pecetea m-rii Bisericană, aplicate.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

152

1612 (7120) Iulie 17, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorului nostru, egumenul dela sfânta mânăstire Sinai, și ureadnicului și vătămanului lor, din satul Iucaș, care este în ținutul Neamț, ca să fie tari și puternici cu această carte a noastră cine vor fi vecini ai sfintei mânăstiri, toți să aibă a asculta de ei întru toate cele ce vor fi trebile sfintei mânăstiri.

Iar cine nu va asculta, să aibă a-i pedepsi, ca pe niște vecini. Iar dacă și așa nu vor să asculte, pe unii ca aceștia să aibă a-i trimite legați la domnia mea.

De aceea, nimeni să nu îndrăznească să-i împiedice sau să-i opreasca finanțele acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Iulie 17.

Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat.

Ionașco <a scris>.

Acad. R.P.R., XLI/29.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

153

1612 (7120) Iulie 24, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire Homor

și s'au jeluit nouă cu mare plângere și aşa au spus că le-a luat Andronic fost paharnic un sat anume Strahotinul, care este în ținutul Hârlău, fără voia lor și le-a dat o siliște, care a fost dreaptă de ocolul Hârlău, anume Buțcătenii.

De aceea, domnia mea văzând plângerea lor și marea asupreală ¹⁾ ce le-a făcut-o mai sus scrisul Andronic fost ceașnic, iar domnia mea m'am milostivit și am dat acel sat Strahotinul să fie iarăși al sfintei mânăstiri Homor. Pentru aceea, să aibă rugătorii noștri, călugării, dela Homor, a stăpâni acel sat mai sus scris Strahotin și cu tot venitul.

De aceea, altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Iulie 24.

Domnul a poruncit.

Voice mare logofăt a iscălit <m.p.>

Costantin <a scris>.

Arh. St. Iași, CDXXVI/3.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

154

1612 (7120) Iulie 28, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră, Carp diac și cu soția lui, Marica și au adus un zapis de mărturie dela Nichifor fost armaș și dela alt Nechifor fost mare vatag de Iași și dela Toader fost șetrar și dela Ionașco Cujbă și Alivan vatah și dela Marco vistiernicel și dela Lupul aprod din Dumești și Pântea negustor din Iași, că ei și-au cumpărat dinaintea lor niște părți de ocină din satul Miclăușeni, peste Prut, care este în ținutul Iași, pentru treizeci taleri numărați, dela popa Toader și dela preuteasa lui, Frăsina, toate părțile lor, care se vor alege și de moștenire și de cumpărătură din direse vechi, pe care le-a avut dela... ²⁾ voevod.

Pentru aceea, să le fie și dela noi cu tot venitul.

Și la aceasta, deasemeni dăm și întărim mai sus scrisului Carp și cneaghinei lui, Marica și copiilor lor dreapta lor ocină și cumpărătură din acelaș sat Miclăușeni, a șasea parte din jumătate de sat, ce le-a fost de cumpărătură dela Nastea, fiica Mărinei, nepoata lui Cozma, însă ce se va alege partea ei, pentru douăzeci taleri. Și iarăși altă parte ce și-au cumpărat dela Vasile, fiul lui Dragan, deasemeni nepot lui Cozma, partea lui, ce se va alege din acelaș sat, însă din partea de jos, pentru douăzeci și cinci taleri.

Deci noi, văzând acele zapise de mărturie mai sus scrise, noi deasemeni și dela noi le-am dat și le-am întărit celor mai sus scriși, toate acele părți de

¹⁾ • asupreală ^{1),} așa în orig.

²⁾ loc alb în orig.

ocină din satul Miclăușeni, ca să le fie și dela noi uric și ocină și întărire cu tot venitul. Și altul să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7120 <1612> Iulie 28.

Domnul a spus.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Nebojatco <a scris>.

Acad. R.P.R., CCXLII/1.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

155

1612 (7120) August 4, Iași.

† Adeca eu Zangul, feciorul Petrei den Liește, scriuu și mărturisăsc însumi cu cest zapis al miu, cum am văndut eu partea mea de ocenă den Bunește, cătă să va alége, de bună voia mea, derept doozăce și doi de taleri boni, denaintea lui Ion Desculțul den Mogoșește și Petrea Tărtava de acolo și Neco-

oră Conta și Ionașco Plăcentă *din Bonești* și denaintea a molte omene bune.

Și ne-am pus și pecețale, ca[s] să să știe, ca[s] să fie Neniuțai ocenă, în vîce.
In Iași Av<gust> 4, în anul 7120 <1612>.

Zanciul.

Arh. St. Buc., Episc. Huși, XII/5.

Orig. rom, hârtie.

156

1612 (7120) August 5.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre, Lupul, fiul Martei, fost ureadnic de Bacău. Iți dăm știre că s'a jeliuit înaintea noastră rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire Bistrița și astfel au zis că le este dată vama cea mică din târgul Bacău dela alți domni de mai înainte și dela domnia mea deasemeni le-am lăsat acea vamă mică. Iar tu, când ai fost acolo ureadnic, ai luat tu toată acea vamă și acum încă îi turburați.

Pentru aceea, cum vei vedea această carte a domniei mele, iar tu să ai a lăsa acea vamă mică, să fie a sfintei mânăstiri și ce vamă ai luat până acum să le dai înapoi. Mai multă plângere să nu vie la domnia mea, căci apoi să știți bine că vom trimite și te vom spânzura acolo.

Așa să știți, altfel să nu faceți.

Anul 7120 <1612> August 5.

† Domnul a zis.

† Voice mare logofăt a învățat.

† Haraga <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava — Iași, XXXIV bis/10.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

1612 (7120) August 16, Băiceni.

† Eu Vărvara Néteda, singură pe inene mărturisăscu cu cestu adevărat zapis al meu, cum eu, nesi~~li~~t~~ă~~ și neasuprit~~ă~~ și de nemene nevoit~~ă~~, ce ~~de~~ a mea bună voe am dat a mea dreapt~~ă~~ parte de ocină, nepot~~ă~~-mea Măricăi, fétei Gligăi, din sat din Sălăvestri, drept sufletul mieu și a părinților mie~~i~~, cu tot locul ce va hi partea mea de ocină, cu silește de sat și cu vad de mor~~ă~~ într'ap~~ă~~ și cu pământuri în țarină și cu pomete și curături și cu pădure și cu loc de prisaacă și cu tot vinitul ce s~~ă~~ va alege, să-i fie ei ocină și moșie și cu conilor ei, în véci.

Și în tocmai noastră au fost mulți oameni buni: Andronic din Odobești și Toadea și Gorghe și Șteful. Iar noi, vădzind de bună voe tocmai~~ă~~ cum s'au dat Vărvara parte de ocină nepot~~ă~~-sa Măricăi, fétei Dochie~~i~~, iar noi mai pe mare credință ne-~~a~~m pos pecețile, vădzind că-~~s~~*i* dă a ei dreptă ocină și moșie.

Și eu Vărvara cu sufletul: niște din sămințee mea să nu s'amestece, nici din fiorii mei nici din nepoții mie~~i~~, peste a mea danie și peste al meu zapis.

In Băiceni, în anul 7120 <1612> luna Av~~gust~~ 16 zile.

Eu Poroboh <am> scris. Ghiorghe

Vărvara Néteda Stefan

Andronic Toadea.

Arh. St. Buc., M-rea Doljești, XXX/8.

Orig. rom. hârtie.

1612 (7120) August 17.

Altu ispisoc dela Ștefanu v~~oe~~vod ca să aibă călugării de Galata să-~~s~~*i* apere hotarul sfintei înăncăstiri, săliștile satelor Mănzăști și Folfăești și Crăștești. Nime să nu între în fănațu nici în câmpu nici în poeni pre aimândao părțile de Jijie și să aibă a lua dijină dela fiștecare om.

In anul 7120 <1612> Av~~gust~~ 17.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, V/3 (4).

Rezumat rom.

<1612> August 24, Iași – Bolota.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre credincioase, Dumitru pârcălab de Roman.

Iți dăm de știre că ni s'a jeluit părintele și rugătorul nostru, Mitrofan episcop de Roman și tot soborul dela sfânta episcopie de acolo, zicând că are sfânta episcopie un sat lângă târgul Roman, unde se chiamă Poslușnicii sfintei episcopiei și sunt oameni adunați din alte țări și din zilele de demult, din zilele lui Petru voevod și dela Iancul voevod și iarăși dela Petru voevod și dela alți domni bătrâni și toți au ascultat de sfânta episcopie până acum.

Iar acum îi turbură șoltuzul și pârgarii și vor să-i tragă să fie cu târgul, cum n'au fost ei niciodată.

Deci, domnia mea am lăsat pe toți oamenii să-și ia vecinii care au fugit din zilele lui Costantin voevod, iar pe acei care au fugit mai de deînult să-i lase foarte în pace, să fie unde sunt.

De aceea, dacă vei vedea această carte a noastră, tu să cercetezi dacă nu va fi fugit vreun om din târg la Poslușnicii sfintei episcopiei în zilele lui Costantin voevod, iar târgovești să aibă a-l lua pe acela îndărăt, iar dacă va fi mai de demult, să aibă a-i lăsa foarte în pace. Iar dacă va fi altfel, iar ei să vină să fie de față înaintea noastră cu părintele și rugătorul nostru, Mitrofan episcop.

Alta, iarăși ni s'a jeluit, zicând că merg și se suie în clopotniță și strigă cu glas niare că nu este episcopie, ci cărvăsărie.

Pentru acea treabă, dacă va fi aşa, mare pedeapsă vor avea dela domnia mea, iar dacă nu, ei să vină de față, înaintea noastră.

Așa să știi, altfel să nu faci.

Scris la Iași, Bolota, August 24.

Domnul a poruncit.

† Marinure <a scris>.

Acad. R.P.R., LXI/17–18.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

Datat după Dumitru pârcălab de Roman și Mitrofan episcop.

160

<1612 Septembrie 1 — 1613 August 31> 7121.

Anul 7121 <1612 Septembrie 1 — 1613 August 31>.

Ispisoc dela Ștefan v<oe>v<o>d.

Adeca să au părătit de față înaintea noastră și înaintea boiarilor noștri, Ionașco și alt Ionașco, nepoții lui Filip, cu slugile noastre Zaharie din Frăceshti, pentru o parte de ocină de jumătate de sat Jușcani, a șasea parte și din jumătate de sat din Bădiceni, a șasea, ce sănt pe apa Bistriții în ținutul Neamțului, așa zăcând înaintea noastră, cum au cumpărat acèle părți de ocină unchiul lor Filip dela Fătul, fețiorul Maricăi, nepotul Bașăi și a Ruxandei.

Iar sluga noastră Zaharia visternicelul, el așa au răspunsu înaintea noastră, cuin că au păgubit acête părți de ocină în mânule lui Dumitru din sat

din Arăncăti, pentru o gloabă domnească ce au dat pentru Filip unchiul lor, iar sluga noastră Zahariia au întorsu acei...¹⁾ în mânule lui Dunitru din Arămești, prețul aceia 60 de talere de argint, pentru căci el a fost ruda mai de aproape și ne-au arătat înaintea noastră un ispisoc dela săngur domniia mea și s'au îndreptat și au pus și fierâia, 13 zloti.

Iar Ionașco și celelalt Ionașco au rămas înaintea noastră și înaintea a toată légea țărăi, cum că ei n'au avut niciun ispisoc, nicio mărturie pentru acéstea și de acmu înainte să nu mai aibă altă pără cu Ionașco și cu celalalt Ionașco. Aciasta.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, nr. 628, f. 524.
Copie rom.

161

«1612 Septembrie 1 — 1613 Aprilie» 7121, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem tuturor slugilor noastre, dăbilarilor noștri căți vor umbla cu slujbele noastre în ținutul Neamț. Cun veți vedea această carte a noastră, voi să nu luați boi și vaci pentru alte sate și alți oameni ca dabile din aceste trei sate ale sfintei mânăstiri Pângărați, anuine Bilăcești și Ivănești și Seliștea, ci numai pentru ei și pentru capetele lor, iar de alții pentru nimeni.

Și mai multă plângere să nu vină la noi. Altfel să nu faceți.

Scris în Iași, anul 7121 «1612 — 1613».

† Domnul a spus.

† Voico mare logofăt a învățat.

† Ionașco «a scris».

Acad. R.P.R., DCXLIII/79.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Datat după Voico mare logofăt.

162

1612 (7121) Septembrie 9, Bodei.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincioase, pârcălabilor de Roian și șoltuzului și pârgarilor de acolo. Vă dăm de stire că astă iarnă voi ne-ați adus un catastih și ni-ați arătat și ne-ați spus că târgovești nu sunt mai ²⁾ de loc, iar poslușnici sunt foarte mulți. Deci noi, atunci nu am știut cum le este rândul și tocmeala acestor poslușnici, ci v'am făcut cartea domniei mele, ca să-i lăsați din ei sfintei episcopii, însă pușini, iar pe ceilalți să-i trageți cu târgoveștii.

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ «mai», aşa în orig.

Însă acum a venit înaintea noastră părintele și rugătorul nostru, Mitrofan episcop de Roman și alți părinți și rugători ai noștri episcopi și astfel ne-au spus că acel loc până la ulița Borsului¹⁾ este danie și miluire a sfintei episcopiei dela alți domni de mai înainte, dar ei nu sunt din târg, ci au venit de aiaurea și sunt ca și un sat al sfintei episcopii și nu au fost niciodată amestecați cu târgul, ci au fost toți deosebit.

De aceea, cum vezi vedea această carte a domniei mele, voi să aveți și lăsa în pace, să nu-i amestecați întru nimic cu târgoveșii, nici să nu aveți nici o treabă cu dânsii, ci numai să aibă ei a asculta de sfânta episcopie, iar voi dați-le pace. Așa să știți, altfel să nu faceți.

La Bodei, anul 7121 <1612> Septembrie 9.

† Domnul a poruncit.

† Voico mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

† Marmure <a scris>.

<Pe verso, contemporan:> Pentru poslușnicii sfintei episcopii de Roman.

Acad. R.P.R., LXI/18.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

163

1612 (7121) Septembrie 13.

† Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scrieri slugii noastre, ureadnicului de Căcăciani. Cum vei vedea această carte a domniei mele, tu să ai să lăsa în pace acea parte din Brăești, pe care a stăpânit-o Balica fost hatman, pentru că domnia mea îl am milostivit și am dăruit-o slugii noastre credincioase, Eremia pârcălab de Hotin. Si mai mult să n'ai a turbura, ci să o lași în pace.

Altfel să nu fie, altfel să nu faci.

Seris în Septembrie 13 anul 7121 <1612>.

Insuși dominul a spus.

Ștefan voevod <m.p.>

Popa <a scris>.

Arh. St. Iași, CCXXII/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată,

Cu o trad. rom. din 1833.

164

1612 (7121) Septembrie 24.

Copii di pi ispisou sirbescu dela Ștefan vodă din anu 7121 <1612>. Săptemvrie 24.

1) • Borsova • în orig.

Venit-au înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Pavăl și Ivan Rusulei și Nechifor și alt Pavăl și Nanciu și Ioan Taținco și Gherman și Marcu și Mărica și Stefan și alții răzăș*i* a lor, toț*i* nepoț*i* lui Vlașco Bășco și lui Vlașin și Ursul, zăs Vighiian, și s'au întrebat de față înaintea domnii meli cu slugili noastri, Simion spăt și cu frati-său Dămian spăt și cu Condrea vistr și cu Ana și popa Orza pentru giumătali di sat di Chipirceni, ce din gios giumălati, zicând că au împresurat-o Lozănschii *fost* stolnicu.

Iar slugili noastri ce mai sus sănt scriși, Simion spăt și Dămian spăt și Condrea vistr și Ana și popa Orza ei ne-au spus că au vândut acei oamini, de bună voia lor, lui Lozănschii stolcu și le-au făcut lor multă nevoi și greutati și împresurări.

Iar ei, dacă au văzut atăta nevoi și asupreală, n'au mai putut răbda, ci s'au sculat cu toții di au jăluit pi Lozănschii înaintea lui Costandin Moghila vodă și a boerilor săi și au întorsu cu toții banii, 160 taleri, precum au arătat înaintea noastră și ispisocu dila Costantin Moghila vodă și cu atăta marturi boeri di curtea domnească, scriind cum ei au întorsu acei 160 taleri în mănilor lui Lozănschii.

Deci noi dacă am văzut aceli ispisocu dila Costantin vodă și cu atătea mărturii am îndreptat pi slugili noastri cei mai sus scriși, Simion spăt și Dămian spăt și Condrea vistr și Ana și popa Orza și am luat dela dănsii sferăe 12 zlot*i*, iar Pavăl și Ioan Rusulei și Nechifor și alt Pavăl și Nanciu și Ioan Taținco și Gherman și Marcu și Mărica și Stefan și alți răzăș*i* ai lor, ei au rămas înaintea noastră din toată legea tării și di acu să nu mai aibă a-ș*i* întreba cu slugili noastri, ci mai sus sănt scriș*i*, nici să-i rămăi în veci pisti carteoa noastră.

Voicu *mare* logofăt.

Și la anul 7231 <1723> Iuni 28 di Pavăl dliaucu s'au prifăcut di pi sirbii, moldovinești. Iar ispisocul cel sirbăscu cu copiia lui esti în măna lui Alixandru Lașcu din Chipirceni.

Copiia acestui ispisocu s'au poslăduit de noi cu copiia ce adivărata, ci esti scoasă di Pavăl dliaucu fiind și ispisocul cel sirbescu di față și s'au aflat întocma.

1818 Iunie 9.

.....¹⁾.

Acad. R.P.R., Fotografii XXXV/23 B.

Fotocopie după trăd. rom.; cu alte două fotocopii după copii din 1818 Iunie 19 și 1818 Iunie 21.

165

1612 (7121) Septembrie 30.

„Ionașco *mare* paharnic și Pântelei pârcălab de Cotnari și Feltin șoltuz și 12 pârgari de acolo. Scriem și dăm de știre cu ciastă carte a noastră cum au

¹⁾ semnătură indescifrabilă.

venit înaintea noastră, la culesul viilor, Ionașco Grigorcea cu nepoata sa, cu Eftimia, fata lui Miron cluciarul ce-au fost, de s'au părăt de față cu semențiia lor Todosia Oncioae din Suceava și cu fetele ei: Agafia și Mărica Mănoare, pentru o falce și giumătate de vie, ce sintu în Dealul Măndru, ce-au fost acèle vii a mătușei lor, a tuturor, a Gripinei călugăriței, dizeând Todosia Oncioae și cu fetele ei că li să vine și lor parte dintr'acèle vii a mătușe-sa, ca și Eftimiei.

Iar Eftimiia, fata lui Miron, a scos zapis de mărturie dela preuții și dela mulți oameni buni din Suciuva cum acia mătușe a lor, Gripina călugărița, s'au lăsat cu limbă de moarte nepoților săi, lui Gligorie cluciariul și Sorei și feciorilor și nepoților lui Gligorie și Sorei, care zapis scrie cu preciuine¹⁾ cine va strâca tocmai ei, Gripinei călugăriței.

Iar Gligorie și Sora cu feciorii lor, ca să aibă a cuinănda și a griji la pogrebul ei și diati pre rându prespre anul și aşijdere în toții ani să dea dintr'acèle vii căte o giumătate de vin, la beseră la Arhanghelii în Suciuva și căte un cal, în toții ani la Svetagora, la Dionisete.

Deci noi, vădănd acel zapis cu procluie mare, dela Gripina călugărița, noi n'amu îndrăznit altă lege a mai faci, ce-amu lăsat pre aceiași tocmai, ca să tie Eftimiia, fata lui Miron, nepoata lui Gligorie și a Sorei, cum și pănă acum au ținut moșie și părinții ei și ca să aibă a griji adétiul mătușe-sa Gripinei călugăriței, la beseră la Sfinții Arhanghelii în Suciuva și la Dionisete la Svetagora.

Aciasta scriem și dăm stire cu ciasta carte a noastră.

In anul 7121 <1612> Sep^tembrie 30.

Eu Ionașco mare ceașnic.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fond. Spiridonia, II/92.

Orig. rom., hârtie, două pecete aplicate.

166

1612 (7121) Octombrie 8, Greceni.

† Iată dar eu, Costin ginerele lui Lupul, fiul Goiae, cu feineia mea Anghelina, fiica lui Lupul și cu Vasile fratele Anghelinei, fiul lui Lupul, spre amintire facem stire că am vândut ocina noastră care se va alege din satul Doljești din ținutul Romanului pe pârâul Albăia. Pe aceasta am vândut-o unchiului nostru, pan Dumitru Goia părcălabul de Hotin pentru o sută taleri numărați. Pentru aceea să-i fie lui ocină și dedină cu tot venitul. Si am luat toți banii gata în mâinile noastre.

Și au fost la tocneala noastră mulți oameni buni și fruntași din ținutul Hotinului, anume: Toader Căpotici din Căpoteni și Patrașco cel bătrân din

¹⁾ cuvântul « preciuine », probabil în loc de « procluie ».

Brânzeni și Fedorașco din Stângăceni și Neculai din Măndăcuți și Toader, fiul lui Petriceico logofăt și Cârstian din Căpoteni.

Pentru aceea, acei oameni buni și-au pus, pentru înare credință, pecețile lor pe acest zapis, să se știe.

Scris în Greceni, în anul 7121 <1612> Octombrie 9.

† Pătrașco, cu mâna mea proprie.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Doljești, nr. 648, f. 12.

Orig. slav, hârtie, șase peceți inelare.

Cu o trad. rom. din sec. XIX, ibid., f. 13.

167

<1612 (7121)> Octombrie 14, Doljești.

† Iată dar noi, popa Vasilie din Hrănicești și Ion care am fost pârcălab de Cudalbi și alt Ion din Șirătei visternicel și Gliga ușar din Macsinești și Cozma visternicel de acolo și Pătrașco din Lăicani și Ionașco din Doljești și Ștefan și Mihailă și alții mulți oameni buni, megiași din jur, mărturisim cu această carte a noastră că au venit înaintea noastră a tuturora Costin, ginerele lui Lupul și cu femeia lui, Anghelina și cu fratele lui, Vasilie, fiul lui Lupul, de nimeni săliți nici asupriți, ci singuri de bună voia lor și au vândut dreapta lor ocină și dedină, toată partea lor, cât se va alege din satul Doljești, din vatră și din câmp și dinspre toate părțile. Pe aceasta au vândut-o vărilui lor, pan Dumitru Goia pârcălab de Hotin, pentru o sută de taleri nuinărați, bani gata.

Deci noi, văzând asemenea tocmeală de bună voe și plata deplină dinaintea noastră, noi am făcut această carte dela noi. Si spre mai mare credință am pus pecețile noastre pe această carte a noastră, să se știe.

Scris în Doljești, Octombrie 14.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Doljești, nr. 648, f. 14.

Orig. slav, hârtie, patru peceți inelare.

Cu o trad. rom. din sec. XIX, ibid. f. 15.

Datat după zapisul precedent, din 9 Octombrie 1612, cu același cuprins.

168

1612 (7121) Noembrie 3, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni satul Cernați, care se numește Bilțigani, care este în ținutul Tutovei, și cu satul Greci, care se chiamă Rotompănești și s'a tocmit de bună voie înaintea noastră pentru o bucată de ocină, ce a fost cotropită de cneaghina Măriica pârcălăboiaia¹⁾ de Hotin și s'a lăsat să fie acel hotar pe unde s'a tocmit ei de bunăvoie.

¹⁾ • pârcălăboiaia •, aşa în orig.

Iar după această tocmeală să nu aibă a înai scoate niciodată satul Grecii niște ispisooace¹⁾ sau privilegiile dela Costantin voevod, pe acea bucată de ocină. Iar acei care vor scoate ispisooace sau privilegiile, să nu se credă și să fie de gloabă 50 boi.

De aceea, domnia mea, dacă am văzut tocmeala de bună voie și domnia mea am dat să le fie ocină și dedină cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, anul 7121 <1612> Noembrie 3.

Însuși domnul a zis.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Marmure <a scris>.

Acad. R.P.R., CLVII/94.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

169

1612 (7121) Noembrie 5, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Iurașco și sora lui Anghelina, fiili Maricăi, nepoții lui Dumitru Goia, de a lor bună voie, nesiliți de nimeni nici prigoniți și au vândut dreptele lor ocine și dedine toate părțile lor cât li se cuvine în satul Doljești și în satul Rusii lui Goia și în satul Blăgeștii din ținutul Roman.

Aceasta au vândut slugii noastre credincioase, mai sus scrisului unchiului lor, Dumitru Goia ureadnic de Iași, pentru patruzeci de taleri de argint. Si le-a plătit lor deplin dinaintea noastră și dinaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină, iar noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit aceste mai înainte sus zise părți de ocină, ca să-i fie lui și dela noi cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași în anul 7121 <1612> Noembrie 5.

Domnul a spus.

† Voice mare logofăt a învățat și a iscălit.

† Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Doljești, nr. 648, f. 126.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XIX, ibid., f. 127.

170

1612 (7121) Noembrie 15.

† Ștefan voevod, <din mila>²⁾ lui dumnezeu, domn al țării Moldovei...²⁾ sluga noastră Dumitru...²⁾ pentru niște pomeni ca...²⁾ a sa, Magda, iar

¹⁾ « ispisocu » în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

Dumitru...¹⁾ astfel ei...¹⁾ dela Drăgoiñâne...¹⁾ cu sufletele lor...¹⁾ să fie aşa cum...¹⁾ Isac, înaintea domniei mele...¹⁾ iar Drăgan să aibă a întoarce banii ce i-a luat dela...¹⁾ Drăgan a spus aşa înaintea domniei mele că a pomenit pe tatăl lui, Măte...¹⁾ cu averile sale.

Iar voi deasemeni aveţi să daţi de ştire, înaintea domniei mele.

Aşa să ştiţi, altfel să nu faceţi.

Scriş <în...>¹⁾ anul 7121 <1612> Noembrie 15.

† Domnul a spus.

† Voico mare logofăt a învăţat.

† Mătiş <a scris>.

<Pe verso, contemporan:> « Magda, cine a pomenit-o ».

Acad. R.P.R., XLI/33.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

171

1612 (7121) Noembrie 25.

Ştefan voevod, cu mila lui dumnezeu, domnul ţărăi Moldovei. Iată au venit înainte noastră şi înainte boerilor noştri, popa Crăciun şi sora lui Chiriana, fiică Muşii, nepoţii Cernii, de bună voie lor, de nime silişti, nici asupriji ş'a vândut driaptă a sa ocină şi moşie, din uric ce a avut moşul lor dela...²⁾ voevod, a triia parte din satul Fiştingheşti dela Putna şi a treia parte din vad de moară ce iaste în gărla Putnii, din capăt.

Aciasta au vândut cinstit şi credincios boerului nostru, Voico mare logofăt, drept 30 taleri bani gata. Şi au plătit toţi bani<i> deplin înainte noastră şi înainte boerilor noştri.

Drept aceia să-i fie lui şi dela noi uric şi moşie şi întăritură cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece.

7121 <1612> Noemivrie 25.

Domnul a poruncit.

Beldiman hatmian.

Nebojatco <a scris>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bisericană, nr. 572, f. 83 v.

Copie rom.

172

1612 (7121) Noembrie 28, Iaşi.

† Ştefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri sluga noastră, Ion Häugul pitarel şi cu oamenii lui şi au părît de faţă pe sluga noastră, Nebojatco uricar,

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc alb în text.

pentru un stufăriș ¹⁾ ce este peste Jijia, dinspre apus, și pentru podușca ²⁾ ce este aceia Jijia Veche, cu un uric foarte vechi dela Ștefan voevod cel Bătrân, dela întemeierea țării și a voit cu acel uric să treacă peste Jijia, în acel stufăriș ¹⁾.

Deci domnia mea i-am judecat cu sfatul nostru și am aflat că acel uric este foarte vechiu pentru mai mulți împreună ³⁾ și au eşit dintr'însul vânzări și au mai avut pără mai înainte vreme pentru acel stufăriș ¹⁾ și în zilele lui Eremia voevod și în zilele lui Costantin voevod, precum a arătat și ispisoace ⁴⁾ înaintea noastră Nebojatco că i-a rămas pe ei.

Intru acestea domnia mea am aflat cu sfatul nostru că nu are a stăpâni Häugul cu oamenii lui peste Jijia dinspre apus, ci să le fie hotar peste tot (matca ⁵⁾) Jijiei Vechi. Și am trimis domnia mea pe sluga noastră, Stoica fost armaș, să le ridice stâlpi tot pe matca Jijiei Vechi. Și iarăși a rămas Häugul cu oamenii lui din toată legea noastră. Iar Nebojatco s'a îndreptat dinaintea noastră și și-a pus fierăe, 12 zloți, la vistierie.

Iar acel uric vechiu nu l-am luat <dela dânsii> ⁶⁾ ci l-am lăsat la ei, pentrucă sunt scrise în el și alte sate. Iar dacă la oarecare vreme sau în vreo zi vor voi să părască cu el, să nu fie de nici o credință, nici să nu dobândească, și încă să fie de mare gloabă 50 boi. Altfel să nu fie, înaintea acestei cărți a noastre.

Scriș la Iași, în anul 7121 <1612> Noembrie 28.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Marmure <a scris>.

<Pe verso:> Când le-a fost ziua pentru hotar, iar sluga noastră Stoica șurmaș n'a putut să meargă să hotărnicăescă, pentrucă s'a îmbolnăvit, ci am trimis domnia mea sluga noastră, Ionașco Cucora și a hotărnicit și a stâlpit cu oameni buni, cum au aflat ei cu sufletele lor.

Voice mare logofăt a iscălit <m.p.>

Acad. R.P.R., CCXLVII/17.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu două trad. rom. una din 1799, ibid., CCXLVII/18, și alta din 1762, ibid., CCXLVII/19.

173

1612 (7121) Decembrie 1, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au părît de față înaintea noastră Sava vătăh de hânsari pe Hidruța și pe Gorghie și pe Vasilie și pe Ștefan și pe Marco din satul Borcești pentru o parte de ocină

¹⁾ « stuh » în orig.

²⁾ « podușca », aşa în orig.; literal în ruscă « pernă », e vorba aici de o anume formăție de teren.

³⁾ « ocol », aşa în orig. <uric> colectiv pentru mai mulți.

⁴⁾ « ispisoace », aşa în orig.

⁵⁾ « matca », aşa în orig.

⁶⁾ loc rupt în orig.

din satul Petrilești, care acum se numește Borcești, spunând înaintea noastră că el a avut numai un vad de inoară, iar acești oameni mai sus scriși au două vaduri de moară și lui i se cuvine încă o jumătate dintr'un vad.

Iar acești oameni, toți mai sus scriși, au spus că atunci când bunicii lor au împărțit acest sat, lor li s-au cuvenit două vaduri de moară, fiindcă lui Sava i s'a cuvenit mai mult loc la câmp.

De aceea, doinția mea cu tot sfatul domniei miele i-am judecat cu dreaptă judecată și astfel le-anii aflat lege, ca să stăpânească acești oameni mai sus scriși două vaduri de inoară, cum au stăpânit și până acum din veac. Si s'a indreptat și și-au pus ferie 12 zloți, iar Sava vătah de hânsari, el a rămas înaintea noastră din toată legea noastră a țării.

Pentru aceasta, de acum înainte să nu aibă a mai părî Sava hânsar <pe> Hidruța <și pe Gorghe> și pe Vasilie și Ștefan și Marco, pentru această pără si nici să dohândească dela ei, niciodată în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scriș în Iași, în anul 7121 <1612> Decembrie 1.

Domnul a spus.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Marmure <ă scriș. >

Acad. R.P.R., CXVI/70.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

Rezumat rom. la Arh. St. Buc., Achiziții Noi, MMV/31, f. 36 (4).

174

1612 (7121) Decembrie, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Grăilă¹⁾ și frații lui...²⁾, fiili lui Toader³⁾, nepoții lui Coste, de bună voia lor...³⁾ însuși cu gura lor au mărturisit că tatăl lor Toader, fiul lui Coste, a vândut o parte de ocină, a șaptea parte <din> întreg satul Gârcini și cu loc de moară și de prisăci.

Aceasta a vândut-o el credinciosului Mihailă Marmure aprobat din Mărinureni, pentru trei sute de zloți tătărești.

Deci noi, văzând că ei însuși cu gura lor...³⁾ că au vândut tatăl lor Toader, fiul lui Coste, iar noi deasemeni și dela noi <am dat și>³⁾ am întărit lui Mihailă M~~ar~~mure aprobat și tuturor...³⁾ a șaptea parte din tot satul G~~ă~~rcini, cu loc de moară și de prisăci, ce este la obârșia Racovei, din ținutul Tutovei.

Pentru aceasta, să-i fie și dela noi uric și cumpărătură, cu tot venitul. Si altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scriș la Iași, în anul 7121 <1612> Decembrie...³⁾

¹⁾ • Grăilă • completat după trad. rom.

²⁾ loc alb în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

- † Domnul a zis.
 † Voico mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>
 † Mătei... <a scris>.

Arh. St. Iași, CDXIX/13.

Orig. slav, hârtie, rupt, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. în Condica moșilor Costache Cantacuzino, f. 465.

175

<1612 — 1614> Decembrie 4, Bârlad.

† Pan Ursu mare vornic de țara de jos. Scriem fiului nostru Drăgan și vătah de Gără din Putna. Dămu-ț*i* stir*e* că ni s'au jeluit Iane neguțător din târgul Bârlad și așea au dzis că ari niște mori acolea, în gârla Putnei, iar cându-i acmu, Crețul din Bolotești și Dumitru din Vitănești*i* și Trif, feciorul Petrei de acolo și Nistur de acolea, ei fac o moar*ă* și vadu n'au mai fost acolea, ce înneacă morile lui Iani.

Dereptu aceasta, deaca vei vedea ceastă carte a noastră, iar tu să mergi și să străngi oameni buni de în sus și de în gios și să <so>cotiț*i* cum veți afla mai dereptu. De să va afla că au ei avut vad mai gios de vad ¹⁾ și acmu ei au făcut mai sus, de înneacă morile lui Iani, iar tu să aibi a le gici să-ș*i* mute morile unde au avut ei vad mai gios, să nu înnece morile lui Iani; iar să nu vor vrea ei să le mute și vom ²⁾ afla noi că le-au mutat ei mai sus, mai apoi vom ²⁾ trimiți de vom ²⁾ luo 12 boi.

Iar lur de la va mai părea strămbu, voi să le daț*i* dzi înaintea noastră.
 In Bârlad, Decembrie 4.

<Pe verso, scris din sec. XVIII:> O cart*e* pe sărbie a Ursului vornicul mare, iar de Vitănești.

Acad. R.P.R., LIV/29.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat după Ursu Bărboi mare vornic, ucis în Septembrie 1615 de Ștefan voevod.

176

1612 (7121) Decembrie 8.

† Adecă eu, Isaico comișelul din Pășcani, însuț*i* cu pre mine mărturisescu cu cest zapis al mieu, cum om luat 80 de taleri dela giupănu Căzan, cî-ai fost postelnic, tot taleri de argintu și potronicu, de nimă nevoit, ce de bună voia mia, și mi-em zălogitu partea mia de ocină din sat din Pășcani, giumătate de satu și cu mori în Siret și pod înblătoriu și locuri de priseci și cu fâneață și ce se va afla partea mia, și cu tot vînitorul cătu să va alége într'acel hoțar.

¹⁾ * vad * în orig.

²⁾ * vem * în orig.

Și mi-ein pus dzi însuini, până în dzua de *Florii*¹⁾ ca de nu vor fi bani la dzi, ia să fie ocina peitore. Pentru ce că la nevoia mia, nice den rodul mieu, nime, nice dintr'a femeei inéle, Anisiei, niinia nu mi-eu făcut bine de aceşt*i* bani, ce-s mai sus scriș*i*. Deci de mi s'ere tâniplă și vreo moarte, până la acia dzî, cum mai sus seris, ocina să fie în măna lui Căzan postelnicului, și cu tot venitul ce va fi.

Și'ntr'aciastă tocmaiă ne-au fost pre mai mare mărturie: igumenul de R[r]ăcica, Grigorie, și proigumenul Theodsie și Stahie ernionah și Veniamin ermonah și Larion și Isaacu stareț și tot săborul dela sfânta mănăstire R[r]ăcica. Si pre mare credință, noi deacă ain vedzut aciastă tocmaiă, noi tot săborul am pus peciate sventei mănăstir*i*.

Astfel mărturism ca să se știe.

Scris în anul 7121 <1612> luna Decembrie 8 zile.

Arh. St. Iași, CDXXVII/20.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată, căzută.

177

1612 (7121) Decembrie 22, Iași.

† Ștefan voevod, din nula lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Ion Măciucă și cu frații săi și a părît pe sluga noastră, Ionașco Cucorea aprod, pentru o parte de ocină, ce a cumpărat el dela alt frate al lor, Toader Măciucă, din satul Ostăpceni dela Turia, a treia parte din a patra parte, care este în ținutul Iași.

Deci domnia mea am dat lui Ionașco Cucorea, ce a cuînpărat, să-și stăpânească după diresele ce are, iar Ion Măciucă cu frații lui, ei să ia partea fratelui lor, Toader, de aiurea, pe unde va avea.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi ocină și întărire cu tot venitul și mai mult să nu 'aihă a-l pârî, niciodată, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7121 <1612> Deceinbrie 22.

Domnul a zis.

*Voice mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>
Nebojato <a scris>.*

Acad. R.P.R., CCCCLVII/48.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1762, ibid., CCCCLVII/49.

178

1613 .(7121) Ianuarie 1, Iași.

† Ștefan voevod, din inila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem domnia inea tuturor slugilor noastre, căți vor umbla cu slujbele în ținutul

¹⁾ « țvcatonosie » în orig.

Romanului, cum veți vedea această carte a domniei mele, voi să lăsați foarte în pace satele sfintei mânăstiri Galata, anume Sadna și Tămășenii, să nu le luati vitele pentru alte sate, numai să aibă a-și plăti dabilele, cum sunt scriși la vistieria domniei mele.

Și deasemeni, dacă se vor afla în satele lor niște răufăcători sau tâlhari, să nu prădați satele lor pentru acei răufăcători, ci să cerceteze pârcălabul sau marele vătăh sau globnicii, să strângă oameni buni și cine se va afla hoț sau tâlhar, să piară după fapta lor.

Iar vecinii sfintei mânăstiri să fie foarte în pace. Și iarăși, câtă veți umbla în acel ținut să-i lăsați de muncă¹⁾ și de podvoade, și cai de olac să nu le luati. Astfel să știți. Altfel să nu faceți.

Scris la Iași, anul 7121 <1613> Ianuarie 1.

Insuși domnul a poruncit.

Voice mare logofăt a învățat <m.p.>

Dumitru <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, VI/7.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

179

1613 (7121) Ianuarie 6.

Ispisoc dela Ștefan vvod, precum au întărîit pre Horilești slugii sali lui Pantalei fost pârcălab din leat 7121 <1613> Ghenar 6.

Ștefan <voevod>, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Adecă au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noastri Grigorie și Vasilie și surorile lor Marica și Magdalina și Parasca, ficior*i* Odochii*i*, nepoți ai lui Drăgan, dintră a lui bună voe de nime siliți, nici asupriți și au vândut toată porția lor ce să va alege din sat din Horilești ce-i în ținutul Cărligâturii, dintru uric ci-au avut *dela...*²⁾ vvod, aceste au vândut slugii noastre lui Pantalei fost pârcălab, în patruzeci taleri de argint și cu un loc de prisacă și cu păduri.

Pentru aciasta, să fie lui și dela noi dreapta ocină și uric de întăritura cu tot venitul.

Și altul să nu să amesterce.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Trei Ierarhi, nr. 579, f. 302.

Copie rom.

180

1613 (7121) Ianuarie 11, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră sluga noastră, Cernat fost logosăt și a părît pe cneaghina

¹⁾ • robot • în orig.

²⁾ loc alb în text.

lui Toader Dragotă zicând astfel că i-a luat Dragotă o sută și treizeci stupi. Dar într'aceasta mai sus zisul Cernat, de bună voia lui, a iertat pe cneaghina lui Toader Dragotă și s'an împăcat dinaintea noastră.

De aceea, domnia mea văzând iertarea și împăcarea lor de bună voie, pentru aceasta domnia mea i-am făcut întărire, ca mai sus scrisul Cernat de acum înainte să nu mai aibă a părî niciodată pe cneaghina lui Toader Dragotă pentru acei mai sus scriși stupi și nici să nu o mai turhure în alt chip înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 11.

Domnul a poruncit.

Voico mare logofăt a invățat și a iscălit <m.p.>

<Pe verso, rom., sec. XVII:> « Ispisoacele Gârleștilor ».

Acad. R.P.R., CLVII/96.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată. †

181

1613 (7121) Ianuarie 11.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră rugătorul nostru egumen, eromonah Agathon și tot soborul dela sfânta noastră rugă, sfânta mânăstire Putna, cu un zapis ce au avut dela sfântrăposatul chir Filothei fost episcop de Huși, pe un sat numit Crasna, ce este în ținutul Sucevii, care el a cumpărat acel sat anume Crasna, care este în ținutul Sucevii pe banii săi drepti și l-a dat sfintei noastre rugi, mânăstirii Putna, pentru suflctul său și pentru pomenirea părintilor lui.

Deci, domnia mea deasemeni am miluit și am întărit sfintei noastre rugi mai sus scrise, mânăstirea Putna, unde este hramul cinstitei uspenii a prea-sfintei și stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cu acel sat mai sus scris, numit Crasna, ce este în ținutul Sucevii, ca să fie dela domnia mea sfintei noastre rugi mai sus scrise, mânăstirea Putna, cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Anul 7121 <1613> luna Ianuarie 11.

Domnul a poruncit.

Voico mare logofăt a invățat și a iscălit <m.p.>

Acad. R.P.R., LXXXII/101.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

182

1613 (7121) Ianuarie 13, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre, Eremia din Ciritiani. Intru aceea, cum vei vedea această carte

a domniei mele, tu să dai zi înaintea noastră lui Ștefan Boldescul din Buciumi și lui Ioniță de acolo și lui Ștefan Pricul de acolo¹⁾ să-i aduci cu privilegiile lor și cu «zapisele» lor de vânzare de față înaintea noastră, oricând vei voi să le dai zi lui Ionașcu și popei Ionașcu din Bilăești, fie ce zi li se va face; când le va fi ziua, să dați de știre.

Altfel să nu faceți.

S'a scris în Iași, anul 7121 <1613> Ianuarie 13.

† Domnul a spus.

† Rusul vornic a învățat.

† Chirvasie <a scris>.

Acad. R.P.R., DCXLII/77.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

183

1613 (7121) Ianuarie 13, Iași

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni Ilie Avram, de bună voia lui, nesilit de nimici, nici asuprit, și a vândut dreapta sa ocină și cumpărătură, a patra parte din jumătatea satului Bicani ce este pe Smila, în ținutul Tutova, și cu loc de moară la pârâul Smila. Aceasta a vândut credinciosului nostru boier, Nicoară mare armaș, pentru treizeci taleri bătuți.

Și deasemeni a venit înaintea noastră Tudora, fiica Dușcăi și a vândut jumătate din partea bunicului ei, Drăghici, din acelaș sat Bicani. Aceasta a vândut panului Nicoară mare armaș, pentru cincisprezeci taleri bătuți.

Și deasemeni au vândut dinaintea noastră Udrea cu femeia sa, Drăgălină, părțile lor toate din satul Bicani, care tuturor acestora mai sus scriși le-a fost cumpărătură dela Ivașeo Bica, și cu locuri de moară în pârâul mai sus scris Smila. Aceasta au vândut tot mai sus scrisului pan Nicoară mare armaș, pentru cincisprezeci taleri bătuți.

Și deasemeni a vândut dinaintea...²⁾ dreapta lui ocină și dedină, a patra parte din satul Balosinești și cu loc de moară la Smila. Aceasta a vândut tot panului Nicoară mare armaș, pentru treizeci taleri bătuți.

Și deasemeni a vândut dinaintea noastră mai sus scrisa Tudora, fiica Dușcăi, nepoata lui Cârstea, jumătate din partea bunicului ei, Drăghici, din acel sat Balosinești, iarăși cu loc de moară pe acel pârâu, tot panului Nicoară mare armaș, pentru treizeci taleri bătuți. Și le-a plătit deplin tuturor celor mai sus scriși, dinaintea noastră.

¹⁾ «și lui Ștefan Pricul de acolo», scris deasupra rândului de altă mână.

²⁾ loc rupt în orig.

Pentru aceasta, să-i fie și dela noi ocine și cumpărătură, cu tot venitul.
Și altul să nu se amestece.

Scris în Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 13.

† Domnul a spus.

† Voico mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

† Tăutul <a scris>.

Arh. St. Iași, CDLVIII/18.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

184

1613 (7121) Ianuarie 15.

Zapis din anul 7121 <1613> Ianuarie 15 zile, sub semnatura unor oarecare Fedor și Isac și Tatiana, fiii lui Condre din satul Târșitei, despre aceia că, de buna lor voie, au vândut pământul propriu ce le aparținea, a treia parte din jumătatea de sus a satului, lăsată lor de părintele lor, Condre, lui Gheorghe Morozan și femeii lui, Nastasia, cu prețul de treizeci și cinci taleri și un cal.

Pe lângă aceasta, în acelaș zapis e scris că Fedora și Grigorie, fiii lui Dobrescu, au vândut deasemenea a treia parte din jumătate de sat din satul Târșitei, lui Gheorghe Morozan și femeii lui, cu prețul de 20 taleri.

Arh. St. Iași, CCCXXXV/e f. 8.

Rezumat în limba rusă.

185

1613 (7121) Ianuarie 15, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici sluga noastră, Isaico comis, fiul lui Ion, nepotul lui Ilie, strănepotul Marușcăi și lui Iliaș și a adus înaintea noastră un ispisoc de întărire dela Eremia voevod, pe o jumătate de sat din Pașcani, partea de jos, cu jumătate din poiana dintre Sirete și năsajeluit cu mare plângere, zicând că atunci, când a fost în zilele lui Costantin voevod, să sculat Balica hatmanul și i-a luat acea mai sus scrisă jumătate din satul Pașcani, jumătatea de jos și cu jumătate din poiana dintre Sirete, cu sila și cu mare asuprire și i-a lepădat optzeci taleri, însă fără voia lui.

Și a adus el, înaintea noastră, 48 oameni buni și de ocină și toți într'un glas au glăsuit și astfel au mărturisit că a avut el mare asuprire și i-a lepădat acei bani fără voia lui.

Deci domnia mea, dacă am văzut că i-a fost dreaptă ocină și atâția oameni buni mărturisind că a avut el mare asuprire și a fost fără voia lui, domnia mea m'am milostivit și am lăsat ca să-și răscumpere dreapta ocină și dedină. Și a dat domniei mele optzeci taleri numărați și un cal bun, pentru acea înainte

113

zisă jumătate de sat din Păscani și cu jumătate din poiana dintre Sirete și cu vad de moară la Siret.

Deci, domnia mea deaseineni și dela noi am dat și am întărít slugii noastre, mai sus scrisului Isaico comis, fiul lui Ion, nepotul lui Ilie, străneputul Marușcăi și lui Iliaș, pentru aceea, ca să-i fie și dela noi uric și întărire, cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Seris la Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 15.

Domnul a spus.

Voice mare logofăt a învățat.

Marinure <a scris>.

Arh. St. Iași, CDXXVII/19.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

186

1613 (7121) Ianuarie 17, Iași

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, doinn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire din țarina Iașilor și au părît de față pe rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire Beserecani, pentru o moară din satul Averești, ce este la Cracău și au zis astfel înaintea noastră că acele mori sunt în hotarul lor din satul Averești și au voit să le ia dela ei.

Iar rugătorii noștri, monahii dela sfânta mânăstire Beserecani, ei au arătat înaintea noastră că acele mori sunt danie și miluire dela Eremia voevod sfintei mânăstiri, pentrucă sunt pe locul domnesc. Și au arătat înaintea noastră uricul de danie și de miluire dela Eremia voevod.

Deci noi văzând că este dreaptă danie și miluire a slintei mânăstiri nai sus scrise, Beserecanii, dela Eremia voevod și noi deasemeni și dela noi aîn dat și am înluit sfânta mânăstire nai sus scrisă, Beserecanii, cu acea înainte zisă moară, care este la Cracău. Și s'au îndreptat și și-aș pus ferâe, 12 zloți.

Iar rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire din țarina Iașilor, ei au rămas dinaintea noastră și din toată legea țării. Și de acum înainte să nu aibă ei mai mult a mai ¹⁾ pără pe călugării dela Beserecani pentru acea pără și nici să dobândească niciodată în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Seris în Iași, anul 7121 <1613> Ianuarie 17.

Domnul a zis.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, VI/5–6.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1843.

¹⁾ «mai», aşa în org.

1613 (7121) Ianuarie 19, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Lazor Dannă cu femeia lui, Anna, și au părît pe boierul nostru, Bonl fost vistier, pentru a treia parte din satul Tălpălăești, care este în ținutul Suceava, pe Moldova, astfel zicând că ei n'au vândut de bună voia lor acea parte de ocază, ci le-a lepădat banii Bonl vistier fără voia lor. Iar boierul nostru Bonl a arătat înaintea noastră un uric de cumpărătură, ce a avut dela Costantin voevod, că ii este dreaptă cumpărătură.

Si la aceasta au mărturisit înaintea noastră și credințioșii și cinstiții noștri boieri, Ursu mare vornic și Beldiman hatman că atunci când au vândut acești mai sus zis oameni acea parte de ocază, atunci s'au întâmplat și ei și au numărat ei însăși, boierii noștri, acei bani, o sută ughi și din mainile lor au dat acei bani în mainile mai sus scrișilor, Lazor și femeii lui, Anna și i-au luat ei însăși, de bună voia lor, dinaintea mai sus zisilor noștri boieri. Si în afară de acea sută de ughi, încă i-a scutit Bonl vistier pe acei oameni cinci ani și s'a băgat el însuși la cheltuială, ce a cheltuit pentru ei în acei cinci ani și s'a făcut iarăși altă sută de ughi.

Pentru aceea, domnia noastră și cu sfatul nostru i-am judecat, cu judecata noastră dreaptă și am aflat că este dreaptă cumpărătură a boierului nostru, Bonl fost vistier. Pentru aceea s'a îndreptat și și-a pus feră, 12 zloți, iar Lazor Dannă cu femeia lui, Anna, au rămas din toată legea noastră.

. Pentru aceea, de acum înainte să nu aibă ei a-l părî pentru această pără, niciodată în veci și nici altfel să nu se creadă, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 19.

Domnul a poruncit.

Voice mare logofăt a invățat <m.p.>

Acad. R.P.R., CCCCLXXIX/26.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom., ibid.. CCCCLXXIX/27.

1613 (7121) Ianuarie 20, Iași

† Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Chirana, cneaghina lui Iurașco, cu cununatul ei, Toader Cârlig, și cu un zapis și au părît pe boierul nostru, Bonl fost vistier, astfel zicând că Iurașco a pus zălog, pentru 320 taleri, un sat anume Frăteștii, care este în ținutul Neamț, la Bonl vistier și au spus că acel zapis este făcut de Bonl, scriind în el, când va veni cu acel zapis să întoarcă

acei mai sus scriși bani în mâinile Boului¹⁾ vistier, el să-și ia acel sat înapoi.

Astfel pentru acel zapis și boierul nostru Boul n'a tăgăduit, ci a zis că este făcut de el, însă pe urmă Iurașco a căzut în păgânătate și în robie și l-a răscumpărăt Boul vistier din acea robie și a dat pentru el 200 taleri.

Și la aceasta, însuși Iurașco, de bună voia lui, s'a întocmit cu Boul vistier și a lăsat acel sat pentru toți acei bani, să fie vândut și i-a făcut și uric pe acel sat, dela Eremia voevod, cum l-a arătat și înaintea noastră.

Pentru aceea, domnia noastră i-am judecat după legea țării și am aflat că-i este dreaptă cumpărătură acel sat Frăteștii. Pentru aceea, boierul nostru, Boul fost vistier, s'a îndreptat și și-a pus ferâe 12 zloți, iar mai sus scrișii, Chiriana, cneaghnia lui Iurașco și cunnatul ei, Toader Cârlig, au rămas din toată legea noastră.

Pentru aceea, de acum înainte, să nu aibă ei a părî pentru această pără niciodată în veci, nici altfel să dobândească, înaintea aceastei cărți a noastre.

Scriș la Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 20.

† Domnul a poruncit.

† Voico mare logofăt a învățat <și> a iscălit <m.p.>

† Costantin <a scris>.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fondul Spiridonia, XXXIII/3.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1845.

189

1613 (7121) Ianuarie 20, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Anisia, fiica lui Gavril Nemiș, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și dedină, din uric ce a avut bunicul ei dela voevozi, din jumătatea satului Orășeni, din partea lui Nemișca, toată partea ei, ce se va alege, ce este în ținutul Hârlău și cu parte din baltă ce se numește Crivaia.

Aceasta a vândut slugii noastre, Pătrașco Udrea, pentru o sută și patruzeci taleri de argint. Si i-a plătit deplin dinaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi uric și ocină de întărire, cu tot venitul. Nimici să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scriș în Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 20.

Domnul a zis.

<Voicul>²⁾ mare logofăt a iscălit.

Nebojatco <a scris>.

¹⁾ «Boului», așa în orig.

²⁾ În text, greșit: «Lațcu».

S'au posleduit de mine și s'au găsit adevărată întocma cu matca și am iscălit, Athanas*ie* iconom. Botoșani, 1810 Martie 27.

Dela vorniciaia Botșani.

Fiind în limba rusescă copie și ce adevărată și poslăduindu-si de cătră cucernicie sa iconomu Athanasii, cari încredințându-ni că esti întocma, după ce adevărată, s'au adiverit și cu iscăliturile noastre, 1810 Mart*ie* 28.

Negel spătar Calimah.

Arh. St. Iași, CLXIV/11.

Copie slavă.

190

<1613 înainte de Ianuarie 24>.

† Părasca, fiica lui Anghei din Cândești, mărturisirea însine dela sine cu acest zapis al nostru, că am vândut a patra parte de ocină din satul Cândești, a patra parte din jumătate din a patra parte, lui Andrian vătaf din Stănești. Și i-am vândut ocina unde a fost casa tatălui meu Anghei, pentru 150 zloți, bani gata și i-a dat în mâinile noastre și am vândut de bună voia mea, neasuprăită de nimeni.

Și a fost la aceasta Toma vătaf din Red*ie*. Și alții mulți oameni buni au fost la aceasta, când a dat Andrian vătaf acești bani, care sunt mai sus scriși, în mâinile noastre.

Pentru aceasta mărturisim cu acest zapis al nostru. Și altul să nu se amestice înaintea acestui zapis al nostru, pentru că noi am vândut de bună voia noastră lui Andrian vătaf. Și se știe.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fondul Spiridonie, I/22.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1839.

Datat după doc. din 24 Ian. 1613, ibid., I/25.

191

1613 (7121) Ianuarie 24, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Moldovei. Scriem slugii noastre, credinciosului Vasilie pârcălab de Neamț. Cum vei vedea această carte a domniei mele, tu să strângi oameni buni, megieșii dimprejur și să desparji de toate, partea Angăi din satul Cândești, a patra parte, partea Parascăi, din vatra satului și din câmp și din pădure și din tot venitul și partea din apă.

117

Acea parte de ocină a cumpărat-o sluga noastră, Petrea Hadâmbul, pentru
150 zloți tătărești. Aşa să ştii.

La Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 24.

† Domnul a spus.

† Voico mare logofăt a învățat <n.p.>

† Măteiu <a scris>.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fond Spiridoniu, I/25.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1839.

192

1613 (7121) Ianuarie 28, Iași.

† Ştefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată am dat și am întărit slugii noastre, Vasilie Dinga diac, dreapta lui ocină și cumpărătură ce are dela Simeon voevod și de întărire dela Constantin voevod, loc de o casă din satul Seliștea, ce este pe Șomuz în ținutul Sucevei, a cincea parte din a patra parte din tot satul, din vatra satului și din câmp și din poiene și cu partea din iaz și din moară la Șomuz, ce și-a cumpărat-o dela popa Toader, fiul lui Lupe, strănepotul lui Man globnic, pentru treizeci și cinci taleri de argint.

Si deasemeni am dat și am întărit slugii noastre mai sus scrise, Vasilie Dinga diac, un loc ce se chiamă dela Vadul Mânăstirii, care este pe părâul satului Siliștea, prin bucovină, până în râul Sucevei, din mânăstire și din lunci și din toate poienele, ce sunt în acea bucovină și în acel hotar și din bucovină și din bălți și din tot venitul, ce se va alege pe patru case, pe care le are Sofiica, fiica lui Boluț, nepoata lui Lupe, strănepoata lui Man globnic, în acelaș sat Siliștea, ce și-a cumpărat dela Sofiica mai sus scrisă, pentru douăzeci taleri de argint, din acele istorice¹⁾, care sunt mai sus scrise.

Si iarăși dăm și întărim slugii noastre, Vasilie Dinga diac, dreapta lui cumpărătură din istoric de cumpărătură, ce are dela Costantin voevod, din a patra parte din acelaș sat Siliște, din partea de jos, dinspre râsărit, loc de o casă, din vatra satului și din câmp și cu parte din iaz și din moară la Șomuz și din tot venitul, ce și-a cumpărat iarăși dela mai sus zisa Sofiica, fiica lui Buluț, pentru douăzeci și sase taleri bătuți, din urc ce a avut străbunicul lor, Man globnic, dela Ștefan voevod cel Bătrân și de împărțeală ce au avut dela Ilie voevod și dela Alexandru voevod și de întărire dela Eremia voevod.

1) « istorice », aşa în orig.

De aceea, să-i fie slugii noastre mai sus scrise, Vasilie Dinga diac și dela noi ocină și cumpărătură și uric cu tot venitul, neclintit lui, niciodată. De aceea, altul să nu se amestecă înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 28.

Domnul a poruncit.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Costantin <a scris>.

Acad. R.P.R., LXVI/120.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

193

1613 (7121) Ianuarie 28, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, credinciosul nostru boier, Eremia pârcălab de Hotin și s'a jeluit înaintea noastră cu mare plângere și cu mare mărturie dela curtea noastră și dela niegieșii lui dimprejur, astfel spunând că, atunci când a fost Isac Balica hatman a avut mare asuprire dela el că i-a luat cu sila jumătate din a patra parte din satul Brăești și a opta parte din altă parte din acelaș sat, ce este în ținutul Hârlăului.

Pentru acele mai sus scrise părți s'a ridicat un oarecare, ce nu avea nici o treabă a se amesteca în acel sat, și fără ispravă¹⁾ le-a vândut lui Balica fost hatman și el a adăugat aceste părți de ocină din satul Brăești la ocolul său Căcăciani. Si aceste părți de ocină mai sus scrise le-am aflat dreaptă cu împărătură a boierului nostru mai sus scris, Erenia pârcălab, precum a arătat înaintea noastră și diresele ce are dela Eremia voevod, că ii este dreaptă cumpărătură dela răzeșii lui, dela popa Ion Bantăș și dela fratele său, Lupul Pistriui, nepoții lui Boris Braevici și dela rudele lor, Micul Bahrin și dela fratele lui, Burdea și dela Toma Bahrin și dela Illeana și dela fiul ei, Bilaș și dela toți frații lui și dela verii lor, Drăguș și nepoții lui, Grozea și Strătulat și dela Glicenco și dela mătușa²⁾ lui, Todosca și dela Lupul, fiul Maricăi și dela Nastea și dela Todora și fiica ei, Părasca, soacra lui Derschi și Gligorcea și dela Tolocico și dela frații lui și dela Geamănu și Seman și Frățian și sora lor și dela fiul lui Nicoară Bahrin și dela Cânei și dela sora lui și dela toți oamenii lor, din direse ce au avut bunicii lor dela Alexandru voevod cel Bătrân și Bun și de întărire dela Alexandru voevod cel Tânăr și dela Bogdan voevod și dela Petru voevod. Si toți acești oameni, căți sunt mai sus scriși, au vândut de bună voia lor aceste părți de ocine din satul Brăești boierului nostru, Eremia pârcălab, pentru două mii taleri de argint.

¹⁾ « ispravă », aşa în orig.

²⁾ « mătușea » în orig.

Deci domnia mea cu tot sfatul nostru, văzând atâta plângere și mare asupreală ¹⁾ ce a avut dela Isac Balica fost hatman, pentru aceea domnia mea ne-am milostivit și am miluit cu aceste mai sus scrise părți de ocină din satul Brăești, pe boierul nostru mai sus zis, Eremia pârcălab, pentru dreapta sa slujbă și pentru că îi este dreaptă cumpărătură, cum s'a scris mai sus.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi danie și miluire <și întărire și uric cu tot> ²⁾ venitul neclintit, niciodată, în vecii vecilor. Iar dacă cineva <s'ar ispiti să clintească această> danie <și> miluire a noastră, unul ca acela să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de preacurata lui maică <și de> toți sfinții.

Pentru aceea, altul să nu se amestece înaintea acestei adevărate cărți a noastre.

Seris la Iași, în anul 7121 <1613> Ianuarie 28.

Domnul a poruncit.

Voice mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Costantin <a scris>.

Arh. St. Iași, CCXXII/6.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1833.

194

1613 (7121) Februarie 3, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al Țării Moldovei. Iată să au părît de față înaintea noastră slugile noastre, Ionașco Lațco pitarel din Mogoșești cu Nicoară Blihan stolnicel din Cornești, pentru hotarul lor ce este între satul Mogoșești și între satul Budești, și a zis înaintea noastră sluga noastră Ionașco Lațco, că le-a hotărnicit Banul fost mare vătah și a ridicat stâlpi între ei, încă din zilele lui Petru voevod. Iar sluga noastră, Nicoară Blihan, a spus înaintea noastră că nu le-a hotărnicit nimeni și nu au stâlpi între ei.

Deci domnia mea și cu tot sfatul domniei mele, nu i-am crezut ci am ales pe sluga noastră, Mânjea medar, să le fie hotarnic ³⁾ și l-am trimis acolo, ca să strângă oameni buni și bătrâni dintre megieșii dimprejur.

Și s'a dus acolo și a strâns mulți oameni buni și bătrâni și a cercetat hotarul lor și a adus înaintea noastră carte dela mulți oameni buni și însuși Mânjea a venit înaintea noastră și astfel au mărturisit cu sufletul lor că au aflat stâlpi între ei, pe care i-a ridicat Banul fost mare vătah, din zilele lui Petru voevod.

Deci domnia mea, când am văzut atâtia oameni buni și bătrâni mărturisind că au avut ei de demult stâlpi între ei, domnia mea încă i-am judecat să aibă a stăpâni după acei stâlpi vechi mai sus scriși.

¹⁾ «asupreală» aşa în orig.

²⁾ completat după traducerea veche.

³⁾ «hotarnic», aşa în orig.

Deci, sluga noastră Ionașco Lațco pitărel s'a indreptat și și-a pus ferâe doi-sprezece zloți, iar sluga noastră Nicoară Blihan stolnicel a rămas dinaintea noastră și din toată legea noastră. Și de acum înainte, să nu aibă mai ¹⁾ mult a pârî Nicoară Blihan pe Ionașco Lațco pentru această pâră, nici a dobândi dela el, niciodată în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7121 <1613> Februarie 3.

† Domnul a poruncit.

† Voico mare logofăt a invățat și a iscălit <m.p.>

Acad. R.P.R., DXCI/11.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

195

1613 (7121) Februarie 9, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui duinnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorului nostru, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire Galata, ca să fie ei tari și puternici cu această carte a noastră să stăpânească și să apere dreapta lor ocină și dedină, partea lor din iezerul Cahuvul, cât va fi partea lor. Nimeni să nu aibă voie să prindă pește acolo nici cu vreo măestrie, iar pe cine vor găsi acolo prinzând pește, fie oricine va fi, să aibă voie a-i lua vaină dreaptă de pește, cât va fi partea lor, după vechiul obiceiu.

Pentru aceea, nimeni să nu îndrăznească să stăpânească sau să opreasca înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, anul 7121 <1613> Februarie 9.

† Insuși domnul a poruncit.

† Voico mare logofăt a invățat.

† Corlat <a scris>.

Arh. St. Buc., M-reia Sf. Sava — Iași, XXXV C/VIII.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1795.

196

1613 (7121) Martie 4, Popșori

† Iată dar noi, Andreiaș șoltuz și 12 pârgari din târgul Vaslui și Ionașco Peicul și Dumitru uricar și Ionașco vătav de hânsari și Petrea Goga din Părtănași și Petriman vistier de acolo și Epatie din Mărăței și popa Gligor din Popșori și Pătrașco Măreci din târgul Vaslui și Ianachi de acolo și Stoica Munteanu și Anton și alții mulți oameni buni.

Iată a venit înaintea noastră Șiunion Crasnăș, fiul Măriicăi, nepotul lui Giurgea Crasnăș, de bună voia lui, nesilit de nimenen, nici asuprit și a vândut

¹⁾ + mai +, așa în orig.

dreapta sa ocină și dedină, jumătate din jumătate din satul Grumăzești și iarăși jumătate din jumătate din satul Fauri și cu loc de moară pe pârâul Vaslui.

Aceasta a vândut-o el panului Voico mare logofăt, pentru o sută cincizeci taleri de argint și le-a plătit deplin acei bani mai sus scriși dinaintea noastră.

Deci noi văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină, noi deasemeni am făcut domniei sale acest zapis al nostru, de mărturie, până ce își va face și direse domnești.

Și la această tocmeală a fost și Vasilie șetrar din Știubeianî.

Și eu însumi, Marmure uricar, am scris acest zapis cu mâna mea, să se știe. Și pentru mai mare credință am pus și pecetea noastră la acest zapis.

Scris la Popșori, 7121 <1613> Martie 4.

<Pe verso:> « Iusă din această sută de taleri a dat treizeci și unu taleri și șase potronici Mariicăi, cneaghina lui Goga fost postelnic, pentrucă a dat ea acei mai sus scriși bani, mai ¹⁾ de demult în mâinile lui Sînion Crasnăș, fiul Mariicăi, nepotul lui Giurgea Crasnăș. Să se știe.

Scris la Popșori, 7121 <1613> Martie 4 zile.

Ionașco Peic <m.p.>

Acad. R.P.R., LXXXIX/68.

Orig. slav, hârtie, șase pecete aplicate.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

197

1613 (7121) Martie 8 și Aprilie 12.

† Iată dar noi, Lupul diac din Dumești și Março vătah din Brănești și Alivan diac din Toxăbeni și Verceacu comișel din Telenești și popa Măciucă de acolo și Ionașco Sasul din Șăndreni și Dumitru șâtrărel din Miclăușani și Toader Umăr de acolo și Maxim de acolo și Buțurca de acolo și Gliga de acolo, ținutul Iași, mărturisim cu această scrisoare a noastră că a venit înaintea noastră Motrea, fiica lui Ilic din Miclăușani, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa parte de ocină, a patra parte din a patra parte din satul Miclăușani, care se va alege partea ei, pentru o vacă cu vițel și cinci taleri, lui Carp diac din satul Miclăușani, și cu grădină, ce se va alege în acea parte de ocină.

Deci și noi toți dacă am văzut tocmeala de bună voie înaintea noastră, spre mai mare mărturie și credință, am pus și pecetele noastre pe acest zapis al lor de mărturie. Să se știe.

Scris Aprilie 12. In anul 7121 <1613> luna Martie 8 zile ²⁾.

Acad. R.P.R., CCLXXVIII/76.

Orig. slav., hârtie, opt pecete aplicate.

Cu o trad. rom. din sec. XIX, Arh. St. Iași, CCCXXXIX, pag. 214.

¹⁾ • mai • aşa în orig.

²⁾ doc. cuprinde două datări, aşa în orig.

1613 (7121) Martie 15, Cotnari.

† Eu Păscălina Stroicioae, ce au fost logofeteasă și Ionașco Stroiciu, scriem și mărturisim cu cest zapis al nostru, cum au cu[m]părat părintele nostru, logofătul Stroici, giumătate de sat de Ungheni, de pe Moldova, den țăruntul Neamțului, dela Haruțul și dela Gănești și dela Tăpești.

Dece, după aceia, au venit on nepot a lor, anume popa Ionașco și cu diiaconul Larion, den sat de Rătești, de s'au rugat, pentru sufletul părintelui nostru, lui Stroici logofătul și a fiiu-mieu, lui Vasilie Stroici, ca de să ne întorcă banii ce au datu părintele meu, lor și oinenilor săi.

Dece noi am socotit că avăm bogate ocine și fără de aceia, dece ne-m vorovit cu fiiu-meu Ionașco Stroici, ca de să ne întorcă banii, 280 de taleri. Dece le-am dzis să ne aducă banii, popei lu Ionașco și deiaconului lui Larion, doă sute și optdzeci de taleri, cumu-i scris și mai susu.

Dece ei ne-au adus banii toț*i* deplin, acèle doă sute și optdzeci de taleri, tot taleri și potronici, și ne-m luatu banii înapoi, denaintea lui Pătrașco Bașotă și a lui Ionașco Peicul și a lui Bran comisul și a lui Gligorașco Mogâldei, căce că au fost și ei la iaste tocmai.

Dece, deaca le-m luat banii, noi l-e-am făcut și zapis ca de să-*s*i-ție ocina și moșiea, ca și mainainte vreme. Iară de să vor afla nescai derese a istui sat, la cineva d'omenii noștri, sau fie la cine, ei cade să a*c*i**b**a a le da în mâinile loru, a popei lu*i* Ionașco și a lui Ilarion diiaconul. Iară la cine vor fi acele derese și nu va vrea să le dea, acela om să hie proclă și acele derese, iale să hie menciuñose.

Preentr'aceia, acestu zapis, maică-me m'au *în*vățat, iară eu însuini cu mâna me l-am scris. Si mai mare credință iaste pecețile nostre și iscălitura mea, pre acest zapis al meu, ca să se știe.

Scris la Cotnar, 7121 <1613> Martie 15.

† Pascalina logofetiasă a iscălit.

Ionașco Stroici.

Arh. St. Iași, CCCL/137.

Copie rom. din sec. XX.

Cu o copie din 1812, la Acad. R.P.R., XV/34

1613 (7121) Martie 26.

Suret scos moldovenesti de pe mă spisoc sărbăscu dela Ștefan vodă, din anul 7121 <1613> Martie 26.

† Io Ștefan voevod, cu mila lui duinnezeu, domnu țării Moldaviei. Iată au venit înainte noastră și înainte marilor boiari a Moldaviei noastre, giupă-

niasa Teta și surorile ei: Sofronia și Mărica și frații lor, anume: Petrea și Ionașco, și cu nepoții lor, feciorii lui Gheorghe Albotă, toți feciorii Petrii lui Albotă ce au fost vornic mare, și cu mare jalobă s-au jăluit domniei mărle pentru Isac Balica ce au fost hat~~man~~ și au adus înainte domniei mărle marturi, mulți boiari și slujitori din curte domniei mărle, și pe alii megeiaș*i* de pe înprejur, zicând că, când au fost în zilele lui Costandin vodă, le-au fost făcut lor multe greotăți și asuprele și cu sila în puterea lui le-au fost luat lor jumătate dintr-un cut de satul Sipotenii, care acună să numescu Vlădenii, ce sint pe Jijia, și cu mori gata în Jijia, și trei părți de moșie din satul Corlătenii, iarăș cu locu de mori în Jijia, ce sint în ținutul Dorohoiului, și le-au fost datu lor, pentru acea jumătati de satul Vlădenii altă jumătate de sat di Rugășăști, ce iaste pe Sirétiu în ținutul Sucevii, care și acea jumătati de sat de Rugășăști, iarăș au fost luat-o Petru¹⁾... Balica dela Odochia Drăcioai, și dela feciorul ei, Măteiaș, fără de voia lor. Iar pentru cele trei părți de Corlăteni, iarăș le-au fost dat lor satul Durneștii.

Și iarăși le-au fost mai luat lor moșia Durneștii, un Toader Movila, cu tăria lui, încă în zilele Ieremieie vodă, și le-au fost lepădat lor patru sute și 50 de taleri, și el au fost dat-o unii mănăstiri al [l]ui, ce au fost făcut-o el suptă tărgul Sucevei, care mănăstire să numești Pandocratora.

Pentru acela și domnia mea înpreună cu sfatul nostru, deacă am văzut o mare jalobă ca aceasta și atâta strămbătăți ce avusese ei mai înainte, întăin de cără acel Toader Movila, cându le-au fost luat Durneștii; aşijderea și strămbătățile ce li se făcuse lor, de le luas*e* și Balica acelle moșii din Vlădeni și din Corlăteni, după cum scrie mai sus, și le-au fost datu lor moșiei neodiliniți și iarăș cu acea jumătati de sat de Rugășăști și satul lor Durneștii, pentru acela m'am milostivit domnia mea, și am întorsu lor Durneștii înapoi, iar ei au întorsu banii ce mai sus scrie, 450 taleri, călugărilor dela mănăstirea Pandocratora, ce le-au fost lepădat lor acel Toader Movila, și acea jumătati de sat de Vlădeni și cu locul de mori în Jijia și acelca trei părți din Corlăteni și cu morile în Jijia.

Toate aceste iarăș le-am întorsu domnia mea, iar ei au dat domniei mărle o cocie acoperită, cu patru cai buni, și domnia mea încă o am dat pe acea cocie cu acei patru cai, la o trebuință a țării.

Pentru acela, ca să le fie lor aceste de mai sus scrisă moșii, ocine neclătite în vîci, și danie și întoarcere și întăritură, să le fie cu tot venitul, și altu nimenea să nu se amesteci piste ispisocul domniei nièle.

Insunii domnia mea poroncesc.

S'au tălmăcit de Procopie dascalul și uricariu dela mitropolie.

¹⁾ a fost scris «pentru» și s'a corectat în «Petru».

Și eu, preot Costandin dela sfântul Spiridon din Botășanii, am scris acest suret aseminia după suret

dascalului Procopie.

Acad. R.P.R., LXXXII/118.

Trad. rom. din sec. XVIII.

200

1613 (7121) Martie 30, Iași.

† In nuniele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă și de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu, domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos, închinător al troiței, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, doină al țării Moldovei. Iată domnia mea, am binevoit cu bună voirea noastră și cu iubire din inimă, și din tot cugetul nostru și din tot sufletul nostru, împreună și cu sfatul domniei mele, cu ajutorul lui dumnezeu și cu binecuvântarea celor trei ierarhii, părinți moldoveni, chir Anastasie Crimcovici arhiepiscop și mitropolit de Suceava și chir Pavel episcop de Roman și chir Efrim episcop de Rădăuți și am dat și am miluit ruga noastră, sfânta mânăstire numită Beserecani, ce este zidită de Ștefan voevod, nepotul lui...¹⁾ voevod cel Bătrân și isprăvită de Ștefan voevod cel Bătrân, unde este hramul blagoveștenia preasfintei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cu un sat anume Troița pe pârâul Cracău și cu loc de moară la pârâul Cracău și cu toate hotarele lui, câte le are, care este în ținutul Neamț. Care acel sat mai sus scris, Troița, a fost al nostru, drept domnesc și ascultător de ocolul târgului Piatra.

Pentru aceea, să fie sfintei mânăstiri mai sus scrise, numită Beserecanii și dela noi danie și miluire și întărire și uric și ocină, cu tot venitul, neclintit niciodată dela sfânta mânăstire, în vecii vecilor.

Și la aceasta, deasemeni dău și întărim mai sus scrisei sfinte mânăstiri Beserecanii, dreptul lor loc mânăstiresc, ce au dela gura Scărișoara²⁾ până la obârșie, pe amândouă părțile, din deal în deal, după cum au arătat înaintea noastră dreptele lor direse dela domnii de mai înainte.

Pentru aceea, să-i fie și dela noi acel loc cu toate veniturile și izvoarele și pârâele de pescuit, întărire și împăternicire.

Și deasemeni am dat și am întărit acestei sfinte mânăstiri mai sus scrise, moara ei dreaptă, ce are la pârâul Cracău, lângă satul Averești, care și acea moară a fost făcută pe locul nostru drept domnesc, iarăși ascultător de ocolul târgului Piatra, precum au arătat și ispisooace de danie și de miluire, ce a avut sfânta mânăstire dela Eremia voevod și dela Simeon voevod.

Pentru aceea, toate aceste mai sus scrise ocine să fie și dela noi sfintei mânăstiri Beserecani danie și miluire și întărire, cu tot venitul, neclintit dela sfânta mânăstire, niciodată, în vecii vecilor.

¹⁾ omis de diac în orig.

²⁾ • Scărișoara • așa în orig.

Iar hotărul acestui sat mai sus scris Troița și al acelui loc mânăstiresc să-i fie din toate părțile, după vechile sale hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, Io Ștefan voevod și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Ursu mare vornic de țara de jos, credința panului Mârza mare vornic de țara de sus, credința panului Beldiman hatinan și pârcălab de Suceava, credința panului Dumitru Goia și Eremia pârcălabi de Hotin, credința panului Gheorghie și a panului Vasile pârcălabi de Neamț, credința panului Dumitru și Diamandi pârcălabi de Roman, credința panului Ianachie mare postelnic, credința panului Diamandi mare spătar, credința panului Ionașco Talpă mare ceașnic, credința panului Alexa mare stolnic, credința panului Alexandri mare vistier, credința panului Gligorie mare comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața și domnia noastră cine va fi ales, cu judecata lui dumnezeu, să fie domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din alt neam, să nu strice dania și mila și miluirea noastră dela sfânta mânăstire, ci să întărească și să împărtășească. Iar cine s-ar ispiti să strice dania și miluirea noastră, acela să nu fie iertat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de sfinții 4 evangeliști și de sfinții fruntași 12 apostoli și de sfinții și purtătorii de dumnezeu 318 părinți cei dela Necheia și de toți sfinții, și să fie blestemat și de trei ori blestemat și anatemă și să aibă a da seamă și răspuns înaintea cumplitei judecăți a lui Hristos.

Și spre mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstițului nostru boier, pan Voico mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră, la această carte adevărată a noastră.

A scris la Iași Arsenie Nebojatco, în anul 7121 <1613> Martie 30.

† Ștefan voevod <m.p.>

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 190.

Orig. slav, pergament, pecete atârnată.

201

1613 (7121) Martie 30, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Dăm știre cu scrisoarea domniei nие că, atunci când ne-am făcut miluire cu sluga noastră, Toader Bonl fost vistier și l-am răscumpărat din robie ¹⁾, din mâinile păgânilor, iar el a venit înaintea noastră și s'a jeluit înaintea domniei mele pentru satul lui, anume Davidenii, ce este în ținutul Neamț, pe Moldova, care sat, mai înainte de această vreme, până când a fost el în Țara Leșească, iar domnia mea am dat satul acela lui Ionașco Talpă mare ceașnic, fiindcă a venit

¹⁾ • robie •, aşa în orig.

înaintea domniei mele cu vorbe neadevărate și a spus că acel sat i-a fost lini dreaptă ocină și a spus că a fost silit de Toader Bonl fost vistier, în zilele lui Eremia voevod, și i-a luat satul dela el. și cu asemenea cunvințe a înșelat pe domnia mea și i-am dat acel sat Davidenii.

Intru aceea, domnia mea am poruncit slugii noastre, Toader Bonl fost vistier, ca să se întrebe cu Ionașco Talpă ceașnic înaintea domniei mele.

Pentru aceea, ei s-au părît împreună, de față, înaintea domniei mele și înaintea întregului nostru sfat. și a arătat înaintea domniei mele Toader Bonl vistier și uric dela Eremia voevod, pentru adevărată dreaptă ocină și cumpărătură și pentru schimb, că a cumpărat însuși Bonl vistier dela însuși Gligorie fost mare stolnic și dela Ionașco ceașnic și dela Vasilie și dela surorile lor și Ustina și Todosia și dela toți frații lor, fiili lui Gavril Talpă fost logofăt, pentru o mie și nouă sute taleri unumărați, bani gata.

Și încă pe lângă acești bani a adângat și le-a dat și jumătate din satul Budești și o seliște în acelaș hotar, ce se numește Nistorești și cu două mori la Pârâul Negru, în acelaș ținut și cu 24 vecini.

Și pe lângă aceasta, Toader Bonl vistier a adus înaintea domniei mele mulți martori și au adeverit înaintea domniei mele despre această dreaptă ocină și cumpărătură și dedină, precum este mai sus scris, după adeverirea dreptelor lui direse.

Iar Ionașco Talpă ceașnic n'a avut niciun drept, nici astfel de mărturie, afară de un uric dela Iancul voevod și un ispisoc dela Petru voevod, cu care prin nicio adeverire n'a putut să se îndrepte înaintea domniei mele.

Și a rămas Ionașco Talpă ceașnic din toată legea dreaptă dinaintea domniei mele și dinaintea întregului sfat al domniei mele. Iar sluga noastră, Toader Bonl vistier, cu astfel de privilegii adevărate ce a avut și cu atâtea privilegii, el s'a îndreptat.

De aceea, domnia mea și cu sfatul domniei mele, văzând o astfel de dreaptă mărturie a lui, ne-am milostivit și i-am dat acel sat Davidenii ca să-l stăpânească, precum i-a fost și mai înainte dreaptă ocină și dedină și cumpărătură, și dela noi, danie și întărire cu acest ispisoc al nostru, să-i fie lui și copiilor lui și celor mai deaproape ai lui, neclintit, niciodată, în vecii vecilor.

Și pentru credința îndreptării lui pentru satul Dăvidenii, pe care cu dreptate și l-a scos, am luat dela sluga noastră, Toader Bonl vistier, după lege încă șase telegari suri, în preț de trei sute ughi galbeni și s'an dat acei cai în trebuința țării.

Iar dela Ionașco Talpă ceașnic, ce a arătat înaintea noastră uric dela Iancul voevod și ispisoc dela Petru voevod, care nu i se cunvenea să se pârască cu ele, noi le-am luat dela el și deasemeni alte direse ce i-am făcut domnia mea pe satul Dăvideni, după vorbele lui înselătoare. Și pe acelea toate le-am luat, ca de acum și până în veac Ionașco Talpă ceașnic și copiii lui și neamul lui să nu aibă acolo nicio treabă, nici să pârască, niciodată.

Iar dacă vreodată se vor găsi niște direse, fie că vor fi dela domnia mea, sau dela alți domni, să nu aibă a se crede nici nimeni altul, niciodată, în veci, să nu se amestece acolo înaintea acestei cărți a doinniei mele.

Scris la Iași, în anul 7121 <1613> Martie 30.

† Insuși domnul a poruncit.

† Ștefan voevod <m.p.>.

† Nebojatco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXXVII/9.

Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.

Cu două trad. rom. din sec. XX.

202

1613 (7121) Martie 30, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a părît de față înaintea noastră și înaintea boierilor noștri credinciosul și cinsitul nostru boier, Voico mare logofăt, pe Loghina, cneaghina lui Ionașco Bolea fost vornic și pe Orăș și sora lui, Gaftona, fiul lui Ionașco Bolea fost vornic, pentru a patra parte din satul Grumăzești și pentru a patra parte din satul Fauri și cu mori pe râul Vaslui, ce <sunt> în ținutul Vaslui, care acele părți mai sus scrise le cumpărase ea împreună cu panul ei, Ionașco Bolea fost vornic, dela Trifan diac, fiul Maricăi, nepotul Annei călugăriță, pentru o sută și douăzeci taleri de argint.

Și a spus <Voico logofăt> înaintea noastră că fiul lui, Ghidion și Alexandra, sunt rude mai apropiate ale lui Trifan diac și a arătat înaintea noastră uric de înărturie dela Petru voevod cel Bătrân pe acele mai sus scrise sate, cum sunt drepte ocine și dedina ale fiilor lui.

Deci noi cu tot sfatul nostru i-am judecat cu dreaptă judecată, și astfel le-am aflat legea țării, că se cuvine să le întoarcă banii Ghidion și sora lui, Alexandra, fiul credinciosului și cinsitului nostru boier, Voico mare logofăt.

Și s'au sculat Ghidion și sora lui, Alexandra și au întors toți acei mai sus scriși bani, o sută și douăzeci taleri de argint, în mâinile Loghinei cneaghina lui Ionașco Bolea fost vornic și lui Orăș și Gaftona, fiul lui Bolea fost vornic, dinaintea noastră. Și istoricul de cumpărătură ce l-a avut Ionașco Bolea fost vornic dela Costantin voevod și zapisul dela boieri și dela mulți oameni buni, încă le-au dat ei în mână credinciosului și cinsitului nostru boier, Voico mare logofăt.

Și la aceasta deasemenei a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni Simion, fiul Măriicăi, nepotul Annei călugăriță, strănepotul lui Crasnăș vistier, de bună voia lui, nesilit de nișneni, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină și dedină, din uric de mărturie, ce l-a avut bunicul lui, Crasnăș vistier, dela Petru voevod cel Bătrân, jumătate din jumătatea satului Grumă-

zești și jumătate din jumătatea satului Fauri și cu mori pe pârâul Vasluiu, pe care el le-a vândut credinciosului și cinstițului nostru boier, Voico mare logofăt, pentru o sută și cincizeci de taleri numărați. Si i-a plătit deplin, dinaintea noastră.

De aceea, să-i fie și dela noi ocină și răscumpărare cu tot venitul. Si altul să nu se amestece.

Scris la Iași, anul 7121 <1613> Martie 30.

Insuși domnul a poruncit.

Ionașco logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Marmure <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXIV/169.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

203

1613 (7121) Martie 30, Iași.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă, de o ființă și nedespărțită.

Iată eu, robul stăpânului meu, domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos, închinător al troiței, Io Ștefan voevod ¹⁾, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei.

Iată am binevoit domnia mea, cu bunăvoiețea noastră și cu dragoste din inimă și din tot cugetul nostru și din tot sufletul și cu ajutorul lui dumnezeu, împreună și cu sfatul domniei mele și cu binecuvântarea celor trei ierarhi moldoveni, chir Anastasie Crimcovici arhiepiscop și mitropolit de Suceava și chir Pavel ²⁾ episcop de Roman și chir Efrim episcop de Rădăuți, și am dat și am miluit ruga noastră, sfânta mânăstire numită Neamțul, unde este hramul înălțarea domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu un loc de pustie la gura Jejiei, unde cade Jejia în Prut, în capătul de jos al branistei, ca să-și așeze acolo sat și să se numească... ³⁾, care acel mai sus scris loc a fost al nostru drept domnesc, ascultător de braniste.

Si am trimis domnia mea pe credincioșii noștri boieri, Sturzea postelnic și Ionașco al treilea logofăt și le-au hotărnicit și au ales și au stâlpit acel loc tot cu semne.

De aceea, să fie mai sus zisei sfinte mânăstiri Neamțul acel mai sus scris loc de pustie dela gura Jejiei, și dela noi, danie și miluire și întărire și uric și ocină, cu tot venitul, neclintit lor, niciodată în veci.

Si la aceasta, deasemeni dăm și întărим mai sus numitei sfinte mânăstiri Neamțul o moară, care este acolo la gura Jejiei din direse de danie și miluire,

¹⁾ • Io Ștefan voevod • scris cu altă cerneală.

²⁾ • Pavel • scris cu altă cerneală, dar la această dată el era episcop de Roman.

³⁾ loc alb în orig.

pe care le-a avut sfânta mânăstire dela Ilie voevod. Pentru aceea, să le fie și acea moară și dela noi cu tot venitul, care este în acelaș hotar.

Iar hotarul acelui sus scris loc de pustie *«să fie»* începând din jos dela gura Jejiei, dela malul Prutului, dela un plop, care are buor pe el și drept spre apus peste drum la deal, până la o piatră, apoi la vârful dealului la pisc, la altă piatră, care este sub un stejar cu buor, iar de aici drept în sus spre hâlm până la un stejar cu buor, care este pe marginea de jos a Văii Unsul și până la alt stejar cu buor, care este pe marginea altei vâlcele și tot la deal peste drum, până la un stejar care are buor pe el.

Iar de acolo drept spre răsărit, peste pădure, sub deal pe marginea pădurii până la un stejar cu buor și până la o piatră și peste drum drept peste șes, până la malul Jijiei, la un stejar cu buor, apoi peste Jijia și peste șes, până la doi stejari, cu buori, la marginea pârăului Umlului, apoi drept la malul Prutului, mai jos de Cotul Manciului, până la un stejar, care are buor pe el, iar de acolo drept la vale pe malul Prutului mai jos de gura Jijiei pe malul Prutului, până la acel plop, care este cu buor, unde se împreună tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi, Io Ștefan voevod ¹⁾ și credința boierilor noștri: credința panului Ursu mare vornic de țara de jos, credința panului Mărzea mare vornic de țara de sus, credința panului Beldiman hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Dumitru Goia și Eremia pârcălabi de Hotin, credința panului Ghiorghe și Vasilie pârcălabi de Neamț, credința panului Diamandi ²⁾ și Dumitru pârcălabi de Roman, credința panului Ianachi mare postelnic, credința panului Diamandi mare spătar, credința panului Ionașco Talpă mare ceașnic, credința panului Alexa mare stolnic, credința panului Alexandri mare vistier, credința panului Gligorie mare comis și credința boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața și domnia noastră, cine va fi ales prin judecata lui dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din alt neam, să nu strice dania și miluirea noastră către sfânta mânăstire, ci să întărească și să împuternicească.

Iar cine se va ispiti să strice dania și miluirea și întărirea noastră, acela să nu fie iertat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de sfintii 4 evangheliști și de sfintii și intru tot lăudații 12 apostoli de frunte și de sfintii și purtătorii de dumnezeu 318 părinti, cei dela Nicheia și de toți sfintii și să fie blestemat și de trei ori blestemat și anatema și să aibă a da seama și răspuns înaintea cumplitei judecăți a lui Hristos.

Și spre mai mare putere și tărie a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitorului nostru boier, pan Voico mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

¹⁾ • noi Io Ștefan voevod • scris cu altă cerneală.

²⁾ • Diamandi • scris cu altă cerneală.

A scris la Iași Arsenie Nebojatco, în anul 7121 <1613> Martie 30.

Ștefan voevod <m.p.>

<Pe verso rom., sec. XVIII:> ... ¹⁾ mării sale Alexandru Movila voevod acest ispisoc s'au aneresit ... ¹⁾ de nici o treabă și s'au făcut învă... ¹⁾ celor bune a moșii Scoposeni.

Acad. R.P.R., CLIX/16.

Orig. slav, pergament, pecete atârnată, desprinsă.

Doc. este anulat cu trăsături de cerneală.

204

1613 (7121) Martie 31.

Suret dela Ștefan vvod, lt 7121 <1613> Mart 31.

Dat-am și am întăritu rugătorilor noștri, ermonah Calistru eguménul și la tot săborul dela svânta mănăstire ce schiamă Sinteliia, ce esti hramul svântului proroc Ilie, pre a lor driaptă ocină și danie, din dresé de dania și miluiri, ce are sfânta mănăstire dêla Pătru vodă, pré un satu anumi Războenii pe Vale Albă, și cu loc de moară în părău, în Vale Albă, la ținut Niamțului, care acel sat au fostu mai înainte drept domnesc, supt ascultare cu ocolul tărgului Niamțului, și li-au fostu lor datu mai înainte, Petru vodă, alt satu anume Giulești, supt tărgul Cotnariului și după acéia l-au lăsat pre dânsul tărgului Cotnariului, că ave acolo cotnărie, priseci și nu-l pute tărgovejii să fii fără acel loc.

Pentru acéia, am datu Sinteliții acel sat Războenii, cu mori pe Părău Albu, danii și miluire și întăritură și uric și ocină, cu tot vinitul, nerușiit dela svânta mănăstire, nici odănaoară, în veci.

Iară hotarul aceluia satu de mai sus zis, Războenii și cu moară pe Vale Albă să fie dispre toate părțile după hotarul vechiu, pe undi au umblat din veac.

Pentru acéia, credința domnii mele și a tutorboerilor noștri: dum. Ursul *mare vorc* și dum. Mărza *mare vorc* și dum. Beldiman hat și dum. Enachi *mare post* și Dii^a *mare spat* și dum. Ionașco *mare pah* și dum. Alecsa mare stolc și dum. Alexandru mare vist*iernic* și dum. Grigorii *mare comis*.

Deci, după a noastră viață, cini va fi domnul țării acéștia, să nu străci a noastră danii și întăritură, ce mai vărtos ³⁾ să de și schiar întăriască.

Și pentru mai mare credință și întărire, am poroncit cinstitului și credințiosului boeriului nostru, dum. Voicu *mare logfăst*, să scrie și a noastră peceti cătră aciastă carte a noastră s'o légi.

Acestu Beldiman hatman au fost ficioru lui Beldiman nemîș ⁴⁾ ci-au eşit, din Țara Unguriască în Moldova, și au trăit în tărgu în Roman, și acést Bel-

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ • Diamandi • era mare spătar.

³⁾ În text: «vărtos».

⁴⁾ • nemîș • în text.

diman hatman au avut 2 ficiori, pe Grigorii Bildiman, ci-au fost mare logofăt, pe care l-au tăiat Ștefan Tomșa vodă la Săretu; și acesta au avut un ficiar anumi Ion, ce s'a numit Mărja, din caré ni tragim noi și alți Beldimănești și al doilea ficiar l-au chemat Gheorghită Bildiman, ci-au fost vornic mare, caré au fostu trăitoriu la Orhei, și acest Gheorghită Bildiman au avut un ficiar, caré au perit în războiu la Podu Leloaia, când s'a bătut Gheorghii Ștefan Burduja cu Vasili vodă.

Ghiorghi mare ban.

Arh. St. Iași, XL/8.

Trad. rom.

205

1613 (7121) Martie 31, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem domnia mea slugii noastre Scariot) și Gavrilaș staroste de Cernăuți. Cum veți vedea această carte a domniei mele, voi să aveți a spune Lențoaei din Iurcouți ca să dea pace slugii noastre, Prodan aprodat și să fie pe tocmeala pe care voi ați întocmit-o între dânsii. Altfel să nu aibă a face și mai ²⁾ mult să nu-l turbure.

Aceasta vă scriem. Altfel să nu faceți.

La Iași, în anul 7121 ^{<1613>} Martie 31.

Domnul a zis.

Voico mare logofăt a învățat.

Arhip <a scris>.

Acad. R.P.R., CLVII/97.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

206

1613 (7121) Aprilie 1.

Leat 7121 ^{<1613>} Ap 1.

Un ispisoc dela Ștefan vvod, întăritură calugărilor de Berzunțu pe aciastă moșia ce să chiamă Brăcaciul și cu moară gata, ci-au dat-o danie acel Pavel calugărul.

Și ispisocul este pecetluit cu ciară moale și iscălit de Voicu mare logofăt.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. nr. 628, f. 354.

Rezumat rom.

207

1613 (7121) Aprilie 1, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem credincioșilor noștri, pârcălabilor de Neamț. Vă dăm stire că s'a jeluit înaintea

¹⁾ loc rupt în orig., completat după doc. din 1614 Sept. 18, ibid., CLVII/98.

²⁾ + mai +, aşa în orig.

noastră sluga noastră, Ionașco vistiernicel din Obârșie, împotriva sătenilor săi, spunând că i-au pierdut o vacă pentru o oarecare dabilă și ei nu vor să-i plătească nici . . . ¹⁾ vor să-i găsească pe cine este vinovat.

Pentru aceasta, cum veți vedea această <carte>¹⁾ a noastră voi să chemați toți sătenii di<n>²⁾ Obârșie, ca să plătească ei acea vacă, sau cel pe care îl vor găsi cu sufletele lor că este vinovat, acela să aibă a plăti. Iar cui i se pare nedreptate, acela să stea de față înaintea porții domniei mele.

Aceasta dăm de știre.

Scris în Iași, în anul 7121 <1613> Aprilie 1.

† Domnul a zis.

† Toflea vornic a învățat.

† Drăgan <a scris>.

Arh. St. Iași, CLXXIV/14.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

208

1613 (7121) Aprilie 8, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre, Rusul diac din Frenciuci. Iți dăm știre că se jeluesc Toader și Ionașco din Boțești asupra lui Băiseanul și astfel au spus înaintea noastră că le este dator cu 20 galbeni ungurești.

Pentru aceasta, cum vei vedea această carte a noastră, tu să faci lege dreaptă cu oameni buni, ca să aibă el a stăpâni partea de ocină din Boțești, partea de jos din jumătate de sat partea lui de cumpărătură³⁾, până când le va plăti banii să aibă el a così și a ara. Iar cui i se va părea strâmb, dă-i zi înaintea noastră.

Altfel să nu faci.

Scris la Iași, anul 7121 ⁴⁾ <1613> Aprilie 8.

Domnul a spus.

Toflea vornic a învățat.

Dumitru <a scris>.

Acad. R.P.R., CXXXII/64–64 a.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1817.

209

1613 (7121) Aprilie 10, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorului nostru, egumenului și întregului

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ omis în orig.

³⁾ • partea lui de cumpărătură •, adăugat între rânduri.

⁴⁾ corectat; ultima cifră e adăusa, iar luna pare a fi fost Mai.

sobor dela sfânta mânăstire Neamț și pe cine vor pune ei ureadnic în satul lor, care este la gura Jijiei și <care este> miluire dela domnia mea, el să fie tare și puternic cu această carte a domniei mele, să ţie și să apere toată partea lor de ocină din acel sat, cu tot hotarul și cu tot venitul.

De aceea, nimeni să nu se amestece, să intre în hotarul aceluia sat, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, anul 7121 <1613> Aprilie 10.

Domnul a spus.

Ionașco logofăt a învățat.

Lucoci <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXX/9.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. și o copie slavă

210

1613 (7121) Aprilie 10, Iași

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înnoit sfintei mânăstiri zise Pobrata, unde este hramul sfântului arhieparh și făcător de minuni al lui Hristos, Nicolae, și ureadnicul lor, pe care-l vor pune egumenul și tot soborul la iezerul mânăstirii, la Bealeu, ca să fie ei tari și puternici cu această carte a noastră să-și apere iezerul Bealeul, cu toate gârlele sale, care intră și ies din Bealeu, o gârlă anume Chicița dela gura Prutețului și cu Prutețul; a doua gârlă Topileana ce iese din Bealeu și cade la Oreahov; a treia gârlă, gârla Neagra ce cade la Trifești; a patra gârlă, Vidra; a cincea gârlă, Bursucul, a șasea gârlă Pascova, ce iese din Chicița; a săptea gârlă, Plopul; a opta gârlă, Vlaca; a noua gârlă Petreasa. Si mlăjetul dela Văleni pe din sus de Rădeni.

Pentru ca nimeni să nu aibă a pescui în acele gârle și nici a tăia la acel mlăjet fără voia și povătuirea egumenului și altor călugări. Si pe cine vor găsi pescuind în orice gârlă, fără voia lor sau tăind la mlăjet, ei să aibă și lăua dela acei oameni boii și carul și la mlăjet deasemeni securile și totul.

Pentru aceea, nimeni să nu îndrăznească să-i turbure sau să se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7121 <1613> Aprilie 10.

Insuși domnul a zis.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XIII/60–61.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1752.

1613 (7121) Aprilie 10.

Carte domniască scrisă pe sirbiia dela Ștefan vvod, dată igum și a tot soborul cel adunat de dmne dela sf<ă>nta m<â>n<ă>s-tîré Homorul, ca să fiia tari și puternici a ține și a opri toate iazerelé și hotărălē ce au, pe undē le spună dreselé ce au dela domnii ce-au fostă mai întai și altul nimē să nu se amestecă întru acelé hotără.

7121 <1613> Aprilie 10.

Acad. R.P.R., Condica M-rii Homor, nr. 111, f. 72 v.

Copie rom. din sec. XVIII.

1613 (7121) Aprilie 16, Iași.

† Gheorghie Balșe al doilea logofăt. Iată au venit înaintea noastră, Gligorie diacul ¹⁾ din Comănești cu Teta, sora lui Berchea diac de acolo, însuși de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprît, însuși Gligorie diac s'a tocmit cu Teta, ca să aibă ea a stăpâni împreună cu Gligorie, partea lui ce se va alege din Comănești, din vatră și din iaz și din moară, ca să le fie lor pe din jumătate, până când va aduna Gligorie banii, o sută și douăzeci de zloți tătărești.

La această tocmeală au fost: Lupul Balșe sulger și Dumitru Borotco diac și Lazor din Cerevăcești și Ionașco diac din Săpoteni și Isac diac din Comănești.

Deci, care dintre ei va strica această tocmeală, acela să aibă a da gloabă 12 boi la poarta domniei sale, milostivirea sa, domnul nostru, iar Gligorie când va putea va aduna acești bani ce sunt mai sus scriși.

Și pentru mai mare mărturie și întărire, am pus pecetea mea pe acest adevarat zapis. Aceasta să se știe.

Și Gligorie Băiseanul diac am scris.

Scris în Iași, anul 7121 <1613> Aprilie 16 zile.

Eu Balșe logofăt <m.p.>

Eu Balșe logofăt <m.p.>²⁾

Acad. R.P.R., CCXLI/11 a.

Orig. slav, hârtie, trei pecete aplicate.

Cu două copii slave, ibid., CCXLI/11 b. și CCXLI/16, după care s'au făcut completere.

1613 (7121) Aprilie 17.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Drăgălină, fiica lui Ne-

¹⁾ • diacul •, aşa în orig.

²⁾ două semnături ale aceluiași.

chifor din Hâncești de a ei bună voie, nesilită de nimeni, nici asuprită și a împărțit fiicelor sale o ocină, pe care o au în satul Hâncești.

Și a dat o jirebie și cu casă fiicei sale, Acsenia, care această jirebie a fost a lui Alexei și cu vecini și cu casa. Și această jirebie a fost dintr'un ispisoc dela Simion voevod, pentru care a avut pâră cu Mănilă pârcălab și cu fiii lui Bârlădean logofăt și s'au întocmit ei atunci, de bunăvoia lor.

Iar altă jirebie, tot din acest sat, unde a trăit Gaoaea a dat-o iarăși fiicei sale Greaca.

Deci, Greaca, ea s'a ridicat de bunăvoia ei și a vândut această jirebie și cu casa ...¹⁾ cu bărbatul ei, anume Voico, slugii noastre Pilat clucer și cneagheini lui, Acsenia ...¹⁾ le-a plătit deplin.

De aceea, să le fie și dela noi uric și întărire cu tot venitul. Iar ispisocul pe care l-a avut dela Simion voevod ea a spus că l-a pierdut și dacă se va găsi în vreo vreme și acest ispisoc să nu fie de credință. Și altul să nu se amestece.

Anul 7121 <1613> Aprilie 17.

† Domnul a spus.

† Voico mare logofăt a învățat <m.p.>

Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, CI/5.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1820.

214

1613 (7121) Aprilie 18, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri rugătorul nostru egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire Tazlău și ni s'au jeluit cu mare plângere împotriva lui Băcioc fost paharnic, spunând că pe când era în zilele lui Costantin voevod el a luat o bucată de pământ din satul sfintei mânăstiri, din satul Colțești, către satul lui, Șerbești.

Deci, domnia mea n'am putut să-i cred în alt chip, ci am ales pe boierul nostru credincios Vasilie pârcălab de Neamț și l-am trimes acolo să strângă oameni buni, să cerceteze de rândul acestei bucați de pământ. Și a strâns el mulți oameni buni și bâtrâni dimprejur, megiesi, și astfel a aflat că li s'a făcut mare cotropire din partea lui și le-a luat această bucată de pământ.

Deci, domnia mea cu tot sfatul nostru, când am văzut că le-a fost lor mare cotropire, iar noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit rugătorilor mai sus scriși, călugărilor dela sfânta mânăstire Tazlău. De aceea să stăpânească pe unde din veci a fost hotarul lor, cum au și ispisoc dela Alexandru voevod.

¹⁾ loc rupt în orig.

Și altul să nu se amestece.

Scriș la Iași, în anul 7121 <1613> Aprilie 18 zile.

† Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat <m.p.>

† Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., M-reia Tazlău, VI/2.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom., ibid., M-reia Tazlău, VI/3.

215

1613 (7121) Aprilie 21, Iași.

...
...¹⁾ <înaintea> noastră ...¹⁾ de ocină din ...¹⁾ de a cumpărat Mihul, tatăl lui Chiril, dela Buoreanul ...¹⁾ fratele lui Crăciun și zicând Chiril înnaintea noastră că i-a fost cumpărătură din zilele lui Aron voevod și a făcut prisacă și vie și curătură și adăpost²⁾ pentru stupi.

Iar Tuțurman a spus că-i este moștenirea lui și el este rudă mai deaproape și se cuvine ...¹⁾ i se cuvine ca să-i întoarcă banii înapoi,
.....¹⁾ cum vei vedea această carte a domniei mele, tu să ai a aduna <oameni buni și bâtrâni> dintre megieșii dimprejur, ca să prețuiască prisaca și adăpostul³⁾ și cu gardurile și cu via și curătura și tot ce va fi făcut el acolo, pe acea parte de ocină și toți banii, căți vei afla cu oameni buni, să aibă a-i întoarce Tuțurman.

<iar> dacă nu va voi să-i întoarcă, <tu> să aibi a face carte la domnia mea, cât este prețul.

Și zi și-au luat ei de azi, luna Aprilie 21, în 2 ...¹⁾

Așa să știi, altfel să nu faci.

In Iași, anul 7121 <1613> Aprilie 21.

...¹⁾.

Acad. R.P.R., CLXXIV/8—8 a.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1803.

216

1613 (7121) Mai 14, Iași.

Ștefan v<oe>vod, cu mila lui dumnezeu, domnul țării Moldovei. Amu dat
ș'am întărit părintelui și rugătoriului nostru episcop de Roman și sfintei mitro-

¹⁾ loc rupt, în orig.

²⁾ * pahreabe * în orig., în trad. veche * temnic *.

³⁾ * temnicul * în trad.

polii o prisacă cu stupi din satul Rachitoasa dela ținutul Tecuciului, depe un ispisocu de danie dela Simion vvod, care aceia prisacă și cu livez*i* iaste danie sfintei mitropolii Romanului dela Ioan mnhi și dela fiic*i* lui, Simion și Ion și Ilie, pentru sufletele lor și pomenire împreună cu alți ctitor*i* în biserică.

Drept aceia să fie și dela noi sfintei mitropolii danie și întăritură cu tot venitul. Si altul să nu se amesterce.

In Iași, anul 7121 <1613> Mai 14.

Arh. St. Buc., Condica M-rii Răchitoasa, nr. 573, f. 73 v.
Copie rom.

217

1613 (7121) Mai 14, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit episcopiei de Roman, din ispisoc de întărire, ce are episcopia de Roman dela Eremia voevod, o prisacă și un loc de fânaț, care este în hotarul satului Gădinți, care acea prisacă și cu acel loc de fânaț au fost danie și miluire sfintei mitropolii de Roman dela sfântrăposații domni Alexandru voevod și Petru voevod.

Pentru aceea, să fie și dela noi danie și întărire sfintei mitropolii de Roman, cu tot venitul. Si altul să nu se amesterce.

Scris la Iași, în anul 7121 <1613> Mai 14.

Domnul a spus.

Ștefan voevod <m.p.>

Dela Izvor ¹⁾.

Marmure <a scris>.

Arh. St. Buc., Episc. Roman, X/3.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1826.

218

<1613> Mai 30, Târgu-Neamț.

Suret de pre o mărturie, iară fără de velet.

Adeca eu Vasilie Prăjescul și părcălab Neamțului, scriem și dăm înștiințare cu acias[s]tă carte a noastră pentru rândul acestui om, anume Toma din Belcești și frate-său Ignat, precum să *s<e>* știe că au ei o curățitură *ș<i>* cu pomătu, aliasă și stâlpictă, din baștină, de cătră Tăbuci și de cătră Franda, iară Tăbuci au cules și poamele și livezile Tomii și Ignat și au zis că sint a

¹⁾ «Dela izvor», scris de altă mână.

lui levezile acele. Iar Toma și Ignat au venit înainte noastră și s-au părătit de față cu Tăbuciu pentru acel pomăt.

Deci noi așea am socotit și am judecat, împreună cu mulți oameni buni și slugi domnești, ca să jure care va voi Tăbuci și Flanda și cum ar lua ei cu sufletele, așe să fie și să-pus zi.

Iară când au fost la zi, Tăbuciu și cu Flanda n'au venit cu oameni, nici au jurat și au rămas de soroc.

Iară Toma și I[il]gnatu, ei au venit la zi și să-pus ferăia, precum a dovedit pre Tăbuci și pre Flanda, Toma Brae și cu frate-său Ignatie, și încă de 2 ori — , fără de aciasăta, și-am încredințat precum i-au mai dovedit, precum am văzut la Toma Brae și la frate-său Ignat ispisoc *domnesc* de îndreptare și de dovedire, precum că iaste a lor driaptă ocină. Iară Tăbuciu și cu Flanda n'au nice o triabă.

Pentru aceia, li-am făcut și noi aciasătă mărturie a noastră carii ni-am tămplat, mulți oameni buni și slugi *domnești* anume: Ionașco spătar și Haruțu diiac din Rătești și Căzan diiac din Dragomirești și Simeon păharnic din Totoești și Vasile com[ml]is de acolo și alți mulți oameni buni și mejiesi de pe înprejururi, pentru care, Tăbuciu de acmu înainte și cu Flanda să n'aibă nicio triabă intru acei pomeți și în curățitură, fără numai Toma și Ignatu.

Pentru care ni-am și iscălit.

Și său scris la Niamțu.

Mai 30.

Arh. St. Iași, CDLXIV/28.

Trad. rom. din 1761.

Datat după Vasile Prăjescu, care apare ca pârcălab de Neamț în 1613 Ianuarie 24, și după documentul din 1611 Octombrie 18.

219

1613 (7121) Iunie 1, Suceava.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit, cu inima noastră bună și luminată, din tot sufletul nostru și cu ajutorul lui dumnezeu și am dat și am miluit sfânta mânăstire, unde este hramul sfântul și slăvitul prooroc Ilie, cu o bucată din hotarul satului Șchei, care este din ocolul târgului Suceava, începând hotarul dela moara sfintei mânăstiri, care le este lor danie dela Bogdan voevod, pe părâul Șcheilor, și în sus pe părâul până la gura părâului numit Bula, unde cade în părâul Șcheilor, la capătul iazului mânăstirii.

Și de acolo în sus pe părâul numit Bula, până la capătul iazului lui Atanasie Buzga călugăr, unde este așezată o piatră, unde se împreună cu hotarul târgului, iar de acolo drept la deal, la altă piatră lângă niște spini pe râpă și la o altă piatră lângă niște movile din hotarul târgului și la o altă piatră, care este pe

râpă și deasemenea la o altă piatră pe malul pârâului Hucul și drept la pădure la un ulm, pe care este făcut un buor.

Și de acolo tot pe marginea pădurii, pe coastă, iarăși la capătul pădurii dinspre Șchiai, unde este făcut un buor făcut într'un fag și de aici drept spre pârâul Șchiai la o piatră pe mal.

Și de acolo în sus, pe pârâu, până la mai sus scrisa moară a mănăstirii, unde se împreună tot hotarul, pe unde a hotărnicit credinciosul și cinstițul nostru boier, Mârzea mare vornic de țara de sus, cu credincioasele noastre slugi, Costantin Roșca vistier și Ionașco logofăt și Gheanghea vornic de gloată, ca să fie hotarul pentru hrana sfintei mânăstiri, neclintit niciodată în veci.

Iar cine se va ispiti să strice dania și miluirea noastră, să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu și de măntuitorul nostru Iisus Hristos și de preacurata lui maică și de toți sfinții și să-i fie pâriș marele și slăvitul prooroc Ilie la cumplita judecată a lui Hristos.

De aceea, altul să nu se amestece înaintea acestei cărți de seană a noastre.

Scris la Suceava, în anul 7121 <1613> Iunie 1.

Insuși domnul a spus.

† Stefan voevod <m.p.>

† Drăgan Tăutul <a scris>.

Muzeul Raional Suceava, nr. 60.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. în limba germană.

220

1613 (7121) Iunie 1, Suceava.

† Stefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am miluit sfânta mânăstire, unde este hramul sfântul marele slăvitul prooroc Ilie, cu un iaz numit Copcia și cu 24 fâlcii de fânaț ce este în hotarul târgului Suceava, dinspre hotarul Tătărașilor, pe care l-a avut danie dela Eremia voevod.

De aceea, să fie sfintei mânăstiri și dela domnia mea danie și miluire acel iaz mai sus scris, Copcia, cu acele fânețe și cu tot venitul, neclintit niciodată, înaintea acestei adevărate cărți a noastre.

Scris la Suceava, în anul 7121 <1613> Iunie 1.

Insuși domnul a zis.

† Stefan voevod <m.p.>

† Drăgan Tăutul <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXXIV/59.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

1613 (7121) Iunie 12, Iași.

† Iată eu, Murgoci Toflea și Gheanghea vornic de gloate. Iată a venit înaintea noastră Mihail, fiul lui Borcea, nesilit de nimeni, nici asuprît, ci de bună voia lui și-a vândut ocina să dreaptă și dedina ce are în satul Cripinești, în ținutul Fălcii, cât i se va alege din pădure și din câmp și din grădini și din vatra satului. Aceea a vândut-o lui Păcurar, fiul lui Bâra din Bârai, dela gura Chigheciului, nepotul lui Sârbul din Peicești, pentru 15 taleri numărăți.

Și s'a sculat Păcurar și a dat acești bani, ce sunt scriși mai sus, în mâna lui Borcea, dinaintea noastră și dinaintea lui Rogojanul fost vornic și dinaintea lui Pătrașco Negrea și Radul fost stegar din târgul Iași și Chiril fost armaș din ținutul Tutovei și Furdui fost pârcălab și Bârcă vătali din Cândoești și Făbian din Măscurei și Platon din Colfăseni și Sava din Belcești și alți mulți oameni buni, care au fost de față atunci.

Deci noi, dacă am văzut buna lor tocmeală și plata deplină, noi i-am făcut dela noi acest ispisoc, ca să-i fie ocină cu tot venitul, până când își va face și zapis domnesc.

Și spre mai mare credință, am pus și pecețile noastre, să se creadă.

Eu Sava diac din Gănești, din ținutul Covurlui, am scris.

Scris la Iași, luna Iunie 12, anul 7121 <1613>.

Arh. St. Buc., Episc. Huși, XXVIII/2.

Orig. slav, hârtie, patru peceți inelare.

1613 (7121) Iunie 16.

† Cu voia tatălui și cu ajutorul fiului și cu săvârșirea sfântului duh. Iată eu robul ¹⁾ stăpânului meu Isus Hristos, închinător credincios al troiței, Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, am început și am scris acest zapis hramului sfinților fruntași și prea lăudați apostoli Petru și Pavel al episcopiei de Huși.

In anul 7121 <1613> luna Iunie 16.

2 ²⁾ butii de vin

2 coloade de grâu

2 coloade de orz

2 poloboace miere

500 aspri pentru cheltuiala

100 aspri pentru tămâe.

Ștefan voevod <m. p.>

Arh. St. Buc., ms. 543, f. 2.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

¹⁾ omis în orig.

²⁾ a fost scris întâi 1, apoi corectat în 2.

223

1613 (7121) Iunie 22, Iași.

† řtefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele slugii noastre, Mălai aprod din Brătiani, să fie tare și puternic cu această carte a domniei mele a ține și a apăra dreapta sa ocină și dedină, jumătate din satul Jărdeni, din ținutul Dorohoi.

Călugării dela mănăstirea Pandocator să nu aibă nicio treabă cu partea lui, nici cu vecinii lui, până când nu vor înfățișa ei uricele și diresele. Iar când își vor aduce diresele pe acel loc, să aibă el a se întreba de față, cu călugării.

Aceasta scriem. Altfel să nu fie, înaintea acestei cărți a domniei mele.

In Iași, in anul 7121 <1613> Iunie 22.

Insuși domnul a poruncit.

Arhip <a scris>.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fond Spiridon, IX/14.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1839.

224

1613 (7121) Iulie 5, Beleceeni.

† Io řtefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată s-au părît de față înaintea domniei mele Dragotă fost vornic și cu Păcurariu din Cârlige, cu Popoțea diac din Bârjoveni, pentru a treia parte a satului Bodești pe Bistrița.

Deci Popoțea diac a rămas pe Dragotă și pe Păcurariu pentru a treia parte a satului Bodești și a adus un ispisoc de cumpărătură ce a avut bunicul lui, Danciu pârcălab, de cumpărătură dela Nastea, fiica lui Stanciu Roșcă, din ispisoc de cumpărătură dela Petru voevod cel Bătrân pe a treia parte a satului Bodești.

Deci Popoțea să aibă a stăpâni acea a treia parte a satului Bodești, iar Dragotă și Păcuraru să nu mai aibă a se pârî sau să dobândească acea a treia parte a satului Bodești, niciodată în veac, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Beleceeni, 7121 <1613> Iulie 5.

Insuși domnul a poruncit.

Ion <a scris>.

Acad. R.P.R., XXXII/2.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată. Scrisul a fost întărit peste litere, de o mână foarte stângace.

225

<1613 Septembrie 1 — 1614 August 31> 7122.

† Pătrașco Bașotă și Andreica spătărel și Ionașco diac și Efrim păhărnicel și popa Ion din Vârtop mărturisim cu acest zapis al nostru, că a vândut popa Ionașco din Bodești, fiul Măriicăi, un Țigan de moștenire, anume

Procopie, fiul Măriicăi Ilcoae. Acesta l-a vândut fratele nostru, Nechita diac, pentru zece ughi galbeni și i-a plătit tot deplin dinaintea noastră.

Și pentru mai mare credință, am pus și pecețile noastre la acest zapis. . .¹⁾.

Eu însuși, Pătrașco Bașotă, am scris în anul 7122 <1613–1614>.

Pătrașco Bașotă <m. p.>

Eu popa Ionașco am scris <m. p.>

Eu popa Ion <m. p.>

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fond Spiridonia, XXX/27.

Orig. slav, hârtie, două peceți aplicate.

Cu o trad. rom. din 1845.

226

1613 (7122) Septembrie 1.

† Adeacă eu Siliște, feciorul lui Crucian²⁾, nepotul Pepelii izbașei, scriem și nuăturisim, eu depreună cu femeia mea, de nime siliști, nice nevoiști, nice îndemnații, ce noi de bună voia noastră, am dat și am vândut sv<i>nței mânăstiri Besărecanilor a noastră dreaptă ocină și moșie, ce iaste la Putna, în gârla din gios, săliștea ce să cheamă Româneștii, cu tot vinitul, în câmpu și într'apă și totu locul.

Și ne-au datu părinții dela Besărecani 50 de oi, dela Dumitrașco stolnicul, și o iapă cu străjiaș și cu mândzâ, iară eu le-am datu și uricul pre mâna călugârilor, să le fie lor dreaptă ocină și moșie, iară neme de feciorie noștri sau de nepoții noștri, să n'aibă treabă a să amesteca peste da[aj]nia noastră. Iară cine să va amesteca, să fie neertat.

Și această tocmai să au făcutu în casa Lupului Zbârcei, denaintia Pepelii izbașei și denaintea vătahului Scântee și fiul lui, Vasilie, și Mihailă Barzul și Sima și a mulți oameni buni, bâtrâni și tineri, ca să ţie.

Și de mai mare credință, ne-am pus pecețele și dégetele pe această scriosare, să să ţie.

Anul 7122 <1613> Sep<tembrie> 1 zile³⁾

Arh. St. Buc., M-rea Bisericii, XV/5.

Orig. rom., hârtie, trei peceți aplicate.

227

1613 (7122) Octombrie 1, Hârlău.

† Pavel episcop de Roman și Athanasie episcop de Rădăuți. Dăm ţire cu această carte a noastră că au venit înaintea noastră egumenul și soborul sfintei mânăstiri Săcul și s-au jeluit asupra unui Țigan al sfintei mânăstiri

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ corectat „Cruban”.

³⁾ data adăugată cu altă cerneală, de altă mână.

Putna, anume Eremia și astfel au spus că acest Țigan, Eremia, a ucis un țigan al Săcului, precum și însuși Eremia Țiganul a mărturisit înaintea noastră.

Deci noi am judecat să fie Eremia Țigan al mânăstirii Săcul în locul celui ucis. Iar egumenul sfintei mânăstiri Putna și soborul au rămas după judecata noastră și au dat și au lăsat după judecata noastră.

Pentru aceasta, cum am judecat, am făcut și mărturie. Pentru aceasta scriem.

Scris în Hârlău, anul 7122 <1613> Octombrie 1.

A iscălit marele logofăt.

Arh. St. Buc., M-rea Secu, I/2.

Orig. slav, hârtie, două pecete aplicate.

Cu o trad. rom.

228

1613 (7122) Octombrie 20, Ciabrău.

† Adică eu Ionașco mare vornic de țara de jos mărturisim cu această carte a noastră și cu toți curtenii, slugi domnești de ¹⁾ ținutul Vasluiului, carii ne-am prilejut la Ciabrău, cându au grăit Dumitru Robul să au luat 2 cai și lui Lazor Drule de Glodeni și arme și haine, preț de altu cal și au dzis, căndu s'au dus cu Tătarăi, că nu va mai vini.

Și au dat-o și toată moșie și tot locul din sat din Gloden ²⁾ la căndu și fănaț și vatră de sat și grădină și pomeți, cu tot vinitul, să-i fie lui Lazor Drulia ²⁾ driaptă ocină și moșie.

Se am fost de față cu dumnelui vornecul la Ciabrău căndu au grăit Dumitru și s'au dus cu Tătarăi. Și l-au întrebat ce i să vine, el au dzis: den a treia parte a cincia parte den stălpul den miljoc.

Și la cescă zapis s'au prilejut: Udre de Pribești și Pătrașco hotnug și Gheorghiță de Ciucărliești și Simion de acolo și Davidu de Negomănu și multe slugi a mării sală a domnului nostru, ne-am prilejut la această tocmai căndu de cămăduță cu ochii noștri această tocmai căndu.

Și pentru mai mare credință ne-m pus și pecețil, ca să să știe.

† In Ciabrău, vălăat 7122 <1613> Octombrie 20 zile.

Eu Ionașco mare vornic.

† Udre

† Pătrașco

† Gheorghiță

† Simion

† Davidu

Acad. R.P.R., XLI/39.

Orig. rom., hârtie.

¹⁾ *ne* în orig.

²⁾ corectat peste Dumitru, în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

1613 (7122) Noembrie 5, Hotin.

Adeca eu Vasili și Anghelina sura feciurui Lupui Goe, nui de bună voia nustră de neme nevoiț*i*, neci asupriț*i*, ce de a nustră voe ne-am vândut a nustră dreaptă ocin*ă* și mușii la sat la Doljește ce iaste în ținutul Rumanului, o amu vândut părintelui nustru lui Dumitru Goe fratile tătâne-nustru, pârcălabul de Hotin.

Și amu vândut o parte ce iaste *<în>* sat spre Siretu aleas*ă* dentr'acea bucat*ă* de luc, a șesea parte de*<n>* acest loc, acela amu *<dat>* dumisali; iar altă parte ce avem iar *înpreu<n>* la Doljești, despre Albăia, acela nu o am vândot, și acea parte iaste dela pod *în sus co vaduri de muar*ă** pre Albăia și cu fânaț și co tot venitul.

Acela parte de loc păr la Fărțiști, aciasta parte nu s'au vândut ce stă pre loc altor frați.

Și aciasta tocmai*ă* s'au făcut denaint*e* *<a>* oameni buni în târgu în Hotin, denainte pré Toader Căputici și Pă¹⁾ Vertepur și Ionașco. . .¹⁾ dela Doljești și Nacu Căputici. . .¹⁾.

Deci noi dacă amu văzut tocmai*a* bun*ă* *întru dânsii și plat*a** deplin. . .¹⁾ 50 de talere bani proști pré parte a lor aşește despre *<Si>rét. . .¹⁾* și derése domnești.

Și pentru credința amu pos se pecetea eu Dumitrașco Goia pârcălabul de Hotin co alți frați ce s'au prelejit de faț*ă* la *tocmeala no<a>stră* ca să se știe.

In Hotin anul 7122 *<1613>* Noe*m*vrie 5.

Arh. St. Buc., condica m-rii Doljești, nr. 648, f. 17.

Orig. rom., hârtie, 7 peceți inelare.

1613 (7122) Noembrie 5, Roman.

<† Ştefan> voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor *<noastre păr>căabilor* de Roman și șoltuzului și pârgarilor de acolo. Cum veți *<vedea această>* carte a domniei mele, voi să aveți a lăsa foarte *în pace* *<pe poslușnicii>* sfintei episcopiei de Roman de toate angheriile și de podvoade. . .¹⁾ de cai de olac și de toate angheriile mărunte câte. . .¹⁾, ci numai să aibă a da dabila lor, *<cât sunt>* scriși *în catastih*. Iar pentru altele *întru nimic <să nu>* cu-tezați să-i turburați *înaintea* acestei cărți a noastre.

¹⁾ loc rupt în orig.

Scris la Roman, anul 7122 <1613> Noembrie 5.

† <Domnul> a poruncit.

† Ștefan voevod <m. p.>

† Marmure <a scris>.

<Pe verso, contemporan:> Pentru poslușnici.

Acad. R.P.R., LXI/20.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

231

<1613, înainte de Decembrie 3>.

Tălmăcire de pe zapesul vechiu scris în limba sârbască.

Adică eu Gavril Bălici aprodat și fratele meu Lupul Bălici și Vasăle deiacul și Gheorghie și sora noastră Ethinca, fiul lui Dumitru, nepoții de fiu ai Anesiei, prestrănepoții ai lui Dragoș Rotompan, prin aciasta înștiințăm că noi de nimine săliji, nici asupriți am vândut a noastră dreaptă ocină și moșii den primeleghie de întăritură ci-au avut strămoșul nostru Dragoș Rotompan dela Alecsandru vvd și den ispisocul de giudecată ci am avut noi însuș delă Costanden vvd, giumătate de satul Bojienii și cu lazuri și cu prisacă și cu livezi și cu loc de cosăt fănațu și cu vadu de moară în Bărăzălu și cu răvnic cu pești ci esti în vârvul Bărăzălu lui în ținutul Vasluiului.

Pe aceiaș noi am vândut-o nepotului nostru de frate ¹⁾ lui Mera Marimură uricariul... ²⁾ drept 121 taleri.

Pe acest de mai sus giumătati de sat Bojienii și cu lazuri și cu prisacă și cu livezi și cu moară și cu loc de cosăt fănațu și cu rămnic cu pești pe care noi însuși li-am cumpărat pe acei bani 121 taleri.

Și zapesul ci am avut dela Costantin vvod, cu care ne-a m giudecat cu Văsăli comisul și cum i-am întorsu noi mai sus arătașii bani și acel ispisoc i l-am dat în mâinile nepotului nostru de frate ¹⁾ lui Mera Marmură uricariul.

Drept aceia, ca să-i fie lui și dela noi dreptă moșii cu tot vinitul. Și altul să nu să amesteci înainte acestui zapes al nostru.

Și la aciastă tocmaiă au fost față <ă> ficiarii lui Gheorghie și Leonte din Cuci și Zaharie den Mărmureni și Iezuchiil monahul... ²⁾ și popa den Dumbravă den Crăciunești. Și Ioan și Toader șătrariul și Dumitrașcu deiacul și Pătrașcul, ficiarii lui Sava den Prăjăști.

Și am scris noi și pecețili ne-a m pus ca să să știi.

Și au <fost> față Grigori fost vor<ni>c și Ogrejanul precum toți banii mai sus arătașii s'au dat în mâinile vânzătoriului.

¹⁾ peste & frate & corectat cu altă cerneală & văr &.

²⁾ loc alb în text.

Din limba sărbască am tălmăcit eu, Ioan Stamate pitar, în Iași la 1825 Martie 10.

Arh. St. Buc., Mitrop. Mold., VII/55.

Trad. rom.

Datat după doc. lui Ștefan voevod din 3 Decembrie 1613, ibid., VII/4.

232

1613 (7122) Decembrie 3, Iași.

Tălmăcire depe uricu vechiu pe sărbii scris în Eșि de Nebojatco, în vreme lui Ștefan vvd la anul 7122 <1613> Dech*v*

Cu mila lui dumnezău, noi Ștefan vvd, domnul țării Moldovii. Pentru că au <venit> înainte noastră și înainte boerilor noștri slugili noastri, Gavril Bălici și frații lui, Lupu și Vasile și Gheorghe și sora lor Ethenca, fiilor lui Dumitru, nepoți de fiu ai Anesii, prestrănește a*i* lui Dragoș Rotopan, de a lor bună voi, de nimine îndemnați nici săliți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșii den uricul de moieci ci-au avut dela Ilieș vvd și den uricul de întăritură dela Alecsandru vvd și din spisocul ¹⁾ de fierie și de întoarcere dela Costandin vvd giumătati de sat den Bojeni, ci esti în vârvul Barlăzălului și cu loc de moară și cu prisacă și cu livadă și cu rămnice și cu curături și cu loc de cosăt fănați ci esti în ținutu Vasluiului.

Pe aceiaș au vândut-o slugii noastri, lui Mira Marmură uricariul, drept una sută cincizeci taleri de argint și li-au plătit toți deplin acei de mai sus scriși bani 150 taleri înainte noastră și înainte sfatului nostru, iar pentru acel spisoc de fierie și întoarcere dela Costantin vvd precum că, încă când trăea Vasale Vuvlegea i-a întorsu lui bani*i* și l-au dat în mănule lui Mira Marmură uricariul.

Drept aceia, ca să-i fie lui și dela noi uric și moșii și cumpărătură cu tot vînital. Si altul să nu să amesteci.

Insuși domnul au zis.

Beldiman mare logofăt au învățat și au iscălit.

Din limba sărbască am tălmăcit eu, Ioan Stamate pitar, în Iași la 1825 Martie 10.

Arh. St. Buc., Mitrop. Mold., VII/4.

Trad. rom.

233

<1613 Decembrie — 1615 Octombrie>.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră ²⁾ și înaintea boierilor noștri, Toader sulgerel și a <adus un zapis de mărturie> ²⁾ dela Buză vătav și dela Bilașco nemîș din Morari,

¹⁾ • și din spisocul », adăugat cu altă cerneală.

²⁾ loc rupt în orig.

că <a cumpărat înaintea lor> o bucată ¹⁾ de ocină dela Crăciun Vivor, din satul Căcăceri, cât i se va ²⁾ alege din satul Căcăceri pe Sărata, care este în ținutul Fălcicului pentr...²⁾ vaci prețuite la treizeci de taleri.

Deci noi văzând <acest zapis de>²⁾ mărturie, noi am crezut și deasemeni și dela noi am dat <și am întărit slugii noastre Toader>²⁾ sulgerel acea mai sus scrisă parte, ca să-i fie și dela noi <uric cu tot venitul. Și altul să nu se>²⁾ amestecă

Scris la...²⁾

Domnul a spus.

Beldiman mare logofăt a învățat <m. p.>

Acad. R.P.R., CCXXIV/24.

Orig. slav, hârtie, rupt, o treime lipsă, pecete aplicată.

Datat după Nechisor Beldiman mare logofăt.

234

1613 (7122) Decembrie 17, Iași.

Tălmăcire în limba moldovinăscă depe uric vechiu sărbăscu dela Ștefan v<oe>vod din anul 7122 <1613> Dechemv<rie> 17, scris în Ești de Marcu.

Noi Ștefan v<oe>vod, cu mila lui dumnezău, domnul țării Moldovii. Iată au venit înainte noastră și înainte tuturor boerilor noștri ai Moldovii Pavăl și frate-său Toader, fiorii Armencii și rudele lor Vasili, fiorii lui Dumitru, și rudele lor Mihail și soru-sa Nastasăia, fiorii Maricăi și rudele lor Iachim, fiorii Anghelinii și rudele lor Naste și sora ei Agafia, fetele Tudosii, toți nepoții Armencii, strănepoții lui Vlașin, de a lor bună voia, de nimi siliți nici asupriți și au vândut a lor diraptă ocină și moșii dintr'a lor drepte dresuri de cumpărătură ci-au avut strămoșul lor Vlașin dela bătrânul Ștefan v<oe>vod, din giuematati de sat Sămașcanii, a opta parte, ce este...³⁾ în ținutul Orheiului, pe aceiași ei au vândut-o cinstiță credincios boerului nostru, dumisali Beldiman marile log<o>f<ă>t, drept 80 taleri de argint. Și le-<a> plătit lor deplin acei bani mai sus arătați 80 taleri de argint denainte noastră și denainte a tot sfatul nostru.

Deci noi, văzându a lor de bună voia tocmai și plată deplin, aşizdere și dela noi i-am dat și i-am întărit cinstiță credincios boerului nostru, mai susnumitului Beldiman marile log<o>f<ă>t dintr'acă giumatate de sat Samașcanii, a optule parte.

Drept aceia, să-i fie lui și dela noi uric și cumpărătură cu tot venitul.

Și altul să nu să amestici.

Insuși domnul a poroncit.

Balș log<o>f<ă>t au iscălit.

S'au tălmăcit de Ioan Stamatii *fost mare pit&ar*, în Ești la 1808 Martie 7.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, CXLVII/3.

Trad. rom.

¹⁾ «bucata» așa în orig.

²⁾ loc rupt în text.

³⁾ loc alb în text.

1613 (7122) Decembrie 19, Iași.

Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri, egumenului și la tot soborul dela sfânta mânăstire numită Beserecani, unde este hramul sfintei blagoveștenii a născătoarei de dumnezeu, pentru aceea ca ei să fie tari și puternici cu această carte a noastră, să stăpânească și apere hotarul satului sfintei mânăstiri, care se numește Troița, care este în ținutul Neamțului, pe unde a hotărnicit credinciosul nostru Vasile spătar.

Pentru aceea, să fie hotarul aceluia mai sus scris sat, cu tot venitul, sfintei mânăstiri. Si altul să nu se amestece, niciodată, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, anul 7122 <1613> Decembrie 19.

Insuși domnul a poruncit.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, IV/11.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată. Partea de jos a actului cu numele logoșătului și a gramaticului, ruptă, lipsește.

Cu o trad. rom. din 1843.

1613 (7122) Decembrie 19.

Suretiu di pe hotarnica ce au hotărătu Vasile Bociulescu spătar mare și cu mulți oamen*i*, începându-se hotarul satului anume Troița, și cu doao vaduri de moară în Cracău, din malul Cracăului, din gios de satu, din Picioară Urmilor, pe lângă hotarul Ivăneștilor și trece dreptu piste Bahnă, la un ulmu, la Capu Piscului, iară de acolo dreptu la un stâlpă de piatră, iară de acole dreptu la altu stâlpă, spre hotarul Iucașului și de acolo dreptu locul până la hotarul Jideștilor, la unu stâlpă aproape de Movila Crăpată sau Ingiumănată, iară de acole locul dreptu, până la Lacul Rău, la un stâlpă.

De *a*ci dreptu la Puțu lui Lazar, iară de acole, pi din sus de Băhnițe, în sus dreptu locul, pe după Movilă, la un stâlpă, de *a*ci la un piscu înaltă, într'u *n* stâlpă de cătră Roșcior, iară în dreptu locului ce trece printre bahnă, pi din sus de Țigănești, la un stâlpă și dreptu piste hotarul Dăneștilor, ci mergi la un stâlpă, aproape de Fătăna Sinecăi, iară de acolo drumu în sus, până la podu lu Nechifor, iară de acole iară drumu în sus, până la moara veche, la Rădana; de *a*ci piste Rădeana, dreptu până în apa Cracăului și Cracău în gios.

Atăta este totu hotarul satului Troiță.

Let 7122 <1613> Decembrie 19.

Si s'a tălmăcitu de dascălul Evloghi.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericană, IV/13.

Trad. rom. din sec. XVIII.

1613 (7122) Decembrie 20, Iași.

Noi Ștefan voevod, cu mila lui deumnezeu, domn pământului Moldaviei, Iată au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri ai Moldaviei sluga noastră Elisei, paharnic și vărul său Grosul și frate-său Grigorie, și surorile lor: Sora și Ioana și Sasca și Dumitra, fii ai lui Ion, și vărul lor Gheorghie și sora lui An[n]a, fii a lui Niagul, toți nepoți a lui Poiană și au părut de față, înaintea noastră, asupra lui Cazanu, *fiul lui* Nastea, nepot lui Cazanel, pentru a patra parte din satul Helevii, ce iaste pe Tazlău, în ținutul Trotușului.

Și într'acest chip au arătat înainte noastră că ar fi vândut moșul său, Cazanel, a patra parte de ocină, partea moșului lor, a lui Poiană, din satul Helevii, lui Toma și soței lui, Devei, drept optzeci de zloți tătărești, în zilele bătrânu-ilui Petru voevod, fără știrea moșului lor.

Iar Cazan, *fiul lui* Nastea, nepotul lui Cazanel, au arătat că ar fi vândut moșul său, Cazanel, driapta sa parte, a șasea parte din satul Helevii.

Iar noi, cu tot svatul nostru, i-am giudecat pre dânsii după pravila pământului și am văzut uricul de cumpăratură ce au avut Toma și soția sa, Deva, dela bătrânu Petru voevod și n'au fost vândut chiar partea sa, ci au fost vândut partea sa și partea a lui Elisei și a fraților lui, a patra parte din satul Helevii.

Și dar noi, dacă am văzut că el au avut uric de cumpăratură și de atăta vremi, nu am vrut a-l strica, ci am aşzat pravilă slugilor noastre, lui Elisei și fraților săi, a priimi ocină pentru ocină a șasa parte din satul Poianei, partea moșului său Cazanel, ce iaste pe Tazlău, în ținutul Trotușului, pentru că am socotit cu toți ai noștrili boeri, că ar fi deopotrivă ocină pentru ocină, pentrucă în satul Helevii sănt cele mai bune vaduri de mori, iar în satul Poianei sănt șapte pive mai mult.

Și dar sluga noastră Elisei și cu toți frații săi, ei s'au îndreptat și s'au pus loru-și ferie 12 zloți, în visteria noastră, iar Cazan, *fiul lui* Nastea, nepotul lui Cazanel, el s'au dat rămas dinaintea noastră [și dinaintea noastră] și din toată pravila noastră.

Pentru aciasta și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, lui Elisei și fraților lui, aciastă de mai sus zisa, din tot satul Poianei a șasea parte, ca să le fie și dela noi ocină și moie, cu tot venitul și de acum înainte să nu aibă mai mult a pără Cazan asupra slugii noastre Elisei și asupra fraților lui, într'aciastă pricina, dar nici să să folosească niciodineoră în veci, înpotriva acestii cărți ai noastre.

Scris în Eșि, la let 7122 <1613> Decemvrie 20.

Domnul au poroncit.

Beldeman logofăt.

Marmure a scris.

S'au tălmăcit de pre limba sârbască di pe orighinal, din cuvânt în cuvânt, la anul 1833 Mai 6, de mine Hrisant ieromonah, în mânăstirea Goliia.

Duhovniceasca dicasterie a mitropoli*e*sli*e*i Moldaviei.

Viind și față scălitul mai sus ieromonahul Hrisant în aciastă dicasterie și adeverind și prin viu graiu că tălmăcirea aciasta întocma cu orighinalu sârbesc iaste, s'au încredințat cu scăliturile asesorilor dicasterii, după cerirea ci s'au făcut, la anul 1833 Maiu 29 zile, Iașii.

Niculai iconomu

Antonie iconomu

Teodor iconomu

Costantin iconom

Arh. St. Iași, XCV/1

Trad. rom.

238

<1613 Decembrie — 1614 Ianuarie> 23 7122, Iași.

Suret de pe ispisoc sirbesc dela Ștefan vod, din leat 7122 <1613—1614> ...¹⁾ 23.

Precum au venit înainte noastră și înainte sfatului nostru Arsenie și frate-său Cozma și alte rudenii a lor și au părât pe sluga noastră Gligorie Șcheianul, pentru o jirebie de sat din Oboroceni, aşa ei zicând, precum nu le-au plătit lor deplin.

Iar cel de mai sus zis, Gligorie, au zis că le-au plătit lor deplin.

După acéia, ei s'au înpăcat și s'au tocmit dinnainte noastră și dinnainte sfatului nostru, ca să mai dea lor Gligorie patru taleri la zioa sfântului mucenic Theodor Tiron. Si aşa ei, de a lor bună voie, s'au apucat dinnainte noastră: cine dintru dânsii sau din neamul lor ar scorni vreo pricină pentru aceastia, unii ca aceia să dea porții noastre șase boi, gloabă.

Așa să se știe. Sălțul să nu se amestece peste această carte a noastră.

S'au scris în Iași.

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghi, 1789 Iulie 11.

Acad. R.P.R., CXII/4.

Trad. rom.

Răstimpul de luni s'a socotit în legătură cu sărbătoarea sf. Teodor Tiron, fixată în calendarul ortodox la 17 Februarie, și cu momentul când domnul este revenit la Iași, după campania făcută din porunca Porții în Transilvania împotriva lui Gabriel Báthori.

¹ loc alb în text.

<1614 — 1615>

7245 <1737> Mai 28. Suretu de pe alt suretu scris de Tănasce> Măcărescul logcofăt de taină, di pe altu suretu scos ce-au fost cu slova lui Acsintii Uricariu, ce l-au scos di pi o mărturiai sirbască dela Sturze hatman.

† Sturze hatman și pârcălabu *al Sucevei*. Iată că au venit denainte noastră, Nădăbaico *fost* vornicu și cu mari mărturiai ce-au avut ei pre ai săi drepți șerbi Țigani, și au adus denainte noastră și dresă ce-au avutu asupra lor.

Deci și noi, dacă am vădzuu atăte mărturii: Mafteiu vodă și cu toții giuzii de Țigani, așijderea i-am făcutu această carte a noastră, pre ai săi drepți șerbi Țigani. . . ¹⁾ scriși aici într'această a noastră, anume Dușe cu ficiarri săi și . . . ¹⁾ Mana cu fămeia și cu ficiarri lor, . . . ¹⁾ cu fămeia și cu feciarri lor și . . . ¹⁾ cu bărbatu și ficiarri și Radul cu fămeia și cu ficiarri și Costandin cu fămiia și cu ficiarri, și Gavril cu fămeia și ficiarri și Dragovanu cu fămiia și cu ficiarri și Trofana cu bărba și cu ficiarri lor, și Băna cu bărbatu și ficiarri și Simion cu frații lui și cu fămăile și cu ficiarri lor și Zaharia cu fămeia și cu ficiarri lor și Hilipu cu fămiia și cu ficiarri lor și Ivanu cu fămeia și cu ficiarri lor și Costi cu fămeia și cu ficiarri lor și Andriica cu fămeia și cu ficiarri lor, și Dumitru cu fămeia și cu ficiarri lor, și Hilipu *cu fratele lui*, Simion cu fămeia și cu ficiarri și Stoica cu fămeia și cu feciarri, strănepoți lui Ivanu și Lala cu femeia și cu ficiarri și Frăsina cu bărbatu și cu ficiarri și Andreiu cu fămeia și cu feciarri și Ghiorghii cu fămeia cu feciarri și Păduri cu femeia cu feciarri, Mihailă cu fămeia cu ficiarri și . . . ¹⁾ cu fămii cu ficiarri și Petrimanu cu fămeia cu ficiarri și Isaia cu fămei cu ficiarri și Marcul cu fămei cu ficiarri și Sirghii . . . ¹⁾ cu fămeia cu feciarri lor și Balca ²⁾ cu fămeia și cu feciarri lor, nepoți . . . ¹⁾ și Tora cu femeia și cu feciarri lor și Cunchi cu fă . . . ¹⁾ și Ionu cu fămeia cu feciarri lor și Bolde cu fămeia cu feciarri lor, și Costandinu și Bugula cu fămeia cu feciarri lor, și Stana cu bărbatu și ficiarri lor, și Costanda cu bărbatu și cu ficiarri lor, pre unul Căsianu Ștefanu cu fămeia cu feciarri lor, Ivanu cu fămiia, cu ficiarri lor și Siachina cu fămeia cu feciarri lor și Radul cu fămeia cu feciarri și Corne cu fămeia cu ficiarri și Călina cu fămeia cu feciarri și Perte cu fămeia cu ficiarri și Trosca cu fămei, cu ficiarri și . . . ¹⁾ cu fămei cu ficiarri, Malcoci cu fămeia cu fecori și Bătrăna cu feciarri săi, și Ionașco cu fămeia și Toader cu muerea cu copii și Drăgălina cu bărbatu și cu ficiarri, Tețul cu bărbatu cu feciarri lor, nepoții lui Toader Băcăș . . . ¹⁾ nepoți și strănepoți lui Căzanu și Tudora Forijoiaia . . . ¹⁾ Iftimii cu muere, cu copii și . . . ¹⁾ cu muere cu copii și Ion cu muerea cu copii . . . ¹⁾, cu bărbatu cu feciarri lor, și Muia cu feciarri săi, feciarri Tudorii Forijoiaia . . . ¹⁾ cu fămeia cu feciarri lor, și Slavu cu fămeia, cu feciarri lor și Faraon cu copii și Mărie cu ficiarri ei și Guța ficiarri a ei, nepoți și strănepoți Radului, și Cioban cu bărbatu și cu fămei, Mihailă

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ corectat peste Banul; nu se vede clar, dacă este Balea ori Balcanul.

și frati-său Toader, cu mueri cu ficiori, Ivanu cu muere cu ficiori și Costandinu și Neniul cu mueri cu ficiori și Toader și Gligora și Sav[v]a și Crăciun, cu mueri cu copii, cari acești s'au aflat a lui drepți șerbi Țigani . . . ¹⁾), ca să-ș*ci* spărăvăscă și ia și dresă dela mărie sa domnul.

Let 7272 <1767> Februarie 11.

L-am scos eu asemenea, Ion Popa de divan.

Acad. R.P.R., CXX/23

Copie din sec. XVIII, după trad. rom.

Datat după Sturza hatman.

240

<1614 – 1615> Ianuarie 3, Iași.

† Iată eu Mărza mare vornic de țara de sus scriem fiilor noștri, care veți merge pentru deșugubine în ținutul Neamț. Cum veți vedea această carte a noastră, voi să nu turburați satul Iucașul, care este satul sfintei mânăstiri Galata, pentru o oarecare moarte de om, care s'a aflat acolo pe locul și hotarul lor, pentru că am iertat acea moarte de om pentru voia sfintei mânăstiri.

Deci mai mult să nu-i turburați. Altfel să nu faceți.

La Iași, Ianuarie 3.

Acad. R.P.R., XLI/26.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Datat după Mărza mare vornic care apare în această dregătorie la 30 Martie 1613

241

1614 (7122) Ianuarie 14, Iași.

† Io Ștefan voievod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici rugătorii noștri dela sfânta mânăstire Moldavița și s'au jeluit înaintea noastră cu mare plângere și astfel au zis înaintea noastră că au avut ei un hotar la satul Săsciori, asuprit de Udrești și l-au schimbat ei cu mânăstirea Simtilia și l-au dat ei acel hotar, care le-a fost asuprit.

Deci domnia mea și cu întreg sfatul nostru nu le-am putut alege altfel, ci le-am făcut carte la Iachim ureadnic de Suceava, ca să strângă el oameni buni și megași de prinprejur și să socotească foarte bine pe unde a fost hotarul cel vechiu, pe unde a hotărnicit Tăutul și a pus semne și pietre scrise.

Și astfel a făcut el și a strâns mulți oameni buni și boieri și slugi ale domniei mele și au umblat pe acel hotar și au aflat ei acele semne și acele pietre scrise, pe vechiul hotar și au făcut și carte la domnia mea, cum au aflat ei cu sufletele lor.

Domnia mea, dacă am văzut acea carte dela acei boieri și slugi ale domniei mele că ei au aflat cu dreptate, domnia mea am crezut și am dat rugătorilor

¹⁾ loc alb în text.

noștri dela sfânta mânăstire Moldavița, unde este hramul blagoveșteniei sfintei născătoare de dumnezeu, să aibă ei a stăpâni acel hotar vechiu, pe unde a hotărnicit Tăutul, ca să fie sfintei mânăstiri dela domnia mea, cu tot venitul. Si altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a domnii mele.

La Iași, anul 7122 <1614> luna Ianuarie 14.

Insuși domnul a poruncit.

† Ștefan voevod <m. p.>

Eu Ghianghea logofăt am iscălit <m. p.>

Faceți-le uric.

† Arsenie <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXXIV/120.

'Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, în parte sfărâmată.

242

1614 (7122) Ianuarie 14, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre pârcălabilor de ținutul Neamț. Vă dau de știere că ni se jeluesc rugătorii noștri, egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire Pângărați, asupra voastră și astfel au spus că voi turburați satele sfintei mânăstiri și pe vecinii lor și luați dela ei gloabele mici, vaci și porci și alte gloabe.

Pentru aceea, dacă veți vedea această carte a domniei mele, voi să căutați să-i lăsați foarte în pace, pentru cele mai sus scrise gloabe mici, ci numai să aveți să luați alte gloabe, ce se fac pentru tâlhari sau alți făcători de rele, să aveți să-i pedepsiți: pentru aceasta și ce vor fi gloabe mici, domnia mea am lăsat să fie ale călugărilor pentru ciubote.

Astfel scriem, altfel să nu faceți.

Scris în Iași, în anul 7122 <1614> Ianuarie 14.

† Domnul a spus.

Marii boieri au învățat.

† Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Pângărați, III/17.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom din 1909.

243

1614 (7122) Ianuarie 15, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri slugile noastre <Ma>¹⁾ nea

¹⁾ loc rupt în orig.; « Manea » completat după trad. rom. din 1744, Arh. St. Iași, CCXXIV/8.

fost pitar și Tonea vistiernicel și Drăgan diac și cu oamenii lor, toți nepoții lui Buda <și>¹⁾ au părît pe slugile noastre, Ionașco și Dumitru Ponici și pe toată seminția lor, toți nepoții lui Mihul Ponici și au zis că au avut bunicii lor, Buda și Mihul, patru sate, anume: Cerevăceștii și Șarba și Ivancicăuții și Glodenii. Deci nepoții lui Buda ei au spus că stăpânesc numai un sat Cerevăceștii, iar Poniceștii stăpânesc trei sate: Șarba și Ivancicăuții și Glodenii.

Deci domnia mea am întrebat pe nepoții lui Ponici, pentru ce stăpânesc trei sate? Iar ei au zis că un sat din acele sate, anume Șarba, îl au de cumpărătură dela nepoții lui Buda și au avut și direse de cumpărătură și au spus că le-au pierdut.

Pentru <aceea, doinția mea>¹⁾ le-ain dat zi să jure cu 24 jurători, oameni buni, slugi domnești, că <au cumpărat>¹⁾ acel sat și au și direse și le-au pierdut.

Iar când le-a fost lor ziua, ei au venit cu toți jurătorii și n'au voit să jure, ci au rămas nepoții lui Mihul Ponici din toată legea noastră.

Iar nepoții lui Buda s'au îndreptat <înaintea noastră și și-au pus>¹⁾ ferâe 13 zloți <la vistieria domniei mele. Și> să aibă a-și stăpâni două sate: Cerevăceștii și Șarba, iar nepoții lui Mihul Ponici, iarăși să stăpânească Glodenii și Ivancicăuții.

Iar dacă vor fi în hotarul acelor patru sate vaduri de moară, să le fie lor toate pe din două și la câmp și la pădure și din tot venitul, tot să le fie pe din două. Și de acum înație mai mult să nu aibă a se mai pârî pentru această pâră niciodată în veci, înnaintea acestei cărți a noastre.

Și altul să nu se amestece.

Scriș la Iași, în anul 7122 <1614> Ianuarie 15²⁾.

Domnul a poruncit.

Beldiman mare logofăt a învățat <in. p.>

Acad. R.P.R., CCXX/35.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. la Arh. St. Iași, CCLXXIV/9.

244

1614 (7122) Ianuarie 15, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem domnia mea slugilor noastre, marilor vătagi din ținutul Sucevei și vă dăm știre că ni s'au jeluit rugătorii noștri, egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire a Galatei. Și astfel au spus că au acolo un sat anume Vâlceștii pe Siret și ii turburați pentru muncă și podvoade și ii globiți fără nicio vină.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ data este rasă și se citește cu greutate.

Pentru aceasta, cum vedeti această carte a domniei mele, voi să-i lăsați foarte în pace, să nu ne lucreze nicio muncă și nici pentru podvoade să nu îndrăzniți a-i turbura și bucatele lor să nu se tragă pentru alte sate.

Și pentru gloabe, deasemeni să nu-i globiți, pentru ucideri și furturi, și nici să aveți a-i prăda, fiindcă domnia mea i-am iertat, să fie pentru îmbrăcămintea rugătorilor noștri. Numai dacă se vor găsi unii răufăcători, iar voi să aveți a-i legă pe cei cari vor fi vinovați. Iar vecinii sfintei mânăstiri să fie foarte în pace de toate căte am spus mai sus.

Pentru aceea, nimeni să nu îndrăznească a-i turbura înaintea cărții domniei mele.

Scris la Iași, în anul 7122 <1614> Ianuarie 15.

Insuși domnul a spus.

Marii boieri au învățat.

Ionașco <a scris>.

Acad. R.P.R., XLVI/147.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

245

1614 (7122) Ianuarie 15, Păușești.

† Adeca eu Solonca, fata Vlădicăe că au fost pitar, însâmi pre mene mărturisescu cu cest zapis al meu cum am vă<n>dut de bună voea mea o prisacă cu casă și cu tennic¹⁾ și cu pométe, ce este în hotarul Oneștilor, de bună voea mea, de nimene indemnitată, a mea dreaptă ocină [cină] și cumpărătură, Neanului diiac, déreptu tréidzeci și cinci de taleri.

Si ispisouce ce-amu avut, de cumpărătură, încă li-am dat Neanului diacu, dinain<n>te a mulți omeni buni, dinain<n>tea lui Drăgan păhă&r>nichel di Scubenjeni și dinai<n>tea lui Gheorghie ușerel de-acolea și dinai<n>tea Irimiei Murguleț de Păușești și dinai<n>tea lui Vasile visternicel de Scubiaeni. Amu fost într'această tocmală; Si mai mare mărturie de ne <am>²⁾ pus pecețile noastre.

Si eu popa Căpriianu amu scrisu, ca se se știe.

† Scris la Păușești<i>, în anul 7122 <1614> Ghenar 15.

† Si eu popa Simion de Toderăști am fost în ceastă tocmală <m. p.>

† Eu Iremia Murguleț am iscălit <m. p.>

Acad. R.P.R., CXXXVIII/6.

Orig. rom., hârtie, patru peceți inelare aplicate.

¹⁾ în loc de temnic.

²⁾ omis în orig.

1614 (7122) Ianuarie 21, Iași.

Iată dar noi, Gheorghie Balșe al doilea logofăt și Necoară mare armaș și Gheanghia vornic de gloată și Gheorghie vornic și Pârvan vornic și Simion mare setrar și Ionașco Jora fost ceașnic și Stoica fost armaș și Dumitru Sculeș și Onașco Cucorea¹⁾ și Ionașco Cujbă și Ion Hăugul și Ionuț Dodun din Hâlceni mărturisim cu această scrisoare a noastră că a venit înaintea noastră Lupul, fiul lui Draghin, nepotul Călinii, strănepotul lui Ion, de bunăvoia lui și a vândut dreapta lui ocină și dedină din uricul, pe care l-a avut străbunicul lui, Ion, dela Ștefan voevod cel Bătrân și de întărire, pe care a avut-o dela Iancul voevod, a șasea parte din jumătatea de jos a satului Vlădeni pe Jijia și cu <parte din>²⁾ vadul de moară pe Jijia, ce este în ținutul Hârlău.

Aceasta a vândut-o vărului său, Arsenie Nebojatco, pentru treizeci taleri de argint.

Și iar a venit înaintea noastră Anna, fiica Tofanei, nepoata Micăi, strănepoata Parascăi și răstrănepoata lui Mihul, de bunăvoia ei și a vândut ocina și dedină ei dreaptă din aceste privilegii, însă din jumătatea de sus a acestui sat, Vlădeni și cu parte din vadul de moară pe Jijia, jumătate a șaptea parte din jumătate. Aceasta a vândut-o tot lui Arsenie Nebojatco pentru cincisprezece taleri numărați.

Și deasemeni au venit înaintea noastră Nistor și Nacul și Marica, fiii lui Platon, nepoții lui Pântea, strănepoții Parascăi, fiica lui Mihul, iarăși de bunăvoia lor și au vândut dreapta lor ocină și dedină din aceste privilegii, din aceeași jumătate a satului Vlădcni, jumătate, a șaptea parte din jumătate și cu parte din vadul de moară. Deci au vândut mai sus scrisului Arsenie Nebojatco pentru douăsprezece taleri numărați.

Și întru aceea, deasemenea a venit înaintea noastră Arsenie comișel, fiul lui Tomșa, nepotul...³⁾ strănepotul Tudorei și răstrănepotul Parascăi, fiica lui Mihul cel bătrân, de bunăvoia lui și a vândut dreapta lui ocină și dedină, toată partea bunicei lui, Tudora, deasemeni jumătate a șaptea parte din jumătatea de sus a satului. Aceasta a vândut-o tot lui Arsenie Nebojatco, pentru zece taleri numărați.

Deci noi am văzut că i-a plătit toți banii gata și i-au luat toți dela Arsenie Nebojatco.

Pentru aceea și noi văzând tocmeala lor de bunăvoie <și>⁴⁾ plata deplină, am făcut și dela noi această carte a noastră lui Arsenie Nebojatco să-i fie de credință și de mărturie și să-și întărească și cu direse domnești după această

¹⁾ numele «Cucora» a fost scris imediat între rânduri de aceiași mâna.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ loc alb în orig.

⁴⁾ omis.

scrisoare a noastră. Și pecețile noastre le-am pus la această scrisoare a noastră.
Și însine cu mâna noastră am scris sub această scriere.

Și eu, Cernat fost logofăt, am scris cu mâna mea, să se știe.

In Iași, în anul 7122 <1614> Ianuarie 21.

Balșe logofăt

Necoară mare armaș

Simion mare șetrar

A...¹⁾ vornic <m. p.>

Parvana vornic <m. p.>

Ionașco Jora.

Stoica armaș

Dumitru Sculeș.

Ionașco Cucora.

<Pe verso, contemporan:> Cumpărat din partea de sus <din> Vlădeni,
dela boieri.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, XXXIII/14.

Orig. slav, hârtie, cu 11 peceți aplicate.

Cu o copie slavă și o trad. rom., ibid.

247

1614 (7122) Ianuarie 29, Toderești.

† Adecă<ă> eu, Odochiiia, giupănesa Vlădichi pitarului și cu fiia nostră cu Solomca, însine mărturism pre noi, ce cestă zapis al nostru,cum amă vândut, de bună<ă> voia nostră, a nostră dereaptă ocină<ă> și cumpărătură<ă> ce-am <a>vut noi în sat Oneșt<i>, ce-<a>m cum<pă>rat dela Drăghici, parte<a> lui totă<ă>, iar lui Drăghici i-au fostă cumpărătură<ă> dela Brahăș, parte lui totă<ă> și am vândutu-o lui Drăgușan diiac și Neniului ce-<a>u fostu părcălab la ținutul Iașilor, derept 26 de taleri.

Și la cestă<ă> tocmai<ă>au fostu oameni ¹⁾uni: Condrea vis<tiernicel> de Oneșt<i> și Ilie den Ceterén<i> sul<ger> și Vasile den Scobenjeni vis<tiernicel> și Ionașco com<is> den Todereșt<i> și Bolașco de colea și popa Simion den Todereșt<i> și Florița med<e>l<nicer> de colea și alți oameni buni și mulți megiaș<i>.

Și aceasta tocmai<ă> s'au făcut în casa lui Simion Capșei med<e>l<nicer> de Todereșt<i>. Și <spre> mai mare mărturie am pus ale nostre peceț<i>.

Și eu Eremia Murguleț am scris, ca s<ă> să știe.

Scris la Toderești, în anul 7122 <1614> Ghen<arie> 29.

Acad. R.P.R., CXXXVIII/19.

Orig. rom., hârtie, cu 5 peceți inelare aplicate.

¹⁾ loc rupt în orig.

1614 (7122) Februarie 2.

† Iată dar eu, Nicoară ușerel din satul Bobleteci și sora mea, Stanca, toți fiili Buscăi și Odochia, fiica Agafiei și Marco visternicel, fiul Nastei, nepotul Vărvarei și fratele lui, Pântea și Vasile, fratele lui și sora lui, Anisia, toți nepoții lui Nicoară, însine mărturisim cu acest zapis al nostru că am vândut dreapta noastră ocină și dedină ce am avut, a patra parte, partea din sus, din a patra parte din satul Mădărjici, ce este în ținutul Cârligătura, și deasemeni a patra parte din a patra parte din Văleșeni și cu poiană¹⁾ la Micodim pe Sacovăț.

Aceasta am vândut-o popei Simion din Mădărjici și preutesei lui, Părasca și fiului lor, popa Ionașco, tot din Mădărjici, pentru patruzeci și cinci taleri, bani gata, nesiliți de nimeni, nici asupriți, ci de bună voie am vândut toți frații împreună și ne-a plătit popa Simion totul deplin, patruzeci și cinci taleri, care sunt mai sus scriși, în mâinile noastre.

Și la tocmeala noastră s'au întâmplat oameni buni, Bobletec vătah din Bobleteci, și în casa lui a fost tocmeala, și de asemenei s'au întâmplat oameni buni: popa Buțurca tot din Bobleteci și Frățior păhănicel de acolo și Mihail visternicel tot de acolo și Ionașco diacul din Folești și Donici fiul lui Bobleteci.

De aici înainte, nimeni din neamul nostru sau din frații noștri să nu se amestece acolo niciodată în veci, ci să fie dreaptă ocină a popei Simion și popei Ionașco și copiilor lui și nepoților și la tot neamul lui, care se va alege apropiat cu tot venitul în veci. Și nimeni să nu se amestece.

La anul 7122 <1614> Februarie 2.

Arh. St. Iași, CCCL/138.

Copie slavă din sec. XX,

1614 (7122) Februarie 9.

† Din mila lui dumnezeu, noi Io Ștefan voevod Tomșevici, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că acest adevărat și credincios boier al nostru, pan Ianachie mare postelnic, ne-a slujit adevărat drept și credincios.

De aceea, văzând dreptcredincioasa lui slujbă către noi, domnia mea m'am milostivit și l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat un sat anume Stolniceni pe Gârlă, în ținutul Iașilor, care sat a fost al lui Vasilie Stroici, ca să-i fie lui dela noi danie și miluire de vislujenie și ocină cu uric dela domnia mea cu toate hotarele lui și cu toate veniturile care i s'au hotărnicit, pe unde a stăpânit

¹⁾ • poiană •, așa în text.

Vasilie Stroici, lui și copiilor lui și întregului său neam, care i se va alege cel mai deaproape și neclintit niciodată în vecii vecilor.

Pentru că acest sat a fost pierdut pentru hiclenie când Vasilie Stroici însuși s'a ridicat cu alții ca el și cu mulțime de Leși și Cazaci și au venit din Tara Leșească cu sabia asupra domniei mele și asupra țării domniei mele și au făcut mare război cu domnia mea la apa Jijiei. Și i-a dat sprijinitorul dumnezeu sub sabia domniei mele, unde și semnele oaselor lor stau de față ca mărturie veșnică.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Ștefan voevod Toinșevici și credința boierilor noștri.

7122 <1614> Februarie 9.

Beldiman logofăt

Ursul vornic

Mârzaea vornic

Dumitru Goia și Mihalcea pârcălabi de Hotin

Stavrino și Gheorghie pârcălabi de Neamț

Diamandi și Cehan pârcălabi de Roman

Sturze hatman și portar de Suceava

Diamandi spătar

Insuși ¹⁾ Enache postelnic

Alexandru vistier

Alexa paharnic

Rusul stolnic

Grigorie Ciolpan comis.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, nr. 628, f. 678.

Copie slavă.

250

1614 (7122) Februarie 13, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele slugii noastre, Onciul fost staroste și vatamanilor lui din satul Roșiiaci, ca să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele să-și stăpânească și să nu lase nicăieri în alte sate pe podanii ²⁾ lor de acolo, ci să aibă a sedea și a plăti dabilele lor, cum este scris și în catastihul dela vistieria domniei mele.

Iar cine nu va voi să plătească acolo unde este scris, să aibă a-i opri tot avutul, până când va sta de față înaintea domniei mele.

Și voi toți, dăbilari, să nu aveți a le opri vitele pentru alte sate, numai să aveți a lua pentru dabilele lor.

¹⁾ ca beneficiar al actului.

²⁾ « podanii », aşa în orig.

Aşa să ştiţi. Altfel să nu faceţi.

Scris în Iaşi, anul 7122 <1614> Februarie 13.

Domnul a zis.

Balş logofăt a învățat.

Tudoran <a scris>.

Acad. R.P.R., Filiala Iaşi, Fond Spiridonu, XLII/276.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1794.

251

1614 (7122) Februarie 14, Iaşi.

† Io Ştefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Scriem slugii noastre, marele vătah dela ținutul Dorohoilui. Iți dăm de știre <că> s'a jeluit această femeie, anume Nastasca și cu fiul ei, anume Ionaşco Vartic din Petreşti, asupra unchiului lui, Demeşcanul și asupra altui răzăş¹⁾ zicând astfel că i-au arat ocina și dedina din satul Petreşti și nu au nicio treabă cu ea.

Dacă vei vedea această carte a noastră tu să-i faci lege dreaptă cu ei, cum va fi cu dreptate, să nu-i are ocina.

Iar cui i se va părea strâmbătate, tu să-i dai zi, să stea de față înaintea noastră. Altfel să nu faceți.

La Iaşi²⁾ anul 7122 <1614> Februarie 14.

Domnul a zis.

Balşe logofăt a învățat.

Acad. R.P.R., CCCXLVII/30.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

O trad. rom. din 1806, ibid. CCCXLVII/31.

252

1614 (7122) Martie 2, Plopeni.

† Adecrea eu, Ursu Plop den Plopén<i> și cu toț<i> feciorii miei, <mă>¹⁾rturisim însine pre noi cu cest zapis al nostru, de nime nevoit și dc nime asuprit, cum amu văndut partea noastră de ocin<ă> și moșie ce să va alége den sat den Plopén<i> nepoților miei, lui Nechifor și Bilacăi și lui Avram de acolo, dereptu 90 de taleri ban<i> gata.

Și aşijderea și eu, A<n>dronic Plop, mărturisescu cum amu văndut partea mia de ocin<ă> și moșie ce să va alége din satu den <Pl>³⁾ pen<i>, aşijdirea lui Nechifor și Bi<l>³⁾acăi și lui Avram, derept 30 tal<eri> ban<i> gata.

¹⁾ « răzăş », aşa în orig.

²⁾ completat după traducerea veche.

³⁾ loc rupt în orig.

161

Așijdirea și eu, Gavril Plop, mărturisescu. c>¹⁾ un amu văndut partea mia de ocină și moșii, ce să va alegé, den sat den Plopén*i*, iarăș lui Nechifor și Bilacăi și lui Avram, dereptu 30 de tăaleri¹⁾.

Și aşijderea și eu Nasta*sia* ¹⁾ sora lui Ursu Plop și a lui Andronic și a lui Ga... ²⁾escu cum amu văndut partea *m*, ¹⁾ia de ocină și moșie ce a... ¹⁾ frații miei... ¹⁾ ea lui Nechifor și Bila*căi* ¹⁾ și lui Avram... ¹⁾ talkeri ban*i* găt*ca*.

Și între a... ¹⁾ tocmai... a... sa... ¹⁾ de Plopén*i* §... ¹⁾ de Dumén*i* și... ¹⁾ nea... ¹⁾ și Danul de acolo și Frățian de acolo și... ¹⁾ paharnic de Viconlă și *Dră*¹⁾gușin de acolo și Druțul¹⁾ de acolo și alți megiasi mulți și buni de prenpregiuri.

Eu Petrica diiac amu scris.

Și pre mai mare mărturie ne-am pus și pecețile să să știe.

Scris în Plopén*i* în anul 7122 *<1614>* Mart. 2.

¹⁾ Acad. R.P.R., CXCI/132.

Orig. rom. hârtie, rupt, 7 peceți inelare aplicate.

253

1614 (7122) Martie 15, Ștefănești.

† Adică eu Ștefan, fiul lui Miron, și cu sora lui, Sora Aricioe, nepota lui Miron, strănepota lui Vlaico șetrariul și cu ficiarul meu Cazan și cu Bosăi, însine pre noi știm, știm și mărtorosim cu cestu zapis și scrisoarea nostră, cum noi ne-am seculat de bună voia nostră, de nime nevoiți, nici săluși, însă de bunăvoia nostră, deci noi am văndut ²⁾ dircapta ocină a nostră. din sat din Vlăiciani, din giumătate de sat a treia parte, lui Mănăilă vornicul de Ștefănești și giupănesei lui, Anghelina, de-au dat lui Ștefan 4 boi buni dereptu 50 de taleri bătuși, iar Iricioe cu ficiarii săi au dat 30 de galbăni roșii, ca să le fie lor ocină și cumpărătură și ficiarilor săi, cu tot venitul, ce s'alège în[n] aiasta parte, neschimbat, nici întorsă.

Și'n aiasta tocmai au fost mulți omeni buni: Andreica șoltuzul și cu 12 părgari și popa Ștefan cel domnescu și Sava Holbăca și Duluman ce-au fost șoltuz și Gorguța și Danic și Ștefan Cocoșca și Anton ginere-său și Avram mesericul și Hilip și Mancea, ficiarii lui Costin și alți mulți omeni buni dela noi.

Iar pre mai mare credință noi am pus peceata tărgului și ale noastre, cătră cest zapis, ca să știe.

Și Sava Obadă au scris cest zapis.

Vălcea 7122 *<1614>* Martie 15.

Scris în târgul Ștefănești.

Dumitrașco a iscălit.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ • văndut • în orig.

Eu...¹⁾ și am iscălit.

Bade Bocotco

Acad. R.P.R., XLI/41.

Orig. rom., hârtie, două pecete aplicate.

254

1614 (7122) Martie 23.

† Suret di pe o mărturie dela Balșe *al doilea* logofăt, den *anul 7122* <1614> Martie 23.

Adeca eu, Blăsu al doilea logofăt, mărturesăscu cu această carte a nostră precum au venit înnaente nostră Ig[u]nat Ciogole și cunnuțu-său Stratul și s'au înpărțit însăș*i* de a loru bună voie toate moșăile ci-a[a]u ei dentr'a loru zapis.

Și s'au venit în parte dum*isale* Ig[u]nat Ciogole s'a giupănesăi sale Sofronei, giu[mă]state de sat dela Manova, partea den gios, cu veceni, și cu giu[mă]stat*e* de sat den Berehoești, partea den gios, cu curță și cu veceni și cu heleșteu.

Iar în parte lui Estratie și a giupăne*se*i sale Grozavei, s'au venit iar giu[mă]tat*e* de sat dela Manova, partea den sus și cu giu[mă]tat*e* dentr'amăndoă morele ce săntu acolo; iar giu[mă]tat*e* de sat de Brehoești partea de sus la țănut

u
 Eșului și cu giu[mă]tat*e* de sat de Vătămani dela țănut

u
 N*e*amțului.

Insă dum*n*alui Ig[ă]nat Ciogole să n'aibă tr*e*abă cu ace giu[mă]tate de sat de Vătămani, numai ca să aibă a cosă și a ara cu plugurile sale, iar descălicătura să nu-ș*i* facă în vatră.

Care s'au întămplat de față și Saven *mare* sulgeru și Onciu Beja*n* *mare* spăl*ar* și Cruhuncuo și Crăciun *mare* stolnic.

Si Sămeon Cheșcu urecaru au scres acest suret de pe sărbăi, la let 7273 <1765> Martie 2.

<Pe verso:> Pentru moșăe Berehoeștii și alte scrisori de Țigani și de altele, iar ispesocul Brehoeștilor l-am dat la nepot

u
 Iordache Iurașcu, cum și alte ispesoce, iar am dat dum*isale*, ca să dezhata moșăi catargiești.

Acad. R.P.R., CLXXII/61.

Trad. rom. din sec. XVIII.

255

1614 (7122) Martie 26, Iași.

† Iată dar noi, Gheorghie Balșe logofăt și Dumitru Goia pârcălab de Hotin și Simion mare setrar și Frățiman vornic de gloată și Frățiman stolnic și Tintul

¹⁾ semnătură indescifrabilă în orig.

fost ușar mărturisini și cu această scrisoare a noastră că au venit înaintea noastră Gligorie pitarel și frații lui Ștefan și Gavril și nepoții lor de frate, fiili lui Cozma, nepoții lui Trifan și Părasca și sora ei Uliana, fiicele lui Gliga și deasemenea Dronea vătah și sora lui Cârstina și fiili lui Simion și fiili lui Costea, verii lui Boldur fiul lui Cozma, de bunăvoia lor și au vândut dreapta lor ocină și cumpărătură, care a fost cumpărată de tatăl lor dela Vlaicu și Stana, fiili Mălinei, din jumătatea de sus a satului Vlădeni, din jumătate a patra parte, jumătatea pe Jijia și cu loc de moară pe Jijia, care este în ținutul Hârlău. Aceasta au vândut vărului lor Arsenie Nebojatco pentru douăzeci taleri.

«*Și deasemeni*» au venit înaintea noastră Gligorie pitarel și frații lui Ștefan și Gavril, fiili Mariei, nepoții lor de frate Ionașco Cașul și Isaico, fiili lui Cozma, nepoții lui Trifan, strănepoții Parascăi, fiica lui Mihula, iarăși de bunăvoia lor și au vândut dreapta lor ocină și dedină, din uricul pe care l-a avut străbunicul lor, Mihul, dela Ștefan voevod cel Bătrân și de întărire dela Iancul voevod, din jumătatea de sus a acestui sat, Vlădeni, din jumătate a șaptea parte jumătate.

Aceasta au vândut tot lui Nebojatco uricar pentru doisprezece taleri.

Și deasemenea au venit înaintea noastră Gligorie pitarel singur de bunăvoia lui și a vândut dreapta sa ocină și cumpărătură din aceeași jumătate de sus a satului Vlădeni, jumătate a șaptea parte din jumătate, care această parte o luase cu întoarcere «*a banilor*» dela Simion Melnic, pe care acesta o cumpărase dela mătușa lui Gligorie pitarel, dela Drăguța, fiica Parascăi, nepoata lui Mihul.

Aceasta el a vândut-o iarăși lui Arsenie Nebojatco pentru patrusprezece taleri.

Și deasemenea au venit înaintea noastră Dronea vătăf și sora lui, Cârstina Burdugăneasa și fiili lui Simion și fiili lui Costin, Mica și Ionașco ¹⁾ toți nepoții Nastii, fiica Parascăi, nepoata lui Mihul, iarăși de bunăvoia lor și au vândut ocina și dedina lor, toată partea bunicii lor Nasta, din aceeași jumătate a satului Vlădeni, jumătate a șaptea parte din jumătate.

Aceasta au vândut-o tot lui Arsenie Nebojatco, pentru doisprezece taleri.

Și iar au venit înaintea noastră Parasca și sora ei, Uliana, fiica lui Gliga Andreica, fiul lui Grozav, toți nepoții lui Toadea, iarăși de bunăvoia lor și au vândut dreapta lor ocină și dedină, din aceeași jumătate a satului Vlădeni, jumătate, a șaptea parte din jumătate. Acestea au vândut tot lui Arsenie Nebojatco pentru doisprezece taleri. Și le-a plătit deplin dinaintea noastră.

De aceea, văzând noi tocineala dintre ei de bunăvoie și cu înțelegere, am făcut și noi dela noi această carte de mărturie lui Arsenie Nebojatco să-i fie de credință până când își va mai întări și cu direse domnești.

Și pe cele noastre încă le-am pus pe această scrisoare a noastră și noi însine am iscălit cu mâinile noastre pe această carte să se se știe.

¹⁾ • Mica și Ionașco •, scrise pe margine de aceeași mână.

A scris Costantin uricar in Iași, in anul <71>¹⁾ 22 <1614> Martie 26.

Balșe logofăt <m. p.>

Goia pârcălab.

Simion mare șetrar.

<Frățiman> ²⁾ vornic.

Frățiman stolnic.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, XXXIII/21.

Orig. slav, hârtie, cu cinci pecete mici aplicate.

Cu o trad. rom. modernă.

256

1614 (7122) Martie 29, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit slugii noastre, credinciosului Dumitru Goia pârcălab de Hotin și cneaghinei lui, Candachia, dreptele lor ocine din ispisocul de cumpărătură pe care l-au avut ei dela Costantin voevod, niște părți de ocine din satul Doljești și din Frătești și din Rusi și cu loc de iazuri și de mori pe pârâul Albâia, care sunt în ținutul Roman, ce le-a fost lor cumpărătură pentru două sute de taleri hătuți dela nepoții lui de soră, Isac și Iurașco și Anghelina, fiili Marichii, nepoții Anghelinii Goioae, toate părțile lor de ocină ce se vor alege din ispisocul de cumpărătură pe care l-a avut bunica lor, Anghelina Goioae, dela Ioan voevod și din uricul de întărire ce au avut dela Iancul voevod. De aceea să le fie lor și dela noi cu tot venitul.

Și după aceea, deasemenea dăm și întărim mai sus scrișilor, Dumitru Goia pârcălab și cneaghinei lui, Candachia, o parte de ocină din satul Balomirești pe Albâia, care este în ținutul Roman, și cu loc de moară, din ispisocul de cumpărătură pe care l-au avut tot dela Costantin voevod, ce le-a fost lor cumpărătură dela Călina, fiica lui Roman Pleș, pentru optzeci de taleri, jumătate din partea ei ce se va alege din uricul de cumpărătură pe care l-a avut dela Petru voevod.

Și iarăși dăm și întărim lui Dumitru Goia și cneaghinei lui, Candachia, cealaltă parte din această jumătate a satului Balomirești pe Albâia, pe care și-a cumpărăt-o dela Vasilie și Ursu și Gligorcea, nepoții Elincăi, cu cincizeci de taleri, toate părțile lor, ce se vor alege, din ispisocul de cumpărătură pe care l-a avut Goia pârcălab dela Costantin voevod.

Și deasemenei dăm și întărim lui Dumitru Goia și cneaghinei lui, Candachia, o parte din satul Blăgești ³⁾, ce este în Câmpul lui Dragoș în ținutul Bacău,

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ numele numai pe pecete.

³⁾ cuvintele: • din satul Blăgeștii • sunt închise în paranteză rotundă, în orig.

pe care și l-a cumpărat dela nepoata lui de soră, Anghelina, fiica Mărichii, toată partea ei ce se va alege din uricul pe care l-a avut dela Alexandru voevod. Aceasta și-a cumpărat pentru doisprezece taleri de argint.

De aceea să-i fie și dela noi cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7122 <1614> Martie 29.

Singur domnul a poruncit.

Ștefan voevod <m. p.>

† Arsenie <a scris>.

Arh. St. Buc., Condica m-nrri Doljești, nr. 648, f. 128.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XIX, la f. 129.

257

1614 (7122) Martie 30, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn. al Țării Moldovei. Ain dat și ain întărît slugii noastre, Arsenie Nebojatco uricar, fiul lui Dumitru, nepot lui Gavril vistier, strănepotul lui Maxin și răstrănepotul lui Ion Pribeag, dreapta lui ocină și dedină, a treia parte din jumătatea de jos a satului Vlădeni pe Jijia și cu loc de moară la Jijia, care este în ținutul Hârlău, din uricul ce a avut străbunul lui, Ion, dela Ștefan voevod cel Bătrân și de întărire dela Iancul voevod. Pentru aceea, să-i fie și dela noi cu tot venitul.

Și la aceasta iarăși dăm și întărîm mai sus scrisușui Arsenie Nebojatco a cincea parte din a treia parte din aceeași jumătate de sat din Vlădeni, din ispisoul de cumpărătură ce a avut dela Eremia voevod, care îi este lui cumpărătură dela Sofica, fiica lui Dumitru, nepoata lui Ignat și dela ginerele ei Toader Popențea, pentru cincisprezece taleri.

Și deasemeni dăm și întărîm lui Arsenie Nebojatco două părți din acea a treia parte, pe care și le-a cumpărat pentru douăzeci și patru taleri dela Gligorcea și Ionașco și Ilie, fiili lui Văscan, nepoții Maricăi, străniepoții lui Ilnat. O parte a fost a lui Văscan de moștenire, iar altă parte a fost cumpărătură lui Văscan dela mătușa lui, Gafa, fiica lui Ignat, din ispisoul de cumpărătură, ce a avut Nebojatco dela Eremia voevod.

Și iarăși dăm și întărîm lui Arsenie Nebojatco a cincea parte din a treia parte, din aceeași jumătate din satul Vlădeni, din ispisoul de cumpărătură, ce a avut dela Costantin voevod, pe care și-a cumpărat-o dela Ionașco și Focșa și Marica și Sofia, copiii Teclei preoteasa, nepoții lui Drăgăi<lă>, toți nepoții lui Ignat, pentru douăzeci taleri numărăți.

Și deasemeni dăm și întărîm lui Arsenie Nebojatco a cincea parte din a treia parte din aceeași jumătate din satul Vlădeni, pe care și-a cumpărat-o pentru douăzeci taleri numărăți dela Procopie din târgul Hârlău, ginerele Teclei

preoteasa, iar Procopie a luat acea parte dela Ihnat, fiul lui Ilea, nepotul Frăsinei, străneputul lui Ignat, pentrucă i-a plătit capul dela Barnovschii, fost ceașnic, căci căzuse într'o greșală de furt de vie, iar fraților săi și altori rude ale sale, pe care le-a avut Ihnat, fiul lui Ilea, pe acea parte, le-a dat părțile lui din satul Vlădești, pe Șumuz și de pretutindeni pe unde a avut ocine cu dânsii. De aceea, să-i fie și dela noi această a treia parte din jumătatea de jos a satului, partea de mijloc cu tot venitul.

Și la aceasta, deasemeni dăm și întărîm lui Arsenie Nebojatco a treia parte din aceeași jumătate de jos a satului Vlădeni, din ispisocul de cumpărătură ce a avut dela Costantin voevod pe care și l-a cumpărat pentru sasezeci și doi taleri de argint, dela verii lui, Lupul, fiul Drăghiei, nepotul Călinei și dela nepoata lui de frate, Sorca, fiica lui Ionașco, nepoata Drăghiei. Pentru aceea, să-i fie și această a treia parte din jumătatea de jos a satului, cu tot venitul.

Și la aceasta, iarăși dăm și întărîm lui Arsenie Nebojatco din ispisocul de cumpărătură ce are dela Costantin voevod din acea jumătate de sus a satului Vlădeni și cu moară la Jijia trei părți din jumătate de jumătate, care se împarte în patru părți pe care acele trei părți și le-a cumpărat pentru o sută patruzeci și doi taleri de argint dela Sava, fiul lui Maxin și dela Vasilie <și dela>¹⁾ Romașco pitărel și dela Ion Häugul și fratele lui, Duunitru și dela surorile lor, copiii lui Drăgăilă și dela Nastura și Todosia și...¹⁾ sia, fiicele lui Ștefan Bujoli, nepoții lui Ștefău, din uricul de cumpărătură ce au avut părinții lor dela Bogdan Alexandrovici voevod și de întărire ce au avut dela Eremia voevod, ce le-a fost cumpărătură dela Vlaico și sora lui, Stana, copiii Malei, nepoții lui Mihul, din uricul ce a avut Mihul dela Ștefan voevod cel Bătrân.

Și la aceasta, deasemeni au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră, Gligoric pitărel și fratele lui, Ștefan pitărel și Gavril Vulpe, fiili Maricăi și nepoții lor de frate, fiili lui Cozma, nepoții Maricăi, stră-nepoții lui Trifan și deasemeni Părasca și sora ei, Uliana, fiicele Gligăi și deasemeni Dronea vătav și sora sa Cârstina și fiili lui Simion și fiili lui Costin, verii lui Boldor, fiul lui Cozma, de bună voia lor și au vândut dreapta lor ocină și dedină și cumpărătură, ce a fost cumpărătură părinților lor iarăși dela Vlaico și Stana, fiili Malei, din aceeași jumătate de sus au vândut-o tot mai sus scrisului Arsenie Nebojatco, pentru douăzeci de taleri.

Și iarăși au venit înaintea noastră Gligorie și frații lui, Ștefan Măciucă și Gavril Hulpe, fiili Măricăi, nepoții lui Trifan și nepoții lor de frate, Ionașco Cașul și Isaico, fiili lui Cozma, iarăși de bună voia lor, și au vândut dreapta lor ocină și dedină, din uricul ce a avut străbunul lor, Mihul, dela Ștefan voevod cel Bătrân și de întărire dela Iancul voevod, din jumătatea de sus a satului Vlădeni, a șaptea parte din jumătate de jumătate. Aceasta au vândut-o tot lui Arsenie Nebojatco, pentru doisprezece taleri.

¹⁾ loc rupt în orig.

Și deasemeni a venit înaintea noastră însuși Gligorie pit~~ărel~~ de bună voia lui și a vândut dreapta sa ocină și cumpărătură, din aceeași jumătate din satul Vlădeni, a șaptea parte din jumătate de jumătate, pe care acea parte i-a întors-o Simion Melnic, care o cumpărase dela mătușa lui Gligorie pit~~ărel~~, dela Drăguța, fiica Parascăi, nepoata lui Mihail. Aceasta a vândut-o el lui Arsenie Nebojatco, pentru patrusprezece taleri.

Și deasemeni au venit înaintea noastră Nistor și Nacul și Marica, copiii lui Platon, nepoții lui Pântea, strănepoții lui Toma, de bună voia lor, și au vândut dreapta lor ocină și dedină, din acea jumătate se sus, a șaptea parte din jumătate de jumătate. Aceasta au vândut-o tot lui Arsenie Nebojatco, pentru . . .¹⁾) taleri.

Și iarăși a venit înaintea noastră Ana, fiica Trofanei, nepoata Micăi, de bună voia ei și a vândut dreapta sa ocină și dedină, a șaptea parte din jumătate de jumătate. Aceasta a vândut-o tot lui Nebojatco, pentru doisprezece taleri.

Și deasemeni a venit înaintea noastră Arsenie comișel, fiul lui Tomșa, nepotul lui Ionașco și Fătul, strănepotul Tudorei, de bună voia lui și a vândut dreapta sa ocină și dedină, a șaptea parte din jumătate de jumătate. Aceasta a vândut-o tot lui Arsenie Nebojatco, pentru zece taleri.

Și iarăși, an venit înaintea noastră Dronea vătaf și sora lui Cârstina și Ion și Gavril și Vasilie, fiile lui Simion și Mica și Ionașco, fiile lui Costin, toți nepoții Nastei, de bună voia lor și au vândut dreapta lor ocină și dedină, toată partea bunicii lor, Nastea, din aceeași jumătate a satului Vlădeni, a șaptea parte din jumătate de jumătate. Aceasta an vândut-o tot lui Nebojatco, pentru zece taleri.

Și deasemeni au venit înaintea noastră Părasca și sora ei Uliana, fiicele lui Gliga, și Andreica, fiul Grozavei, nepoții lui Toadea, iarăși de bună voia lor și au vândut dreapta lor ocină și dedină, din acea jumătate de sat Vlădeni, a șaptea parte din jumătate. Aceea an vândut-o tot lui Nebojatco, pentru zece taleri.

Și le-a plătit lor tuturor deplin, dinaintea noastră și înaintea boierilor noștri, și până la acest dires nu s'a primit niciun ban²⁾), ci s'a pus cât s'a dat pe sat.

Deci, noi văzând tocmeala lor de bună voie între dânsii și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit mai sus scrisei slugii noastre, Arsenie Nebojatco uricar, tot acel sat mai sus scris Vlădeni pe Jijia și cu mori la Jijia, ca să-i fie și dela noi uric și ocină și întărire cu tot venitul. Și altuł să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7122 <1614> Martie 30 zile.

Beldiman mare logofăt a învățat <n. p.>

Costantin <a scris>.

Acad. R.P.R., CCXLVII/20.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

¹⁾) loc rupt în orig.

²⁾) • ban », aşa în orig.

1614 (7122) Mai 3, Iași.

† Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre, marilor vatași de ținutul Vasluiului. Vă dăm de știre că ni s'a jeluit sluga noastră, Andrei comis din Porceanți, asupra lui Sava din Nistoreni și astfel a spus înaintea noastră că a plătit o ocină pentru o moarte de om și a dat multă avere pentru acea moarte, iar acum el vrea să-și ia ocina.

Pentru accea, cum vei vedea această carte a domniei mele, să-i faci lege dreaptă cu el, ca să-și apere toată avere ce a dat-o el pe acea ocină. Iar cui i se va părea strâmb, ei să stea de față înaintea noastră. Altfel să nu faceți.

Scris la Iași, anul 7122 <1614> Mai 3.

Domnul a spus.

Mărza mare vornic a învățat.

Cârstea <a seris>.

Acad. R.P.R., CLXXXV/150.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

1614 (7122) Mai 6.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată s'au părît de față înaintea noastră Coșescu din Coșești cu Gheorghe de acolo, pentru un loc de prisacă ce are el acolo.

Dar Coșescul a rărias pe Gheorghe, ca să-și mute Gheorghe stupii la acea prisacă veche, pe care a avut-o dintâi, iar Coșescul să aibă prisacea sa, unde-i sunt stupii.

Acum aceasta scriem. Altfel să nu faceți.

La Iași, în anul 7122 <1614> Mai 6.

Domnul a poruncit.

Marii boieri au învățat.

Arh. St. Iași, CCCL/139

Copie slavă din sec. XX.

1614 (7122) Mai 8.

† Adeca iau Donbrav[v]ă, nepot lui Dănilă din Bahna, scrijam și mărtorisim cu cestu zapis al miau, cum au cădzut întru <n>¹⁾evoia, printru neștii stopii ce i-au pri<nsu>¹⁾ față la noi, a lui Marco a <lui>²⁾ Rojniță.

Deci am cădzut la Zaharie din Berbeștii, deci i-am dat oceana din Bahna și mi-au plătit capol, de au dat 15 taleri ban<i> plarii ²⁾.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ într'o copie alăturată, din sec. XVIII, găsim: « tămplării ».

Și banii mi i-au dat din casa lui Ioanăș din Berbeștii și lui Nestoru *de acolo* și Nechiții *de acolo* și lui Pavăl de *acolo* și Petrii *de acolo* și denaintea mulți oameni boni. Ca să să știi.

Scris popa Mihăilă.

In anul 7122 <1614> Mai 8.

Acad. R.P.R., XLI/46 a.

Orig. rom., hârtie, două peceți aplicate.

Cu o copie din sec. XVIII.

261

<1614 Mai 8>.

† En Nechita, fiul lui Dănilă d<in Bah>¹⁾nă, mărturisim cu cestu <zap>¹⁾is al meu, com am <vând>²⁾ot parte me de ocină din B<alnă>¹⁾, Zahării di <Berb>¹⁾esti și mi-au dat 10 t<aleri>¹⁾ de m'am măntoit <d>¹⁾e femeia me, de Ghirva <ca>¹⁾ să [să] s<ă> știe.

Scris p<opă La>¹⁾rion din Mărișești.

...²⁾ <c>opărat Pavăl <din>¹⁾ Bahnă, parte de <ocină>¹⁾ din Bahnă, a Gafieii, fata lui <Ion și>¹⁾ a Todosiiai <cu>¹⁾ vatra satului <eu tot ve>¹⁾nitul din cîmp și din cadră și...²⁾ de nemene sil<i>t[łjă și am luat și 5 l<ei>¹⁾ ...²⁾, Ghelasă și Ști<fan>¹⁾ *de acolo* <și> Dumitru cu ...²⁾.

Scris ...²⁾.

Acad. R.P.R., XLI/45 a.

Orig. rom., hârtie.

Cu o copie, ibid., XLI/45 b.

Datat după Zaharia din Berbești, care se întâlnește într'un document din 1614 Mai 8, ibid., XLI/46/ a.

262

1614 (7122) Iunie 20, Iași.

† Io Ștefan Tomșea voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am înoint și am întărit ruga noastră, sfânta mânăstire nou zidită, care se numește Muntele Peonul, cu hotarul pe care însuși părintele chir Teodosie arhiepiscop și mitropolit de Suceava a umblat și a făcut hotar acestei sfinte mânăstiri, cu porunca răposatului Eremia Moghila voevod și a preaiubitului lui frate, Simion voevod, care se începe dela vârful Netedul, pe amândouă părțile și deacurmezișul peste poiana Hangului³⁾ la semne, până unde cade în râul Bistrița și pe râu la vale, pe amândouă părțile, până la capăt, mai sus de poiana, care se numește a Bisericii și de aci peste râul Bistrița, la gura Izvorului, care curge dela Dealul Boul⁴⁾ apoi deadreptul peste Culmea

¹⁾ acoperit cu o veche lipitură.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ • Hangului •, aşa în orig.

⁴⁾ • Boul •, aşa în orig.

Boului ¹⁾ la izvorul hâlinului, care se numește la Horșture și de acolo pe șteaaza ce urcă pe Culmea Simei ²⁾ apoi pe Culmea Simei, pe la obârșia Hämzoei.

Și de aici pe loc drept la obârșia Izvorului lui Tașcă și pe Picioarul Ungurului deadreptul în sus la râul Bicaz, apoi pe râul Bicaz în sus, până la gura Jedan și mai sus, Jedanul, până la gură la izvorul râului Bistra, până la obârșia ei, care este sub Ceahlău și toate ramurile Ceahlăului cu toate izvoarele, care cad în râul Bistrița.

Acestea sunt semnele braniștei ³⁾ și tot hotarul. Pentru aceasta, tot hotarul mai sus scris să fie al sfintei mânăstiri nou zidite, neclintit.

De aceea să fie sfintei mânăstiri și dela noi, danie și miluire și întărire și uric cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor. Si altul să nu se amestice înaintea acestei cărți a noastre.

In Iași, în anul 7122 <1614> luna Iunie 20.

† Insuși domnul a poruncit.

† Ghianghea mare logofăt a învățat și a iscălit <m p.>.

† Lupul <a scris>.

Acad. R.P.R., CLVII/186.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

263

1614 (7122) Iulie 2.

O copie de <pe> un zapis din 7122 <1614> Iuli 2, scoasă de pe altă copii, adiverită de banul Anghelichi, fiind atunce camenari, cuprinzători cum o Salomie Mărățeniasă și Anafimie și Candachie, nepoatile lui Dambole și a Pelagiei, au vândut de veci lui Ivașcu Cârjău și giupăneșăi sale Mariia, fata lui Verdiș, părțili lor de moșii ce avut în moșie Cămpurile pre Şușita, din gura Creminiceștilor și până în Vale Boului și Runcul precum și din Răcoasa și Verde, părțili cătei să vor alegi, Cămpurile, drept 102 galbeni buni, și părțili din Răcoasa și Verde, drept 69 galbini și 39 stupi.

Arh. St. Iași, Anaforale, nr. 2, p. 50 v.

Rezumat rom. din 1835.

264

1614 (7122) Iulie 11.

Suret slovenesc dela Ștefan voevod din anul 7122 <1614> Iulie 11.

Precum au venit înaintea noastră rugătoriul nostru, popa Toader din Muncel, și au părăsit de față pe Pintilii diiacu<l> și cu frate său Mihailă din Păgești, pentru o săpătură din Pastrăvi ci iaste a popii dreaptă moșie și de dânsul făcută. Si au rămas popa Toader pe Pintelie și pe Mihailă din toată legia și dreptatea.

¹⁾ « Culmea Boului », aşa în orig.

²⁾ « Culmea Simei », aşa în orig.

³⁾ « braniștei », aşa în orig.

Și ș'au pus însuș fărie înaintea noastră și de acum să aibă a stăpână popa moșia cu tot vinitul și să nu aibă să mai scuла Pintelie și cu frate-său Mihail asupra popii niceodinioară în veac.

Și niminea să nu stea înaintea aceștia cărți a noastre.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXX/1 (b).

Trad. rom.

265

1614 (7122) Iulie 15, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a noastră slugii noastre credincioase, Gheanghea vornic de gloată și pe cine va trimite, ca să fie tare și puternic cu această carte a noastră să se așeze în satul Parcova ce este pe Ciuhur dela ținutul Hotin, unde sunt Buteștii, pentru că i-a fost cumpărătură acolo numai un loc de odae ¹⁾, pentru un cal.

Dacă le va fi cu strămbătate, ei să stea de față înaintea noastră. Și altfel să nu fie înaintea acestei cărți a noastre.

Scriș la Iași, în anul 7122 ⁽¹⁶¹⁴⁾ Iulie 15.

† Insuși domnul a spus.

† Nebojatco ^(a scriș).

Acad. R.P.R., DXCI/12.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

266

1614 (7122) Iulie 21.

Balșe al doilea logofăt și Ciolpan postelnic și Ionașcu ginerile logofătului și Ivașco mare arnaș și Ion comesul și Părvan vornic de poartă și Vasile Ureche și Vasile Talpă și Grigore Hermeziul, mărturisindu înainte noastră a tuturor, cum au venit această fămei anume Gălina, cu un zapis, fata lui Roman Plcșa, de nime silită, nici asuprită și iarăși au vândut o parte de moșie din satul Balomireștii, ce iaste pe Albăia, în ținutul Romanului, din a trei parte din satu giumătate și cu un loc de moară, pre aceia au vândut-o fratelu nostru, lui Dumitru comesul și fămei lui, Candachii, drept 30 de talere bătuții; iar cealaltă giumătate dintru aceia a treia parte de satu au fostu cumpărat-o mai denainte cu cătăva vreme, iarăș acestu de mai sus numit, fratele nostru Goe mare comes, aşijdere dela această mai sus numită Gălina, fata lui Roman Pleșa și i-au dat toți banii deplin, înainte noastră.

Pentru aceia și noi, deacă am văzut a lor bună învoială și tocmaiă și plată deplin, însăși dela noi penetru mai mare credință, am întărit acest zapis cu iscăliturile și pecețile noastre.

¹⁾ • odae • aşa în orig.

Pătrașcu Bașotă am scris vălăat 7122 <1614> Iulie 21.
Și toți boerii ce sănt scriș inai sus s'au iscălit și s'au pus pecețile.

Acad. R.P.R., Codica m-rii Bărboiul, nr. 13, f. 40.
Copie rom. din 1796.

267

1614 (7122) Iulie 25.

În suini dela sine înărturisesc eu, Costantin Corpaci clucer, în acest zapis al meu că mă închin cū tot sufletul meu sfintei mânăstiri, numită Sava, din târg din Iași și am dat sfintei mânăstiri pe care am spus-o mai sus, numită Sava, ce este din târgul Iași, unde este hramul uspenia stăpânei noastre născătoare de dumnezeu, pururea fecioară Maria, partea mea de vie, jumătate din vie, pe care o am cu sora mea, cneaghina Nastasia Varticoae, ca să împartă acei călugări dela acea sfântă mânăstire cu sora mea, pe care am spus-o mai sus, Nastasia Varticoae, jumătate de vie ce am împreună cu ea în viile numite Copoul, ce ne este dreaptă ocină și dedină dela părintele nostru, din moși strămoși.

Pentru aceasta, am dat sfintei mânăstiri de bună voie, cu toată inima și sufletul, închinare acestei sfinte mânăstiri pentru sufletele părinților noștri și ale bunicilor noștri și pentru păcatele noastre și pentru sufletul nostru, ca pururea să ne pomenească în sfântul jertfelnic, în cuvântul rugăciunei, ca să nu fim uitați niciodată pentru cele ce am arătat în această mărturie.

Și după aceasta, dintre copiii noștri sau din neamul nostru să nu cuteze să se aînstece sau să pârască sau să adauge altceva și să spună la aceasta un cuvânt. Iar dacă cineva va strica închinarea cu smerenie către sfânta mânăstire ce am arătat, fie oricare din neamul nostru, să nu aibă parte în veacurile viitoare a moșteni mila lui dumnezeu, ci partea lui să fie cu acel Iuda Iscariot, care a vândut pe Hristos, spre răstignire.

De aceasta mărturisesc în acest zapis al meu. Și încă am pus și pecetea mica pe acest zapis.

In anul 7122 <1614> Iulie 25.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava -- Iași, XXXVI/4.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1794.

268

1614 Iulie 25.

Copie

1614 Iulie 25.

Prințaceastă scrisoare încredințăm noi, părinții Sinaiți, carui lăcuman în Moldova, în Iași, la metohul nostru sfânta Parascheva, care este zidită

de cinstițul boeriu, chir Nestor Urechi vornic mare¹), că dând și preaiubitorul de d^umnezeu episcop, chir Mitrofan *fost* al Romanului, cheltuală, pentru ca să se facă o chelie aicea în metoh: întâi să fie pentru măntuirea sufletului său și al doilea, când să va întâmpla să vie părinții dela mănăstirea Secului, să găzduiască întru această casă. Priimim, când vor veni, să găzduiască și nimenea din noi să nu-i popreasă, măcar și în vremea mezuilui noptii să vie cei mai sus părinți, să fie gata să găzduiască într'însa.

Asemenea și în vremea noastră și la părinții cei mai de pre urmă, ce vor veni după noi, să fie această tocmai și nimenea să nu opreasă dintr'înșii, spre îngreoiarea afuriseniei.

Și spre adverirea adivărului s-au scris această scrisoare, îscălită de cei ce s-au aflat față. Și s-au dat la mănăstirea Secul a cinstițului proroc înainte mergătoriului și botezătoriului Ioann.

Mitrofan ieromonah și arhimandrit.

Gherman ieromonah Sinait, mărturise^sc cèle mai sus.

Maxim ier^{omonah} mărturisesc cèle mai sus.

Neofit ier^{omonah} mărturisesc²) cèle mai sus.

Maxim ier^{omonah} Sinait, îscălesc cèle mai sus.

<Pe verso:> Copia s^{sfintei} m^{ânăstiri} Secului, a învoelii cu s^{sfânta} Vineri.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXII/18.

Trad. rom. din sec. XIX.

269

1614 (7122) August 8, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre, Rugină din Şelescu. Iți dăm <de știre> că ni s'a jeluit satul Șendricenii împotriva ta, zicând astfel că...³) le-ai luat un hotar al domniei mele, care ține de ocolul Dorohoiului.

De aceea, cum vei vedea această carte a domniei mele, iar tu să vii să stai de față cu acei vecini ai domniei mele din ocolul Dorohoi și să aduci cu tine și privilegiile ce vei fi având.

Altfel să nu faci.

La Iași, în anul 7122 <1614> August 8.

Domnul a spus.

Mârza mare vornic a învățat.

Avram <a scris>.

Arh. St. Iași, CDXXIII/6.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

¹⁾ de fapt: «fost vornic mare».

²⁾ «mărturisesc», în text.

³⁾ loc rupt în orig.

«1614» August 27, Iași.

† Iată eu, Cioban din Telenești, scriu și mărturisesc cu această carte a mea, că eu nesilit de nimeni, nici asuprît, am vândut parte^a mea de ocină și dedină, toată parte^a de ocină ce se va alege din satul Telenești, parte^a lui Cioban. Aceea am vândut-o lui Gorciul din Mihăilașea vătah de argați¹⁾ la pan Beldiman mare logofăt, pentru patruzeci și unul taleri numărați. și cu acești bani am răscumpărat pe un fecior al meu, anume Negruț, pentrucă panul Sturzea hatmanul a vrut să-l spânzure.

Și au fost între noi, la această tocmeală, pan Iachim fost vornic din «Suceava»²⁾ și pan Frățiman stolnic și Negruț și Pleș de Mihăilașea și Baico stolnic și Ion din Telenești și alții mulți oameni buni și bătrâni. Ca să-i fie lui dreaptă ocină și dedină și cumpărătură și să-și facă și ispisoc domnesc pe această parte de ocină mai sus scrisă.

Și spre mai mare putere ne-am pus și pecețile la acest adevărat zapis al nostru. Să se știe.

Scriș în Iași, luna August 27.

Arh. St. Iași, CLXXXIII/80–81.

Oriș. slav, hârtie, opt peceți aplicate.

Cu o trad. rom. din 1798.

Datat după întărirea domnească din 20 Noembrie 1614.

«1614 Septembrie — Octombrie» 7123.

O mărturie dela boiai.

Adeca noi, Ursul vor^{nic} de țara de gios și Mărza vor^{nic} de ț^ara de sus și Gligorie Ciolpan post^{elnic} și Constandin Roșca vist^{iernic} și Goian comisul și Gheorghe Balșă log^{ofă}t și Vasile ce-au fost spătar^a și Ionașco ce-au fost al treilea log^{ofă}t și Toader comisul și Boul ce-au fost vist^{iernic} mare și Moldovan stolnicul și Ionașco mare arm^asă și Roșca fost log^{ofă}t și Băsănu uricariul și Ionașco Peico ce-au fost staroste și Vasile Ureclie și Gheorghe și Iurașco Bășotești și Lupul ce-au fost cupariu și Dumitrasco Tăutul și alții mulți.

Dăm știre cu aciaștă carte a noastră precum au venit înaintea noastră ^a tuturor părintele Grigorie, egumenul dela sfânta mânăstire a lui Golăia log^{ofă}t și cu tot săborul dela acea sfântă mânăstire, care iaste în târgul Iașului. ce să chiamă dela Vatoped, anume călugării sănt aceștea, Ermolai, Arsenie și Ermolai, Ignatie și Iosif stariul și Iosaf și Gavril și Partenie și Varlaam

¹⁾ • parobji • în orig.

²⁾ loc rupt în orig., completat după doc. nr. 280.

diaconul și alți călugări bătrâni și tineri dela sfânta mănăstire, de nimini nisiliți, nici asupriți, ci de a lor bună voie mărturisescu, precum au vândut ei un sat anume Rujinții în ținutul Iașului pe apa Ciuhurului, pe de ciasta parte de Ciuhurul și cu loc de moară și cu loc de leleșteu într'aceia apă și cu tot hotarul și cu tot venitul ce va fi acolo, care acel sat le-au fost dat sfintei mânăstiri giupăniasa Anna Golăiasă logofet^easă.

Și l-au vândut ei duminicale lui Nechifor, ce-an fost logofat mare, drept 500 de galbeni ungurești.

Și noi, dacă am văzut cum că au vândut ei acel sat de danie dela acei buni creștini boiari drept sufletele și pomenirea lor la sfânta mănăstire, noi i-am întrebat pe dănsii drept ce să vândă daniile și iniluirile creștinilor.

Iar ei dacă au văzut, au venit cu mare jalbă, cum că de mare sărăcie și neputință ce li s'au întămplat de cătră păgăni sfintei mânăstire Vatopedi, care iaste în muntele Aftonului și trag multă supărare acolo și pentru aceia, pentru multe neajunsuri sănt jălogite toate arginturile la mânule păgănilor, până vor scăpa dintr'acea napaste ce trag.

Întru aciasta, socotit-am că mai mare pomană va fi acelor creștini ctitorii, care au dat danie acest sat, ca să să vănză și să să răscumpere de cătră păgăni, cum acea mânăstire iaste de multe sute de ani făcută întru slava lui Dumnezeu și întru pomenirea sufletelor a tuturor pravoslavnicilor creștini.

Pentru acéia, dacă am văzut cum că au vândut acel sat pentru multă pagubă și sărăcie de bună voia lor, și iarăși ei au luat bani gata din măna lui Nichifor Beldiman ce-au fost logofat și ispisioace, ce au avut călugării pe acel sat, toate le-au dat în mâna lui.

Iar uricul, care sănt într'änsele multe scrisori și moșii în care iaste și acesta scris, am făcut între dănsii adevărată scrisoare și înărturie pănă-și va face și dires domnescu.

Și pentru mai mare întărire și credință, săngur părintele Grigorie eguinănum și cu tot săborul cătră aciastă carte au pus pecete mânăstirii.

Și noi încă am pus pece^eile noastre, căți ne-am prilejit acolo.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, nr. 628, f. 522 523 v.

Trad. rom.

Lunile s'au stabilit după timpul în care mare comis este Dumitru Goia, nu Gligorie Ciolpan; iar Nichifor Beldiman este înlocuit la marea logofeie cu Ghenghea.

272

<1614 Septembrie 1 — 1615 August 31> 7123, Baia.

† Eu llea șultuzul din târgu Bae cu 12 pârgari, anume Micălăuș mare pâr^egar, Ștefan mare pâr^egar și Mihalco și Cozma. Cătră această dăm stire că au venit înaintea noastră Gavril Băliciu de au vândutu a sa ocină^e dereapătă, anume 1 casă din Spătărești lui Gligor de acolo și i-au vândutu cu

jireabie, cu tot venitul acei case, ca să hie ocină lui Gligor, în veaci. și au fostu în măna Rășcanilor acea casă.

Dece Gligor ou plătitu dela Rășca și ou văndutu lui Băliciu, când iaste acumu Băliciu iarăși ou văndutu lui Gligor, drep̄tu 32 taler*i*, ca să-i hie moșie în veaci și lui și feciorilor săi.

Dă aiastă dăm știre dumilor voastre și mărturisim și să hiț*i* sănătoș*i*.

Văleat 7123 <1614–1615>.

Muzeul Raional Fălticeni, nr. 2.

Orig. rom., hârtie.

Fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași, III/11.

273

<1614 Septembrie 1 – 1615 August 31> 7123.

Adică noi...¹⁾ dat-am acestu adevărat zapis al nostru...¹⁾ de bună voe noastră, de nimene siliți nici asupriți, am văndut a noastră driaptă parte de ocenă și de moșie, căt să va alege parte noastră de moșie din satul Balomiresții, din giuinătate de satu, din a șasă parte giumătate, dreptu 20 de talere de argint.

Pentru aceia și noi, deacă am văzut a lor bună învoială dintre dănsii și plată deplin, încă dinnainte noastră, dreptu aceia, noi încă am făcut acestu zapis de mărturie, ca să aibă a-ș*i* face și ispisooace domnești pre acea parte de moșie.

Și pentru mai mare credință și tării, am pus pre acestu zapis de mărturie și pecețile noastre, ca să săcriază.

Au scris Grozav diiacul.

Vălcea 7123 <1614–1615>

Acad. R.P.R., Codica m-rii Bărboiul, nr. 13, f. 40 v.

Copie rom. din 1796.

274

1614 (7123) Septembrie 18.

† Petrea Scaraoțchii staroste de Cernăuți mărtorescăm cu această carte noastră cuin au venit, înainte noastră, Prodan și cu frații săi: Gligor*e*, feciorii răpusatul*u*i Ionașco de Iurcăuți, cu cinstită carte mării sal*e* lui vodă. Ștefan vodă, cum să hotărăm ș*i* să stălpim satul Iurcăuții cu jupănasă*a* răpusatul*u*i Dumitru Linții, care au fost trei frați răpusatul*u*i Cresco ș*i* soru-sa Măriina, maica răpusatului Ionaș*o* ș*i* al triilea Lenț*i*.

Ș*i* cum am vădutzt carte mării sal*e* lui vodă, am strănsu Mire²⁾ vătaj ș*i* cu Bahrin vatav și Ivan vătav și Dumitri trașco vătav și Sămaș diiac,

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ în text Marea.

slugi domnești, și Romanco aprost și nu prent Bărțad și popa Lucica și popa Pavăl din Boianciuc și alți omi și bunici împregiurași den Vărbovăț și den Boianciuc și din sat din Iurcăuți și am cercat cum să împărțim acel sat anumă Iurcăuții în trei părți: o parte lui Prodan și frăține — său Gligor care parte le este lor moșie, ocină de pe moșea lor, Marica și de pe răpăusatul tatul lor, Ionașco; altă parte le este lor cumpărătură dela Parasca, care au reschimparetat tatul lor, Ionașco, dela Parasca și dela Onciuil cil bătrân, precum ară spisoaci dela Bogdan vodă și dela Erimie vodă.

A trei parte s'an vinit Lențoei și copiilor iezi, care acea parte este pe lângă curte și cu toți vecini; iar doai părți cu vicinii pe a-lungul părăului, sănt a lui Prodan și a lui Gligor, iar la cămpu ca să aibă și tocmi, să tie frățește ei în de ei.

Deci, ca să aibă și tinea Prodan ocină doai părți, iar Lențoe a trie parte. Iar 2 hăleștee ce sănt: iazul din sus, a Lențoei și fiorilor iezi, iară iazul cel di gios să aibă Lența a-l tăe și a-l văna de pește, iar Prodan să aibă și ezi și a-l tinea și a-și tocmi pentru aceea ca să se știe. Iar Prodan și cu frații săi și cu Lențoe, ca să aibă a-și facă spisoacă domnești. Iar carii ar [avea iar carii ar] mai avea a scorni și amesteca la această tocmeală, ca să fie trei-cetăți și proclat de 318 părinti de Nechee.

Și pentru mai mare credință n-am pus și pe cețil.

Anul 7123 (1614) Septembrie 18.

Această copie este izvodidă pe moldovenie de pe sărbie, carei iaste cu cinci peceți pusă dela hotarnici și copie ceastă și hotăritura, cari s'au izvodit iaste față cea sărbască.

Cărcoae, fata Onciului au dăruit partea sa den Iurcăuți lui Stroici. Iar mai întâi au vândut tată-său Onciu lui Prodan acea parti, ce cum a aligă o giudicată: tată-său au vândut întâi, fata au dăruit pi urmă.

Prodan au fost socrul lui Andronic Badiu; când a fi la giudecată, să se știe.

<O notă în limba slavă: Partea dela Ionașco Vlaico, nepoata lui Anița, sora cneaghinei Cucoranei, am cumpărat-o eu dela Tai, când a rănit el pe Draga.

Acad. R.P.R., CLVII/98.

Trad. rom. din sec. XVIII.

275

1614 (7123) Octombrie 18, Iași.

Tălmăcire.

In numile tatălui și a fiului și a sfântului de a fi înțele și nedispărțite troițe, unuia de a menține zeu în trică ipostasuri închinat și slăvit, căruia stăpâniri pre încuviințari și măririi în veci, amin.

¹⁾ așa în text.

Iată eu robul stăpânului dminului deuninezeului și măntuitorului nostru Iisus Hristos cel din tot sufletul dreptcredincios pravoslavnic și adivărat închinătoriul sfintii troni, bine cinstitorul și iubitorul lui Hristos Io Stefan vodă, din mila lui dumnezeu, domn țării Moldovii, fiul binecredinciosului Stefan Toma voevod.

Iată că domnia me, cu bunăvoința atotcărătoriului dumnezeu și din pronia milostivirii sale, din tinireșile creșterii noastre purure cu iubită lui domnezeu dragoste, dorim a urma lucrurile celor bune binecinstitorilor celor ce mai înainte noastră au fost bătrâni domni, moșilor și strămoșilor noștri, care făceau biserici și mănăstiri întru naștere și lauda pre înfricoșatului și preîncuvîntatului numilui domnezeului nostru și întru a sa pomenire și a părintilor săi a căroră trupuri ca cum ar fi vii și după prestăvire, întru facire mănelor sale, cu sfintenie să odihnesc, iară suflitile lor în mâinile lui domnezeu.

De aceasta dară, domnia mea, totdeauna grijind și cu durere inimii dorindu prea bunul domnezeu cel pre bogat întru milostivire celor cu bună nădejdi de bine dătătoriu, n'au trecut cu videre cerire noastră, ci bini au voit și s'au milostivit asupra noastră și ne-au dăruit noaă puteri și vremi cu bun prilej de a căpăta de a agunge cele de noi dorite.

Drept aceia, prin bunăvoința lui Dumnezeu și cu blegătoria rugătorilor noștri, chir Anastasie arhiepiscopul și mitropolitul Sucevei și chir Pavel episcopul Romanului și chir Athanasie episcopul Rădușului, domnia me am început și am făcut biserică și mănăstire în cel noao de domnezeu arătat loc, ce să numești Solca, care s'au sfintit întru pominire sfintilor întru tot lăudașilor apostolilor de frunte întâi săzători Petru și Pavel și altor sfinti apostoli.

Deci domnia me, din cătă puteri și prilej mi-au dat domnezeu domnii meli, am grijit sfânta biserică și mănăstire și am miluit pe ruga noastră mănăstire cu un sat anumi Lozna în țănutul Sucevei, cu curțile și hălilești, cu toate hotărăle și cu toate viniturile ce sănt pe dânsile.

Și iarăși am dat sfintii mănăstiri Solca giurătate de sat din Culiceni și doao părți din satul Derzca și satul Călinești tot întru acel ținut, cu mori pe Sireti; care acele sate și acea giurătate și acele doao părți din acel sat au fost a lui Vasilie Stroici, care au perit în hiclenie. Și după aceia, domnia me m'am milostivit și ne-am plătit la frata său Ionașco Stroici și privilegiile¹⁾ ce au avut el dela tatăl lor, Lupul Stroici logofăt asupra acelor sate și părți, încă le-au dat în mâna domniei nieli.

Deci, încă am dat sfintii rugii noastre mănăstirii Solca giurătate de sat Ionășani dintru același ținut, cu mori pe Sireti, care au fost a lui Grigoraș Arbure păharnic, ce au perit în hiclenie.

¹⁾ dedesupt, tăiat cuvântul: « deriasăle ».

Deasemenea am mai dat giumătate de sat Șarbănești din același ținut, care au fost a păharnicului Andronic, care și aceasta au perit întru hiclenie, când s'au sculat cu alți pribegi ca dănsii asupra domniei meli și asupra țării domniei meli, cu Constantin voevod și au venit cu multe oști leșești și au făcut strănic și mare războiu cu domnia me, iar preputernicul dmnezeu i-au suptpus pre dănsii supt sabia domnii meli, unde și oasele lor, spre sămn aeve, zac, întru vecinica mărturie.

Pentru aceia, să fie dela noi toate acele, sftei rugii noastre mănăstiri Solca uric și ocină cu toate viniturile și cu toate hotarele lor, fieștecare după cuprinderile lor¹⁾, cu hăliștei, cu mori și cu fănață, din cămp, din pădure și din apă, și ori pe unde vor fi, nesmintit niciodată, în vecii de veci.

Iar hotarul acelor ma*c* sus scrisă sate și giumătăți de sat și părți de sat să fie lor hotar din toate părțile după liotărăle lor cele vechi, pe undi din veci au stăpânit.

Și la aceasta iaste credința domnii noastre mai sus scrisului, noi Io Ștetan voi*v*od, și credința boierilor noștri: credința dumisale Ursu Bărbociu marelui vornic țării de gios, credința dumisale Mărză marelui vornic țării de sus, credința dumisale Șința și...²⁾ părcălabii Hotinului, credința dumisale părcălabul Niamțului, credința dumisale Avram Rodnai părcălabul Romanului, credința dumisale hatmanului Sturza părcălabul Sucevii, credința dumisale postelnicului Ianachii, credința dumisale Vasilie Prăjescul spătar, credința dumisale păharnicului Alexa, credința dumisale stolnicului Gheorghe, credința dumisale vîstiernicului Alexandru, credința dumisale comisului Gligorcea Ciolpan și credința tuturor boerilor noștri moldovinești, mari și mici.

Iar după viiața noastră, cini va fi domn din copii*i* noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe cini dumnezeu îl va alegi a fi domn țării noastre Moldovii, și el să nu strice daniia și miluirea noastră, ci mai vărtos³⁾ să o întărească; iar cel ce să va ispiti și va îndrăzni a strica danie și miluirea noastră, ce am dat-o rugii noastri sf*in*tii mănăstiri Solca, acela să fie blăstămat și afurisit de domnul dmnezeu cel ce au făcut ceriul și pământul și de precurată maica lui Hr*isto*s și de însuș*i* sf*i*nții apostoli Petru și Pavel și de alți sf*in*ți apostoli între care și 4 evangeliști sănți, și de trei sute optsprăzeci sfinti părinți ai noștri, care în Nichea praooslavie și credința au întărit și pe despărțitorul troiții, neînfrănatul Arie, anathemii l-au dat, și să fie acela giudecat cu Jidovii ce au strigat asupra domnului dmnezeului nostru Iisus Hr*isto*s « singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care esti și va fi ». Si să aibă parte cu Iuda vânzătorul lui Hr*isto*s în muncile nesfârșite, amin.

Iar pentru mai mare putere și întăritură tuturor celor mai sus scrisă, poroncit-am cinst*it* credinciosului boerului nostru, dumisale Ionașco Ghenghea

¹⁾ dedesubt, tăiate cuvintele: « ale sale ».

²⁾ loc alb în text.

³⁾ scris deasupra cuvântului șters: « departe ».

marelui logofăt, a scrie și pecete noastră a o legă cătră această adivărată carte noastră.

Au scris Dumitru in Iaș*i*, văleat 7123 <1614> Oct*omb*>v*rie* 18.

Ștefan voevod

† In orighinal este loc deschis, unde era să să pue suma plății.

Acad. R.P.R., DCXVI/238.

Trad. rom. din 19 Decembrie 1803, făcută la Rădăuți.

O altă trad. Acad. R.P.R., XIX/32, făcută de aceeaș mână, are data de 21 Octombrie.

276

1614 (7123) Noembrie 1.

Iată dar noi, Gligorie mare pitar și Ionașco al treilea logofăt și Băseanul fost uricar și Nicula cămăraș de Ocnă și Dumitru fost pitar și Isac diac din Dușcova și Vasile pitărel din Morozeni și Bocșe din Târceție și Lupul din Verbca păhărnichel și Hanțul pitărel din Sverjea și Andronic păhărnichel din Horoște și Duma ușar din Zahorna, din ținutul Soroca, mărturisim noi toți cu această scrisoare a noastră că au venit înaintea noastră și înaintea altor mulți oameni buni și bătrâni, slugi domnești, Antenia, soția lui Pătrașco vis-tiernichel și sora ei, Nastasia, fiicele lui Văscan, nepoatele lui Dodoșea și răstră-nepoatele lui Duma Ciochină, de bună voia lor, de nimeni nesilite, nici asuprute și au vândut ele dreapta lor ocină și dedină din jumătatea de jos a satului Semeșcaini, jumătate a patra parte din jumătate, ce se află sub pădurea Horodiște până la fântână și cu loc de iaz și de moară pe pârâul satului, ce se află în ținutul Orhei.

Aceasta au vândut ele panului Beldiman mare logofăt pentru optzeci taleri toți de argint din uricul de danie și de întărire pe care l-a avut străbunicul lor, Duma Ciochinescul, dela Ștefan voevod cel Bărân.

De aceea, noi dacă am văzut că ele au vândut de bunăvoia lor, iar noi am făcut dela noi această carte milostivirei sale, panului Beldiman mare logofăt, să-i fie de mărturie și de credință și să-și întărească și cu întărire domnească.

Și pecețile noastre încă <le-am pus¹⁾ aici și însine cu mâna noastră încă am scris... 71<23>¹⁾ <1614> Noembrie 1.

Ionașco al treilea logofăt <m.-p.>

Marturi, eu Dumitru fost pitar <m. p.>

<Jos, rom. din sec. XVII:> A patra parte din giuñătate de sat, partea den gios.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, CXLVII/4.

Orig. slav, hârtie, cu trei peceți mici aplicate.

Cu o trad. rom. din 1808.

¹⁾ loc rupt în orig.

1614 (7123) Noembrie 1, Iași.

Tălmăciri în limba moldovenească de pe uric vechiu sărbăscu dela Ștefan vvod din anul 7123 <1614> Noemvrie 1, scris în Ești de Nebojatco.

Noi Ștefan vvod, cu mila lui dumnezău, domnul țării Moldovei. Iată au venit înainte noastră și înainte tuturor boierilor noștri ai Moldovii a mari și mici Antimii și soru-sa Nastasia, fiicili lui Văscan, nepoatele Dodoșii și prestrănepoate a lui Duma Ciochină, de a lor bună voia, de nimi silite nici asuprite și au vândut a lor dreapta ocină și moșii din diresă de danii ce-au avut mai sus numitul strămoșul lor, Duma Ciochinescul, dela bătrânuș Ștefan vvod, din uric de întăritură ce au avut iarăși dela Ștefan vvod, din giumătate pe din gios a satului Sămășcanii, din giumătate de giumătate, o al patrale parte, supt pădure Horodistii până la făntână și cu loc de heleștei și mori de părău satului în ținutul Orheiului. Pe aceiași au vândut-o cinstiț credincios boierului nostru, Nichifor Beldiman marile logofăt, drept 80 taleri de argint și li-a plătit lor deplin dennainte noastră și denainte sfatului nostru.

Drept aceia, să-i fii lui și dela noi uric și ocină și întăritură cu tot venitul și din vatra satului și din cămpu și din apă și din tot venitul acelui locu, ce este pentru hrana și altul să nu să amestici.

Însuși domnul a poruncit.

S'a tălmăcit în Iasi la 1808 Martie 7 de Ioan Stamate *fost mare pititor*.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, CXLVII/5.

Trad. rom.

1614 (7123) Noembrie 4, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Oana vătăman și fratele lui, Zaharia și sora lor Dolca și Blaga și Gavril și alte rude ale lor și Năimanul și fratele lui, Văsiiu și Toader Glăvan și alte rude ale lor; și deasemeni verii lor, Drăgoman și alte rude ale lor; și deasemeni verii lor Cârstea Titicul și Tilian și Tudoran și Trifan și Cornea și Costin Tică și Burbolea și fratele lui, Tâmpa și Gherman și Tomățca și Toader, fiul lui, și Gliguța și Lăzoreci și Ioan Tunsul¹⁾ și alte rude ale lor; și deasemeni verii lor, Bădilă și Fărtati și fratele lui, Sava, și Florea și Butucelea și Ionașco și Isac Bacea și Bălan și Drăgan și Nențea și Gălea și Lazăr și Filofie și Ghervasie și Crăciun și Bucium și Ilmat și Ga...²⁾ și alte rude ale lor... și au

¹⁾ «Tunsul», așa în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

pârît pe boierul nostru, Nădăbaico fost vornic, pentru două sate, anuine Giordzeștii și Vitorojii pe Polocinul de mijloc. Care aceste sate inai sus numite le-a cumpărat boierul nostru mai sus zis pe banii săi drepți și proprii, însă din zilele lui Petre voevod, de au trecut mai mult de treizeci de ani. Si încă au avut el și direse dela răposatul Petru voevod.

Și au vrut aceia să fie crezuți numai pe gura lor și să-i ia cumpărătura lui dreaptă de atâtia ani, cu nedreptate și cu farmece, care li s-au dat pe față înaintea întregii noastre drepte judecăți.

Și au fost rușinați și purtați de gât prin tot târgul și li s-au tăiat nasurile și urechile acelora dintre ei, care erau mai de cinstă, pentru nedreptatea lor și înșelăciunea ce li s'a dat pe față.

Astfel toți aceștia inai sus scriși ei au răniș de minciună, din toată legea noastră, și noi am îndreptat pe boierul nostru mai sus zis cu judecata noastră și am luat dela el ferie, 12 zloți.

Și de acum înainte, ei să nu aibă inai mult a pâri, nici ei și nici nimeni din rudele lor, pentru aceste două sate mai sus scrise, anuine Giurdzeștii și Vitorojii, și nicișă dobândească niciodată în vecii vecilor, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, 7123 <1614> Noemvrie 4.

Domnul a spus.

Beldiman mare logofăt a învățat <în. p.>.

Arsenie <ă scris>.

Acad. R.P.R., CIX/91.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, cauză.

Cu o trad. rom. din 1796.

279

1614 (7123) Noembrie 20, Iași.

Copie.

Suret de pi uric vechin sărbesc dela Ștefan voivod din let 7123 <1614> Noemvr<ie> 20.

Cu mila lui dumnezeni, noi Ștefan vvod, domnul țării Moldaviei. Deci viind înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri sluga noastră Pătrașco, fiul lui Purcel, de a lui bună voi, di niinenia sălit, nici asuprit, și au vândut a lui dreaptă ocină și moșie ci au avut, din giumătate din satul Totoești al sesale parte, cu loc de moară în apa Vasluiului, și din uricul ci au avut dela bătrânul Ștefan vvod. Aceia au vândut-o slugii noastre lui Toader Onilă vist drept 50 galbini ungurești.

Deci noi, văzând între dânsii bună învoială și tocmeală și plată deplin întru niinile mai sus arătatei slugii noastre, lui Pătrașco Purcel, mai sus arătașii bani, 50 galbini ungurești, aşijderea și dela noi i-am dat și i-am întărit pe ace parte de moșie, din giuñătate din satul Totoești al sesale parte ca

să-i fie lui dela noi dreaptă ocină și moșie și cumpărătură cu tot venitul, lui. Și altul să nu să amestici.

Domnul a zăs.

Beldiman mare logofăt.

S'au scris în Ești de Borăleanul.

Am tălmăcit eu Ioniță State căpitan de dărăbani, deiac de devanul *domnesc*, la 1798 Dechemvr^{ie} 16.

Am poslăduit tălmăcire aciasta cu or*i*ghinalul și aflând întocma, am încrezintă, polc^ovnic Toadir *dela* mitropoliei.

Divanul apelatăv a țării de sus.

Copiea aciasta posleuindu-să cu tălmăcire de pi or*i*ghinal s'au găsit întocmai, de aceia să adiverești di cătră divan, după cerire, prin jalo ba înreghis-trată no. 390, a dum. Iordachi Costin, T. Balși, N. Varnav, aga Manu.

Secțiea 3, posleuit. Șef, Scorpan.

Nr. 395.

1843 Ghenari 26.

Or*i*ghinalu ispisoc să găsești la dumnealor frații Adămăcheștii, proprietarii moșiei Totoeștii dela țânutul Vasluilului.

Arh. St. Iași, XL/9.

Trad. rom. și o altă trad. rom., ibid., Transport 1765, opis 2014, dosar 77, f. 113 v.

280

1614 (7123) Noembrie 20, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea domniei mele Gorciul din Mihăilașea, cu un zapis de mărturie dela boieri și dela oameni buni dela Iachim fost ureadnic de Suceava și dela Baico fost stolnic și dela Pleș din Mihăilașea și dela popa de acolo și dela Ion Băran din Telenești și dela alți oameni buni, că a venit înaintea lor Cioban din Telenești, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină și dedină, toată partea lui, ce se va alege din satul Telenești. Aceasta a vândut-o lui Gorciul din Mihăilașea pentru patruzeci și unu taleri de argint.

Deci noi, dacă am văzut acest zapis de mărturie și bună tocmeală între ei, deasemeni i-am dat și i-am întărit, ca să-i fie și dela noi ocină și cumpărătură cu tot venitul. Și altul să nu se amestece.

Seris la Iași, în anul 7123 (1614) Noembrie 20.

† Domnul a spus.

† Beldiman mare logofăt a învățat.

† Borăleanul *a scris*.

Arh. St. Iași, CXCI/1 2.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1784.

1614 (7123) Decembrie 12, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră, Bobeică fost staroste și rugătorul nostru, popa Hariton și au dat și au miluit sfânta mânăstire Neamț cu o parte de ocină, o parte din a patra parte din satul Hlăpești, care acel sat este pe Prut, ce le este dreaptă ocină și dedină, pentru sufletele lor și ale părinților lor. Iar călugării dela sfânta mânăstire mai sus zisă, Neamț, să aibă a scrie nuinele lor în sfântul mare pomelnic și să le facă pomenire din an în an.

Pentru aceea, noi văzând miluirea lor de bună voie, încă am dat și am întărit acea parte din a patra parte din acel sat, care este mai sus scris, Hlăpeștii pe Prut. Pentru aceea, să le fie cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci. Si altul să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7123 <1614> Decembrie 12.

Doinnul însuși a poruncit.

Beldiman mare logofăt a învățat <m. p.>

Ion Focea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-reca Neamț, CIII/10.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XIX.

1614 (7123) Decembrie 17, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră, Cernavca diac și a părât pe socrul său, anume Dumitrișco, pentru a treia parte din satul Zăstavna și a treia <parte¹⁾> de iaz din Chiselev și cu loc de iaz și din Bobești și din Stănești și din Năhoreni; și a vrut să ia a treia parte din aceste ocini mai sus scrise, partea socrului său Ionașco, care este mort.

Dar Dumitrișco, fratele lui Ionașco, a adus înaintea noastră un zapis de mărturie dela Tăutul și dela Hristodori și dela duhovnicul lui, Ivanco și dela mulți oameni buni: Bo<bric> vătah și Grozav vătah și Ihnat și... ²⁾ Ilęa vătah și Gurban vătah și Barbovschii diac și aşa au mărturisit ei <că> acel mai sus scris Ionașco, care a murit, a dat numai fratelui său Dumitrișco și după moartea lui să-l poinească.

Intr'aceasta, ei își s-au tocmit de bună voie și s-au împăcat dinaintea noastră, ca să aibă a stăpâni Dumitrișco două părți din toate ocinele, pe unde

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

vor avea, iar Cernavca să aibă a stăpâni o parte din tot venitul, pe unde vor avea. Iar pentru un iaz, pe care l-a săpat Dumitrașco, să aibă a-i da lui Cernavca șase taleri.

Pentru aceasta, domnia mea și cu sfatul nostru, dacă ați văzut tocmeala lor de bunăvoie, am dat să stăpânească după cum scriem mai sus. Si alții să nu aibă a se aînsteaca înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, anul 7123 <1614> Decembrie 17.

Domnul a spus.

Beldiman mare logofăt a învățat <m. p.>

Băseanul <a scris>.

Acad. R.P.R., CXL/199.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.

283

1615 (7123) Ianuarie 15, Iași.

† Io Ștefan voievod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre, staroștilor de Covurlui. Vă dăm de știre că ni s-au jeluit rugătorii noștri, călugării dela ruia noastră, sfânta mânăstire nunuită Tazlău, asupra unor oameni care au prins pește noaptea și fără știrea lor și fără voia lor și cu năvoadele lor în iezerul ce se numește Dadovul, din sus de Brates.

Pentru aceasta, cum veți vedea această carte a noastră, voi să le faceți lege dreaptă cu aceia asupra căror se vor jeli, să le plătească paguba ce le-au făcut.

Și deasemeni să faceți lege dreaptă sfintei mânăstiri cu acei care nu vor să dea sfintei mânăstiri venitul din pește. Iar cui i se va părea oarecare strâmbătate, acela să stea de față înaintea domniei mele. Altfel să nu faceți.

Scris la Iași, anul 7123 <1615> Ianuarie 15.

Domnul a spus.

Marcel Logofăt a învățat.

Băseanul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XIII/64.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1813.

284

1615 (7123) Ianuarie 15, Iași.

Io Ștefan voievod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre, staroștilor de Covurlui. Vă dăm de știre că ni s'a jeluit rugătorul nostru egumenul și tot sobornul dela sfânta mânăstire Tazlău, spunând că s'an ridicat niște oameni și pescuiesc în iezerul lor cu pește.

Pentru aceea, cum veți vedea această carte a domniei mele, să-i faceți lege dreaptă cu acei oameni, cine va fi prinzând pește să le plătească tot peștele. Iar cui se va părea strâmb, să stea de față înaintea noastră. Altfel să nu faceți.

Domnul a spus.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XIII/62.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.

285

1615 (7123) Ianuarie 18.

† Iată dar noi: Ursu mare vornic de țara de jos și Mărza mare vornic de țara de sus și Gligorie Ciolpan postelnic și Costantin Rosca vistier și Gheorghe Balșe al doilea logofăt și Goia mare comis și Moldovan stolnic <și> Ionașco al treilea logofăt și Vasilie fost mare spătar și Boul fost vistier și Rodna fost logofăt și Bran fost comis și Vasilie Ureche și Gheorghie și Iurașco Bașotești și Gligorie Mogâldea fost pârcălab și alți mulți boieri scriem și dăm știre că au mărturisit înaintea noastră a tuturor pan Nechifor Beldiman mare logofăt împreună cu părintele Pangratie egumen și cu tot soborul dela sfânta mânăstire Sucevița — numele călugărilor sunt acestea, anume: Anastasie proegumen și cu Zaharia proegumen și ieromonah Nicon și ieromonah Inoh și ieromonah Feolipt și ieromonah Ioan și ierodiacon Severian și alți călugări, bătrâni și tineri și ne-au înștiințat că însuși egumenul și cu tot soborul s'au sfătuit de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți ca să schimbe cu pan Nechifor Beldiman mare logofăt dreapta ocină ce a avut acea sfântă mânăstire un sat anume Negoeștii pe Orbic din ținutul Neamț, cu iazuri și cu mori și să-l dea pe alt sat, anume Rujenii pe Ciuhur din ținutul Iași cu iazuri și cu mori pe Ciuhur, pe care l-a avut milostivirea lui, ca să fie sfintei mânăstiri pentru folos mai bun, pentru câmpul mai larg și <pentru> hotarele pe care le are acel sat.

Deci întru aceea, pan Nechifor Beldiman mare logofăt iarăși a voit cu mare osârdie pentru folosul care-i trebuie sfintei mânăstiri și a sclimbat <cu călugării¹⁾ mai sus scriși și a dat ocina și cumpărătura sa dreaptă a satului mai sus scris Rujenii din ținutul Iași pe Ciuhur cu iazuri și cu mori pe aceeași apă, ca să fie sfintei mânăstiri ocină și schimb drept, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar călugării iar au dat milostivirii lui acel sat mai sus scris, pe care l-a avut sfânta mânăstire, anume Negoeștii din ținutul Neamț pe Orbic cu iazuri și cu mori și cu toate hotarele lui, ca să-i fie ocină și schimb drept, neclintit niciodată în vecii vecilor, lui și copiilor lui și întregului neam al milostivirii lui.

¹⁾ loc rupt în orig.

De aceea, dacă am văzut noi toți schimbul lor de bună voie și buna tocmeală, noi am făcut mărturie cu această scriere a noastră până își vor face și dires domnesc.

Iar pentru adevărată încredințare însuși egumenul și toți acești părinți mai sus scriși au pus pecetea mânăstirii pe această carte. Deasemeni și noi am adăugat pecețiile noastre și am semnat cu mâna noastră, să se știe.

In anul 7123 <1615> Ianuarie 18 zile.

Ursu mare vornic <m. p.>

Eu Vasilie spătar am îscălit <m. p.>

Balșe logofăt <m. p.>

Mogâldea <m. p>

Costantin Roșca vistier <m. p.>

Am îscălit Bran fost comis <m. p.>

Rodna fost logofăt <m. p.>

Boul vistier <m. p.>

Acad..R.P.R., CCXCI/106.

Orig. slav, hârtie cu 10 sigilii mici, aplicate.

Cu o copie slavă la Arh. St. Buc., M-reia Coșula, IV/9

286

1615 (7123) Ianuarie 26.

7123 <1615> Ghene 26.

Document sărbesc, pe giuinațate <de> sat Tudura dela arhiepiscopul Anastasie mitropolit *de Suceava*.

Arh. St. Buc., M-reia Giurgeni, V/58 (2).

Rezumat rom.

287

1615 (7123) Ianuarie 28, Iași

† *Iată eu*, Nebojatco uricar, mărturisescu cu ceastă scrisoare a mea, cumu m' am tocmit cu Ioan Häugul pit, printru hălestee ce avem în Jejiia.

Și el si eu, așea ni-am tocmit: să gonim în hăleșteul miu, cu năvod, eu, iară în hăleșteul Häugului, cu voloace. Să nu gonim¹⁾ nici ei la noi, nici vecinii noștri, a înbe perechile să o oprim, unul pre altu și pre vecinii noștri, iară năvod să gonească Häugul, în hăleșteul său însuș, însă din gura părăului în gios.

Și într'această tocmală au fost Băseanul uricarul și Costantin uricariul și Cărstiiān spătarul din Rotompănești.

Și ne-am pus și pecețiile, să să știe.

¹⁾ cuvintele «să nu gonim nici ei la noi, nici » întărite cu altă cerneală.

Scris în Iași, anul 7123 <1615> Ghen~~arie~~ 28.

Nebojatcu.

Băseanul ¹⁾.

Eu Constantin.

Eremia Baseanu.

Cărstian.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fondul Spiridonie, III/6.

Orig. rom., hârtie, patru peceți aplicate.

288

1615 (7123) Ianuarie 30.

† Sineritul eromonah Pangratie egumen dela sfânta mânăstire Sucevița, unde este hramul sfintei și luminatei învieri a domnului dumnezeu și măntuitorului nostru Iisus Hristos și tot soborul dela această sfântă mânăstire, anume aceștia: Anastasie ieromonah și proegumen, ieromonah Zaharia, ieromonah Nicon, ieromonah Enoch, ieromonah Rafail, ieromonah Ioan, ieromonah Teolipt, ierodiacon Severian și monah Chiriac și astfel toți pe rând. Dăm știre cu această scrisoare a noastră că sfânta noastră mânăstire a căzut în mare săracie, pentru că s'a pierdut toată averea mânăstirii în Țara Leșească, tot argintul și odăjdiile bisericești, care au fost acolo și a ajuns la multă săracie și din alte turburări a ajuns chiar la pustiire.

De aceea, dacă am văzut că avea să se pustiiască în zilele noastre și nu avea ajutor de nicăieri, noi am căzut cu lacrimi cu tot soborul nostru, înaintea înilostivirii sale, pan Nechifor Beldiman mare logofăt și ne-am rugat de domnia sa ca să-și facă milă cu sfânta mânăstire, să nu o lăse să se pustiiască nici să piară pomenirea acestor domni ctitori și a mulțimii de creștini, nici noi să avem a umbla, rătăcind din mânăstire în mânăstire.

Intre acestea, domnia sa, ca un bun și dreptcredincios creștin, s'a milostivit de noi și de sfânta mânăstire și s'a silit și s'a trudit zi și noapte până ce a scăpat sfânta mânăstire de pagube *<și de>*²⁾ pieire.

După aceea, cândva...²⁾ cu domnia sa schimb cu satul nostru, anume Negoeștii la ținutul Neamț pe Orbic, care este aproape de curțile lui și să dea sfintei mânăstiri alt sat, anume Rujinții la ținutul Iași pe Ciuhur, cu mori pe aceeași apă și încă să adauge sfintei mânăstiri o sută de *<galbeni>* ungurești, bani gata.

Atunci noi, văzând dela domnia sa atâtă binefacere și atâtă osârdie, ce a trudit pentru sfânta mânăstire, noi nu numai atât am avut a face pentru voia domniei sale, ci chiar de ar fi voit și sufletul nostru, noi încă tot nu ne-am fi impotravit. Al doilea, văzând și golirea sfintei mânăstiri de argint și de altele,

¹⁾ scris de mâna diaconului.

²⁾ loc rupt în orig.

cu bucurie am primit dorința domniei sale și am făcut cu domnia sa acest schimb și am dat domniei sale satul mai sus scris și domnia sa a dat sfintei mânăstiri acel sat Rujiniții, dela ținutul Iași și încă a mai adăugat sfintei înămăstiri o sută de <galbeni> ungurești, bani gata, în mâinile noastre.

De aceea, am socotit ca acei bani să nu se cheltuiască, ci am făcut cu dânsii o pereche de ripide și un chivot și alte câteva ce se vor face, ca să fie argintul acesta în sfânta biserică, întru pomenirea și amintirea acestei tocmele și schimb, în veci.

Și să fie domniei sale și copiilor lui și întregului neam al lui, în pace, despre sfânta mânăstire, ocină și schimb, neclintit niciodată, în veci.

Pentru aceea, dacă cineva dintre călugării sfintei noastre mânăstiri se va scula vreodată și se va ispiti să pârască pentru acel sat pe binefăcătorul nostru, pan Nechifor Beldiman logofăt, sau pe fiili lui sau pe neamul lui, unul ca acela să fie de trei ori blestemat și blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de preacurata maică a domnului și de 318 sfinți părinți purtători de dumnezeu, cei dela Nicheia și să aibă parte cu diavolul și cu Iuda și cu Arie, în muncile fără de sfârșit, amin.

Și pentru încredințarea tuturor celor mai sus scrise, am pus la această carte și scrisoare a noastră pecetea sfintei mânăstiri și fiecare iscălind cu mâna sa, alții au pus și pecetele lor.

Scris în anul 7123 <1615> Ianuarie 30.

- † Ieromonah Pancratie egumen.
- † Ieromonah Nicon.
- † Ieromonah Enoch.
- † Ieromonah Anastasie...¹⁾
- † Ieromonah Rafaïl.
- † Ieromonah Teolipt.
- † Ieromonah Ioan.
- † Ieromonah Severian.
- † Monah Chiriac.²⁾

Acad. R.P.R., LXI/21.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

289

1615 (7123) Februarie 3, Iași.

• † Io Ștefan voievod, <din mila lui dumnezeu, domn al Țării Moldovei. Iată³⁾> au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, <sluga noastră Vasilie ureadnicul și fratele lui³⁾>, Petrea spătar, fiili Dragăi, nepoții lui Danciul, strănepoții Magdălinei, răstrănepoții lui Bălaci și au părît de față

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ toți sunt semnați de aceeași mână.

³⁾ loc rupt în orig. întregit după traducerea veche.

înaintea noastră pe Vasile Bucium și pe sora lui Axinia, fiili lui Bucium vornic, zicând înaintea noastră că le-au luat părțile lor de ocină din satul Otești, ce este în ținutul Adjud, și le-au lepădat patru mii de aspri, pentru acea parte a lor de ocină din satul Otești, fără voia lor.

Iar Vasilie și sora lui, Axinia, fiila lui Bucium vornic, ei au spus că a cumpărat tatăl lor, Bucium vornic, acea parte de ocină dinaintea a mulți oameni buni, și cu voia lor, a tuturor.

Deci domnia mea am lăsat pe sluga noastră, Vasile ureadnic și pe fratele lui, Petrea spătar, să-și aducă ei privilegiile lor și cu mulți oameni megiași dimprejur să mărturisească cu sufletele lor, cum vor ști mai drept. Dacă vor mărturiși cu sufletele lor că au vândut părintelui acelora acea parte de ocină de bună voia lor, iar Vasilie și sora lui Axinia, fiila lui Bucium vornic, să aibă a stăpâni ca și până acum.

Iar când le-a fost ziua, Vasile ureadnicul și fratele lui, Petrea spătar, au adus mulți boieri și oșteni de frunte dela curtea domniei mele și megiași dimprejur și toți, într'un glas, au mărturisit înaintea noastră și înaintea întregului sfat al domniei mele că le-a luat lor Bucium vornic acea parte de ocină cu sila, fără voia lor și le-a lepădat acei bani mai sus scriși, 4000 aspri.

Deci noi văzând mare cotropire și dreptele lor urice și alăția boieri și oșteni de frunte și megiași de primprejur, domnia mea și cu tot sfatul domniei mele astfel am aflat că să întoarcă Vasile ureadnic și cu fratele lui, Petrea spătar, acei bani mai sus scriși. Și le-a întors banii dinaintea noastră și dinaintea întregului sfat al domniei mele. Și de acum înainte să aibă a-și stăpâni părțile lor, Vasilie ureadnic și Petrea spătar.

Iar Vasilie Bucium și Axinia, ei au rămas dinaintea noastră și din toată legea noastră a țării și să nu aibă mai mult a pără ei pe Vasilie ureadnic și pe Petrea spătar pentru acea pără, nici a dobândi niciodată, în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7123 <1615> Februarie 3 zile.

Insuși domnul a poruncit.

Arh. St. Iași, CDXXIV/17.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.

O trad. rom., ibid., XXIV/16.

290

1615 (7123) Februarie 10.

<Suret d>i¹⁾ pi un <i>spisoc dela Ștefan vodă...¹⁾ ni, 7123 <1615>, Februarie 10 zile.

¹⁾ loc rupt în text.

...¹⁾ ră înainte noastră și înainte a lor noștri moldovenești <boeri, a>¹⁾ mari și a mici, sluga noastră Dumitru Poniciu și rudeniil<e> <sale Mă>¹⁾ rica, fata lui Toadir, și Dumitru Miholoviciu și alți nia<înu>¹⁾ri a lor și s-au părătit di față înaintea noastră cu sluga noastră Simion Oțel și cu ficioii lui Isieicu și cu alte niamuri a salci>, dzăcându înainte noastră Dumitru Poniciu, cu mulți oamini că, cându au fostu în dzilile părintelui d<o>mni melci> Tomșei vodă, ei pribegi cu tatul d<o>mni melci>, în Țara Leșască, și dres<e> ce-au avut pe a salci> ocini, ele au perit atunce, iară alti dres<e> au rămas în țară. Și ni-au arătat ei un uricu de ocină dila bătrânul Alicesandru vodă și di'npărțiri dela acestu Alicesandru vodă, pe Socrujenii, în ținutul Hârlăului, suptu Cozanciu, și giumătate de satu di Zaluceni, pe Prut, parte di gios, și satul Belazerco, iarăș pe Prut.

Iar cându au fostu ei în pribegii, cu moșii și cu părinții lor, <în>¹⁾să părinții și frații rudeniil<i> lor, Ion Oțel, s'au sculat și au <v>ândut satul Socrujenii și satul Zalucenii fără știre lor, și s'au făcut și ei uricu di mărturii dela Pătru vodă și au legat ei și altă pecetila acestu uricu și li s'au părut lor c'au fostu perit uricul acestor sati.

Iară cându au fostu în dzilil<i> domnii meli, s'au arătat acel uricu acelor sati.

Deci și d<o>mnia me și cu tot sfatul nostru, i-aîn giudecat și cu driaptă giudicată am socotit și li-am aflat lor giudeț, că să vin<e> aceli sati aceluia ce-i uricul, cari au avut Dumitru Poniciu cu oaminii lui, dila Alicesandru vodă, pre a sa ocină. Iară acel uricu dila Pătru vodă, ci-au avut Simion Oțel cu oaminii lui, am socotit cum că esti dreptu făcut pre guril<i> acelor oamini mai sus scriși, fără<a> ispravă. Deci, Simion și cu rudeniil<i>, ei au rămas din toat<a> lege țărăi, iară slugil<i> noastre: Dumitru Poniciu și Mărica și Dumitru Miholoviciu și niamuril<i> lor, ei s'au îndreptat și și-au pus ¹⁾ ferăia, doisprădzăci zlot<i>, în visteria d<o>mni noastre>.

...¹⁾ d<o>innia noastră dăm și întărim slugii noastr<e> lui Dumitru¹⁾ Poniciu și Măricăi și lui Dumitru Mihulocviciu și...¹⁾ rudenii a lor, toți nepoți și strănepoți<i> lui Echim Călia<n>¹⁾, pre a lor mai sus scris<e> sati: Socrujenii și giumătate de satu Zalucenii și Beserecanii ²⁾ cu loc di heleșteu și di mori, ca să fii și dila noi ocină și moșii, cu tot vinitul și altul să nu seă amestici.

<Urmează subscrierea celor ce confirmă, în sec. XVIII, autenticitatea traducerii:>

Sturdzea mare log<o>făst.

Leon mitropolit al Sucevei.

Iordachi Cantacuzino vor<n>nic>.

Acad. R.P.R., CXXXVII/272.

Trad. rom., din sec. XVIII, ruptă, întărită de mitropolit și de doi boeri.

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ • Besericanii și mai sus • Belazerco este acelaș sat de pe Prut.

1615 (7123) Februarie 11, Ustia.

† Ielisavefta *doamna sfântrăposatului* Eremia Moghila *voevod*, mărturisim că aiastă a noastră scrisore, cum au venit înaintia noastră, sluga noastră credinciosă, Alexa Mustiață ce au fost părcălab, cu zapis de mărturie dela dumneaei giupăneasa, bătrâna maica răpăosatului domnului mieu Eremia vodă și-a noastră, dumneasă, și dumnească, mărturisindu cum dumneaei său înșelostivit de bună voie, la mortea dumisală și l-au miluit cu un sat anume Iurcénii, în ținutul Sorocei, ca să-i fie poamană pintru sufletul dumisală și a fiului dumisală Isac Balica hetnian.

Deci noi, văzindu acel zapis a dumisală maicei noastre, ai Moviloe, care mai sus scriem, întrebăt-am și pre fiia dumisală, giupăneasa Iléana logofeteasa, și dumneaei aşijdiră au mărturisit înaintia noastră, cum știe că adevărat și au audzit pre dumneaei, cându au miluit pre părcălahul Alecsa și pre familia dumisală Neacșia, cu acel sat ce mai sus iaste scris.

Noi aşijdiră pintru slujbă direaptă ce au slujit Alecsa Mustiață domnului nostru Eremiei vodă, aşijdiră și fiilui nostru¹⁾ Costantin voivodu, făcutu-i-am și noi scrisore de mărturie și de credință, ca să-i fie lui acel sat Iurcénii, moșie în vîci, lui și cu conilor lui și a toată runda lui, și ca să avem a-i da și uric pre acel sat, ce mai sus scriem.

Și întru acăia au fost și ai noștri cinstiți și credincioși boiaresc; Simion Stroici vistiarnic și Nicoară Prăjescul vistiarnic și Vitoltu logofătul și Dima vamășul și sălăji boiaresc mulță.

Pre mai mare mărturie pus-am și peceata noastră cătră aiastă a noastră scrisore a noastră, ca să se știe.

In Ustia, în anul 7123 (1615) Februarie 11.

† Eu Stroici vitsiernic

† Vitolt logofăt.

.....²⁾

Eu Dunitru Buhuș am scris.

<Pe verso, însemnare din sec. XIX:> «Iurcianii dela țăncut Sorocii, a înănatării Nicorita».

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava — Iași, XXII/2.

Orig. rom., hârtie, pecete inelară, aplicată.

1615 (7123) Februarie 19, Iași.

Suret de pe istoric vechi pe serbia dela Ștefan vovod, scris de Irimia în Iași, din let 7123 (1615) Februarie 19.

¹⁾ corectat din «fiilor noștri».

²⁾ indescifrabil.

Scriem slugii noastre, lui Pătărniche aprodat din Cobănianca. Dacă vei vedea aciastă carte a domnii mele, iar tu să aibi a pune ză Răfiesăi din Ponrișani și slugii noastre Lupului *fost mare* vatav, împreună cu socra-sa, giupăniasa Ciucoaia, pentru ca să vie să stei de față, înainte noastră, pentru o parte de ocină din satul Macicăuțăi, care o au cumpărat dela dânsa Ciucul împreună cu giupăniasa lui, pentru ca să-ș*i* facă ispisoc dinnainte domnii mele, pe ace parte de ocină ce s-au cumpărat ei.

Și să li se facă carte de soroc dinnainte voastră și dinnainte oamenilor buni, pentru ca să să știe când le va fi zăoa. Așa să ști*t**i* și intr'a*ajlt* chip să nu face*ți**i*.

Domnul a poroncit.

Marele log*o*f*ăt* au învățat.

De pe sărbie pe limba moldoveniască, am tălmăcit la anul 1805 Oct**ombrie** 14.

Polcovnic Pavel Debr*ici* dela mitropolie.

Arh. St. Iași, CCXII/5.

Trad. rom.

293

1615 (7123) Februarie 19, Iași.

Suret de pe ispisoc vechi pe serbia dela Ștefan v*oe*vod scris de Focă în Iaș*i*, din anul 7123 <1615> Februarie 19.

Scriem slugii noastre, lui Potărniche aprodat din Sămăranca. Dacă vei vedea aciastă carte a domnii mele, iară tu să aibi a pune ză de soroc lui Roman din Macicăuț*i* și tuturor răzășilor lui, care sănt pe giumătate de sat, pe ce din gios, împreună cu sluga noastră Lupul *fost mare* vatav, pentru ace parte de ocină. Și să scrie*ți* și carte de soroc dinnainte noastră și dinnainte a oameni buni și să nu să tae carte aceia prin colțuri, ce fiește căruia să să facă căte o cărțulie, dinnainte domnii mele.

Intr'a*ajlt* chip să nu faci.

Domnul a zăs.

Beldiman mare log*o*f*ăt*.

De pe serbie pe limba moldoveniască am tălmăcit la anul 1805 Oct**ombrie** 14.

Polcovnic Pavel Debr*ici* dela mitropolie.

Arh. St. Iași, CXII/ 6.

Trad. rom.

O altă trad. din 1805, ibid., CCXII/4.

1615 (7123) Martie 8, Iași.

† Io Ștefan Tomșevici voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri rugătorii noștri, călugării dela sfânta mânăstire Sucevița, unde este hramul învierea lui Hristos și ni s'a jehnit că au avut un sat, anume Noscova, în ținutul Soroca, danie dela ctitorii lor, Avram Babici și sora lui Salomia și au dat ei împreună acel sat mai sus zis, sfintei mânăstiri Sucevița, ca să le facă pomenire lor și părinților lor în fiecare an, în ziua sfântului Athanasie Athonitul, luna Iunie 5, și s'a scris în sfântul mare pomelnic.

Dar apoi, Toader Moghilă a luat dela ei acel sat Noscova și l-a dat mânăstirii sale, Pantocrator, unde este hramul înălțarea domnului dumnezeu și a dat mânăstirii Sucevița, pentru satul Noscova, un sat anume Năhorenii și jumătate din satul Hrușevăț ce sunt în ținutul Hotin.

Insă acum rugătorii noștri, călugării dela Sucevița, au spus că acele sate nu le sunt de nicio hrană și atunci când s'a făcut acel schimb încă a fost fără voia lor.

Deci domnia mea și cu sfatul nostru a socotit cu judecată și am aflat mai cu dreptate, ca să stăpânească călugării dela Sucevița satul lor Noscova, care le este dreaptă ocină și danie dela ctitorii lor mai sus scriși, Avram Babici și sora lui, Salomia, și le-am dat acel sat, iar călugărilor dela mânăstirea lui Toader Moghilă le-am dat să-și stăpânească Năhorenii și jumătate din Hrușevăț, satele ctitorului lor.

Și de acum, mai mult să nu aibă a se pări pentru aceste sate, niciodată, în vecii vecilor. Și altul să nu se amestece.

S'a scris la Iași, în anul 7123 <1615> Martie 8.

† Insuși domnul a poruncit.

Beldiman mare logofăt a invățat.

† Nebojatco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-reș Coșula, IV/10.

Copie slavă cu litere rusești.

1615 (7123) Martie 12.

† Eu Gheorghe, fiul Salomii¹⁾, fatea Neagulni din <Mohorăț<1>> din ținutul Tecuci, de bună voe, de nime asuprat, nice înpresurat, am vândut a noastră parte de ocină di sat den Mohorăți lui Corpaci ce au fost postelnici, derept 12 ug^{hi}, de naintea lui Vasilie Rugină²⁾ diiac și Mihail³⁾ vis^{tiernic} din Frumușel și Măndrul aprost de acolo și Lupul armaș din Sirbi și Andreica

¹⁾ pentru * Salomiei ».

pălcănic din Năfurdești și Mihail^ă pălcănic din Sirbi și Răbăia din Năfurdești și Nicul Galbănu ce-au fost părcălab și Blojul aprost din Meseni și dinaintea a mulți oameni buni și bătrâni, din sus din den giobs. Să se stie.

In anul 7123 <1615> <luna> Martie 12.

Acad. R.P.R., CXXVIII/230.

Orig. rom., hârtie, patru pecete inelare, aplicate.

296

1615 (7123) Martie 13, Iași.

† Io Stefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, fiul binecinstitorului Stefan Toină voevod. Iată domnia mea, cu bună voirea atotțitorului dumnezeu și cu purtarea de grija a milostivirii sale, din tinerețea noastră cu dorință iubitoare de dumnezeu ridicat-am dorință a urmă pașii binefacerilor binecinstitorilor vechilor domni, care au fost mai înainte, bunicii și străbunicii noștri, care au zidit biserici și mănăstiri întru slava și lauda înfricoșatului și strălucitului nuanțe al dumnezeului nostru, întru pomenirea lor și a părinților lor, care după moartea trupurilor lor, acuini ca sfintii odihnesc și prin faptele mâinilor lor, iar sufletele lor în mâinile lui dumnezeu.

Așa dar, pentru aceasta, domnia mea, întotdeauna întristându-mă și din durerea inimii am dorit ca preabunul dumnezeu și cel prea bogat întru milostivire să nu treacă cu vederea rugăciunea noastră ci să binevoiască și să se milostivească asupra noastră și să ne dăruiască putere și vreme prielnică pentru ca să împlinim ceeace dorință.

Pentru aceea, cu bună voirea lui dumnezeu și cu binecuvântarea rugătorilor noștri arhierei ai lui dumnezeu, ierarhii noștri moldoveni, chir Anastasie arhiepiscop și mitropolit de Suceava și chir Atanasie episcop de Roman¹⁾ și chir Pavel episcop de Rădăuți, domnia mea am început și am făcut biserică și mănăstire pe locul arătat nouă de dumnezeu și numit Solca, care s'a sfîrșit în numele sfintilor preaslăviților și înțai sezători și apostoli de frunte, Petru și Pavel și a celorlalți sfinti apostoli.

Pentru aceea, domnia mea, pe cât ne-a fost puterea și prilejul dat domniei mele de dumnezeu, am înzestrat sfânta biserică și mănăstire și iarăși am miluit rugă noastră cu satul Badeuți din ținutul Sucevii și cu mori pe râul Suceava și cu toate hotarele lui și cu veniturile ce sunt pe ele.

Și deasemeni încă și patru sate, anuine Drăgăneștii și Cârcineștii și Vancicăuții și Pârlășanii, cu toate hotarele lor și cu toate veniturile, care sunt pe ele, care și aceste sate au fost toate drepte și domnești și se chemau din ocolul Badeuți și <nu erau> întru nimic de trebuință domnului.

Dă aceea, acele mai sus scrise sate, Badeuți și Drăgănești și Cârcineștii și Vancicăuți și Pârlășani, să fie dela noi mai sus scrisei sfintei mănăstiri Solca

¹⁾ În doc. următor, Atanasie e arătat episcop de Rădăuți și Pavel de Roman.

cu toate hotarele lor, fiecare după rânduiala sa și cu iazuri și cu mori și cu fânețe și cu toate veniturile lor din câmp și din pădure, neclintite niciodată, în vecii vecilor.

Iar dacă cineva se va ispiti și va îndrăzni să strice dania și miluirea noastră, pe care am dat-o domnia mea rugii noastre, sfintei mânăstiri, unul ca acela aşa dar, să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de preacurata maică a domnului dumnezeu și măntuitorului nostru Iisus Hristos și de 12 sfinți apostoli de frunte și de patru evangheliști și de 318 sfinți părinți dela Nicheia și blestemul lui Arie să cadă pe capul lui și să aibă parte cu Iudeii, care au strigat asupra domnului nostru Iisus Hristos: săngele lui asupra lor și asupra copiilor lor și cu Iuda în veacurile fără de sfîrșit, amin.

Scriș la Iași, în anul 7123 <1615> luna Martie 13.

Insuși domnul a poruncit.

Ștefan voevod <m. p.>

† Dumitru <a scriș>.

Acad. R.P.R., LXXXIII/7.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o copie slavă, ibid., LXXXIII/53

297

1615 (7123) Martie 13, Iași.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă, de viață începătoare, de o ființă și nedespărțită, unuia dumnezeu inchinat și slăvit în trei chipuri, a cărui stăpânire și strălucită mărire este în veci, amin.

Adică eu robul stăpânului, domnului dumnezeu și măntuitorului nostru Iisus Hristos, adevărat închinător al sfintei troițe, din tot sufletul dreptcredincios și dreptslăvitor, binecinstitorul Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, fiul binecinstitorului Ștefan Tomșa voevod, iată domnia mea cu bună voință atotțitorului dumnezeu și cu purtarea de grijă a milostivirii sale, din tinerețea noastră, cu dorință iubitoare de dumnezeu, am ridicat dorință să urmăm pașii binefacerilor binecinstitorilor domni vechi, ce au fost mai înainte, bunicii și străbunicii noștri, care au zidit biserici și mânăstiri întru slava și lauda înfricoșatului și strălucitului nume al dumnezeului nostru și întru poimenirea lor și a părinților lor, care și după moartea trupurilor lor, acum ca sfinții odihnesc vii prin saptele mâinilor lor, iar sufletele lor, în mâinile lui dumnezeu.

Așa dar, pentru aceasta, domnia mea întristându-mă și din durerea inimii am dorit ca prea bunul dumnezeu și cel prea bogat întru milostivire să nu treacă cu vederea rugăciunnea noastră, care nădăjduim la mila sa, ci să binevoiască

și să se milostivească asupra noastră și să ne dea putere și vreine prielnică pentru a împlini ceeace dorim.

Pentru aceea, cu bunăvoieirea lui dumnezeu și cu binecuvântarea rugătorilor și părinților noștri, chir Anastasie arhiepiscop și mitropolit de Suceava și chir Pavel episcop de Roman și chir Athanasie episcop de Rădăuți, domnia mea am început și am făcut biserică și mănăstire în locul arătat nouă de dumnezeu, numit Solca, care s'a și sfînțit în numele sfintilor preaslăviților și întâiu șezătorilor și apostoli de frunte, Petru și Pavel, și al celorlalți sfinti apostoli de frunte. Pentru aceea, domnia mea, pe căt ne-au fost puterea și prilejul domniei mele date de dumnezeu, domnia mea aîn înzestrat sfânta biserică și mănăstire și încă am îniluit rugă și mănăstirea noastră cu două sate, anume Lămășanii¹⁾ și Stupca în ținutul Suceava, cu toate hotarele și cu toate veniturile, care sunt la ele, care aceste mai sus scrise sate au fost ale noastre drepte donnești, ascultătoare de ocolul cetății Suceava.

De aceea, acele mai sus scrise sate, Lămășenii¹⁾ și Stupca, să fie dela noi mai sus scrisei sfinte mânăstiri Solca, cu toate hotarele lor, fiecare după rânduiala sa și cu iazuri și cu mori și cu fânețele lor și cu toate veniturile lor din câmpuri și din păduri, neclintite niciodată, în vecii vecilor, intru pomenirea domniei mele și a doamnei domniei mele și a celorlalți fii dați nouă de dumnezeu și intru pomenirea și iertarea păcatelor noastre și ale părinților noștri.

Iar dacă cineva se va ispiti și va îndrăzni să strice dania și miluirea noastră, pe care domnia mea am dat-o rugii noastre, mânăstirii nou întemeiate și va lua dela ea mai sus scrisele sate, acela să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de preacurata maică a domnului dumnezeu și înântuitarului nostru Iisus Hristos și de 12 sfinti apostoli de frunte, printre care și 4 evangeliști, deasemeni și de 318 sfinti și purtători de dumnezeu părinți ai noștri, cei care au întărit în cetatea Nicheii dreapta slăvire și credința și au aruncat anatema asupra lui Arie, despărțitorul troiței, unul ca acela să aibă neindurați vrăjmași, înaintea înfricoșătei judecăți a lui Hristos, pe însiși sfintii apostoli de frunte ai lui Hristos, Petru și Pavel, cu toată ceata apostolilor și acela să fie osândit cu cei ce au strigat asupra domnului nostru Iisus Hristos zicând: săngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, și să aibă parte cu Iuda vânzătorul domnului în inuncile cele fără de sfârșit, amin.

Scris în Iași, în anul 7123 <1615> luna Martie 13.

Insuși domnul a poruncit.

Ștefan voevod <m. p.>

Acad. R.P.R., LXIX/39.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din a doua jum. a sec. XVIII.

¹⁾ În orig. « Lămășani », tăiat cu altă cerneală.

1615 (7123) Martie 15, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici, Anna Răfeiasă, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a mărturisit înaintea noastră că a vândut o parte de ocină din satul Macicăuți, care este pe Răut în ținutul Orhei, a cincea parte din jumătatea din jos, partea lui Stoica, din uric de schimb dela Alexandru voevod, care acea parte de ocină i-a fost cumpărătură a fratelui ei, Bratăh, dela Cârstea, fratele lui Poroseci.

Aceasta a vândut-o ea lui Simion Ciucul Poroseci și cneaghinei lui, Mărica, pentru cincizeci taleri numărați.

Deci noi, văzând mărturia ei de bună voie și plata deplină, iar noi deasemeni și dela noi am dat și întărit acestor mai sus scriși, Maricăi, cneaghina lui Ciucul și fiilor ei, pe care-i are împreună cu Ciucul, ca să-i fie și dela noi ocină și cumpărătură cu tot venitul. Și altul să nu se amestece.

La Iași, în anul 7123 <1615> Martie 15.

Domnul a spus.

Beldiman mare logofăt a învățat.

Arsenie <a scris>.

Arh. St. Iași, CCXII/7-8.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1805.

1615 (7123) Martie 15, Iași.

† Eu Pântea, feciorul Lupului Năstase, din târg de Iași, adecă scriu și mărturisescu însumi cu cest zapis al mieu, cum de niște nevoit și neînprejuratu, ce de bună voia mea, aș vândut o vie a mea, ce-am avut în deal la Epure, lângă Manule Morait și lângă Ghinea meserciu, cară acea vie mii-au fost a mea direaptă cumpărătură, pre ai inie bani și pre munca mea, căndu am fost eu hulteiu fără fămee și fără feciori, nehiindu mie moșie nice dela părinți, nici dela frați, ce a mea direaptă cumpărătură. Aceia o am vândut călugărilor dela mănăstiri dela sate Sava, dereptu optudzeci de taleri bani gata, căci c'au fost o vie proastă și părasită.

Și mii-au plătitu deplin acei bani, ce mai sus scrie, în măna mea, dinaintea a oameni buni ce sunt mai gios scriși; însă să pomenească la pomelnicu și doao nuinere a părinților miei, anume Zaharie și Odochia.

Dereptu acea, nime din feciorii inie, cine se va alége, sau soru sau frate sau nepotu sau altă rodă a noastră, să n'aibă nice o treabă a pără sau a vălu și mănatstire pentru acèle vii, pentru căci i-a mea dereaptă cumpărătură.

Și pentru mai mare credință mii-am pus și pecetea de mărturie într'acest zapis și cu măna încă am scris, să să știe.

Scris în Iași, anul 7123 <1615>, M^ar^tie 15¹).

† Eu Pântea, fiul lui Lupul Năsstas^e, con am vândut o vie a me și am pos și pecete.

† Eu Dima Piperiu mărturisesc cele scrise mai sus²).

† Eu Procop înărturise^sc cumu-i ina*i* sus scris.

† Eu Moiseu încă mărturise^sc.

Arh. St.^a Buc., M-rea Sf. Sava — Iași, XXXVIII/3.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată.

300

1615 (7123) Martie 15, Iași.

† Eu Costantin, feciorul lui Manole Moraet și-a Măriicăei, de târgu de Iași, mărturisescu însușimi, cu ceastă cu a mea scrisoare, înaintea părintelui Galation, egumenul dela înăstire dela sfetii Sava și naintea părintelui popa Gavriil starețul și naintea a mulți oameni buni, carii mai gios sămtu scriși, de rândul a trei fălcii de vii, ce sămtu în dealu la Epure, carele acèle vii au fost partea maicii măle, a Măriicăei, ce-i răpăosată, și ia, la svărșenia ei, chematu-in'an pre inene, împreună cu tată-mien Manule, cu limbă de moarte s'[a]au chemat și părinții dela s^fe^ti Sava, carii sămtu mai sus scriș*i*, de se-an ispovedit de păcate și o an și cūmenecat și atunci și în vederea ei, de bună voea ei și mai vărtos și cu voia mea, ia an datu acèle vii, ce-s inai sus scrise, sventei mănăstiri la s^fe^ti Sava, unde dzacu oasle ei și altor frați ai iniei, cu cramele și cu vasele și cu grădini, cu totu, ca să o ei comănde și să o grijasscă și să-i facă lotu ce se cade unui creștinu și să hie scrisă și la poinenic.

Deci și eu, vădzându acea bună tocmai și cătră dumnedzău plecare sufletească și eu încă am plecatu capul, de bună voe și cu toată iniina mea, să'am datu și eu acèle vii, ce-s mai sus scrise, la mănăstire la s^fe^ti Sava, darea inaicii măle, ce-s la Epure, cu cramele și cu vase și cu grădini, cu totu, ca să hie și mie pomană la s^fan^tta mănăstire, ca și părinților miei, ca să hie deplin darea și pomeana noastră, în vîci, neclătită.

Dereptu acea, de partea noastră, sau din feciorii miei, cine se va alege, sau mie frate sau sori sau hie cine va hi de roda noastră, să n'aihă a pără sau a vălni călugării dela s^fe^ti Sava pentru acèle vii.

Iară cine va vrea a pără sau a'ntoarce sau a vălu sișanta măñ^astire pentru acèle vii, acela om să hie triclétu și proclétu și anaftima dela dumnedzău și pr^ecista maica lui dumnezeu și de toți părinții.

Dé iasta mărturisescu cu ceastă scrisoare a inea. Si pentru credința. mai vărtos mii-ainu pus și pecetea mea, ca de să se știe.

¹) ultima cifră a anului și prima a zilei, corectate de aceeași mănu, cu aceeași cerneală.

²) grecește în orig.

*Scris în Iaș*i*, anul 7123 <1615> Martie 15 zile.*

Și eu Dumitru fost pitar sunt pentru acestea adevărat martor.

† Eu Procop încă mărturisec cu[m]u-i mai sus scris.

Eu popa Matheiu mărturisesc.

† Eu Dima Piperiu mărturisesc cele de mai sus¹⁾.

† Eu Silion mărtoresesco.

† Eu Pântea aprod mărturesesco.

Arh. St. Buc., M-reia Sf. Sava — Iași, XLII/1.

Orig. rom., hârtie, patru peceți inelare, aplicate.

301

1615 (7123) Martie 18, Iași.

† In anul 7123 <1615> luna Martie 18 zile.

In zilele binecinstitorului și de Hristos iubitorului domnului nostru Io Stefan voevod, din mila lui dunnezeu, domnul țării Moldovei și în zilele lui Petre Smillean șoltuz de Iași și doisprezece pârgari, și înaintea a mulți oameni buni și bătrâni orășeni. Adeca au venit înaintea noastră Costantin, feciorul lui Manole Moraet și Mariicăei, de târgu de Iași, și au mărtoriset că al său rost că a sa scrisori înaintea noastră și înaintea a molți oameni boni, ȝonomie: Domitru pitariul și Hilimon fost șoltuz și Păutiliu comis și Stoica foștaș și Lopul fiul lui Leafa și Dema Piperiu și Hagi Arap și Gheorghe tărdzibașea și Pântea aprost și popa Ioan Maftiui dela Besérica cea Albă și popa Mirăuță dela svetii Gheorghe, de rândul a trei fălcii de vii, ce sămtu în deal la Epure.

Carele acele vii au fost partea maicii saale, a Măriicăei, ce-i răpăosată, și ia, la svărșenia ei, chematu-mău pre mene, împreună cu tătă-miu, Manule, cu limbă de moacăte să au chemat că părinții dela svetii Sava, carii săintu mai sus scris*i*, să le-au dat părentile miu trii fălcii de vii dela Epori, sventii mănăstire svetii Sava.

Dopă acea vădzând-o acéia mare milostinie să dari dela părinții săi, ilo încă său plicat, Costantin, cătră svânta mănăstire și-a lăsat să-au dat că Costantin comu au dat părentili său Manule, ca se hii dereaptă pomană la svânta mănăstire, despri a sa parti, niclătit în vîci de vîci.

Iară să nișteni va vrea să clătească această dare și aceasta a tocmaiă, ci său tocmit să se său dat, să no aibă loc în pământo să niștat să hii, com să mai sos serie. Insă că craniă să co vase că tot.

Și eu Dumitru fost pitar sunt martur adevărat.

Eu popa Matheiu mărturisesc adevărat.

† Eu Dima Piperiu mărturisesc cele scrise mai sus¹⁾.

† Eu Precop mărturisec cu[m]u-i mai sus scris.

Arh. St. Buc., M-reia Sf. Sava — Iași, XLII/2.

Orig. rom., hârtie, trei peceți aplicate.

¹⁾ grecește în orig.

1615 (7123) Martie 18.

† Adecă Sanfira, fata Ștefului, însuini pre mince mărturisescu cu cestu zapis al meu, cum eu de bună voia mea cum ain văndut partea mea den satu den Hărlești, den ținutul Neamțului, a patra parte den partea Ștefului, den tot locul ce să va alége partea ntea, Chelsiei și Florei, fételor lui Ion Urdzică den sat den Iucșești; o am văndut drepptu doaâzăci și șeapte de taleri băluți, denaintea lui Ion Crețul și Hasnăsu den Iucșești și a Petrei lui Căprior și Sava Ojogu de Hărlești și Hérlis de acolea și [a mul] a mulți oamini bunici.

Deci noi deacă am vădutzt tocmai și deplină plată denaintea nostră, noi încă ne-am pus pecețile, ca să se credze.

† In anul 7123 <1615> Martie 18.

† A scris Ștefan diiac.

I s'a' noit.

Acad. R.P.R., CXVI/71.

Orig. rom., hârtie, 5 sigiliu melare, aplicate. Fiind rupt, a fost lipit pe doc. CXVI/71 a, din 1730 Aprilie 13.

1615 (7123) Martie 18, Iași.

† In nuinele tatălui și al fiului și al sfântului duh, sfântă și de viață începătoare de o ființă și nedespărțită troiță, unuia dumnezeu în trei ipostaze venerat și slăvit căruia să-i fie stăpânirea și mărireia să fie preamarită în veci, amin.

Iată eu robul stăpânului dumnezeu și mântuitorului nostru, cel din tot sufletul dreptcredincios și dreptslăvitor, adeverat închinător al sfintei troițe, binecinstitorul Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezen, domn al țării Moldovei, fiul binecinstitorului Ștefan Tomșa voevod.

Iată domnia mea, prin bunăvoița atotțiiitorului dumnezeu și prin cugetul milei sale, din vîrsta copilăriei noastre am ridicat dorință iubitoare către dumnezeu pentru a urma pe urmele celor care au făcut fapte bune, bincinstitorii domni bătrâni care au fost mai înainte, moșii și strămoșii noștri, care au zidit și au împodobit sfintele biserici și mănăstiri, întru slava și întru lauda numelui cumplit și mare al dumnezeului nostru, pentru pomenirea lor și a părinților lor care după moartea lor trupurile lor stau acum ca vii și se odihnesc, iar locașurile făcute cu mâinile lor, sufletul lor se află în mâna lui dumnezeu.

De aceea domnia mea am văzut...¹⁾ folos...¹⁾ dorind preabunul dumnezeu...¹⁾ și în marea sa bunătate nu a trecut cu vederea rugămintea noastră cu bună nădejde și ca un făcător de bine a binevoit și să milostivit...¹⁾ să căpătăm.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

De aceea, cu bunăvoiețea *«domniei mele»* și cu binecuvântarea rugătorilor și părinților noștri, chir Anastasie arhiepiscop și mitropolit de Suceava și chir *«Pavel»*¹⁾ episcop de Roman și chir Atanasie episcop de Rădăuți, am început și am făcut domnia mea biserică și mănăstire în locul arătat nouă de dumnezeu, Solca și am *«zidit»* și am sfînțit mânăstirea în numele sfintilor prealăudaților și întâi șezațorii și apostoli de frunte Petru și Pavel și al celorlalți sfinti apostoli de frunte. *«De aceea»* domnia mea, după puterea și prilejul dăruit de dumnezeu domniei mele, domnia mea am înzestrat sfânta biserică și mânăstire.

Și iar am miluit rugă și mânăstirea noastră cu satul numit Costeștii pe râu Siret și mori pe apa Siretelui și cu alt sat numit Mânăstirenii cu toate hotarele și cu toate veniturile, care aceste mai sus scrise sate au fost ale noastre drepte domnești ascultătoare de ocolul¹⁾ și de curțile noastre din Botoșani.

Pentru aceasta, acest mai înainte mai sus spus sat, Costeștii cu mori la Siret și deasemenea acest sat Mânăstirenii să fie dela noi danie și miluire mai sus scrisei noastre rugi, sfânta mânăstire Solca, cu toate hotarele lor, fiecare după rânduiala sa și cu iazuri și cu morile sale și cu fânețele lor și cu toate veniturile lor din câmpuri și din păduri, neclintite niciodată în vecii vecilor, pentru pomana domniei mele, a doamnei domniei mele și a fiilor dăruiți nouă de dumnezeu și pentru pomenirea și iertarea păcatelor noastre și ale părinților noștri.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Stefan voevod Tomșovici și credința ierarhilor noștri moldoveni, mai sus pomeniții arhierei și credința boierilor noștri: credința panului Ursu mare vornic al țării de jos, credința panului Mărcea mare vornic al țării de sus, credința panului Șințea și Todica pârcălabi de Hotin, credința panului Radul pârcălab de Neamț, credința panului . . .²⁾ pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Sturza hatman și portar de Suceava, credința panului Enache postelnic, credința panului Diamandi spătar, credința panului Alexe ceașnic, credința panului Gheorghe stolnic, credința panului Alixandru vistier, credința panului Dumitru Goia comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre Moldova, dintre copiii noștri sau din alt neam, el, milostivirea lui, să nu strice întocmirea și pomana domniei nие, cu care am miluit rugă noastră, sfânta mânăstire Solca, ci mai mult să întărească și să împuternicească și încă să mai miluiască sfânta mânăstire.

Iar dacă cineva va încerca să strice dania și pomana și miluirea noastră, pe unul ca acela să-l nimicească mânia lui dumnezeu și să se șteargă cu sunet de pe pământ pomenirea lui, după cum din vechime Datan și Aviron, care s-au încumetat și au îndrăznit asupra avuției și a cortului lui dumnezeu cel viu și niciodată unul ca acela să nu capete mântuire dela dumnezeu, ci să fie judecat, blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ loc alb în orig.

și de preacurata și pururea fecioara născătoarea de dumnezeu Maria, măica domnului și dumnezeului nostru Iisus Hristos și de patru evangheliști și de sfinții apostoli de frunte, Petru și Pavel și de ceilalți apostoli de frunte și de sfinții prooroci, Moise și Aron și ceilalți și de 318 sfinți părinți purtători de dumnezeu, care în cetatea Nichei au întărit dreapta credință și pe nebunul Arie l-au blesmat și să aibă parte acela cu neleguiții Iudei și dușinani ai lui Hristos, care au strigat: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor și cu trădătorul Iuda în chinurile fără sfârșit, amin.

Pentru încredințarea tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstiitului nostru boier, pan Nichifor Beldiman mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această adevărată carte a noastră.

A scris Ionașco logofăt al treilea la Iași, în anul 7123 <1615> luna Martie 18 zile.

Ștefan voevod <m. p.>¹⁾

Arh. St. Buc., Donații, IX/1.

Orig. slav, perg. foarte șters și ros, fără pecete.

Cu o copie slavă care poartă data de 1615 Martie 13, din 1787 la Arh. St. Iași,
CCXII/5.

304

1615 (7123) Martie 19, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre, mari vătaji din ținutul Vaslui. Vă dăm de știre că ni s'a jeluit acest om, anume Andrei din Porcișani, asupra lui Onilă Bejenarul din Nistoreni și astfel a spus, înaintea noastră, că a cumpărat o parte de ocină Onilă Bejenarul dela Hohulea de acolo, pentru zece taleri și patru potronici. Iar acum Andrei ii intoarce banii, iar el nu vrea să ia banii dela dânsul.

Pentru aceasta, cuni veți vedea această carte a domniei mele, voi să-i faceți lege dreaptă, ca să ia Onilă dela Andrei acei bani mai sus scriși, zece taleri și patru potronici.

Iar cui i se va părea strâmbătate, voi să-i dați zi, să stea de față înaintea porții domniei mele. Altfel să nu faceți.

Scris la Iași, în anul 7123 <1615> Martie 19.

† Domnul a spus.

Marele logofăt a învățat.

Alexa <a scris>.

Acad. R.P.R., CCXLI/12.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

¹⁾ semnătura cu litere de aur.

1615 (7123) Martie 20, Iași.

Suret de pe zapis vechiu pe sărbie, scris în Iaș*i* de Nebojatco, din anul 7123¹⁾ <1615> Mart*ie* 20.

Adică noi Beldiman *mare logofăt* și Ursul *marc vornic* de țara de gios și Grigorii Ciolpan post. și Gheorghe Balșe *logofăt* și Dimitru Goia *mare comis* și Ivașco mare armaș și Costantin Roșca vist. și Nicorici *vornic* de poartă mărturisini cu aciastă scrisoare a noastră precum au venit înaintea noastră Toma și fratele său Ghiorghie, feciorii lui Costin, nepoți a lui Ștefan Tolocico, de a lor bună voe, de niminea siliți, nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie, o a tria parte din satul Hadărăuții pe Racovăț și cu parte din heleșteu și din moară ce sănt în Racovăț din *ținutul* Hotinului, pe aceiaș ei au <vân>dut-o lui Grigorii Corotușco dliac drept 150 talere de argint.

Iar pentru dresuri i-am întrebat noi pe Toma și pe Ghiorghie, unde sănt dresurile lor, și ei aşa au mărturisit dinaintea noastră, precum că le-au perit lor dresurile în zilele lui Mihail voevod.

Drept aceia, noi văzând precum că au vândut de a lor bună voe și au luat plată bună în mânăle sale, mai sus arătații bani 150 talere, apoi noi i-am făcut și dela noi aciastă scrisoare a noastră lui Grigorii Corotușco pe acea a tria parte din satul Hadărăuții și cu parte din heleșteu și din moară, ce sănt în Racovăț, să-i fie lui de credință până când îș*i* va mai întări el și cu dresuri domnești.

Și pecețile noastre încă le-am pus, ca să seșeștie.

Aciastă copie fiind scoasă aseminea și întocma de pe tălmăcirea zapisului celui vechiu sărbăscu, din anul 7153 <1645> Mart*ie* 20, dela *marele logofăt* Beldiman, ce l-ană tălmăcit eu, s'au încredințat și de mini Ion Stamate *fost mare pitar*, în Iași, la anul 1818 Ghencar*ie* 22.

Arh. St. Iași, XL/14.

Trad. rom.

1615 (7123) Martie 24.

† lată dar eu, Nechifor Beldiman mare logofăt, și Ursu mare vornic al țării de jos și Mârzea mare vornic al țării de sus și Gligorie Ciolpan postelnic și Ghiorghie Balșe al doilea logofăt și Ionașco al treilea logofăt și Simion mare setrar și Ivașco mare armaș și Roșca vistiernic și Nicoriță vornic de gloată, mărturisim cu această scrisoare a noastră că au venit înaintea noastră Anghelina și fratele ei, Vasilie, fiul lui Lupul, nepoții Anghelinei Goioae, de bună voia lor

¹⁾ În text: 7153 <1645> număr citit greșit de traducător, confundând • K • cu • N •.

și au vândut dreapta lor ocină, toată partea lor, cât se va alege din satul Doljești, care este în ținutul Roman pe Albâia și cu parte din iaz și din moară, din ispisocul de cumpărătură pe care l-a avut bunica lor Anghelina Goiae dela Ioan voevod și din uricul de întărire pe care l-a avut dela Iancul voevod.

Pe aceasta au vândut-o vărului lor, pan Dumitru Goia mare comis pentru o sută de taleri de argint.

Și deasemenea au venit înaintea noastră Ihnat și frații lui, Vasilie și Isaico, fiii Oanacăei, nepoții lui Roman Pleș de bună voia lor și și-au vândut ocina lor dreaptă, jumătate din a șasea parte din jumătatea satului Balomirești în același ținut al Romanului, din uricul de cumpărătură pe care l-au avut dela Petru voevod. Pe aceasta au vândut-o tot lui Goia mare comis pentru douăzeci de taleri de argint.

Și iarăși au venit înaintea noastră Bălușă, și cu fiica sa Irina, fiica Cârștinii, nepoata lui Ciolpan, de bună voia lor și și-au vândut ocina lor dreaptă, jumătate din partea lor cât se va alege din același sat, Balomireștii și cu partea lor din iaz și din moară. Pe aceasta au vândut-o tot lui Dumitru Goia comis pentru șapte zeci de taleri de argint și le-a plătit lor deplin dinaintea noastră.

Deci noi, dacă am văzut tocmeala de bună voie dintre ei, am făcut și dela noi această carte panului Dumitru Goia comis, pe aceste părți de ocină mai sus scrise, să-i fie lui de mărturie și de credință, până și le va întări și cu direcție domnești. Și pecețile noastre încă le-am pus pe această scriere dela noi, să se știe.

A scris Nebojatco în Iași, în anul 7123 <1615> Martie 21.

Beldiman mare logofăt <m. p.>

Ursul mare vornic <m. p.>

Eu Ionașco logofăt <m. p.>

Gligorie postelnic <m. p.>

Arh. St. Buc., Condica M-rii Doljești, nr. 648, f. 18.

Orig. slav, hârtie, cu patru peceți inelare.

Cu o trad. din sec. XIX, ibid., f. 19.

307

1615 (7123) Martie 24, Iași.

† Io Ștefan voevod Tomșevici, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, Iată că domnia mea, cu bunăvoirea atotțiiitorului dumnezeu și cu ajutorul milei sale, de când am zidit ruga noastră, sfânta mânăstire numită Solca, întru slava și cinstea preacuratului și strălucitului și înfricoșătorului lui nume, unde este hramul sfinților slăviților și întru tot lăudaților, întâiu șezători apostoli Petru și Pavel, atunci domnia mea am binevoit, din toată osârdia noastră pentru dumnezeu, ca să miluim și să întărim sfânta mânăstire cu sate și cu altele ce-i sunt pentru nevoia și hrana călugărilor și rugătorilor lui dumnezeu aflători într'insa, dar astfel de sate și ocine să fie cumpărate cu banii noștri drepti.

Intru aceasta, domnia mea am poruncit boierilor noștri să caute un asemenea sat, unde se va găsi, să-l cumpărăm.

Și atunci au aflat că satul Fărăoanii, ce este în ținutul Bacău, a fost scos jn vânzare și când au spus domniei mele, îndată am trimes domnia mea și, cu blândețe, am chemat pe toți acei boieri și fii de boieri, care au fost vânzătorii înai sus scrisului sat.

Și au venit înaintea domniei mele și înaintea tuturor boierilor noștri toți aceia, anume: Dumitru Goia și sora lui, Irina, fiili Anghilinii și deasemeni verii lor, Marica și Nastasia și Irina, fiicele lui Petrea spătar, nepoatele Anghilinii și deasemeni verii lor, Vasilie și sora lui, Anghilena, fiili lui Lupul, nepoții Anghilinii și deasemeni vărul lor, Petrea Hadâmul, fiul Ștefanei călugăriță, nepotul Anghilenei și deasemeni verii lor, Iacob și fratele lui, Toader și Nechita și Lazor și sora lor, Titiana, fiila Todosiei, fiica lui Eremia cămărașul¹⁾ și deasemeni verii lor, Toader și fratele lui, Vasilie și Gligorie și surorile lor, Todosia și Anghilena și Profira, fiili lui Nechita aprost, nepoții lui Toader miedar, strănepoții Petricăi și deasemeni verii lor, Ionașco, fiul lui Avraam din Mesehănești și fratele lui, Vasile și Gligorie și Ștefan și Toader, nepoții lui Ion vistier, toți nepoți și strănepoți ai lui Cozma cămăraș, de ne-am tocmit cu dânsii după dreptatea lui dumnezeu, dinaintea întregului nostru sfat și dinaintea rugătorilor de dumnezeu și ierarhilor noștri moldoveni, chir Anastasie arhiepiscop și mitropolit de Suceava și chir Pavel episcop de Roman și chir Atanasie episcop de Rădăuți și dinaintea tuturor boierilor noștri, mari și mici, și au vândut domniei mele dreapta lor ocină și dedină, jumătate din tot satul Fărăoani, partea din sus, cu toate hotarele acelei jumătăți și cu toate veniturile, care sunt pe ele, din uric de mărturie ce au avut ei dela acest Petru voevod. Aceea au vândut-o doinbiei mele, pentru o mie <galbeni> ungurești.

Și tot atunci, împreună cu toți mai sus scrișii boieri și fii de boieri, au venit și aceștia, anume: Șteful și fratele său, Marco și Gavril și sora lor, Sora, fiila lui Pântea, nepoții lui Ion Teleagă și deasemeni verii lor, Marena, fiica lui Dragotă Teleagă și Neacșea, fiica Marinei, toți nepoți și strănepoți ai lui Dragotă Teleagă, și au vândut domniei mele și ei cealaltă jumătate de sat din Fărăoani, toată partea din jos, din uric de cumpărătură ce a avut bunicul lor, Dragotă Teleagă, dela Ștefan voevod cel Bătrân și din uric de împărțeală dela Petru voevod cel Bătrân și din ispisor de pără ce au avut ei dela Eremia voevod.

Și aceea au vândut-o domniei mele pentru altă mie de <galbeni> ungurești, cu toate hotarele acelei jumătăți și cu toate veniturile care sunt pe ele.

Atunci domnia mea, în acel ceas, înaintea întregului sfat al domniei mele și dinaintea arhiereilor, am plătit cu bani gata și am dat în mâinile tuturor vânzătorilor plată deplină pe amândouă jumătățile satului, care este întreg, tot satul Fărăoanii, plătit de domnia mea. Și ei cu bună voință au primit și au plecat cu pace.

¹⁾ <cămărașul>, aşa în orig.

Iar satul acela, anume Fărăoanii în ținutul Bacăului, pe care domnia mea l-anii cumpărat, l-am dat în numele lui Dumnezeu și al sfintilor apostoli de frunte, Petru și Pavel, cu toate veniturile și hotarele, să fie sfintei mănăstiri și rugii noastre, ocină și cumpărătură dela domnia mea, să fie neclintit niciodată, în vecii vecilor, pentru pomenirea și iertarea păcatelor părinților domniei mele și pentru pomenirea și iertarea păcatelor domniei mele și ale doamnei domniei mele și fiilor domniei mele dăruitori de Dumnezeu, amin.

Iar la această tocineală și vânzare de bună voie și plată deplină, pe care am făcut-o domnia mea, pentru satul Fărăoani din ținutul Bacău, este martor Dumnezeului cel ce vede în inițiu și credința domniei mele însămi, a mai sus scrisului noi, Io Stefan voevod Tomșevici și credința ierarhilor moldoveni, a mai sus pomenișilor arhierei și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din alt neam, acela, milostivirea lui, să nu strice întocmirea și pomenirea domniei mele, satul mai sus scris, anume Fărăoanii, pe care l-am cumpărat cu dreptii noștri bani și l-am dat rugii noastre, sfintei Mănăstiri Solca. Și iarăși să împărtășească și să întărească și încă să muluiască sfânta mănăstire, ca să aibă și face și el pomenire spre dobândirea împărăției cerești.

Iar dacă cineva va îndrăzni să strice pomenirea noastră, pe unul ca acela să-l nimicească mânia lui Dumnezeu și să piară cu sunet pomenirea lui de pe pământ, precum odinioară Dataș și Aviron, care s-au ispiti și au îndrăznit asupra moștenirii cortului Dumnezeului celui vîn și niciodată nul ca acela să nu primească mântuirea lui Dumnezeu, ci să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de preacurata și pururea fecioară, nașcătoarea de Dumnezeu Maria, mama domnului Dumnezeului nostru Iisus Hristos și de 4 evangheliști și de sfintii apostoli de frunte, Petru și Pavel și de ceilalți apostoli de frunte și de sfintii prooroci Moise și Aron și ceilalți și de 318 sfinti părinți, purtători de Dumnezeu, care în cetatea Nichei au întărit dreapta credință și au blestemat pe nebunul Arie, și unul ca acela să aibă parte cu Indeii cei fără de lege și vrăjinași ai lui Hristos, care au strigat: săngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, și cu Inda vânzătorul în muncile cele nesfârșite, anin.

Scris la Iași, în anul 7123 <1615> luna Martie 24.

Ştefan voevod <m. p.>

† Nebojatco <a scris>.

Acad. R.P.R., CCCC VIII/70.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Un alt orig. slav, cu data de 4 Martie 1615, cu pecete timbrată, scris de Ionașco logofăt, la Arh. St. Iași, CDLIX/4.

Cu o copie slavă și trei trad. rom. din 1787, două, ibid., LXVIII/132 iar a treia cu data de 4 Martie, la Arh. St. Iași, CCCXII/4.

1615 (7123) Martie 29, Iași.

Copie <depe> spisoc dela Ștefan vodă

Adică au vinit înainte noastră și înainte a lor noștri boiaři slugă noastră Isac Matieșcul și frate-său Toadir și surorile lor, Nastasie și Salomie și Irimie și nipotul lor Dumitru, fiul lui Ignat, totuși fiorii lui Toadir uricarul, său părăt de față înainte noastră pe sluga noastră pe Isac Stärce diiac pentru o parte de ocină din sat din Boian, ce iaste în ținutul Cernăuțiilor, din a treia parte, din parte din sus ce să va alerge pî din gios, dîntr'ace a trie parte.

Și-au dzis ei cum iaste a lor moșie, iar sluga noastră Isac Stärce el au dzis precum îi iaste lui cumpărătură dela dânsii.

Deci domnie mea și cu tot sfatul nostru li-am socotit lor lége și leam dat lor dîz ca să-și aducă fieștecară și mărturii ce au de ocină și de cumpărătură. Si când leau fost lor dzua, iar sluga noastră Isac Stärce diiac, el au venit și său adus și drese înaintea noastră, ce-au avut di cumpărătură, un spisoc dela Eremie Moghila voevod și un zapis dela acește ci-scrișimai sus, însuși pre sine mărturisind precum au luat deplin plată din mânule lui Isac Stărcii și scriind într'acil zapis a lor, cum ca să aibă a da și urice ce au pe ace parte di ocină, cară mai sus său scris, Isac Matieșcul și cu frajii loi.

Iar ei n'au venit la dîz, ce au rămas din toată lége noastră, iar sluga noastră Isac Stärce, el său îndreptat și său pus și feră, 12 arginți. Si de acmă nainte ca să nu mai aibă a pără Isac Mătieșcul, nici frajii lui, pe Isac Stärce diiacul pentru aceasta, nici a-i dovedi nici când, în veci.

Iar de s'ar spiti cândva ciniva a pără cu acele urice care le au Isac Matieșcul și cu frajii lui pe ace partea de ocină, ca să nu aibă a să crede, ce ca să aibă a să lăsă dela dânsii și să se dea în mânule slugii noastre, lui Isac Stărcii pî cum scrie în zapisul lor.

Și altul ca să nu mai amestice piste aceasta carte a domniei milă.

Scris din Iași, anul 1615 (1615) Martie 29.

Bildiman mare logofăt.

Arsenie urcar.

Acad. R.P.R., CXX/43.

Copie rom. din sec. XVIII.

1615 (7123) Martie 30, Iași.

† In numele lui dumnezeu tatăl cel fără de început și cu dumnezeu fiul cel fără de început și cu dumnezeu duhul sfânt cel pururea în ființă, de viață făcător,

troiță sfântă, de o ființă, nedespărțită, într'o dumnezeire închinată și slăvită de orice făptură căreia îi este stăpânirea și cinstea în vecii vecilor fără de sfârșit, amin.

Iată eu, robul stăpânului meu domnul dumnezeu Iisus Hristos adevărat închinător al sfintei troițe, Io Ștefan voevod, fiul binecinatorului Ștefan Tomșa voevod, iată am binevoit domnia mea cu bunăvoie naastră, din toată strălucirea inimii noastre, luminată de dumnezeu, pentru mântuirea naastră și iertarea păcatelor noastre, și am miluit sfânta naastră rugă nou zidită, mânăstirea numită Solca, unde este hramul sfintilor apostoli de frunte și întâiu șezători, Petru și Pavel, și am dat un sat anume Iubăneștii, din ținutul Dorohoi, cu iazuri și cu loc de mori și cu toate hotarele și cu toate veniturile care sunt pe ele, să fie neclintite ale sfintei noastre mânăstiri, în vecii vecilor și întru veșnica pomenire a domniei mele și a doamnei domniei mele și a fiilor domniei noastre dăruitori de dumnezeu, și întru pomenirea și iertarea păcatelor sfântrăposașilor părinți ai domniei mele.

Care acel sat a fost din vremurile de demult drept domnesc și ascultător de ocolul Dorohoiului, până când Isac Balica hatman s'a ridicat, în zilele sale și a tras acel sat din stăpânirea domnească și l-a supus la satul său, Căcăciani.

Apoi acel sat a fost pierdut și de el, în hiclenie, când el cu alți pribeși ca el, s'a ridicat și a venit asupra domniei mele, cu sabie și foc, împreună cu mulțimea oștilor leșești și căzăcești, care și mare război au făcut cu domnia mea la râul Jijia și i-a pus dumnezeu atotputernicul sub sabia domniei mele, unde și ca semne oasele lor zac aevea întru veșnică mărturie.

De aceea, dacă cineva se va ispiti și va strica pomenirea și miluirea naastră ce am dat-o sfintei noastre mânăstiri, Solca și va lua dela mânăstirea naastră acel mai sus scris sat, anume Iubăneștii, care a fost mai înainte drept domnesc și a fost însușit pe nedrept și iarăși pierdut în hiclenie, pe care cu multă trudă și cu sudoare, ca între viață și moarte, domnia mea l-am căștigat cu sabia. Un astfel de stăpânitor și judecător să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de preacurata fecioară și maică a lui dumnezeu și 4 evangeliști și de sfintii apostoli de frunte, Petru și Pavel și de ceilalți sfinti apostoli, de 318 sfinti părinți ai noștri purtători de dumnezeu, cari în cetatea Nicheii au întărit drepta credință, și unul ca acelă să aibă parte cu Arie și cu Iuda vânzătorul, împreună cu diavolii în muncile neadormite și fără de sfârșit, amin.

Scris la Iași, în anul 7123 <1615> luna Martie 30 zile.

† Însuși domnul a poruncit.

Ștefan voevod <m. p.>

† Dumitru Filip <a scris>.

Acad. R.P.R., Fotografi, XXIX/21.

Fotocopie slavă.

Cu o copie și trad. rom., Arh. St. Buc., Achiziții Noi, CCVIII/2 și CCIX/1

1615 (7123) Martie 31, Iași.

† Iată dar eu, Iachim fost vornic de Suceava, însuini *dela* sine înștiințez cu această carte adevărată a noastră că eu, de bună voia mea, nesilit de nimeni, nici asuprit, am dat dreapta mea ocină și cumpărătură, un loc de prisacă îngrădit cu gard și cu case și cu grădini, ce este la Dereneu, în ținutul Orhei, pe Valea Dumii, mai jos de prisaca lui Holobici, pe care l-am cumpărat eu dela Dilea din Biliceni.

Aceasta am dat-o sfintei mânăstiri Bistrița, unde este hram uspenia preacuratei și preasfintei stăpânei noastre și născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria. și istoricul de cumpărătură, ce am avut dela Petru voevod, încă l-am dat în mâinile egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire, ca să fie dela noi sfintei mânăstiri ocină și danie acea mai sus scrisă prisacă cu case și cu grădini și cu toate veniturile.

Și nimeni dintre copiii noștri sau dintre rudele noastre sau de neam străin să nu încerce să strica dania noastră pe care am dat-o, de bună voia noastră, pentru păcatele noastre și ale părinților noștri.

Și altul să nu se amestece niciodată, înaintea acestei cărți și zapis al nostru. Să se știe.

Scris in Iași, in anul 7123 <1615> Martie 31.

Arh. St. Buc. M-reă sf. Sava — Iași, XXIII/6.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XIX, ibid, XXIII/7.

1615 (7123) Aprilie 6, Iași.

† In numele tatălui și fiului și sfântului duh, sfânta troiță de viață începătoare, de o ființă și nedespărțită, unuia dumnezeu în trei ipostase închinat și slăvit, căruia stăpânirea și strălucirea și mărirea îi este în veci, amin.

Iată eu robul stăpânului domnului dumnezeu și măntuitorului nostru, Iisus Hristos, adevărat și credincios închinător al sfintei troițe, Io Stefan voevod Tomșevici, din mila lui dumnezeu doinăt al țării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit, cu bunăvoia noastră din toată luminarea luminată de dumnezeu, răvnind din inimă spre toți binecredincioșii domni, care au domnit înaintea noastră din veac, peste această țară, în viață aceasta scurtă și în vremi înseleătoare, cari au căutat și au aflat calea măntuirii lor cu milostenii și felurite binefaceri, nevoindu-se spre dobândirea vieții celei nesfârșite a împărației cerului.

Pentru aceasta domnia mea și noi, pentru măntuirea noastră și iertarea păcatelor noastre și ale părinților domniei mele, am dat și am mulțit sfânta mânăstire numită Beserecanii unde este hramul blagoveșteniei preasfintei stăpânei

noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cu un sat, anume Troița, care este în ținutul Neamțului, pe pârâul Cracău și cu vad de moară la pârâul Cracău și cu toate hotarele lui și cu veniturile care sunt pe ele, ca să fie sfintei mânăstiri dela noi danie și miluire, neclintit niciodată, în vecii vecilor. Care acel sat din veac a fost al nostru, drept domnesc și ascultător de ocolul Pietrei.

Pentru aceea, călugării din sfânta mânăstire să aibă a scrie în sfântul marele pomelnic numele domniei mele și al doamnei doinieie inele și al fiilor de dumnezeu dăruși ai domnicii noastre, deasemenei și al sfântrăposașilor părinți ai domniei noastre, ca să fiu pomeniți fiecare pe nume la sfântul jertfelnic întotdeauna la dumnezeieștele și cumplitele taine ale lui Hristos.

Și să aibă a face domniei mele mare pomenire din an în an, cu întocmire de hirană și băutură rugătorilor de dumnezeu călugări și celor veniți la pomana noastră, oaspeților și săracilor cât va sta sfânta mânăstire păzită de dumnezeu.

Iar hotarul aceluia sat mai sus scris Troița, pe râul Cracăul și cu vad de moară la aceeași apă, să fie dela noi dinspre toate părțile pe unde au aflat, cu susfletele lor, sluga noastră, Vasile fost spătar și cu multe slugi ale domniei mele, vătagi și curteni¹⁾ și bătrâni dintre megieșii de priinprejur, au însemnat din zilele de demult hotarul lui diușpre locurile și satele dimprejur, începându-se hotarul lui dela malul Cracăului la vale, pe . . .²⁾ Ivănești și trece peste balnă până la mestecan la capătul povârnișului, iar de acolo pe loc drept până la stâlp la hotarul Iucașului și de acolo pe loc drept până la hotarul Jideștilor, la stâlp aproape de Movilele însemnate, iar de acolo pe loc drept, pe la Lăcurele iarăși pe loc drept până la Fântâna lui Lazor, iar de acolo, mai sus de Bălinița, în sus deadreptul după . . .²⁾ la piscul dealului, la stâlp, dinspre Rusciori, iarăși pe loc drept, care trece peste bahnă, mai sus de Tigănești, și iarăși pe loc drept peste hotarul Dăniileștilor, care merge pe aproape de stâlp, la fântâna . . .²⁾ și de acolo iarăși pe drum mai sus de casa lui Nechifor, de acolo iarăși pe drum în sus pe la mori și până la rediul cel vechiu și la rediu în jos până la râul Cracăului, unde se impreună hotarul.

Toate acestea să fie <sfintei și dumnezeiștii³⁾ înmânăstiri în semnele acestea și cu toate veniturile pe această folosiță, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința doniniei noastre, a mai sus scrisului noi Io Stefan voevod Tomșevici (și credința²⁾) boierilor noștri, credința panului Ursu mare vornic de țara de jos, credința panului Mărza mare vornic de țara de sus, credința panului Șințu și Todica pârcălabi de Hotin . . .²⁾ pârcălab de Neamț, credința panului . . .³⁾ pârcălab de Roman, credința panului Sturza hatman și portar de Suceava, credința panului Enachii postelnic, credința panului . . .²⁾ spătar, credința panului Alexa ceașnic, credința panului Gheorghe stolnic, credința panului Alexandri vistier, credința panului Dumitru Goia comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

¹⁾ • curteani • în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ loc alb în orig.

lar după viața noastră cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din alt neam sau iarăși pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, el, milostivirea lui, să nu strice dania și miluirea noastră și pomana noastră, ci mai mult să întărească sfintei mănăstiri satul mai sus scris, ca să fie domniei sale pomenire.

Iar dacă cineva se va ispiti și ar îndrăzni să ia satul acela dela sfânta mânăstire și să strice pomana noastră, pe unul ca acela să-l sfărâme și să-l niștească mânia lui dumnezeu și să piară amintirea lui cu sunet din cele pământești și din cele cerești și să nu vadă niciodată preasfânta și cumplita față a lui dumnezeu, ci încă să fie de trei ori blestemat și afurisit de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și pământului și de preacurata maică a domnului Hristos și de 4 evangeliști și de ceilalți fruntași apostoli și de 318 părinți purtători de dumnezen, care în Nicheia au propovăduit și au întărit lumina credinței pravoslavnice și au aruncat anatema asupra vrăjmașului dreptei credințe, cruntul eretic, nebunul Arie, ca și unui asemenea îndrăzneț, care va strica pomenirea noastră, să fie supus unui asemenea blestem și să aibă parte cu diavolul și cu Iuda vânzătorul și vrăjnașii Îndei care au strigat, cari au spus asupra lui Hristos, săngele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Și pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am proncit credinciosului și cinstițului nostru boier, pan Nechifor Beldiman mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte adevărată a noastră.

A scris Nebojatco la Iași, în anul 7123 <1615> luna Aprilie 6 zile.

Stefan voevod <m. p.>

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 191.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. din 1813, ibid, M-rea Bisericii, IV/14.

312

1615 (7123) Aprilie 15, Iași.

† Adeca en, Ion și Vărvara, feciorii lui Vasilie, nepoții Neagului, cum noi de bună voia noastră, de nime nevoiți, nice asupriți, am vândutu a noastră dereaptă ocenă și moșie den satu den Mohorăți, ce să va alége partea lui Vasilie, pre apa Dobrotvorului, în ținutul Tecuciului, am vândutu lui Corpaci ce au fostu postelnic, dereptu 10 ugh*<i>i</i>*.

Și om vândut de dinaintea lui Simion din Stănișește și Crăciun din Crăește și Tooder Scorțăș din Benește ¹⁾ și Gligorie *deasemeni* și Lazor *deasemeni* și Hilip și Isac și Buliman *deasemeni* și Costin den Crăești și Cozma *deasemeni* și Obrăjie din Oprișești și Baltă *deasemeni* și Ursu *deasemeni* și Gliga *deasemeni* și Simion *deasemeni* și Macoveiu *deasemeni* și de dinaintea lui Vasilie

¹⁾ corectat din „Dănește”

Rugină diiacului și Mihăilă den Fruinușel și Măndrul de acolo și Lupul armăselul și de dinaintea a mulți omeni buni și bătrâni, den sus și den gios.

Să să știe.

La Iași, în anul 7123¹⁾ 1615 luna Apările 15 zile.

Acad. R.P.R., CXXVIII/229.

Orig. rom., hârtie, 7 sigiliu inelare aplicate.

313

1615 (7123) Aprilie 16, Iași.

† Adecă eu, preutul Pangratie, egumenul de mănăstire de Suceviță și preutul Anastasie și preutul Enoch și preutul Rafail și proegumenul Zaharia și Nicon și preutul Ioan și preutul Luca și tot săborul, mărturisim cu ceastă scrisoare a noastră cum am luat dentru măna Boului vistiiarnicului o sută de galbeni, care bani ne-au adaos dumnealui Beldiman logofătul cel mare, pentru ce am făcut cu dumnealui schimbu, de ne-au dat dumnealui un sat anume Rujinții în ținutul Iașilor și noi i-am dat dumisale, Negoeștii în ținutul Neamțului, pre Orbic.

Deci, i-am făcut ceastă mărturie, să-i hie de credință. Iasta mărturisim cu ceastă scrisoare a noastră. Să să știe.

In Iași, anul 7123 <1615> Apările 16.

Acad. R.P.R., LXI/22.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată.

314

1615 (7123) Aprilie 29, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui Duminezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Prodan și fratele lui, Gligorie și sora lor, Năstasca, femeia lui Dumitru Ponici și au părăsit de față înaintea noastră pe fiili lui Văscan Dobrenchi din Bălăceni pentru a treia parte din jumătatea satului Bălăceni, partea de jos, cu loc de iaz și de mori.

Și au spus ei că fiili lui Dobrenchi stăpânesc acea parte de ocină fără drept. Iar fiili lui Dobrenchi au spus că a cumpărat tatăl lor, Văscan Dobrenchi, mai înainte, a treia parte din satul Volcineț tot dela dânsii, pentru o sută de ughi.

Și după aceea s'au tocmit ei singuri, de bună voia lor și au schimbat acea a treia parte din satul Volcineț, partea de mijloc, cu acea a treia parte din jumătatea satului Bălăceni, partea de jos. Și diresele de cumpărătură ce le-a avut Văscan Dobrenchi pe acea a treia parte din Volcineț, dela cei scriși înai

¹⁾ cifra « 20 » ștearsă, ca să rămâne 10.

214

sus, dela Prodan și dela frații lui, încă le-a dat în mâinile lor și au arătat și urice și ispișoace de schimb dela Eremia voevod.

Iar Prodan și frații săi au spus că le-au întors acea sută de ughi pentru acea parte din Volcinești și diresele lor nu sunt drepte și au spus că au și zapis de înnapoiere dela Văscan Dobrenchii.

Deci domnia mea i-am judecat după legea țării și le-am aflat lege să jure Prodan și frații lui cu 24 jurători, slugile domniei mele și am scris la catastif pe acei jurători, ca să jure că au întors acei bani mai sus scriși, o sută de ughi, în mâna lui Văscan Dobrenchii și că nu au făcut schimb și că direscile lor sunt nedrepte.

Astfel când le-a fost ziua, ei au venit cu toți jurătorii, precum au fost scriși și nu au voit să jure. Astfel Prodan cu frații lui, ei au rămas dinaintea noastră și dinaintea întregului sfat al domniei mele, iar fișii lui Dobrenchii ei s'au îndreptat și am luat dela ei ferăe 12 zloți la vîstieria dominiei mele.

De aceea, de acum înainte, Prodan și frații lui să nu aibă a mai părî pe fișii lui Dobrenchi pentru acea parte de ocină dela Bălăceni, a treia parte din jumătate de sat nici să nu mai dobândească niciodată în veci.

Iar dacă se vor mai afla vreodată la Prodan sau la frații săi niște direse sau niște cărți, pe acea parte de ocină să nu se credă, ci să le fie ocine și schimb și cumpărătură cu tot venitul. Si altul să nu se amestece.

Scris la Iași, în anul 7123 <1615> Aprilie 29.

Domnul a poruncit.

† Beldiman mare logofăt a învățat.

† Borâleanul <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXXIV/96.

Orig. slav, hârtie.

315

1615 (7123) Mai 2.

† Eu Dumitrașco Cucoreea mă<r>tu<ri>sescu cu <a>ciastă scrisoare a înne cum am vândut al mieu Țigan și rob anume Oprăș, feciorul Danei și pe un fecior a lui, anume Eistratii ei-am vândutu lui Necopoe ca să-i hie lui șerbu și rob în vîci și lui <și> feciorilor lui.

Si în tocimala no<a>stră s'au tămplat Toader setrarul și feciorul lui Dumitrașco și Enachi și Gavrilaș Siminiceanul.

Si pre mai mare mărturie ne-am pus pecețile ca să să știe.

Anul 7123 <1615> Mai 2.

Dumitrașco am iscălit.

Dumitrașco Cucorca.

Gavrilaș Siminicean.

Arh. St. Buc., Achiziții Noi, MDXXI/4.

Orig. rom.

1615 (7123) Mai 9.

† Insumi dela sine mărturisesc, eu cneaghina Nastasia Varticoae, sora lui Costantin Corpaci clucer, în acest zapis al meu că mă încchin cu tot sufletul meu sfintei mânăstiri numită Sava, din târg din Iași, și am dat sfintei mânăstiri, pe care am spus-o mai sus, numită Sava, ce este în târgul Iași, unde este hramul uspenia stăpânei noastre născătoare de dumnezeu, pururea fecioara Maria, partea mea de vie, jumătate din via ce o am cu fratele meu, Costantin Corpaci clucer, precum a dat și fratele meu, Costantin Corpaci, partea sa, ce a avut el împreună cu mine, jumătate din vie, în viile numite Copoul, ce ne este dreaptă ocină și moștenire dela părinții noștri, din moși strămoși.

Pentru aceasta, am dat sfintei mânăstiri de bunăvoie, cu toată inima și sufletul, închinându-mă sfintei mânăstiri, pentru sufletul părinților noștri și a bunicilor noștri și pentru păcatele noastre și pentru sufletele noastre, să ne pomenească pururea în sfântul jerfelnic, în cuvintele rugăciunii rostită, neuitați niciodată, pentru cele pe care le-am arătat în această mărturie.

Iar după aceasta, din copiii noștri sau din rudenii să nu îndrăznească să se amestece sau să pârască sau să adauge alt ceva să spuie un cuvânt despre aceasta. Deci, dacă cineva va rupe încinăciunea noastră făcută cu smierenie sfintei mânăstiri, despre care am arătat, oricine ar fi din neamul nostru, să nu aibă parte în veacurile viitoare să moștenească mila lui dumnezeu, ci să-i fie partea lui cu Iuda Iscariotul, care a vândut pe Hristos spre răstignire.

Pentru aceasta, mărturisesc în acest zapis al meu. Si la acestea am ~~pus~~ și pecetea la acest zapis.

Anul 7123 <1615> Mai 9.

Arh. St. Buc., M-rea sf. Sava — Iași, XXXVI/6.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XIX.

1615 (7123) Mai 12, Iași.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Stefan voevod Tomșevici, domn al Țării Moldovei. Iată domnia mea când am ridicat cu ajutorul lui dumnezeu ruga noastră, sfânta mânăstire numită Solca, unde este hramul sfinților și întru tot lăudaților și de frunte apostoli Petru și Pavel, domnia mea am binevoit după alte bune întocmiri, pe care le-am făcut la sfânta mânăstire, am voit să cumpăr și robi ¹⁾ Tigani pentru sfânta mânăstire, ca să-i fie pentru multe lucrări de trebuință.

¹⁾ • holopi • în orig.

Intru aceea s'au aflat acești fiți de boieri anume: Sava Dânceu și sora lui, Tudora și Oprina și nepoții lor, Vartic și sora lor, Gaftona și Apostol și sora lui, Grozava, fiții lui Medelean, toți copiii și nepoții lui Dânceu, fost staroste de ținutul Tecuci.

Și au venit înaintea domniei mele și înaintea întregului sfat al domniei mele, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut domniei mele dreptii lor robi ¹⁾ Țigani, anume: Oancea cu femeia lui și cu copiii lui și Chervasie cu femeia lui și copiii lui și Stepan cu feineia lui și copiii lui, acești Țigani care au fost ai tatălui lor, Dânceu, dreaptă danie și pomană dela nănașul ²⁾ său, Bratul mare comis din Țara Roînânească; și Savul cu feineia lui și copiii lui, pe care i-a cumpărat dela Frujina din aceeași țară.

Și Șerban cu femeia lui și cu copiii lui și Stoica cu femeia lui și copiii lui, și Tandăr cu femeia lui și cu fiul lui, Radul și Stancul cu femeia lui și copiii lui, pe cari i-a cumpărat el dela Mogoș din Țara Românească, din ispisocul pe care l-a avut dela domnii munteni.

Și Stepan nepotul lui Stoica și Duța cu femeia lui și copiii lui, pe cari i-a cumpărat el dela Bratul mare comis și dela Mogoș, din aceiași țară.

Toți acești Țigani i-au vândut domniei mele pentru patru sunte ughi, însă din dreptele lor direse, din ispisocul de întărire și de pără pe care l-a avut dela Petru voevod, când s'a părît cu Struțian fost staroste pentru unii din acești Țigani și el a rămas cu carte de mărturie dela Mihnea voevodul muntean, și cu carte de dela fiții lui Bratul și dela Mogoș, care i-au dat și i-au vândut acești Țigani, și iarăși din ispisocul de întărire dela Aron voevod și dela Eremia voevod.

Pentru aceea, domnia mea, dacă i-am văzut vânzând de bunăvoie și domnia mea am plătit deplin în mâinile lor toți acești mai sus scriși bani gata, 400 ughi, dinaintea întregului sfat al domniei mele, arhierilor și rugătorilor de dunnezeu, chir Anastasie arhiepiscop și mitropolit de Suceava și chir Pavel episcop de Roman și chir Athanasie episcop de Rădăuți și dinaintea boierilor domniei mele mari și mici.

Și după aceea, îndată am dat domnia nica pc acești Țigani, toți, cu femeile și cu copiii lor, sfintei rugi și mănăstiri a noastre mai sus scrise, Solca, intru pomenirea domniei mele și a părinților domniei mele și a doamnei domniei mele și a fiilor domniei mele de dunnezeu dăruiți.

Pentru aceea să-i fie robi ¹⁾ Țigani, neclintiți, în vecii vecilor, pentru că domnia mea i-am cumpărat pe banii dreptii ai domniei mele.

Iar la aceasta este credința a însăși domniei mele, a mai sus scrisului, noi, Io Ștefan voevod Tomșevici și credința boierilor noștri: credința panului Ursu mare vornic de țara de jos, credința panului Mărza mare vornic de țara de sus, credința panului Todica și Petrea pârcălabi de Hotin, credința panului

¹⁾ • holopi • în orig.

²⁾ • nănaș •, aşa în orig.

Radul pârcălab de Neamț, credința panului . . .¹⁾ pârcălab de Roman, credința panului Sturzea hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Enachie postelnic, credința panului Diamandi spătar, credința panului Alexa ceașnic, credința panului Gheorghe stolnic, credința panului Alexandri vistier, credința panului Gligorie comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, el, nilostivirea lui, să nu strice dania și miluirea noastră, cu care am miluit sfânta mânăstire, ci mai mult să miluiască sfintele mânăstiri și sfințele biserici, ca și el să-și facă pomenire pentru dobândirea împărăției lui dumnezeu.

Și cine s-ar încerca să pârască sau să-i ia înapoi dela sfânta mânăstire și să strice pomenirea domniei mele, pe unul ca acela să-l nimicească mânia lui dumnezeu și să piară pomenirea lui cu sunet de pe pământ și să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata maică a lui duin-nezcu măntuitorul și de 4 evangheliști și de însiși sfinții fruntași apostoli Petru și Pavel și de ceilalți sfinți apostoli fruntași și de 318 sfinți părinți purtători de dumnezeu ai noștri, care au întărit în Nicieia dreapta credință și blestemul lui Arie să vie asupra capului lui și să aibă parte cu cei care au strigat asupra lui Hristos spunând săngele lui asupra lor și asupra copiilor lor și cu Iuda vânzătorul în muncile cele fără de sfârșit, amén.

Și spre mai mare putere și tărie a tuturor celor mai sus scrise, anii poruncit credinciosului și cinstițului nostru boier, pan Nechifor Beldiman mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră, de această carte adevărată a noastră.

A scris Ionașco logofăt la Iași, în anul 7123 <1615> luna Mai 12 zile.

Io Ștefan voevod <m. p.,>

M-rea Dragomirna, sub dată.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Două fotocopii slave. la Acad. R.P.R., Fotografi, I/16 și XXVI/29.

O trad. rom. din sec. XVIII la Muzeul Raional Suceava. nr. 62.

318

1615 (7123) Mai 15.

7123 <1615> Maiu²⁾ 15.

Zapis prin cari Ursu inarile vornicul de țara de gios arată că au vînit înainte sa preotul Văscan cu preote<a>sa Marușca din sat din Lucani și de bună voie au vândut a lui driaptă ocină din sat din Lucani; și iarăș au vândut Marușca giumătate din parte sa, ci să va alege și le-au cumpărat Grigori din Benești, drept 20 taleri hătuți.

¹⁾ loc alb în orig.

²⁾ corectat peste: Dech<emv>r<ie>.

Și au fost marturi cari să poniinescu, anume: Bucur din Crăești, Crăciun de acolo, Ionașco Dorobățu de acolo, Toader din Benești, Sava di acolo, Nichita di acolo, Ion Musteață din Bălotești.

Și aşa au cumpărat Grigori din Benești moșia cu tot venitul ei și *deasemeni* giumatate din parte Marușcăi, *deasemeni* drept 20 taleri, cari mai sus sănt scriș*<i>*, și de acum înainte să fie lor moșie și ocină, cu tot vinitul, lor și faviorilor lor, nepoților și strenepoților.

Deci, văzând și noi a lor bună tocmai și plată deplin, cu bani gata, noi încă ne-aină pus pecete în acest zapis, ca alții să nu schimbe nici odineoare, în veci, acest zapis al nostru.

Arh. St. Buc., M-rea Răchitoasa, VI/1.

Trad. rom. din sec. XIX.

319

1615 (7123) Iunie 14, Botoșani.

† Eu Hilip ureadnic din tărg

- ul> Botășen*<i>* și Dumitru ce-au fost soltuz și Moșul și mulți omén*<i>* bun*<i>* bătrân*<i>* de tărg mărtorosim cu cestu zapis al nostru, cum s'au sculat Ștefan din Botășen*<i>*, nepotul Grigăi, ce-au fost vătăman în Miclăușen*<i>*, de-au vândut un loc de hălășteu, în sat în Miclăușen*<i>*, a sa direaptă moșie, lui Chiraș vătăman din Miclăușen*<i>*, diriptu 12 taler*<i>* și de eaz au dat de lucru 12 taler*<i>*.

Dece faviorii lui Ștefan și toată ruda lui, ca să n'aibă nice o treabă, nice a mai pără printr'acela hălășteu, nicedănăoră în véci și nai*<n>*tea cestui zapis al nostru, ce să hie moșie lui Chiraș și a faviorilor lui Chiraș. De aeasta mărtorosim.

Iunie 14 zile, în anul 7123 <1615>.

Eară cui vă părea cu strămbul, să-ș*<i>* întrébe cu Ștefan și cu faviorii lui.

† Scris în Botășen*<i>*.

† Vas*<i>*lie Ștefănes*<cu>*.

Acad. R.P.R., IV/177.

Orig. rom., hârtie, pecete inelară aplicată.

320

1615 (7123) Iunie 26, Suceava.

† Adeca cu Beldiman mare logofăl, scriem și mărturisim cu ceastă scrisoare a noastră pentru rândul egumenului Arsenie de Homor și a tot săborul de-acolea, cum au avut o price pentru o Țigancă, de oarecată vréme, cu egumenul Calistru de Pobrata și cu tot săborul. Deci au vrut să să păras[s]că și înaintea dumisale lui vodă.

Iar într'acea, ei nu s'an părăt, ce s'an înpăcat de bună voia lor, dennaintea noastră.

Și au dat egumenul den Pobrata egumenului de Homor, pentru acea Țigancă, altă Țigancă cu doi feciori și feciorii simtu anume Ilie și ... ¹⁾, și un cal.

Pentru acea, dé aciu înainte, să nu aibă mai multu a să pără unul pre altul, pentru aceasta pără, nici dănaoară în văci.

Iasta scriem și mărturisim cu ceastă carte a noastră, să se știe.

In Suceava, anul 7123 <1615> Iunie 26.

Eu Beldiman mare logofăt a iscălit.

† Arsenie igumen <m.p.>

Arh. St. Buc.. M-rea Sf. Sava – Iași, XXX/4.

Orig. rom. hârtie, două pecete aplicate.

321

<1615> Iunie 30, Mănăstirea Solea.

† Sturzea hatman și pârcălab de Suceava. Iată a venit înaintea noastă Ereinie fost vornic și și-a arătat diresele ce le are pe dreptii săi robi ²⁾ Țigani, un ispisoc dela Costantin voevod, iar alt ispisoc dela domnia sa, dela Ștefan voevod, că a cumpărat dela Toader Turcea fost căpitan, o Țigancă, anume Costanda, fiica lui Stănilă ³⁾, care a fost după Vartic Țiganul, care a înurit și a rămas un fiu al lor, anume Dumitru, și alt Țigan, anume Petrea, pe care l-a cumpărat tot dela Toader Turcea.

Și zapisele de cumpărătură dela Toader Turcea încă le-a arătat înaintea noastră.

Deci noi, când am văzut dreptele sale zapise am făcut și dela noi această scrisoare, ca să stăpânească pe acești Țigani care îi sunt de cumpărătură și să aibă a-și face și uric pentru ei.

Aceasta scriem.

Scris la mănăstirea Solca, Iunie 30.

Sturzea hatman a iscălit <m.p.>

Arh. St. Iași, ms. nr. 65, p. 448.

Fotocopie slavă.

Datat după Sturzea hatman în 1615 și după momentul apariției documentare a m-rii Solca.

322

1615 (7123) Iulie 6, Suceava.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezen, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit și am miluit pe sluga noastră Grama ușer cu jumătate de sat anume Ilișești cu loc de vad și de moară.

¹⁾ loc alb în orig.

²⁾ « hlopi » în orig.

³⁾ cuvânt corectat.

Care această jumătate de sat a fost a lui Stoian fost ușer și a pierdut-o în hilenie, când el singur și cu alții pribegi și cu domnul lor, Costantin voevod, s'au ridicat cu mare mulțime de Leși și de Căzaci și au venit asupra domniei mele și asupra țării doinniei inele cu sabie și foc, și au făcut mare război cu domnia mea pe râul Jijia, pe cari inilostivul dumnezeu pe toți i-a dat sub sabia doinbiei mele, unde și oasele lor zac până astăzi de față spre mărturie veșnică.

De aceea să-i fie lui dela noi ocină și danie cu tot venitul și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scriis în Suceava, în anul 7123 <1615> Iulie 6.

Singur domnul a poruncit.

Ștefan voevod <n.p.>

† Ionașco <a scris>.

Colecția Scarlat Calimachi, nr. 22 a.

Orig. slav, hârtie, pecete mică aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1801, sub cota 22.

323

1615 (7123) Iulie 13.

Suret di pe o carte sărbască de giudecată de la Ștefan vvod din let 7123 <1615> Iulie 13.

Precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Gheorghie conișel din Dobrulești și s'au părăsit de față cu Gavril din Soci, pentru o parte de ocină din Soci, din a patra parte a triia parte, care ace partă au fost a Albăscului și a Stancăi. Deci Gavril au arătat că-i este lui cumpărătură ace parte de ocină, dela ficiorii Stancăi și a Albăscului.

Gheorghie încă aşijdire au arătat și el că și lui îi este de cumpărătură ace parte de ocină dela ficiorii Stancăi și a Albăscului. Si au arătat și ispisoace dela Iancul vvod și dela Costantin vvod, iar Gavril n'au avut nici un ispisoc, numai ce vre să secrie criază pe cuvintile lui.

Deci doinbia me am socotit și am aflat lor lege, ca să ție Gheorghie ace parte de ocină a Albăscului, de vreme ce are și ispisoace. Si încă am mai făcut lor lege ca să întoarcă Gavril banii lui Gheorghie, ce au dat pe ace parte de ocină. Si i-am pus lui zi, până a triia zi să aibă a întoarce banii lui Gheorghie, iar Gavril nu i-au întorsu. Deci au rămas din toată lege, iar Gheorghii s'au îndreptat ¹⁾ și au pus și ferie în vîstirile doinbiei mele, 12 zlot*ci*.

Pentru aceia, de acum înainte, să nu mai aibă a mai pără Gavril pe Gheorghie sau pe alții răzăș*i*, pentru această pricină, niciodată piste această

¹⁾ în text: «întrepatat».

carte a domniei mele, ce Gavril să aibă a-ș*i* întreba cu cine i-au dat banii.

Aceasta scriem.

Domnul a zis.

Marele logofăt au învățat.

S'au tălmăcit de Gheorghe Evloghi, 1786 Martie 13.

Marele logofăt.

Arh. St. Iași, CCCXI/ p. 430.

Trad. rom.

324

1615 (7123) Iulie 28, Iași.

Noi Ioan Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, fiul dreptcredinciosului Ștefan Tomșa voevod. Au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor domniei noastre sluga noastră, Vasile Șeptelici și soția lui, Tofana, fiica Maricăi a lui Solomon vistier și fiia lor Ionașco, Vasile, Lupul, Gheorghe și Grozava și au vândut domniei noastre, nesiliți de nimeni, nici asupriți, ci de bună voia lor, satul lor propriu, moștenit din moși — strămoși, cu urice, care sat anume Chezvinii aproape de mănăstirea noastră Solca, în ținutul Suceava, care este așezat pe pârâul cu acelaș nume, Chezvanii, unde se varsă în râul Solonet, împreună cu tot hotarul și cu tot ce se află în acest hotar, acestea toate le-au vândut pentru o mie de zloji¹⁾ ungurești, domniei noastre.

Deci noi văzând bună voia lor, le-am plătit pe deplin banii mai sus zisă slugii noastre, Vasile Șeptilici, soției sale, Tofana și fiilor lor, în fața ierarhilor noștri moldoveni, chir Anastasie arhiepiscop și mitropolit de Suceava, chir Pavel episcop de Roman și chir Atanasie episcop de Rădăuți și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Și îndată după aceea acest sat l-am făcut danie sfintei noastre mânăstiri Solca, unde este hramul sfinților apostoli fruntași Petru și Pavel, ca să fie și dela noi sfintei mânăstiri mai sus scrise acest sat cu toate hotarele sale uric și tot venitul, din câmp, din apă și din pădure, neclintit în vecii vecilor, pentru pomenirea domniei noastre, a doamnei și a fiilor domniei mele și pentru susținutele și iertarea păcatelor noastre și ale părinților noștri.

Iar cine va încerca să nimicească această danie și miluire a noastră și va îndrăzni să ia sfintei mânăstiri nou zidite satul acesta dat de noi, unul ca acela să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului, de preacurata maică a domnului și măntuitorului nostru Iisus Hristos, de 12 apostoli de frunte, de 4 sfinți evangheliști, de 318 sfinți

¹⁾ • dukaten • în trad. germană.

părinți care au întemeiat în cetatea Niceei dreapta credință creștină, acela să fie asemenea lui Arie cel afurisit și Iudeilor care au strigat asupra domnului nostru Iisus Hristos: săngele lui asupra lor și asupra copiilor lor și să aibă parte cu Iuda, vânzătorul lui Hristos, în muncile fără de sfârșit, amén.

Scris la Iași, în anul 7123 <1615> Iulie 28.

Ștefan voevod.

Ionașco al treilea logofăt.

Tradus de Ioan Marcinchievici, translator autorizat pentru ilirică.

Controlat și găsit conform cu originalul, în afară de cuvintele corectate. Budai.

M-rea Dragomirna, sub dată.

Trad. în l. germană, dela sfârșitul sec. XVIII, după textul slav.

325

1615 (7123) August 1, Iași.

† Adică noi, Pântea Cozonac, din târgul Iași și Ghervasie aprod de acolo și Gheorghie vistiernicel din Brudurești și Simion aprod de acolo și Nenu păharnicel din Oloșei și Dumitru vistiernicel din Griești și Toader vistiernicel din Soholeț.

Iată a venit înaintea noastră Frăsina, fiica Sorei din Griești, nepoata Tecliei, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și dedină, a cincea parte din jumătate din satul Griești, cu loc de moară la Șacovăț și cu loc de prisacă și cu livezi și cu vie la capătul Dumbravei cu lazuri ¹⁾ și cu fânețe și cu tot venitul din vatra satului și din câmp.

Aceasta a vândut-o ea fratelui nostru Obrejie fost sulițaș, pentru cincizeci taleri numărați. și i-a plătit deplin toți acei bani mai sus scrisi dinaintea noastră.

Deci noi, văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină, noi deasemenea și dela noi i-am făcut acest zapis al nostru, să-i fie de mărturie ²⁾, până ce își va face direse domnești. Să se stie.

Scris la Iași, anul 7123 <1615> August ziua 1.

Eu Marmure uricar <m.p.>

Gligorie fost vornic <m.p.>

<Pe pag. 3-a, începutul aceluiaș document cu greșeli (reluat apoi pe cealaltă pagină) cu însemnarea slavă:> « Am stricat acest spisoc al nostru ».

Acad. R.P.R., CXX/24.

Orig. slav, hârtie, trei pecete aplicate.

Cu o trad. rom., din 1777, ibid., CXX/24.

¹⁾ • lazuri », aşa în orig.

²⁾ • mărturie », aşa în orig.

1615 (7123) August 3.

O mărturie dela boierii cei mari a divanului întru care scrie că: au venit innainte lor Magda, fata Soricăi, nepoata lui Ionașcu, și de bună voie ei au vândut a sa driaptă ocenă din giumătate satului Telenești, din a trie parte a șasa parte, ce iaste la ținutul Orheiului, cu loc de iaz și de moară și din vatra satului și din cămpu și din tot venitul.

Aceia au vândut-o ia lui Beldiman marele logofăt. drept 48 talere de argint.

In anul 7123 <1615> Av<gust> 3.

Ursul *mare vor<nici>c.*

Mârza *vor<nici>c.*

Grigorie *mare comes.*

Frățiman *mare pal<armic>.*

Acad. R.P.R., Condica m-rii Bărboiul, nr. 13, f. 88.
Copie rom. din 1796.

1615 (7123) August 10, Iași.

† Iată dar, eu Gheorghie Balș al doilea logofăt și Ionașco al treilea logofăt și Simion mare setrar.

Mărturisim cu acest zapis al nostru că a venit înaintea noastră Gheanghea vornic de gloată, cu Demeșcanul fost miedar și cu Gligorcea aprodot și cu Tiron aprodot și cu Bilica aprodot și a întors dinaintea noastră Gheanghea vornic două sute zloți tătărești, bani gata, însă nu alți bani, ci toți ungurești și taleri numărați și potronici, pentru satul Parcova care este în ținutul Hotin, pentru că i-a fost dreaptă ocină și dedină. Deci s-au sculat ei și și-au luat banii, care sunt mai sus scriși, două sute de zloți tătărești, dinaintea noastră.

Deci, noi văzând tocmeala de bună voia lor între dânsii și întoarcerea deplină și banii gata înai sus scriși, noi încă am făcut lui Gheanghea vornic acest zapis să aibă credință și să-și poată face și privilegiile domnești pentru ocina și dedina sa, să-i fie cu tot venitul.

Deci, de acum înainte să nu aibă acești oameni mai sus scriși, anume Bușteșii, să mai ¹⁾ pârască pe Gheanghea vornic pentru aceasta, niciodată în veci.

Și la această tocmeală și întoarcere au fost: Vasilie Macri diac și Ionașco fost portar din Săpoteni și Gligorie Băiseanul diac din Băseni.

Și pentru mai mare credință ne-am pus pecetele noastre pe acest zapis al nostru și înărturie.

¹⁾ « mai », aşa în orig.

Și insunii eu Șerban diac, am scris acest zapis cu nișuna mea, să se știe.

Scriș la Iași, în anul 7123 <1615> August 10.

Eu Balșe logofăt am iscălit

Eu Ionașco logofăt <m.p.>

† După scrisoarea zapisului, noi încă am neimerit la ceastă tocmaiă, adecă
eu, Boul ce-am *fost* visternic și Lupul Dragotă <*fost* vornic și Părvana *fost*
vornic. De aceasta dăm știre și noi.

Eu Boul *fost* vistier <m.p.>¹⁾

Acad. R.P.R., *Fotografii*, XXXII/16.

Fotocopic slavă, șase peceți aplicate.

328

<1615 Septembrie 1 — 1616 August 31> 7124.

Scrisoarcă dela Zahariia Derzăca *fost* pitaru, în cară scriia: precum au
zălojitu o jirebiia cu casă și cu pământuri în țarină, cu doao fănață și cu
totu venitul, partă dinu giosu dinu satul Derzsca, dreptu 10 ughi căle dzece
bani, lui Mironu Cruglicu și celelalte.

Din anii 7124 <1615—1616>.

Acad. R.P.R., *Condica m-rii Homorol*, nr. 111, f. 20 v.

Copie rom. sec. XVIII.

329

<1615 Septembrie 1—1616 August 31> 7124, Hreasca.

† Eu, Strătulat Borăleanul uricar, scriu și mărturisescu cu cest zapis
al nostru, cum m-anî tocmit de bună voia mia și am dat popei lui... ghe
den Hreasca, o jirebie den Pleșești ce au fost a Ilii feciorul po...<c>u tot
venitul și mi-au întorsu doodzăci și upto de taleri banii mieiei, ce am înt
torsu eu acei bani <l>ui Ștefan den Pleșești și... mi-am ce... mi a dat...
cest de<a>cmu înai<nțe>... i hie lui direaptă ocină și cumpărătură, acea ji
reabie <cu> tot venitul.

Și aceasta tocmaiă anî făcut dentre giupănul Vasile Dăinga diiac și
Dumitrașco den Pleșești și Platon den Hreasca și <D>răgan de acolo și Ni
coară, feciorul lui Căsian den Borăle și alți oa<meni> buni.

Și pre mai mare credință, însumi am scris și ain pus pecea<te>... <iscăli>i
tura ca să s<e> știe.

Scriș în Hreasca în anul 7124 ²⁾ <1615—1616>.

Eu Strătulat Borăleanu uricar *am iscălit* <m.p.>

Arh. St. Iași, CCXLVI/19.

Orig. rom., hârtie, pecete aplicată.

¹⁾ întreg pasagiul: «După... vistier», este scris în românește.

²⁾ adăugat ulterior de altă mână, cu altă cerncală.

225

1615 (7124) Septembrie 20, Iași.

† Ivașco mare armaș și Grigore Balșe fost paharnic și Gavril Cernat fost logofăt și Grigore Mogâldea fost pârcălab și Pătrașco Ciolpan și Dumitru Ștefan și Gheorghe Bașotă și Iurașco Bașotă și Grigore Scheianul și G...¹⁾ <furdui și Gligore Buțcăeanul și Gavril Roșculeț din Ionășești și...¹⁾ ogănești și popa de acolo mărturisim cu acest zapis al nostru că a întors pan Grigore Ciolpan hatman dreapta sa dedină, două case cu tot venitul lor, din satul Săoani, ce este în ținutul Sucevii, pe Siret, dela Marghita și dela fiul ei Toader și a dat în mâinile Marghitei și fiului ei, Toader, nouăzeci taleri potronici.

Care acele două case le-au cumpărat Marghita și Toader dela Măriica și dela Dumitru.

Iar pan Ciolpan hatman le-a întors banii, 90 taleri potr^{onici}, dinaintea noastră, pentru că și ei însăși, Marghita și fiul său, Toader, au cerut banii lor dela milostivirea sa, fiindcă lui ii este mai apropiată dedină, iar lor le este mai depărtată.

Deci noi văzând tocmeala lor de bună voie și deplină întoarcere, cu înțelegere între ei, și pentru mai mare credință am pus și pecețiile noastre pe acest adevărat zapis al nostru.

Și eu, Pătrașco Bașotă, am scris la Iași, în anul 7124 <1615> Septembrie 20.

Eu Gheorghe Bașotă <m.p.>

Eu Iurașco Bașotă <m.p.>

Pătrașco Bașotă <m.p.>

Acad. R.P.R., CCCCLXVII 5.

Orig. slav, hârtie, trei peceți aplicate.

1615 (7124) Septembrie 28, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele slugii noastre, Toader aprobat din Botești și tuturor ruedelor lui, ca să fie ei puternici, cu această carte a domniei mele, să ia desetina din varză, din satul Botești și din Glodeni dela cei cari vor fi făcut acolo grădini²⁾. Iar cui i se va părea strămb el să stea de față înaintea noastră. Altul să nu-l opreasă înaintea cărții a domniei mele.

Scris la Iași, anul 7124 <1615> Septembrie 28.

Domnul a spus.

Necorișă mare vornic a învățat.

Acad. R.P.R., III/149.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1817 (ibid. CXXXII/95).

¹⁾ loc rupt în orig.

-) « grădini », așa în orig.

1615 (7124) Octombrie 1, Iași.

Eu, Todosie și cu fata mea cu Anghelina și gineri-mieu Costin, mărturisim cu cest al nostru, precum am vândut parte noastră ce să va alége din sat din Buruinești, din ținutul Romanului, dum*<i>sale* lui Dumitru Goi vornic cel mare, drept 50 de talere, bani gata și ni-au plătit dum*<ne>* lui deplin acești bani, căți mai sus sint scriș*<i>i*.

Și am făcut această tocmai dinainte popii lui Vasile din Hărnicesti și a Tomii vist*<iernic>* și a lui Ștefan de Macsinești și dinainte a mulți oameni buni, slugi domnești și am pus a noastre peceți pre acest zapis, ca să să criează.

In Iași, vlet 7124 <1615> Oct<o>inv<rie> 1.

Iaste și ispisoc dela Gașpar vodă pe zapisul acesta de întăritură lui Dumitru Goe vor*<ni>c*, pe parte ce-au cumpărat din Buruenești.

7128 <1619> Septev. 18.

Acad. R.P.R., Condica M-rii Bărboiul, nr. 13, f. 49.

Copie rom. din 1796.

1615 (7124) Octombrie 10, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a mărturisit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri credinciosul nostru boier, Ursul Pătrășcan fost clucer, că a dat și a miluit ginerelui său, Gheorghe. Gherghel fost mare pitar și fiice sale, Drăguna, jumătate din satul Rusii, cu un loc de moară la Bistrița și cu vii și livezi, ce este în ținutul Bacău și jumătate din satul Stețcani, pe râul Tazlău, deasemeni la Bacău.

De aceea și domnia mea, dacă aîn văzut dania și miluirea lui pentru copiii săi și domnia mea deasemeni aîn dat și am întărit boierului mai sus <numit>, Gheorghe Ghierghel fost mare pitar și cneaghinei lui, Drăguna, fiica lui Ursul Pătrășcan clucer, acele mai sus scrise jumătăți de sate, Rusii și Stațcanii la Bacău, ca să fie și dela domnia mea dreaptă ocină, cu tot venitul. Si altul nimeni să nu se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, 7124 <1615> Octombrie 10 zile.

† Domnul a spus.

Beldiman mare logofăt a învățat.

Arh. St. Iași, XL/10.

Copie slavă.

Cu o trad. rom.

1615 (7124) Octombrie 25, Iași.

† Iată dar nobi, Gheanghiea mare logofăt și Mărzea mare vornic de țara de Jos și Nicoără mare vornic de țara de sus, mărturisim cu această scrisoare

a noastră că s'a sculat Marghita și cu fiul ei, Toader, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și și-au luat bani, nouăzeci de taleri, dela fratele nostru, Gligorie Ciolpan hatman, pentru două jirebi, ce au cumpărat ei în satul Săoani, pe Siret, în ținutul Romanului, dela Mărica și dela Dumitru, pentrucă acele jirebi, ce ei au cumpărat, au fost de moștenire ale lui Ciolpan hatman.

Și pentru mai multă încredințare, noi am pus și pecețile noastre pe această carte dela noi, ca să fie de crezare, până când își vor întări și cu dires domnesc. Și însine cu mâinile noastre încă am scris aici, să se știe.

Scris în Iași, în anul 7124 <1615> Octombrie 25.

Eu Ghianghea mare logofăt am iscălit <m.p.>

Acad. R.P.R., CCCCLXVI/6.

Orig. slav, hârtie, două peceți aplicate.

O trad. rom. din sec. XIX, ibid., CCCLXVI/7.

335

1615 (7124) Noembrie 2, Solea.

Eu, Ionașco fost vătah de comiș<i> și Condrea fost hotnog și Onciu diacul și Nechifor păh<arnic> și Tomșea diacul și Nechita din Vârtop, mărturisim cu ces<t> zapis al nostru cum au vinit Ciociul din Uricheni și Ionașcu și Petre și Ionașcu Micanul, de asemenei și au torsu dreapte ocină a sa din parté Giurgii giumentate de ocină, și au dat 50 de taler<i> bătuț<i> în măna lui Simion Băcii, și Simion Băcă și au dată zapisul și uricul ce-au avutu pre această ocină, la măna Ciociului și a lui Ionașco, și a Petrei și a lui Ionașco Micanul.

Deci Simion Bacea, de va vrea să mai scoată nescare drésă, ca să n'aibă a să mai crédé, aşé mărturisim cu sufletele noastre.

Și pré mai mare mărturie ne-am pus și pecețile, ca să s<ă> créadză ; și acești bani i-au numărată Ionașcu comisul și Tomșe diacul de Urichian<i>.

Scris la Solca.

† Eu Onciu am scris în zilele lui Ioanu Ștefan Tomșe voevod, în anul 7124 <1615> Noevree 2.

† Ionașcu *fost* vătălu de comiși, și Condre *fost* hotnog și Onciu diac și Nechifor păh<arnic> și Tomșe diac și Nechita din Vârtop.

Acad. R.P.R., CCXX/40.

Orig. rom. hârtie.

336

1615 (7124) Noembrie 21, Iași.

† Io Alexandru Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri, egumenului

și întregului sobor dela sfânta mânăstire Galata, ca să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele să stăpânească satul Plopii ce sunt pe Bahlui, care sat a fost dat sfintei mânăstiri încă de Petru voevod și a fost luat de Ștefan voevod.

Domnia mea m'am milostivit și le-am dat satul, ca să fie neclintit al sfintei mânăstiri, cu tot venitul.

Aceasta scriem domnia mea. Altfel să nu fie.

In Iași, anul 7124 <1615> Noembrie 21.

Insuși domnul a poruncit.

Alexandru voevod <m.p.>

Vitolt logofăt a învățat.

Ștefan <a scris>.

Acad. R.P.R., DXCI/13.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

DOCUMENTE INDOELNICE

DOCUMENTE INDOELNICE

1

«1611 Februarie 25».

Altă mărturie dela «Iane» şcoltu^zl cu 12 pârgari din târgul Tecuciului, precum au venit înainte lor, Ursul din Totoleşti și de a lui voe, au vândut a sa driaptă ocină din Plăciuⁿeni, lui Ionaşcu Vrabie pârcălabu, drept un *bou* de giug, drept 15 talere înainte a mulți oameni buni.

Și pentru credința au pus pecete târgului.

Fără *an*.

Arh. St. Buc., Codica M-rii Răchitoasa, nr. 573., f. 139 v.

Rezumat rom.

Datat după celealte mărturii ale lui Iane soltuzul de Bârlad (cf. nr. 10 și 11).

Suspect, deoarece aici se menționează târgul Tecuci, iar Ionașcu Vrabie este arătat ca pârcălab.

2

1611 (7120) Decembrie 11, Iași.

† Io Ștefan Tomșea voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea domniei mele rugătorii noștri, egumenul și întregul sobor dela sfânta mânăstire și biserică Besericani, zidită de Ștefan voevod și de Petru voevod cel Bătrân și au arătat înaintea domniei mele diresele de danie și de miluire dela Petru voevod și de întărire dela Eremia voevod și dela Simeon voevod, pe o poiană, care este sub Ceahlău, zicând călugării că le-a luat-o părintele și arhiepiscopul Gheorghie, ca să le dea alt loc.

Deci noi, cu întreg sfatul domniei mele și cu arhiepiscopul Anastasie, am cercetat și ne-am sfătuit să nu se strice dania și miluirea vechilor domni și am dat sfintei mânăstiri Besericani, pentru acea poiană alte poieni și loc. împrejurul lor, care se numesc Biserică și Cârnul și Bicazul, ca să le stăpânească și pe acelea sfânta mânăstire Beserecanii.

De aceea, să le fie lor și dela noi acele poieni și locuri, cu tot venitul. Și altul nimeni să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

In Iași 7120 <1611> Decembrie 11.

Insuși domnul a poruncit.

Ștefan voevod <m.p.>

Haraga <a scris>.

<Pe verso slav:> Ispisoc pe poiană și pe braniște.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericant, XIII/5.

Act slav, hârtic, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1850.

Suspect prin faptul că aproape tot textul este scris pe deasupra altuia ras, din care au mai rămas urme și apoi la această dată încă era domn Constantin Movilă voievod.

3

<1612> Februarie 23, Ruptura.

† Adecă eu Gărdan și cu iimăinea Nastea și cu hitrégo inieu, Lazor armaș din Roptor, mărtorosim noii co cestu zapis al nostru, com noii, de bonă voia nostră, de niin<e>ne névoiți, nici înprésorați, ce de bonă voia nostră, am noii văndotu loii Ionașco Jorea cămănaru mare, o parté de ocin<ă> dinu séliștea din Bahnă, parte Nastei co fecior mieu Gărdanu, parte mea, din a tree parte giomăta[aj]tē, ce estea partea a mea co feciorulu me<u> Gărdanu.

Și aşijdirele amu maii văndotu și cee goimătal<e> din a trée parte, tot dinutru'a acelu bătrun co a frătiné-mieu, loii Ionăș, căci o omu cumpăratu co bărbatolu mieu Lazor armaș și co feciorulu mie<u> Gărdanu, dela frate mieu Ionăș derep<t> 73 de taleri și amu văndotu loi Ionașco Jorea cămănaru, toat<ă> a trée parté un bătrân dinu totu satol, derep<t>o sot<ă> de taleri...¹⁾ cindzeci.

Și moie ce amu avotu și coimpărător<ă> și amu întrebăt nepoții mie ce am avot, eii n'au vrotu să răscomperé moșia și eu om văndot <l>oi Ionașco Joréii cămănaru, căci i-au fost întru hotaru co altu satulu...¹⁾ ca s<ă> hie loii ocin<ă> și moie în veci.

Și au fost molți omuni bun<i> din megiaș<i> și dinu satu din Roptor, anume Mircea din Hărmănești și Toaderu celu maré din Urdzici și Ignat Târcolu de acolea și Marco din Arămești și Matheiu din Stăjăreni și Grozavu din Roptor și Larionu de acolea și Ilea de acol<ea> și Toaderu Hărmănescoul de acolea și molți omuni bun<i>.

Și pré maij maré mărtorie n<e>-amu pos pecețil<e> într'acestu zapisu al nostru, ca s<ă> să știi.

† Scris în Roptor, Februarie 23.

¹⁾ loc rupt.

<Pe verso, începutul aceluiaș act și însemnarea:> O a trie parte, adică baștina și cumpărătura Nastii și a bărbatului ei Lazor armaș și a fiu-său Gărdan, vănde lui Ionașcu Isăcescu, drept 150 taler*i* ¹⁾).

Arh. St. Buc., Mitrop. Moldovei, CXLII/3.

Act rom. suspect după hârtie și scris, cu patru pecete aplicate.

Datat după documentul din 1612 Decembrie 10, pentru aceiași vânzare, Arh. St. Buc., Mitrop. Mold., CXLII/2.

4

<1612 1613> Martie 20.

† Io Ștefan voievod, *din nula lui dumnezeu, domn al țării Moldovei*. Adeceasă a venit Gheorghii Zmăulă, sluga noastră, la domne-mea, zicându că are ocină și moșia în satu în Rădeni, de intră-șesia parute, giuniâtate, parute den sus, desprea Redeni și stâlpul ne estea desupră Răduțiului, în stejară și în dereapătul locului la Jejeia, în unghiul cel mare, la grădini, așisdere ne-i stălpă.

† Văleat 7125 <1617> luna Martie 20.

† *Insuși domnul a poruncit.*

Voiuco logofet.

† Nica urcar <a scris>.

Arh. St. Iași, CLXXIV/15.

Fals rom., hârtie, pecete tăiată duintr'alt doc. și lipită pe acesta, cu vată.

Datat după domnia lui Ștefan Tomșa voievod și după anii în care Voico apare ca logofăt.

5

1612 (7120) Mai 4.

Copie.

Adeca, den Calea Babii în Fântăna Anegroae drept pe hotar la mijlocul locului despre amiază-zi drept pe hotar, din capul părăului la mijlocul locului și deasupra Piștelniilor drept pe hotar și unde intră hotarul în pădure la Călin în Lacul Roșiu în Prisaca lui Mărgelat, alăture cu drumul ce merge la trestie și în dreptul locului în vârful dealului și de acolo supt Pleașe în fântăna și din fântăna, unde se pogoașă drumul dela obârșie în Lunca Plopilor și de acolo în coada Horareșului în cap în mijlocul locului și în mijlocul satului, între Șipote, dintre Șipote la deal, spre apus, drept pe hotar și drept în muchea dealului la mijlocul lui unde s'au preveștit... ¹⁾.

Si de acolo drept pe hotar, unde intră hotarul în pădure în gura druinului care vine dela Băiceni și de acolo în dreptul locului în vârful dealului dinspre apus, din gios de piscul dubașilor drept din culmea dealului în mijlocul codrului dispre râsărit și de acolo în vale, spre apus și din vale supt... ¹⁾ în fântăna.

¹⁾ loc alb în text.

Și din fântână în dreptul Horarețului drept în margine, pe marginea la vale, în matca Văii lui Odob în izvoară carele-s în țărmurile văii. De acole spre apus, drept pe hotar pela capetile pământurilor și drept supt dial dispre apus la deal, pe supt margine, spre apus, unde esă drumul dela Băiceni, cumu-i pe câmpu scris, aşa-i și în codru în obârșia văii Zeletinului. De acole în sus nu mai au treabă Mijlocenii în codru, că s'au părăt Mijlocenii cu Toader, ficiarul lui Mărgelat, *fiul lui* Odob, înaintea lui vodă și i-au rămas Toader denaintea lui vodă.

Și dacă i-au rămas, au venit cu sluga logofătului celui mare și au strâns megieș*i* di penpregiur, care oameni au fost penpregiurul locului, anume Avram *mare* vornic din Misăhănești și Costin *mare* hatman și Turle pârcălabul *din* Piticeni, Banul vornic *din* Fundeni, Bogdan *din* Sălivestri, Echim de acolo, Oana *din* Sălivestre, Fragă *din* Crăulești, Răgilă *din* Băiceni, popa Gheorghii *din* Băiceni, Gogea *din* Ciuturești, Giudețul *din* Giurcani.

Așijdere am venit eu, sluga logofătului celui mare ș'am scris oamen*j* buni carii mai sus scrie. Deci, le-am cătat derăsăle înpreună cu acești oameni ș'am găsit dat mai mult de Mărgelat 30 de taleri. Deci am aflat să ție Mărgelat doao părți și Mijlocenii să ție o parte și i-am aşazat aşa precum au țanut moșul său, să ție și ei.

Iar cine s'ar scula din intru dânsii oareicari și nu să țăne de giudețul măriei sale și de a nostru, la ce giudeț va merge, să fie de certare și de rușine și să i se rază barba și mustețile și să fie blestemiat și afurisit de 318 *părinți*.

Și pentru credință ni-an pus și iscăliturile să fie de credință. Și ciobote au dat Mărgelat Toader 12 galbeni pentru Mijloceni, să i se întoarcă lui Toader.

Avram *mare* vornic, Costin *mare* hatman, Turlea pârcălab, Bogdan, Echim, Oana, Fraga, Răgilă, ereu Gheorghii, Banu vor*ni*c, Gogea, Giudețul.

In anul 7120 <1612> luna Maiu 4.

Arh. St. Buc., M-rea Doljești, IX/5.

Trad. rom.

Suspect prin conținut și formular.

6

1612 (7121) Decembrie 10.

† Adecă eu Gărdan, fecio*1)*rul Nastei din satu din Roptor, mărtorișescu eu cu cestu zapisu al mieu comu eu dé bună voia mea a*m* vândut*1)* partea mea din satol din Bahnă, ce s'au vinitu de pré înmă-mea Nastea, loii Ionașco <Jor*1)*ea cămănar, dereptu treidzeci de taleri și treii.

Și așjdérel*e* eu iarăs Gărdan și co hetrégu Lazor armăsel mărtorisim u noii co cest zapis al nostru, com noii de bună voia nostră, di nim*e*nea

¹⁾ loc rupt în orig.

nevoit*<i>*, nici înprésorăți ain văndotu noii loi Ionașco Jorea căinănar, iarăș din ceia <pa>rte de sat din Bahnă, giomătaat<e> ce au fost compărător<ă> hi-trégo mieu loii Lazor armăsel <și>¹⁾ co Gărdan, del<a> Ionăș, fratel<e> maméi Nastéi, și comnatu loii Lazor armăsel, déreptu <șesedzeci>¹⁾ taleri și doii, dinutru acee parté dé sat den)ahnă, partea din sus de s'<a>u chéinatu partea loii Ianăș și co a sorori-s<ii> Nasté; deci dintru a trée parté giomătaat<e> și din partea loii Ianăș, partea loi Gărdan [ce]ce s<ă> va alegé de pré înmă-sa Nastea.

Și eu iarăș Ignatu...¹⁾ nis co cest zapis al mieu, comu eu iarăș <d>e bon<ă> voia mea, <de>¹⁾ niinene nevoitu nici înprésorat, ce ain v<ă̄n>¹⁾ dot loii Ionașco Jorii cămărarul, iarăș dintru acée parte, part<e> mea dintru a trée parté din giomătaat<e> ce — să va alegé din partea Nastéi înmiei noastré partea mea și mi-eu datu el un polohoc dé inieré și septé stopi și treisprédzéci taleri totu potroinici de m'ainu plătitu de undé nui-eu fost névoe.

Deci noii i-ainu văndotu din vatrea satoloi și din căinpu și din pădoré, din tot vinitolu satoloi, co fănaț, co pométic, co totul ce-i vinitolu, ca si<i> hie loii ocin<ă> și mosie în veci.

Și eu Nistor, feciorul loii Dănil<ă> din Bahnă, mărtorisescu co cest zapis al mieu, comu eu dé bon<ă> voia mea, de nimene névoit, di amu văndotu partea mea din mijloc, iarăș dintru a trée parté a patra parté, co loc dé cas<ă>, co <po>meți și déla das și din pădor<i> și din cămpu, co totu vinitol, cătu să va alegé dintru a trea parté a patra parté și mi-eu datu doii boii hun<i> și cinspré-dzéci taler<er> tot potron<i>ci.

Și la tocmai<a> nostră au fost molți omi<i> bon<i> și pré înprégior măgiiaș, anomé Mircea din [din] Hrănești, Toader cel Maré din Urdzici, Ignatu Târcolu de acol<ea> și Marco din Arămeșt<i>, Maihei din St<ăjă>reni, Groza din Roptor. Larion de acol<ea> Ilea>¹⁾ de acol<ea>, Toaderu Hărmănescol de acol<ea> și molți omi bun<i> [măgi] megiaiași.

Și pré mare credință ne-au pos péçeșil<e> înt'a acestu zapis.

7121 <1612> Decembrie 10.

Arh. St. Buc.. Mitrop. Moldovei, CXLII/2.

Act rom. suspect după hârtie și scris.

Cu o copie la Acad. R.P.R., CLVII/95.

7

1613 (7121) Iunie 20.

Copie.

Insămñare de bătrăni ce sănt în satul Ciutureștii, ci este la ținutul Romanului, la ocolul de jos, ci să hotărăște cu moșiaia sfănt Savei din tărgul

¹⁾ loc rupt în orig.

Eșii, anume cu Băicen*<i>*, și iarăș bătrâni altui sat, auume Poiana, din fundul Tutovii, unde an fost casa lui Giure boerin, în Vale Bradului, care moșie și sat să hotărăște cu satul Giurcau*<i>*.

Și bătrân*<i>* acestor sate aceștia săut, anume: Necodim Bașotă monacu, ce au fost mare vîst*<ier>* și Toader Fraga și Opre ce au fost stârp, c*<a>*re să împarte pre cei doi fraț*<i>* fiind stârp, strănepoț*<i>* Iugăi *mare* post*<elnic>*. Aice arătăm cum au purces înmulțire sămușeuui, care din cine au purces și căte spăță de ne*<a>*m s'au făcut, pentru ca să se știe fiișticarile din ce bătrâu este.

Popa Grigorie Ciupercă, fiul lui Andronic din Obărșia diu Berheciu, țin*<u>*t Tecuciului de baștină de acolo, au luot pe fata lui Toader Fragăi, din sat din Ciuturești și au făcut patru ficiori și o fată, anume Todosie vătavul de stolnicei și Gheorghită cămăraș, ci au fost stârp și Chifanie iarăș stârp și Tudoriță iarăș stârp, *deasemeni* starpă și din toț*<i>* ficiorii popii lui Grigorie, uumai Todosie vătavul de stolnicei au făcut ficiori.

Insă vătavul de stolnicei Todosie au lnot pe Nastasiia, fata lui Rugiuă, din sat din Găciana, *dela* țin*<u>*t** Tecuciului, și au făcut trii ficiori și trii fete, anume: Ursul și Vasile și Pătrașcu, ce au fost stârp și Lupa și Acsana și Zlata, ce au murit. Și din toț*<i>* ficiorii lui Todosie numai Ursul și Vasile și Lupa și Acsana au făcut ficiori. Și dintr-a acești ficiori, doi ficiori și doă fete a lui Todosie, ce au fost cu roadă, au purces ne*<a>*mul acestui bătrâu Tudosie, în patru spăță, după cum il arată spățile în alte spăță, căruia ficiar al lui Todosie în răcălu sa. Insă Ursul, ficiarul lui Todosie, au luot pe Măricuța din sat din Bătrânești, fată lui Croitor, și au făcut patru ficiori și o fată, auume Gheorghită și Ariton ce au fost stârp și Lupașcu ce au fost protopop și Nechita ce au fost sterp și din toț*<i>* ficiorii Ursului numai Gheorghită și Lupașcu ce au fost protopop au făcut ficiori.

Lupa, *deasemeni* sor*<a>* Ursului, care au țiuut-o Lazor Tălpău, din sat din Cămpen*<i>*, *dela* țiu*<u>*t** Romaunului, carile este de moșie de acolo și au făcut doi ficiori și o fată, anume Chiriac și Costantin, ce au fost stârp și Iliea *deasemeni* sterpă. Și toț*<i>* ficiorii lui Lazor, numai Chiriac au făcut ficiori, anume Gheorghe.

Vasile, *fratele* Ursului, au luot pe Todosca, fata lui Andone, diu sat din Obărșen*<i>*, *dela* țin*<u>*t** Tutovii și au făcut patru ficiori și doă fete, anume Ioan și Costantin și Petre ce au fost stârp și Mărica și Dumitra și Gavril.

Acsana, *deasemeni*, sor*<a>* Ursului, pe care au ținut-o întăi Neculai din Berbinceni și au făcut doă fete, auume Ioana și Aughinia ce au fost starpă și murind Neculai, iarăș s'au măritat Acsaua și au luoat-o un Neculai Strămbuł și an făcut numai un ficiar, anume pe Ioan.

Și aciastă copie este scrisă și poslăduită din cuvânt în cuvânt, întocmai după ce adivărată, ce să afle la măinile noastre mai jos îscăliții, încredințându-să și cu îscălitura pasnicilor și cu punire peceții.

<1>836 Noemvri<e> 14.

...¹⁾ Iuga răjăș și prestrănepot lui Iuga *mare* post<elnic>.

...¹⁾ răzeș și prestrănepot lui Iuga *mare* post<elnic>

Eu Tănăsă Iuga prestrănepot loi Iuga *mare* post<elnic>

...¹⁾ Ariton Ciohodar răzeș și sprestrănipot lui Iuga *mare* post<elnic>

Costantin...¹⁾

Arh. St. Iași, CCCV/5.

Copie rom.

Suspect prin conținut și formular.

8

<1613 Septembrie 1 — 1614 August 31> 7122.

Suret scos de pe un zapis a Saftii giupănesii lui Cingole, din vălet 7122 <1613—1614>.

† Adecrea eu, Saftă, giupăniș<a> Cingolii, scriu și mărturisesc cu acest adivărat zapis al mieu precum au vinit înainte me Strătulat Brahă și cu Măcici și Ilie și Marco, de său început a să rugă cu toții, pentru giuina&tat<e> de sat de Godinești, precum au dzis că driaptă moșie a lor, vândută de Toder Arbure, fără & stire...¹⁾ drept o sută și cincidzici de lei.

Deci ei au cădzut după mine, cu fiori de boeri, să iau acii bani, o sută și cincidzaci di lei, și să le dau moșie pe giuina&tat<e> di sat de Godinești.

Însă apoi au dat Strătulat Brahă și cu Măcici o sută di lei, iar Marco și cu Ilie au dat cincidzaci de lei, din giuina&tat<e> de sat a trie parte, lui Marco și Ilie.

Însă Marco și Ilie n-are triabă la hăleșten, căci nu era făcut de Arbure, ci era făcut de Balica hatmanul, de strămoșul a Măcicii și a Niții Brăhiei.

Deci s-au tămplat la acest zapis al mieu fiori de oameni buni, de boeri, anume Păntilei Bărbovschii și Simion Bărbovschii și Dumitru Bărbovschii și Isac Bărbovschii și Ionașco Flocosul.

Deci, noi văd zănd dați<i> bani deplin dum<i>sali giupănesii Ciugoli, deci jăca noi ni-am pus îscăliturile la acest zapis adivărat a nostru, să secriaz<ă>.

Let 7122 <1613—1614>.

Safta Ciogoloia.

Și eu Ignatie preotul dela Iurcăuți<i> am scris de pe acel vechi intocma, asemenea.

La vălet 7271 <1763> Ap<rilie> 6.

Arh. St. Iași, CCCXXX/1.

Trad. rom.

Suspect; data nu poate fi 7122, deoarece Balica e strămoșul lui Măcici.

¹⁾ indescifrabil.

1615 (7123) Februarie 6, Iași.

† Ștefan voevod, din mîla lui dunnezeu, domn al țării Moldovei.¹⁾ Iată au luat zi, dinaintea noastră, Văscan și fratele lui, Bălăban²⁾ diac, cu slugile noastre Necoară fost armaș și cu Larion aprod și cu oamenii lor, pentru satul Vorniceanii și Petreștii, partea de sus, în³⁾ ținutul Covurluiului, ca să-și aducă privilegiile ce vor avea pe acel sat. Si le-a fost ziua, după sfânta bobotează, intr'o săptămână.

Si când le-a fost ziua, slugile noastre Necoară fostarmaș și Larion aprod și oamenii lor, au venit la zi și au așteptat până la patru săptămâni după zi. Si s'au îndreptat și și-au pus ferie, 12 zloți, în vîstieria noastră, iar Vascan și Bălăban³⁾... Precup diac au rărias dinaintea noastră, la zi.

Pentru aceasta, am dat și am întărît slugilor noastre, mai sus scrisului Necoară fostarmaș și Larion aprod și oamenilor lui, acest înainte zis sat Vorniceani și Petrești, partea de sus⁴⁾, în ținutul Covurluiului și de acum înainte să nu aibă mai mult a părî Văscan și Bălăban⁵⁾ diac, pentru această pără, pe slugile noastre Necoară fostarmaș și pe Larion aprod și pe oamenii lui, nici să-i dobândească niciodată, în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, anul 7123⁶⁾ <1615> Februarie 6.

Domnul a spus.

Voico mare logofăt a învățat și a iscălit <m.p.>

Marmure <a scris>.

Acad. R.P.R., CXXXVII/195—195 a.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1825.

Actul a suferit o falsificare. Numele celor rămași și ale satelor, scrise în sec. XVIII, peste loc ras.

¹⁾ pasagiu « Văscan... Bălaban », scris în sec. XVIII, peste loc ras; se mai observă că al doilea nume a fost « Precup ».

²⁾ pasagiu « Vorniciani... în » scris în sec. XVIII, peste loc ras.

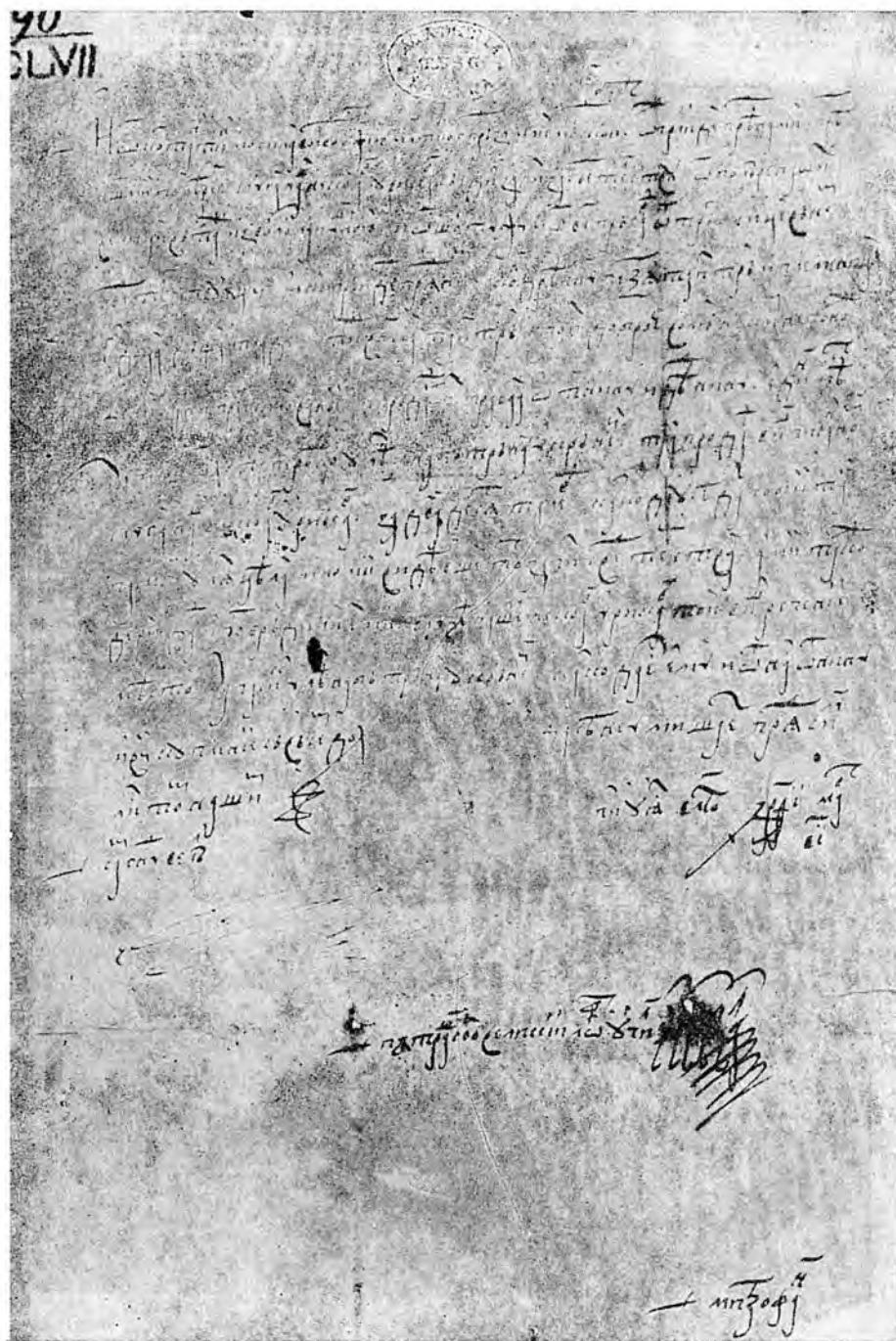
³⁾ în pasagiul « iar... Bălaban » se mai vede scrisul vechi, peste care s'au scris aceste cuvinte.

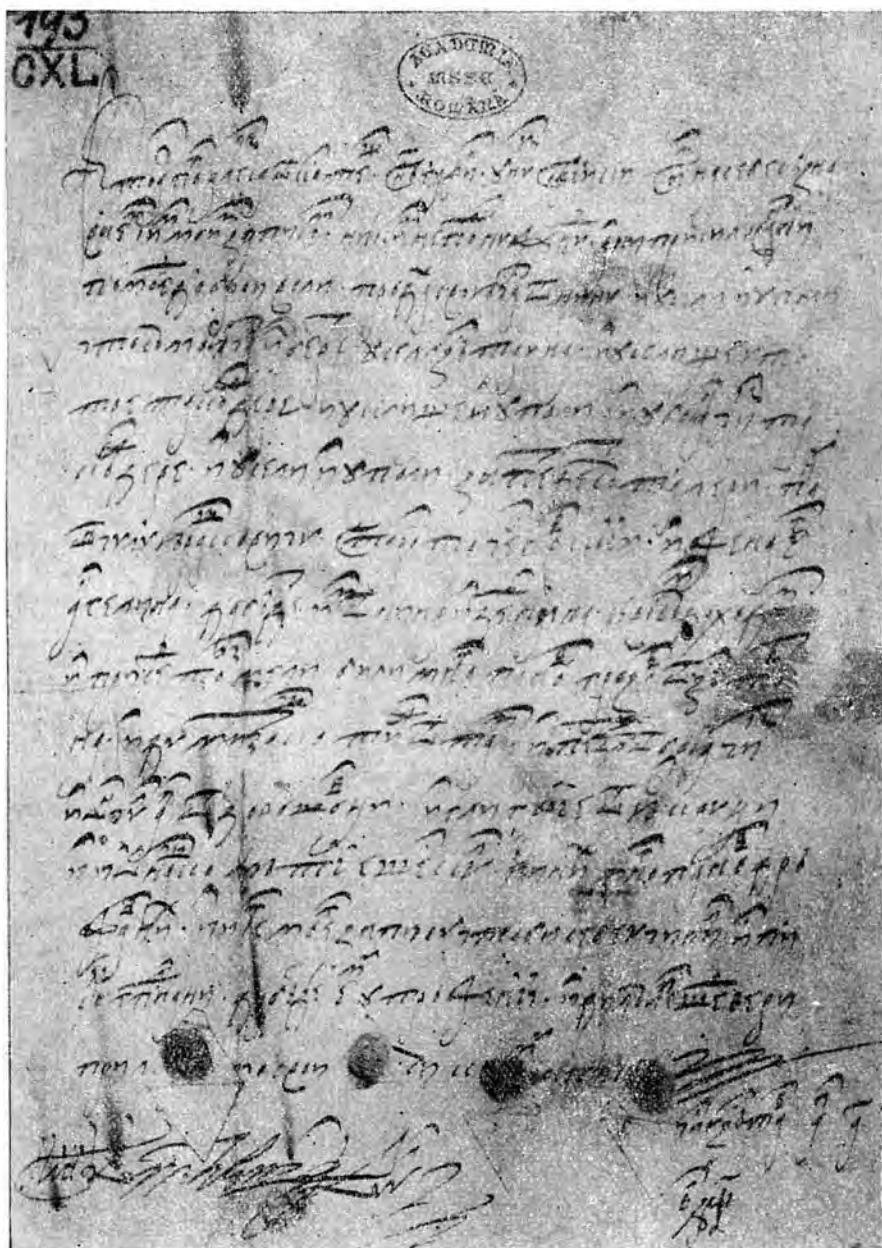
⁴⁾ pasagiu « Vorneceanii... sus », scris în sec. XVIII, peste loc ras.

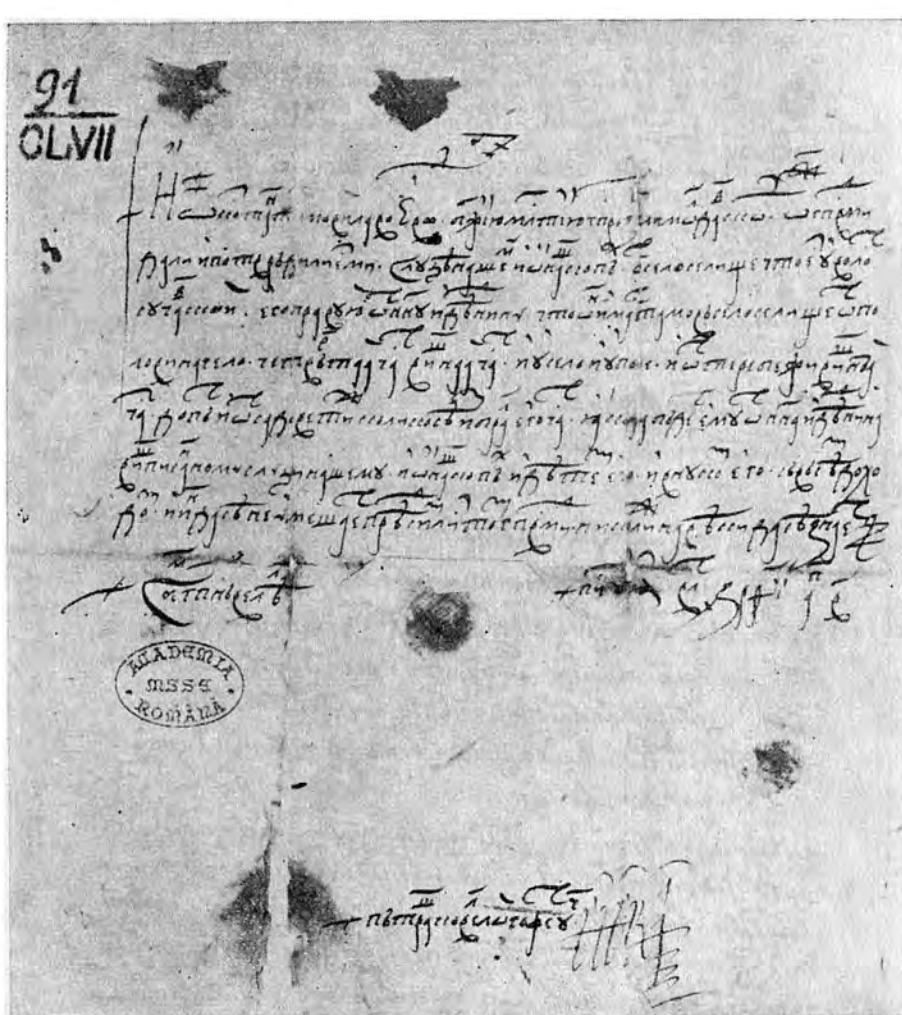
⁵⁾ în pasagiul « Văscan... Bălăban » se mai vede scrisul vechi.

⁶⁾ cifra unităților, corectată.

FOTOCOPII
DUPĂ DOCUMENTELE ÎN LIMBA SLAVĂ

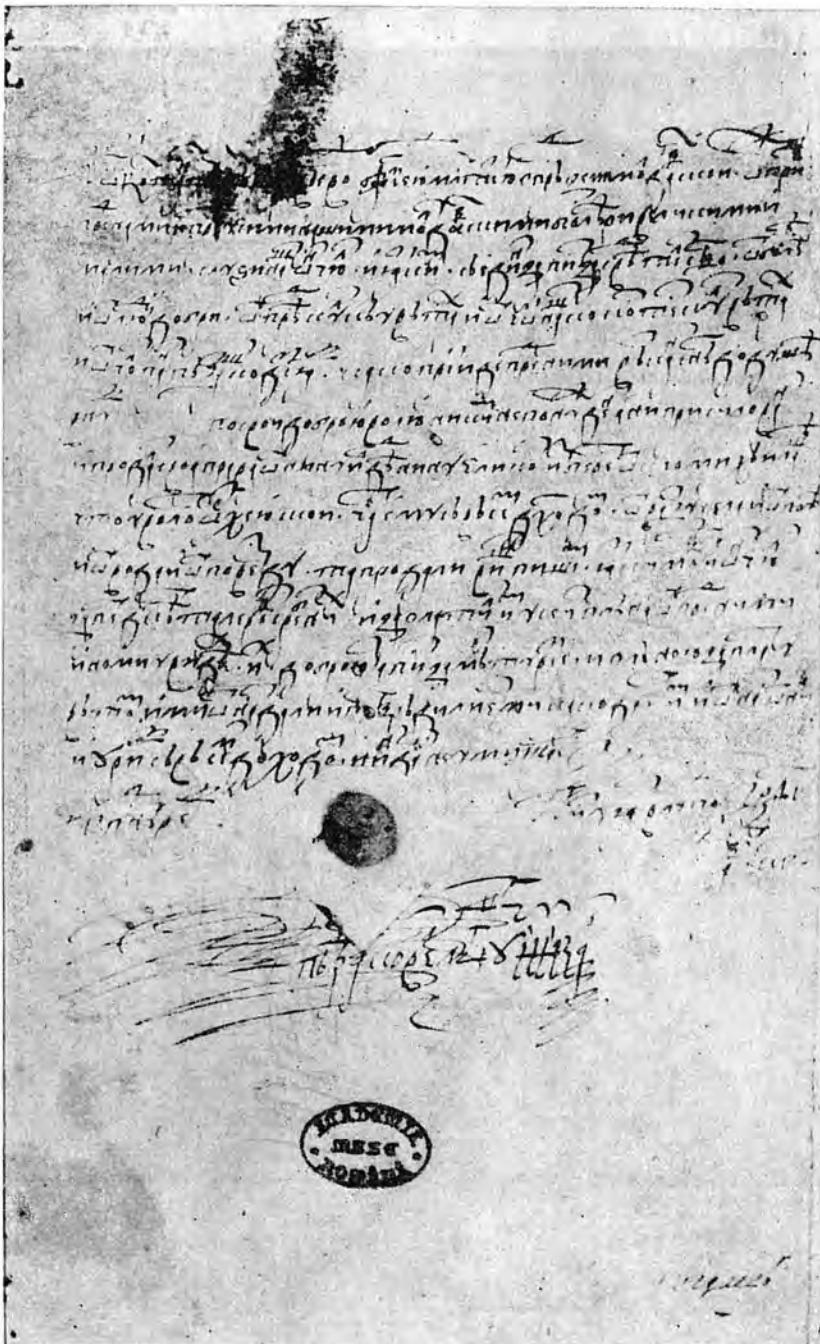

Hannibal - Vipps

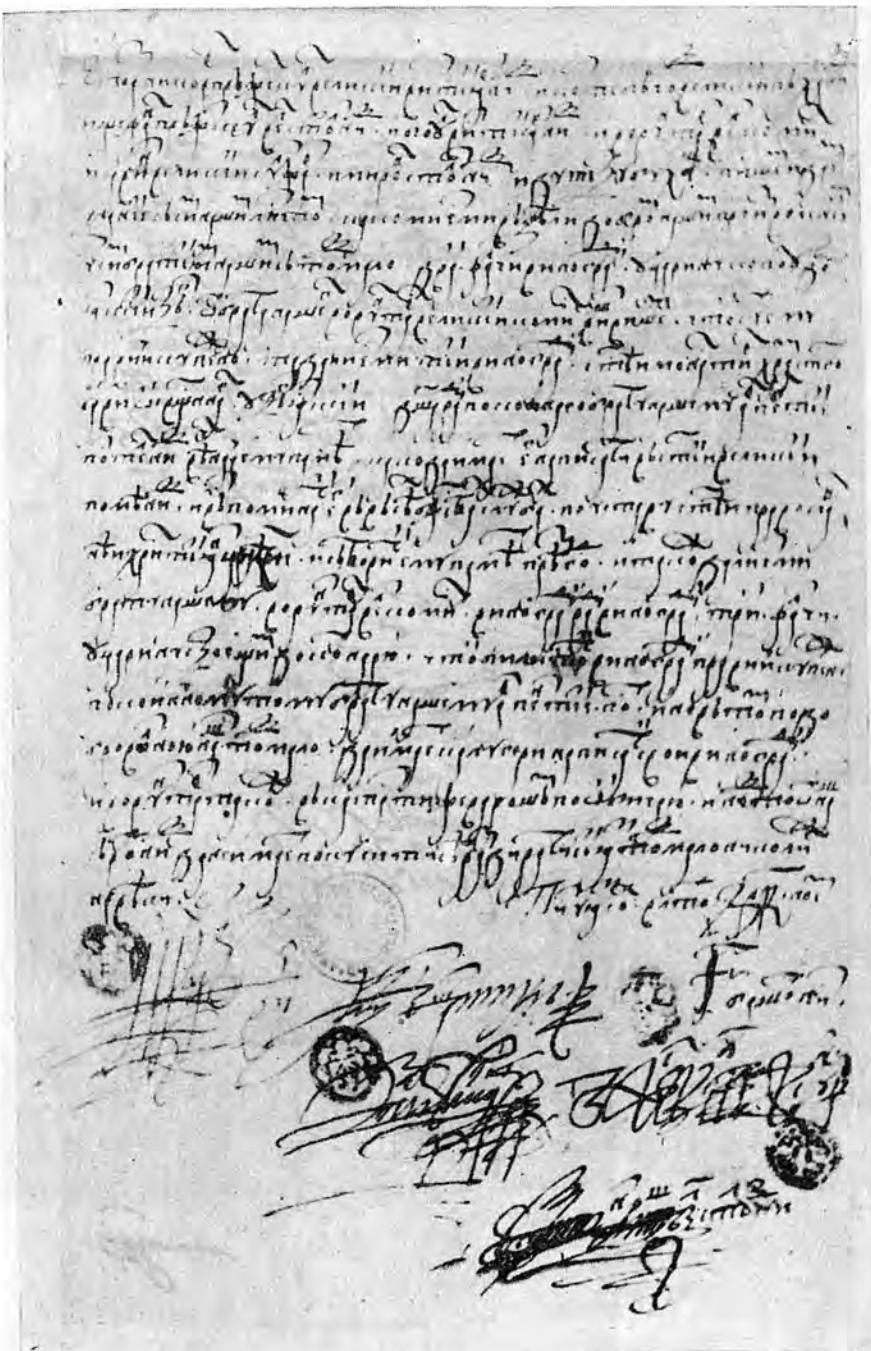
CLXXXVIII

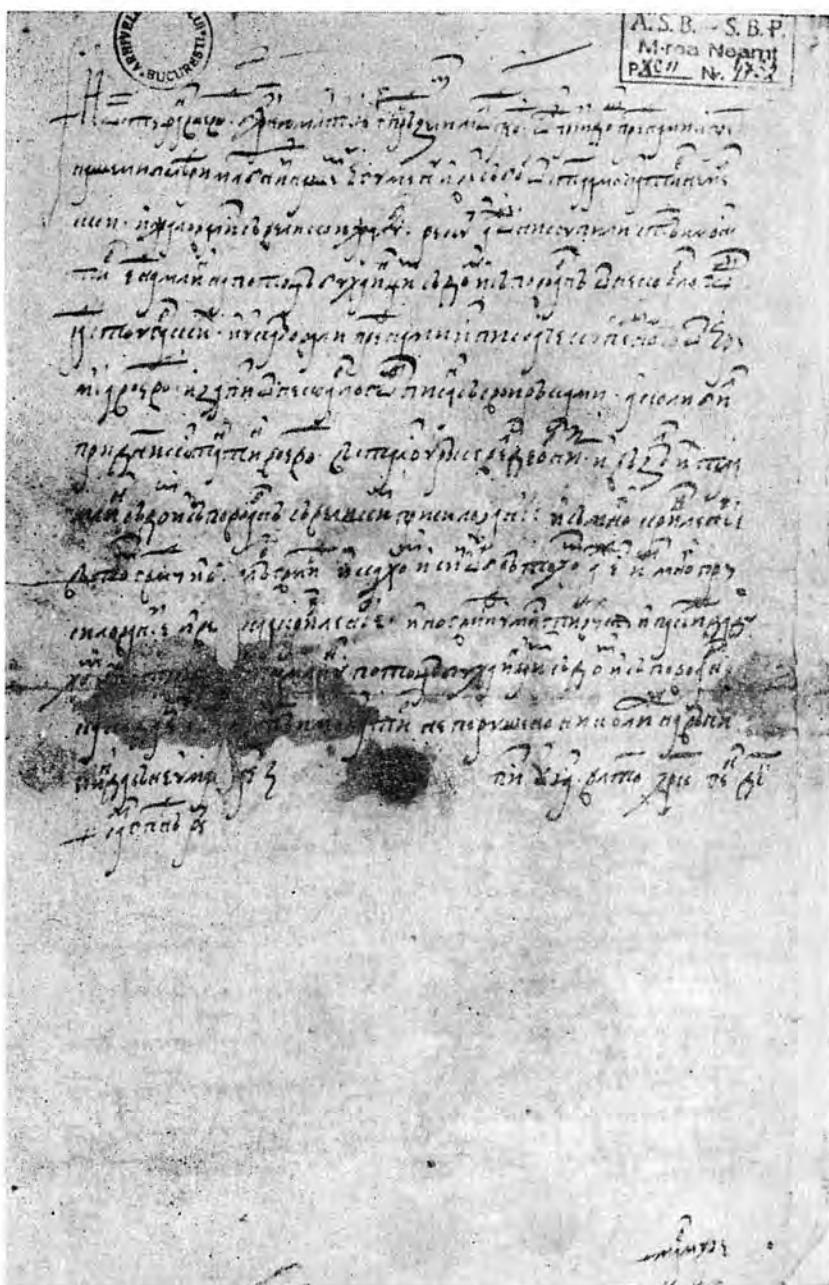
Amherst MA
Oct 1.
1861

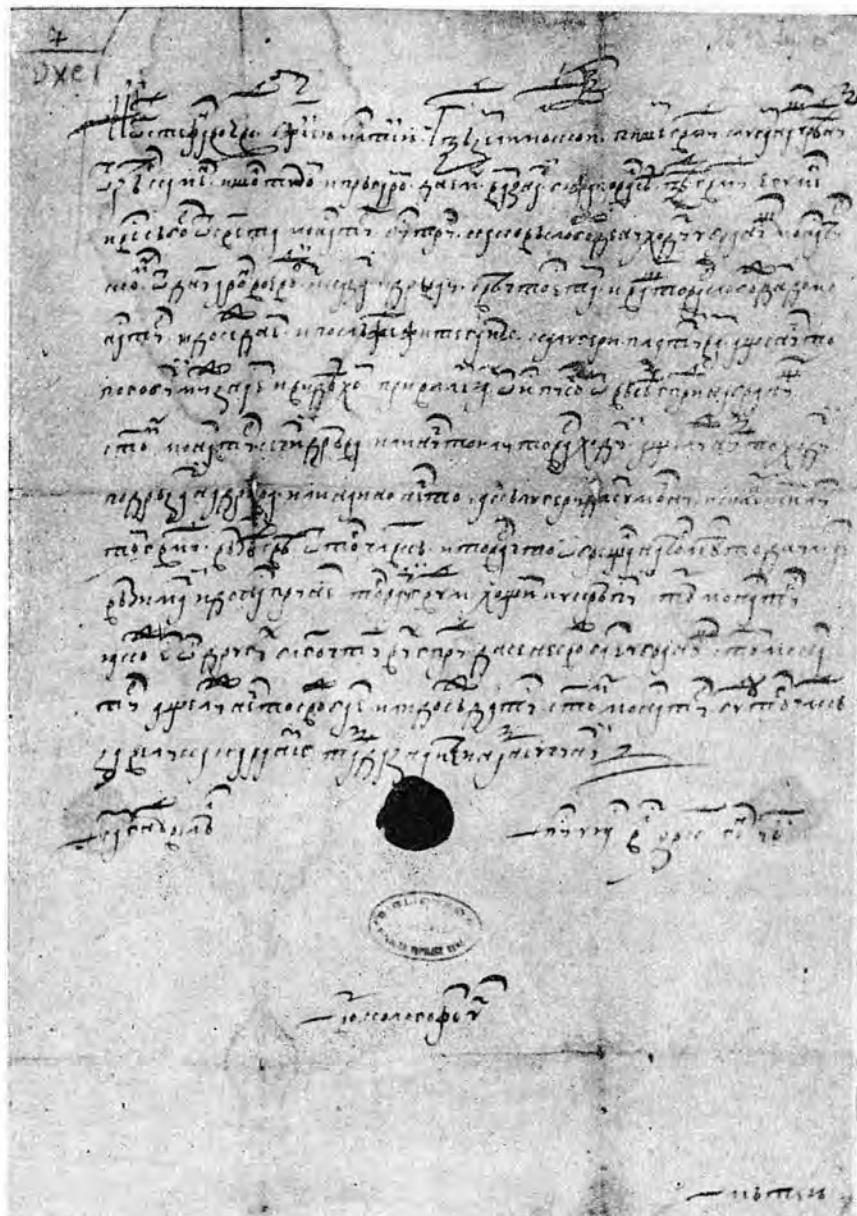

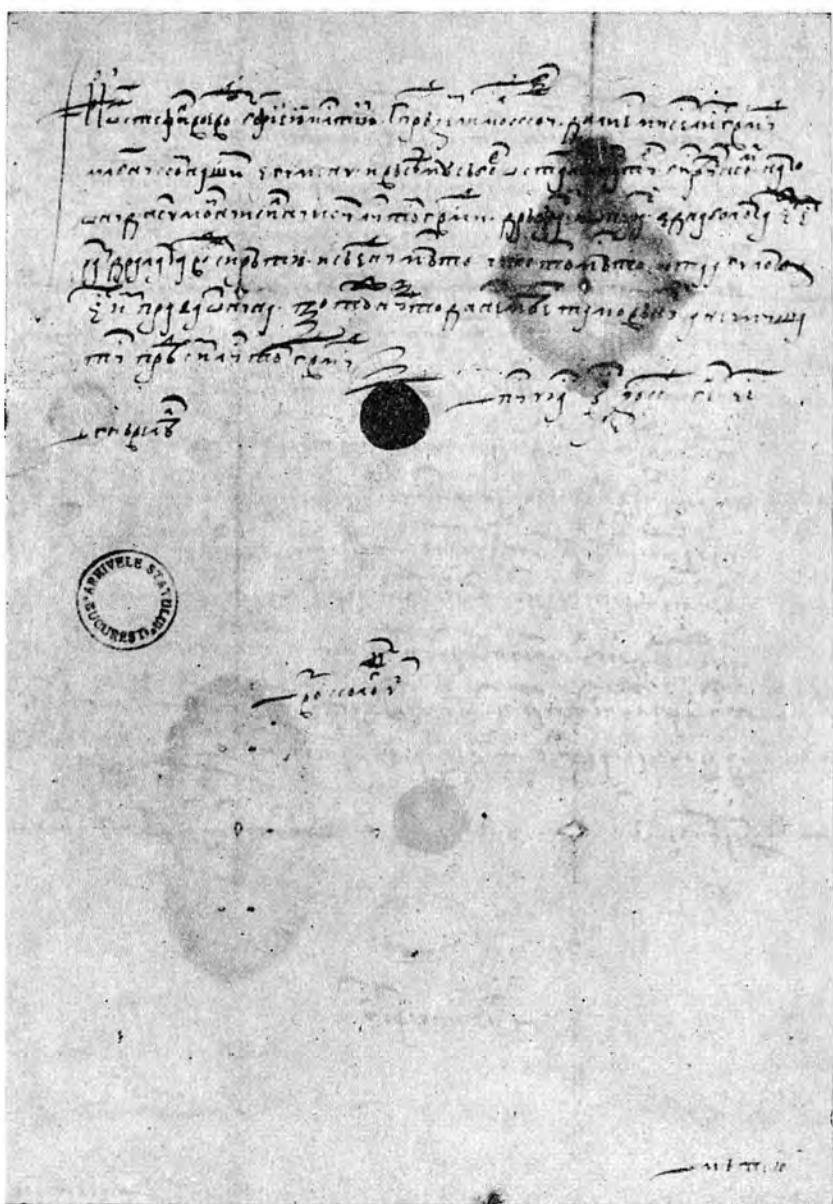

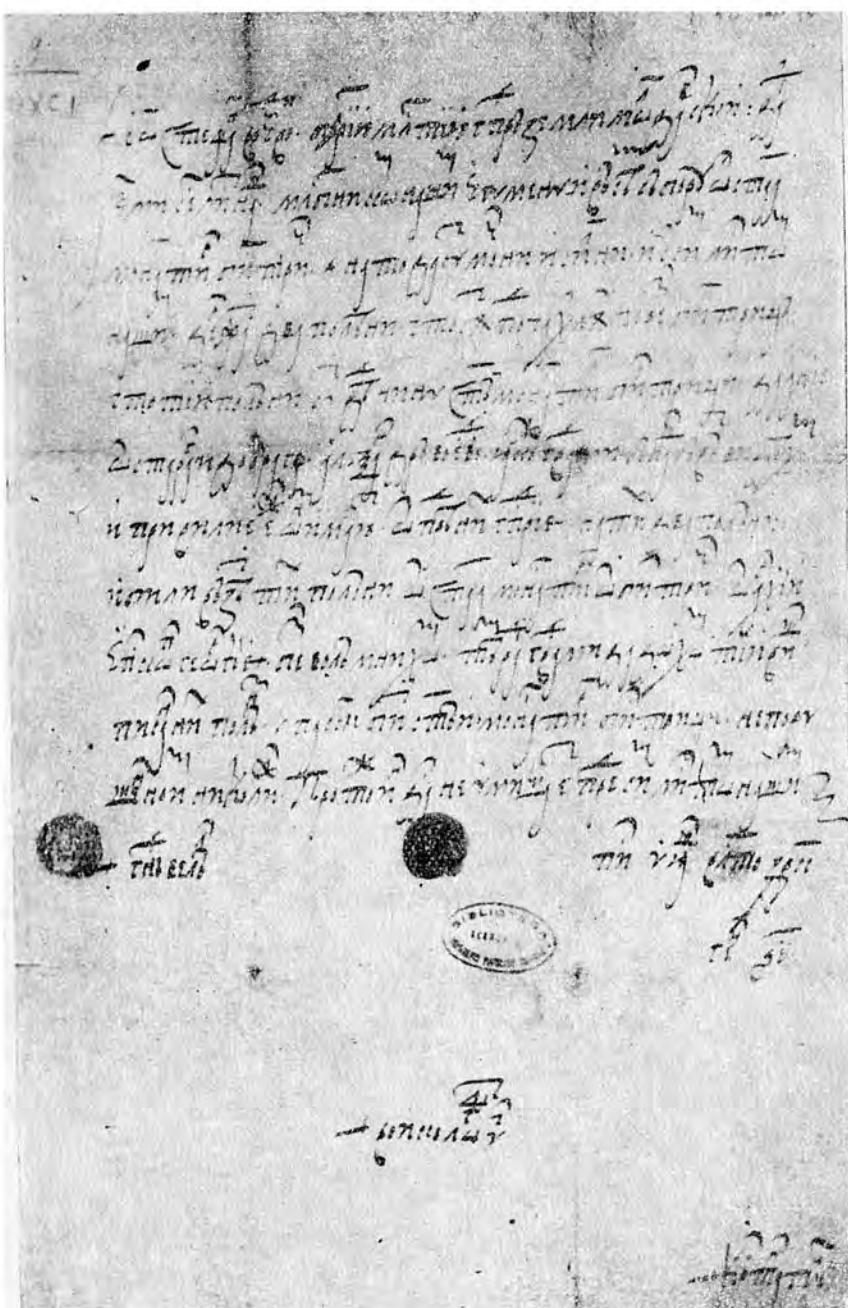

—⁷Богдановъ

- 69 -

四

~~+ serio zocaply~~

二〇〇〇年

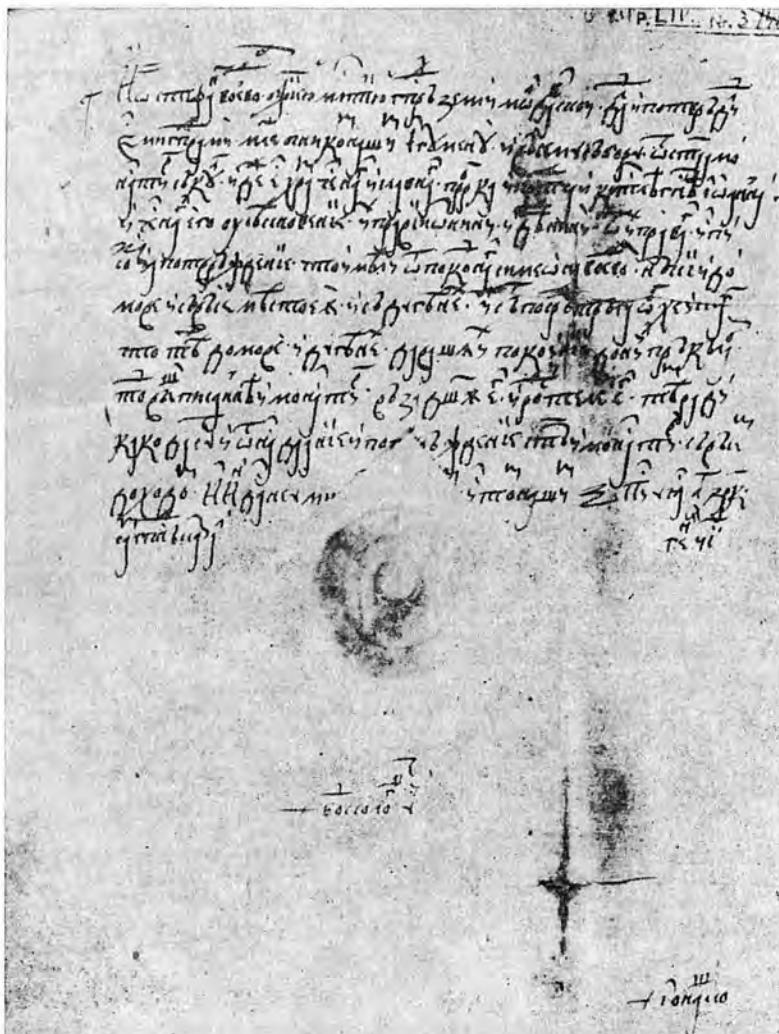
— 187 —

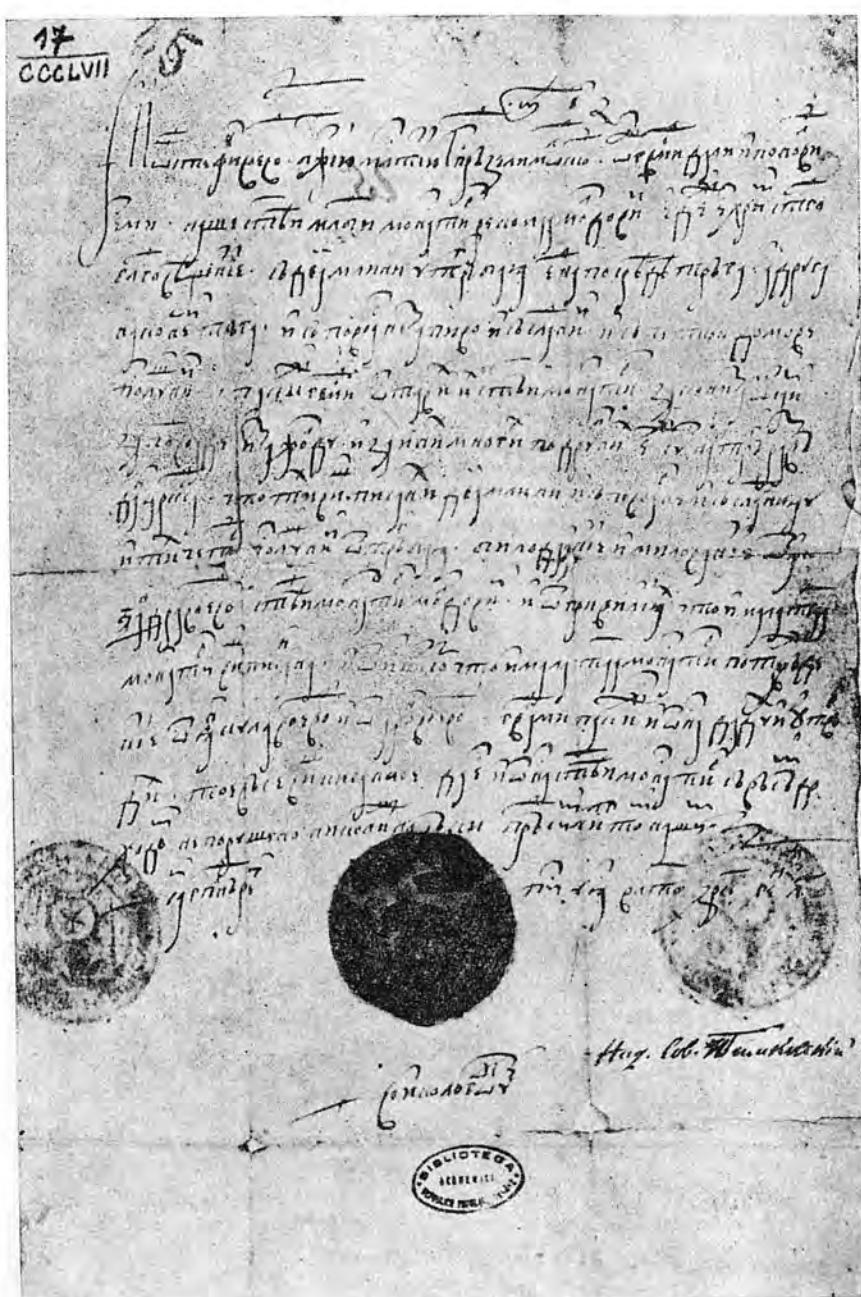
— longco

И венчалъ Годъ съзиданіемъ земли и на ней
и въ землю и на землю съзидану. Родиши же землю землю съзидану
и землю. Съзидану землю землю съзидану.
и землю землю съзидану. Съзидану землю землю съзидану.
и землю землю съзидану. Съзидану землю землю съзидану.
и землю землю съзидану. Съзидану землю землю съзидану.

—*spādēgānā*

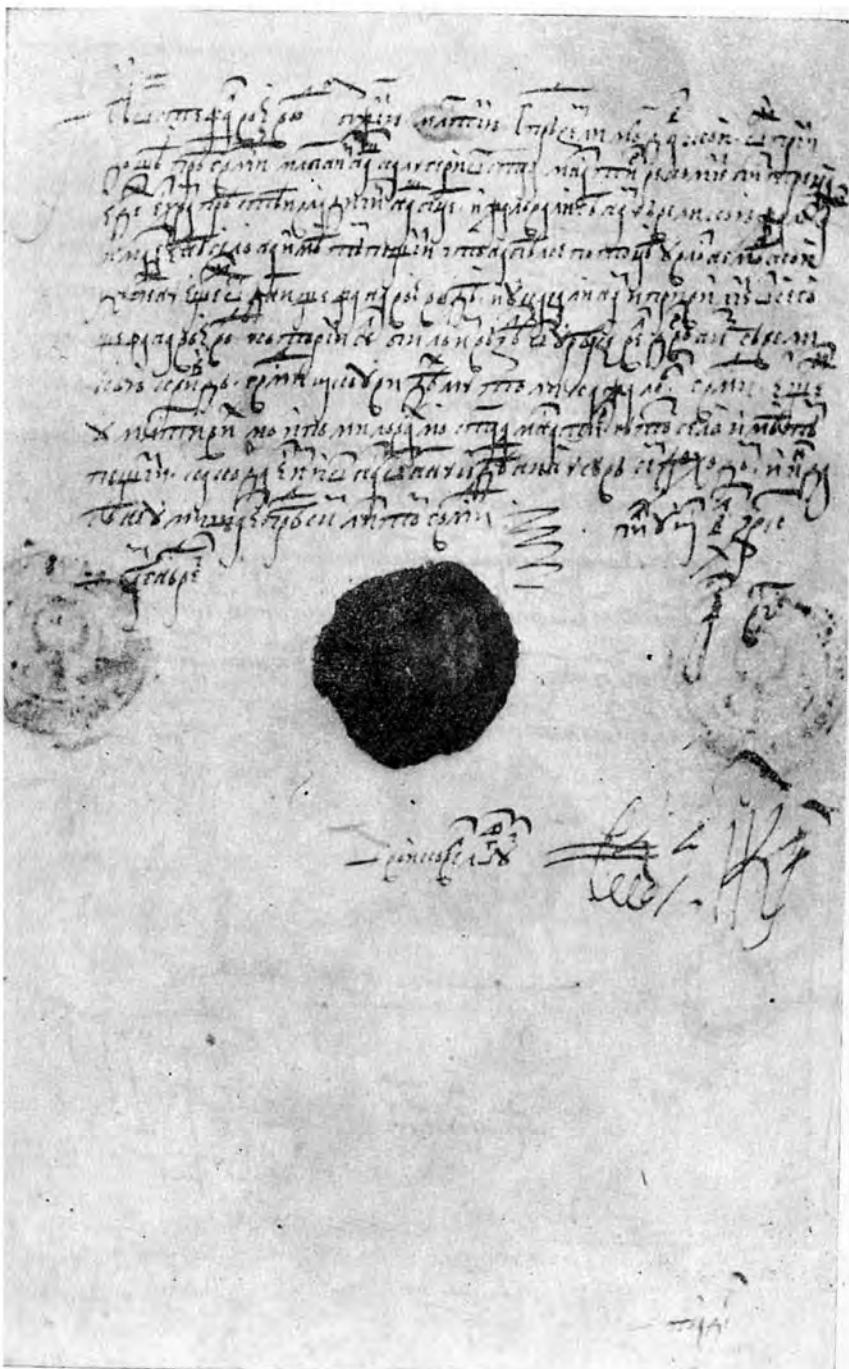
- + longue

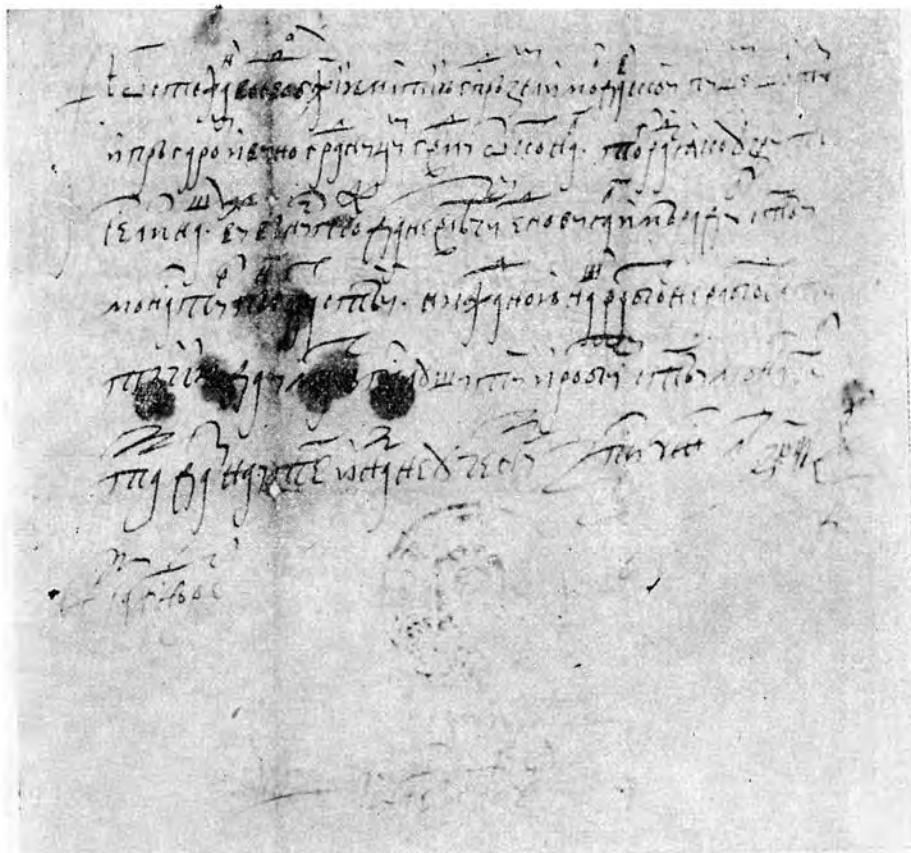

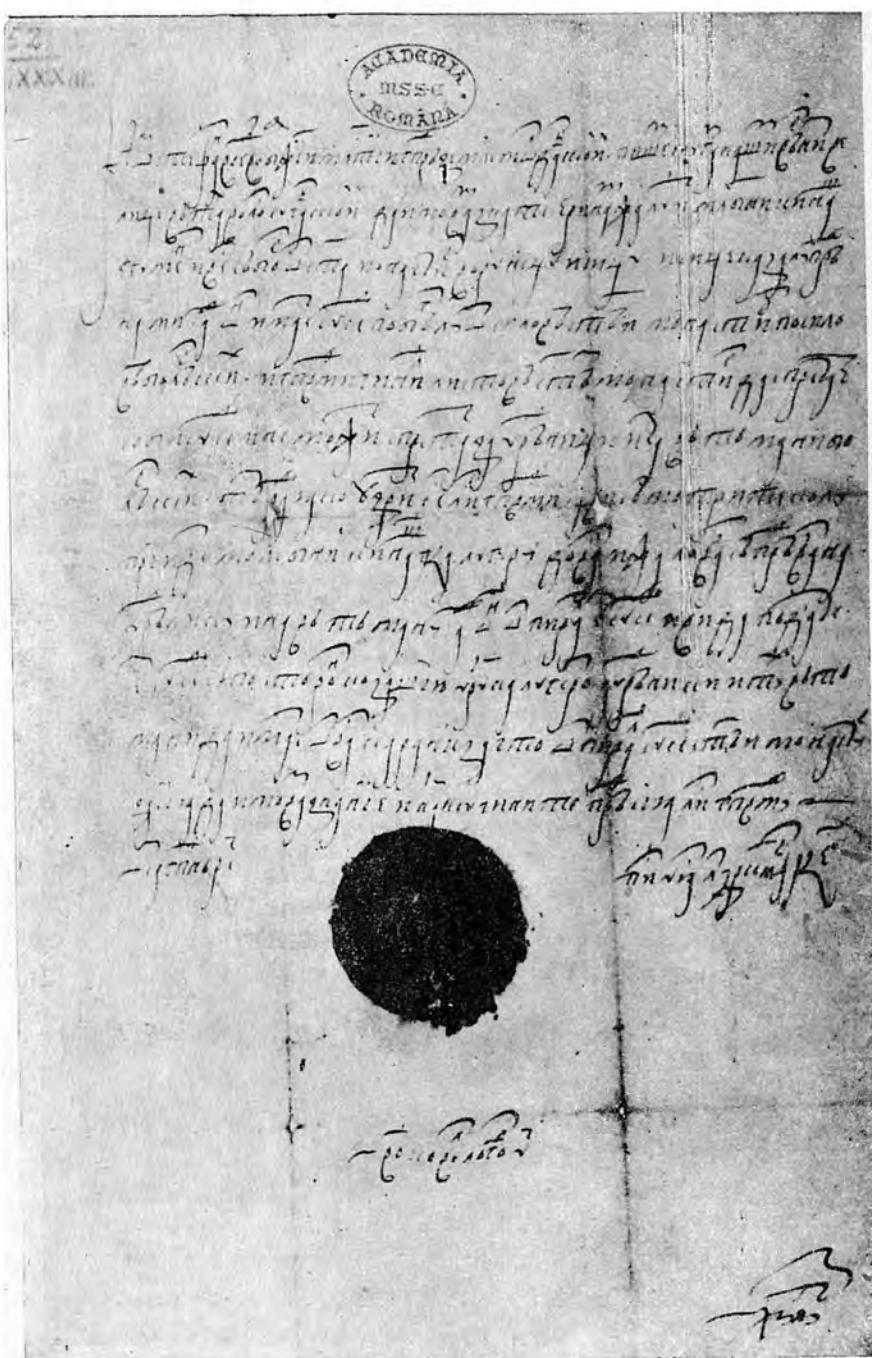
27

XLI.

Doc. Nr. 105 (pag. 65)

This image shows a page from a medieval manuscript. The text is written in a Gothic script in two columns. The content deals with metaphysical and cosmological topics, mentioning God, creation, and the nature of matter. In the bottom right corner, there is a circular red ink stamp with the text "ALBANESE LIBRI MUSEO ROMANIA".

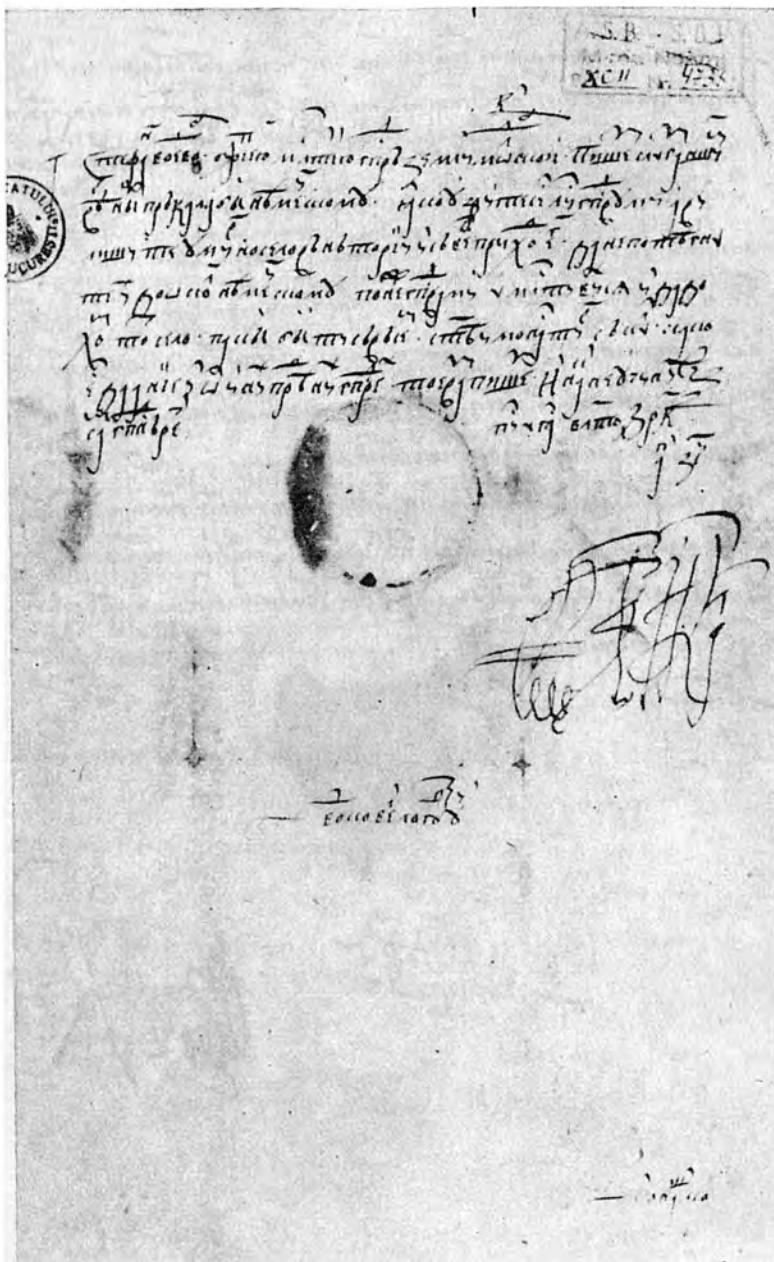
8

XXXIV

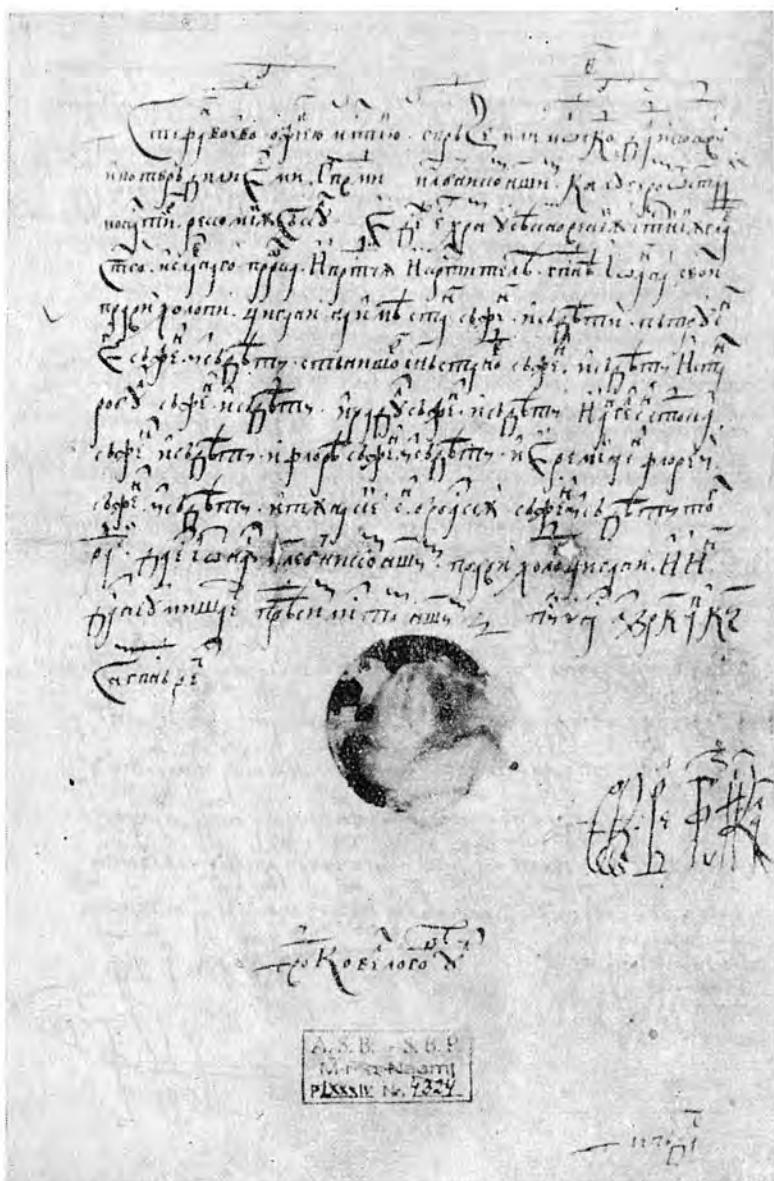

\rightarrow Nautilus

W. F. R.

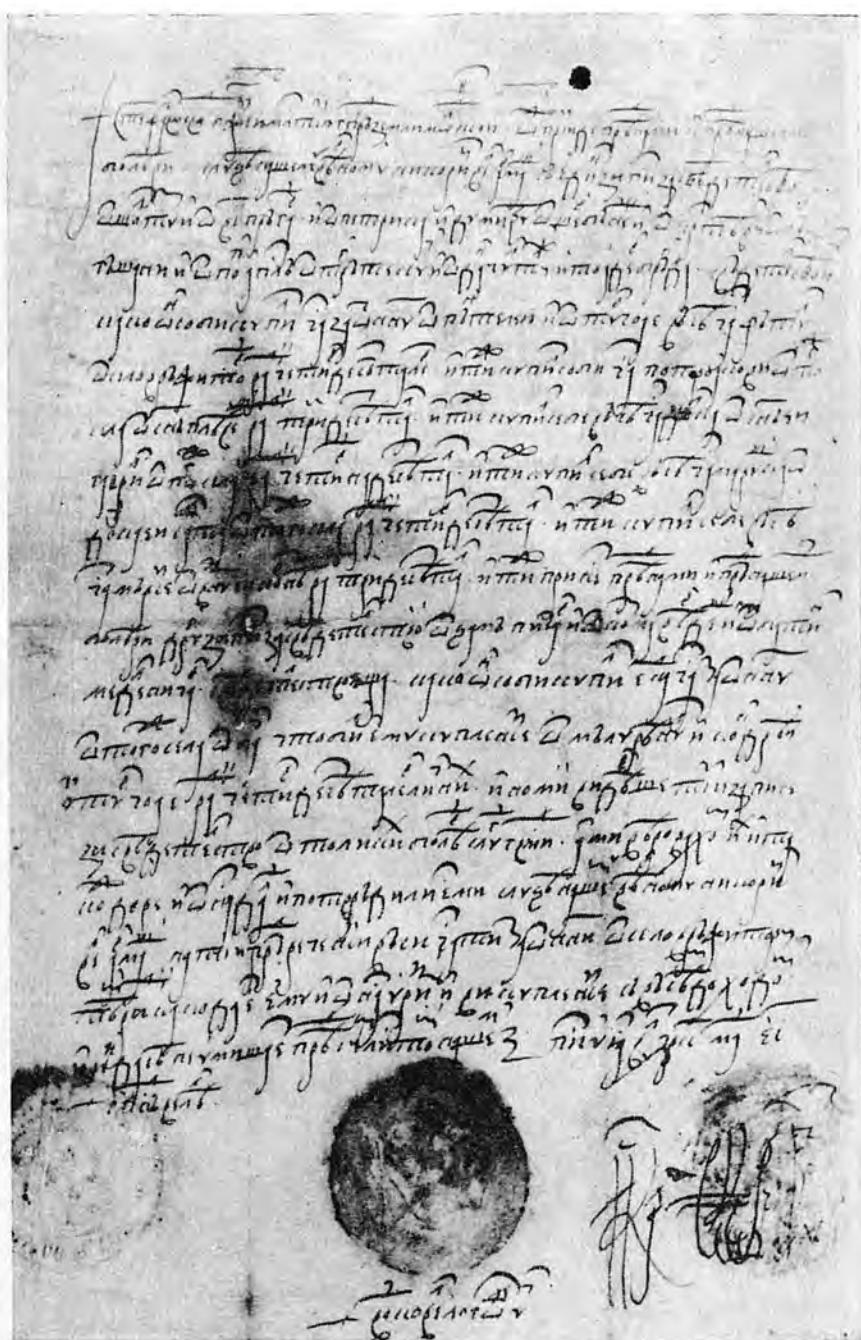

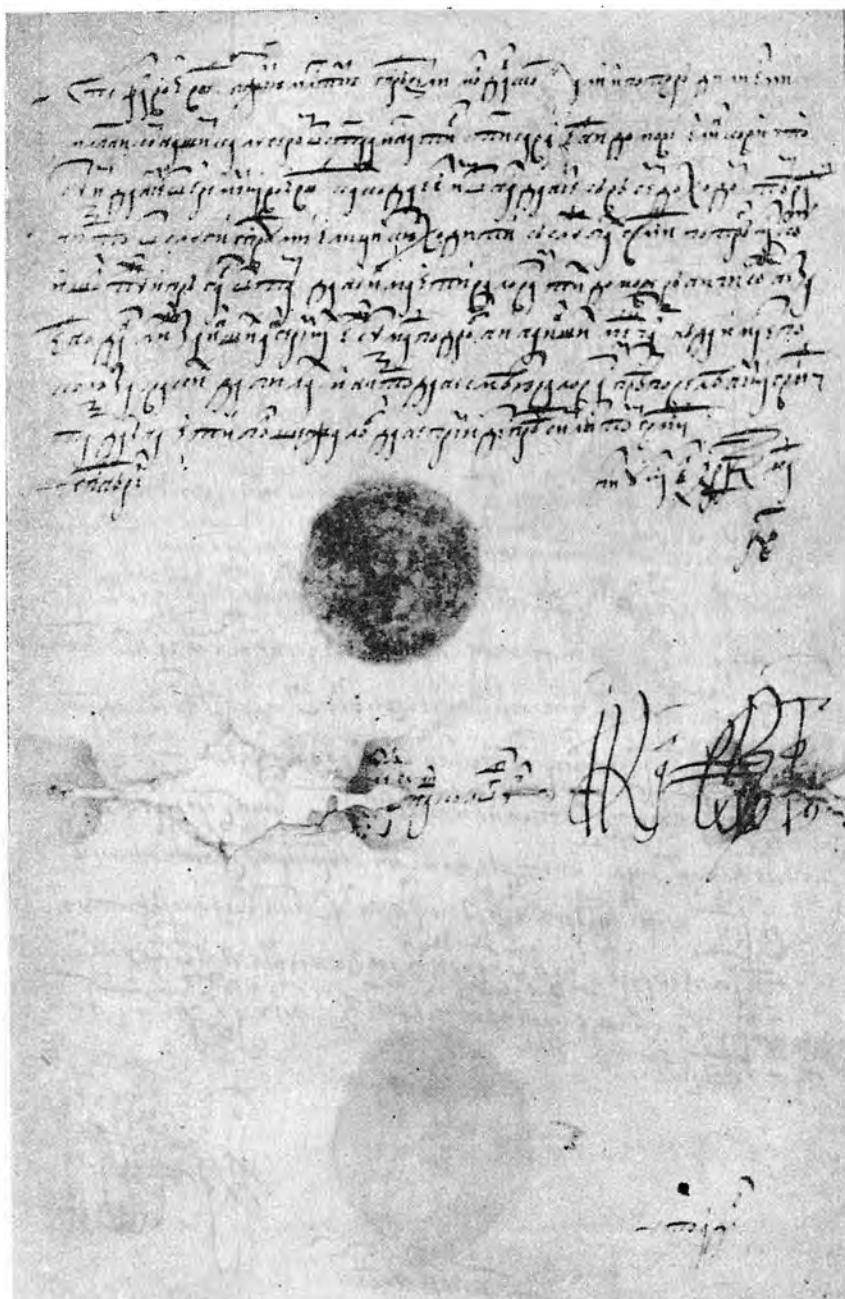
PXCIV Nr. 7745

Слово о полку Игореве

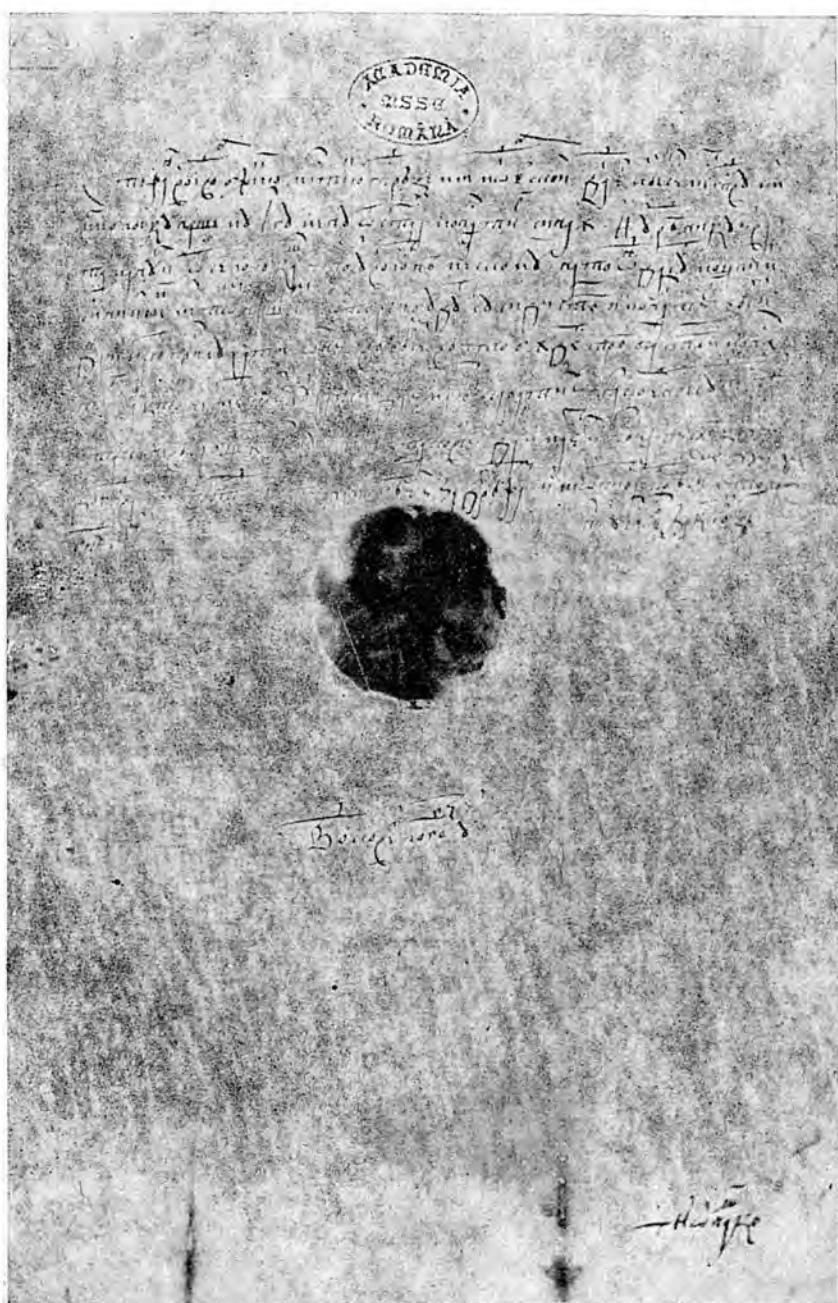

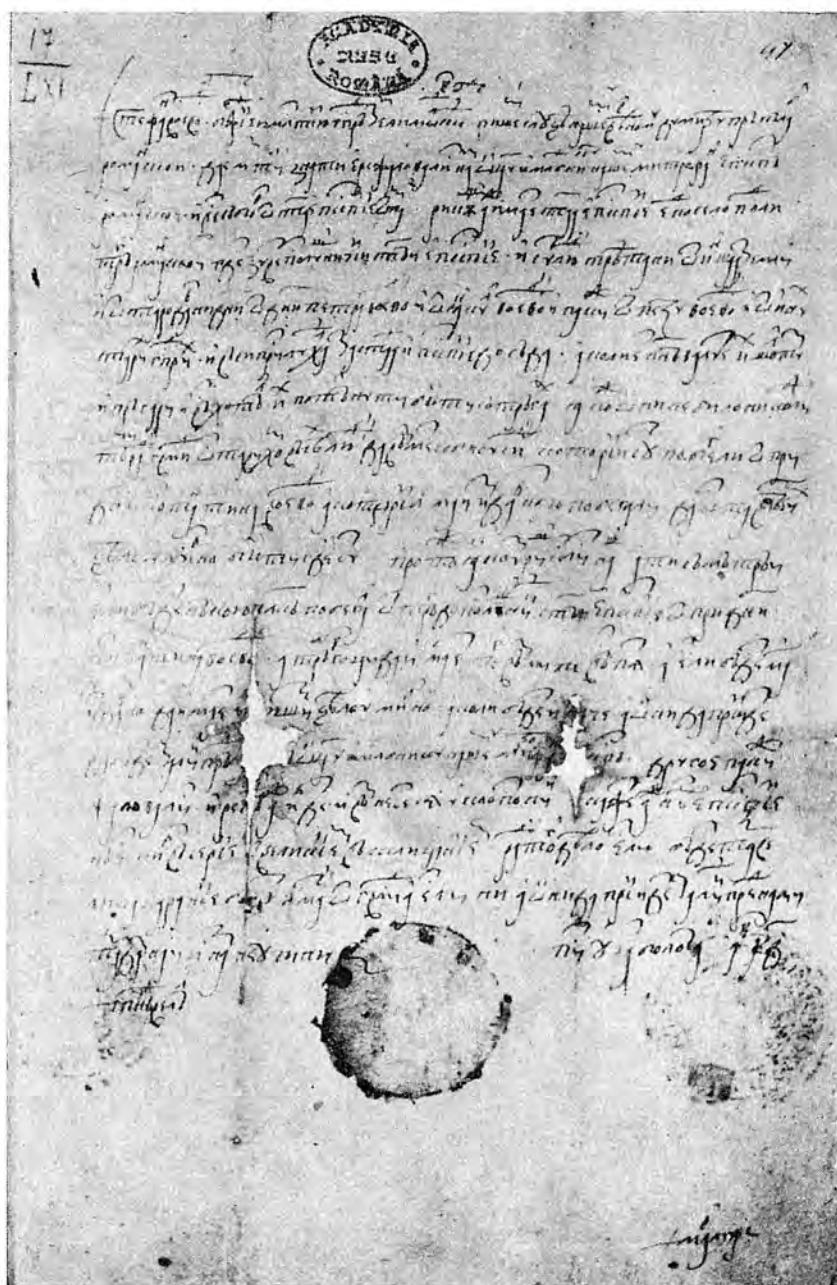
卷之三

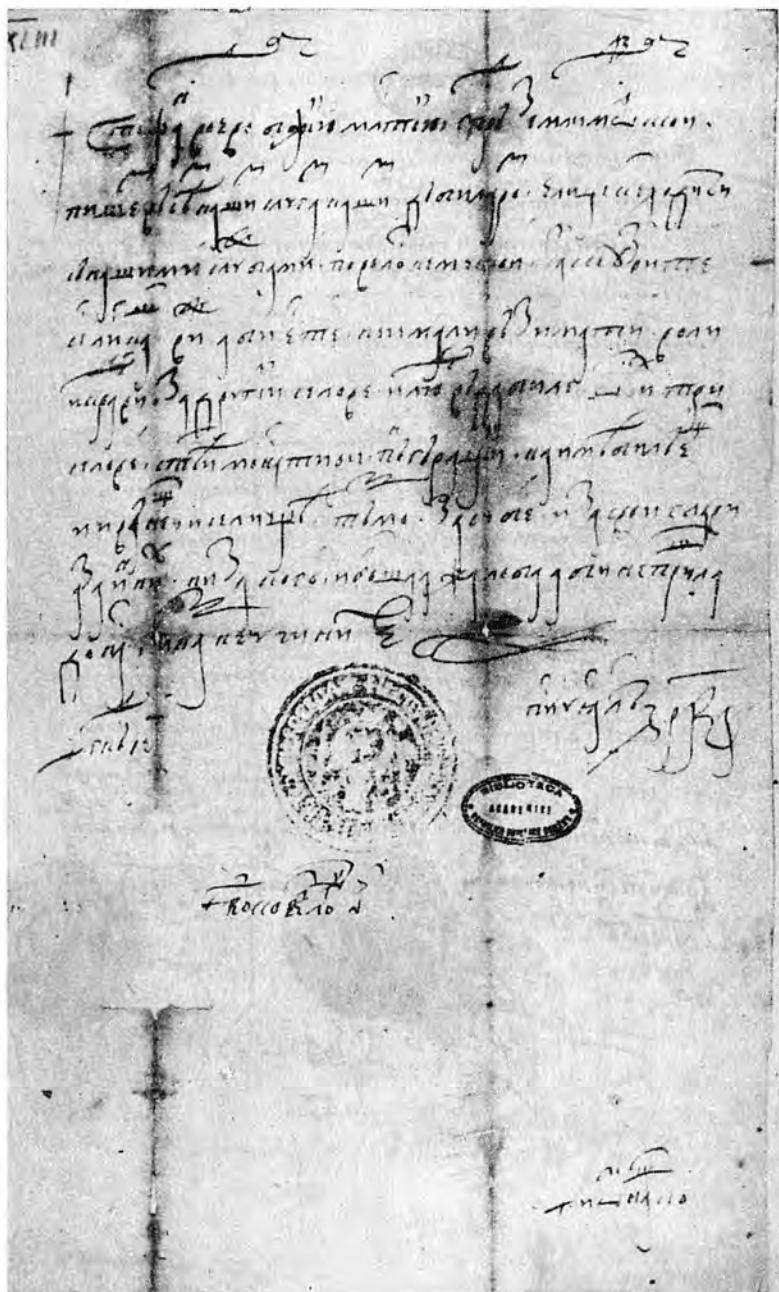
卷之三

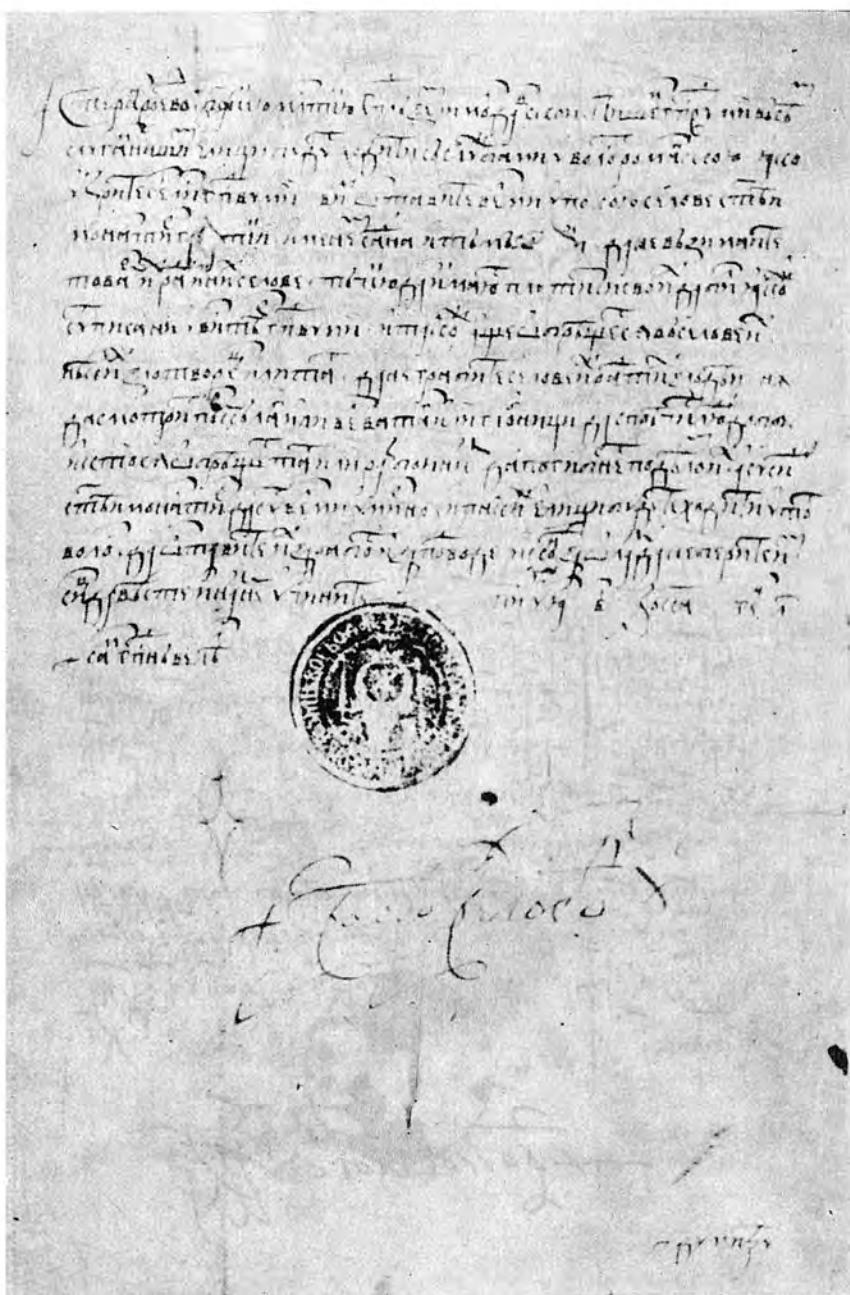

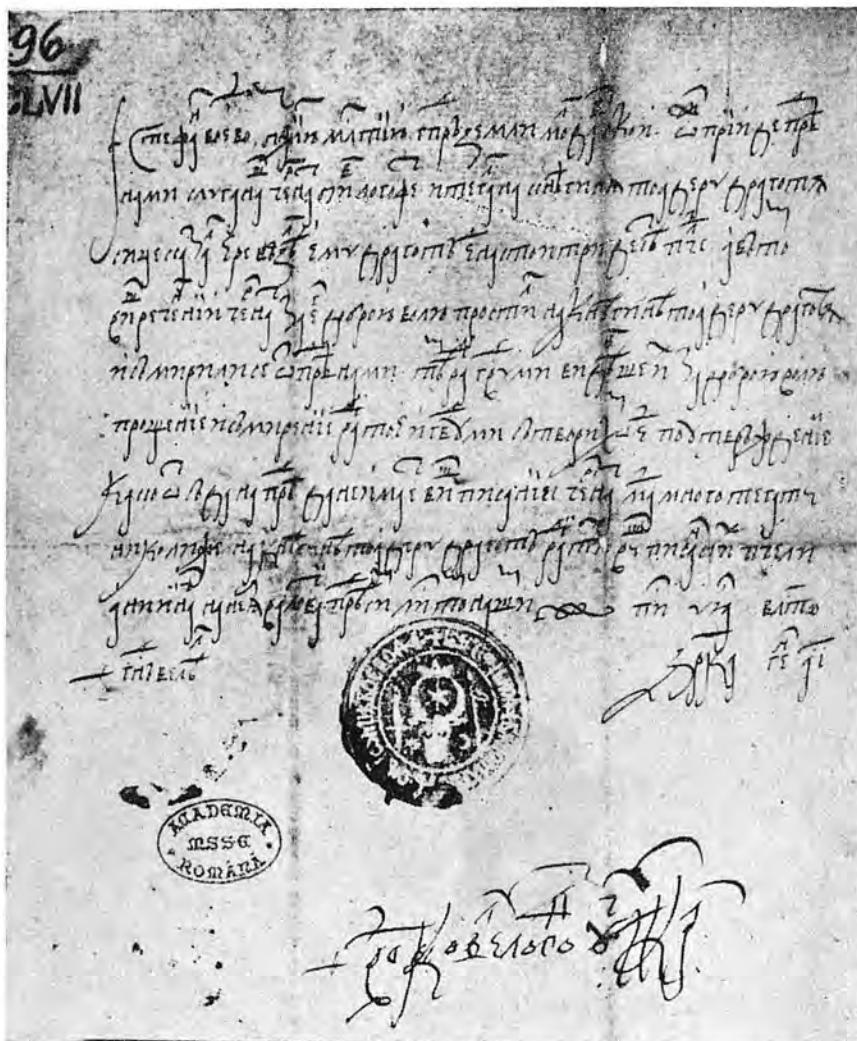
2008.2.16.21042

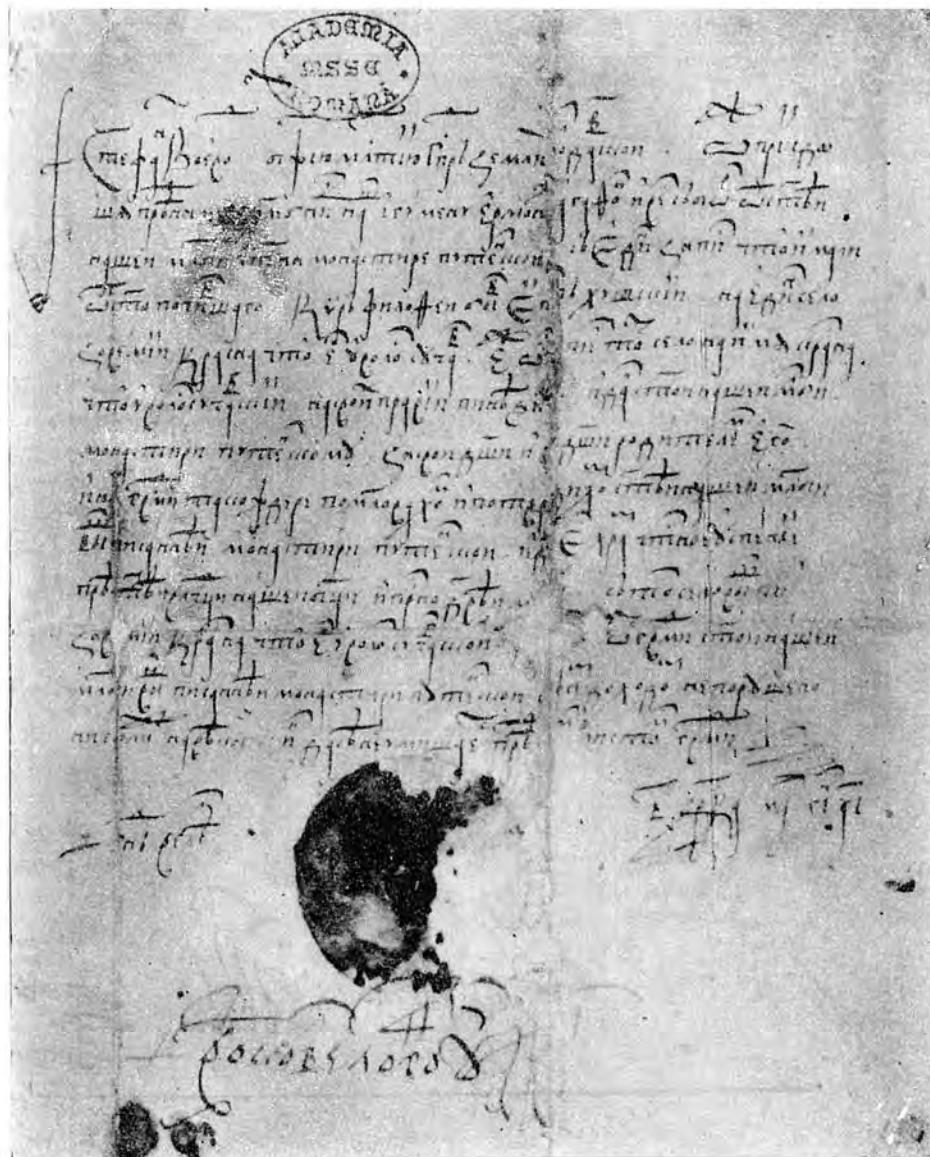

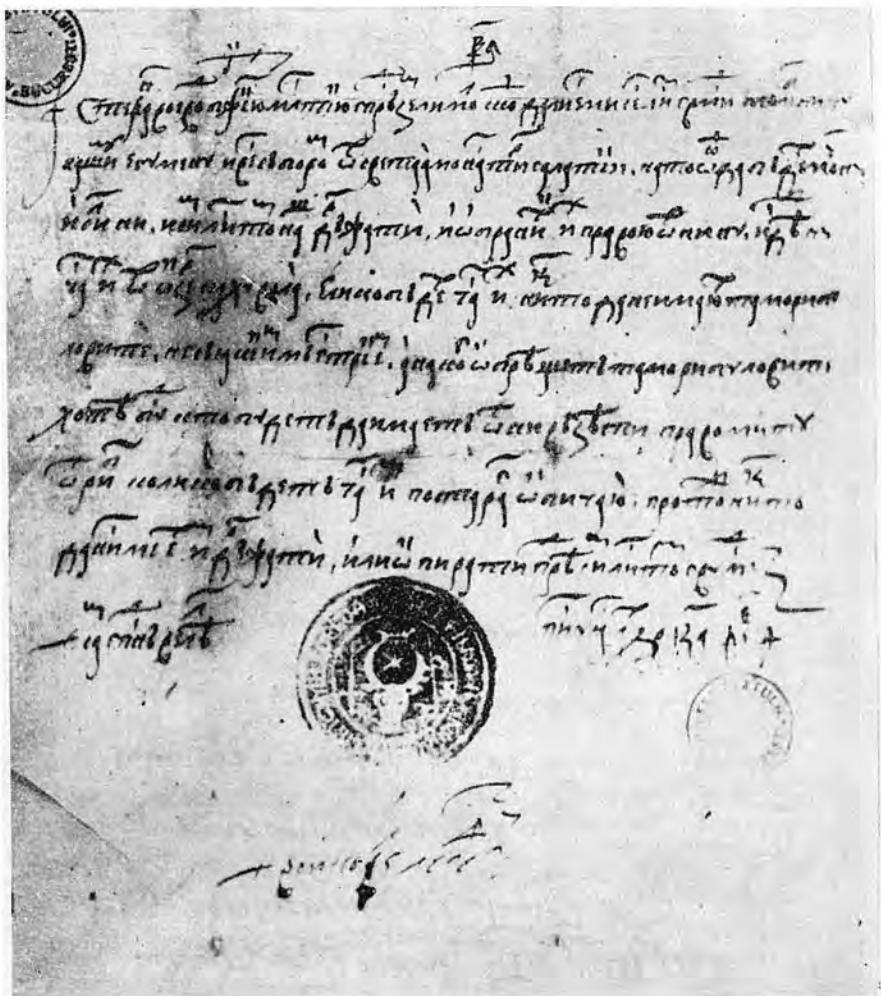

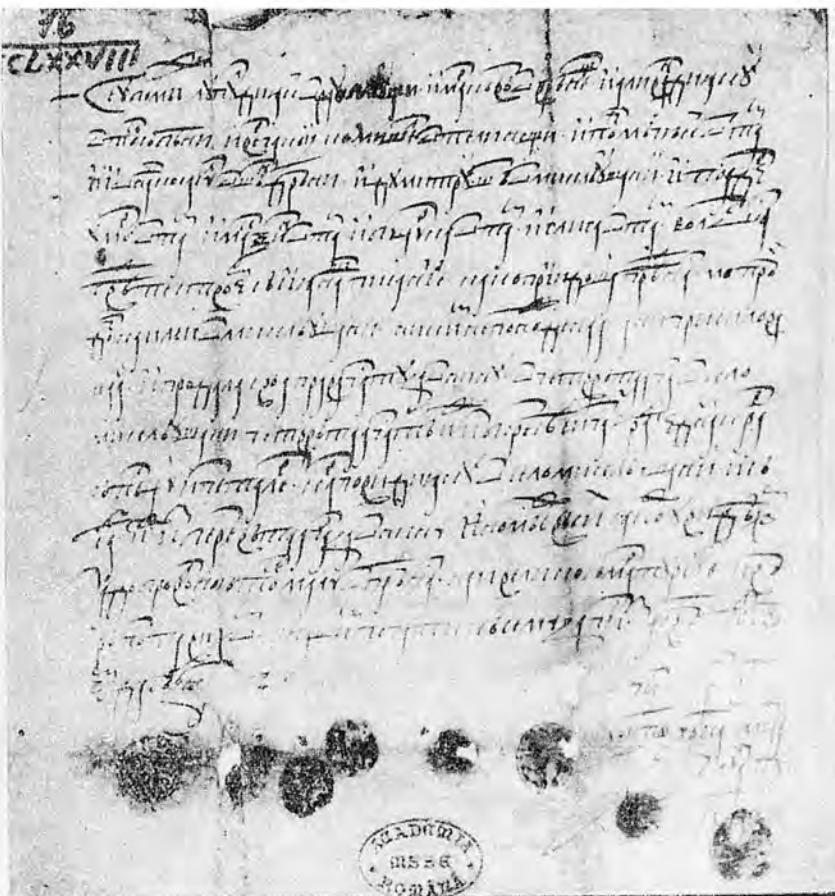

Doc. Nr. 182 (pag. 111—112)

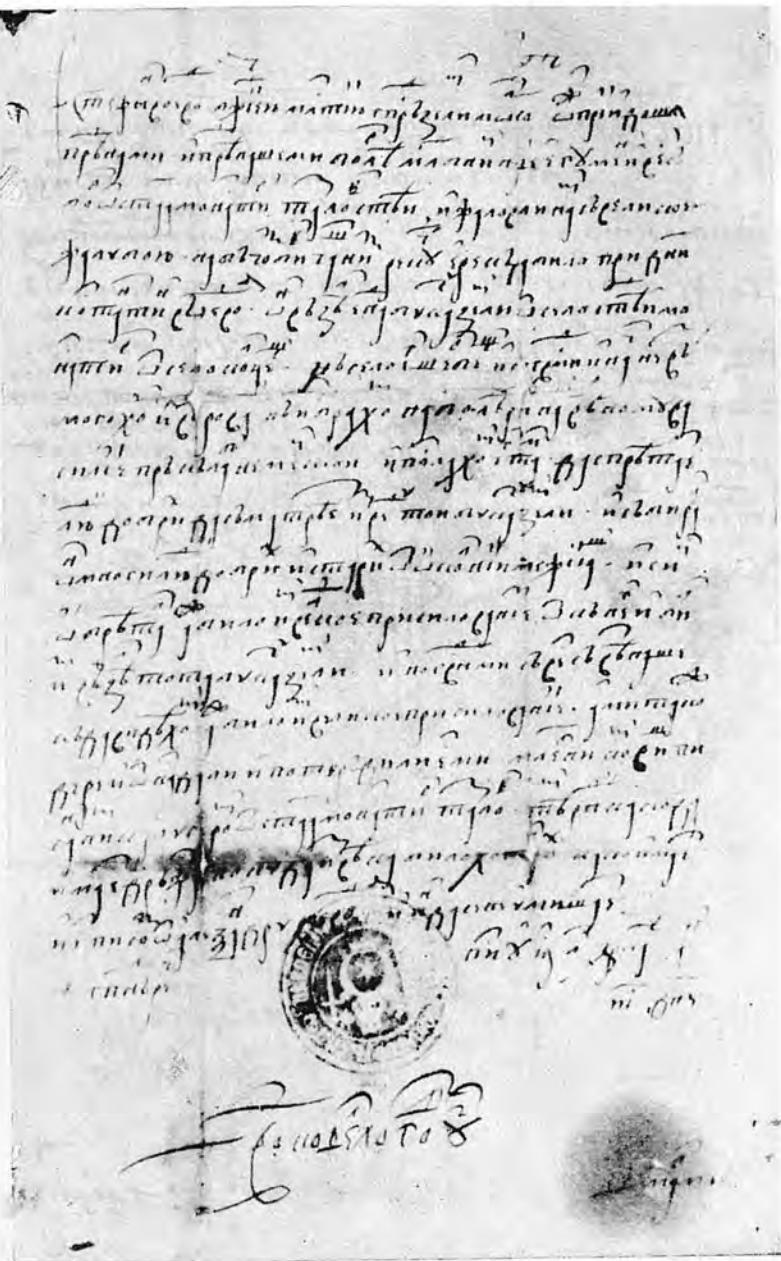
97
CLVII

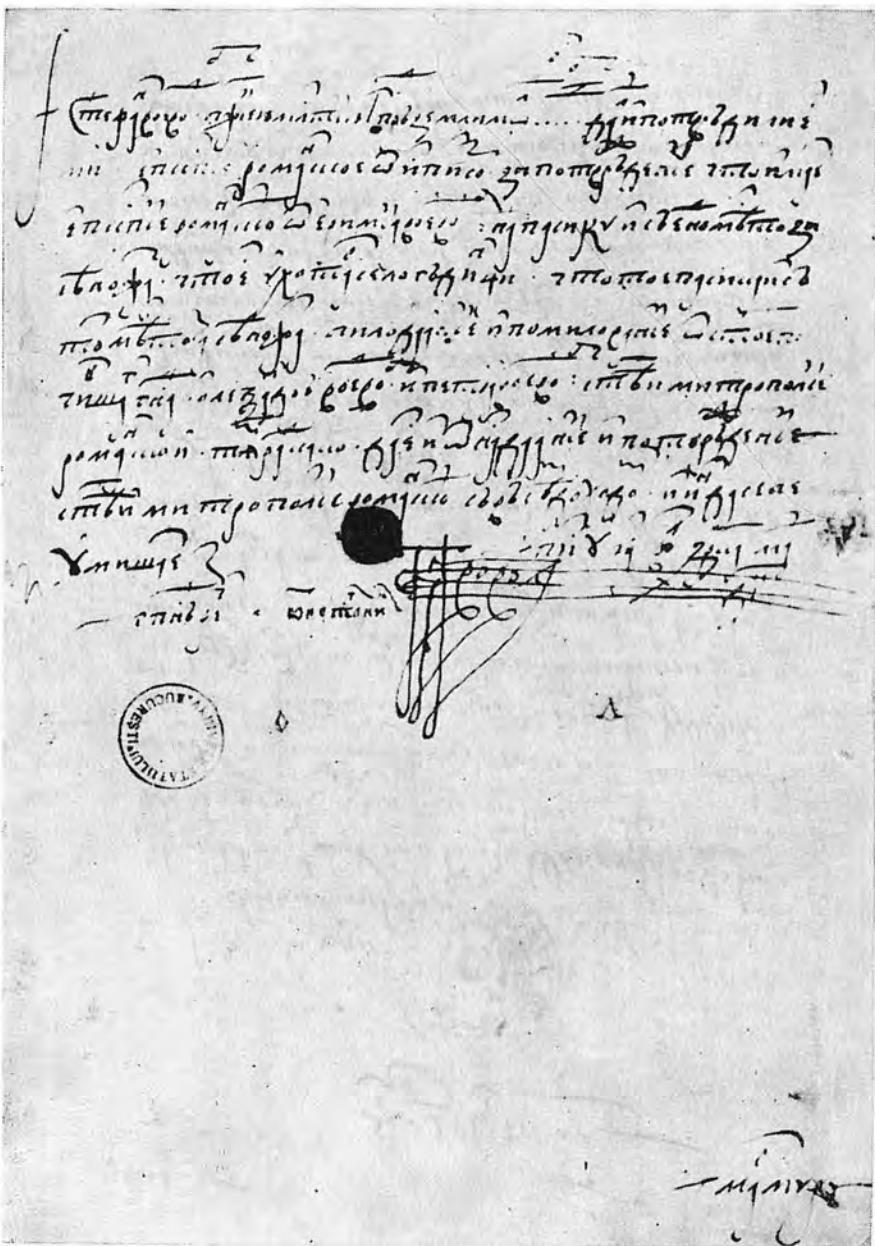

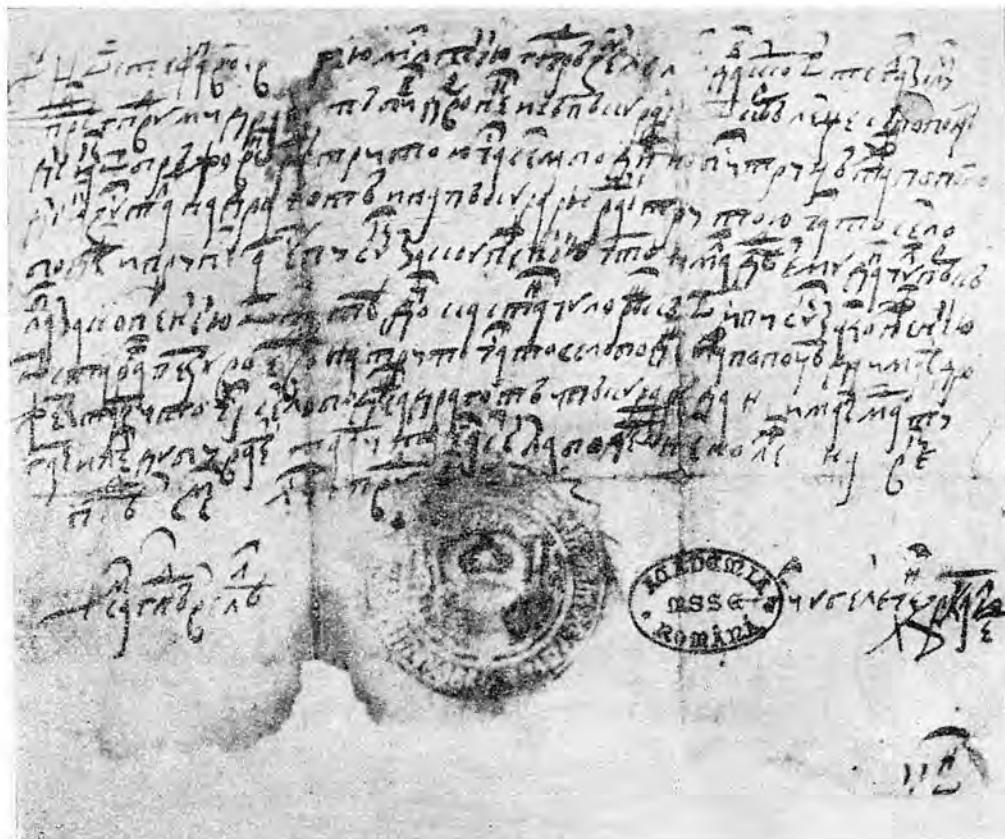
Слово о пророке Ильи
и о кончине света

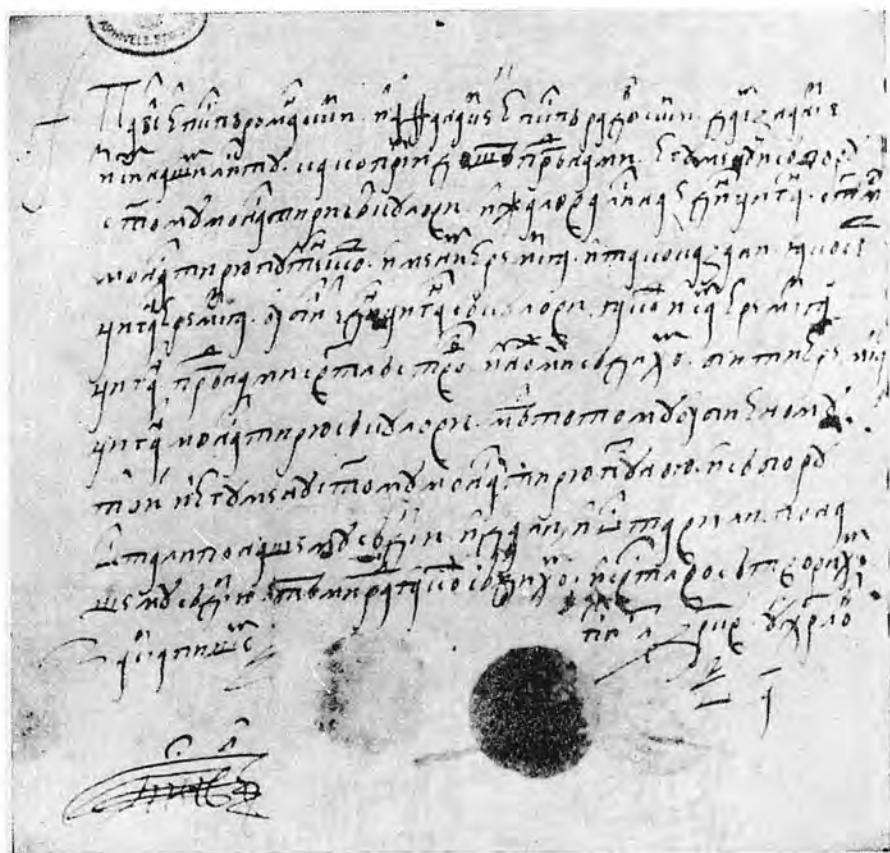

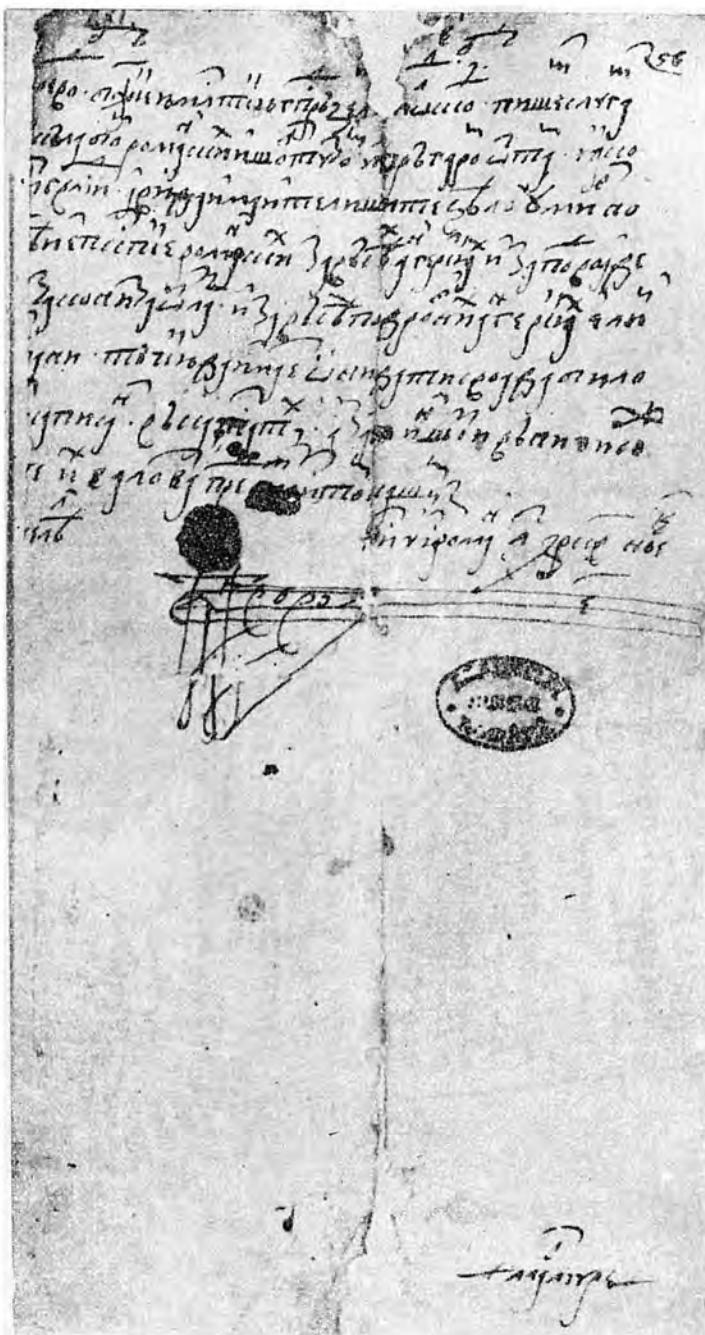
Folio 8r 1080

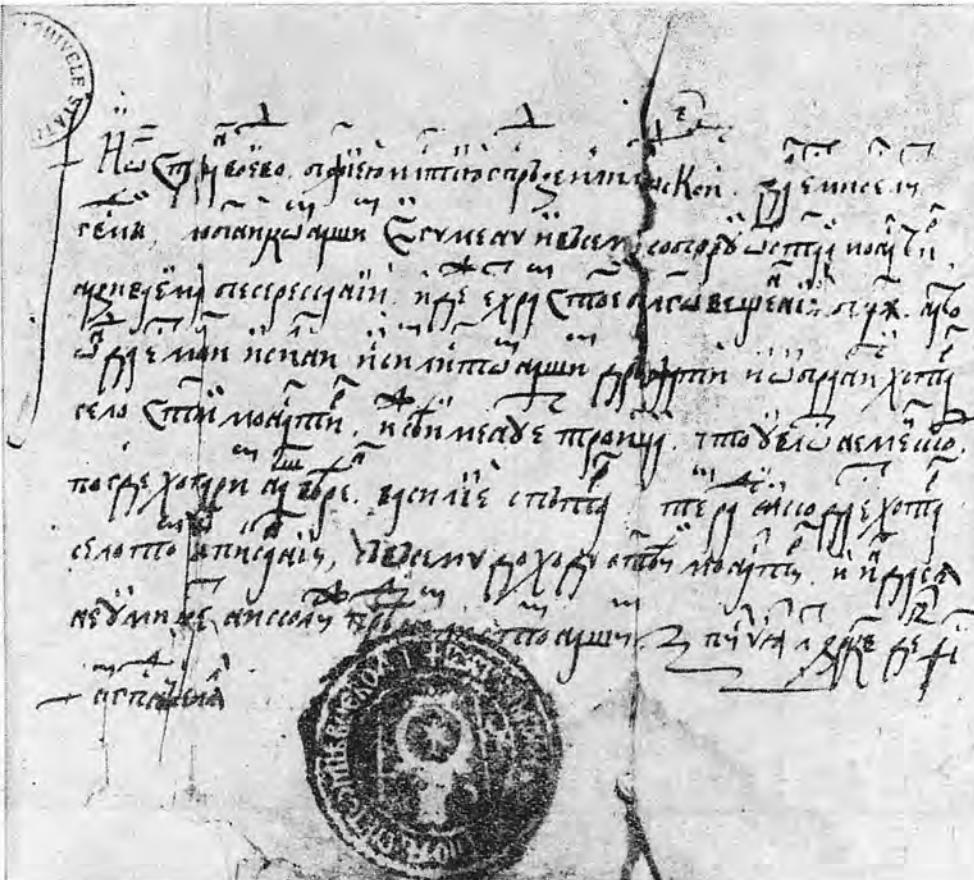

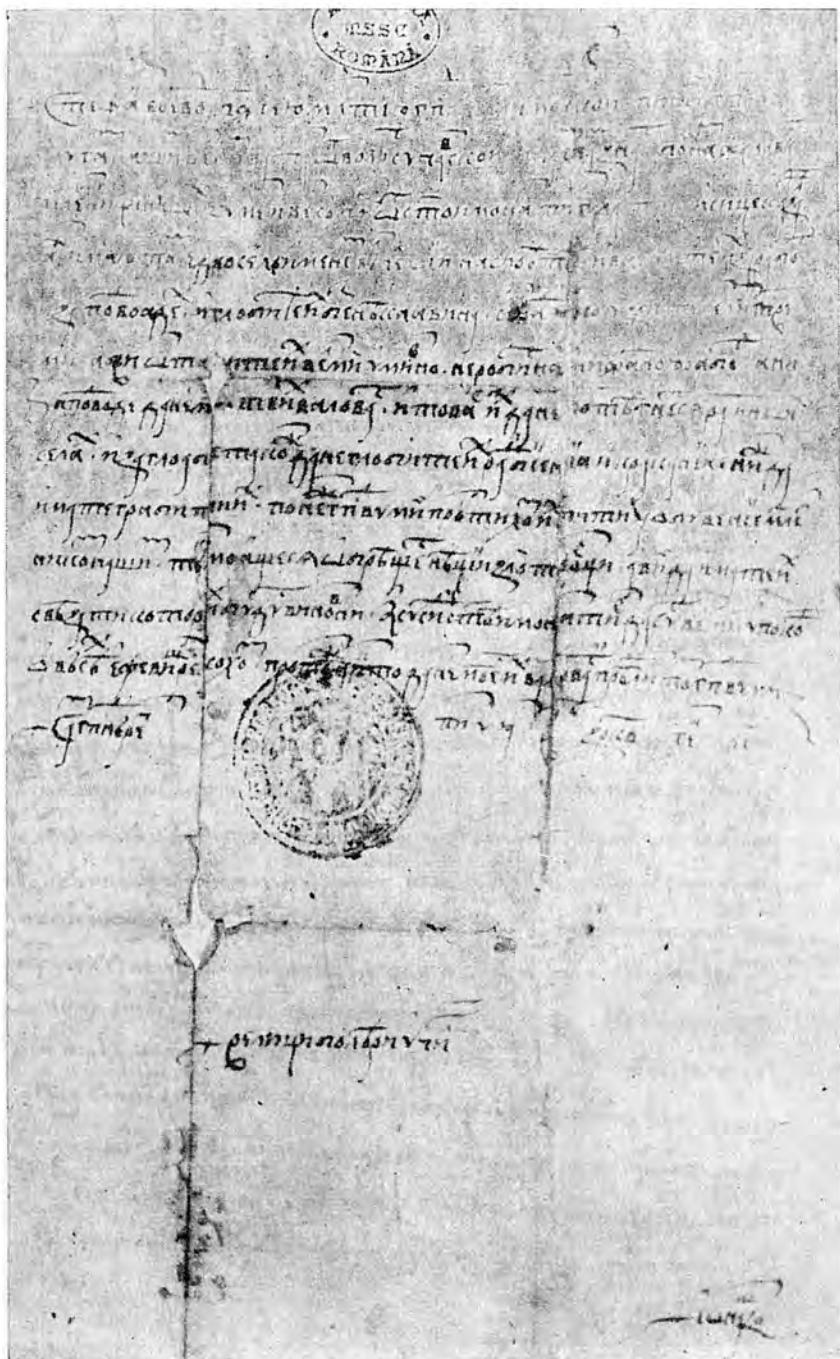
Но Ступенео, огійко и північне суперечити не може. Що сине в
гена, и панкаваша Египету ніж він, суперечити не може.
Члену піснересуднику, інже якщо пісні відмінні, то чо
з філії ман нічан ніж пісні пісні пісні пісні пісні пісні
гено Ступі пісні пісні, пісні пісні пісні пісні пісні пісні
пісні пісні пісні пісні пісні пісні пісні пісні пісні пісні пісні

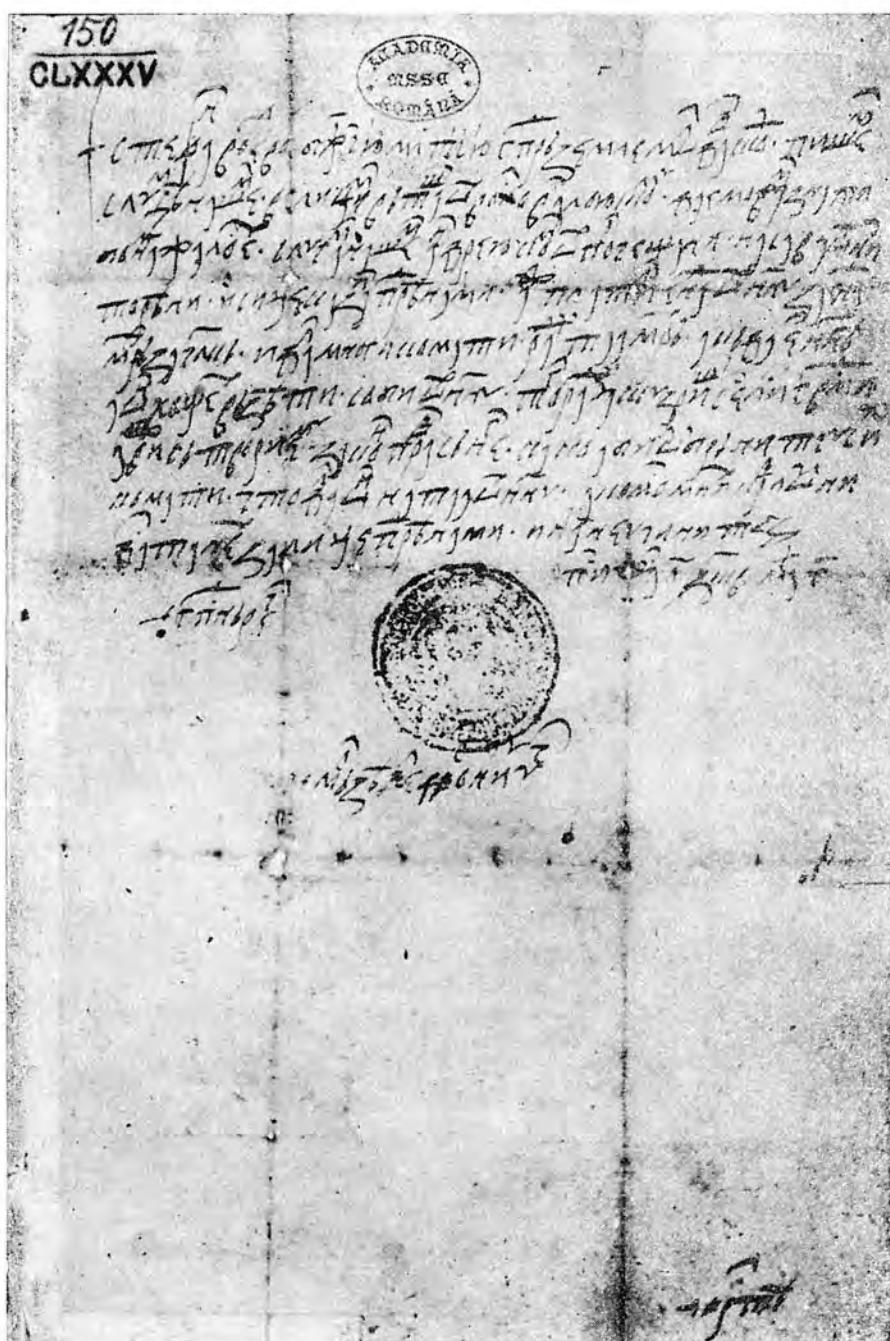

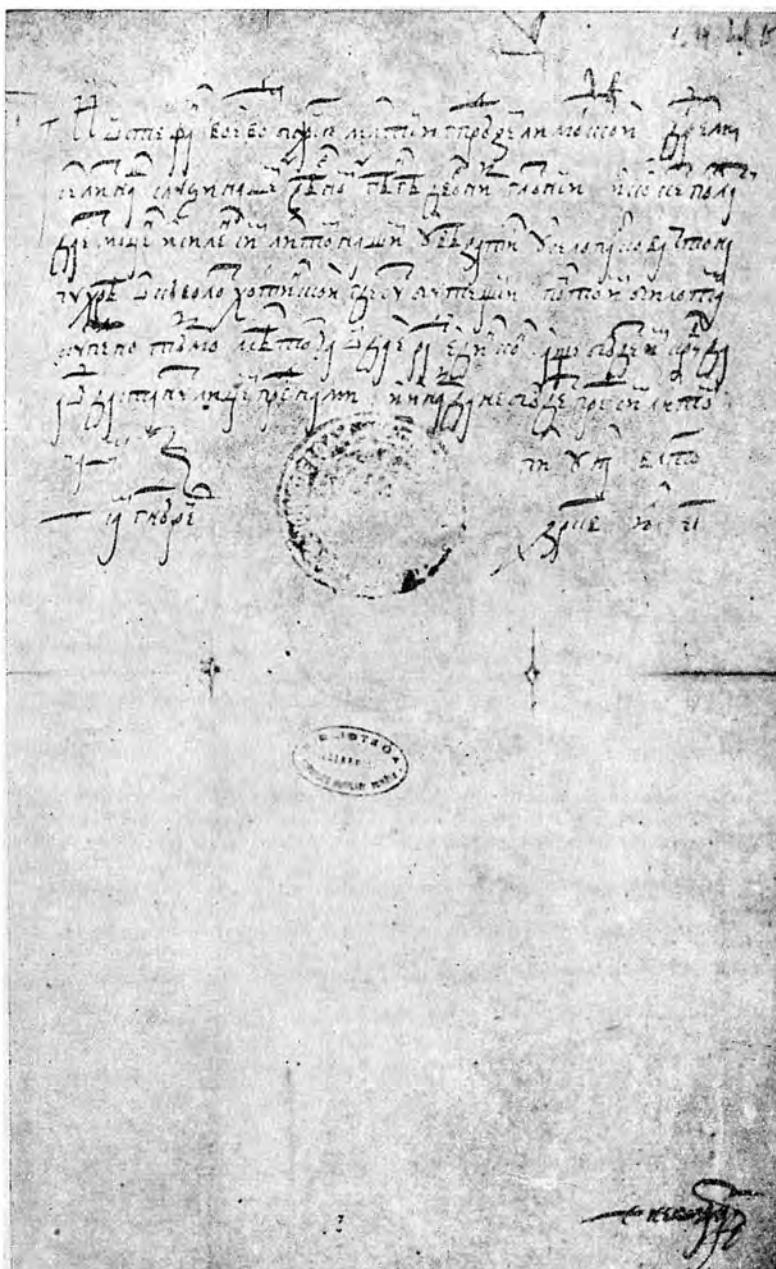
Doc. Nr. 235 (pag. 149)

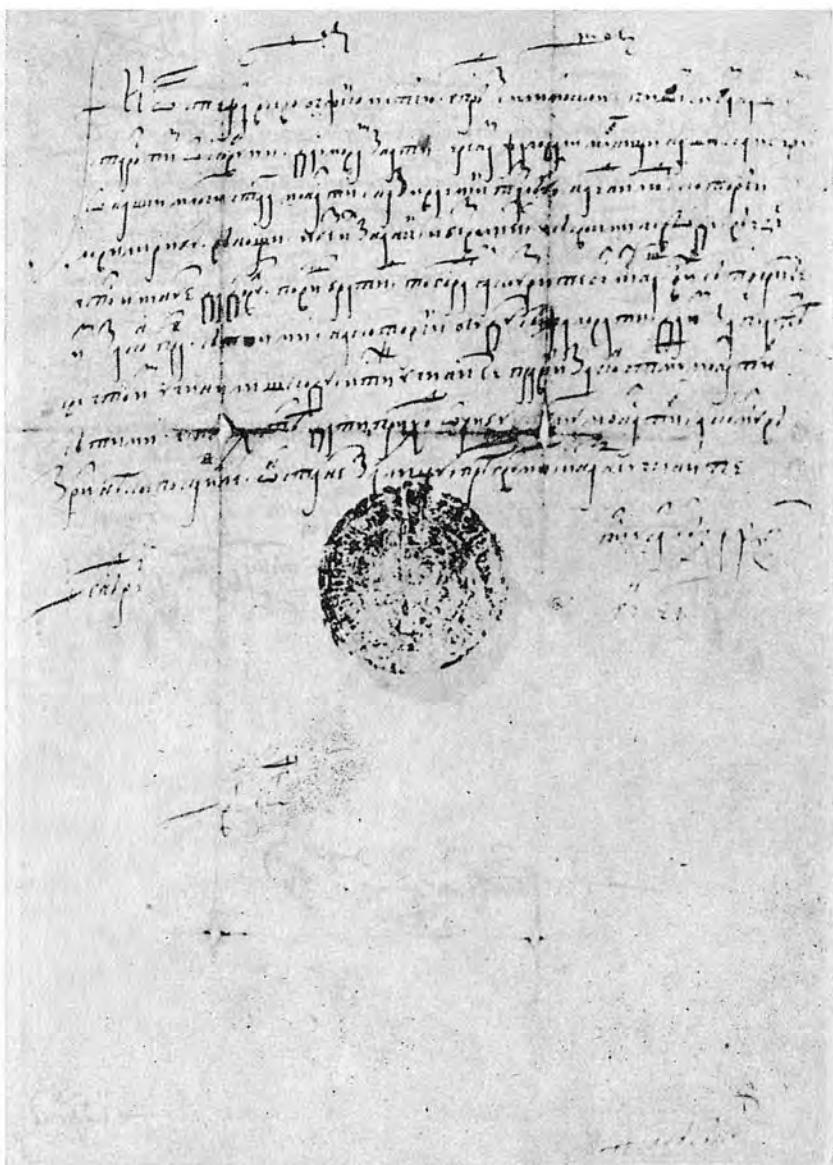

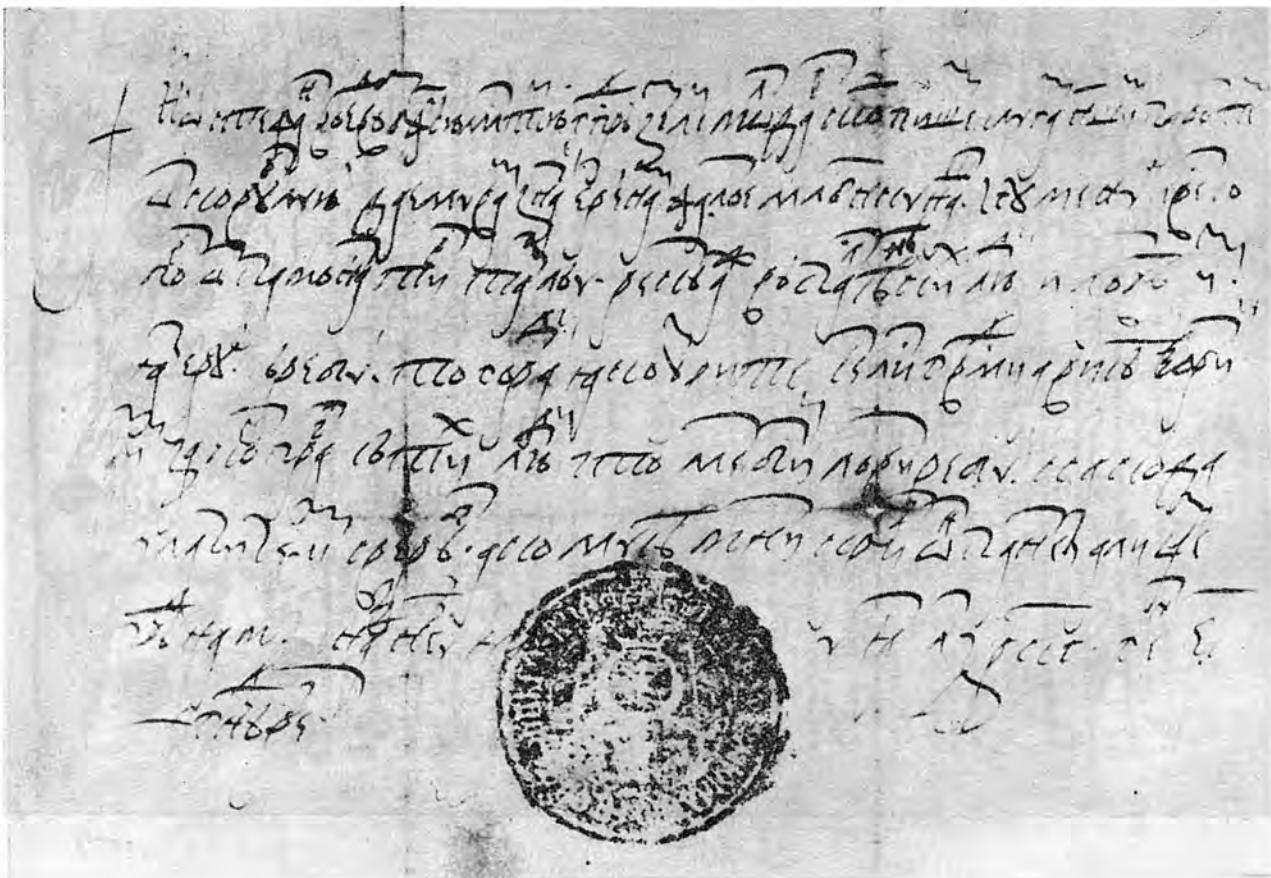

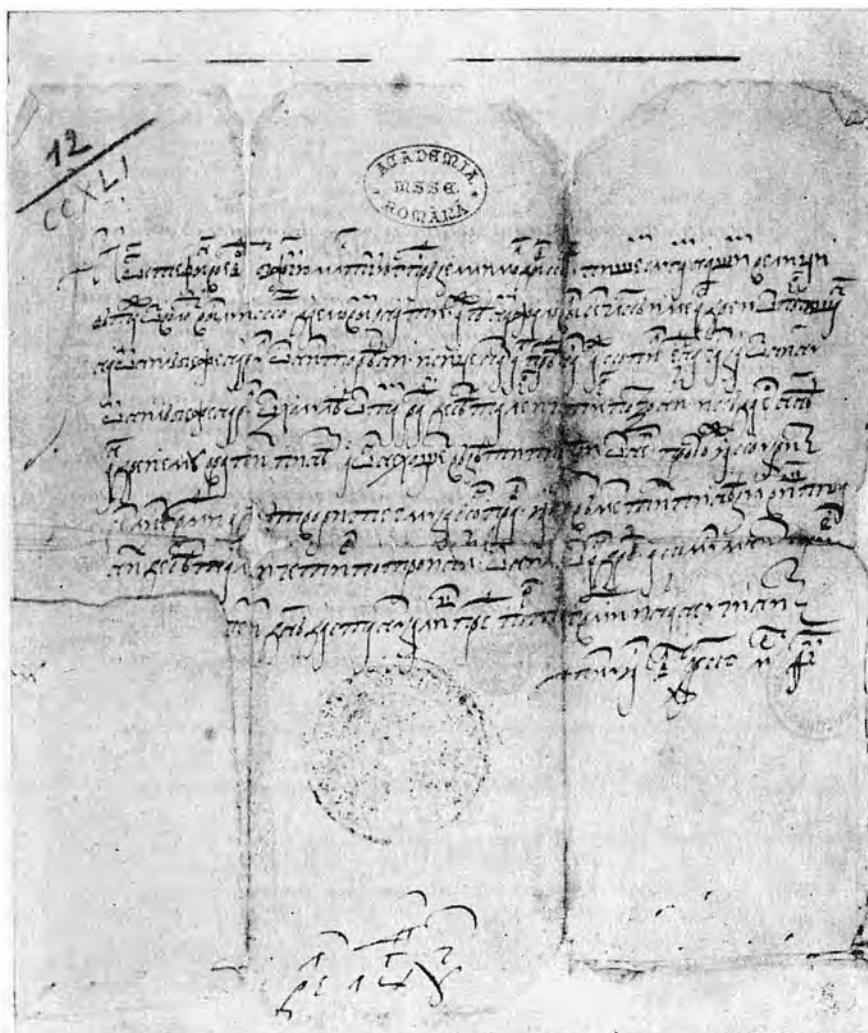

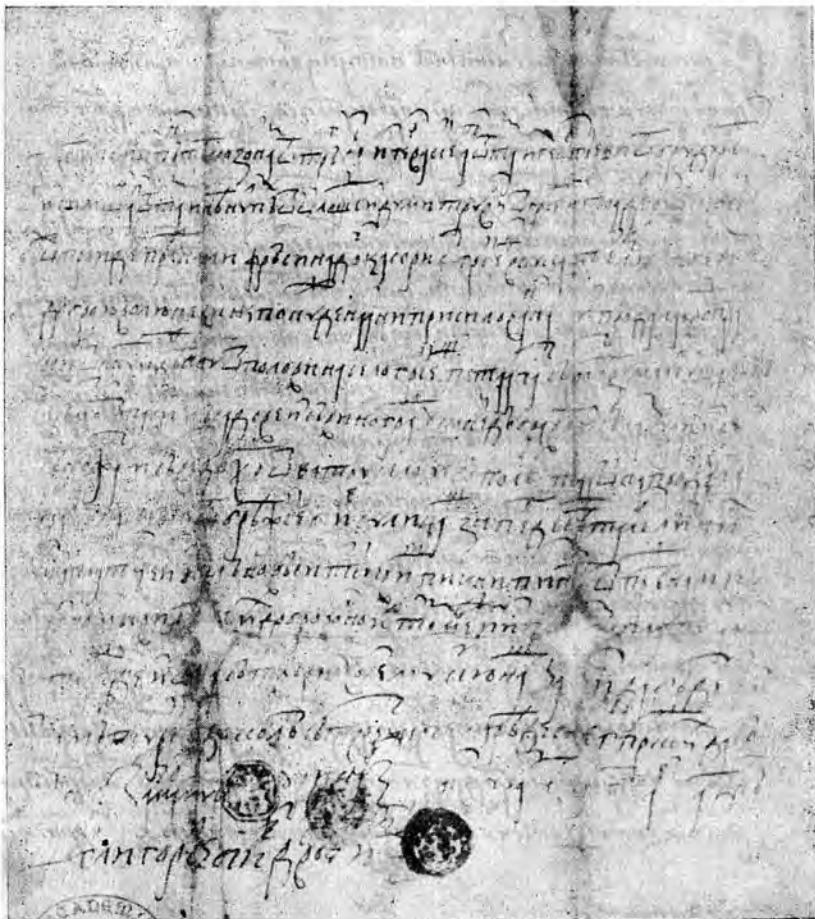

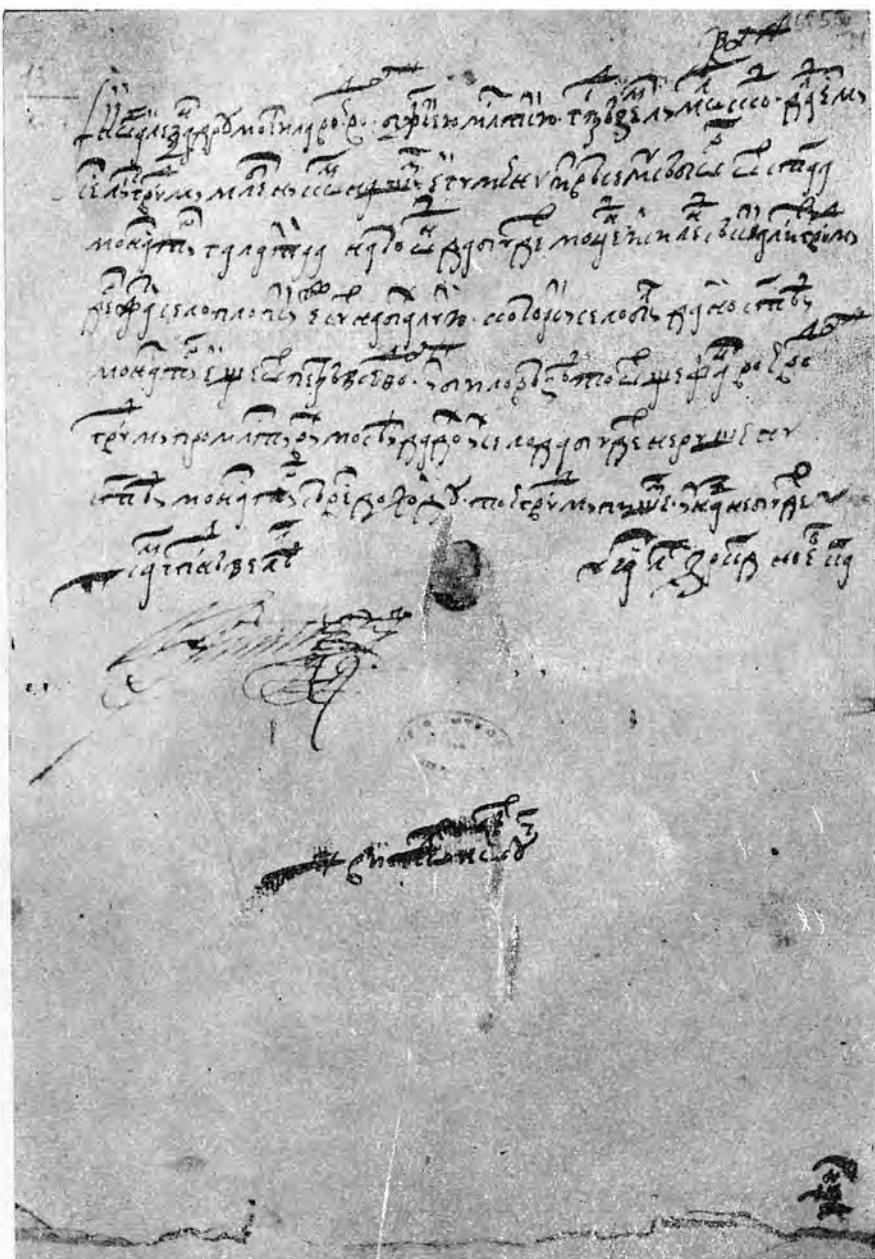

**FOTOCOPII
DUPĂ DOCUMENTELE ÎN LIMBA ROMÂNĂ**

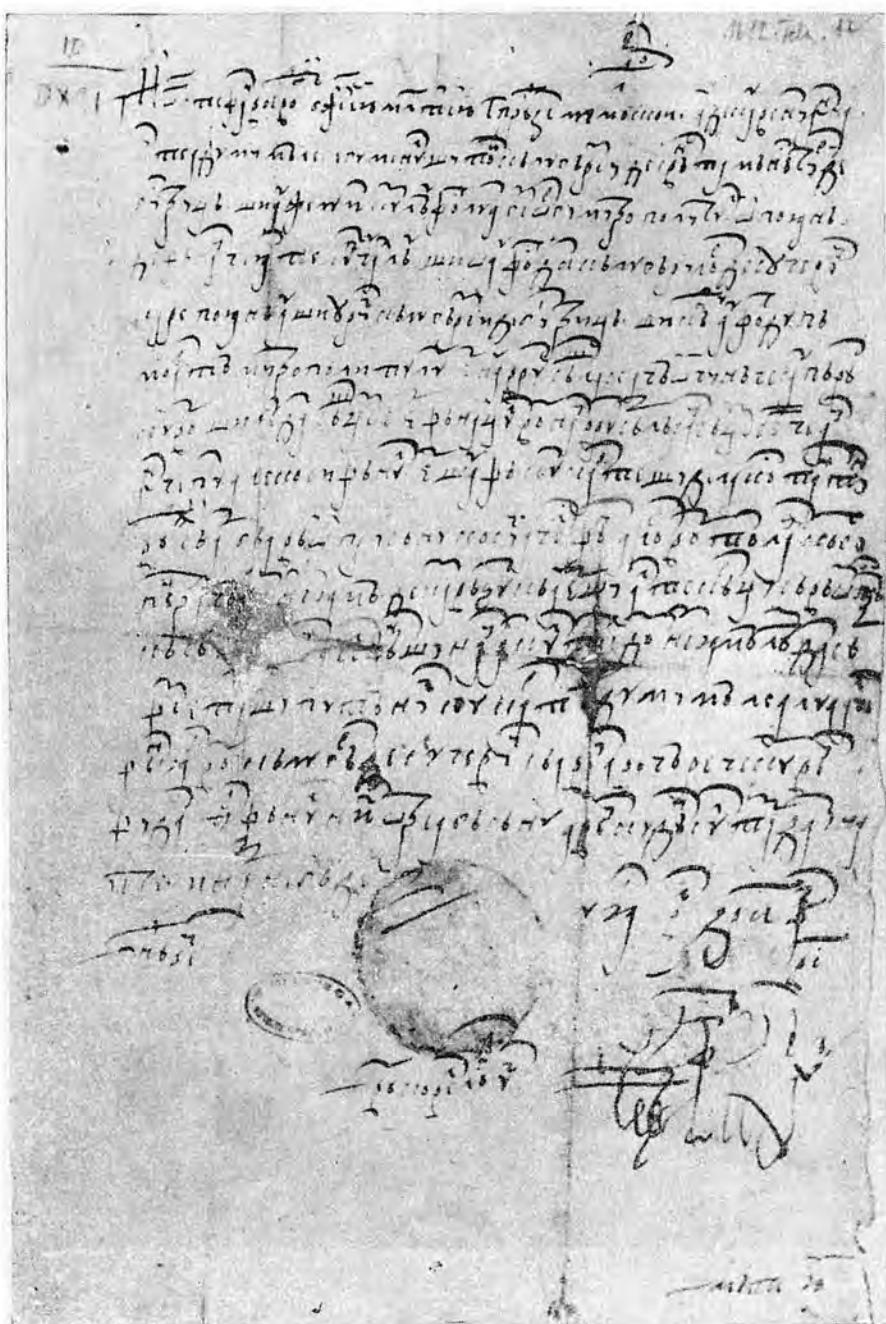
1067

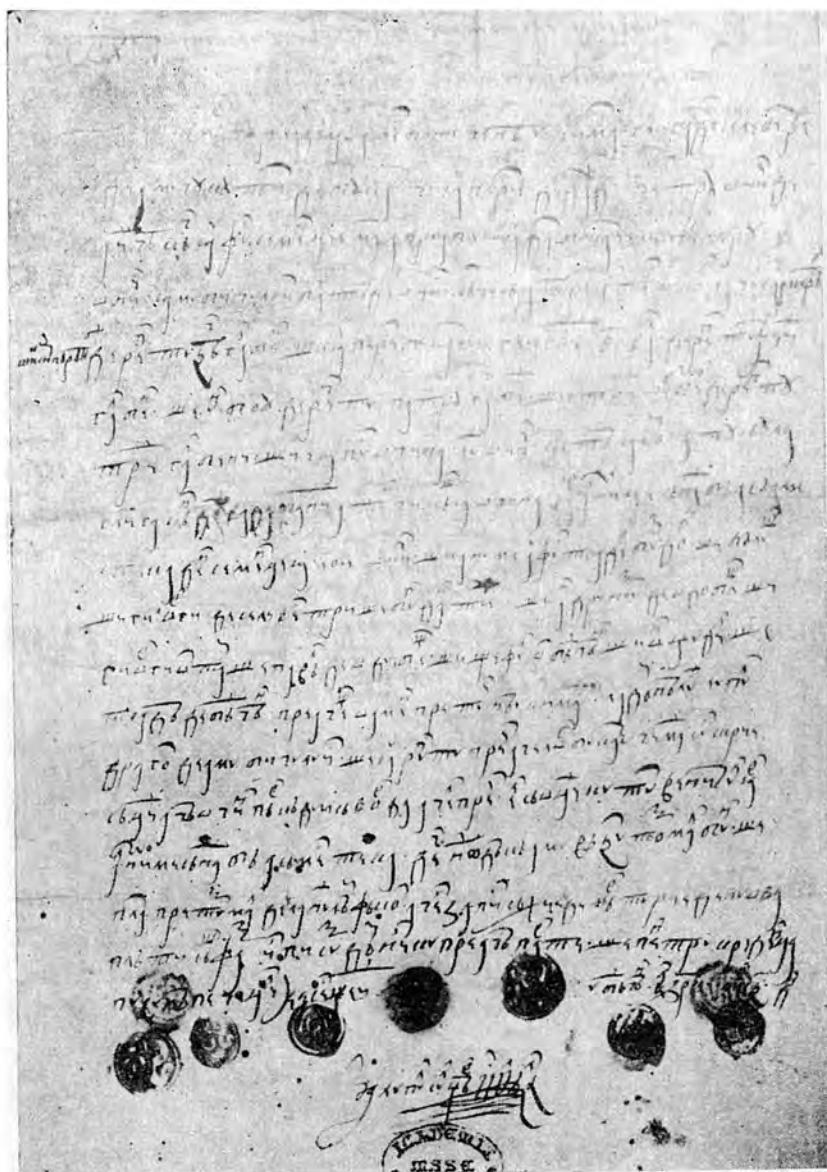
in primis impetrat ut p[ro]p[ter] v[er]itatem ipsius sententia magna in rebus suis duplicitate
et in rebus suis r[ati]onib[us] non potest esse nisi excepit et invenit. In primis
ne forte non venia fuit quia non in rei generantur. Excepit et invenit
rebus suis, non ratiocinatur quia non per se est genitus ex rebus suis
per se est. Et si in modum unius proprieatis non possit esse causa et
effectus nisi ab eius ratione possit esse causam et effectum non
potest esse causa et effectus nisi ab eius ratione possit esse causam et
effectus. Unde etiam in rebus non ratiocinatur. Unde etiam in rebus
non ratiocinatur nisi ab eius ratione possit esse causam et effectum non
potest esse causa et effectus nisi ab eius ratione possit esse causam et effectum.

Huiusmodi sunt etiam sententiae de rebus rationib[us] et de rebus ratiocinatibus.

Huiusmodi sunt etiam sententiae de rebus rationib[us] et de rebus ratiocinatibus.

—
—
—

186

IV

Слово о полку Игореве. Слово о полку Игореве. Слово о полку Игореве.

XGIX

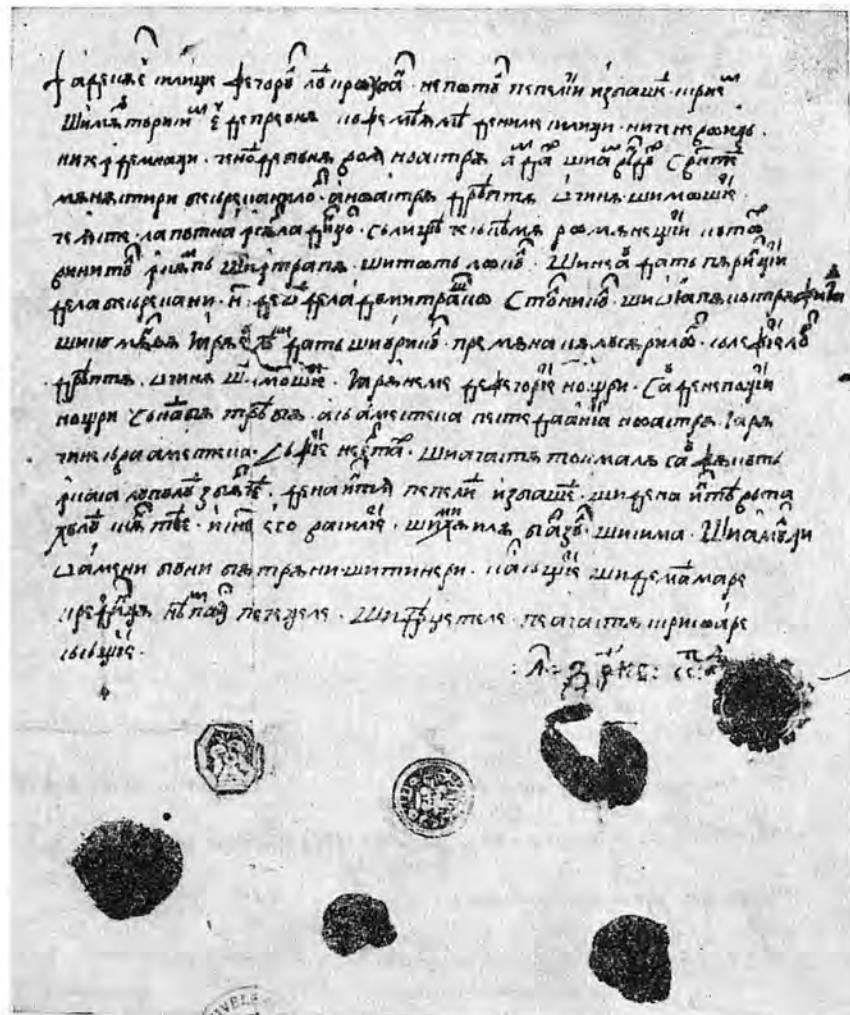
18.325: m. 3

Ac. on ~~Paracoccus~~ ³ WMA
KuJenca 1969 =

фаги и тиши фогоръ по проходъ не пото? исподъ изгашъши.
 Шилдъ торинъ въ превозъ извѣстълъ речимъ миши чистъ ѿнъ.
 никъ гремаши. избѣгълъ въдъ посѣтълъ а ту шилдъ Срѣтъ
 мъништири скрещашило. звонътъ тѣрѣть сънъ шимашъ.
 тѣлътъ ла потна речиа фуко. съмътъ къ поль речиа изгашъши потъ^и
 винътъ речиа шилдъ тата. шитътъ леши. Шилдъ фогоръ гогрѣти
 тела отърешани. и въз градъ гогрѣтию Сѣмъдъ шилдъ извѣстъ
 шилдъ мѣдъ. Мѣдъ въз фогоръ премъна на лесъ рилъ. сълѣдъ
 тѣрѣть. сънъ ш. шимашъ. Гаранже фогоръ въз нощи. Сълѣдъ
 нощи сълѣдъ тѣрѣть. въз ожестъша пытъ гаинъ посѣтъ. Гаран
 гаинъ бра амътъ. въз нѣтъ. Шилдъ тата помъль съ фогоръ
 речиа копълъ звѣтъ. речиа тата посѣтъ изгашъ. шилдъ лѣтъ тата
 лѣтъ шилдъ. лѣтъ съо речиа. шилдъ лѣтъ. лѣтъ шинъ. Шилдъ
 шамъни въни съвѣтъши и шитъни. шайчи шилдъ шамъре
 прѣѣдъ лѣтъ посѣтъ. Шилдъ тата. шамъни ширишъ
 съвѣтъ.

Лѣтъ

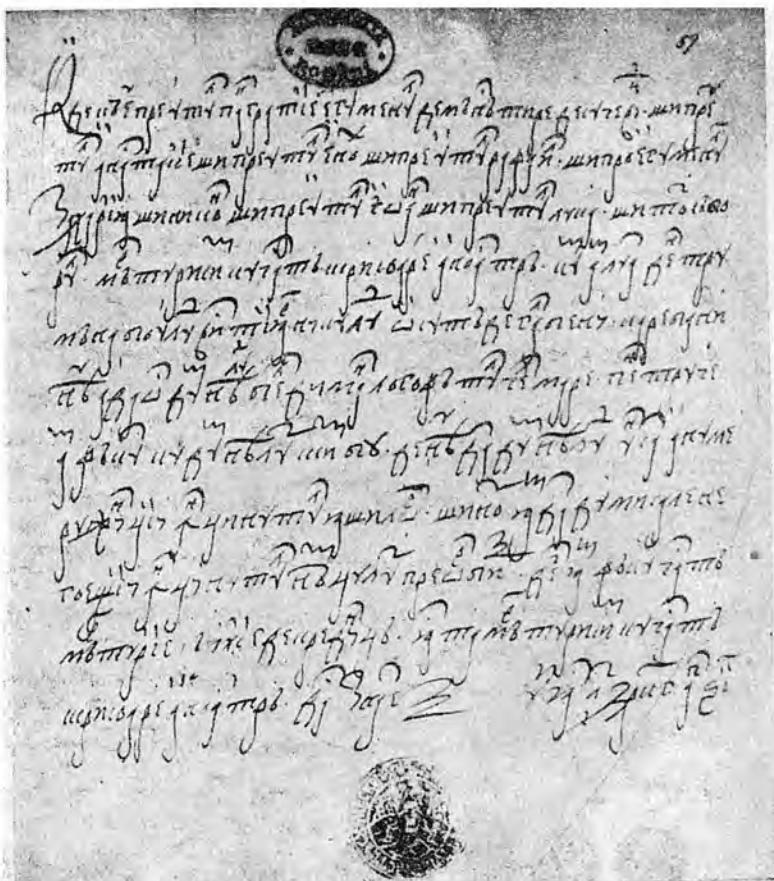
Слово о полку Игореве

1108

*Dat la cules 4.8.1953. Bun de tipar 82.1954. Tiraj 1500 ex.
Hârtie velină satamată de 65 gr. m. p. Fl. 16/70 × 100. Col. edito-
riale 30,3. Col. de tipar 27¹/₂. Prețul unui exemplar lei 15,25.*

Comanda 1185 A 3506.

Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 9 R.

Pentru bibliotecile mari indicele de clasificare 9 (498) (001—12).

**Tiparul executat la Intrepr. Poligr. nr. 4
Calea Șerban Vodă 133, București — R. P. R.**

ÎN COLECȚIA „DOCUMENTE PRIVIND ISTORIA ROMÂNIEI”

AU APĂRUT:

ISTORIA MODERNĂ A R. P. R.

Războiul pentru Independență 1877, vol. II (1.I.1877—9.V.1877)

Războiul pentru Independență 1877, vol. III (9.V.1877—14.VI.1877)

Războiul pentru Independență 1877, vol. IV (15.VI.1877—15.VII.1877)

Războiul pentru Independență 1877, vol. V (16.VII.1877—31.VIII.1877)

Războiul pentru Independență 1877, vol. VI (1.IX.1877—15.X.1877)

ISTORIA MEDIE A R. P. R.

A. MOLDOVA

Veacul XVI	vol. I (1501—1550)
	vol. II (1551—1570)
	vol. III (1571—1590)
	vol. IV (1591—1600)
Veacul XVII	vol. I (1601—1605)
	vol. II (1606—1610)
	vol. III (1611—1615)

B. ȚARA ROMÂNEASCĂ

Veacul XIII, XIV și XV	(1247—1500)
Veacul XVI	vol. I (1501—1525)
	vol. II (1526—1550)
	vol. III (1551—1570)
	vol. IV (1571—1580)
	vol. V (1581—1590)
	vol. VI (1591—1600)
Veacul XVII	vol. I (1601—1610)
	vol. II (1611—1615)
	vol. III (1616—1620)

C. TRANSILVANIA

Veacul XI, XII, XIII	vol. I (1075—1250)
Veacul XIII	vol. II (1251—1300)
Veacul XIV	vol. I (1301—1320)
Veacul XIV	vol. II (1321—1330)

Pretul Lei 15,25